

Θ. ΣΤΑΥΡΟΥ - Φ. ΒΟΥΣΒΟΥΝΗ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΤΡΑΓΩΔΙΑΙ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

Ε' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ 1964

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Προβλεπόμενα χαρακτηριστικά

1) Διανομοτική γαρεφα (Αρσενικός θύμος)
γαρεφα αρσενικός διον-Παν)μονος

2) Χορικοί γυρίαι πόλιν

3) Ημιούρμημα ~~επί~~ προώρου του
εξ ημιας μύριατος (δομισαντ. χαλαρή)

— νυ δαίμονος
— νυ δαίμονος
— νυ τροχού
— νυ σπουδής
— νυ (αυτός)

~~ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ~~

Ε' γ' ΠΥΚΝΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ *

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

ὦ πρέσβυ, δόμων τῶνδε παρσίθεν
στείγε.

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ

στείγω· τί δὲ καίνουργεῖς.

Ἀγάμεμνον ἄναξ·

ΑΓΑ.

σπεύσεις·

ΠΡ.

σπεύδω.

μᾶλα τοι γῆρας τοῦμὸν ἄπνον
καὶ ἐπ' ὀφθαλμοῖς ὀξὺ πάρεστίη.

ΑΓΑ.

τίς ποτ' ἄρ' ἀστήρ ὅδε πορθμεύει·

ΠΡ.

Σείριος ἐγγὺς τῆς ἐπταπύρου
Πλειάδος ἄσσω· ἔτι μεσσήμερος.

ΑΓΑ.

οὐκ οὐν φθόγγος γ' οὐτ' ὀρνίθων
οὔτε θαλάσσης· σιγαὶ δ' ἀνέμων
τόνδε κατ' Εὐρώπον ἔχουσιν.

ΠΡ.

τί δὲ σὺ σκηρῆς ἐκτὸς αἰσσεις,

Ἀγάμεμνον ἄναξ·

ἔτι δ' ἡσυχία τήνδε κατ' Ἀῶλιν
καὶ ἀκίνητοι φυλακαὶ τειχέων.
στείγωμεν ἔσω.

ΑΓΑ.

ζήλω σέ, γέρον,
ζήλω δ' ἀνδρῶν ὅς ἀκίνδυνον

* Ἐπιμέλεια τοῦ κειμένου καὶ ἐρμηνεία ὑπὸ Φ. Βουσβολῆς.

βίον ἐξεπέρασ' ἀγνώως, ἀκλήρης
τοῦς δ' ἐν τιμαῖς ἤσσον ζήλῳ.

HP. καὶ μὴν τὸ καλὸν γ' ἐνταῦθα βίου.

20

ΑΓΑ. τοῦτο δέ γ' ἐστὶν τὸ καλὸν σφαλερὸν
καὶ τὸ πρότιμον

γλυκὺ μὲν, λυπεῖ δὲ προσιστάμενον·

τοτὲ μὲν τὰ θεῶν οὐκ ὀρθωθέντ'

ἀνέτρεψε βίον, τοτὲ δ' ἀνθρώπων

25

γινώμην πολλὰ

καὶ δυσάρεστοι διέκκλισαν.

HP. οὐκ ἄγχι ταῦτ' ἀνδρὸς ἀριστέως·

οὐκ ἐπὶ πᾶσιν σ' ἐφύτευσ' ἀγαθοῖς,

Ἀγάμεμνον, Ἀτρεΐδ.

30

δεῖ δέ σε χαίρειν καὶ λυπεῖσθαι·

θνητὸς γὰρ ἔφους' κἂν μὴ σὺ θέλῃς,

τὰ θεῶν οὕτω βουλόμεν' ἔσται.

σὺ δὲ λαμπτήρος φάος ἀμπετάσας

δέλτον τε γράφεις

35

τῇνδ', ἣν πρό χειρὼν ἔτι βαστάζεις,

καὶ ταῦτά πάλιν γράμματα συγγεῖς

καὶ σφραγίζεις λυεῖς τ' ὀπίσω

ρίπτεις τε πέδῳ πύκην, θαλερὸν

κατὰ δάκρυ χέων,

40

καὶ τῶν ἀπόρων οὐδενὸς ἐνδεῖς

μὴ οὐ μαινέσθαι.

τί πονεῖς ; τί νέον περὶ σοί, βασιλεῦ ;

φέρε κοίνωσον μῦθον ἐς ἡμᾶς.

πρὸς δ' ἄνδρ' ἀγαθὸν πιστόν τε φράσεις·

45

σῇ γὰρ μ' ἀλόχῳ ποτὲ Τυνδάρεως

πέμπεν φερνὴν

συννυμφοκόμον τε δίκαιον.

- ΑΓΑ. ἐγένοντο Λήδᾳ Θεστιάδι τρεῖς παρθένοι,
 Φοίβῃ, Κλυταίμῃστρα τ', ἐμὴ ζυνάορος, 50
 Ἐλένῃ τε· ταύτης οἱ τὰ πρῶτ' ὠλβισμένῳ
 μνηστῆρες ἦλθον Ἑλλάδος γενίαι.
 δειναὶ δ' ἀπέβηαι καὶ κατ' ἀλλήλων φόνος
 ζυνύσταθ', ὅστις μὴ λάβοι τὴν παρθένον.
 τὸ πρᾶγμα δ' ἀπόρως εἶχε Τυνδάρεω πατρὶ 55
 δοῦναί τε μὴ δοῦναί τε, τῆς τύχης θ' ὅπως
 ἄψαιτ' ἄριστα. καὶ νιν εἰσῆλθεν τάδε·
 ὄρκους συνάψαι δεξιάς τε συμβαλεῖν
 μνηστῆρας ἀλλήλοισι καὶ δι' ἐμπύρων
 σπονδάς καθεῖναι κάπαράσασθαι τάδε· 60
 ὅτου γυνὴ γένοιτο Τυνδαρίς κόρη,
 τῷ συναμνεῖν, εἴ τις νιν ἐκ δόμων λαβὼν
 οἴχοιτο τόν τ' ἔχοντ' ἀπωθοίῃ λέχους,
 κάπιστρατεύσειν καὶ κατασχάψει πόλιν
 Ἑλλήν' ὁμοίως βάρβαρόν θ' ὅπλων μέτα· 65
 ἐπεὶ δ' ἐπιστώθησαν, εὖ δέ πως γέρον
 ὑπῆλθεν αὐτοὺς Τυνδάρεως πυκνῇ φρενί,
 δίδωσ' ἐλέσθαι θυγατρὶ μνηστῆρων ἕνα,
 ὅτου πνοαὶ φέροιεν Ἀφροδίτης φίλαι.
 ἡ δ' εἴλεθ', ὥς γε μήποτ' ὄφελεν λαβεῖν 70
 Μενέλαον. ἐλθὼν δ' ἐκ Φρυγῶν ὁ τὰς θεὰς
 κρίνας ὅδ', ὥς ὁ μῦθος ἀνθρώπων ἔχει.
 Λακεδαίμον', ἀνθηρὸς μὲν εἰμάτων στολῇ
 χρυσῷ τε λαμπρὸς, βαρβάρῳ χλιδήματι,
 ἐρῶν ἐρῶσιν ὥγρετ' ἐξαναρπάσας 75
 Ἐλένην πρὸς Ἰδῆς βοῦσταθμ', ἔκδημον λαβὼν
 Μενέλαον· ὁ δὲ καθ' Ἑλλάδ' οἰστρήσας πόθῳ
 ὄρκους παλαιούς Τυνδάρεω μαρτύρεται,
 ὥς χρὴ βοηθεῖν τοῖσιν ἡδικοημένοις.

τούν τεῦθεν οὖν Ἕλληνες ἄζαντες δορί, 80
 τεύχε' λαβόντες στενόπορ' Αὐλίδος βάθρα
 ἔχουσιν τῆσδε, ναυσὶν ἀσπίσιν θ' ὁμοῦ
 ἵπποις τε πολλοῖς ἄρμασιν τ' ἡσκαρμένοι.
 καὶ με στρατηγεῖν εἶτα Μενέλεω χάριν 85
 εἶλοντο, σύγγονόν γε. τᾶξίωμα δὲ
 ἄλλος τις ὄφελ' ἀντ' ἐμοῦ λαβεῖν τόδε.
 ἦθροισμένου δὲ καὶ ζυνεστῶτος στρατοῦ
 ἤμεσθ' ἀπλόα' χρώμενοι κατ' Αὐλίδα.
 Κάλχας δ' ὁ μάντις ἀπορία κεχρημένοις 90
 ἀνεῖλεν Ἰριγένειαν, ἣν ἔσπειρ' ἐγώ,
 Ἀρτέμιδι θύσας τῇ τῶδ' οἰκούσῃ πέδον,
 καὶ πλοῦν τ' ἔσσεσθαι καὶ κατασκαφᾶς Φρυγῶν
 θύσας, μὴ θύσας δ' οὐκ εἶναι τάδε.
 κλύων δ' ἐγὼ ταῦτ', ὀρθίῳ κηρύγματι 95
 Τελθύβιον εἶπον πάντ' ἀφιέναι στρατόν,
 ὥς οὐπότ' ἂν τλᾶς θυγατέρα κτανεῖν ἐμῇ.
 οὐδ' ἄρ' ἐμ' ἀδελφεὸς πάντα προσφέρων λόγον
 ἔπεισε τλῆναι δεινὰ. κἂν δέλτου πτυχαῖς
 γράψας ἔπεμψα πρὸς δάμαρτα τὴν ἐμὴν
 στέλλειν Ἀχιλλεῖ θυγατέρ' ὥς γαμουμένην, 100
 τό τ' ἄξιωμα τάνδρὸς ἐκχαυρούμενος
 συμπλεῖν τ' Ἀχαιοῖς οὐνεκ' οὐ θέλοι λέγων,
 εἰ μὴ παρ' ἡμῶν εἴσιν εἰς Φθίαν λέχος·
 πειθῶ γὰρ εἶχον τήνδε πρὸς δάμαρτ' ἐμῇ,
 ψευδῇ συνάψας ἀμφὶ παρθένου γάμον. 105
 μόνον δ' Ἀχαιῶν ἴσμεν ὥς ἔχει τάδε
 Κάλχας, Ὀδυσσεὺς Μενέλεώς θ'. ἃ δ' οὐ καλῶς
 ἔγνων τότ', αὖθις μεταγράψω καλῶς πάλιν
 ἐς τήνδε δέλτον, ἣν κατ' εὐφρόνης σκιάν
 λύοντα καὶ συνδοῦντά μ' εἰσεΐδες, γέρον. 110

- ἀλλ' εἴα χώρει τάσδ' ἐπιστολάς λαβὼν
 πρὸς Ἄργος· ἃ δὲ κέκευθε δέλτος ἐν πτυχαῖς,
 λόγῳ φράσω σοι πάντα τὰγγεγραμμένα·
 πιστὸς γὰρ ἀλόχῳ τοῖς τ' ἐμοῖς δόμοισιν εἶ.
 ΠΡ. λέγε καὶ σήμαιν', ἵνα καὶ γλώσση 115
 σὺντονα τοῖς σοῖς γράμμασιν αὐδῶ.
- ΑΓΑ. πέμπω σοι πρὸς ταῖς πρόσθεν
 δέλτοις, ὧ Ἀθήδας ἔρως,
 μὴ στέλλειν τὰν σὴν ἴνιν πρὸς
 τὰν κολπώδην πτέρυν' Εὐβοίης 120
 Αὐλὴν ἀκλύσταν.
 εἰς ἄλλας ὄρας γὰρ δὴ
 παῖδός δαίσομεν ὕμεναίους.
- ΠΡ. καὶ πῶς Ἀχιλεὺς λέκτρον ἀπλῆκῶν
 οὐ μέγα φουσῶν θυμὸν ἐπαρεῖ 125
 σοὶ σῇ τ' ἀλόχῳ;
 τόδε καὶ δεινόν· σήμαιν' ὅ τι φήσ·
- ΑΓΑ. ὄνομ', οὐκ ἔργον παρέχων Ἀχιλεὺς
 οὐκ οἶδε γάμους, οὐδ' ὅ τι πράσσομεν, 130
 οὐδ' ὅτι κείνῳ παῖδ' ἐπεφήμεσθα
 νυμφεῖους εἰς ἀγκώνων
 εὐνάς ἐκδώσειν λέκτροις.
- ΠΡ. δεινὰ γ' ἐτόλμας, Ἀγάμεμνον ἄναξ,
 ὃς τῷ τῆς θεᾶς σὴν παῖδ' ἄλοχον
 φατίσας ἦγες σφάγιον Δαναοῖς. 135
- ΑΓΑ. οἴμοι, γνώμας ἐξέστην,
 αἰαῖ, πίπτω δ' εἰς ἄταν·
 ἀλλ' εἴθ' ἐρέσσων σὸν πόδα, γήρα
 μηδὲν ὑπείκων.
- ΠΡ. σπεύδω, βασιλεῦ. 140
- ΑΓΑ. μή νυν μήτ' ἀλσώδεις ἔζου

κρήνας μήθ' ὕπνω θελγῶν.

ΠΡ. εὐφρημα θρόει.

ΑΓΑ. πάντῃ δὲ πόρον σχιστὸν ἀμείβων
λεῦσσε, φυλάσσων, μή τις σε λάθῃ
τροχλοῖσιν ὄχλοις παραμειψάμενῃ
παῖδα κομίζουσ' ἐνθάδ' ἀπέρνῃ
Δαναῶν πρὸς νῆας. 145

ΠΡ. ἔσται τάδε.

ΑΓΑ. κλήθρων δ' ἐξόρμοις
ἦν νιν πομπαῖς ἀντήσῃς,
πάλιν ἐξόρμα, ρεῖε χαλινούς,
ἐπὶ Κυκλώπων ἱεῖς θυμέλας. 150

ΠΡ. πιστὸς δὲ φράσας τάδε πῶς ἔσομαι,
λέγε, παιδί σέθεν τῇ σῇ τ' ἀλόχῳ;

ΑΓΑ. σφραγῖδα φύλασσε, ἦν ἐπὶ δέλτῳ
τῇδε κομίζεις. ἴθι, λευκαίνει
τόδε φῶς ἤδη λάμπουσ' ἠώς
πῦρ τε τεθρίππων τῶν Ἀελίου·
σύλλαβε μόχθων. 155
160
Θνητῶν δ' ὄλβιος εἰς τέλος οὐδεὶς
οὐδ' εὐδαίμων·
οὐπω γὰρ ἔφυ τις ἄλυπος.

ΧΟΡΟΣ

στροφή α' ἔμολον ἀμφὶ παρακτίαν
ψάμαθον Αὐλίδος ἐναλίας,
Εὐρίπου διὰ χειμάτων
κέλσασα στενοπόρθμων,
Χαλκίδα πόλιν ἐμὴν προλιποῦσ',
ἀγχιάλων ὑδάτων τροφὸν
τῆς κλεινῆς Ἀρεθούσας, 170

- Ἀχαιῶν στρατιάν ὥς κατιδοίμαν
 ἀχαιῶν τε πλάτας ναυσιπόρους
 ἡμιθέων, οὗς ἐπὶ Τροί-
 αν ἐλάττας χιλιόναυσιν
 τὸν ξανθὸν Μενελάον θ' 175
 ἡμέτεροι πόσεις
 ἐνέπουσ' Ἀγαμέμνονά τ' εὐπατρίδαν
 στέλλειν ἐπὶ τὴν Ἑλέναν, ἀπ'
 Εὐρώτα δονακοτρόφου
 Πάρις ὁ βουκόλος ἂν ἔλαβε,
 δῶρον τῆς Ἀφροδίτας, 180
 ὅτ' ἐπὶ κρηναίῃσι δρόσους
 Ἦρχ. Παλλὰδι τ' ἔριν ἔριν
 μορφῆς ἅ Κύπρις ἔσχεν.
 ἀντιστρ. κ' πολύθυτον δὲ δι' ἄλσος Ἀρ- 185
 τέμιδος ἤλυθον ὁρομένα,
 φοινίσσουσα παρῆδ' ἐμὴν
 αἰσχύνῃ νεοθαλεῖ,
 ἀσπίδος ἔρυμα καὶ κλισίας
 ὀπλοφόρους Δαναῶν θέλουσ' 190
 ἵππων τ' ὄχλον ἰδέσθαι.
 κατεῖδον δὲ δ' Αἴαντε συνέδρω,
 τὸν Οἰλέως τε Τελαμῶνός τε γόνον,
 τὸν Σαλαμῆϊνος στέφανον
 Πρωτεσίλαόν τ' ἐπὶ θάκοις 195
 πεσσῶν ἡδομένους μορ-
 φαῖσι πολυπλόκοις
 Παλαμῆδεά θ', ὃν τέκε παῖς ὁ Ποσει-
 δῆνος· Διομήδεά θ' ἡδο-
 ναῖς δίσκου κεχαρημένον, 200
 παρὰ δὲ Μηριόνην, Ἄρεος

ἔζον, θάναμα βροτοῖσιν
 τὸν ἀπὸ νησιῶν τ' ὀρέων
 Λαέρτα τόκον, ἄμα δὲ Νι-
 ρῆ, καλλίστον Ἀχαιῶν.

205

ἐπὶ δ.

τὸν ἰσάνεμόν τε ποδοῖν
 λαυψηροδρόμον Ἀχιλλῆα,
 τὸν ἅ θεοὶς τέκε καὶ
 Χείρων ἐξεπόνασεν,

εἶδον ἀντιχλοῖσι

210

παρὰ τε κροκάλλαις δρόμον ἔχοντα σὺν ὕπλοις·

ἄμιλλαν δ' ἐπόνει ποδοῖν

πρὸς ἄρμα τέτρωρον

ἐλίσσων περὶ νίκης·

215

ὁ δὲ διφρηλάτας ἐβοᾷ·

Εὐμηλὸς Φερεητιάδας,

ὃ καλλίστους ἰδόμεν

χρυσοδοxidάλτους στομίαις

πώλους κέντροι θεינוμένους,

220

τοὺς μὲν μέσους ζυγίους

λευκοστίκτω τριχὶ βελιούς,

τοὺς δ' ἔξω σειροφόρους,

ἀντήρεις χαρπαῖσι δρόμων,

πυρρότριχας, μονόχαλα δ' ὑπὸ σφυρὰ

225

ποικιλοδέρμονας· οἷς παρεπάλλετο

Πηλεΐδης σὺν ὕπλοισι παρ' ἄντυγα

καὶ σύριγγας ἄρματείους.

230

στροφὴ β'

ναῶν δ' εἰς ἀριθμὸν ἔλυθον

καὶ θέαν ἀθέσφατον,

τὰν γυναικεῖον ὄψιν ὁμμάτων

ὥς πλήσχιμι, μείλινον ἄδονάν.

καὶ κέρας μὲν ἦν

235

- δεξιὸν πλάτας ἔχων
 Φθιώτας ὁ Μυρμιδῶν Ἀρης
 πεντήκοντα ναυσὶ θουρίαις.
 χρυσέαις δ' εἰκόσιν κατ' ἄκρα Νη-
 ρῆδες ἔστασαν θεαί, 240
 πρόβρυαις σῆμ' Ἀχιλλεῖου στρατοῦ.
 ἀντιστρ. β' Ἀργείων δὲ ταῖσδ' ἰσήμετροι
 νῆες ἔστασαν πέλας·
 ὦν ὁ Μηχιστέως στρατηλάτας
 παῖς ἦν, Ταλαῶς ὃν τρέφει πατήρ,
 245
 Καπανέως τε παῖς
 Σθένελος· Ἀτθίδος δ' ἄγων
 ἐξήκοντα ναῦς ὁ Θησέως
 παῖς ἐξῆς ἐναυλόχει, θεῶν
 Παλλὰδ' ἐν μωνύχοις ἔχων πτερω-
 250
 τοῖσιν ἄρμασιν θετόν,
 εὖσημόν τι φάσμα ναυβάταις.
 στροφή γ' Βοιωτῶν δ' ὄπλισμα, ποντίας
 πεντήκοντα νῆας εἰδόμαν
 σημείοισιν ἐστολισμέναις·
 255
 τοῖς δὲ Κάδμος ἦν
 χρύσεον δρᾶκοντ' ἔχων
 ἀμφὶ ναῶν κόρυμβας·
 Αἴγιος δ' ὁ γηγενῆς
 ἄρχε ναίου στρατοῦ. 260
 Φωκίδος δ' ἀπὸ χθονός, — λείπουν στίχοι
 Λοκράς δὲ τοῖσδ' ἴσας ἄγων
 ἦν ναῦς Οἰλέως τόκος κλυτὰν
 Θροναίαν ἐκλιπὼν πόλιν.
 ἀντιστρ. γ' ἐκ Μυκῆνας δὲ τᾶς Κυκλωπίας
 265
 παῖς Ἀτρέως ἔπεμπε ναυβάτας

ναῶν ἐκατὸν ἡθροῖσμένους.

σὺν δ' Ἀδραστος ἦν

ταχὺς, ὥς φίλος φίλῳ,

τῆς φυγούσας μέλαθρα

270

βαρβάρων χάριν γάμων

πρᾶξιν Ἑλλὰς ὥς λάβοι.

ἐκ Πύλου δὲ Νέστορος

Γερηνίου κατειδόμεν

πρύμνας σῆμα ταυρόπουν ὄρᾱν,

275

τὸν πάροιικον Ἀλφειόν.

στροφῇ δ'

Αἰνιάνων δὲ δωδεκάστολοι

νᾶες ἦσαν, ὧν ἄναξ Γουνεύς

ἄρχε· τῶνδε δ' αὖ πέλας

Ἦλιδος δυνάστωρες,

280

οὗς Ἐπειοὺς ὠνόμαζε πᾶς λεώς·

Εὐρυτος δ' ἄνασσε τῶνδε·

λευκήρετμον δ' Ἀρη

Τάφιον ἦγεν, ὧν Μέγης ἄνασσε,

Φυλέως λόχευμα,

285

τὰς Ἐχινάδας λιπὼν

νήσους ναυβάταις ἀπροσφόρους.

ἀντιστρ. δ'

Αἶας δ' ὁ Σαλαμῖνος ἔντροφος

δεξιὸν κέρας πρὸς τὸ λαὸν ξυνᾶγε,

290

τῶν ἄσσον ὥρμει πλάταισιν

ἐσχάταισι συμπλέκων

δώδεκ' εὐστροφωτάταισι ναυσίν. ὥς

ἄιον καὶ ναυβάταν

295

εἰδόμεν λεών·

ᾧ τις εἰ προσκαρμύσει

βαρβάρους βάριδας,

νόστον οὐκ ἀποίσεται,

ἐνθάδ' οἶον εἰδόμεναι

νάιον πόρευμα,

300

τὰ δὲ κατ' οἴκους κλύουσιν συγκαλήτου
μνήμην σφάζομαι στρατεύματος.

ΠΡ. Μενέλαε, τολμᾶς δειν', ἃ σ' οὐ τολμᾶν χρεών.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

ἄπελθε· λίαν δεσπότησι πιστὸς εἶ.

ΠΡ. καλὸν γέ μοι τοῦνεῖδος ἐξωνείδισας.

ΜΕ. κλαίεις ἄν, εἰ πράσσοις ἃ μὴ πράσσειν/σε δεῖ.

305

ΠΡ. οὐ γοῶν σε λῦσαι δέλτον, ἣν ἐγὼ ἔφερον.

ΜΕ. οὐδέ γε φέρειν σὲ πᾶσιν Ἑλλήσιν κακὰ.

ΠΡ. ἄλλοις ἀμύλλῳ ταῦτ'· ἄφες δὲ τήνδ' ἐμοῖ.

ΜΕ. οὐκ ἂν μεθείμην.

ΠΡ. οὐδ' ἔγωγ' ἀφίσταμαι.

310

ΜΕ. σκήπτρῳ τάχ' ἄρα σὸν καθαιμάζω κῆρα.

ΠΡ. ἀλλ' εὐκλεές τοι δεσποτῶν θνήσκειν ὕπερ.

ΜΕ. μέθες· μακροῦς δὲ δοῦλος ὢν λέγεις λόγους.

ΠΡ. ὦ δέσποτ', ἀδικούμεσθα. σᾶς δ' ἐπιστολὰς
ἐξαρχάσας ὅδ' ἐκ χειρῶν ἐμῶν βία,
Ἀγάμεμνον, οὐδὲν τῇ δίκῃ χρῆσθαι θέλει.

315

ΑΓΑ. ἔα·

τίς ποτ' ἐν πύλαισι θόρυβος καὶ λόγων ἀκοσμία ;

ΜΕ. οὐμός, οὐχ ὁ τοῦδε μῦθος κυριώτερος λέγειν.

ΑΓΑ. σὺ δὲ τί τῷδ' ἐς ἔριν ἀφίξαι, Μενέλεως, βία τ' ἄγεις ;

ΜΕ. βλέψον εἰς ἡμᾶς, ἐν ἀρχᾷς τῶν λόγων ταύτας λάβω.

320

ΑΓΑ. μὲν τρέσας οὐκ ἀνακαλύψω βλέφαρον, Ἀτρέως
γεγώς ;

ΜΕ. τήνδ' ὁρᾷς δέλτον, κακίστων γραμμάτων ὑπηρέτιν ;

ΑΓΑ. εἰσορῶ καὶ πρῶτα ταύτην σὼν ἀπάλλαζον χειρῶν.

ΜΕ. οὐ, ποῖν ἂν δείξω γε Δαναοῖς πᾶσι τάγγεγραμμένα.

ΑΓΑ. ἤ γὰρ οἴσθ' ἀμή σε κακὸς εἰδέναι, σήμεντ' ἄνεις ; 325

ΜΕ. ὥστε σ' ἀλγυνά γ', ἀνείλας ἂ σὺ κἀκ' εἰργάσω

λάλῃ.

ΑΓΑ. ποῦ δὲ κῆλαβές νιν ; ὦ θεοί, σῆς ἀνασχόντου φρονός.

ΜΕ. προσδοκῶν σὴν παῖδ' ἀπ' Ἀργούρας, εἰ στράτευμ' ἀρίζεται.

ΑΓΑ. τί δέ σε τῆμ' ἔδει φυλάσσειν ; οὐκ ἀνασχόντου τόδε ;

ΜΕ. ὅτι τὸ βούλεσθαι μ' ἐκνίξει· σὸς δὲ δοῦλος οὐκ ἔφην. 330

ΑΓΑ. οὐχὶ δεινὰ ; τὸν ἐμὸν οἶκεῖν οἶκον οὐκ ἔασσεται ;

ΜΕ. πλάγια γὰρ φρονεῖς, τὰ μὲν νῦν, τὰ δὲ πάλαι, τὰ δ' αὖτις.

ΑΓΑ. εὖ κεκόμψυσαι, πονηρῶν γλῶσσ' ἐπίφθονον σοφῇ.

ΜΕ. νοῦς δ' ὁ μὴ βέβαιος ἄδικον κτήμα καὶ σαφὲς φίλοις.

βούλομαι δέ σ' ἐξελέγχει, καὶ σὺ μήτ' ὀργῆς ὅπο 335
ἀποτρέπου τάληθές, οὔτε κατατενῶ λίαν ἐγώ.

οἴσθ', ὅτ' ἐσπούδαζες ἄρχειν Δαναΐδαις πρὸς Ἴλιον,

τῷ δοκεῖν μὲν οὐχὶ χρεῖζον, τῷ δὲ βούλεσθαι θέλων,

ὥς ταπεινὸς ἦσθα πάσης δεξιᾶς προσθυγγάνων

καὶ θύρας ἔχον ἀκλήστους τῷ θέλοντι δημοτῶν 340

καὶ διδοῦς πρόσρησιν ἐξῆς πᾶσι, καὶ μή τις θέλοι,

τοῖς τρόποις ζητῶν πρίσθαι τὸ φιλοτιμον ἐκ μέσου ;

κἄτ', ἐπεὶ κατέσχεας ἀρχάς, μεταβαλὼν ἄλλους τρόπους,

τοῖς φίλοισιν οὐκέτ' ἦσθα τοῖς πρὶν ὥς πρόσθεν φίλος,

δυσπρόσιτος ἔσω τε κλήθρων σπάσιος, ἄνδρα

δ' οὐ χρεῶν 345

τὸν ἀγαθὸν πρᾶσσοντα μεγάλα τοὺς τρόπους

μεθιστάναι,

ἀλλὰ καὶ βέβαιον εἶναι τότε μάλιστα τοῖς φίλοις,

ἥνικ' ὠφελεῖν μάλιστα δυνατός ἐστιν εὐτυχῶν.

ταῦτα μὲν σε πρῶτ' ἐπῆλθον, ἔνα σε πρῶθ' ἡῦρον

καχόν.

ὥς δ' ἐς Αὐλὶν ἤλθες ἀδύς γῶ Πανελλήνων

στρατός, 350

οὐδὲν ἦσθ', ἀλλ' ἐξεπλήσσου τῇ τύχῃ τῇ τῶν Θεῶν,

οὐρίας πομπῆς σπᾶνίζων. Δαναΐδαι δ' ἀφέναι

ναῦς διήγγειλον, μάστιγ δὲ μὴ πονεῖν ἐν Αὐλίδι.

ὥς ἄνολβον εἶχες ὕμνα σύγχυσίν τ', εἰ μὴ νεῶν

χιλίων ἄρχων τὸ Πριάμου πεδίον ἐμπλήσεις δορός, 355

καὶ με παρεκάλεις· τί δράσω; τίν' ἀπορῶν εὖρω πόρον,

ὥστε μὴ σπερέντας ἀρχῆς ἀπολέσαι καλὸν κλέος;

καθ' ὅ, ἐπεὶ Κάλχας ἐν ἱεροῖς εἶπε σὴν ὕσσι κόρην

Ἀρτέμιδι καὶ πλοῦν ἔσεσθαι Δαναΐδας, ἴσθεις

φρένας, 360

ἄσμενος ὕσειν ὑπέσθης παῖδα καὶ πέμπεις ἔκον, 365

οὐ βίη, μὴ τρυφὴ λῆξῃς, σὴ δάμαρτι παῖδα σὴν

δεῦρ' ἀποστέλλειν, Ἀχιλλεὶ πρόφασιν ὡς χαμουμένην.

καθ' ὅ ὑποστρέψας, λελήψαι μεταβαλὼν ἄλλας γραφάς,

ὡς φονεὺς οὐκέτι θυγατρὸς σῆς ἔσει· κάλλιστά γε.

οὗτος αὐτός ἐστιν αἰθέρ, ὃς τάδ' ἤκουσεν σέθεν. 365

μυριοὶ δέ τοι πεπόνθασ' αὐτὸ πρὸς τὰ πράγματα.

ἐκπανοῦς ἔκοντες, εἶτα δ' ἐξεχώρησαν κακῶς,

τὰ μὲν ὑπὸ γνώμῃς πολιτῶν ἀσυνέτου, τὰ δ' ἐνδίκως,

ἀδύνατοι γεγῶτες αὐτοὶ διαφυλάττεσθαι πόλιν.

Ἑλλάδος μάλιστα· ἔγωγε τῆς ταλαιπώρου στένω, 370

ἢ, θέλουσα δρᾶν τι κεδνόν, βαρβάρους τοὺς οὐδένας

καταφελῶντας ἐξανήσει διὰ σέ καὶ τὴν σὴν κόρην.

μηδὲν ἄρα γένους ἔκχι προστάτην θεῖμην χθονός,

μηδ' ὅπλων ἄρχοντα νοῦν χρὴ τὸν στρατηλάτην ἔχειν.

πύλεος ὡς ἄρχων ἀνὴρ πᾶς, σύνεσιν ἦν ἔχων τύχη. 375

ΧΟ. δεινὸν κασιγνήτοισι γίνεσθαι λόγους

μάχας θ', ὅταν ποτ' ἐμπέσωσιν εἰς ἔριν.

ΑΓΑ. βούλομαι σ' εἰπεῖν κακῶς εὖ, βραχέα, μὴ λίαν ἄνω

τοῦ φαίνο
 βλέφαρα πρὸς τέκνιδες ἀγαγὼν, ἀλλὰ σιωφρονεστέρας,
 ὡς ἀδελφὸν ὄντι· ἀνὴρ γὰρ χρηστός αἰδεῖσθαι φιλεῖ. 380
 εἰπέ μοι, τί δεινὰ φρεσὶς αἰματηρὸν ὄμμα ἔχων ;
 τίς ἀδικεῖ σε : τοῦ κέχρησαι ; λέκτρα χρήστ' ἐρῶς
 λαβεῖν ;

οὐκ ἔχουσι ἄν σοι παρὰσχέιν' ὦν γὰρ ἐκτίσω, κακῶς
ἔργου, εἴτ' ἐγὼ δίκην δῶ σὺν κακῶν, ὃ μὴ σφαλῆς ;
 οὐ δάκνει σε τὸ φιλότιμον τοῦμόν, ἀλλ' ἐν ἀρχαίῃσι 385
 εὐπρεπῇ γυναικὶα χρήσεις, τὸ λελοτισμένον παρεῖς
 καὶ τὸ καλόν, ἔχειν. πονηροῦ φρεσὶς ἡδονὰ κακῇ.
 εἰ δ' ἐγὼ, γνοὺς πρόσθεν οὐκ εὖ, μετεθέμην εὐβουλίᾳ,
 μαίνομαι : σὺ μᾶλλον, ὅστις ἀπολέσας κακὸν λόγος
 ἀναλαβεῖν θέλεις θεοῦ σοι τὴν τύχην διδόντος εὖ. 390
 ὄμωσαν τὸν Τυνδάρεϊον ὄρκον οἱ κακώφρονες
 φιλόγαμοι μνηστῆρες· ἡ δέ γ' ἐλπίς, οἶμαι μὲν, θεός,
 κἄξέπραξεν αὐτὸ μᾶλλον ἢ σὺ καὶ τὸ σὸν σθένος·
 οὐς λαβὼν στράτευ' ἔτοιμοι δ' εἰσι μορῖα φρενῶν.
 οὐ γὰρ ἀσύνατον τὸ θεῖον, ἀλλ' ἔχει συνέναι.
 τοὺς κακῶς παχύντας ὄρκους καὶ κατηραγκασμέ-
 νους. 395

ταῦτά δ' οὐκ ἀποκτενῶ γὰρ τέκνα· καὶ τὸ σὸν μὲν εὖ
παρὰ δίκην ἔσται κακίστης εὐνίδος τιμωρία,
 ἐμὲ δὲ συντήξουσι νύκτες ἡμέραι τε δακρύοις,
 ἄνομα δρῶντα καὶ δίκαια παῖδας οὐς ἐγεινάμην.
 ταῦτά σοι βράχιστα βέλονται καὶ σαφῇ καὶ ῥάδιᾳ. 400
 εἰ δὲ μὴ βούλει φρονεῖν σὺ, τᾶμ' ἐγὼ θήσω καλῶς.

τοῦ μὲν
 XO. τοῖδ' αὖ διάφοροι τῶν πάρος λελεγεμένον
 μύθων, καλῶς δ' ἔχουσι, φείδεσθαι τέκνων.

ME. αἰαῖ, φίλους ἄρ' οὐχὶ κεκτήμην τάλας.

ΑΓΑ. εἰ τοὺς φίλους γε μὴ θέλεις ἀπολλύναι. 405

ME. δείξεις δὲ ποῦ μοι πατὴρ ἐκ ταύτου γεγώς ;

- ΑΓΑ. συνσωφρονεῖν σοι βούλομαι, ἀλλ' οὐ συννοσεῖν.
 ΜΕ. ἐς κοινὸν ἀλγεῖν τοῖς φίλοισι χρὴ φίλους.
 ΑΓΑ. εὖ δρῶν παρὰχάλει μ', ἀλλὰ μὴ λυπῶν ἐμέ.
 ΜΕ. οὐκ ἄρα δοκεῖ σοι τάδε πονεῖν σὺν Ἑλλάδι ; 410
 ΑΓΑ. Ἑλλάς δὲ σὺν σοὶ κατὰ θεὸν νοσεῖ τινα.
 ΜΕ. σκήπτρῳ νῦν αὔχει, σὺν κασίγνητον προδούς.
 ἐγὼ δ' ἐπ' ἄλλας εἶμι μηχανάς τινας
 φίλους τ' ἐπ' ἄλλους.

ΑΓΓΕΛΟΣ

ὦ Πανελλήνων ἄναξ,

Ἀγάμεμνον, ἤκω παῖδά σοι τὴν σὴν ἄγων,
 ἦν Ἰφιγένειαν ὠνόμαζες ἐν δόμοις. 415

μήτηρ δ' ὀμαρτεῖ, σῆς Κλυταιμῆστρας δέμας,
 καὶ παῖς Ὀρέστης, ὥστ' ἂν τερφοθείης ἰδὼν,
 χρόνον παλαιὸν δωμάτων ἐκδημῶς ὦν.

ἀλλ' ὥς μακρὰν ἔτεινον, εὐρυτον παρὰ 420

κρήνην ἀναψύχουσι θηλύπουν βάσιν,
 αὐταὶ τε πῶλοί τ' ἐς δὲ λειμώνων γλόην
 καθεῖμεν αὐτάς, ὥς βορᾶς γευσαίαιτο.

ἐγὼ δὲ πρόδρομος σῆς παρασκευῆς χάριν
 ἤκω πέπυσται γὰρ στρατός, ταχεῖα γὰρ 425
 διῆξε φήμη, παῖδα σὴν ἀφιγμένην.

πᾶς δ' ἐς θέαν ὄμιλος ἔρχεται δρόμῳ,
 σὴν παῖδ' ὅπως ἴδωσιν· οἱ δ' εὐδαίμονες
 ἐν πᾶσι κλεινοὶ καὶ περίβλεπτοι βροτοῖς.
 λέγουσι δ' Ὑμέναιός τις ἢ τί πράσσεται ; 430

ἢ πόθον ἔχων θυγατρὸς Ἀγαμέμνων ἄναξ
 ἐκόμισε παῖδα ; τῶν δ' ἂν ἤκουσας τάδε·

Ἀρτέμιδι προτελίζουσι τὴν νεάνιδα,
 Αὐλίδος ἀνάσσει· τίς νιν ἄζεται ποτε ;

ἀλλ' εἶα, τὰπὶ τοισίδ' ἐξάρχου κανᾶ, 435

στεφανοῦσθε κοῖτα καὶ σύ, Μενέλεως ἄναξ,

ὕμέναιον εὐτρέπιζε καὶ κατὰ στέγας

λωτὸς βοάσθω καὶ ποδῶν ἔστω κατύπος·

ὥς γὰρ τόδ' ἔχει μακάριον τῇ παρθένῳ.

ΑΓΑ. ἐπήνεσ', ἀλλὰ στεῖχε δομάτων ἔσω· 440

τὰ δ' ἄλλ' ἰούσης τῆς τύχης ἔσται καλῶς.

οἴμοι, τί φῶ δύστηνος; ἄρξωμαι πόθεν;

εἰς οὔ' ἀνάγκης ζεύγματ' ἐμπεπτώκαμεν.

ὕπλῃθε δαίμων, ὥστε τῶν σοφισμάτων

πᾶσι γενέσθαι τῶν ἐμῶν σφώτερος. 445

ἢ δυσγένεια δ' ὥς ἔχει τι χρήσιμον.

καὶ γὰρ δακρύσαι ῥαδίως αὐτοῖς ἔχει

ἅπαντά τ' εἰπεῖν· τῷ δὲ γενναίῳ φύσιν

ἄνολβα ταῦτα. προστάτην γε τοῦ βίου

τὸν ὄγκον ἔχομεν τῷ τ' ὄλῳ δουλεύομεν. 450

ἐγὼ γὰρ ἐχθαλεῖν μὲν αἰδοῦμαι δάκρυ,

τὸ μὴ δακρύσαι δ' αὖθις αἰδοῦμαι τάλας,

ἐς τὰς μεγίστας συμφορὰς ἀφικόμενος.

εἶεν· τί φήσω πρὸς δάμαρτα τὴν ἐμήν;

πῶς δέξομαι νιν; ποῖον ὄμμα συμβαλῶ; 455

καὶ γὰρ μ' ἀπόλεσ' ἐπὶ κακοῖς ἃ μοι πάρα

ἐλθοῦσ' ἄκλητος· εἰκότως δ' ἄμ' ἔσπετο

θυγατρί νυμφεύσουσα καὶ τὰ φίλτατα

δώσουσ', ἐν' ἡμᾶς ὄντας εὐρήσει κακοῦσι

τὴν δ' αὖ τάλαριναν παρθένον — τί παρθένον; 460

"Αἰδῆς νιν, ὥς ἔσκει, νυμφεύσει τάχα —

ὥς ὤκτισ' οἶμαι γὰρ νιν ἱκετεύσειν τάδε·

ὦ πάτερ, ἀποχτενεῖς με; τοιοῦτους γάμους

γῆμεις αὐτὸς χῶστις ἐστὶ σοι φίλος.

παρὼν δ' Ὀρέστης ἐγγυὲς ἀναβοήσεται. 465

εὐσύνετ' ἀσυνέτως· ἔτι γὰρ ἐστὶ νήπιος.
 αἰαῖ, τὸν Ἑλένης ὥς μ' ἀπώλεσεν γάμον
 γήμης ὁ Πριάμου Πάρις, ὅς μ' εἰργασται τάδε.
 ΧΟ. καὶ γὰρ κατὰ κτερ', ὥς γυναιῖα δεῖ ξένῃ
 ὑπὲρ τυράννων συμφορᾷς καταστένειν. 470

ΜΕ. ἀδελφέ, δὴ μοι δεξιᾷς τῆς σῆς θιγεῖν.

ΑΓΑ. δίδωμι· σὺν γὰρ τὸ κράτος, ἄθλιος δ' ἐγὼ.

ΜΕ. Πέλοπα κατόμνυμι, ὅς πατὴρ τοῦμοῦ πατὴρ
 τοῦ σοῦ τ' ἐκλήθη, τὸν τεκόντα τ' Ἀτρέα,
 ἣ μὴν ἐρεῖν σοι τὰπὸ καρδίης σαφῶς 475
 καὶ μὴ πῖτηδες μηδέν, ἀλλ' ὅσον φρονῶ.
 ἐγὼ δ' ἀπ' ὅσων ἐκβαλόντ' ἰδὼν δάκρυ
 ὦκτιρα καὶ τὸς ἀνταφῆκά σοι πάλιν
 καὶ τῶν παλαιῶν ἐξαφίσταμαι λόγων,
 οὐκ ἐς σέ δεινός· εἰμὶ δ' οὐπὲρ εἴ σὺ νῦν. 480

καὶ σοι παραινῶ μὴτ' ἀποκτείνειν τέκνον
 μὴτ' ἀνθελέσθαι τοῦμόν. οὐ γὰρ ἔνδικον
 σέ μὲν στενάζειν, τὰμὰ δ' ἡδέως ἔχειν,
 θνήσκειν τε τοὺς σοὺς, τοὺς δ' ἐμοὺς ὁρᾷν φάος·
 τί βούλομαι γάρ; οὐ γάμους ἐξαίρετους 485
 ἄλλους λάβοιμ' ἄν, εἰ γάμων ἡμείρομαι;
 ἀλλ' ἀπολέσας ἀδελφόν, ὅν μ' ἤκιστ' ἐχρῶν,
 Ἑλένην ἔλωμαι, τὸ κακὸν ἀντὶ τάχα τοῦ;
 ἄφρων νέος τ' ἦ, πρὶν τὰ πράγματ' ἐγγύθεν
 σκοπῶν ἐσεῖδον οἷον ἦν κτείνειν τέκνα. 490
 ἄλλως τέ μ' ἔλσας τῆς τάλαιπώρου κόρης
 ἐσῆλθε, συγγένειαν ἐννοσούμενῳ,
 ἣ τῶν ἐμῶν ἕκατι θύεσθαι γάμων
 μέλλει. τί δ' Ἑλένης παρθέμφ τῇ σῇ μέτα;
 ἵτω στρατεία διαλυθεῖς· ἐξ Αὐλίδος 495
 σὺ δ' ὄμμα παῦσαι δακρύοις τέγγων τὸ σόν,

ἀδελφέ, καὶ με παρακαλῶν ἐς δάκρυα.
 εἰ δέ τι κόρης σῆς θεσφάτων μέτεστί μοι,
 μή μοι μετέστω· σοὶ νέμω τοῦμὸν μέρος.
 ἀλλ' ἐς μεταβολὰς ἤλθον ἀπὸ δεινῶν λόγων· 500
 εἰκὸς πέπονθα· τὸν ὁμόθεν πεφυκότα
 στέργων μετέπεσον· ἀνδρὸς οὐ κακοῦ τρόπου
 τοιοῖδε, χρῆσθαι τοῖσι βελτιστοῖς ἀεί.]

ΧΘ. γενναῖ' ἔλεξας Ταντάλῳ τε τῷ Διὸς
 πρόποντα· προγόνους οὐ καταισχύνεις σέθεν. 505

ΑΓΑ. αἰνῶ σε, Μενέλεως, ὅτι παρὰ γνώμην ἐμὴν
 ὑπέθηκας ὁρθῶς τοὺς λόγους σοῦ τ' ἀξίως.
 ταραχὴ γ' ἀδελφῶν διὰ τ' ἔρωτα γίγνεται
 πλεονεξίαν τε δωμάτων· ἀπέπτυσα
 τοιάνδε συγγένειαν ἀλλήλοισιν πικράν. 510
 ἀλλ' ἤκομεν γὰρ εἰς ἀναγκάϊας τύχας,
 θυγατρὸς αἵματηρὸν ἐκπρᾶξει φόνον.

ΜΕ. πῶς ; τίς δ' ἀναγκάσει σε τήν γε σὴν κτανεῖν ;

ΑΓΑ. ἄπας Ἀχαιῶν σύλλογος στρατεύματος.

ΜΕ. οὐκ, ἦν νῦν εἰς Ἀργος γ' ἀποστείλῃς πάλιν. 515

ΑΓΑ. λάθοιμι τοῦτ' ἂν· ἀλλ' ἐκεῖν' οὐ λήσομεν.

ΜΕ. τὸ ποῖον ; οὗτοι γὰρ λίαν ταρβεῖν ὄχλον.

ΑΓΑ. Κάλχχας ἐρεῖ μαντεύματ' Ἀργείων στρατῶ.

ΜΕ. οὐκ, ἦν θάνη γε πρόσθε· τοῦτο δ' εὐμαρές.

ΑΓΑ. τὸ μαντικὸν πᾶν σπέρμα φιλοτιμον κακόν. 520

ΜΕ. κοῦδέν γ' ἄχρηστον οὐδὲ χρήσιμον παρόν.

ΑΓΑ. ἐκεῖνο δ' οὐ δέδοικας οὐμ' ἐσέρχεται ;

ΜΕ. ὃν μὴ σὺ φράζεις, πῶς ὑπολάβοιμ' ἂν λόγον ;

ΑΓΑ. τὸ Σισύφειον σπέρμα πάντ' οἶδεν τάδε.

ΜΕ. οὐκ ἔστ' Ὀδυσσεὺς ὅ τι σὲ καὶ με πημανεῖ. 525

ΑΓΑ. ποικίλος ἀεὶ πέφυκε τοῦ τ' ὄχλου μέτα.

ΜΕ. φιλοτιμία μὲν ἐνέχεται, δεινῷ κακῷ.

ΑΓΑ. οὐκ οὖν δοκεῖς νιν στάντ' ἐν Ἀργείοις μέσσοις
 λῆξιν ἃ Κάλχας θέσφατ' ἐξηγγήσατο,
 κἄμ' ὥς ὑπέστην θῦμα, κἄτα ψεύδομαι, 530
 Ἀρτέμιδι θύσειν; οἷς ξυναρπάσας στρατόν,
 σὲ κἄμ' ἀποκτείναντας Ἀργεῖους κήρην
 σφάζει κελεύσει κἄν πρὸς Ἄργος ἐκφύγω,
 ἐλθόντες αὐτοῖς τείχεσιν Κυκλωπίους
 συναρπάσουσι καὶ κατασκάψουσι γῆν. 535
 τοιαῦτα τὰμὰ πῆματ' ὦ τάλας ἐγώ,
 ὥς ἠπόρημαι πρὸς θεῶν τὰ νῦν τάδε.
 ἔν μοι φύλαζον, Μενέλεως, ἀνὰ στρατὸν
 ἐλθὼν, ὅπως ἂν μὴ Κλυταιμῆστρα τάδε
 μάθῃ, πρὶν Ἀἰδῇ παῖδ' ἐμὴν προσθῶ λαβών, 540
 ὥς ἐπ' ἐλαχίστοις δακρύοις πράσσω κακῶς.
 ὑμεῖς τε σιγῇ, ὦ ξένοι, φυλάσσετε.

ΧΟ. στρουφή μάκαρες οἱ μετρίας θεοῦ
 μετὰ τε σωπροσύνας μετέ-
 σχον λέκτρων Ἀφροδίτας,
 γαλανεῖα χρησάμενοι
 μαينوμένων οἴστρων, ὅθι δὴ
 δίδυμ' Ἐρως ὁ χρυσοκόμας
 τόξ' ἐντείνεται χαρίτων,
 τὸ μὲν ἐπ' εὐαίονι πότμῳ,
 τὸ δ' ἐπὶ συγχύσει βιοτᾶς.
 ἀπενέπω νιν ἀμετέρων,
 Κύπρι καλλίστα, θαλάμων.
 εἴη δέ μοι μετρία μὲν
 χάρις, πόθοι δ' ὅσοι,
 καὶ μετέχοιμι τᾶς Ἀφροδί-
 τας, πολλὰν δ' ἀποθείμαν.
 ἀντιστρ. διάφοροι δὲ φύσεις βροτῶν,

διάφοροι δὲ τρόποι· τὸ δ' ὁρ-
θῶς ἐσθλὸν σαφές αἰεὶ· 560

προφάσι θ' αἰ παιδευόμεναι
μέγα φέρουσ' ἐς τὴν ἀρετάν·
τό τε γὰρ αἰδεῖσθαι σοφία,
τὴν τ' ἐξαλλάσσουσιν ἔχει
χάριν ὑπὸ γνώμας ἐσορᾶν 565

τὸ δέον, ἔνθα δόξα φέρει
κλέος ἀγῆρατον βιοτῆ.
μέγα τι θηρεύειν ἀρετάν,
γυναιξὶ μὲν κατὰ Κύπριν
κρυπτάν, ἐν ἀνδράσι δ' αὖ
κόσμος ἐνὼν ὁ μυριοπλη-
θὴς μείζω πόλιν αὔξει. 570

ἐπωδ. ἔμολες, ὦ Πάρις, ἦτε σὺ γε
βουκόλος ἀργενναῖς ἐπράφης
Ἰδαίης παρὰ μόσχοις 575

βάρβαρα συρίζων Φρυγίων
αὐλῶν Ὀλύμπου καλὰμοις
μημήματα πνέων.

εὐθῆλοι δὲ τρέφοντο βόες,
ᾧ σε κρίσις ἔμενε θεῶν, 580

ἃ σ' Ἑλλάδα πέμπει
ἐλευαντοδέτων πάροι-

θεν δόμων, ὃς τῆς Ἑλένας
ἐν ἀντωποῖς βλεφάροισιν

ἔρωτά τ' ἔδωκας, 585
ἔρωτι δ' αὐτὸς ἐπτοάθης.

ᾧθεν ἔρις ἔριν

Ἑλλάδα σὺν δορὶ νηυσὶ τ' ἄγει
ἐς πέργαμα Τροίας.

ΧΟΡΟΣ ΑΝΔΡΩΝ ΑΡΓΕΙΩΝ

ἰὼ ἰὼ μεγάλαι μεγάλων
 εὐδαιμονίαι· τὴν τοῦ βασιλέως
 ἴδετ' Ἰφιγένειαν, ἄνασσαν ἐμήν,
 τὴν Τυνδάρεώ τε Κλυταιμῆστραν,
 ὡς ἐκ μεγάλων ἐβλαστήχασ'
 ἐπὶ τ' εὐμήχεις ἤκουσι τύχας.
 590
 Θεοὶ γ' οἱ κρείσσους αἶ τ' ὀλβοφόροι
 τοῖς οὐκ εὐδαίμοσι τῶν θνατῶν.
 ΧΟ. στῶμεν, Χαλκίδος ἔκγονα θρέμματα,
 τὴν βασίλειαν δεξώμεθ' ὄχων
 ἅπο μὴ σφαλερῶς ἐπὶ γαῖαν,
 600
 ἀγανῶς δὲ χερσὶν μαλακῇ γνώμῃ,
 μὴ ταρβήσῃ νεωστί μοι μολὼν
 κλεινὸν τέκνον Ἀγαμέμνωνος,
 μηδὲ θόρυβον μηδ' ἐκπληξιν
 ταῖς Ἀργείαις
 605
 ζεῖναι ζεῖναις παρέχωμεν.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ *ἡρώδης*

ὄρνιθα μὲν τόνδ' αἷσιον ποιούμεθα
 τὸ σὸν τε χρηστὸν καὶ λόγων εὐφημίαν·
 ἐλπίδα δ' ἔχω τιν' ὡς ἐπ' ἐσθλοῖσιν γάμοις
 πάρειμι νυμφαγωγός. ἀλλ' ὀχημάτων
 610
 ἔξω πορεύεθ' ὅς φέρω φερνὰς κόρη,
 καὶ πέμπετ' ἐς μέλαθρον εὐλαβούμενοι.
 σὺ δ', ὦ τέκνον, μοι λείπε πωλικούς ὄχους
 ἄβρὸν τιθεῖσα κῶλον ἀσθενές θ' ἄμα.
 ὑμεῖς δέ, νεάνιδες, νιν ἀγκάλαις ἔπι
 615
 δέξασθε καὶ πορεύεσθε ἐξ ὀχημάτων.

καὶ μοὶ χερσὶ τις ἐνδότω στήρηματ',
 θάκους ἀπ' ἡγῆς ὡς ἂν ἐκλίπω καλῶς.
 αἶ δ' ἐς τὸ πρόσθεν στήτε πωλικῶν ζυγῶν·
 φροβερὸν γὰρ ἀπαράμυθον ὄμμα πωλικόν. 620
 καὶ παῖδα τόνδε, τὸν Ἀγαμέμνωνος γόνον,
 λάζυσθ' Ὀρέστην· ἔτι γὰρ ἐστὶ νήπιος.
 τέκνον, καθεύδεις πωλικῶ δαμνεί· ὄχρ'·
 ἔχειρ' ἀδελφῆς ἐφ' ὑμέναιον εὐτυχῶς·
 ἀνδρὸς γὰρ ἀγαθοῦ κῆδος αὐτὸς ἐσθλὸς ὢν 625
 λήψει, τὸ τῆς Νηρηΐδος ἐσθλὸς γένος.
 ἐξῆς καθίστω δεῦρό μου ποδός, τέκνον·
 πρὸς μητέρ', Ἰφιγένεια, μακαρίαν δέ με
 ξέναισι ταῖσδε πλησίον σταθεῖσα θές,
 καὶ δεῦρο δὴ πατέρα προσείπωμεν φίλον. 630
 ὦ σέβας ἐμοὶ μέγιστον, Ἀγαμέμνων ἄναξ,
 ἤχομεν, ἐφετμαῖς οὐκ ἀπιστοῦσαι σέθεν.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

ὦ μήτερ, ὑποδραμοῦσά σ', ὀργισθῆς δὲ μή,
 πρὸς στέονα πατρὸς στέονα τὰμὰ προσβαλῶ.
 [ἐγὼ δὲ βούλομαι τὰ σά στέον', ὦ πάτερ, 635
 ὑποδραμοῦσα περιβαλεῖν διὰ χρόνου.
 ποθῶ γὰρ ὄμμα δὴ σόν· ὀργισθῆς δὲ μή].
 ΚΑ. ἀλλ', ὦ τέκνον, γρή· φιλοπάτωρ δ' αἰεί ποτ' εἶ
 μάλιστα παίδων τῶδ' ὅσους ἐγὼ ἔτεκον.

ΙΦ. ὦ πάτερ, ἐσεῖδόν σ' ἀσμένῃ πολλῶ χρόνῳ. 640

ΑΓΑ. καὶ γὰρ πατήρ σέ· τόδ' ἴσον ὑπὲρ ἀμφοῖν λέγεις.

ΙΦ. χαῖρ'· εὖ δέ μ' ἀγαγὼν πρὸς σ' ἐποίησας, πάτερ.

ΑΓΑ. οὐκ οἶδ' ὅπως φῶ τοῦτο καὶ μὴ φῶ, τέκνον.

ΙΦ. ἔα·

ὥς οὐ βλέπεις ἔκκλητον, ἄσμενός μ' ἰδών.

ΑΓΑ. πόλλ' ἀνδρὶ βασιλεῖ καὶ στρατηλάτῃ μέλει. 645

ΙΦ. παρ' ἐμοὶ γενοῦ νῦν, μὴ πὶ φροντίδας τρέπου.

ΑΓΑ. ἀλλ' εἰμὶ παρὰ σοὶ νῦν ἅπας κοῦκ ἄλλοθι.

ΙΦ. μέθες νυν ὄφρ' ὅνμα τ' ἔκτεινον φίλον.

ΑΓΑ. ἰδοῦ γέγγυθ' ὡς γέγγυθ' ὄρων, τέκνον.

ΙΦ. καῖπειτα λείβεις δάκρυ ἀπ' ὀμμάτων σέθεν ; 650

ΑΓΑ. μακρὰ γὰρ ἤμῃν ἡ πῖοῦς ἀπουσία.

ΙΦ. οὐκ οἶδ' ὃ φῆς, οὐκ οἶδα, φίλτατ' ὦ πάτερ.

ΑΓΑ. συνετὰ λέγουσα μᾶλλον εἰς οἶκτόν μ' ἄγεις.

ΙΦ. ἀσύνετὰ νυν ἐροῦμεν, εἰ σέ γ' εὐφρανῶ.

ΑΓΑ. παπαῖ, τὸ σιγᾶν οὐ σθένω, σέ δ' ἤρεσα.

ΙΦ. μέν, ὦ πάτερ, κατ' οἶκον ἐπὶ τέκνοις σέθεν. 655

ΑΓΑ. θέλω γε· τὸ θέλειν δ' οὐκ ἔχων ἀλγύνομαι.

ΙΦ. ὄλοιντο λόγχοι καὶ τὰ Μενέλεω κακὰ.

ΑΓΑ. ἄλλους ὀλεῖ πρόσθ' ἅμ' ἐδιόλεσαντ' ἔχει.

ΙΦ. ὥς πολλὸν ἀπῆσθα χρόνον ἐν Αὐλίδος μυχοῖς. 660

ΑΓΑ. καὶ νῦν γέ μ' ἴσχει δῆ τι μὴ στέλλειν στρατόν.

ΙΦ. ποῦ τοὺς Φρύγας λέγουσιν ὤκισθαι, πάτερ ;

ΑΓΑ. οὐ μή ποτ' οἰκεῖν ὦρελ' ὁ Πριάμου Πάρις.

ΙΦ. μακράν γ' ἀπαίρεις, ὦ πάτερ, λιπὼν ἐμέ ;

ΑΓΑ. εἰς ταῦτόν, ὦ θύγατερ, σὺ γ' ἔχεις σὼ πατρί. 665

ΙΦ. φεῦ·

εἴθ' ἦν καλὸν μοι σοὶ τ' ἄγειν σύμπλουν ἐμέ.

ΑΓΑ. ἔπεστι καὶ σοὶ πλοῦς, ἵνα μνήσει πατρός.

ΙΦ. σὺν μητρὶ πλεῦσας ἢ μόνῃ πορεύσομαι ;

ΑΓΑ. μόνῃ, μονωθεῖς ἀπὸ πατρός καὶ μητέρος.

ΙΦ. οὐ ποῦ μ' ἐς ἄλλα δώματ' οἰκίζεις, πάτερ ; 670

ΑΓΑ. ἔα σὺ γ'· οὐ γρή τοι τάδ' εἰδέναι κόρας.

ΙΦ. σπεῦδ' ἐκ Φρυγῶν μοι, θέμενος εὖ τάκει, πάτερ.

ΑΓΑ. θυσίᾳ με θυσίαν προῖτα δεῖ τιν' ἐνθάδε.

- ΙΦ. ἀλλὰ ξὺν ἱεροῖς χρὴ τό γ' εὐσεβές σκοπεῖν.
- ΑΓΑ. εἴσει σὺ χερνίβων γὰρ ἐστήξεις πέλας. 675
- ΙΦ. στήσομεν ἄρ' ἀμφὶ βομόν, ὦ πάτερ, χοροῦς ;
- ΑΓΑ. ζήλω σέ μᾶλλον ἢ μὲ τοῦ μηδὲν φρονεῖν.
 χώρει δὲ μελᾶθρων ἐντὸς ὀφθῆναι κόρυς,
 πικρὸν φίλημα δοῦσα δεξιᾶν τ' ἐμοί,
 μέλλουσα δαρὸν πατρός ἀποικῆσειν χρόνον. 680
 ὦ στέρνα καὶ παρῆδες, ὦ ξανθαὶ κόρυς,
 ὡς ἄχθος ἡμῖν ἐγένεθ' ἡ Φρυγῶν πόλις
 Ἑλένη τε παύω τοὺς λόγους· ταχέϊα γὰρ
 νοτίς διώκει μ' ὁμμάτων ψύσαντά σου.
 ἴθ' ἐς μέλαθρα. σέ δὲ παραιτοῦμαι τᾶδε, 685
 Λήδας γένεθλον, εἰ κατωκτίσθην ἄγαν,
 μέλλων Ἀχιλλεῖ θυγατέρ' ἐκδώσειν ἐμήν.
 ἀποστολαὶ γὰρ μακάριαι μὲν, ἀλλ' ὅμως
 δάκνουσι τοὺς τεκόντας, ὅταν ἄλλοις δόμοις
 παῖδας παραδιδῶ πολλά μοιγθήσας πατήρ. 690
- ΚΛ. οὐχ ὧδ' ἀσύνετός εἰμι, πείσεσθαι δέ με
 καὐτὴν δόκει τᾶδ', ὥστε μή σε νουθετεῖν,
 ὅταν σὺν ὕμεναίοισιν ἐξάγω κόρην·
 ἀλλ' ὁ νόμος αὐτὰ τῷ χρόνῳ συνισχυνεῖ.
 τοῦνομα μὲν οὖν παῖδ' οἶδ' ὅτω κατήνεσας. 695
 γένους δὲ ποίου χῶπόθεν, μαθεῖν θέλω.
- ΑΓΑ. Αἴγινα θυγάτηρ ἐγένετ' Ἀσωποῦ πατρός.
- ΚΛ. ταύτην δὲ θνητῶν ἢ θεῶν ἔξευξε τίς ;
- ΑΓΑ. Ζεὺς· Αἰακὸν δ' ἔφυσεν, Οἰνώνης πρόμον.
- ΚΛ. τοῦ δ' Αἰακοῦ παῖς τίς κατέσχε δώματα ; 700
- ΑΓΑ. Πηλεὺς· ὁ Πηλεὺς δ' ἔσχε Νηρέως κόρην.
- ΚΛ. θεοῦ διδόντος, ἢ βίᾳ θεῶν λαβών ;
- ΑΓΑ. Ζεὺς ἡγγύησε καὶ δίδωσ' ὁ κύριος.
- ΚΛ. γαμεῖ δὲ ποῦ νιν ; ἢ κατ' οἶδμα πόντιον ;

- ΑΓΑ. Χείρων ἔν' οἰκεῖ σεμνὰ Πηλίου βάθρα. 705
 ΚΛ. οὐ φασι Κενταύρειον ὀκίσθαι γένος ;
 ΑΓΑ. ἐνταῦθ' ἔδαισαν Πηλῆος γάμους θεοί.
 ΚΛ. Θέτις δ' ἔθρεψεν ἡ πατήρ Ἀχιλλέα ;
 ΑΓΑ. Χείρων, ἔν' ἦθ' ἢ μή μάθῃ κακῶν βροτῶν.
 ΚΛ. φεῦ.
 σοφός γ' ὁ θρέψας χῶ διδούς σοφώτερος. 710
 ΑΓΑ. τοιάσδε παιδὸς σῆς ἀνὴρ ἔσται πόσις.
 ΚΛ. οὐ μεμπτός. οἰκεῖ δ' ἄστυ ποῖον Ἑλλάδος ;
 ΑΓΑ. Ἀπιδανὸν ἀμφὶ ποταμὸν ἐν Φθίᾳς ὕραις.
 ΚΛ. ἐκεῖσ' ἀπάξει σὴν ἐμήν τε παρθένον ;
 ΑΓΑ. κείνῳ μελήσει ταῦτα, τῷ κεκτημένῳ. 715
 ΚΛ. ἀλλ' εὐτυχοίτην. τίμ' δ' ἐν ἡμέρᾳ γαμεῖ ;
 ΑΓΑ. ὅταν σελήνης εὐτυχῆς ἔλθῃ κύκλος.
 ΚΛ. προτέλεια δ' ἤδη παιδὸς ἔσφαζας θεᾷ ;
 ΑΓΑ. μέλλω' πὶ ταύτῃ καὶ καθέσταμεν τύχῃ.
 ΚΛ. κἄπειτα δαΐσεις τοὺς γάμους ἐς ὕστερον ; 720
 ΑΓΑ. θύσας γε θύμαθ' ἀμὲ χρή θῆσαι θεοῖς.
 ΚΛ. ἡμεῖς δὲ θοίνην ποῦ γυναιξὶ θήσομεν ;
 ΑΓΑ. ἐνθάδε παρ' εὐπρύμνοισιν Ἀργείων πλάταις.
 ΚΛ. καλῶς ἀναγκαίως τε' συνενέγκοι δ' ὅμως.
 ΑΓΑ. οἷσθ' οὖν ὃ δρᾷσον, ὦ γόνι ; πιθοῦ δέ μοι. 725
 ΚΛ. τί χρῆμα ; πείθεσθαι γὰρ εἴθισμαι σέθεν.
 ΑΓΑ. ἡμεῖς μὲν ἐνθάδ', οὐπὲρ' ἐσθ' ὁ νυμφίος...
 ΚΛ. μητρὸς τί χωρὶς δράσεθ', ἀμὲ δρᾷν χρεῶν ;
 ΑΓΑ. ἐκδώσομεν σὴν παῖδα Δαναῖδων μέτα.
 ΚΛ. ἡμᾶς δὲ ποῦ χρή τήνικαῦτα τυγχάνειν ; 730
 ΑΓΑ. χώρει πρὸς Ἄργος παρθένους τε τημέλει.
 ΚΛ. λιποῦσα παῖδα ; τίς δ' ἀνασχήσει φλόγα ;
 ΑΓΑ. ἐγὼ παρέξω φῶς, ὃ νυμφίοις πρέπει.
 ΚΛ. οὐχ ὁ νόμος οὗτος, σὺ δὲ φαῦλ' ἤγει τάδε.

- ΑΓΑ. οὐ καλὸν ἐν ὄγλῳ σ' ἐξομιλεῖσθαι στρατοῦ. 735
 ΚΛ. καλὸν τεκοῦσαν τάμ' μ' ἐχδοῦναι τέκνα.
 ΑΓΑ. καὶ τάς γ' ἐν οἴκῳ μὴ μόνας εἶναι κόρας.
 ΚΛ. ὀχυροῖσι παρθενῶσι φρουροῦνται καλῶς.
 ΑΓΑ. πιθοῦ.
 ΚΛ. μὰ τὴν ἄνασσαν Ἀργεῖαν θεάν.
 ἐλθὼν σὺ τ' ἄξω προῖσσε, τὰν δόμοις δ' ἐγώ, 740
 ἂν χρὴ παρεῖναι νυμφίοισι παρθένοις.
 ΑΓΑ. οἴμοι μάτην ἦζ', ἐλπίδος δ' ἀπεσφάλην,¹
 ἐξ ὁμμάτων δάμαρτ' ἀποστεῖλαι θέλων.
 σοφίζομαι δὲ κατὰ τοῖσι φιλτάτοις
 τέχναις πορίζω, πανταρχῇ νικώμενος. 745
 ὅμως δὲ σὺν Κάλχαντι τῷ θυηπόλῳ
 κοινοῖ τὸ τῆς θεοῦ φίλον, ἐμοὶ δ' οὐκ εὐτυχές,
 ἐξιστορήσων εἶμι, μόλῃθον Ἑλλάδος.
 χρὴ δ' ἐν δόμοισιν ἄνδρα τὸν σοφὸν τρέφειν
 γυναῖκα χρηστὴν ἀγαθὴν, ἥ μὴ γαρεῖν. 750
 ΧΟ.στροφῆ ἦξει δὴ Σιμόντα καὶ
 δίναις ἀργυροσειδεῖς
 ἄγυρις Ἑλλάνων στρατιᾶς
 ἀνά τε ναυσὶν καὶ σὺν ὄπλοις
 Ἕλιον ἐς τὸ Τροίης 755
 Φοιβήιον δάπεδον,
 τὰν Κασσάνδραν ἔν' ἀκούω
 ῥίπτειν ξανθοὺς πλοκάμους
 χλωροκόμῳ στεφάνῳ δάφνας
 κοσμηθεῖσσαν, ὅταν θεοῦ 760
 μαντόσυνοι πνεύσωσ' ἀνάγκαι.
 ἀντιστρ. στάσονται δ' ἐπὶ περγάμων
 Τροίης ἀμφὶ τε τείχῃ
 Τρῶες, ὅταν χάλκασπις Ἄρης

	πόντιος εὐπρόφοισι πλάταις	765
	εἰρεσίῃ πελάζῃ	
	Σιμωντίοις ὀχετοῖς,	
	τάν τῶν ἐν αἰθέρι δισσῶν	
	Διοσκούρων Ἑλέναν	
	ἐκ Πριάμου κομίσαι θέλων	770
	ἐς γὰρ Ἑλλάδα δοριπόνων	
	ἀσπίσι καὶ λόγχαις Ἀχαιῶν.	
ἐπὶ δ.	Πέργαμον δὲ Φρυγῶν πόλιν	
	λαΐνους περὶ πύργους	
	κυκλώσας δόρει φονίῳ,	775
	λαίμοτόμους σπάσας κεφαλᾶς,	
	πέρσας πόλισμα κατ' ἄκρας,	
	θήσει κόρας πολυκλήτους	
	δάμαρτά τε Πριάμου.	780
	ἃ δὲ Διὸς Ἑλένα κόρα	
	πολύκλαυτος ἐσσεῖται	
	πόσιν προλιποῦσα· μήτ' ἐμοὶ	
	μήτ' ἐμοῖσι τέκνων τέκνοις	
	ἐλπίς ἄδε ποτ' ἔλθοι,	
	οἶαν αἰ πολύχρυσοι	785
	Λυδὰ καὶ Φρυγῶν ἄλσχοι	
	στήσασαι τὰδ' ἐς ἀλλήλας	
	παρ' ἱστοῖς μυθεύσουσι·	
	τίς ἄρα μ' εὐπλοκάμου κόρας	790
	ῥῦμα δακρυόεν τανύσας	
	πατρίδος οὐλομένης ἀπολωτιεῖ ;	
	διὰ σέ, τάν κύκνου δολιγχύχενος γόνον,	
	εἰ δὴ φάτις ἔτυμος,	
	ὥς ἔτεκεν Ἀήδα σ'	795
	ὄρνιθι πταμένῳ	

Διὸς ὅτ' ἡλλάχθη δέμας,
εἴτ' ἐν δέλοισι Πιερίσιν
μῦθοι τὰδ' ἐς ἀνθρώπους
ἤνεγκαν παρὰ καίρῳ ἄλλως.

800

ΑΝΤΙΛΑΕΥΣ

ποῦ τῶν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ὁ στρατηλάτης ;
τίς ἂν φράσαιε προσπύλων τὸν Πηλέως
ζητοῦντά νιν παῖδ' ἐν πύλαις Ἀχιλλέας ;
οὐκ ἐξ ἴσου γὰρ μένομεν Εὐρύπου πέλας.
οἱ μὲν γὰρ ἡμῶν, ὄντες ἄζυγες γάμων, 805
οἴκους ἐρήμους ἐκλιπόντες ἐνθάδε
θάσσοις ἐπ' ἀκταῖς, οἱ δ' ἔχοντες εὐνίδας
καὶ παῖδας· οὕτω δεινὸς ἐμπέπτωκ' ἔρως
τῆσδε στρατείας Ἑλλάδ' οὐκ ἄνευ θεῶν.
τοῦμόν μὲν οὖν δίκαιον ἐμὲ λέγειν χρεῶν, 810
ἄλλος δ' ὁ χρήζων αὐτὸς ὑπὲρ αὐτοῦ φράσαι.
γῆν γὰρ λιπὼν Φάρσαλον ἤδ' Πηλέα
μένω· πλὴν λεπταῖς ταῖσδ' ἔγ' Εὐρύπου πνοαῖς,
Μυρμιδόνας ἴσχω· οἱ δ' ἀεὶ προσκειμένοι
λέγουσ'· Ἀχιλλεῦ, τί μένομεν ; πόσον χρόνον 815
ἔτ' ἐκμετρήσῃς χρόνῳ πρὸς Ἰλίου στόλον ;
δρᾷ γ', εἴ τι δράσεις, ἧ ἅπαρ' οἴκαδ' ἐστρατόν,
τὰ τῶν Ἀτρεϊδῶν μὴ μένων μελλήματα.

- ΚΛ. ὦ παῖ θεῶς Νηρηΐδος, ἐνδοθὲν λόγων
τῶν σῶν ἀκούσας· ἐξέβην πρὸς δωμάτων. 820
- ΑΧ. ὦ πότνι· αἰδώς, τήνδε τίνα λεύσσω πυτὲ
γυναῖκα, μορφὴν εὐπρεπῇ κεκτημένην ;
- ΚΛ. οὐ θαυμά σ' ἡμᾶς ἀγνοεῖν, οὐς μὴ πάρος
κατεῖδες· αἶνω δ' ὅτι σέβεις τὸ σωφρονεῖν.
- ΑΧ. τίς δ' εἶ ; τί δ' ἤλθες Δαναῖδων ἐς στόλον, 825

- γυνή πρὸς ἄνδρας ἀσπίσιν πεφραγμένους ;
- ΚΛ. Λήδας μὲν εἶμι παῖς, Κλυταιμῆστρα δέ μοι
ὄνομα, πόσις δὲ μοῦστιν Ἀγαμέμνων ἄναξ.
- ΑΝ. καλῶς ἔλεξας ἐν βραχεῖ τὰ καίρια.
αἰσχρὸν δέ μοι γυναιξὶ συμβάλλειν λόγους. 830
- ΚΛ. μεῖνον· τί φεύγεις ; δεξιάν τ' ἐμῇ χειρὶ
σύναψον, ἀρχὴν μακαρίων νυμφευμάτων.
- ΑΝ. τί φῆς; ἐγὼ σοι δεξιάν ; αἰδοῖμεθ' ἂν
Ἀγαμέμνον', εἰ ψαύομεν ὧν μή μοι θέμις.
- ΚΛ. θέμις μάλιστα, τὴν ἐμὴν ἐπεὶ γαμεῖς 835
παῖδ', ὧ θεῆς παῖ ποντίας Νηρηίδος.
- ΑΝ. πότους γάμους φῆς; ἀφασία μ' ἔχει, γύναι·
εἰ μή τι παρνοοῦσα κινουργεῖς λόγον.
- ΚΛ. πᾶσιν τόδ' ἐμπέφυκεν, αἰδεῖσθαι φίλους
κινούους ὀρῶσι καὶ γάμου μεμνημένους. 840
- ΑΝ. οὐπόποτ' ἐμνήστευσα παῖδα σὴν, γύναι,
οὐδ' ἐξ Ἀτρειδῶν ἤλθε μοι λόγος γάμων.
- ΚΛ. τί δῆτ' ἂν εἴη ; σὺ πάλιν αὖ λόγους ἐμούς
θαύμαζ'· ἐμοὶ γὰρ θαύματ' ἐστὶ τὰπὸ σοῦ.
- ΑΝ. εἰκάζει· κοινόν ἐστιν εἰκάζειν τάδε. 845
ἄμφω γὰρ οὐ ψευδόμεθα τοῖς λόγοις ἴσως.
- ΚΛ. ἀλλ' ἦ πέπονθα δεινά; μνηστεύω γάμους
οὐκ ὄντας, ὥς εἴξασιν· αἰδοῦμαι τάδε.
- ΑΝ. ἴσως ἐκερτόμησε καμὲ καὶ σέ τις.
ἀλλ' ἀμελία δὸς αὐτὰ καὶ φεύλως φέρε. 850
- ΚΛ. χαῖρ'· οὐ γὰρ ὀρθοῖς ὄμμασιν σ' ἔτ' εἰσορῶ,
ψευδῆς γενομένη καὶ παθοῦς ἀνάξια.
- ΑΝ. καὶ σοὶ τόδ' ἐστὶν ἐξ ἐμοῦ· πόσιν δὲ σὺν
στείχῳ ματεύσων τῶνδε δωμάτων ἔσω.
- ΠΡ. ὦ ξέν', Αἰακοῦ γένεθλον, μεῖνον· ὦ, σέ τοι λέγω, 855
τὸν θεῆς γεγῶτα παῖδα, καὶ σέ, τὴν Λήδας κόρη.

- ΑΧ. τίς ὁ καλῶν πύλας παροίξας ; ὡς τεταρβηγῶς καλεῖ.
 ΠΡ. δοῦλος, οὐχ ἄβρύνομαι τῷδ'· ἡ τύχη γάρ μ' οὐκ ἔξ.
 ΑΧ. τίνας ; ἐμὸς μὲν οὐχί· χωρὶς τὰμὰ κ' ἀγαμέμνονος.
 ΠΡ. τῆσδε, τῶν πάροιθεν οἴκων, Τυνδάρεω δόντος
 πατρός. 860
- ΑΧ. ἔσταμεν' ὀρχάξ', εἴ τι χρήσεις, ὦν μ' ἐπέσχεας εἵνεκα.
 ΠΡ. ἦ μόνω παρόντε δῆτα ταῖσδ' ἐφέστατον πύλαις ;
 ΚΑ. ὥς μόνους λέγοις ἄν, ἔξω δ' ἐλλθὲ βασιλείων δόμων.
 ΠΡ. ὦ τύχη πρόνοιά θ' ἡμῆ, σώσασθ' οὐς ἐγὼ θέλω.
 ΑΧ. ὁ λόγος ἐς μέλλοντ' ἀντίσει χρόνον· ἔχει δ' ἄκον
 τινά. 865
- ΚΑ. δεξιᾷς ἔκατι μὴ μέλλ', εἴ τι μοι χρήσεις λέγειν.
 ΠΡ. οἷσθα δῆτά μ' ὅστις ὦν σοὶ καὶ τέκνοις εὐνοὺς ἔφην.
 ΚΑ. οἷδά σ' ὄντ' ἐγὼ παλαιὸν δομάτων ἐμῶν λάτριν.
 ΠΡ. χῶτι μ' ἐν ταῖς σαῖσι φερναῖς ἔλαβεν Ἀγαμέμνον
 ἄναξ ;
- ΚΑ. ἦλθες εἰς Ἄργος μεθ' ἡμῶν καμὸς ἦσθ' ἀεὶ ποτε. 870
 ΠΡ. ὦδ' ἔχει. καὶ σοὶ μὲν εὐνοὺς εἰμί, σῶ δ' ἦσσαν πόσει.
 ΚΑ. ἐκκάλυπτε νῦν ποθ' ἡμῖν οὔστινας στέγεις λόγους.
 ΠΡ. παῖδα σὴν πατὴρ ὁ φύσας αὐτόχειρ μέλλει κτενεῖν.
 ΚΑ. πῶς ; ἀπέπτυσ', ὦ γεραῖέ, μῦθον· οὐ γὰρ εὖ φρονεῖς.
 ΠΡ. φασγάνῳ λευκῇν φονεῶν τῆς τελαμιπώρου δέσρην. 875
 ΚΑ. ὦ τάλαιν' ἐγὼ μεμηγνῶς ἄρα τυγχάνει πόσις ;
 ΠΡ. ἀρτίφρων, πλὴν ἐς σέ καὶ σὴν παῖδα· τοῦτ' οὐκ εὖ
 φρονεῖ.
- ΚΑ. ἐκ τίνας λόγου ; τίς αὐτὸν οὐπάγων ἀλαστέρων ;
 ΠΡ. θέσφαθ', ὥς γέ φησι Κάλχας, ἵνα πορευῇται στρατός.
 ΚΑ. ποῦ ; τάλαιν' ἐγὼ, τάλαινά δ' ἦν πατὴρ μέλλει
 κτενεῖν. 880
- ΠΡ. Δαρδάνου πρὸς δώμαθ', Ἐλένην Μενέλεως ὑπὸς λάβη.
 ΚΑ. εἰς ἄρ' Ἰφιδένηιν Ἐλένης νόστος ἦν πεπρωμένος ;

ΠΡ. πάντ' ἔχεις Ἀρτέμιδι θύσειν παῖδα σὴν μέλλει πατήρ.

ΚΛ. ὁ δὲ γάμος τίν' εἶχε πρόφρασιν, ἥ μ' ἐκόμισεν ἐκ δόμων ;

ΠΡ. ἴν' ἀγάγοις χαίρουσ' Ἀχιλλεῖ παῖδα νομφεύσουσα

σὴν. 885

ΚΛ. ὦ θύγατερ, ἦκεις ἐπ' ὀλέθρῳ καὶ σὺ καὶ μήτηρ σέθεν.

ΠΡ. οἰκτρὰ πάσχετον δὴ οὖσαι δεινὰ δ' Ἀγαμέμνων ἔτλη.

ΚΛ. οἴχομαι τάλαίνα, δακρύων νόματ' οὐκέτι στέγω.

ΠΡ. εἴπερ ἀλγεινὸν τὸ τέκνων στερομένην δακρυρροεῖν.

ΚΛ. σὺ δὲ τὰδ', ὦ γέρον, πόθεν φῆς εἰδέναι πεπυσμένους ; 890

ΠΡ. δέλτον ὥχόμεν φέρων σοι πρὸς τὰ πρὶν γεγραμμένα.

ΚΛ. οὐκ ἔων ἡ ζυγκελεύων παῖδ' ἄγειν θανουμένην ;

ΠΡ. μὴ μὲν οὖν ἄγειν φρονῶν γὰρ ἔτυχε σὸς πόσις τότ' εὔ.

ΚΛ. κατὰ πῶς φέρων γε δέλτον οὐκ ἐμοὶ δίδως λαβεῖν ;

ΠΡ. Μενέλεως ἀφείλεθ' ἡμᾶς, ὃς κακῶν τῶνδ' αἵτιος. 895

ΚΛ. ὦ τέκνον Νηρῆδος, ὦ παῖ Πηλέως, κλύεις τὰδε ;

ΑΧ. ἔκλυον οὖσαν ἀθλίαν σε, τὸ δ' ἐμὸν οὐ φεύλω φέρω.

ΚΛ. παῖδά μου κατακτενοῦσι σοῖς δολώσαντες γάμοις.

ΑΧ. μέφομαι καὶ γὰρ πόσει σῶ, κοῦχ ἀπλῶς οὕτω φέρω.

ΚΛ. οὐκ ἐπαίδεσθήσομαι γε προσπεσεῖν τὸ σὸν γόνυ, 900

θνητὸς ἐκ θεᾶς γεγῶτα· τί γὰρ ἐγὼ σεμνύνομαι ;

ἡ τίνος σπουδαστέον μοι μᾶλλον ἢ τέκνου πέρι ;

ἀλλ' ἄμυνον, ὦ θεᾶς παῖ, τῇ τ' ἐμῇ δυσπραξίᾳ

τῇ τε λεχθείσῃ δάμαρτι σῇ, μάτην μὲν, ἀλλ' ὅμως

σοὶ καταστέψασ' ἐγὼ νιν ἥγον ὡς γαμουμένην. 905

νῦν δ' ἐπὶ σφαγὰς κομίζω σοὶ δ' ὄνειδος ἔξεται,

ὅστις οὐκ ἤμυνας· εἰ γὰρ μὴ γάμοισιν ἐξύλγη,

ἀλλ' ἐκλήθης γοῦν ταλαίνης παρθένου φίλος πόσις.

πρὸς γενειάδος σε, πρὸς σῆς δεξιᾶς, πρὸς μητέρας,

ὄνομα γὰρ τὸ σὸν μ' ἀπόλεσ', ὅ σ' ἄμυναθεῖν χρεών, 910

οὐκ ἔχω βωμόν καταφυγεῖν ἄλλον ἢ τὸ σὸν γόνυ,

οὐδὲ φίλος οὐδεὶς πέλει μοι· τὰ δ' Ἀγαμέμνωνος κλύεις

ὦμά καὶ πάντολμ' ἀφίγμαι δ', ὥσπερ εἰσορᾷς, γυνή
 νκυτικὸν στράτευμα' ἀναρχὸν καπὶ τοῖς κακοῖς θρασύ,
 χρήσιμον δ', ὅταν θέλωσιν. ἦν δὲ τολμήσῃς σύ μου 915
 χεῖρ' ὑπερτεῖναι, σεσώσμεθ'· εἰ δὲ μή, οὐ σεσώσμεθα.

ΧΟ. δεινὸν τὸ τίκτειν καὶ φέρει φίλτρον μέγα
 πᾶσιν τε κοινὸν ὥσθ' ὑπερκάμνειν τέκνων.

ΑΧ. ὑψηλόφρων μοι θυμὸς αἵρεται πρόσω,
 ἐπίσταται δὲ τοῖς κακοῖσί τ' ἀσχαλᾶν 920
 μετρίως τε χεῖρειν τοῖσιν ἐξωγακόμενοις.
 λελογισμένοι γάρ οἱ τοιοῖδ' εἰσὶν βροτῶν
 ὀρθῶς διαζῆν τὸν βίον γνώμης μέτα.
 ἔστιν μὲν οὖν ἔν' ἡδὺ μὴ λίαν φρονεῖν,
 ἔστιν δὲ χῶπου χρήσιμον γνώμην ἔχειν. 925
 ἐγὼ δ' ἐν ἀνδρὸς εὐσεβεστάτου τραφεῖς
 Χείρωνος, ἔμαθον τοὺς τρόπους ἀπλοῦς ἔχειν.
 καὶ τοῖς Ἀτρεΐδαις, ἦν μὲν ἡγῶνται καλῶς,
 πεισόμεθ'· ὅταν δὲ μὴ καλῶς, οὐ πείσομαι·
 ἀλλ' ἐνθάδ' ἐν Τροίᾳ τ' ἐλευθέρην φύσιν 930
 παρέχων, Ἄρη τὸ κατ' ἐμὲ κοσμήσω δορί.
 σὲ δ', ὦ παθοῦσα σχέτλια πρὸς τῶν φιλτάτων,
 ἃ δὴ κατ' ἄνδρα γίγνεται νεανίαν,
 τοσοῦτον οἶκτον περιβελὼν καταστελῶ,
 κοῦποτε κόρη σὴ πρὸς πατρός σφαγῇσεται, 935
 ἐμὴ φατισθεῖς· οὐ γάρ ἐμπλέκειν πλοκάς
 ἐγὼ παρέξω σῶ πόσει τοῦμόν δέμας.
 τοῦνομα γάρ, εἰ καὶ μὴ σίδηρον ἦρατο,
 τοῦμόν φονεύσει παῖδα σὴν· τὸ δ' αἵτιον
 πόσις σός· ἀγνὸν δ' οὐκέτ' ἐστὶ σῶμ' ἐμόν, 940
 εἰ δὲ ἐμ' ὀλεῖται διὰ τε τοὺς ἐμοὺς γάμους
 ἢ δεινὰ τλᾶσα κοῦκ ἀνεκτὰ παρθένος,
 θυρυμαστὰ δ' ὡς ἀνάξι' ἡτιμασμένη.

ἐγὼ κάκιστος ἦν ἄρ' Ἀργείων ἀνὴρ,
 ἐγὼ τὸ μηδέν, Μενέλεως δ' ἐν ἀνδράσιν, 945
 ὡς οὐχὶ Πηλέως, ἀλλ' ἀλάστορος γεγώς,
 εἴπερ φονεύσει τοῦμόν ὄνομα παῖδ' αὖ σὴν.
 μά τὸν δι' ὑγρῶν κυμάτων τεθραμμένον
 Νηρέα, φυτουργὸν Θέτιδος ἥ μ' ἐρείνατο,
 οὐχ ἄψεται σῆς θυγατρὸς Ἀγαμέμνων ἀναξ, 950
 οὐδ' εἰς ἄκραν χεῖρ', ὥστε προσβαλεῖν πέπλοις
 ἢ Σίπυλος ἔσται πόλις, ὅρισμα βαρβάρων,
 ὅθεν πεφύκασ' οἱ στρατηλάται γένος,
 Φθίᾳς δὲ τοῦνομ' οὐδαμοῦ κεκλησεται.
 πικροὺς δὲ προχύτας χέρνιβάς τ' ἐνάρξεται 955
 Κάλχχας ὁ μάντις. τίς δὲ μάντις ἔστ' ἀνὴρ,
 ὃς ὀλίγ' ἀληθῆ, πολλὰ δὲ ψευδῆ λέγει
 τυγῶν· ὅσ' ἂν δὲ μὴ τύχη, διοίχεται ;
 οὐ τῶν γάμων ἕκατι, μυρίαι κόραι
 θηρῶσι λέκτρον τοῦμόν, εἴρηται τόδε· 960
 ἀλλ' ὕβριν ἡμᾶς ὕβρις' Ἀγαμέμνων ἀναξ.
 χρῆν δ' αὐτὸν αἰτεῖν τοῦμόν ὄνομ' ἐμοῦ πάρα,
 θήραμα παιδός· ἢ Κλυταιμῆστρα δ' ἐμοὶ
 μάλιστα· ἐπέισθη θυγατέρ' ἐκδοῦναι πόσει.
 ἔδωκα τᾶν Ἑλληνισιν, εἰ πρὸς Ἴλιον 965
 ἐν τῷδ' ἕκαμνε νόστος· οὐκ ἠρνούμεθ' ἂν
 τὸ κοινὸν αὔξειν ὧν μέτ' ἐστρατευόμεην.
 νῦν δ' οὐδέν εἰμι παρὰ γε τοῖς στρατηλάταις
 ἐν εὐμαρεῖ τε δρᾶν τε καὶ μὴ δρᾶν καλῶς. 970
 τάχ' εἴσεται σίδηρος, ὅν, πρὶν ἐς Φρύγας
 ἐλθεῖν, φόνου κηλῖσιν αὔματος χροανῶ,
 εἴ τίς με τὴν σὴν θυγατέρ' ἐξαιρήσεται.
 ἀλλ' ἡσυχάζε· θεὸς ἐγὼ πέφηνά σοι
 μέγιστος, οὐκ ὧν· ἀλλ' ὅμως γενήσομαι.

- ΝΟ. ἔλεξας, ὦ παῖ Πηλέως, σοῦ τ' ἄξια 975
καὶ τῆς ἐναλίας δαίμονος, σεμνῆς Θεοῦ.
- ΚΑ. φεῦ.
πῶς ἄν σ' ἐπαινέσαιμι μὴ λίαν λόγους,
μηδ' ἐνδεῶς τοῦδ' ἀπολέσαιμι τὴν χάριν;
αἰνούμενοι γὰρ ἀγαθοὶ τρόπον τινὰ
μισοῦσι τοὺς αἰνούντας, ἦν αἰνῶσ' ἄγαν. 980
αἰσχύνομαι δὲ παρὰφέρουσ' οἰκτροὺς λόγους,
ιδίᾳ νοσοῦσα· σὺ δ' ἄνθος κακῶν γ' ἐμῶν.
ἀλλ' οὖν ἔχει τι σχῆμα, καὶν ἄπωθεν ἦ
ἀνὴρ ὁ χρηστός, δυστυχοῦντας ὠφελεῖν.
οἴκτιρε δ' ἡμᾶς· οἴκτρα γὰρ πεπόνθαμεν. 985
ἦ πρῶτα μὲν σε γαμβρὸν οἰήθεῖς· ἔχειν
κενὴν κατέσχον ἐλπίδ'· εἰτά σοι τάχα
ῥοις γένοιτ' ἄν σοῖς τε μέλλουσιν γάμοις
Θανούσ' ἐμὴ παῖς, ὅ σε φυλάττειν χρεῶν.
ἀλλ' εὔ μὲν ἀρχὰς εἵπας, εὔ δὲ καὶ τέλη· 990
σοῦ γὰρ θέλοντος παῖς ἐμὴ σωθήσεται.
βούλει νιν ἰκέτιν σὸν περιπτύξει γόνυ;
ἀπαρθένευτα μὲν τὰδ'· εἰ δέ σοι δοκεῖ,
ἤξει, δι' αἰδοῦς ὅμμι' ἔχουσ' ἐλεύθερον.
εἰ δ' οὐ παρούσης ταῦτά τεύξομαι σέθεν, 995
μενέτω κατ' οἴκους· σεμνὰ γὰρ σεμνύνεται.
ὅμως δ' ὅσον γε δυνατὸν αἰδεῖσθαι χρεῶν.
- ΑΝ. σὺ μήτε σὴν παῖδ' ἔξαγ' ὄψιν εἰς ἐμήν,
μήτ' εἰς ὄνειδος ἀμαθὲς ἔλθωμεν, γύναι·
στρατὸς γὰρ ἀθρόος, ἀργὸς ὢν τῶν οἰκοθεν, 1000
λέσχης πονηρὰς καὶ κακοστόμους φιλεῖ.
πάντως δέ μ' ἰκετεύοντες ἤξετ'· εἰς ἴσον,
εἴτ' ἀνικετεύτως· εἷς ἐμοὶ γὰρ ἐστ' ἀγών
μέγιστος, ὅμᾶς ἐξαπαλλάττει κακῶν.

- ὥς ἐν γ' ἀκούσας ἴσθι μὴ ψευδῶς μ' ἐρεῖν· 1005
 ψευδῇ λέγων δὲ καὶ μάτην ἐγκερτομῶν
 θάνοιμι μὴ θάνοιμι δ', ἣν σῶσω κόρη.
 ΚΑ. θναῖο συνεχῶς δυστυχοῦντας ὠφελῶν.
 ΑΝ. ἄκουε δὴ νυν, ἵνα τὸ πρῶγμ' ἔχῃ καλῶς.
 ΚΑ. τί τοῦτ' ἔλεξας ; ὥς ἀκουστέον γέ σου. 1010
 ΑΝ. πείθωμεν αὖθις πατέρα βέλτιον φρονεῖν.
 ΚΑ. καχός τις ἐστί καὶ λίαν ταρβεῖ στρατόν.
 ΑΝ. ἀλλ' οἱ λόγοι γε καταπαλαίουσιν λόγους.
 ΚΑ. ψυχρὰ μὲν ἐλπίς· ὅ τι δὲ χρή με δρᾶν φράσον.
 ΑΝ. ἰκέτευ' ἐκεῖνον μὴ κτείνειν τέκνα· 1015
 ἦν δ' ἀντιβαίνει, πρὸς ἐμέ σοι πορευτέον·
 εἰ γὰρ τὸ χρῆζον ἐπίθετ', οὐ τοῦμὲν χρεῶν
 χωρεῖν. ἔχει γὰρ τοῦτο τὴν σωτηρίαν.
 καὶ γὰρ τ' ἀμείνων πρὸς φίλον γενήσομαι,
 στρατός τ' ἂν οὐ μέμψαιτό μ', εἰ τὰ πράγματα 1020
 λελογισμένως πράσσοιμι μᾶλλον ἢ σθένει.
 καλῶς δὲ κρανθέντων πρὸς ἡδονὴν φίλοις
 σοί τ' ἂν γένοιτο καὶ ἐμοῦ χωρὶς τάδε.
 ΚΑ. ὥς σῶφρον' εἵπας· δραστήον δ' ἅ σοι δοκεῖ. 1025
 ἦν δ' αὖ τι μὴ πράσσωμεν ὧν ἐγὼ θέλω,
 ποῦ σ' αὖθις ὀψόμεσθα ; ποῦ χρή μ' ἀθλίαν
 ἐλθοῦσσαν εὔρεῖν σὴν χέρ' ἐπίκουρον κακῶν ;
 ΑΝ. ἡμεῖς σε φύλακες οὗ χρεῶν φυλάζομεν,
 μὴ τίς σ' ἴδῃ στείχουσιν ἐπτοημένῃν
 Δαναῶν δι' ὄχλου· μηδὲ πατρῶον δόμον 1030
 αἴσχυν'· ὁ γὰρ τοι Τυνδάρεως οὐκ ἄξιος
 κακῶς ἀκούειν· ἐν γὰρ Ἑλλήσιν μέγας.
 ΚΑ. ἔσται τὰδ' ἄρχε' σοί με δουλεύειν χρεῶν.
 εἰ δ' εἰσὶ θεοί, δίκαιος ὧν ἀνὴρ σύ τοι
 ἐσθλῶν κυρήσεις· εἰ δὲ μή, τί δεῖ πονεῖν ; 1035

- ΧΟ.στρ. τίς ἄρ' ὑμέναιος διὰ λωτοῦ Αἴβυρος
 μετὰ τε φιλοχόρου κιθάρας
 συρίγγων θ' ὑπὸ καλαμοεσ-
 σῶν ἔστασεν ἰαχάν, 1040
 ὅτ' ἀνὰ Πήλιον αἰὲ καλλιπλόκαμοι
 Πιερίδες παρὰ δαιτὶ θεῶν
 χρυσεοσάνδαλον ἔχουσ
 ἐν γῇ κρούουσαι
 Πηλέως ἐς γάμον ἦλθον, 1045
 μελωδοῖς Θέτιν ἀρχήμασι τόν τ' Αἰακίδα
 Κενταύρων ἀν' ὄρος κλέουσαι
 Πηλιάδα καθ' ὕλην.
 ὁ δὲ Δαρδανίδα, Διὸς
 λέκτρων πρόφημα φίλον,
 χρυσεόισιν ἄψυσε λαιβάν 1050
 ἐν κρατήρων γυάλοις,
 ὁ Φρύγιος Γανυμήδης.
 παρὰ δὲ λευκοφαῖ ψάμαθον
 εἰλισσόμεναι κύκλια 1055
 πεντήκοντα κόρα Νηρέως
 γάμους ἐχόρευσαν.
 ἀνὰ δ' ἐλάχαις σὺν στεφανώδει τε χλόα
 θίασος ἔμολεν ἵπποβάτας
 Κενταύρων ἐπὶ δαῖτα τῶν 1060
 θεῶν κρατῆρά τε Βάχχου.
 μέγα δ' ἀνέκλαγον ὦ Νηρηΐ κόρα,
 παῖδά σὲ Θεσσαλίᾳ μέγα φῶς
 μάντις ὁ φοιβάδα μοῦσαν
 εἰδὼς γεννάσειν 1065
 Χείρων ἐξονόμαζεν,
 ὃς ἤξει γρόνα λογχήρεσι σὺν Μυρμιδόνων

- θάνατον ἀκούσας, ὃν πατὴρ βουλεύεται.
 μνήμην δ' ἄρ' εἶχον πλησίον βεβηχότος
 Ἀγαμέμνονος τοῦδ', ὃς ἐπὶ τοῖς κύτοῦ τέκνοις
 ἀνόσια πράσσειν αὐτίχ' εὗρεθήσεται. 1105
- ΑΓΑ. Λήδας γένεθλον, ἐν καλῷ σ' ἔξω δόμον
 ἡύρηχ', ἔν' εἴπω παρθένου χωρὶς λόγους,
 οὐκ οὐκ ἀκούειν τὰς γαμουμένας πρέπει.
- ΚΛ. τί δ' ἔστιν, οὗ σοι καιρὸς ἀντιλάττει ;
- ΑΓΑ. ἔκπεμπε παῖδα δωμάτων πατρὸς μέτα· 1110
 ὥς χέρνιβες πάρεισιν ἡὺς τρεπισμέναι,
 προχύται τε βάλλειν πῦρ καθάρσιον χειρῶν,
 μόσχοι τε, πρὸ γάμων ἅς θεᾷ πεσεῖν χρεῶν
 Ἀρτέμιδι, μέλανος αἵματος φουσέματα.
- ΚΛ. τοῖς ὀνόμασιν μὲν εὖ λέγεις, τὰ δ' ἔργα σου 1115
 οὐκ οἶδ' ὅπως χρή μ' ὀνομάσασθαι εὖ λέγειν.
 χώρει δέ, θύγατερ, ἐκτός· οἶσθα γὰρ πατρὸς
 πάντως ἃ μέλλει. γυῖο τῶς πέπλοις ἄγε
 λαβοῦσ' Ὀρέστην, σὸν κασίγνητον, τέκνον.
 ἰδοὺ πάρεστιν ἥδε πειθορχοῦσά σοι. 1120
 τὰ δ' ἄλλ' ἐγὼ πρὸ τῆσδε κάμαυτῆς φράσω.
- ΑΓΑ. τέκνον, τί κλαίεις, οὐδ' ἔθ' ἡδέως ὄρῃς,
 ἐς γῆν δ' ἐρείσας ὄμμα πρόσθ' ἔχεις πέπλους ;
- ΚΛ. φεῦ·
 τίς ἂν λάβοιμι τῶν ἐμῶν ἀρχὴν κακῶν ;
 ἅπανσι γὰρ πρόωτοισι χρήσασθαι πάρα 1125
 κὰν ὑστάτοισι κὰν μέσοισι πανταχοῦ.
- ΑΓΑ. τί δ' ἔστιν ; ὥς μοι πάντες εἰς ἐν ἤκατε,
 σύγχρυσιν ἔχοντες καὶ ταραχμὸν ὁμμάτων.
- ΚΛ. εἴφ' ἂν ἐρωτήσω σε γενναίως, πόσι.
- ΑΓΑ. οὐδὲν κελευσμοῦ δεῖ μ', ἐρωτᾶσθαι θέλω. 1130
- ΚΛ. τὴν παῖδα τὴν σὴν τὴν τ' ἐμὴν μέλλεις κτενεῖν ;

ΑΓΑ. ἔχ.

τλήμονά γ' ἔλεξας, ὑπονοεῖς θ' ἂν μή σε χροή.

ΚΛ. ἔχ' ἥσυχος,

κάκεινόν μοι τὸ πρῶτον ἀπόκριναι πάλιν.

ΑΓΑ. σὺ δ' ἦν γ' ἐρωτᾷς εἰκότ', εἰκότ' ἂν κλύοις.

ΚΛ. οὐκ ἄλλ' ἐρωτῶ, καὶ σὺ μὴ λέγ' ἄλλα μοι. 1135

ΑΓΑ. ὦ πότνια μοῖρα καὶ τύχῃ δαίμων τ' ἐμός.

ΚΛ. κάμρός γε καὶ τῆσδ', εἷς τριῶν δυσδαιμόνων.

ΑΓΑ. τίς σ' ἠδίκησε ;

ΚΛ. τοῦτ' ἐμοῦ πεύθει πάρα ;

ὁ νοῦς ὅδ' αὐτὸς νοῦν ἔχων οὐ τυγχάνει.

ΑΓΑ. ἀπωλόμεσθα. προδεδόται τὰ κρυπτά μου. 1140

ΚΛ. πάντ' οἶδα καὶ πέπυσμ', ἃ σὺ μέλλεις με δρᾶν

αὐτὸ δὲ τὸ σιγᾶν ὁμολογοῦντός ἐστί σου
καὶ τὸ στενάζειν πολλά μὴ κάμης λέγων.

ΑΓΑ. ἰδοὺ σιωπῶ· τὸ γὰρ ἀνάσχυον τί δεῖ

ψευδῇ λέγοντα προσλαβεῖν τῇ συμφορᾷ ; 1145

ΚΛ. ἄκουε δὴ νυν· ἀνακαλύψω γὰρ λόγους,

κούκετι παρφοδοῖς χρησόμεσθ' αἰνίγμασιν.

πρῶτον μὲν, ἵνα σοι πρῶτα τοῦτ' ὀνειδίσω,

ἔγρημας ἄκουσάν με κάλαβες βίᾳ,

τὸν πρόσθεν ἄνδρα Τάνταλον κατακτανών,

1150

βρέφος τε τοῦμόν ζῶν προσούδισας πέδῳ,

μαστῶν βιαίως τῶν ἐμῶν ἀποσπάσας.

καὶ τῷ Διός γε παῖδ' ἐμῷ τε συγγόνῳ

ἔπποισι μαρμαίροντ' ἐπεστρατευσάτην·

πατὴρ δὲ πρέσβυς Τυνδάρεώς σ' ἐρρύσατο

1155

ἰκέτην γενόμενον, τὰ μὰ δ' ἔσχεσ' αὖ λέχη.

οὗ σοι καταλλαχθεῖσα περὶ σέ καὶ δόμους

συμμαρτυρήσεις ὥς ἄμεμπτος ἦ γυνή,

ἔς τ' Ἀφροδίτην σωφρονούσα καὶ τὸ σὸν

μέλαθρον αὔξουσ', ὥστε σ' εἰσιόντα τε 1160
 χάριεν θύραζε τ' ἐξιόντ' εὐδαίμονεϊν.
 σπάνιον δὲ θήρευν' ἀνδρὶ τοιαύτην λαβεῖν
 δάμναρτα· φλαύραν δ' οὐ σπάνις γυναικί' ἔχειν.
 τίκτω δ' ἐπὶ τρισὶ παρθένουσι παῖδά σοι
 τόνδ', ὦν μιᾶς σὺ τέλμωνος μ' ἀποστερεῖς. 1165
 κἄν τις σ' ἔρηται, τίνος ἑκατί νιν κτενεῖς,
 λέξον, τί φήσεις; ἦ ἢ με χρὴ λένειν τὰ σά;
 Ἐλένην Μενέλωος ἴνα λάβῃ· καλὸν γέ τοι
 κακῆς γυναικὸς μισθὸν ἀποτεῖσθαι τέκνα·
 τῆχθιστα τοῖσι φιλότατοις ὠνούμεθα. 1170
 ἄρ', ἦν στρατεύσῃ καταλιπὼν μ' ἐν δώμασιν,
 κἀκεῖ γένῃ σὺ διὰ μακροῦς ἀπουσίας,
 τίν' ἐν δόμοις με καρδίαν ἔξιν δοκεῖς,
 ὅττιν θρόνους μὲν τῆσδε προσβλέπω κενούς,
 κενούς δὲ παρθενῶνας, ἐπὶ δὲ δακρύους 1175
 μόνῃ κἀθώμην, τήνδ' ὀρηγοδοῦσ' αἰεὶ
 ἀπώλεσέν σ', ὦ τέκνον, ὃ φυτεύσας πατήρ,
 αὐτὸς κτανὼν, οὐκ ἄλλος οὐδ' ἄλλῃ χειρί,
 τοιόνδ' ἐμῶς καταλιπὼν πρὸς τοὺς δόμους.
 ἐπεὶ βραχεῖα προφάσεως ἐνδεῖ μόνον, 1180
 ἐφ' ἣ σ' ἐγὼ καὶ παῖδες αἱ λειψυμέναι
 δεξιόμεθα δέξιν ἦν σε δέξασθαι χρεών.
 μὴ δῆται πρὸς θεῶν μήτ' ἀναγκάσης ἐμὲ
 κακὴν γενέσθαι περὶ σέ, μήτ' αὐτὸς γένῃ.
 εἶεν·
 θύσεις σὺ δ' ἡ παῖδ'. ἐνθα τίνος εὐχὰς ἐρεῖς; 1185
 τί σοι κατεῖξει τάχαθόν, σφάλλον τέκνον;
 νόστον πονηρόν, οἴκισθ' ἢ αἰσχρὸς ἰών;
 ἀλλ' ἐμὲ δίκαιον ἀγαθὸν εὐχεσθαι τί σοι;
 ἦ τῆρ' ἀσυνέτους τοὺς θεοὺς ἡγοίμεθ' ἄν,

εἰ τοῖσιν αὐθένταισιν εὖφρον' ἤσομεν. 1190
 ἤκων δ' ἐς Ἄργος προσπασεῖ τέκνοισι σοῖς ;
 ἀλλ' οὐ θέμις σοι. τίς δὲ καὶ προσβλέψεται
 παῖδων σ', ἐὰν σφῶν προσέμενος κτάνῃς τινά ;
 ταῦτ' ἤλθες ἤδη διὰ λόγων ; ἢ σκιῇπτρά σοι 1195
 μόνον διαφέρειν καὶ στρατηλατεῖν σε δεῖ ;
 ὅν χρῆν δίκαιον λόγον ἐν Ἀργείοις λέγειν·
 βούλεσθ', Ἀχαιοί, πλεῖν Φρυγῶν ἐπὶ χθόνα ;
 κληῖρον τίθεσθε παῖδ' ὅτου θανεῖν χρεών.
 ἐν ἔσφω γὰρ ἦν τόδ', ἀλλὰ μή σ' ἐξαίρετον 1200
 σφάγιον παρασχεῖν Δαναΐδαισι παῖδα σήν·
 ἢ Μενέλειον πρὸ μητρὸς Ἑρμιόνην κτανεῖν,
 οὐπερ τὸ πρῶτον ἦν· νῦν δ' ἐγὼ μὲν ἢ τὸ σὸν
 σφάζουσα λέκτρον παιδὸς ἐστερήσομαι,
 ἢ δ' ἐξαμαρτοῦσ' ὑπότροπος νεάνιδα 1205
 Σπάρτη κομίζουσ', εὐτυχῆς γενήσεται.
 τούτων ἄμειψαί μ' εἴ τι μὴ καλῶς λέγω·
 εἰ δ' εὖ λέλεκται, μετανόει δὴ μὴ κτανεῖν
 τὴν σήν τε καὶ μὴν παῖδα, καὶ σῶφρον ἔσει.
 ΧΟ. πιθοῦ· τὸ γὰρ τοι τέκνα συνσφάζειν καλόν, 1210
 Ἀγάμεμνον· οὐδεὶς τοῖσδ' ἂν ἀντίποι βροτῶν.
 ΙΦ. εἰ μὲν τὸν Ὀρφέως εἶχον, ὦ πάτερ, λόγον,
 πείθειν ἐπ' ἄδουσ', ὥσθ' ὁμαρτεῖν μοι πέτρας, 1215
 κηλεῖν τε τοῖς λόγοισιν οὕς ἐβουλόμην,
 ἐνταῦθ' ἂν ἤλθον· νῦν δὲ τὰπ' ἐμοῦ σφά,
 δάκρυα παρέξω· ταῦτα γὰρ δυναίμεθ' ἂν.
 ἱεστηρίαν δὲ γόνασιν ἐξάπτω σέθεν
 τὸ σῶμα τοῦμόν, ὅπερ ἔτικτεν ἦδε σοι,
 μή μ' ἀπολέσῃς ἄωρον· ἡδὺ γὰρ τὸ φῶς
 λεύσσειν· τὰ δ' ὑπὸ γῆς μή μ' ἰδεῖν ἀναγκάσῃς.
 πρῶτη σ' ἐκάλεσα πατέρα καὶ σὺ παῖδ' ἐμέ· 1220

πρώτη δὲ γόνασι σοῖσι σῶμα δοῦσ' ἐμὸν
 φίλας χάριτας ἔδωκα κἀντεδεξάμην.
 λόγος δ' ὁ μὲν σὸς ἦν ὅδ' ἄρα σ', ὦ τέκνον,
 εὐδαίμων· ἀνδρὸς ἐν δόμοισιν ὕψομαι,
 ζῶσάν τε καὶ θάλλουσαν ἀξίως ἐμαυτὸν ; 1225
 σύμβας δ' ὅδ' ἦν αὖ περὶ σὺν ἐξαρτωμένης
 γένειον, αὖ νῦν ἀντιλάζομαι χερσί.
 τί δ' ἄρ' ἐγὼ σέ, πρέσβυν ἄρ' ἐσδέξομαι
 ἐμῶν φίλαισιν ὑποδοχαῖς δόμων, πάτερ,
 πόνων τιθηνούς ἀποδιδούσά σοι τροφάς ; 1230
 τούτων ἐγὼ μὲν τῶν λόγων μνήμην ἔχω,
 σὺ δ' ἐπιέλῃσαι, καὶ μ' ἀποκατεῖναι θέλεις.
 μή, πρὸς σε Πέλοπος καὶ πρὸς Ἀτρέως πατρός
 καὶ τῆσδε μητρός, ἣ πρὶν ὠδίνουσ' ἐμὲ
 νῦν δευτέραν ὠδῖνα τήνδε λαμβάνει. 1235
 τί μοι μέτεστι τῶν Ἀλεξάνδρου γάμων
 Ἑλένης τε ; πόθεν ἦλθ' ἐπ' ὀλέθρῳ τῷμῳ, πάτερ ;
 βλέψον πρὸς ἡμᾶς, ὅμῃα δὸς φίλημά τε,
 ἵν' ἄλλὰ τοῦτο κατθανοῦσ' ἔχω σέθεν
 μνημεῖον, ἣν μὴ τοῖς ἐμοῖς πεισθῶς λόγοις· 1240
 ἀδελφέ, μικρὸς μὲν σὺ γ' ἐπικουρὸς φίλοις,
 ὅμως δὲ συνδάκρυσον. ἰκέτευσον πατρός
 τὴν σὴν ἀδελφὴν μὴ θανεῖν· αἵσθημά τοι
 κἀν νηπίοις γε τῶν κακῶν ἐγγίγνεται.
 ἰδοὺ σιωπῶν λίσσεται σ' ὅδ', ὦ πάτερ. 1245
 ἀλλ' αἰδεσάμει καὶ κατοίκτιρον βίον·
 ναί, πρὸς γενεῖον σ' ἀντόμεσθα δύο φίλοι·
 ὁ μὲν νεοσσὸς ὧν ἔθ', ἣ δ' ἡρῆμένη.
 ἐν συντεμοῦσα πάντα νικήσω λόγον·
 τὸ φῶς τόδ' ἀνθρώποισιν ἥδιστον βλέπειν, 1250
 τὰ νέρθε δ' οὐδέν· μάλιστα δ' ὅς εὖ χεταί

Θανεῖν. κακῶς ζῆν κρεῖσσον ἢ καλῶς θανεῖν.

ΧΟ. ὦ τλήμων Ἑλένη, διὰ σέ καὶ τοὺς σοὺς γάμους
ἀγών Ἀτρεΐδαις καὶ τέκνοις ἦκει μέγας.

ΑΓΑ. ἐγὼ τὰ τ' οἰκτρὰ συνετός εἰμι καὶ τὰ μὴ, 1255

φίλων ἐμαυτοῦ τέκνα· μαινομένην γὰρ ἄν.
δεινῶς δ' ἔχει με ταῦτα τολμῆσαι, γύναι,
δεινῶς δὲ καὶ μὴ· τοῦτο γὰρ πράττει με δεῖ.

ὁρᾷθ' ὅσον στράτευμα ναύφρακτον τόδε,
χαλκῶν θ' ὀπλῶν ἄνακτες Ἑλλήνων ὅσοι, 1260

οἷς νόστος οὐκ ἔστι· Ἰλίου πύργους ἔπι,
εἰ μὴ σε θύσω, μάντις ὡς Κάλχας λέγει,
οὐδ' ἔστι Τροίας ἐξελεῖν κλεινὸν βάθρον.

μέμνηε δ' Ἀφροδίτῃ τις Ἑλλήνων στρατῶ
πλεῖν ὡς τάχιστα βαρβάρων ἐπὶ χθόνα, 1265

παῦσαι τε λέκτρων ἀρπαγὰς Ἑλληνικῶν·
οἱ τὰς τ' ἐν Ἀργεὶ παρθένους κτενοῦσί μου
ὕμῃς τε κάμει, θέσφατ' εἰ λύσω θεᾶς.

οὐ Μενέλαός με καταδεδοῦλωται, τέκνον,
οὐδ' ἐπὶ τὸ κείνου βουλόμενον ἐλήλυθα, 1270

ἀλλ' Ἑλλάς, ἣ δεῖ, κἂν θέλω, κἂν μὴ θέλω,
θῦσαι σε· τοῦτου δ' ἦσσανες καθέσταμεν.

ἐλευθέραν γὰρ δεῖ νιν ὅσον ἐν σοί, τέκνον,
κάμοι γενέσθαι, μηδὲ βαρβάρων ὕπο

Ἑλλήνας ὄντας λέκτρα συλᾶσθαι βίᾳ. 1275

ΚΛ. ὦ τέκνον, ὦ ξένοι,

οἱ γὰρ θανάτου τοῦ σοῦ μελέα.

φεύγει σε πατὴρ Ἀΐδη παραδούς.

ΙΦ. οἱ γὰρ, μάτερ, ταῦτόν γάρ δὴ

μέλος εἰς ἄμφω πέπτωκε τύχης, 1280

κούκετι μοι φῶς

οὐδ' ἀελίου τόδε φέγγος.

ἰὼ ἰὼ.

νιφόβολον Φρυγῶν νάπος Ἰδῆς τ'
ῥρεα, Πρίαμος ὅθι ποτὲ βρέφος ἀπὸ χλὸν ἔβλεπε 1285
ματρὸς ἀποπρὸ νοσφίσας
ἐπὶ μύρῳ θανατόεντι

Πάριν, ὃς Ἰδαῖος

Ἰδαῖος ἐλέγχετ' ἐν Φρυγῶν πόλει.

μή ποτ' ὤφρ' ἐλεν τὸν ἀμφὶ 1290
βοῦσι βουκόλον τραφέντ'

[Ἀλέξανδρον]

οἰκίσαι ἀμφὶ τὸ λευκὸν ὕδωρ, ὅθι

κρῆναι Νυμφῶν κεῖνται

λευμὼν τ' ἔρνεσι θάλλων 1295

χλωροῖς, οὗ ῥοδόεντα

ἄνθε' ὑακίνθινά τε θεαῖσι δρέπειν·

ἐνθα ποτὲ Παλλὰς ἔμολε

καὶ δολιχόρρων Κύπρις

Ἦρα θ' Ἐρμῆς θ', ὁ Διὸς ἄγγελος, 1300

ἃ μὲν ἐπὶ πρόῳ τρυφῶσα

Κύπρις, ἃ δὲ δουρὶ Παλλὰς,

Ἦρα τε Διὸς ἄνακτος

εὐναῖσι βασιλίσιν, 1305

κρίσιν ἐπὶ στρυγνὴν ἔριν τε

καλλονᾶς, ἐμοὶ δὲ θάνατον,

πομπὴν φέροντα Δαναΐδαισιν, ἃς κόραν 1310

προθύματ' ἔλαχεν Ἀρτεμις πρὸς Ἴλιον·

ὁ δὲ τεκὼν με τὴν τάλαιναν,

ὦ μᾶτερ, ὦ μᾶτερ,

σῆχεται προδοὺς ἔρημον. 1315

ὦ δυστάλαιν' ἐγώ, πικρὰν

πικρὰν ἰδοῦσα δυσελέναν,

- φρονέομαι, διόλλυμαι
 σφαγαῖσιν ἀνοσίσοισιν ἀνοσίῳ πατρός.
 μή μοι νυκῶν χιλιεμβολάδων
 πρόμνας ἄδ' Αὐλὶς δεῖξασθαι 1320
 τοῖσδ' εἰς ὄρμους ἐς Τροίαν
 ὥφελεν ἐλάτταν πομπαίαν,
 μήδ' ἀνταίαν Εὐρίπω
 πνεῦσαι πομπὴν Ζεὺς, μειλίσσων
 αὖραν ἄλλοις ἄλλαν θνατῶν 1325
 λαίφρεσι χίρειν,
 τοῖσι δὲ λύπαν, τοῖσι δ' ἀνάγκαν,
 τοῖς δ' ἐξορμᾶν, τοῖς δὲ στέλλειν,
 τοῖσι δὲ μέλλειν.
 ἧ πολύμοχθον ἄρ' ἦν γένος, ἧ πολύμοχθον 1330
 ἀμερίων· τὸ χρεὼν δέ τι δύσποτμον
 ἀνδράσιν ἀνευρεῖν.
 ἰὼ ἰώ,
 μεγάλα πάθεα, μεγάλα δ' ἄγεα
 Δαναΐδαις τιθεῖσα Τυνδαρεὺς κόρα. 1335
 ΧΟ. ἐγὼ μὲν οἰκτίρω σε συμφορᾶς κακῆς
 τυχοῦσαν, οὔτε μήποτ' ὥφελες τυχεῖν.
 50 *Ἰφιγένεια*
 50 *Ἰφιγένεια*
 ΙΦ. ὦ τεκοῦσ', ὦ μῆτερ, ἀνδρῶν ὄχλον εἰσορῶ πέλας.
 ΚΛ. τὸν γε τῆς θεᾶς παῖδα, τέκνον, ᾧ σὺ
 δεῦρ' ἐλήλυθας·
 ΙΦ. διαχαλᾷτέ μοι μέλαθρα, δμῶες, ὥς κρύψω δέμας. 1340
 ΚΛ. τί δέ, τέκνον, φεύγεις ;
 ΙΦ. ἀνδρα τόνδ' ἰδεῖν αἰσχύνομαι.
 ΚΛ. ὥς τί δή ;
 ΙΦ. τὸ δυστυχές μοι τῶν γάμων αἰδῶ φέρει.
 ΚΛ. οὐκ ἐν ἀβρότῃτι κεῖσαι πρὸς τὰ νῦν πεπτωκότα.
 ἀλλὰ μίμν' οὐ σεμνότητος ἔργον, ἦν ὠνώμεθα.

- ΑΧ. ὦ γύναι τάλαινα. Λήδης θυγάτηρ.
 ΚΛ. οὐ ψευδῇ θροεῖς. 1345
 ΑΧ. δεινὸν ἐν Ἀργείοις βόηται.
 ΚΛ. τὴν βοῇν σήμενέ μοι.
 ΑΧ. ἀμφὶ σῆς παιδός.
 ΚΛ. πονηρὸν εἶπας οἰωνὸν λόγων.
 ΑΧ. ὡς χρεὼν σφάζει νιν.
 ΚΛ. καὶ οὐδεὶς τοῖσδ' ἐναντία λέγει;
 ΑΧ. ἐς θόρυβον ἐγὼ τοι καὶ τὸς ἤλυθον.
 ΚΛ. τίς, ὦ ξένε;
 ΑΧ. σῶμα λευσθῆναι πέτροισι.
 ΚΛ. μὲν κόρην σφάζων ἐμήν; 1350
 ΑΧ. αὐτὸ τοῦτο.
 ΚΛ. τίς δ' ἂν ἔτλη σώματος τοῦ σοῦ θιγεῖν;
 ΑΧ. πάντες Ἕλληνας.
 ΚΛ. στρατὸς δὲ Μυρμιδῶν οὐ σοι παρῆν;
 ΑΧ. πρῶτος ἦν ἐκεῖνος ἐχθρός.
 ΚΛ. δι' ἅρ' ὀλώλαμεν, τέκνον.
 ΑΧ. οἷ με τῶν γάμων ἀπεχάλουν ἥσσονα.
 ΚΛ. ἀπεκρίνω δὲ τί;
 ΑΧ. τὴν ἐμήν μέλλουσιν εὖνιν μὴ κτανεῖν.
 ΚΛ. δίκαίαι γάρ. 1355
 ΑΧ. ἦν ἐφάρμισεν πατήρ μοι.
 ΚΛ. καὶ Ἀργόθεν γ' ἐπέμψατο.
 ΑΧ. ἀλλ' ἐνικόμην κεκραγμοῦ.
 ΚΛ. τὸ πολὺ γὰρ δεινὸν κακόν.
 ΑΧ. ἀλλ' ὅμως ἀρήζομέν σοι.
 ΚΛ. καὶ μαχεῖ πολλοῖσιν εἷς;
 ΑΧ. εἰσροᾶς τεύχη φέροντας τοῖσδε;
 ΚΛ. ὄναίς τῶν φρενῶν.
 ΑΧ. ἀλλ' ὀνησόμεσθα.

ΚΛ. παῖς ἄρ' οὐκέτι σφαγήσεται ; 1360

ΑΧ. οὐκ, ἐμοῦ γ' ἐκόντος.

ΚΛ. ἥξει δ' ὅστις ἄψεται κόρης;

ΑΧ. μυριοί γ' ἄξει δ' Ὀδυσσεύς.

ΚΛ. ἄρ' ὁ Σισύφου γόνος ;

ΑΧ. αὐτὸς οὗτος.

ΚΛ. ἴδια πράσσων, ἣ στρατοῦ ταχθεὶς ὑπο ;

ΑΧ. αἰρεθεὶς ἐκόν.

ΚΛ. πονηρὰν γ' αἵρεσιν, μαιφρονεῖν.

ΑΧ. ἀλλ' ἐγὼ στήσω νῦν.

ΚΛ. ἄξει δ' οὐχ ἐκοῦσαν ἀρπάσας ; 1365

ΑΧ. δηλαδὴ ξανθοῦς ἐθείρας.

ΚΛ. ἐμὲ δὲ δοῶν τί χρή τότε ;

ΑΧ. ἀντέχου θυγατρός.

ΚΛ. ὥς τοῦδ' εἵνεκ' οὐ σφαγήσεται ;

ΑΧ. ἀλλὰ μὴν ἐς τοῦτό γ' ἥξει.

ΙΦ. μήτερ, εἰσακούσατε

τῶν ἐμῶν λόγων· μάτην γάρ σ' εἰσεῶν θυμουμένην
σῶ πόσει· τὰ δ' ἀδύναθ' ἡμῖν καρτερεῖν οὐ ῥάδιον. 1370

τὸν μὲν οὖν ξένον δίκαιον αἰνέσαι προθυμίας·

ἀλλὰ καὶ σὲ τοῦθ' ὁρᾶν χρή, μὴ διαβληθῇ στρατῶ,
καὶ πλέον πράξωμεν οὐδέν, ὅδε δὲ συμφορᾶς τύχη.

οἷ᾽ αὖ δ' εἰσῆλθὲν μ', ἀκουσον, μήτερ, ἐννοουμένην·

κατθανεῖν μὲν μοι δέδοκται· τοῦτο δ' αὐτὸ βούλομαι 1375

εὐκλεῶς πράττειν παρὲς γ' ἐκποδῶν τὸ δυσγενές.

δεῦρο δὴ σκέψαι μεθ' ἡμῶν, μήτερ, ὥς καλῶς λέγω.

εἰς ἔμ' Ἑλλάς ἣ μεγίστη πᾶσα νῦν ἀποβλέπει,

κάν ἐμοὶ πορθυῖς τε ναῶν καὶ Φρυγῶν κατασκαφαί.

τάς τε μελλούσας γυναῖκας μή τι δρῶσι βάρβαροι, 1380

μηδ' ἐθ' ἀρπάζωσιν εὐνὰς ὀλβίας ἐξ Ἑλλάδος

τὸν Ἑλένης τείσαντας ὀλεθρον, ἣν ἀνὴρ πασεν Πάρις.

ταῦτα πάντα καθ' ὅταν οὖσα ῥύσσομαι, καί μου κλέος,
 Ἑλλάδ' ὥς ἡλευθέρωσα, μακάριον γενήσεται.
 καὶ γὰρ οὐδέ τοί τι λίαν ἐμοὶ φιλοψυχεῖν χρεών· 1385
 πᾶσι γάρ μ' Ἑλλησι κοινὸν ἔτεκες, οὐχὶ σοὶ μόνῃ.
 ἀλλὰ μυρίοι μὲν ἄνδρες ἀσπίσιν πεφραγμένοι,
 μυρίοι δ' ἐρέτρ' ἔχοντες, πατρίδος ἡδικομένης,
 δρᾶν τι τολμήσουσιν ἐχθροῦς γυῖπέρ Ἑλλάδος θανεῖν·
 ἢ δ' ἐμὴ ψυχὴ μί' οὔσα πάντα κωλύσει τάδε; 1390
 τί τὸ δίκαιον τοῦτ' ; ἔχομεν ἄρ' ἂν ἀντειπεῖν ἔπος ;
 καὶ π' ἐκεῖν' ἔλθωμεν· οὐ δεῖ τόνδε διὰ μάχης μολεῖν
 πᾶσιν Ἀργείοις γυναικὸς εἶνεκ' οὐδὲ καθ' ὅταν.
 εἷς γ' ἄνθρωπος κρείσσων γυναικῶν μυρίων ὄραν φάσας.
 εἰ δ' ἐβουλήθη γέ σῶμα τοῦμὸν Ἀρτεμις λαβεῖν, 1395
 ἐμποδὼν γενήσομαι ἡγὼ θνητὸς οὖσα τῇ θεῷ ;
 ἀλλ' ἀμήχανον δίδωμι σῶμα τοῦμὸν Ἑλλάδι.
 θύετ' ἐκπορθεῖτε Τροίαν· ταῦτα γὰρ μνημεῖά μου
 διὰ μακροῦ, καὶ παῖδες οὗτοι καὶ γάμοι καὶ δόξ' ἐμὴ·
 βαρβάρων γ' Ἑλλήνων ἄρχειν εἰκόσ, ἀλλ' οὐ βαρβάρους, 1400
 μῆτερ, Ἑλλήνων· τὸ μὲν γὰρ δοῦλον, οἱ δ' ἐλευθεροί.

ΧΟ. τὸ μὲν σὸν, ὦ νεῆνι, γενναίως ἔχει
 τὸ τῆς τύχης δὲ καὶ τὸ τῆς θεοῦ νοσεῖ.

ΑΧ. Ἀγαμέμνωνος παῖ, μακάριον μέ τις θεῶν
 ἔμελλε θῆσειν, εἰ τύχοιμι σὼν γάμων. 1405
 ζήλω δὲ σοῦ μὲν Ἑλλάδ', Ἑλλάδος δὲ σέ·
 εὖ γὰρ τόδ' εἶπας ἀξίως τε πατρίδος·
 τὸ θεομαχεῖν γὰρ ἀπολιποῦσ', ὃ σὺ κρατεῖ,
 ἐξελογίσω τὰ χρηστὰ τὰναγκαῖά τε.
 μᾶλλον δὲ λέκτρων σὼν πτόθος μ' εἰσέρχεται 1410
 ἐς τὴν φύσιν βλέψαντα· γενναία γὰρ εἶ.
 ὅρα δ' ἐγὼ γὰρ βούλομαι σ' εὐεργετῆν
 λαβεῖν τ' ἐς οἶκους· ἄχθομαι τ', ἴστω θέτις,

- εἰ μὴ σε σώσω Δαναΐδαισι διὰ μάχης
ἐλθὼν· ἄθρήσον, ὁ θάνατος δεινὸν κακόν. 1415
- ΙΦ. λέγω τάδ' οὐδὲν οὐδέν' εὐλαβουμένη.
ἡ Τυνδαρίς παῖς διὰ τὸ σῶμ' ἀρκεῖ μάχας
ἀνδρῶν τιθεῖσα καὶ φόνους. σὺ δ', ὦ ξένε,
μὴ θνήσκε δι' ἐμὲ μηδ' ἀποκτείνῃς τινά.
ἔα δὲ σῶσαί μ' Ἑλλάδ', ἣν δυνώμεθα. 1420
- ΑΧ. ὦ λῆμ' ἄριστον, οὐκ ἔχω πρὸς τοῦτ' ἔτι
λέγειν, ἐπεὶ σοι τάδε δοκεῖ· γενναῖα γὰρ
φρονεῖς· τί γὰρ τάληθές οὐκ εἶποι τις ἄν ;
ὅμως δ' ἴσως γε καὶ μεταγνοίῃς τάδε·
ὥς οὖν ἂν εἰδῆς τὰπ' ἐμοῦ, λελέξεται 1425
ἐλθὼν τάδ' ὅπλα θήσομαι βοιωτοῦ πέλας,
ὥς οὐκ ἐάσωγ σ' ἀλλὰ κωλύσω θανεῖν.
χρήσει δὲ καὶ σὺ τοῖς ἐμοῖς λόγοις τάχα,
ὅταν πέλας σῆς φάσγανον δέρῃς ἰδῇς.
οὐκ οὖν ἐάσω σ' ἀφροσύνῃ τῇ σῇ θανεῖν· 1430
ἐλθὼν δὲ σὺν ὅπλοις τοῖσδε πρὸς ναὸν θεᾶς
καρδαοκήσω σὴν ἐκεῖ παρουσίαν.
- ΙΦ. μῆτερ, τί σιγῇ δακρυόεις τέγγεις κόρας ;
- ΚΛ. ἔχω τάλαινα πρόφασιν, ὥστ' ἀλγεῖν φρένα.
- ΙΦ. παῦσαι· μὲ μὴ κάχιζε· τάδε δ' ἐμοὶ πιθοῦ. 1435
- ΚΛ. λέγ', ὥς παρ' ἡμῶν γ' οὐδὲν ἀδικήσει, τέκνον.
- ΙΦ. μῆτ' οὖν τὸν σὸν πλόκαμον ἐκτέμῃς τριχός,
μῆτ' ἀμφὶ σῶμα μέλανας ἀμπύσχη πέπλους.
- ΚΛ. τί δὴ τόδ' εἶπας, τέκνον ; ἀπολέσασά σε ;
- ΙΦ. οὐ σὺ γε· σέσωσμαι, κατ' ἐμὲ δ' εὐκλεῆς ἔσει. 1440
- ΚΛ. πῶς εἶπας ; οὐ πενθεῖν με σὴν ψυχὴν χρεῶν ;
- ΙΦ. ἥμισυ, ἐπεὶ μοι τύμβος οὐ χωσθήσεται.
- ΚΛ. τί δὴ ; τυθεῖσιν οὐ τάφος νομίζεται ;
- ΙΦ. βοιωτὸς θεᾶς μοι μνημα τῆς Διὸς κόρης.

- ΚΛ. ἄλλ', ὦ τέκνον, σοὶ πείσομαι· λέγεις γὰρ εὖ. 1445
 ΙΦ. ὥς εὐτυχοῦσά γ' Ἑλλάδος τ' εὐεργετίς.
 ΚΛ. τί δὴ κασιγνήταισιν ἀγγέλλω σέθεν;
 ΙΦ. μηδ' ἄμφι κείναις μέλανας ἐξάψης πέπλους.
 ΚΛ. εἰπω δὲ παρὰ σοῦ φίλον ἔπος τι παρθένους;
 ΙΦ. χαίρειν γ'. Ὀρέστην τ' ἔκτρεφ' ἄνδρα τόνδε μοι. 1450
 ΚΛ. προσέλκυσά νιν ὕστατον θεωμένη.
 ΙΦ. ὦ φίλατ', ἐπεκούρησας ὅσον εἶχες φίλοις.
 ΚΛ. ἔσθ' ὅ τι κατ' Ἄργος δρῶσά σοι χάριν φέρω;
 ΙΦ. πατέρα τὸν ἄμὸν μὴ στύγει πόσιν τε σόν.
 ΚΛ. δεινοὺς ἀγῶνας διὰ σέ δεῖ κεῖνον δραμεῖν. 1455
 ΙΦ. ἄκων μ' ὑπὲρ γῆς Ἑλλάδος διώλεσεν.
 ΚΛ. δόλω δ' ἀγεννῶς Ἀτρέως τ' οὐκ ἄξιός.
 ΙΦ. τίς μ' εἶσιν ἄξων πρὶν σπαράσσεσθαι κόμης;
 ΚΛ. ἔγωγε μετὰ σοῦ.
 ΙΦ. μὴ σὺ γ' οὐ καλῶς λέγεις.
 ΚΛ. πέπλων ἐχομένη σῶν.
 ΙΦ. ἐμοί, μῆτερ, πιθοῦ. 1460
 μέν' ὥς ἐμοί τε σοί τε κάλλιον τόδε.
 πατρός δ' ὀπαδῶν τῶνδ' εἰς τίς με πεμπέτω
 Ἀρτέμιδος ἐς λειμῶν', ὅπου σφαγῆσομαι.
 ΚΛ. ὦ τέκνον, οὔχαι;
 ΙΦ. καὶ πάλιν γ' οὐ μὴ μόλω.
 ΚΛ. λιποῦσα μητέρα;
 ΙΦ. ὥς ὀρᾷς γ', εὖ καζίως. 1465
 ΚΛ. σχέες, μή με προλίπης.
 ΙΦ. οὐκ ἐῷ στάζειν δάκρυ.
 ὑμεῖς δ' ἐπευφημήσατ', ὦ νεάνιδες,
 παιᾶνα τῇμῃ συμφορᾷ Διὸς κόρην
 Ἀρτεμίν· ἔτω δὲ Δαναΐδαις εὐφημία.
 κακᾷ δ' ἐναρχέσθω τις, αἰθέσθω δὲ πῦρ 1470

προχῦταις καθαροῖσι, καὶ πατὴρ ἐμὸς
ἐνδεξιούσθω βωμόν· ὥς σωτηρίαν
Ἐλλῆσι δώσουσ' ἔρχομαι νικηφόρον.

ἄγετέ με τὴν Ἰλίου 1475-

καὶ Φρυγῶν ἐλέπτολιν,
στέφρα περίβολα δίδοτε, φέρε-
τε· πλόκαμος ὅδε καταστέφειν·
χερνίβων τε παγὰς.

ἐλίσσεται ἄμφι ναὸν ἄμφι βωμόν Ἄρτεριν 1480-

ἄνασσαν, Ἄρτεριν

τὴν μάκαιραν· ὥς ἐμοῖσιν, εἰ χρεῶν,
αἵμασι θύμασί τε 1485-

θέσφατ' ἐξαλείψω.

ὦ πότνια πότνια μάτερ, ὥς δάκρυά γέ σοι
δώσομεν ἀμέτερα·

παρ' ἱεροῖς γὰρ οὐ πρόπει. 1490-

ἰὼ ἰὼ, νεάνιδες,

συνεπαιδέτε' Ἄρτεριν

Χαλκίδος ἀντίπορον,

ἵνα τε δόρατα μέμονε δαία 1495-

δι' ἐμὸν ὄνομα τᾶσδ' Αὐλίδος

στενοπόροισιν ὄρμοις.

ἰὼ, γὰρ μάτερ ὦ Πελασγία,

Μυκηναῖαί τ' ἐμαὶ θεράπναι.

ΧΟ. καλεῖς πόλισμα Περσέως, 1500-

Κυκλωπίων πόνον χερῶν;

ΙΦ. ἐθρέψαθ' Ἑλλάδι με φάος·

θανοῦσα δ' οὐκ ἀναίνομαι.

ΧΟ. κλέος γὰρ οὐ σε μὴ λίπη.

ΙΦ. ἰὼ ἰὼ. 1505-

- λαμπραδοῦχος ἀμέρα Δι-
 ὧς τε φέγγος, ἕτερον
 ἕτερον κίωνα καὶ μοῖραν οἰκήσομεν.
 χαῖρέ μοι, φίλον πάρος.
 ἰὼ ἰὼ. ἴδεσθε τὴν Ἰλίου
 καὶ Φρυγῶν ἐλέπτολιν
 στείχουσιν, ἐπὶ κάρη στέφρα
 βαλλομέναν
 χερνίβων τε παγὰς,
 βορὴν διαίμονος θεᾶς
 ῥανίσιν αἵματορρύτοις
 θανοῦσαν εὐφυᾶ τε σώματος δέραν
 [σφαγεῖσαν.]
 εὐδροσοι παγὰ πατρῷαι
 μένουσι χερνιβές τέ σε
 στρατός τ' Ἀχαιῶν θέλων
 Ἰλίου πόλιν μολεῖν.
 ἀλλὰ τὴν Διὸς κέραν
 κλήσωμεν Ἀρτεμιν, θεῶν ἄνασσαν,
 ὥς ἐπ' εὐτυχεῖ πότμος.
 ὦ πότνια πότνια, θύμασιν βροτησίοις
 χαρεῖσθαι, πέμψον ἐς Φρυγῶν
 γαῖαν Ἑλλάνων στρατὸν
 καὶ δολέεντα Τροίας ἔδῃ,
 Ἀγαμέμνονά τε λόγχαις
 Ἑλλάδι κλεινότατον στέφανον
 δὸς ἀμφὶ κάρη θ' ἐόν
 κλέος ἀείμνηστον ἀμφιθεῖναι.
 ὦ Τυνδαρεΐα παῖ Κλυταιμῆστρα, δόμων
 ἔξω πέρασσον, ὥς κλύης ἐμῶν λόγων.
 φθογγῆς κλύουσα δεῦρο σῆς ἀφικόμεν,

XO.

1510

1515

1520

1525

1530

ΑΓΓ.

ΚΑ.

ταρβοῦσα τλήμων κάκπεπληγμένη φόβῳ, 1535
μή μοί τιν' ἄλλην ξυμπορὰν ἔκχεε φέρων
πρὸς τῇ παρούσῃ.

ΑΓΓ. σῆς μὲν οὖν παιδὸς πέρι
θαυμαστά σοι καὶ δεινὰ σημῆναι θέλω.

ΚΑ. μή μέλλε τοίνυν, ἀλλὰ φράζ' ὅσον τάχος.

ΑΓΓ. ἀλλ' ὦ φίλη δέσποινα, πᾶν πείσει σαφῶς. 1540

λέξω δ' ἀπ' ἀρχῆς, ἣν τι μὴ σφαλῇσά που
γνώμη ταράξῃ γλῶσσαν ἐν λόγοις ἐμήν.

ἐπεὶ γὰρ ἰκόμεσθα τῆς Διὸς κόρης

Ἀρτέμιδος ἄλσος λείμακας τ' ἀνθεσφόρους,

ἔν' ἦν Ἀχαιῶν σύλλογος στρατεύματος, 1545

σὴν παῖδ' ἄγοντες, εὐθὺς Ἀργείων ὄχλος

ἡθορίζετο. ὥς δ' ἐσεῖδεν Ἀγαμέμνων ἀναξ

ἐπὶ σφαγὰς στείχουσιν εἰς ἄλσος κόρην,

ἀνεστέναξε, κάμπαλιν στρέψας κάρα

δάκρυα προῆκεν ὁμμάτων πέπλον προθείς. 1550

ἡ δὲ σταθεῖσα τῷ τεκόντι πλησίον

ἔλεξε τοιάδ' ὦ πάτερ, πάρειμί σοι,

τοῦμὸν δὲ σῶμα τῆς ἐμῆς ὑπὲρ πάτρας

καὶ τῆς ἀπάσης Ἑλλάδος γαίης ὕπερ

θῆσαι δίδωμι· ἐκοῦσα πρὸς βομὸν θεῆς 1555

ἄγοντας, εἶπερ ἐστὶ θεσφατον τόδε.

καὶ τοῦπ' ἔμ' εὐτυχεῖτε καὶ νικηφόρου

δορὸς τύχοιτε πατρίδα τ' ἐξίκοισθε γῆν.

πρὸς ταῦτα μὴ ψεύσῃ τις Ἀργείων ἐμοῦ·

σιγῇ παρέξω γὰρ δέσπην εὐκαρδίως. 1560

τοσαῦτ' ἔλεξε· πᾶς δ' ἐθάμβησεν κλύων

εὐψυχίαν τε κάρετῃν τῆς παρθένου.

στάς δ' ἐν μέσῳ Ταλθύβιος, ὦ τόδ' ἦν μέλον,

εὐφημίαν ἀνείπε καὶ σιγῇν στρατῷ·

Κάλχας δ' ὁ μάντις ἐς κανοῦν χρυσήλατον 1565
 ἔθηκεν ὀξὺ χειρὶ φάσγανον σπάσας
 κολεῶν ἔσωθεν, κρᾶτά τ' ἔσπεψεν κόρης.
 ὁ παῖς δ' ὁ Πηλέως ἐν κύκλῳ βοῶνθ' ἑῶς
 λαβὼν κανοῦν ἔθρεξε χέρνιβας θ' ὁμοῦ,
 ἔλεξε δ' ὦ παῖ Ζηγός, ὦ θηροκτόνε, 1570
 τὸ λαμπρὸν εἰλίσσουσ' ἐν εὐφρόνῃ φάος,
 δέξαι τὸ θυμὰ τὸδ', ὅ γέ σοι δωροῦμεθα
 στρατός τ' Ἀχαιῶν Ἀγαμέμνων ἄναξ θ' ὁμοῦ,
 ἄχραντον αἶμα καλλιπαρθένου δέρης,
 καὶ δὲς γενέσθαι πλοῦν νεῶν ἀπήμονα 1575
 Τροίας τε πέργαμ' ἐξελεῖν ἡμᾶς δορί.
 ἐς γῆν δ' Ἀτρεΐδαι πᾶς στρατός τ' ἔσται βλέπων.
 ἱερεὺς δὲ φάσγανον λαβὼν ἐπήρξατο,
 λαίμων τ' ἐπεσκοπεῖθ', ἵνα πλήξαιεν ἄν·
 ἐμοὶ δ' ἐσῆι τ' ἄλγος οὐ μικρὸν φρενί, 1580
 κῆστην νενευκώς· θαῦμα δ' ἦν αἶφνης ὄρᾳ·
 πληγῆς σαφῶς γὰρ πᾶς τις ἤσθετο κτύπον,
 τὴν παρθένον δ' οὐκ εἶδεν οἳ γῆς εἰσέδου·
 βοᾷ δ' ἱερεὺς, ἅπαξ δ' ἐπήγχεσε στρατός,
 ἄελπτον εἰσιδόντες ἐκ θεῶν τινος 1585
 φάσγ', οὗ γε μηδ' ὀρώμενου πίστις παρῆν·
 ἔλαφος γὰρ ἀσπαίρουσ' ἔκειτ' ἐπὶ χθονὶ
 ἰδεῖν μεγίστη διαπρεπῆς τε τὴν θέαν,
 ἧς αἶμα βοῶνθ' ῥαῖνεν ἄρδην τῆς θεοῦ.
 κἂν τῷδε Κάλχας, πῶς δοκεῖς; χαίρων ἔφη· 1590
 ὦ τοῦδ' Ἀχαιῶν κοίρανοι κοινού στρατοῦ,
 ὀρᾶτε τήνδε θυσίαν, ἣν ἡ θεὸς
 προὔθηκε βομίαν, ἔλαβον ὀρειδρόμον·
 ταύτην μάλιστα τῆς κόρης ἀσπάζεται,
 ὥς μὴ μίανη βοῶνθ' εὐγενεῖ φόνῳ. 1595

- Ἰλεώς τ' ἄποιν' ἐδέξαιτ', οὐρίον τε πλοῦν
 δίδωσιν ἡμῖν Ἰλίου τ' ἐπιδρομάς.
 πρὸς ταῦτα πᾶς τις θάρσος αἶρε ναυβάτης,
 χώρει τε πρὸς ναῦν· ὥς ἡμέρᾳ τῇδε δεῖ
 λιπόντας ἡμᾶς Αὐλίδος κοίλους μυχοὺς 1600
 Αἰγαῖον οἶδμα διαπερᾶν. ἐπεὶ δ' ἅπαν
 κατηρθρακώθη θυμ' ἐν Ἠφαίστου φλογί,
 τὰ πρόσφορ' ἠϋΐαθ', ὥς τύχοι νόστου στρατός.
 πέμπει δ' Ἀγαμέμνων μ' ὥστε σοι φράσαι τάδε,
 λέγειν θ' ὅποιαν ἐκ θεῶν μοῖραν κόρη 1605
 καὶ δόξαν ἔσχεν ἄφθιτον καθ' Ἑλλάδα.
 ἐγὼ παρὼν δὲ καὶ τὸ προῖγμ' ὅρων λέγω·
 ἡ παῖς σαφῶς σοι πρὸς θεοὺς ἀπέπτατο.
 λύπης δ' ἀφαίρει καὶ πόσει πάρες χόλον·
 ἀπροσδόκητα δὴ βροτοῖς τὰ τῶν θεῶν, 1610
 σφίζουσί θ' οὕς φιλοῦσιν· ἤμαρ γὰρ τόδε
 θανοῦσαν εἶδε καὶ βλέπουσαν παῖδα σήν.
 ΝΟ. ὥς ἤδομαί τοι ταῦτ' ἀκούσας· ἀγγέλου·
 ζῶν δ' ἐν θεοῖσι σὸν μένειν φράζει τέκος.
 ΚΑ. ὦ παῖ, γέγονας τοῦ κλέμματος θεῶν ; 1615
 πῶς σὲ προσείπω ; πῶς δ' οὐ φῶ
 παραμυθεῖσθαι τοῦσδε μάτην μύθους,
 ὥς σοῦ πένθους λυγροῦ παυσαίμην ;
 ΝΟ. καὶ μὴν Ἀγαμέμνων ἄναξ στείχει 1620
 τοῦσδ' αὐτοὺς ἔχων σοι φράζειν μύθους.
 ΑΓΑ. γύναι, θυγατρός οὐνεκ' ὀλβιζοίμεθ' ἄν.
 ἔχει γὰρ ὄντως ἐν θεοῖς ὀμιλίαν.
 χρῆ δέ σε λαβοῦσαν τόνδε μόσχον εὐγενῇ
 στείχειν πρὸς οἴκους· ὥς στρατὸς πρὸς πλοῦν ὄρᾳ.
 καὶ χαῖρε· χρόνια τὰμά σοι προσφθέγματτα 1625
 Τροίηθεν ἔσται. καὶ γένοιτό σοι καλῶς.

ΝΟ. γαίρων, Ἀπρεΐδῃ, γῆν ἰκῶ
 Φρυγίαν, γαίρων δ' ἐπ' ἄντησε,
 χάλλιστά μοι σκεῖν ἀπὸ Τροίας ἐλόν. —

ἡ ἀποδοχὴ αὐ-
 τῶν ἐκείνου
 ἀπὸ τῆς
 ἡγεμονίας
 ἀποφασισμένης
 ἐκ τῆς αὐτῆς

ἐκ τῆς αὐτῆς
 ἡ γὰρ ἡγεμονία τῆς προηγουμένης
 οὐκ ἀποφασισμένης
 διὰ τοιαύτης μετὰ ἀλλαγῆς
 μορφῆς διδρᾶσθαι.

ἡ γὰρ
 ποικιλία - γὰρ τῆς αὐτῆς τοῦ ἐκείνου.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ (1 - 163)

α') 1 - 27

πρέσβυς καὶ πρεσβύτης = γέρον. Τίς ὁ γέρον, πρὸς ὃν ἀπευθύνεται ὁ βασιλεὺς καὶ ἀρχιστράτηγος Ἀγαμέμνων ἐξελθὼν ἐκ τῆς βασιλικῆς σκηνῆς μὲ ἐκδήλον νευρικότητα καὶ εἰς τὴν ἀρχίστραν παρερχόμενος, λέγεται εἰς τοὺς στίχους 45 - 48. Εἶναι δοῦλος. Σημείωσον ὅτι τὰ ὑπερηφανὰ πρόσωπα εἰς τὴν ἀρχαίαν τραγωδίαν δὲν ὀνομάζονται μὲ τὸ κύριον τῶν ὀνομα, ἀλλὰ μὲ λέξιν δηλωτικὴν τῆς ὑπερηφανείας τῶν (ἄγγελος, βουκόλος) ἢ τῆς ἡλικίας τῶν, ὡς ἐνταῦθα. **δόμων τῶνδε πάροιθεν στείχε** = ἐμπροσθεν τῆς σκηνῆς ταύτης ἐδῶ βάδιζε, ἐλθέ. **δόμοι** εἶναι ἡ βασιλικὴ κλισίη τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐν Αὐλίδι εἰς τὴν πεδιάδα, ὅπου εἶχε συγκεντρωθῇ ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς ὁ προσωρισμένος διὰ τὴν Τροίαν. Εἰς τὴν πρόσκλησιν τοῦ Ἀγαμέμνονος, τιναχθέντος ἔξω τῆς σκηνῆς μὲ δέλτον (ἐπιστολὴν) εἰς τὴν χεῖρα, ὁ πρεσβύτης ἀπαντᾷ **στείχω** = ἐρχομαι. **τί δὲ καινουργεῖς** ; = ἀλλὰ τί νέα σχέδια θέτεις εἰς ἐνέργειαν ; **Ἀγάμεμνον**· τὰ παρερχόμενα πρόσωπα ὀνομάζουσι ἄλλα χάριν τῶν θεατῶν, μὴ ὑπάρχοντος παρὰ τοῖς ἀρχαίοις καταλόγου τῶν προσώπων τοῦ δράματος. **σπεύσεις** ; = θὰ σπεύσῃς ; Λέγεται τοῦτο εἰς τόνον νευρικόν, κατεπείγνοντα, διότι εὐρίσκεται ὁ γέρον ἀκόμη εἰς τὴν σκηνήν. Εἰς τοῦτο ἀπαντᾷ ὁ γέρον **σπεύδω**. Σημείωσον τὰς μέχρι τοῦδε μικρὰς προτάσεις καὶ τὰς ἐρωτήσεις συνεπεία τῆς νευρικότητος. Σημείωσον δ' ἔτι ὅτι ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ὀμιλοῦντος προσώπου εἰς τὸν στίχον, ἥτις ἀντιλαβή λέγεται, προέρχεται ἀπὸ τὴν μεγάλην ζωηρότητα τοῦ διαλόγου. Ὁ γέρον ἐξελθὼν εὐρίσκεται πρὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος. **μάλα τοι γῆρας τοῦμόν ἄπνον**· ἡ σειρά : **τοῦμόν γῆρας μάλα ἄπνον** (ἔστι) = τὸ γῆρας μου δὲν παίρνει πολὺν ὕπνον. **τοι** = ὡς γνωστόν. **καὶ ἐπ' ὀφθαλμοῖς ὀξύ πάρεστιν** = καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου ὀξύτης ἀντιλήψεως ὑπάρχει· **ὀξύ**· ὡς οὖς. = ὀξύτης,

ὀξυδέρκειαι. τίς ποτ' ἀστήρ ὅδε πορθμεύει; ἡ σειρά: ἀστήρ ὅδε (ὑποκ.) τίς (κατηγ.)... ποτέ εἰς ἐρωτημ. πρότασιν = τέλος πάντων, τάχα. ἄρα = λοιπόν, ἀφ' οὗ τότεν ὀξυτέρη βλεμματικὴ ἔχει. πορθμεύει (ἀμετάβ.) = διέρχεται, σύρει τὴν γραμμὴν τῆς τροχίας του ὡς ἡ λέμβος· ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν πλοίων. Σείριος· ὁ λαμπρότατος τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων, ὁ καθ' Ὁμηρον Κύων τοῦ Ὠρίωνος, ὡς συνοδεύων τὸν κυνηγὸν τῶν Πλειάδων. ἐπτάπορος Πλειάς· καλεῖται ἐπτάπορος ἡ Πλειάς, διότι κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἀποτελεῖτο ἐξ ἐπτὰ ἀστέρων καὶ διέγραφεν ἐπτά τροχίας, ἐπτάπορος ἄρα = ἐπτασώματος· αἱ Πλειάδες λέγονται κοινῶς Πούλια. ἄσσω (πρβλ. διόττων) = πηδῶν, τινασσόμενος, πρέχων, εὐρισκόμενος. ἔτι μεσσήρης = ἔτι μέσος = ἀκόμη, εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ, μεσουρανῶν· τὸ μεσσήρης ἐτέθη ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ μέσος· μεσουῶντος τοῦ Αὐγούστου αἱ Πλειάδες μεσουρανῶν κατὰ τὴν πρωΐαν. οὐκουν = γι' αὐτὸ λοιπόν (ἐπειδὴ δηλ. ὁ Σείριος εὐρίσκεται εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ) δὲν (ἀκούεται) οὔτε φθόγγος ὀρνίθων (= πτηνῶν) οὔτε θαλάσσης· ἐνόησαν κατὰ ζεύγμα πρὸς τὸ φθόγγος τὰ ῥόχθος, βοή, φλοῖσθος· πτηνὰ καὶ θάλασσα καὶ ἀνεμοὶ (σιγαὶ ἀνέμων) σιωποῦν, ἡρεμοῦν. Τί ζωηρά ἡ ἀντίθεσις τῆς ἄκρας σιγῆς, ποὺ βασιλεύει γύρω, καὶ τῆς ἀπεράντου ἀνησυχίας τοῦ πολυμερὶμοῦ βασιλέως! τόνδε κατ' Εὐριπον ἔχουσιν = κατέχουσι τόνδε τὸν Εὐριπον· τμησίς· Εὐριπος κατ' ἐξοχὴν ὁ πορθμὸς ὁ Χαλκιδικὸς περίφημος διὰ τὴν παλίορριν. αἰσσεις = στριφογυρίζεις νευρικά· ἡ λέξις δηλωτικὴ τῶν νευρικῶν κινήσεων τοῦ Ἀγαμέμνονος. τήνδε κατ' Αὐλιν = εἰς αὐτὴν ἐδῶ τὴν Αὐλίδαν διὰ τοῦτου δηλοῦνται γενικώτερον τὸ πεδίον, ἐν ᾧ ἐξελίσσεται ἡ πρᾶξις τῆς τραγωδίας· ἡ Αὐλὶς, τανῦν Βαθύ, πολίχνη τῆς Βοιωτίας ἀπέναντι τῆς Χαλκίδος κόλπους δύο ἔχουσα, τὸν βόρειον (Μικρὸ Βαθύ) καὶ τὸν νότιον (Μεγάλον Βαθύ), χωρίζομένους μὲ προβολὴν βουνώδη. καὶ ἀκίνητοι φυλακαὶ τειχέων = καὶ οἱ φύλακες τῶν ὀχυρωματικῶν ἔργων τοῦ στρατοπέδου δὲν δείχνουν σημεῖα κινήσεως καὶ ἀνησυχίας· ἀκίνητοι κατηγορούμενοι, ἐννοουμένου τοῦ ῥήματος εἰσίν. ζηλῶ = ζηλεύω. ἀνδρῶν (πάντα) ὅς ἀκίνδυνον βίον ἐξεπέρασε = ἀπὸ τοῦς ἀνθρώπους ἐκαῖνον, ὅστις περὶ ὅλην τὴν ζωὴν ἐξεπέρασε· γνώμης ἀόριστος. ἀγνώως - ἀγνώτος· μονοκατάληκτον ἐπίθετον = ἄγνωστος· εἶναι κατηγορούμενον εἰς τὸ ὑπκ. τοῦ ῥήματος ὅς· εἰς τὸ ἀγνώως τοῦτο ἄνευ συνδέσεως ἀκολουθεῖ τὸ συνώνυμον αὐτοῦ ἀκλεής = ἄδοξος, ἀφανής· ἀγνώως - ἀκλεής πλεονασμός,

δι' τοῦ ἐξαίρεται ἡ ἔννοια. τοὺς δ' ἐν τιμαῖς (ἐνν. ὄντας) = τοὺς ἔχοντας τιμὰς, ἀξιώματα, ὑψηλὰς θέσεις ἡσσον ζηλῶ = καθόλου δὲν ζητεῖω· λιτότης· ὁ Ἀγαμέμνων φιλοσοφεῖ περὶ τῶν ἀνθρωπίνων, ὥς τις Σόλων ἢ Ἡρόδοτος, καὶ ἐπαινεῖ τὸν ἀπράγμονα καὶ ἀκίνδυνον ἰδιωτικὸν βίον. καὶ μὴν γε = καὶ ὅμως, ἴσα ἴσα. τὸ καλὸν ἐνταῦθα βίου· ἡ σειρά : τὸ καλὸν βίου = ἡ ὁμορφάδα, ἡ γλύκα τῆς ζωῆς ἐνταῦθα (ἐστίν) = ἐδῶ, δηλαδή εἰς τὰς τιμὰς, εἶναι, ἐγκτεται. τοῦτο δέ γ' ἐστὶν τὸ καλὸν σφαλερόν· ἡ σειρά : τοῦτο δέ γε τὸ καλὸν ἐστὶ σφαλερόν = καὶ (= γε), ἀλλὰ τοῦτο τὸ ὥραϊον, τὸ θέλγητρον, εἶναι ἐπικίνδυνον. σφαλερόν· παρὰ τὸ σφάλλομαι = πίπτω. καὶ τὸ πρότιμον· οὐδέτι. ἐπίθετον τοῦ πρότιμος (= ὁ ὑπὲρ τοὺς ἄλλους τιμώμενος, ὁ ἐν ὑψηλῇ θέσει ὢν)· ὡς οὐσιαστικὸν = τὰ ἀνώτερα ἀξιώματα. γλυκὺ μὲν (ἐστίν) = εἶναι μὲν γλυκὰ, λυπεῖ δέ = γεννοῦν δὲ λύπας, ποτίζου· φαρμάκῳ προσιστάμενον = ὅταν στέκωνται πλησίον, ὅταν εὐρίσκωνται κοντά μας, ὅταν τὰ ἀποκτήσῃ κανεῖς. τότε μὲν τὰ θεῶν οὐκ ὀρθωθέντ' ἀνέτρεψε βίον· ἀσύνδετος διασάφῃσις τῶν προηγουμένων. ὀρθῶ = κρατῶ τι ὀρθόν, ὑψηλὰ· τὰ θεῶν οὐκ ὀρθωθέντα = ἡ μὴ ὀρθώσῃσι τῶν θεῶν, ἡ παράλειψις καθήκοντος πρὸς τοὺς θεοὺς ὀφειλομένου ἀνέτρεψε βίον = ἀνατρέπουν, φέρουν ἄνω κάτω τὴν ζωὴν. τότε μὲν - τότε δέ = ἄλλοτε μὲν - ἄλλοτε δέ. ἀνθρώπων γινῶμαι πολλαὶ καὶ δυσάρεστοι· κατὰ παράταξιν ἀντὶ ἀνθρώπων γινῶμαι πολλαί, ἐὰν ὣσι δυσάρεστοι = ἡ κοινὴ γνώμη, ἂν εἶναι δυσμενὲς (διὰ συμφωντίαν ἢ δι' ἀσυμφωντίαν ἢ διὰ τὴν δημιουργίαν δυσμενοῦς βεβύματος). διέκναισαν· γνωμικὸς ἄρ. διακναίω = ζῖνω (πρβλ. κνησμὸς = ραγούρα), τρίβω, φθείρω, ἀφαιρίζω· οἱ ἔχοντες ἀνώτερα ἀξιώματα εἶναι ἐκτεθειμένοι εἰς κινδύνους καὶ ἐκ μέρους τῶν θεῶν καὶ ἐκ μέρους τῶν ἀνθρώπων.

β') 28 - 48

οὐκ ἄγαμαι ταῦτ' ἀνδρὸς ἀριστεώς = δὲν παραξενεύομαι διὰ ταῦτα, δὲν μοῦ κάνουν αὐτὰ ἐντύπωσιν, προκειμένου περὶ ἀνδρὸς ὑψηλὰ ἀξιώματα κατέχοντος· ἀριστεὺς = ὁ ἐν τιμαῖς. φυτεύω· κεῖται μεταφορικῶς = γεννῶ (πρβλ. τὰ ἡμέτερα : διαβολόσπορος, διαβόλου σπορά). ἐπὶ πᾶσιν ἀγαθοῖς = ἐπὶ τῷ ὅρῳ, μὲ τὴν συμφωνίαν νῆχῃς ὅλα τὰ ἀγαθὰ. Ἀτρεὺς· ὁ πατήρ τοῦ Ἀγαμέμνονος· σημείωσον τὰς μι-

κράς προτάσεις και τὸ ἐν 29 ἀσύνδετον· ἡ διδασκαλία τοῦ πρεσβύτου στηρίζεται εἰς μικρὰν πείραν καὶ εἰς πλοῦτον γνώσεων· ἐνταῦθεν καὶ ὁ ἀξιωματικὸς τόνος αὐτῆς δηλοῦμενος διὰ τῶν μικρῶν προτάσεων καὶ τοῦ ἀσυνδέτου, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη. Πῶς ὑμιάζει ὁ πρεσβύτερος πρὸς τὴν φύλακα τοῦ Σοφοκλέους ἐν Ἀντιγόνη! **χαίρειν καὶ λυπεῖσθαι**· ἡ ζωὴ εἶναι ἀνάμεικτος μὲ χαρὰς καὶ λύπας. **τὰ θεῶν οὕτω βουλόμεν' ἔσται** = **οἱ θεοὶ οὕτω βουλήσονται** = ἔτσι θέλουν καὶ θὰ θέλουν εἰς τὴν αἰῶνα τὴν ἅπαντα. **ἀμπετάσας λαμπτήρος φάος** = ὑψώσας πάλιν τὸ φῶς τοῦ λόγου· **ἀμπετάσας**· ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῆς ἱστίαι (ἀναπετάνομαι τὰ ἱστία). Παρ' Ὀμήρῳ ἐν Ὀδυσσεΐα γίνεται χρῆσις λόγων πρὸς φωτισμὸν. **δέλτος** (ἡ) = ἐπιστολή. πρὸβλ. δελτάριον· ἡ δέλτος ἦτο ξύλινος πίναξ, οὗ ἡ ἑτέρα ἐπιράνεια ἐκυκλίνετο εἰς μικρὸν βάθος· ἡ κοίλη ἐπιράνεια ἐπεχρίετο λεπτῷ στρώματι κηροῦ καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐγράφον τὴν ἐπιστολὴν διὰ τοῦ λεγομένου στύλου ἢ γραφείου· ἄλλοτε τὰ γράμματα ἐχαράσσοντο ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ξύλου ἢ ἐγράφοντο ἐπ' αὐτοῦ διὰ μελάνης. **πρὸ χερῶν** = ἐμπρὸς σου. **συγγέω** = σβήνω. **λύω** = ἀποσφραγίζω. **πέδω** = εἰς τὸ ἔδαφος, κατὰ γῆς. **πεύκης**· ~~συνεχόμενος~~· ἡ ἐκ πεύκης δέλτος. **θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέων** = **καταχέων θαλερὸν δάκρυ**· **τμησίς**· ἡ φράσις ἐλέχθη κατ' Ὀμήρῳ. **θαλερὸν** = χονδρὸν δάκρυ· ὁ ἐν. κατὰ ποιητικὴν συνήθειαν ἀντὶ τοῦ πληθ.· ὅρα ὅτι ὁ Ἄγ. κατὰ τὴν τοῦ πρεσβύτου ἀνακύνωσιν σπασμοδικῶς μεταπίπτει ἀπὸ ἐνεργείας εἰς ἐνέργειαν, διότι εὐρίσκεται ἐν ἀμυχάνῃ, εἶναι πηλὸν βουλῆς καὶ ἀναποφάσιτος. **καὶ τῶν ἀπόρων οὐδενὸς ἐνδεῖς μὴ οὐ μαίνεσθαι** = καὶ καμμία ἀπὸ τῶν παραξενιῶν δὲν σοῦ λείπει, ὥστε νὰ μὴ σὲ εἰπῇ κανεὶς τρελλόν. **τὸ ἄπορον** = ἡ ἀπορία, τὸ παράξενον, ἡ παραξενιά. **μὴ οὐ μαίνεσθαι**· διὰ τὴν προηγηθεῖσαν ἄρνησιν (οὐδενὸς ἐνδεῖς) ἐτέθη τὸ μὴ οὐ· οἱ ἐν Ἀθήναις δούλοι εἶχον ἀκούσασιν γλώσσης· ὥστε ἡ ἀκόλαστος γλώσσα τοῦ πρεσβύτου πρὸς τὸν Ἄγαμ. εἶναι πεποιημένη κατὰ τοὺς ἐν Ἀθήναις δούλους. **τί πονεῖς**; = τί ὑποφέρεις; **τί νέον περὶ σοί, βασιλεῦ**; = τί κακὸ σοῦ συμβαίνει; **νέον**· καίτοι κατ' εὐφημισμὸν· αἱ μικραὶ προτάσεις αὗται καὶ αἱ ἐρωτήσεις αἱ ἀσύνδετοι δηλοῦν ἀγωνίαν καὶ φόβον τοῦ γέροντος δεδικαιολογημένως ἀντισυγχρόνως διὰ τὸν ὑψηλὸν κύριόν του ἀπὸ τὴν ἀνεξήγητον νευρικότητα καὶ ταραχὴν αὐτοῦ. **κοινῶ** = ἀνακοινῶ. **μῦθος** = λόγος = τὸ μυστικὸν τοῦ πόνου. **ἀγαθός** = τίμιος. **φράζω** = λέγω. **σὴ ἀλόχῳ** = εἰς τὴν σύζυγόν σου, δηλ. τὴν Κλυταιμῆστραν. **πέμπε** = ἔδωκε. **ποτέ** = κάποτε

τότε, ὅτε ἔφερρες τὴν Κλυτ. νόμῳ εἰς τὰ ἀνάγκηρά σου. **φερνή**· πᾶν ὅ, τι φέρει ἢ σύζυγος κατὰ τὸν γάμον εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός της, ἢ ἄλλως λεγομένη προίξ. **συννυμφοκόμος** (συν - νυμφοκόμος)· **νυμφοκόμος** = ἡ στολίζουσα τὴν νόμῳ· **συννυμφοκόμος** = ὁ βοηθὼν τὴν νόμῳ εἰς τὸν στολισμόν· ἐδῶ = ὁ συντροφεύων τὴν νόμῳ, ὁ συνοδός. **δί-καιος** = πιστός. **φερνήν** — **συννυμφοκόμον** τε κατηγορούμενα.

Μέτρον τοῦ τμήματος (1 - 48) εἶναι τὸ ἀναπαιστικόν (ἀνάπαιστος — — —) ἀπὸ τοῦ συνήθους ἱαμβ. τοιμέτρον, ἴσως διότι οἱ ὑποκρίται ἐνισχυτὶ διαλεγόμενοι ἐβημάτιζον. Ὁ πρεσβύτες, ἐπειδὴ ἡ πίστις του καὶ πρὸς τὸν νέον κύριον εἶναι δεδοκιμασμένη, ἀξιοῖ τὰ μάθη τὸν λόγον τῆς ἀνησυχίας τοῦ κυρίου του· οὕτως ὑπὸ τοῦ πρεσβύτου προκαλούμετος ὁ Ἄγαμ. παρῄχει τὴν λεγομένην *π ρ ο ε κ θ ε σ ι ν*, ἥτοι εἰσαγωγὴν εἰς τὴν τραγωδίαν μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς ἐνάρξεως τῆς διδασκαλίας. Τίς ἢ προέκθεσις θὰ ἴδωμεν εὐθὺς κατωτέρω.

γ') 49 - 70

Λήδα· σύζυγος τοῦ Τυνδάρεω, βασιλέως ἐν Λακεδαίμονι, μήτηρ καὶ τῶν Διοσκούρων, Κάστορος καὶ Πολυδεύκους. **Θεστιάς**· ἡ κόρη τοῦ Θεστίου, βασιλέως τῆς Αἰτωλίας. **ξυνάορος** (ξύν - αἰρώ = συνείρω, πρβλ. λατ. sero, coniunx) = σύζυγος. **οἱ τὰ πρῶτ' ὠλβισμένοι νεανίαί**· **Ἑλλάδος** = οἱ νέοι τῆς Ἑλλάδος οἱ κατ' ἐξοχὴν εὐτυχεσμένοι, πλούσιοι (ὄλβος = ὕλικός πλοῦτος)· **ὀλβίζομαι** = θεωροῦμαι ὀλβιος, εὐτυχής. **ταύτης**· ἡ γεν. ἐκ τοῦ μνηστῆρες, ὁ εἶναι κατηγορούμενον. **δειναί δ' ἀπειλαί**, ἐνόησον τὸ ἦσαν ἢ τὸ ἐγίνοντο· **καὶ κατ' ἀλλήλων φόνος ξυνίστατο** = καὶ φόνος ἐσχεδιάζετο ἀναμεταξύ των (τῶν μνηστῆρων) (ὑπ' ἐκείνων), **ὅστις μὴ λάβοι**· ἀναφ. ὑποθ. πρότασις· **ὅστις**· **περιληπτικόν** = ὅσοι τυχόν δὲν ἤθελον λάβει ὡς σύζυγον τὴν κόρην. τὸ δὲ **πράγμα ἀπόρως εἶχε Τυνδάρεω πατρί** = καὶ τὸ ζήτημα ἔφερρεν εἰς ἀπορίαν τὸν πατέρα Τυνδάρεω. **δοῦναί τε μὴ δοῦναί τε**· ἐπεξηγήσεις τοῦ : **πράγμα** = εἴτε νὰ δώσῃ δηλ. εἴτε νὰ μὴ δώσῃ· ἡ φράσις γραφικὴ καὶ ἀπλοῦκή. **τῆς τύχης ὅπως ἄφαιτ' ἄριστα**· **πλῆγῃ ἐρωτηματικῇ ἐξαποτυμένη ἐκ τοῦ ἀπόρως εἶχε** = ἐν ἀπορίᾳ ἦν, ἠπόρει = πῶς θὰ ἐγείνηται τὴν τύχην (τὴν περίστασιν) ἄριστα, πῶς θὰ τὰ οἰκονομήσῃ, πῶς θὰ τὰ βολέψῃ ἄριστα. **εἰσέρχεται τινα** ἢ

τινί τι = εἰσέρχεται εἰς τὸν νοῦν τινος ἢ σκέψις, ἢ ἰδέα. νιν· αἰτ. τῆς τριτοπροσώπου προσ. ἄντων. κιννοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ (πρὸς τὸ Ὅμηρ. μιν) = τοῦ ὄρχεται ἢ σκέψις. τάδε = ἡ ἐξῆς σκέψις· ἐπεξηγεῖται διὰ τὸν ἀκολουθῶν ἀπαρεμφάτων: συνάψαι, συμβαλεῖν, καθεῖναι κάπα-
 ράσασθαι· τούτων ὑποκ. εἶναι τὸ: μνηστῆρας. δεξιὰς συμβάλλο-
 μεν = συνάπτομεν τὴν δεξιάν χειρά. κάμνομεν χειρῶν· κατὰ τοὺς ὅρκους ἐγίνοντο καὶ χειραΐζει. ἔμπυρα (= τὰ ἐν πυρὶ) = τὰ καυόμενα.
 σπονδὰς καθήμι = ἀφῆνω νὰ χρυσοῦν κάτω σπονδαὶ = σπένδω, κάμνω συμφωνίαν· δι' ἐμπύρων σπονδὰς καθεῖναι = νὰ συνάψωσιν συμφω-
 νίαν διὰ μέσου τῶν θυμάτων, ἐπάνω εἰς τὰ θύματα, διὰ θυσίας. κάπα-
 ράσασθαι = καὶ ἐπαράσασθαι· ἐπαρῶμαι = ὑπόσχωμαι μὲ κατάραν
 (ἐναντίον τοῦ ἑαυτοῦ μου), ἐνὸρκως. τάδε = τὰ ἐξῆς, ἐπεξηγοῦμενα
 διὰ τῶν κατωτέρω ἀπαρεμφάτων: τῷ συναμυνεῖν, κάπιστρατεύσειν
 καὶ κατασκάψειν, ὧν ὑποκ. εἶναι ἄλλην τὴν: μνηστῆρας. συναμυ-
 νεῖν = ὅτι πάντες ὁμοῦ (οἱ μνηστῆρες) θὰ βοηθήσουν τῷ = τούτῳ
 ὅτου = οὕτως γένοιτο Τυνδαρίς κόρη (ὑποκ.) γυνὴ (κατὰ τὴν λέξιν) τοῦ
 νιν = αὐτὴν λαβῶν = ἀπαγχνῶν οἷχοιτο = ἤθελον ἀπέλθει τὸν ἔχον-
 τα = τὴν ἔχοντα (αὐτὴν) σύζυγον. ἀπωθῶ λέχους = βιάζω χωρίζω
 ἀπὸ τὴν σύζυγον. ἐπιστρατεύω = ἐκστρατεύω ἐναντίον. Ἕλληνα
 ὁμοίως βάρβαρόν τε (πόλεον) = ἀδιακρίτως εἴτε Ἑλληνικὴν εἴτε βαρ-
 βαρικὴν πόλεον. Ἕλληνα βάρβαρον· ἐπιθετα· Ἕλληνες καὶ βάρβαροι
 καθ' Ἡρόδοτον ἤρπαζον ἐκ τῆς ἀλλήλων χώρας γυναῖκας. ὅπλων μέ-
 τα· ἀναστραφὴ τῆς προθέσεως = μὲ ἐνόπλιους δυνάμεις· εἰς τὰ ἀνωτέρω
 λεγόμενα πολλὰ ἀπαρέμφρατα περιέχονται καὶ πολλὰ μέτρα προσέτις, τὰ
 ὅποια λαμβάνει ὁ Τυνδάρεως καὶ τὰ ὅποια φανερόνουν τὴν περισκοπὴν
 τοῦ περιφρημοῦ ἦσαν οἱ Τυνδάρεω ὅρκοι. ἐπιστώθησαν = ἐδέθησαν
 δι' ὅρκου (πρὸς ἀλλήλων οἱ μνηστῆρες). εὐ δέ πως γέρων ὑπῆλθεν
 αὐτοὺς Τυνδάρεως πυκνῇ φρενὶ = ἐξηπάτησε δ' αὐτοὺς πολὺ τεχνικῶς
 ὁ γέρων Τ. μὲ τὰ τετραπερισμένα μυῖα τὸν ἢ πρότασις καίτοι παρεν-
 θετικῶς. εὐ πως· λιτότης· δίδωσ' (ι) = δίδει τὴν ἄδειαν, ἐπιτρέπει
 εἰς τὴν κόρην ἐλέσθαι = νὰ ἐκλέγῃ τὸ σύνθημα ἦτο ὁ πατήρ τῆς κόρης
 νὰ ἐκλέγῃ τὸν γαμβρόν. ὅτου πνοαὶ φέροιεν Ἀφροδίτης φίλαι = εἰς
 ὅποιον θὰ τὴν ἔφεραν τὰ φουσμήματα τὰ ἐρωτικά, τὸ αἶσθημα τῆς καρδίας.
 ὅτου· γεν. ἄντικ. τοῦ πνοαί· πνοαὶ ἢ μεταφορὰ ἐκ τῶν ἀνέμων φερόν-
 των τὰ πλοῦα· πρὸς καὶ τὸ πρὸς ἡμῖν: ὅπου τὸν ἀρή (φέρῃ) τὸ φύ-
 σημα. ὥς γε μήποτ' ὥφελε λαβεῖν = ποῦ νὰ μὴν ἔσωνε νὰ τὸν ἔπαινε.

εὐχὴ ἀνεκπλήρωτος· οἱ μνηστῆρες οἱ μὴ προτιμηθέντες δὲν εἶχον λόγον νὰ εἶναι δυσηρεστημένοι κατὰ τοῦ Τυνδάρεω, ἐφ' ὅσον προσωπικῶς ἡ κόρη ἐξέλεξεν.

δ') 71 - 110

ἐκ Φρυγῶν· ἀπὸ τὴν Φρυγίαν, ἀπὸ τὴν Τροίαν· οἱ Τρῶες καλοῦνται καὶ Φρύγες, διότι ἡ Τροία περιλαμβάνετο εἰς τὴν Μικρὰν Φρυγίαν. ὁ τὰς θεάς κρίνας· ὁ Πάρις, ὁ υἱὸς τοῦ Πριάμου, βύσκιον τὰς βοῦς εἰς τὸ ὄρος τῆς Ἰδης ἐν Τροίᾳ, ἔκρινεν εἰς ἀγῶνας καλλιτείων τὰς τρεῖς θεάς, Ἥραν, Ἀθηνᾶν καὶ Ἀφροδίτην, ὅτε ἐκάστη τούτων ὑπὲρ ἑαυτῆς διεξεδίκει τὸ γνωστὸν μῆλον τῆς Ἐριδος. ὁδε = ἐκεῖνος, ὁ πολυθρύλητος. ὡς ὁ μῦθος ἀνθρώπων ἔχει = καθὼς λέγουσι οἱ ἄνθρωποι. **Λακεδαίμων** (α)· αἰτ. ἀπρόθετος τῆς εἰς τόπον κινήσεως εἰς τὸ ἐλθόν. **ἄνθηρος** = ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τὸ ποικίλον τοῦ ἄνθους. **εἶμα** (ἐννυμαι) = ἐνδυμα, ὑποκορ. **ἱμάτιον**. **στολὴ**· ὡς καὶ παρ' ἡμῶν : ἡ περιβολή· **εἰμάτων στολῇ**· περίφρασις· **ἄνθηρος εἰμάτων στολῇ** = μετὰ τὴν στολὴν τοῦ τὴν ὁμοιάζουσιν μετὰ ποικιλόχρωμον ἄνθος. **λαμπρὸς χρυσῷ** = λαμποκοπῶν ἀπὸ χρυσοῦ κοσμήματα· **χρυσῷ συνεκὼ**· **ἄνθηρος στολῇ** — **χρυσῷ λαμπρὸς**· **γιαστὶ**· **ἄνθηρος μὲν λαμπρὸς τε ἀντὶ τοῦ λαμπρὸς δέ**. **βαρβάρῳ χλιδήματι**· κατὰ παράθεσιν διορισμὸς εἰς τὸ χρυσῷ. **χλιδήμα** = ἡ χλιδή, ἡ πολυτέλεια. Οἱ βάρβαροι ἡγάπων τὴν πολυτέλειαν καὶ τὴν ἐπιδεικτικασιν. **ἐρῶν ἐρῶσαν** = ἐπειδὴ τὴν ἡγάπα καὶ ἀντηγαπάτο ὑπ' αὐτῆς, δι' ἀμοιβαιότητα αἰσθήματος. Σημειώσων τὴν ἀγαπητὴν εἰς τοὺς τραγικοὺς παράθεσιν τῆς αὐτῆς λέξεως· προβλ. καὶ Ὅμηρον : **παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούση**. **ἐξαναρπάσας** = ἀρπάσας εἰς τὸν ἄερα. **πρὸς Ἰδης βούσταθμα** = εἰς τὰ βουστάσια, τὰ βουκόλια τῆς Ἰδης. **ἔκδημον λαβὼν Μενέλαον** = εὐρών, ἐπιτυχὼν τὸν Μενέλαον ἀπουσιάζοντα ἀπὸ τὴν χώραν (**ἔκδημον** κατηγορ.)· ἀπουσίαζεν εἰς Κρήτην πρὸς τὸν φίλον τοῦ βασιλέα τῆς Κρήτης Ἰδομενέα. ὁ δὲ = Μενέλαος. **οἰστράω** καὶ **οἰστρέω**· ἀμετάβ. = πρελλαινόμεναι ἢ μεταφορὰ ἀπὸ τὸν οἶστρον (τὴν βοῖδόμοιγαν) καὶ τὰ οἰστρόπληκτα ζῷα. **πόθῳ** = ἀπὸ τὸν πόθον. **οἰστρήσας** = σὰν πρελλὰς τρέχων. **μαρτύρεται** = ἐπικαλεῖται μάρτυρας. ὡς· εἰδ. = ὅτι. **τοῖσιν ἡδικημένοις**· εἰς ἧτο ὁ ἡδικημένος, ἀλλ' ὁ πληθ. ἐτέθη ἀντὶ τοῦ ἐν., διότι γενικεύει· **τοῦντεῦθεν** = τὸ ἐντεῦθεν = κατ' ἀκολουθίαν τούτου. **Ἕλληνας**· ἀναχρονισμός, διότι τότε

ἐγκαλοῦντο Ἀχαιοί, ἄξαντες (ἄσσω) δορί = πεταχθέντες με τὰς μα-
 χήμας δυνάμεις· τὸ ὅπλιν κατάλληλον ὡς ἐνδεικτικὸν τοῦ φιλοπολέμου
 ὁρμησμοῦ· **δορί**· *συνεχδ.* ἀντὶ τῶν μαχήμων δυνάμεων· ὁ ἐν. ἀντὶ τοῦ
 πληθ. (πρβλ. ἀνωτέρω δάκρυ)· **τεύχη λαβόντες** = ὅπλα λαβόντες·
 ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν τοῦ **δορί** ἔννοιαν. **στενόπορα βάθρα Αὐλίδος** = εἰς
 τοὺς ὅρους τοὺς στενοὺς τῆς Αὐλίδος· αἰτ. δηλωτικὴ τῆς εἰς τύπον
 κινήσεως εἰς τὸ ἤκουσι (πρβλ. Λακεδαίμονα ἐλθών)· τὸ στενόπορα
 θὰ ἤρμοζε μᾶλλον εἰς τὸν Εὐβοϊκὸν κόλπον. **ἵπποις τε πολλοῖς ἄρμασίν**
τ' (ε)· ἐν *διὰ δυοῖν* = δι' ἄρμάτων ὑπὸ ἵππων συρομένων. Οἱ ἥρωες
 παρ' Ὀμήρῳ μάχονται ἀπὸ τῶν ἄρμάτων. **ἡσχημένοι** = ἐφωδιασμένοι·
ἄσχω = φιλοτεχνῶ, ἐφωδιάζω, εἴλοντο στρατηγεῖν = ἐξέλεξαν νὰ εἶμαι
 ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ. **Μενέλεω χάριν**· ἄλλα λέγει ὁ Μεν. ἐν 337 κέ.
 Ὁ Ἄγ. ἐξελέγη ἀριστοράτης μᾶλλον ὡς ὁ ἰσχυρότατος τῶν ἡγεμόνων
 παρὰ ὡς ἀδελφὸς τοῦ Μενελάου· ὁ Θουκυδίδης δὲ ἐν τῷ α' βιβλίῳ λέγει
 ὅτι ἡ δύναμις τοῦ Ἄγ. μᾶλλον ἢ οἱ ἄλλοι τοῦ Τυνδάρεω ἐπέβαλον τὸν
 πόλεμον. **σύγγονόν γε (ὄντα)** = ἐπειδὴ μάλιστα ἐτύχαινε νὰ εἶμαι
 ἀδελφὸς σου. **ξυνεστῶτος (τοῦ) στρατοῦ** = ἐνθ' ἧτο ὁ στρατὸς συντε-
 ταχμένος. **ἡμεσθ' (παρατακτικὸς τοῦ ἡμαι = κἀθ' ἡμᾶς)** = ἐκαθήμεθα
 ἀδρανίζοντες, με τὰ χεῖρα σταυρωμένα, **ἀπλοῖα χρώμενοι** = εὐρισκό-
 μενοι εἰς ἀδυναμίαν νὰ ἀποπλεύσωμεν· τοῦ ὠφείλετο ἡ ἀπλοια, ἂν δηλ.
 εἰς νηνεμίαν ἢ εἰς ἐναντίους ἀνέμους, δὲν καθορίζεται. **Κάλχας** ὁ Θεστο-
 ρίδης (ὁ υἱὸς τοῦ Θεστορος), ὁ μάντις ὁ γνωστός ἐκ τοῦ Ὀμήρου.
ἀπορία κέχρημαι = εὐρίσκειμαι εἰς ἀμηχανίαν. **ἀνείλεν (ἡμῖν)** =
 ἐχρησιμοδότησεν εἰς ἡμᾶς, ἦν ἔσπειρ' ἐγὼ = τῆς ὁποίας ἐγὼ εἶμαι
 πατήρ. **Ἀρτέμιδι τῇ τόδ' οἰκούσῃ πέδον** = εἰς τὴν Ἀρτεμιν, τὴν
 ἔχουσαν τὴν ἑδραν τῆς ἐδῶ. Ἡ Ἀρτεμις εἰς τὴν Αὐλίδα εἶχεν ἱερὸν
 καὶ πολὺ ἐκεῖ ἐτιμᾶτο. **θῦσαι, ἔσεσθαι, οὐκ εἶναι**· τούτων τῶν ἀπα-
 ρεμφάτων τῶν ἐξαρτωμένων ἐκ τοῦ ἀνείλεν τὸ μὲν θῦσαι εἶναι τελικόν,
 τὰ δὲ ἄλλα εἰδικά, διότι εἰς αὐτὰ τὸ ἀνείλεν ἔχει λεκτικὴν σημασίαν.
ἔσται πλοῦς = ὅα εἶναι δυνατός ὁ ἀπόπλους. **κατασκαφαὶ Φρυγῶν**·
 δηλ. τῆς πόλεως τῶν Τρώων. **θῦσαι = εἰάν θύσωμεν, τίς ἡ μετοχή;**
οὐκ εἶναι τάδε = ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν αὐτὰ ἐδῶ, δηλ. τὰ ἀνωτέρω.
εἶπον = ἔδωκα ἐντολὴν **Ταλθύβιον (ὑποκ.) ἀφιέναι πάντα στρατὸν**
(ἀντικ.) ὀρθίῳ κηρύγματι (δοτ. ὀρχαν.). Ὁ Ταλθύβιος εἶναι κήρυξ
 τοῦ Ἀγαμέμνονος· ἀφίημί τινα = ἐῶ τινα ἀπιέναι = ἀφῆνω τινὰ
 ἐλεύθερον νὰ ἀπέλθῃ. ἔρβιον κήρυγμα = ὀξύφωνον διαλάλημα. ὡς

οὐποτ' ἂν τλᾶς = διότι ποτὲ δὲν θὰ εἶχα τὸ ψυχικὸν σθένος. οὐ = ὅπου, τοπ. ἐπίρρ. ἐδῶ λαμβάνεται χρονικῶς. οὐ δὴ = ἀλλὰ τότε ἀκριβῶς. πάντα λόγον προσφέρων = πάντα λίθον κινῶν, μεταχειριζόμενος κάθε μέσον, κάθε δυνατόν ἐπιχείρημα φέρον· ὑπερβολή. τλήναι = τολμᾶν. κὰν = καὶ ἐν. πτυχαὶ δέλτου = τὰ φύλλα τῆς ἐπιστολῆς. δάμαρ -αρτος = ἡ σύζυγος. ὡς γαμουμένην μετὰ τὴν πρόφασιν δῆθεν ὅτι θὰ ὑπανδρευθῇ τὸν Ἀχιλλέα. ἐκγαυρούμενός τε λέγων τε· τροπικὰ μετοχαί. ἐκγαυρούμαι = μετὰ ὑπερηφάνειαν ἐπαινώ. ἀξίωμα = ὑπόληψις, κοινωνικὴ περιοριή. οὐνεκα οὐ θέλοι· εἰδ. πρότασις ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ λέγων. εἰ μὴ παρ' ἡμῶν εἰσιν ἐς Φθίαν λέχος = ἂν δὲν πάῃ εἰς τὴν Φθίαν ἡ νύμφη (σταλεῖσα) ἐκ μέρους ἡμῶν, δηλ. ἐμοῦ καὶ τῆς Κλυταιμῆστρας = ἂν δὲν στείλωμεν κλπ. λέχος· συνεκδοχή. τήνδε· εἶδει νὰ καίται εἰς οὐδ. γένος· τόδε· πειθῶ (κατηγ.) = εἶχον ὡς πειστικὸν μέσον τὸ ἐξῆς, ἐπεξηγούμενον διὰ τοῦ· ψευδὴ συνάψας ἀμφὶ παρθένου γάμον = κλείσας συνοικέσιον ψευδές, ἀνύπαρκτον ἀμφὶ παρθένου = διὰ τὴν κόρην μας. ὡς ἔχει τάδε· ἐκ τοῦ ἴσμεν πλῆγ. ἐρώτησις = πῶς ἔχει αὐτὴ ἐδῶ ἡ ὑπόθεσις· γνωσται τῆς ὑποθέσεως ἦσαν ἐκτὸς τοῦ Ἀγαμέμνονος ὁ Κάλχας, ὡς φροντίζων διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς μαντείας, ὁ Ὀδυσσεύς, διότι αὐτὸς εἰσηγγέθη τὴν ἀπατηλὴν πρόφασιν τοῦ γάμου, καὶ ὁ Μενέλαος, ὡς ἐνδιαφερόμενος ἀμεσώτατα διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐκστρατείας. ἔγνων = ἀπεφάσισα, ἔλαβα ἀπόφασιν. οὐ καλῶς = ὄχι ὀρθόν. αὖθις πάλιν· συνώνυμ. μεταγράφω καλῶς = ξαναγράφω καὶ διορθώνω. οὐ καλῶς — καλῶς· ἰσχυρά ἢ ἀντίθεσις. λύοντα = συνδιδόντα = ἀποσφραγίζοντα, ἀνοίγοντα — σφραγίζοντα, κλείοντα. εὐφρόνη = ἡ νύξ· κατ' εὐφρόνης σκιάν = εἰς τὸ σκότος τῆς νυκτός.

Μέτρον τῆς προεκθέσεως εἶναι τὸ λαμβικὸν τοίμετρον.

ε') 111 - 163

Ἄλλ' εἶα· παρακλ. = ἐμπρός. χώρει πρὸς Ἄργος = κατὰ τὸ Ἄργος. Λέγει πρὸς Ἄργος καὶ ὄχι εἰς Ἄργος, διότι ἤτο πιθανόν, πρὶν φθάσῃ εἰς τὸ Ἄργος, νὰ συναντήσῃ τὴν Κλ. καθ' ὁδὸν ἐρχομένην εἰς τὸ στρατόπεδον κατόπιν τῆς πρώτης ἐπιστολῆς· ὁ Ἀγ. καταπεύγει τὸν πρεσβύτερον. τάσδ' ἐπιστολὰς λαβὼν· ἐγχειρίζει τὴν ἐπιστολήν.

κέκευθε· *παρὰ* τοῦ *κεύθω* = κρύπτω, περιέχω. *λόγῳ* = προφορικῶς.
δόμοι = ἡ οἰκογένεια. *σημαίνω* = ἀνακοινώνω. *σύντονα* = σύμφωνα.
γλώσση = *λόγῳ* (113). *αὐδῶ* = λέγω. *πέμπω* (99) πρὸς ταῖς
 πρόσθεν δέλτοις = μετὰ τὴν πρώτην ἐπιστολήν (τῷ Λήδῃ εἶνος·
 τρυφερὰ συζυγική προσφώνησις = βλαστάρι τῆς Αἰθίας, τὰν σὰν ἱνιν =
 τὴν θυγατέρα σου. *κολπώδης* = πολυκόλπος. *πτέρυξ* = προεξοχή. *Αὐ-*
λιν· ἐπεξηγεῖ τὸ μέρος παρὰ τὸ ὄλον. *πτέρυγ'* ἀκλύσταν = ἀκλυστον
 (ἀ-κλύζω, κατακλύζω) = ἀκύναντον, γαλήνιον. *πτέρυγα*· μεταφορά·
 κατὰ τὴν εἰκόνα, διότι ἡ νῆσος Εὐβοία προσκολληθῆται ὡς πτέρυξ
 εἰς τὴν ἡπειρὸν ἢ τὴν Σπερεῖν Ἑλλάδα. *δαίω ὕμεναιούς* =
 παρέχω γαμήλιον συμπόσιον μετὰ τὰ γαμήλια ἄσματα = τοῖς γάμοις.
εἰς ἄλλας ὥρας = εἰς ἄλλην ἐποχὴν. *Ἀχιλεὺς*· διὰ τὸ μέτρον ὡς καὶ
 παρ' Ὀμήρῳ, ἀπλακῶν ἀντὶ ἀμπλακῶν διὰ τὸ μέτρον ἀπλα-
 κίσκῳ = ἀποτυγχάνω, στεροῦμαι. *λέκτρα* = γάμοις. *μέγα φυσῶ* =
 πολὺ φουσκώνω. *ἐπαίρω θυμὸν* = ἀνάβω ἀπὸ θυμῷ· ἐπαρεῖ θυμὸν =
 θά θυμώσῃ. *τόδε καὶ δεινὸν* = τοῦτο ἀκριβῶς εἶναι ὁ φόβος = ἐδῶ
 ἀκριβῶς εἶναι ὁ φόβος. Ὁ Ἀχιλλεὺς ἦτο ὀξέθυμος καὶ πολὺ εὐαίσθητος
 εἰς ζητήματα τιμῆς, ὡς βλέπομεν παρ' Ὀμήρῳ, ὅπου ἐτοιμάζεται καὶ
 τὸ ξίφος νὰ ἀνασπᾷ κατὰ τοῦ Ἀγ. σήμαιν' ὅ τι φῆς = λέγε ὅ, τι
 ἔχεις νὰ εἴπῃς. *ὄνομα παρέχων οὐκ ἔργον* = δίδων μόνον τὸ ὄνομα
 τοῦ, ὅχι δὲ καὶ τὴν ἐν ἔργοις συμμετοχὴν τοῦ. ὅ τι πράσσομεν· *πλαγία*
ἐρώτησις ἐκ τοῦ οὐκ οἶδε = τί μαγειρεύομεν. ὅτι· εἰδικὸς σύνδεσμος
 ἐκ τοῦ οὐκ οἶδε. *ἐπιφημίζω* = ὑποσχομαι. *ἐκδώσειν λέκτροις* =
 ὅτι θὰ δώσω εἰς γάμον. *νυμφεῖος ἀγκῶν* = νυμφικὴ ἀγκάλη, ὅς...
Δαναοῖς· ἀναφορ. αἰτιολ. πρότασις. *τῷ τῆς θεᾶς* (γόνῳ) = τῷ
 Ἀχιλλεῖ. *τῷ οὐφ τῆς Θέτιδος*. *φατίζω* = ἐπιφημίζω· ἡ μετοχὴ *φα-*
τίσας ἐνδοτική. *ἄλογον* (κατηγ.) ἦγες· παρατ. τοῦ ἐπιχειρουμένου =
 ἐπεχειρεῖς νὰ φέρῃς, ἐδοκιμάζεις, ἐσχεδιάζεις νὰ φέρῃς. *σφάγιον*·
κατηγ. = θυμῷ. *Δαναοῖς*· δοτική χαριστική. *ἐξίσταμαι γνώμας* =
 χάνω τὸ λογικόν μου, ξεμυαλίζομαι. *ἄτα* = ἄτη = ἡ τύφλωσις τοῦ νοῦ,
 τὸ ἀμάχημα καὶ ἡ τιμωρία, ὡς ἐνταῦθα. Ἀξιοσημείωτοι οἱ δωρικά
 τύποι *γνώμας ἐξέσταν* (136), *ἄταν* (137) πρὸς οὐς παράβαλε καὶ
 τοὺς τὰν ἀκλύσταν (120), τὰν σὰν (119). *ἐρέσσω πόδα* = κινῶ
 γοργὰ τοὺς πόδας· ἐρέσσω· κατὰ μεταφορικῶς πόδα ὁ ἐν. ἀντὶ τοῦ
 πληθ. (πρβλ. *δορί*). *ὑπέικω γῆρας* = ὑποκύπτω εἰς τὸ γῆρας, μετὰ
 βῆλιν τὸ γῆρας. *νυ* (ν) = λοιπόν. *μὴ ἀλσώδεις ἵζου κρήνας* = μὴ

ἴζου ἔδρας κρηνῶν ἀλσώδεις = μὴ καθίσῃς εἰς σκιερὰς κρήνας.
 θέλγομαι ὕπνου = παραδίδομαι εἰς τὰ θέλγητρα, τὴ γλῶσσα τοῦ ὕπνου.
 εὐφημα θροεῖ = λέγε αἰσίους λόγους, σιώπα· τί εἶναι αὐτὰ ποὺ λέγεις ;
 πῶς ἐφραντάσθης πῶς μπορῶ ἐγὼ νὰ κάνω ἓνα τέτοιο λάθος ; Θεὸς φυ-
 λάξαι. Μὲ μεγάλῃν ἀγανάκτησιν ὁ γέρον ἀποκρούει τὴν μομφὴν ὀκνηρίας
 καὶ ῥαθυμίας. Κατὰ τὰς ἱεροτελεστίας ὤφειλον οἱ παρόντες νὰ λέγουν
 εὐφρήμους, εὐοίωνους λόγους· ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο δυνατόν νὰ λεχθῇ δυσόϊωνος
 λόγος, ἐτήρουν σιγὴν, ὅθεν εὐφημεῖτε = σιωπάτε. πάντῃ = παντοῦ.
 πόρος σχιστός = σταυροδρόμι. ἀμείβω = περνῶ. λεύσσω = παρατη-
 ρῶ, βλέπω. φυλάσσω = κοιτάζω προσεκτικὰ. μὴ τίς σε λάθῃ...
 ναῦς· ἡ σειρὰ· μὴ τις ἀπὴν κομίζουσα παῖδα πρὸς ναῦς Δαναῶν
 λάθῃ σε παραμειψαμένη τροχαλοῖσιν ὄχοις· ἀπὴν· τετράτροχος
 ἄμαξα συρομένη ἀπὸ ζευγὸς ἵππων ἢ ἡμιόνων· παραμείβομαι = προσ-
 περνῶ. μὴ λάθῃ παραμειψαμένη = μὴ προσπεράσῃ καὶ δὲν τὴν ἀντι-
 ληφθῇ. τροχαλὸς = ταχύς. ὄχος = ὄχημα. πάλιν ἐξόρμα = γύρισέ
 (τὴν) βιαστικὰ πίσω. σεῖτε χαλινούς = δούλευε σύντονα τοὺς χαλινούς·
 σημείωσον τὸ ἀσύνδετον, δι' οὗ ἀποδίδεται ἡ διέγερσις τοῦ λέγοντος καὶ
 αἰσθητοποιεῖται ἡ γοργότης τῶν ἐπαλλήλων πράξεων. ἰεῖς = κατευθύ-
 νων τὴν συνοδείαν. (πομπαὶ) ἐπὶ Κυκλώπων θυμέλας = εἰς τὴν Κυ-
 κλωπεῖαν ἀκρόπολιν τῶν Μυκηνῶν· θυμέλη = βωμός, ἱερόν· θυμέλαι
 Κυκλώπων = τὰ ἱερὰ τὰ περιβαλλόμενα ὑπὸ τῶν Κυκλωπεῖων τειχῶν,
 ἡ ἀκρόπολις ἡ περιβαλλομένη ὑπὸ τοιούτων. Τὰ ἱερὰ ἐκάστης πόλεως
 εὐρίσκοντο συνήθως ἐν τῇ ἀκρόπολει. Γνωστὰ ἐκ τῆς ἱστορίας τὰ προϊ-
 στορικά τεῖχη τῶν Μυκηνῶν, τῆς Τίρυνθος, ἐκ πελωρίων ἀκατεργάστων
 λίθων· ἡ κτίσις τῶν ἀπεδίδετο εἰς τοὺς Κύκλωπας, μυθικὸν λαὸν τεκτό-
 νων, ἐκ τῆς Λυκίας κατὰ τοὺς ἀρχαίους προερχομένους, ἐχόντων τὸ σῶμα
 γιγαντώδες. φράσας τάδε = μετὰ τὴν προφορικὴν ἀνακοίνωσιν τούτων.
 πιστός = πιστευτός. παιδί σέθεν = εἰς τὴν κόρην σου. σφραγίδα
 φύλασσε = πρόσεζε μὴ χαλάσῃς τὴν σφραγίδα. ἴθι = ἐμπρός· κατε-
 πείγει τὸν πρεσβύτερον ὁ Ἀγ. λευκαίνει ἤδη τὸδε φῶς = ἀπλώνουν
 τώρα πλέον τὸ λευκὸ φῶς τῶν. ἥως πῦρ τε τεθρίππων τῶν Ἀελίου
 = ἡ αὐγὴ καὶ τὸ πῦρινον τέθριππον (ἄρμα) τοῦ Ἥλιου. σύλλαβε μό-
 χθων = μετὰ πιασέ μας καὶ σὺ = δός καὶ σὺ χεῖρα βοηθείας στὰ βάσανά
 μου. ὄλβιος = εὐτυχής (ἀπὸ ὕλικῃς ἀπόψεως). ἐς τέλος = μέχρι
 τέλους τοῦ βίου. εὐδαίμων = ὁ μὴ δοκιμάζων δυστυχίας· εἰς τὸ ὄλβιος
 καὶ εὐδαίμων ἐννόησον τὸ παραλειπόμενον ἐστί. Διαρκὲς εὐδαιμονία

είναι ἀνὸνπαρκτος εἰς τὸν κόσμον. Ὁ Ἀγαμέμνων παρ' ὅταν τὸ ἐπιφανειακὸν τοῦ μεγαλείου εἶναι δυστυχὲς κατὰ γὰρ τὰ κρατοῦντα παρ' ἀνθρώποις. Ὁ γέρον ἀπέρχεται ταχὺς διὰ τῆς ἀριστοτέως παρέδου. Ὁ Ἀγαμέμνων συνοδεύει ἀπερχόμενον αὐτὸν μὲ τοὺς τελευταίους τούτους λόγους καὶ εἴτα εἰσέρχεται εἰς τὴν σκηνὴν του.

Οἱ ἐοικμενθέντες στίχοι 1 - 163 ἀποτελοῦν τὸν *Πρόλογον* τῆς τραγωδίας. Ὁ πρόλογος, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὴν *Α'* πρᾶξιν σημερινῆς τραγωδίας, τμήμα τῆς τραγωδίας διαλογικόν, ἀπαγγελλόμενον ἐν *προσκήνῳ*, περιέχει τὴν λεγομένην *πρότασιν* (εἰσαγωγή), ἣτις εἰσάγει τὸν θεατὴν εἰς τὴν πρᾶξιν τοῦ δράματος, ἐν προκειμένῳ τὴν θεσίαν τῆς Ἰφιγενείας, δίδουσα τὰς ἀναγκαίας ἐξηγήσεις διὰ τὰ προηγηθέντα τῆς τραγωδίας γεγονότα, περιέχει τὸ ἐλατρίον τὸ κινεῖν τὴν πρᾶξιν, ἐν προκειμένῳ τὴν μωτίαν τοῦ Κάλχαντος, ἐγείρει δὲ τὴν προσοχὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον, ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς ἀναζήτησεως τῆς προτέρας πρὸς τὴν Κλυταιμίστραν ἐντολῆς· οἱ θεαταὶ εἶναι περιέργοι γὰρ ἴδουν, ἂν θὰ προλάβῃ ἢ δευτέρα ἐπιστολὴ γὰρ γθάσῃ ἢ θὰ εἶναι ἀργὰ καὶ τὸ κακὸν ἀνεπισφώστον. Τὸν παρόντα πρόλογον ἀποτελεῖ μία μόνον διαλογικὴ σκηνή, ὅπου πρόσωπα εἶναι ὁ Ἀγαμ. καὶ ὁ πρεσβύτερος. Ἡ σκηνὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν λόγον τοῦ Ἀγαμ. (49 - 114), σχεδὸν μονολογικὸν (ἐξαιρέσει τῶν τελευταίων στίχων του 107 - 114), ἐν ἱαμβικοῖς τοιμέτροις, καὶ ἀπὸ ἀναπαιστικὸν διάλογον, ἐν μέρει μὲν προτασσόμενον (1 - 48), ἐν μέρει δ' ἐπιτασσόμενον (115 - 163). Τοῦτον ὄντος ἀσυνήθους εἰς τὴν ἀρχαίαν τραγωδίαν ἐξεφράσθη ἡ εἰκασία ὅτι ὁ πρόλογος τῆς τραγωδίας, τὸν ὁποῖον ἀποθανὼν ὁ Εὐριπίδης ἀῆλκεν, εἶναι οἱ στίχοι 49 - 114, κατὰ τὸν τρόπον τῶν Εὐριπιδείων προλόγων πεποιημένος, τὰ δὲ τμήματα 1 - 48 καὶ 115 - 163 προσέθηκεν ὁ υἱὸς τοῦ Εὐριπίδου, ὁ ὁμόνυμος, ὅστις ἐδίδαξε τὴν ὑπὸ τοῦ πατρὸς καταλειφθεῖσαν τοιολογίαν, Ἰφιγένειαν τὴν ἐν Ἀυλίδι, Ἀλκμέωνα ἐν Κόρινθῳ καὶ Βάκχα, ἵνα ἐκκορῶσιν τὸ μορφόστον καὶ ἀναρὸν, τὸ ὁποῖον ἐνεγράνιζον οἱ πρόλογοι τοῦ πατρὸς του. Ἡ γλῶσσα εἰς τὰ διαλογικὰ μέρη εἶναι ἡ ἀρχαία Ἀττικὴ μὲ ἰωνικοὺς τέπους καυνευμένη, παρ' Εὐριπίδῃ δὲ πλησιάζει πολὺ πρὸς τὴν γλῶσσαν τοῦ πεζοῦ λόγου.

Κενωθείσης τῆς ὀρχήστρας γενναῖες ἐκ Χαλκίδος, ἔγγραφοι καὶ νεαροί, παρέρχονται ἤδη διὰ τῆς δεξιᾶς παρόδου (ὡς ἐγγράφοι καὶ δὴ ἐκ τῶν λιμένων) εἰς πέντε στοίχους ἐπαλλήλους, ἕκαστον ἐκ τριῶν γε-

ναϊκῶν, ἢ εἰς τρεῖς ζυγούς, ἕκαστον ἐκ πέντε, εἰς τὴν ὀρχήστραν μὲ σεμνότητα ἀνάλογον πρὸς τὸν σεμνὸν ὀρθμὸν τῶν ἀναπαίστων, μὲ στολὴν ἀνάλογον πρὸς τὴν κοινωνικὴν τῶν θέσιν, μὲ χοροσὺς εἰς τὴν κεφαλὴν τῶν στεφάνους καὶ κατευθύνονται εἰς τὰ πρὸ τῆς σκηνῆς τοῦ ἀρχιστρατήγου, χοροὶς γὰ λέγουσι τί θέλουν ἐνεῖν, ἄδουν δὲ κατὰ τὴν πάροδον ᾄσμα χορικόν, π ἄ ρ ο ο δ ο υ καὶ αὐτὸ καλούμενον, τὸ ὅποσον θὰ ἐρμηνεύσωμεν ἐφεξῆς.

ΠΑΡΟΔΟΣ (164 - 302)

Στροφή α' (164 - 184)

ἔμολον· ἄρ. β' τοῦ βλώσκω = ἔρχομαι (πρβλ. μολὼν λαβέ, αὐτόματος)· ὁ ἐν., διότι ἐκάστη γυνὴ τοῦ Χοροῦ ὁμιλεῖ διὰ τὸν ἑαυτὸν της. ἀμφὶ παρακτίαν ψάμαθον Αὐλίδος ἐναλίας = γύρω ἀπὸ τὴν ἀμμουδιὰν τῶν ἀκτῶν τῆς παραλίας Αὐλίδος. Σημείωσον τὴν ποικιλίαν τῶν συνωνύμων ἐπιθέτων (παρακτίαν (164), ἐναλίας (165), ψάμαθον καὶ Αὐλίδος). χεύματα = τὰ βεύματα. στενόπορθμος = ὁ τοῦ στενοῦ πορθμοῦ. κέλλω· ἀμεταβ. = προσορμίζομαι, καταπλέω· κέλσασα = προσορμισθεῖσα (διὰ λέμβων). πόλιν = πατρίδα Χαλκίδα, ἀγχιάλων ὑδάτων τὰς κλεινὰς Ἀρεθούσας τροφόν. τροφὸς = ἡ τροφοδοτοῦσα. ἀγχιάλος (ἀγχι-άλος) = παραθαλάσσιος. Ἀρέθουσα· ὄνομα πηγῶν πολλῶν ἐν Ἑλλάδι. Ἡ πηγὴ Χαλκίδος Ἀρέθουσα, περὶ ἧς ἐνταῦθα πρὶνκεῖται, ἴσως εἶναι ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν παρὰ τὸν Ἅγιον Στέφανον 20' μακρὰν τῆς Χαλκίδος κατὰ τὴν ὁδὸν Χαλκίδος - Ἐρετρίας. ὡς κατιδοίμαν = ἵνα κατιδοίμι = ἵνα μὲ προσοχὴν παρατηρήσω. ἀγανὸς (ἀ [ἐπιτ.] - γάω, γάυρος) εὐγενής, ὑπερήφανος. πλάται ναυσιπόροι = νῆες κωπήλατοι· πλάτη· συνεκδοχὴ· πλάτη κυρίως ἡ κώπη, διὰ τὸ πλάτνυ κάτω ἄκρον. οὖς ἐπὶ Τροίαν... στέλλειν· ἡ σειρὰ: οὖς ἀμέτεροι πόσεις ἐνέπουσι τὸν ξανθὸν Μενελάον τε Ἀγαμέμνονά τ' εὐπατρίδαν στέλλειν ἐπὶ Τροίαν ἐλάταις χιλιόναυσιν. πόσις - ιος = σύζυγος. ἐν(ν)έπω = λέγω. εὐπατρίδας = ὁ ἐξ εὐγενῶν πατέρων, ὁ εὐγενής. στέλλω = ἐτοιμάζων ἄγω. ἐλάταις χιλιόναυσιν = μὲ χίλια πλοῖα ἐλάτης, ἐλάτινα. ἐλάτη· συνεκδοχὴ. οὖς· ἀντικ. τοῦ στέλλειν. Μενελάον τε Ἀγαμέμνονά τε εὐπατρίδαν· ὑποκ. τοῦ στέλλειν, ἐπὶ τὰν Ἑλέαν = πρὸς ἀνακτῆσιν τῆς Ἑλένης. Μετὰ ταῦτα εὐθὺς ἀμέσως ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ ἄν = ἦν Ἑλένην

(έλαβε). **δωνακοτρόφος** = ὁ τρέφων καλὰ μίαν. **Εὐρώτας** = ὁ γνωστός τῆς Σπάρτης ποταμός. **δῶρον τὰς Ἀφροδίτας** = ὡς δῶρον ἀπὸ τῆν Ἀφροδίτην· ἡ Ἀφροδίτη λέγεται καὶ Κύπρις, διότι ἐλατρεύετο ἐν Κύπρῳ καὶ δὴ ἐν τῇ Πάφῳ. **ἐπὶ κρηναίαισι δρόσοις** = πλησίον δροσερῶν πηγῶν. **ἔσχεν ἔριν μορφᾶς** = ἡγωνίσθη εἰς ἀγῶνα καλλοσύνης, εἰς καλλιστεῖν. Τὸ δῶρον, ἡ Ἑλένη, ἐδόθη μετὰ τὰ καλλιστεῖα, ἀφ' οὗ ἔλαβεν ἡ Ἀφροδίτη ὡς καλλίστη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Πάριδος τοῦ βουκόλου, τὸ μῆλον τῆς Ἐριδος.

Ἀντιστρ. α' (185 - 205)

πολύθυτον δὲ δι' ἄλλος Ἀρτέμιδος ἤλυθον ὁρομένα = διὰ τοῦ πολυθύτου δὲ ἄλλους τῆς Ἀρτέμιδος ἤλυθον πεταχθεῖσα βιαστικά. **πολύθυτον ἄλλος** = ἄλλος ὅπου πολλὰ θυσίαι προσφέρονται. Ἀσυνεδήτως ὁ Χορὸς ὑπεθυμίζει εἰς τὸν θεατὴν καὶ τὴν θυσίαν τῆς Ἰφιγενείας, ἣν ἤξιώσε πρὸ ὀλίγου ἡ Ἀρτεμις. **ὁρομένα** μ. ἀόριστος μετοχῆς τοῦ ὀρνυμαι = ἐγείρομαι, πετιέμαι. **φοινίσσουσα παρῇδ' ἐμὰν αἰσχύναν** **νεοθαλεῖ** = μετὰ τὸ ἐρύθημα τῆς αἰδοῦς εἰς τὴν νεανικὴν παρειάν. **φοινίσσω** = κοκκινίζω· ἐδῶ μεταβατικῶς κεῖται. **παρῆς** = παρηγίς = παρειά. **νεοθαλής**· ἐπιθ. = νεανικός· τὸ ἐπίθετον **καθ' ὑπαλλαγήν** εἰς τὸ αἰσχύναν ἀντὶ νὰ ἀναφέρεται εἰς τὸ παρῇδα. **θέλουσ' ἰδέσθαι** = θέλουσ' ἰδεῖν· ἀσπίδος ἔρυμα καὶ κλισίας ὅπλοφόρους Δαναῶν = τὰς μαχίμους δυνάμεις καὶ τὰς σκηνὰς τῶν ὀπλιτῶν Δαναῶν. ἔρυμα = προφυλακτήριον, ἀμυντήριον. **ἀσπίς**· περιληπτικὸν = ὀπλῆται ἀσπιδόφοροι. **κλισίαι ὅπλοφόροι** = σκηναὶ φέρουσαι ὀπλίτας. **ἀσπίδος ἔρυμα** — **κλισίας ὅπλοφόρους**· **μαστι**· ἵππων ὄχλος = ἀρμάτων πλῆθος. **δύ' Αἴαντε** = τοὺς δύο Αἴαντας, δηλ. τὸν Αἴαντα τὸν υἱὸν τοῦ Οἰλέως, βασιλέως τῶν Λακωνῶν, καὶ τὸν Αἴαντα τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως τῆς Σαλαμῖνος Τελαμῶνος, τὸν ἀνδρείωτατον τῶν Ἑλλήνων μετὰ τὸν Ἀχιλλέα, τὸ ἔρκος Ἀχαιῶν, τὸν Σαλαμῖνος στέφανον = τὴν δόξαν τῆς Σαλαμῖνος. **Πρωτεσίλαος**· υἱὸς τοῦ Ἰφίκλου ἐκ Φυλάκης τῆς **Θεσσαλίας**, ὁ πρῶτος πεσὼν τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν ἀπόβασιν αὐτῶν εἰς τὴν Τροίαν. **θᾶκος καὶ θῶκος** = ἔδρα. **ἐπὶ θάκοις**· ἀνάφερε εἰς τὸ συνέδρω· **σύνεδρος** = ὁ συγκαθήμενος. **ἡδομένους**· κατηγορ. μετοχῆ = νὰ εὐχαριστοῦνται (οἱ δύο Αἴαντες, ὁ Πρωτεσίλαος καὶ ὁ ἐφεξῆς ἀναφερόμενος Παλαμήδης). **μορφαὶ πολύπλοκοι** = συνδυασμοὶ πολύπλοκοι. **πесоί**· εἶδος παιδιᾶς ἀναλόγου πρὸς τὸ ζατρίκιον· λέγεται ὅτι τὴν παιδιάν

ἐφεύρεν ὁ Παλαμήδης κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς του. Εἰς τὸν Παλαμήδην, υἱὸν τοῦ Ναυπλίου, ἀπεδίδοντο καὶ ἄλλαι πολλαὶ ἐφευρέσεις. Ποσειδᾶν καὶ (Ποτ(ε)ιδᾶν)· δωρικὰ = ὁ Ποσειδῶν. παῖς Ποσειδά-
νος = ὁ Ναύπλιος. Διομήδης· υἱὸς τοῦ Τυδεΐως, βασιλεὺς τοῦ Ἀργεῶς.
κεχαρημένος = διασκεδάζων. ἡδοναῖς δίσκου = μὲ τὸν δίσκον. παρὰ·
ἐπίρρημα = πλησίον. Μηριόνης· θεράπων τοῦ βασιλέως τῆς Κρήτης
Ἰδομενέως, ὁ ὁποῖος λέγεται Ἀρεος ὄζος = βλαστάρη τοῦ Ἀρεως, κατὰ
μεταφοράν. θαῦμα βροτοῖσι = προκαλῶν ὅλων τὸν θαυμασμόν. τὸν
Λαέρτα τόκον = τὸ παιδί τοῦ Λαέρτου, τὸν Ὀδυσσεά. νησαῖα ὄρη =
ὄρεινὴ νῆσος· ἡ Ἰθάκη εἶναι πετρώδης καὶ ὄρεινῇ, ἔχουσα τὸ ὄρος
Νήριτον. Νιρεὺς· ἐκ Σύμης τῆς Δωδεκανήσου, ὁ κάλλιστος μετὰ τὸν
Ἀχιλλέα, ἄγων μόνον τρεῖς ναῦς· οἱ ἥρωες Διομήδης, Μηριόνης, Ὀδυ-
σεὺς καὶ Νιρεὺς βάλλουσι τὸν δίσκον.

Ἐπὶ δὲ (206 - 230)

εἶδον... Ἀχιλλῆα. λαιψηροδρόμος = ποδῶκης. ισάνεμος =
τρέχων ὡς ἄνεμος· ἐπίθετον διορίζον τὸ λαιψηροδρόμον Ἀχι-
λλῆα. ποδοῖν· δοτ. τῆς ἀναφορᾶς· ὅρα τὰ ὁμηρικὰ ποδῶκης, πό-
δας ὠκύς, ποδάρκης καὶ παράβαλε τὰ ὁμηρικὰ ἐπίσης ποδήνε-
μος ὠκέα Ἴρις, τῷ ἅμα πνοιῇσι πετέσθην. ἐκπονῶ = ἐκπαι-
δεύω. Χείρων· ὁ δικαιοτάτος τῶν Κενταύρων, περιώνυμος παιδαγω-
γὸς τοῦ Ἀχιλλέως. αἰγιαλοῖσι παρὰ τε κροκάταις· ἐν διὰ δυ-
οῖν = εἰς τὰ χαλίκια τῆς θαλάσσης. δρόμον ἔχω σὺν ὅπλοις = τρέχω
ἐνὸς πλοῦ. πονῶ ἄμιλλαν ποδοῖν (δοτ. ὄργαν.) = ἀμιλλώμαι ποδῶ-
ς. τέτρωρον = τέτριπτον ἄρμα, οὗ ἐπέβαιναν ὁ διφρηλάτης Εὐμήλος, ὁ
υἱὸς τοῦ Ἀδμήτου καὶ τῆς Ἀλκίστιδος, ὁ ἐγγονὸς τοῦ Φέρητος (Φερη-
τιάδης). ἐλίσσων = ἐλίσσόμενος = στριφογυρίζων ἐπάνω κάτω περὶ
τὰ τέρματα. ἐβοᾶτο = ἐβόα = ἐρώναζε δυνατὰ (ἐρεθίζων τοὺς ἵππους).
ῶ = οὗ (Εὐμήλου). ἰδόμεν = εἶδον, ἐς οὗ ἡ μετοχὴ θεινομένων.
χρυσοδαίδαλτοι στομίους πῶλοι = στολισμένοι με χρυσοὺς χαλινούς
ἵπποι. κέντρον = ῥάβδος μὲ αἰχμὴν ὀξεῖαν, δι' ἧς κεντοῦν τοὺς ἵππους.
θείνομαι κέντρῳ = μαστιγοῦμαι. μέσοι ζύγιοι· ἵπποι οἱ ὑπὸ τὸν
ζυγὸν ἐν μέσῳ ἐξευγμένοι ἐκατέρωθεν τοῦ ῥυμοῦ (τημωνίου). βαλιούς
λευκοστίκτω τριχί = παρδαλοὺς ἀπὸ λευκὰ στίγματα τοῦ τριχώματος.
σειροφόροι· λέγονται καὶ σειραφόροι καὶ σειραῖοι = οἱ δύο ἄκροι

ἵππων τοῦ τεθρίππου, διὰ σειρῶν (σφινίων) προσδεδεμένοι εἰς τὸ ἄρμα. Τούτων ὁ μὲν ἀριστερὸς σειραῖος ἔδει νὰ διαγράφῃ· περὶ τὴν νύσσαν ἢ τὸν **καμπτήρα** τοῦ ἵπποδρόμου βραχὺ τόξον, ὁ δ' ἕτερος ἄκρος δεξιὸς νὰ διαγράφῃ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ μέγιστον τόξον, διὸ καὶ ὀνομάζονται **ἀντήρεις**, ἥτοι ἀντίθετοι, ἀναπτύσσοντες ἐκάτερος ταχύτητα ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον πρὸς τὸν ἕτερον. **καμπαῖσι**· τοπ. = κατὰ τὰς στροφάς (περὶ τὸ τέρμα καὶ τὴν ἀφαιτήριον τοῦ ἵπποδρόμου). **πυρρόθριξ** = κοκκινωτρίχης. **ποικιλοδέρμων** = παρδαλός· τὰ δύο ἐπίθετα κατηγορούμενα. **μονόχαλα σφυρὰ** = ἀστράγαλοι μόνου πλίου **μονόχαλος** = **μονόχηλος**, ὁ ἔχων μίαν χηλὴν, ἕνα νόχ· **μονόχαλα σφυρὰ** εἶναι κατὰ τὸ μόνονες ἵπποι. **οἷς** = τούτοις λοιπὸν. **παρεπάλλετο** = παρέτρεχε πάλλων τὰ ὅπλα ὁ Ηγήσιδης Ἀγίλλεος. **ἀντυξ**· θ., **τὸ μέτωπον** τοῦ δίφρου τοῦ ἄρματος. **συριγξ**· θ., **τὸ χωνὶ τοῦ τραγοῦ**, ὅπου εἰσέρχεται τὸ ἄκρον τοῦ ἄκρονος. Ἡ περιγραφή τῆς ἀμιλλῆς καὶ τῶν ἵππων γραμμικώτατη, ἰδίᾳ τὰ· **ἐβοᾶτο** καὶ **παρεπάλλετο**, περιγράφεται δὲ διεξοδικώτερον καὶ ἐξαίρεται ὁ ἄρκος Ἀγίλλεος, διότι οὗτος θὰ παῖξῃ σπουδαίαν βόλαν εἰς τὴν τραφιδίαν. Διὰ λεπτομερείας περὶ τῶν ἵπποδρομικῶν ἀγώνων συμβουλευθεὶ τὴν Σοφ. Πλέκτραν στίχ. 701 κ.εξ.

Στροφή β' (231 - 241)

ἔρχομαι εἰς ἀριθμὸν ναῶν = μετρῶ τὰ πλοῖα. **ἀθέσφατος** (ἀ[στερ.] - θέσφατος, θεός - φημί) = ἀπερίγραπτος. **καὶ εἰς θεάν ἀθέσφατον** (ἤλθον) = καὶ ἀπῆλκυσα ἀπερίγραπτον θέαμα. ὥς = ἔνα. **πλήσαιμι**· ἄρ. τοῦ πληπλημι = πληρῶ, ἐκκονοποιῶ. **ὄψις γυναικεῖος ὀμμάτων** = γυναικεῖα φιλοπεριέργεια. **ἀδονάν** = ἡδονή· **κατὰ παράθεον** διορισμός. **μείλινον** = γλυκεῖον ὡς μέλι. **ἦν ἔχων** = εἶχε. **πλάτας**· περιλήπτικόν = τῆς πλάτης = τοῦ στόλου. ὁ Μυρμιδῶν Ἀρης **Φθιώτας** (-ης) = αἱ μάχιμοι δυνάμεις τῶν Μυρμιδόνων τῆς Φθίας. **θυορίαις**· ἀντὶ **θοαῖς** = μετὰ ταχύτητα πλοῖα. Τὰ ἐπίθετα εἶναι κοσμητικὸν ἀνδρῶν, διὸ καὶ αἱ νῆες ἐδῶ προσωποποιοῦνται. Ὁ Εὐρυπιδὴς ἀναχρονιστικῶς καλεῖ τὰ πλοῖα ταχύπλοα, ὅπως ἦσαν εἰς τοὺς χρόνους τοῦ· τὰ πλοῖα ἦσαν μόνον μεταφορικὰ, ὄχι καὶ πολυμικρά. **Νηρηίδες δὲ θεαὶ χρυσέαις εἰκόσι κατ' ἄκρα ἕστασαν** = Νηρηίδες δὲ θεαὶ μετὰ χρυσῇ ἀγάλματά των εἰς τὰ προεξέχοντα ἄκρα τῆς πρύμνης ἦσαν στημέναι. **Νηρηίδες**· αἱ πεντήκοντα θυγατέρες τοῦ ὀχλασσοῦ θεοῦ Νηρέως τούτων

εἰς ἄρμα

μία ἦτο καὶ ἡ Θέτις. **σῆμα** = ὡς διακριτικὸν γινώρισμα. πρύμναις· τοπικὴ πτώσις.

Ἀντιστρ. β' (242 - 252)

Ἀργείων δὲ νᾶες ἔστασαν ἰσῆρετμοι = Ἀργείων δὲ νῆες ἔχουσιν κώπας ἵσας ἐστέοντο. **πέλας ταῖσδε** = πλησίον τούτων ἐδῶ τῶν πλοίων, δηλ. τοῦ Ἀχιλλέως. **ῶν** = τούτων. **στρατηλάτας (-ης) ἦν ὁ παῖς Μηκιστέως, ὃν (Μηκιστέα) τρέφει** = ἀνέθρεψεν ὁ Μηκιστεὺς ἦτο υἱὸς τοῦ Ταλαῶ. ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως τοῦ Ἀργεῶν Ἀδράστου, πατὴρ τοῦ Εὐρύπιδου, ἐπαίρου τοῦ Διομήδους. **Καπανεὺς**· Ἀργεῖος ἦρας, εἰς τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θηβας. **Σθένελος**· υἱὸς τοῦ Καπανέως, θεράπων τοῦ Διομήδους. **Ἀτθίδος (γῆς)** = ἐκ τῆς Ἀττικῆς δὲ ὁ **Θησέως παῖς** = ὁ Δημόφρων. Κεῖθ' Ὅμηρον ἐν Β. 552 τῶν Ἀθηναίων ἡγήτο ὁ Μενεσθεὺς ἄγων 50 ναῦς. Τάυτας αὐξάνει εἰς 60 ὁ Εὐριπίδης καὶ καλεῖται τοὺς Ἀθηναίους. **ἐξῆς** = ἐχόμενος, συγκρατητὰ μὲ τὰ πλοῖα τῶν Ἀργείων. **ναυλοχῶ** = ἔχω ἀγκυροβολήσει. **θεὰν Παλλάδα ἐν μωνύχοις ἔχων πτερωτοῖσιν ἄρμασιν** = ἔχων τὴν Παλλάδα ἐπιβαίνουσαν ἄρματος μονόπλων πτερωτῶν ἵππων. **μῶνυχος** = ὁ ἔχων μίαν ὑπὲρ τὸ μωνύχοις πρὸς τὸ ἄρμασι ἀντὶ νὰ φέρεται πρὸς τοὺς ἵππους τοῦ ἄρματος. **θετὸς** = τοποθετημένος. **στημένος**. **φάσμα** = σῆμα. **εὖσημον** = εὐδιάκριτον. **ναυβάτης** = ὁ τῆς νεὸς ἐπιβάτης.

Στροφὴ γ' (253 - 264)

Βοιωτῶν ὄπλισμα = αἱ ἑνοπλῖαι δυνάμεις τῶν Βοιωτῶν. **εἰδόμεαν (-ην)** = εἶδον. **ποντίας νῆας** = ναῦς δι' ὑπερπόντια ταξίδια προωρισμένας. **σημείοισι** = σήμασι. **Κάδμος ἦν (σῆμα)**· εἶχον σῆμα τὸν Κάδμον, τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως τῆς Φοινίκης Ἀγήνορος, τὸν κτίστην τῆς Καδμείας, ἀκροπόλεως τῶν κτισθεισῶν ἔπειτα Θηβῶν. Φονεύσας αὐτοὺς δράκοντα ἐν Θήβαις ἔσπειρε τοὺς ὑδόντας τοῦ δράκοντος καὶ ἐξ αὐτῶν ἀνεδύθησαν ἐκ τῆς γῆς ἄνδρες ἑνοπλοὶ, ἐξ ὧν ἐπέζησαν πέντε, γενάρχη τῶν ἀριστοκρατικῶν οἰκῶν τῶν Θηβῶν. Τούτων τὰ μέλη διὰ τὴν ἀνωτέρω αἰτίαν ἐλέγοντο δρακοντογενεῖς ἢ σπαρτοί. **κόρυμβα· κόρυμβος ἄρσι**, εἰς τὸν πληθ. οἱ κόρυμβοι καὶ τὰ κόρυμβα = τὸ προσέζχον καμπύλον ἄκρον τῆς πρύμνης. **ἄρχε** = ἦρχε ναῖτου στρατοῦ = τοῦ στόλου. **Λήϊτος**· ὁ βασιλεὺς τῶν Θηβῶν γηγενής (ἀπὸ τοὺς δρακοντο-

γενεῖς) ὄν. Οἱ ἐκπεσόντες στίχοι μετὰ τὸν 260 περιέγραφον τὰς δυνάμεις τῶν Φωκέων καὶ τοὺς ἀρχηγούς, ἦν ἄγων = ἦγε. Οἰλέως τόκος = ὁ Αἴας. ἴσας τοῖσδε· κατὰ βραχυλογία ἀντί: ἴσας ταῖς τῶνδε (τῶν Φωκέων). Θρονιάς πόλις = τὸ Θρόνιον, πρωτεύουσα τῶν Ἐπικνημιδίων Λοκρῶν παρὰ τὸν Μαλιακὸν κόλπον.

Ἀντιστρ. γ' (265 - 276)

ἐκ Μυκήνας τὰς Κυκλωπίας = ἀπὸ τὰς Μυκήνας τὰς ἐχούσας τὰ Κυκλώπεια τεῖχη· Μυκήνη (-αι). ἔπεμπε = ἔστειλε (178), ἦγεν) ἐκινητοποίησεν. ναυβάτας = ἐπιβαίνοντας τῶν νεῶν = ἐπιβάτας. ἡθροισμένους = ἡθροισμένους. σὺν = συγχρόνως. ἦν ταγός = ἦν στρατηγός. σὺν ταγός = συστράτηγος μετ' αὐτόν, ὁ Ἄδραστος. τὰς φυγούσας μέλαθρα... ὡς λάβοι· ἢ σειρά: ὡς (ἴνα) λάβοι Ἑλλάς πρᾶξιν (= ἐκδίκησιν) τὰς φυγούσας (τῆς φυγούσης γεν. αἰτίας) μέλαθρα (= οἶκον) χάριν βαρβάρων γάμων (= γάμων μετὰ βαρβάρων)· ὁ πλῆθ. διὰ τὴν γενίκευσιν. Πολλάκις εἰς τὴν τραγωδίαν τονίζεται ὅτι ἡ ἀρπαγὴ τῆς Ἑλένης ἦτο ὕβρις δι' ὅλην τὴν Ἑλλάδα. Νέστωρ Γερηνίος· ἐκ τῆς Γερηνίας, πόλεως ἐν Μεσσηνίᾳ, ὅπου ἐγεννήθη καὶ ἀνετράφη. κατειδόμεν (-ην) = κατεῖδον. πρύμνας (= πρύμνης) σῆμα ταυρόπου· οὐδ. ἐπίθετον προσδιορίζον τὸ σῆμα. ὁρᾷν· ἀπαρέμφ. τοῦ κατὰ τι εἰς τὸ ταυρόπου = κατὰ τὴν μορφήν. τὸν πάροιικον Ἀλφε(ι)ὸν = τὸν γείτονα Ἀλφειὸν. Οὗτος ἀπετέλει τὰ βόρεια ὅρια τοῦ κράτους τῆς Πύλου. Οἱ ποταμοὶ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων παρίσταντο ταυρόμορφοι καὶ διὰ τοὺς ἐλιγμούς των, οἱ ὅποιοι ἐκκλῶντο κέρατα, καὶ διὰ τοὺς μυκηθμούς.

Στροφή δ' (277 - 288)

δωδεκάστολοι νᾶες = στόλος δώδεκα νεῶν. Αἰνιᾶνες· ἀρχαῖο-
τατον Ἑλληνικὸν φύλον κατοικοῦν κατὰ τὸν Ὅμηρον τὴν παρὰ τὴν Δωδώνην χώραν, ἐγκατασταθὲν κατόπιν εἰς τὰ νότια τῆς Θεσσαλίας, ὅπου ἐν ἐξεδιόχῃ ὑπὸ τῶν Λαπιθῶν. τῶν δ' αὖ πέλας δυνάστορες (= κυρίαρχοι) Ἥλιδος (ἦσαν). πᾶς λεῶς = ὅλος ὁ κόσμος. λευκήρετμος Ἄρης = ναυτικαὶ δυνάμεις ἀπὸ λευκὰ πλοῖα. Τάφιος = ὁ ἐκ Τάφου. Ἡ Τάφος ἦτο ἡ μεγίστη τῶν Ἐχινάδων νήσων τῶν κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀχελώου καὶ μία τῶν Ταφίων νήσων τῶν μεταξὺ

Λευκάδος καὶ Ἀκαρνανίας. Οἱ κάτοικοί της ἀναφέρονται ὡς ληστρικώτατοι. λόχευμα = τέκνον· καταχρηστικῶς κυρίως λέγεται περὶ μητρὸς (λοχεύω). Ἐχινάδες· σύμπλεγμα ἀπὸ ἐννέα μικρὰς νησίδας εἰς τὸ Ἰόνιον πέλαγος κοντὰ εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀχελϋοῦ (Ἀσπροποτάμου). Αἱ νῆσοι λέγονται ναυβάταις ἀπρόσφοροι = ἀπροσπέλαστοι εἰς τοὺς ναύτας, κοιν. κακοζύγωτα νησιά.

Ἀντιστρ. δ' (289 - 302)

ὁ Σαλαμῖνος ἔντροφος = ὁ γεννηθεὶς καὶ ἀνατραφεὶς ἐν Σαλαμῖνι, τὸ γέννημα καὶ θρέμμα τῆς Σαλαμῖνος. Ξυνᾶγε = συνῆγε, συνέδεε. λαῖος (laevus) = ἀριστερός. τῶν = ὧν· ἀναφέρεται εἰς τὸ δεξιὸν κέρας· ὁ πληθ. κεῖται, διότι τὸ κέρας εἶναι περιληπτικόν· ἡ γενικὴ τῶν = ὧν ἐκ τοῦ ἄσσον = πλησίον (ἄγγι, ἄγγιστα). ὥρμει = εἶχεν ἀγκυροβολήσει. πλάταισιν ἐσχάταισι = πρὸς τὰ τελευταῖα πλοῖα τοῦ δεξιοῦ. Ὁ Αἴας ἐσχημάτιζε σύνδεσμον τοῦ ἀριστεροῦ τοῦ κέρατος πρὸς τὰ τελευταῖα τοῦ δεξιοῦ μὲ δώδεκα εὐστροφώτατα πλοῖα. ὥς = οὕτως. ἄιον = ἤκουσα (πρβλ. 301). εἰδόμεν (-ην) = εἶδον. ῶ· ἀναφέρεται εἰς τὸν ναυβάταν. λεῶν = πρὸς τοῦτον λοιπόν. εἴ τις προσαρμόσει = ἔαν τις φέρῃ εἰς ἐπαφὴν. βαρίς - ἰδος· θηλ., Αἰγυπτιακὴ λέξις = βαρβαρικὸν πλοῖον. νόστον οὐκ ἀποίσεται κλπ. = δὲν θὰ κερδίσῃ ἐπάνανδον, ἥτοι δὲν θὰ κατορθώσῃ νὰ γυρίσῃ πίσω. οἶον· ἐπίρρ. = ὅτι τοιοῦτον. νάιον πόρευμα· συνεκδοχῇ = στόλος. ἐνθάδε = ἐδῶ, μὲ τὰς ναυτικὰς δυνάμεις ποῦ εἶδον ἐδῶ. τὰ δέ = ἀφ' ἑτέρου δέ. κατ' οἴκους κλύουσα = κατ' οἶκον πληροφορηθεῖσα, μέσα εἰς τὰς κατοικίας μας. μνήμην σῶζομαι = διατηρῶ τὴν μνήμην. σύγκλητος = ὁ πανταχόθεν προσκληθεὶς εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, ὁ συγκεντρωμένος. Ἡ ἔννοια: σύμφωνα μὲ τὴν προσωπικὴν ἀντίληψιν ποῦ εἶχα ἀπὸ τὸν ἐδῶ στόλον καὶ κατὰ τὰς πληροφορίας ποῦ ἔλαβα κατ' οἶκον καὶ τὰς ὑποίας συγκρατῶ εἰς τὴν μνήμην περὶ τοῦ συγκεντρωμένου στρατοῦ, δὲν θὰ κατορθώσῃ νὰ σωθῇ ὅστις μὲ τὸν βαρβαρικὸν στόλον συγκρουσθῇ πρὸς τὸν Ἑλληνικόν.

Ἡ γλῶσσα τῆς Παρόδου εἶναι ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν τοῦ Προλόγου μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἐδῶ εὐρίσκονται ἐγκατεσπασμένοι καὶ δωρικοὶ τινες τύποι: ἐ μ ᾶ ν (168), τ ᾶ ς κ λ ε ι ν ᾶ ς Ἀ ρ ε θ ο ὕ ς α ς (170),

κατειδόμεναι (171), ἀμέτεροι (176), οἵτινες δίδουν εἰς τὴν γλῶσσαν χοῦμα χοριζῆς διαλέκτου, ἥτις ἦτο πανελληνίως ἀνεγνωρισμένη γλῶσσα τῆς χοριζῆς ποιήσεως.

Αἱ πάροδοι, ὅπως καθόλου τὰ χοριζὰ, εἶναι ἄσματα ἰσχυρά. Ἐδῶ ἡ Πάροδος εἶναι ἐπιζυγῆ, τῆς ἐπισκοπήσεως καὶ περιγραφῆς τοῦ στρατοπέδου οὔσης ὕλης ἐπιζυγῆς. Εἶναι ξηρὰ ἀπομίμησης τῆς Τειχοσχοπίας (Ὅμ. Γ 121 - 243) καὶ τῆς Βοιωτείας ἢ Καταλόγου νεῶν (Ὅμ. Β 494 κ. ε.), μόνον κόσμον ἔχονσα τὸν κόσμον τῶν χοριζέων καὶ τῶν ἀγλάστον. Εἰς τὸ τέλος μετὰ τὴν ἐπαρδὸν (στοργὴν) προστίθεται τοιαύτη στοργικὰ ζέση, ἐνῶ τὰ ἄσματα κατακλείονται διὰ τῆς ἐπαρδῆς, εἰς ἣν καὶ τελειοῦνται. Συναισθημάτων δ' ἡ Πάροδος αὕτη δὲν ἐκφράζει μόνον ἀσθενῆ τινα θαυμασμόν καὶ αἰδημοσύνην βλέπομεν. Ἡ δ' ἀρχίστορσίς της πρὸς τὴν πρᾶξιν εἶναι ἀσθενής καὶ χαλαρὰ (ἡ γενναίεια περιόχεται). Ἀρ' οὐ ὁ Χορός ἐφαλε τὴν Πάροδον, ἀπὸ τὴν ἀριστερὴν πάροδον παρέρχονται ὁ Μενέλαος καὶ ὁ Ποσειδῶν διαπληκτιζόμενοι. Τί συμβαίνει θὰ ἴδομεν ἐνθὺς ἀμέσως.

ΠΡΩΤΩΝ ΕΠΕΙΣΟΔΙΩΝ (303 - 542)

α') 303 - 334

Μενέλαε· εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὸ ὄνομα, χάριν τῶν θεατῶν. **χρεῶν** (ἦν) = **χρῆν**, ἄπελθε = φύγε ἀπ' ἐδῶ. **λίαν πιστός**· τοῦτο ὑπενημίμειε τὸν ἀντοχρηκτικισμόν, ὃν ἔκαμεν ὁ πρὸςβύτης (45)· τὸ ἀσύνδετον ἐκ τοῦ πάθους. **τοῦνειδος** = τὸ ὄνειδος, **ἐξονειδίζω** = ἐκστομίζω ὕβριν, **καλὸν**· κατηγορούμενον· **καλὸν τὸ ὄνειδος**· εἶναι ὀξύμωρον εἰρωνικόν. **κλαίοις ἄν** = ὅλ' ὅσῃς δάκρυα. **εἰ πράσσοις, ἃ μὴ πράσσειν σε δεῖ**· ὁ πρὸςβύτης ἔχει πιάσει τὴν ἐπιστολήν καὶ ἀρνείται νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν Μενέλαον. **λύω δέλτον** = παραβιάζω τὴν σφραγίδα, ἀνέχω τὴν ἐπιστολήν. **οὐδέ γέ σε φέρειν** (**χρῆν**) = ναί, ἀλλὰ καὶ σὺ δὲν ἔπρεπε... Φαίνεται ὅτι ὁ Μεν. εἶχεν ἀναγνώσει τὴν ἐπιστολήν, ἣν χρηκτικρίζει μὲ τὴν λέξιν **κακά**, διότι ἐματαιῶνε τὴν ἐκστρατεῖαν καὶ τὴν ἐκαστοποίησιν τῆς Ἑλλάδος. **Ἑλλησιν· ἀναχρονισμός**, **ἀμιλλῶ**· β' ἐν. προσκλιτ. τοῦ **ἀμιλλῶμαι**· **ἄλλοις ἀμιλλῶ ταῦτα** = σ' αὐτὰ τὰ λογαπαίνετα νὰ τὰ παραδείχῃς μὲ ἄλλους (δηλ. τὸν Ἀγαμ.). Ὑπαναγνώστου τοῦ Εὐριπίδου κατ' ἀναχρονισμόν εἰς τὴν ἐριστικὴν τῶν σοφιστῶν, ἥς δείγματα ἔσαν αἱ σοφιστικαὶ διαλέξεις, ἀντιλογίαι,

ἀγών ἢ ἀμιλλα λόγων. οὐκ ἂν μεθείμην· ἐνόησον ἐκ τοῦ τήνδε
 ἐν τῷ προηγουμένῳ στίχῳ τὸ τῆσδε = δὲν θὰ τὴν ἀφίσσῃ. σκηπτρον·
 τὸ σκηπτρον ἐχρησιμοποιοῦν οἱ βασιλεῖς καὶ ὡς βακτηρίαν, μὲ τὴν
 ὅποιον ἐκτύπουν τοὺς ἀνοσμούντας. τάχα = ταχέως. ἄρα· διὰ τὸ μέτρον
 ἀντὶ τοῦ ἄρα = τότε λοιπόν. σὸν καθαιμάξω κάρα = θὰ σοῦ σπᾶσω
 τὸ κεφάλι. τοι = ὡς γνωστόν. δεσποτῶν ὑπερ = ὑπὲρ τῶν δεσποτῶν.
 μέθες· ἐνν. τὴν δέλτον. μακροὺς δοῦλος ὦν λέγεις λόγους· ὁ
 πρεσβύτερος δὲν πολυλογεῖ, ἀλλ' ὁ Μεν., ἐπεὶ δὲ ἀξιοῖ ἀπὸ τὸν δούλον
 ἀδιαμαρτύρητον ὑπακοὴν εἰς τὰς διαταγὰς του, πᾶσαν διαμαρτυρίαν τοῦ
 πρεσβύτου θεωρεῖ ὡς ἀνυπόφορον καὶ αὐθάδη πολυλογίαν. ὦ δέσποτ',
 ἀδικούμεσθα· ὁ Ἀγ. ἀκούσας ἀπὸ τὴν σκηπτὴν τὸν θόρυβον παρέρχεται
 εἰς τὴν ὀρχήστραν καὶ ὁ πρεσβ., μόλις βλέπει τὸν κύριόν του, λέγει
 ἀδικούμεσθα, ἐγὼ δηλ. καὶ σύ. οὐδὲν τῇ δίκῃ χρῆσθαι θέλει =
 καθόλου δὲν θέλει νὰ ἀκούῃ τὴν φωνὴν τοῦ δικαίου. ἐξαρπάσας — ἐκ
 χερῶν ἐμῶν — βία· ἡ πλουσία ἐκφρασις τονίζει τὴν βριασπραχίαν τοῦ
 Μεν. ἔρα καὶ σὰς (ἐπιστολὰς) — ἐμῶν (ἐκ χερῶν) — ἔα· ἐπιφώνημα
 δηλοῦν κατὰ πληξὶν ἰσοδύναμον μὲ τὸ ἡμέτερον: μὲν. ἐν πύλαισιν =
 ἐξω εἰς τὴν εἴσοδον. οὐμός, οὐχ ὁ τοῦδε μῦθος (ἐστὶ) κυριώτερος
 λέγειν = ἐγὼ εἶμαι καὶ ὅχι αὐτός ὁ ἀρμοδιώτερος νὰ ὁμιλῶ. Ὁ Με-
 νέλαος καὶ διότι εἶναι ἐλεύθερος καὶ ὡς βασιλεὺς καὶ ὡς ἀδελφὸς τοῦ
 ἀρχιστρατήγου, δικαιούται νὰ ὁμιλήσῃ πρὸ τοῦ δούλου, πρὸς τὸν ὅποιον
 τὸ πρῶτον φαίνεται ὅτι ἀπετάθη ὁ Ἀγ. (317). οὐμός οὐχ ὁ τοῦδε·
 σχήμα ἐκ παραλλήλου. τῷδε = τῷ πρεσβύτῃ. βία ἄγεις (αὐτὸν) =
 βιαίως τὸν σύρεις. Φαίνεται ὅτι ὁ Μεν. ἐξηκολούθει νὰ σύρῃ βιαίως τὸν
 πρεσβύτερον. βλέπον εἰς ἡμᾶς· ὁ Ἀγ. ἔχει ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον
 ἀπὸ φυσικὴν αἰσχύνην, διότι ἔχει ἐπ' αὐτοφῶρῳ συλληφθῇ παλιμβουλας.
 ἴν' ἀρχὰς τῶν λόγων ταύτας λάβω· τὸ ταύτας καθ' ἑλπίαν πρὸς τὸ
 ἀρχὰς ἀντὶ τοῦτο, δηλ. τὸ ζήτημα τῆς δέλτου = διὰ νὰ ἀρχίσω τὸν λόγον
 ἀπὸ τὸ σημεῖον αὐτό. μῶν μὴ οὖν = μήπως τίθεται εἰς ἐρώτησιν,
 εἰς ἣν ἀναμένεται ἀπάντησις ἀρνητικῇ. οὐκ ἀνακαλύψω βλέφαρον =
 δὲν θὰ ἀνοίξω τοὺς ὀφθαλμούς. τρέσας· μτλ. ἀορ. τοῦ τρέω = τρο-
 μάξω ἀπὸ φόβου· ἔρα τοὺς τρέσαντας. γεγώς· ἐνδοξ. μετοχή = ἂν
 καὶ ἐγεννήθην. Ἀτρέως = ἀπὸ τὸν Ἀτρέα. τρέσας Ἀτρέως (ἀτρέ-
 στου) λογοπαίγνιον. τήνδε· προβάλλων δεικνύει αὐτὴν (τὴν ἐπιστο-
 λὴν), ἥτις λέγεται κακίστων γραμμάτων ὑπηρέτις = ἐξυπηρετοῦσα,
 ὄργανον κακοῦ θεστάτου περιεχομένου. ἢ γὰρ = ἀλήθεια λοιπόν. ἃ μὴ

καιρός (ἐστι) = ὅσα δὲν εἶναι ὥρα, δὲν συμφέρει, δὲν πρέπει. ἀνίημι
 σήμαντρα = χαλαρώνω τὴν σφραγίδα, λύω, καταστρέφω. γε = γὰρ.
 ἀνοίξας (αὐτὴν) (οἶδα) (τὰ) κακά, ἃ σὺ εἰργάσω λάθρα. ὥστε
 σ' ἀλγῦναι = ὥστε νὰ σὲ λυπήσω, νὰ σὲ φαρμακώσω (μὲ αὐτὸ τὸ
 ἄνοιγμα τῆς ἐπιστολῆς)· ἡ φράσις ἀνήκει εἰς τὸ ἀνοίξας. ποῦ = πῶς.
 κἄλαβες = καὶ ἔλαβες· ὁ καὶ εἰς ἐρωτήσεις προσδίδει τόνον. νιν =
 αὐτὴν τὴν δέλτον. ὦ θεοί· ἀναφώνησις, εἰς ἣν ἐπιφέρεται ἡ γενικὴ
 σῆς ἀναισχύντου φρενός, ἥτις εἶναι γενικὴ τῆς αἰτίας, ὡς ἐὰν ἀντὶ
 τοῦ ὦ θεοί ἔκκειτο τὸ ἐπιφώνημα φεῦ, οἴμοι. σὴν παῖδα· πρόληψις
 ἀντὶ : εἰ σὴ παῖς ἀπ' Ἀργούς στρατεύμ' ἀφίξεται. τὰμ' = τὰ
 ἐμὰ = τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας μου. φυλάσσω = προσφυλάσσω. τότε
 οὐκ (ἔστιν) ἀναισχύντου ; = αὐτὸ ἐδῶ, αὐτὴ ἐδῶ ἡ πρᾶξις σου δὲν
 εἶναι γνώρισμα διακριτικὸν τοῦ ἀναισχύντου ; Αἱ ἐρωτήσεις καὶ τὸ
 ἀσύνδετον ἀπὸ τὸ πάθος. τὸ βούλεσθαι = ἡ βούλησις. κνίζω = γάργα-
 λίζω, βάζω σὲ πειρασμό. οὐχὶ δεινά ; ἐνν. ἐστὶ τάδε ; οἰκῶ οἶκον
 = διευθύνω οἰκογένειαν. οὐκ ἐάσομαι ; = δὲν θὰ ἀφεθῶ ἐλεύθερος ;
 (οὐ) = οὐκ ἐάσει = δὲν θὰ ἀφεθῇς ἐλεύθερος. φρονεῖς γὰρ πλάγια =
 διότι πονηρεύεσαι. τὰ μὲν νῦν, τὰ δὲ πάλαι, τὰ δ' αὐτίκα· ἀναφορά
 = ὡς πρὸς ἄλλα μὲν τώρα, ὡς πρὸς ἄλλα δὲ πρὸ πολλοῦ, ὡς πρὸς ἄλλα
 δὲ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν· ἡ ὅλη φράσις : παντοῦ καὶ πάντοτε
 ἡ τριπλῇ ἐπαναδίπλωσις σκοπεῖ νὰ πολλαπλασιάσῃ καὶ νὰ μεγεθύνῃ τὸ
 ἀμάρτημα τοῦ ἀδελφοῦ. εὖ κεκόμψευσαι = τὰ ἔχεις εἰπεῖ κομψά,
 χαριτωμένα. Ἰταυνίγμους εἰς τὴν ἀνωτέρω λεχθεῖσαν σοφιστικὴν ἐπα-
 ναδίπλωσιν. σοφὴ γλῶσσα πονηρῶν (ἐστὶν) ἐπίφθονον (χρῆμα)
 = ἡ σπουδασμένη γλῶσσα τῶν πονηρῶν προκαλεῖ τὸν φθόνον τῶν ἄλλων
 ἀνθρώπων· εἰρων. : τὴν σιχαίνεται ὁ κόσμος. νοῦς ὁ μὴ βέβαιος = νοῦς
 ποῦ δὲν ἐμμένει εἰς τὰς σκέψεις του, ὁ παλίμβουλος, αὐτὸς ποῦ γυρίζει
 σὰν ἀνεμόμυλος. ἄδικόν (ἐστὶ) κτῆμα = γεννᾷ ἀδικίας, ζημίας. οὐ
 σαφές = οὐχὶ ἀξιόπιστον.

β') 335 - 357

ἐξελέγχω = ἀποκαλύπτω, ξεσκεπάζω. ὀργῆς ὑπο = ἀπὸ θυμόν.
 ἀποτρέπομαι τάληθές = ἀποστρέφομαι τὴν ἀλήθειαν. κατατείνω
 λίαν = τεντώνω πολὺ τὸ σχοινί, γίνομαι πολὺ ἐπιθετικός· ἡ μεταφορὰ
 ἀπὸ τὰ σχοινία ἢ ἀπὸ τοὺς χαλινούς· οἱ στίχοι 335 καὶ 336 αποτελοῦν

τὸ προοίμιον τοῦ λόγου τοῦ Μενελάου. οἶσθα ὡς ταπεινὸς ἦσθα = γνωρίζεις πόσον ἐταπεινοῦσο. ὅτε ἐσπούδαζες ἄρχειν Δαναΐδαις = ὅτε ἐπεδίωκες πάσῃ δυνάμει νὰ ἀποκτήσῃς τὴν ἀρχιστρατηγίαν μεταξὺ τῶν Δαναῶν ἢ δοτ. Δαναΐδαις εἰς τὸ ἄρχειν κατὰ τὸ Ὅμ. ἀνάσσειν Δαναοῖς. προσθιγγάνω πάσης δεξιᾶς (χειρὸς) = χαιρετίζω ὅλους διὰ χειραφίας. τῷ δοκεῖν μὲν οὐχὶ χρήζων, τῷ δὲ βούλεσθαι θέλων· αἱ μετοχαὶ τροπικαὶ = κατὰ τὰ φαινόμενα μὲν μὴ ἐπιδιώκων, κατὰ βάθος δ' ὁμῶς θέλων. χρήζων — βούλεσθαι — θέλων· σημειώσον τὴν ποικιλίαν ἐν τῇ ἀναφορᾷ. θύρας τῆς οἰκίας σου, δηλ. ἀκλήστους = ἀνοικτὰς μέρα νύχτα. τῷ θέλοντι (ἰδεῖν σε) = εἰς τὸν θέλοντα νὰ σὲ ἴδῃ. τῶν δημοτῶν = τῶν πολιτῶν. δίδωμι πρόσρησιν πᾶσι = χαιρετίζω ὅλους. ἐξῆς = κατὰ σειράν, τὸν ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου. ὦνούμαι τὸ φιλότιμον ἐκ μέσου = ἀγοράζω τὸ ἀντικείμενον τῆς φιλοδοξίας μου, τὸ ὅποσον ἔχει ἐκτεθεῖ εἰς τὸ μέσον (εἰς τὴν ἀγοράν) καὶ ἦτο προσίτον εἰς ὅλους. τοῖς τρόποις = μὲ αὐτοὺς τοὺς δημοκρατικούς τρόπους. κᾶτα = καὶ εἴτα. κατέχω ἀρχὰς = παίρνω τὸ ἀξίωμα. μεταβάλλω ἄλλους τρόπους· πρόληψις = ἀλλάσσω τοὺς τρόπους καὶ παίρνω ἄλλους = ἀλλάζω πολιτικῇ. οὐκέτι ἦσθα τοῖς φίλοισι τοῖς πρὶν φίλος (τοιοῦτος) ὡς πρόσθεν (γενόμενος) δυσπρόσιτος (= ἀπροσπέλαστος) ἔσω τε κληθρῶν σπάνιος (= καὶ σπανίως δεχόμενος ἐντὸς τῆς οἰκίας σου). ὁ ἀγαθὸς = ὁ εὐγενής. πράσσω μεγάλα = ἔχω μεγάλας βλέψεις. μεθίστημι = μεταβάλλω. βέβαιος = σταθερός. καὶ μάλιστα βέβαιον τότε, ἡνίκα (= ὅτε) μάλιστα δυνατός ἐστιν ὠφελεῖν εὐτυχῶν (= διότι εὐτυχεῖ, εὐρίσκεται εἰς τὴν ἐξουσίαν)· βέβαιον μάλιστα — μάλιστα δυνατός· χιαστὸν καὶ ἐπαναδίπλωσις. Τὰς αὐτὰς ἀρχὰς εἶχε καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς λέγων: Μηδέποτε ἐγὼ εἰς τοῦτον καθίσαιμι τὸν θρόνον, ἐν ᾧ πλέον οὐδὲν ἔξουσιν οἱ φίλοι παρ' ἐμοὶ τῶν ἄλλοτρίων· ἐπῆλθόν σε = σὲ ἐθῆξα. ταῦτα πρῶτα = εἰς αὐτὰ πρῶτα. ἵνα = ὅπου. κακὸς = ἀξιοκατηγόρητος. αὐθις = ἔπειτα, μετὰ τὸ πρῶτα μὲν. χῶ (= καὶ ὁ) Πανελλήνων στρατὸς = μὲ τὸν ὅλον στρατὸν τῶν Ἑλλήνων. οὐδὲν ἦσθα = ἦσθαι ἕνα τίποτε, ἕνα μηδενικό. ἐκπλήσσομαι = τὰ χάνω. τῇ τύχῃ τῇ τῶν θεῶν = ἐκ τυχαίου τινὸς περιστατικοῦ. οὐρίας πομπῆς σπανίζων = διότι ἐστέρεψτο τῆς συνοδείας οὐρίων ἀνέμων. Δαναΐδαι = οἱ ἡγεμόνες τῶν Δαναῶν. διήγγελλον = ἐδίδον διαταγὰς (μὲ διαγγελεῖς) ἀφιέναι ναῦς = νὰ ἀφήσουν τὰς ναῦς ἐλευθέρως νὰ ἀποπλεύσουν. μὴ πονεῖν δὲ μάτην = νὰ

ἡγήτοριαι ἀγῆτοριαι ἀγῆτοριαι

μη ματαιοπονοῦν δέ. ὡς ἀνολβον εἶχες ὄμμα σύγχυσίν τε = πόσον ἦτο τὸ πρόσωπόν σου ἀξιοθρήνητον καὶ πῶς τὰ εἶχες χάσει. εἰ μὴ δορὸς ἐμπλήσεις τὸ Πριάμου πεδίον = διότι δὲν θὰ καταπλημμυροῦσες τὴν πεδιάδα τοῦ Πριάμου μὲ τὰς μαχίμους δυνάμεις. ἀρχῶν· μετοχή ἐνδοτική. δορὸς· περικηπτικὸν καὶ συνεκδοχή. παρακαλῶ τίνα = ζητῶ τὴν συνδρομὴν τινος. τί δράσω; ἀπορηματική ὑποτακτική. τίνα πόρων εὖρω πόρον; ἡ σειρά: τίνα πόρον εὖρω ἀπορῶν; πόρος = διέξοδος. ἀπορῶν πόρον· ὀξύμωρον. ὥστε μὴ στερέντα... ἀπολέσαι καλὸν κλέος = ὥστε μὴ ἀπολέσαι καλὸν κλέος στερέντα (σέ) ἀρχῆς· στερεῖς = στερηθεῖς.

γ') 358 - 369

ἐν ἱεροῖς = ἐν ἱεροσκηπίᾳ παρατηρῶν τὰ ἱερὰ εἶπε· πρὸς τοῦτο φέρονται τὰ ἀπαρέμφατα θῦσαι καὶ ἔσσεσθαι, ὧν τὸ α' εἶναι τελικόν, τὸ δὲ δεύτερον εἰδικόν. ἡσθεῖς φρένας — ἄσμενος — ὑπέστης — ἐκῶν — οὐ βία· διὰ τοῦ πλοῦτος τῆς ἐκφράσεως ἐξαίρεται τὸ αὐθόρμητον τοῦ Ἀγ. ἐκῶν οὐ βία· σχήμα ἐκ παραλλήλου. ὑφίσταμαι = ὑπισχνούμαι. πέμπεις = στέλλεις γράμματα. πρόφασιν· προεξαγγελτική παράθεσις = μὲ τὴν πρόφασιν, δηλ., τάχα. ὡς γαμουμένην Ἀχιλλεῖ = ὅτι θὰ ὑπανδρευθῇ τὸν Ἀχιλλέα. ὑποστρέψας = πρὶν μὲν ἀνακρούσας, ἀναθεωρήσας τὴν πρόωτην. λέληψαι = εἴληψαι = ἔχεις συλλεφθῇ. ^{εὐχρηστικῶς} μεταβαλὼν ἄλλας γραφὰς = γράψας ἄλλα γράμματα. ὡς = ὅτι δηλ. ὑποστρέψας — μεταβαλὼν· συνώνυμα πρὸς ἔξαρσιν τῆς πλημβουλίας. οὗτος αὐτός... σέθεν· ἡ σειρά: οὗτος αἰθέρ, ὃς ἤκουσε σέθεν τάδε, ἐστὶν ὁ αὐτός = μάργος εἶναι ὁ αἰθέρ, ὁ ὁποῖος, χωρὶς νὰ ἀλλάξῃ, ἤκουσεν ἀπὸ σέ τάδε = τὰς ὑποσχέσεις σου. τὰ πράγματα = ἡ πολιτική. μυρίοι δέ τοι... πρὸς τὰ πράγματα = δὲν ἔχουν μετρητὸ βεβαίως ἐκεῖνοι ποὺ ἔχουν πάθει τὸ ἴδιον (ποὺ καὶ σὺ ἔχεις πάθει) μὲ τὴν πολιτικὴν. ἐκπονοῦσι = κοπιᾶζουσιν πολὺ (μὲ τὴν πολιτικὴν). ἐξεχώρησαν = ἐκχωροῦσι = ἀποσύρονται ἀπὸ τὴν πολιτικὴν. κακῶς = κακῶς ἔχοντες = εἰς κακὴν κατάστασιν. ὑπὸ γνώμης πολιτῶν ἀσυνέτου· ἀναγκαστικὸν αἴτιον = δι' ἄδικον κρίσιν τῶν πολιτῶν. ἐνδίκως = δικαίως = ἀπὸ δικαίαν κρίσιν. Ὁ Ἀριστείδης ἐξωστρακίσθη δι' ἄδικον κρίσιν, ἀλλὰ ἀνίκαναι πολιτικοὶ καὶ στρατηγοὶ ἐτιμωρήθησαν. ἀδύνατοι γεγῶτες = ἐπειδὴ ἔχουν δευχθῇ ἀνίκαναι.

διαφυλάττομαι πόλιν = προστατεύω τὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος μου. αὐτοὶ = ἐξ ἰδίας ὑπατιότητος, μὲ τὴν προσωπικὴν των ἀξίαν. Ἰσως ὁ Εὐριπίδης εἶχεν ὑπ' ὄψει τὸν Ἀλκιβιάδην.

δ') 370 - 387

Ἑλλάδος τῆς ταλαιπώρου μάλιστα στένω = κλαίω πολὺ διὰ τὴν τύχην τῆς ταλαιπώρου Ἑλλάδος. ἦ· ἀναρ. αἰτιολ. = διότι αὕτη. θέλουσα· ἐνδοτικὴ μετοχή. δρῶ τι κεδνὸν = κάμνω τι σοβαρὸν. ἔξ-
νήσει βαρβάρους καταγελῶντας (αὐτῆς) = θὰ ἀφήσῃ τοὺς βαρ-
βάρους νὰ τὴν περιγελοῦν = θὰ ἀνεχθῇ τὰ περιπαίγματα τῶν βαρ-
βάρων. οἱ οὐδένες = οἱ οὐτιδανόν. Ἰσως ὁ ποιητὴς εἶχεν ὑπ' ὄψει τὰς
συγχρόνους προσπάθειάς τῶν Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων, οἱ ὅποιοι
χάριν ὀλίγου χρόματος προσπαθούν νὰ προστατισθοῦν τὸν μέγαν βα-
σιλέα, ὅστις ὑπεβοήθει τὸν ἐμφύλιον σπαρχιμὸν τῆς Ἑλλάδος χάριν τοῦ
ἰδίου συμφέροντος. διὰ σέ καὶ τὴν σὴν κόρην· = ἐξ αἰτίας σου καὶ ἐξ
αἰτίας τῆς κόρης σου, ἡ ὁποία καμμία ἀξίαν δὲν ἔχει· τὴν σὴν κόρην·
περιφρονητικῶς εἶναι εἰρημένον. τίθεται προστάτην χθονὸς = ἐκλέγω
ἄρχοντα τῆς πατρίδος μου. ἄρχων ὅπλων = στρατηγός. ἕκατι γένους
= ἕνεκα τῆς εὐγενοῦς καταγωγῆς. ὥς = διότι. πᾶς ἀνὴρ ἄρχων
πόλεως (εἴη ἂν), ἦν τύχη ἔχων σύνεσιν = ἂν μόνον, ἀρκεῖ μόνον
νὰ ἔχῃ σύνεσιν. προστάτης· ἀναχρονισμὸς ἀπὸ τοὺς δημοκρατικούς
χρόνους. Προστάται τοῦ δήμου ἐκαλοῦντο ὁ Κλεισθένης, ὁ Θεμιστοκλῆς,
ὁ Ἀριστείδης, ὁ Ἐάνθιππος, ὁ Ἐφιάλτης, ὁ Περικλῆς χειραγωγοῦντες
καὶ καθοδηγοῦντες τὸν δῆμον. νοῦν χρή τὸν στρατηλάτην ἔχειν·
πρὸς τὴν διδασκαλίαν ταύτην παραβλητέα ἡ σχετικὴ τοῦ Σωκράτους
διδασκαλία εἰς τὰ Ξενοφώντος Ἀπομνημονεύματα. κασίγνητοι = οἱ
ἀδελφοί. λόγοι μάχαι τε· ἐν διὰ δυοῖν = λογαρχαίαι. βούλομαι·
ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ βούλομαι τοῦ στίχου 335, ἀρχὴν τοῦ λόγου τοῦ
Μενέλαιου. κακῶς λέγω = κακὰ λόγια λέγω, κατηγορῶ. εὖ = ἀπὸ
καλὴν διάθεσιν, πρὸς καλὸν σου· ὅρα τὸ ὀξύμωρον κακῶς εὖ. λίαν
ἄνω τὰ βλέφαρα ἄγω = ἔχω πολὺ ἐπηρμένους τὰς ὀφρὺς. πρὸς τάναι-
δές = μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε νὰ φθάσω εἰς ἀναιδεῖαν. σωφρονεστέ-
ρως = κάπως μετριοπαθῶς. χρηστός = εὐσυνειδήτος. φιλῶ· μετ'
ἀπαρεμφάτου = συνηθίζω. Διὰ τῶν στίχων τούτων προσημαίνει τὸν
λόγον τοῦ ὁ Ἀγ., διὰ νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐπίθεσιν τοῦ ἀδελφοῦ· τοὺς

δύο λόγους τῶν ἀδελφῶν ἐριζόντων χωρίζει τὸ δίστιχον τοῦ Χοροῦ, τὸ ὁποῖον διερμηνεύει τὴν διάθεσιν τοῦ Θεατοῦ. **δινὰ φρυῶ** = τρομερὰ βουθονίζω. **αἱματηρὸν ὄμμα ἔχω** = εἶναι κατακόκκινα τὰ μάτια μου. **τοῦ κέχρησαι** ; = τίνας ἔχεις ἀνάγκην ; τί στερεῖσαι ; τί σοῦ λείπει ; **χρηστὰ λέκτρα** = σύζυγος τιμία. ὦν γάρ... ἤρχες ἢ σειρά : ἤρχες γὰρ κακῶς ἐκείνων ἃ (= ὦν) ἐκτήσω = ἐδείχθης ἀδελείας σύζυγος διὸ καὶ δὲν ἔμεινε πιστὴ ἡ πρώτη σύζυγος. **δίκην δίδωμι** = τιμωροῦμαι. **σὰ κακά** = τὰ ἐλαττώματά σου ἢ γεν. τῆς αἰτίας. ὁ μὴ σφαλεῖς = ὁ μὴ πταίσας· τραγ. εἰρωνεία, διότι καὶ ἡ Κλ. ἐδείχθη ἄπιστος, συνάψασα σχέσεις μὲ τὸν Αἰγισθον. **δάκνω τινά** = πειράζω. **τὸ φιλότιμον** = ἡ φιλοδοξία. **ἀλλ' ἐν ἀγκάλαις... ἔχειν** ; ἢ σειρά : **ἀλλὰ χρήξεις ἐν ἀγκάλαις ἔχειν εὐπρεπῇ** (εὐμορφῇ) **γυναῖκα παρεῖς** (= ἀφήσας κατὰ μέρος, παραβλέψας) **τὸ λελογισμένον** (= τὴν φρόνησιν, τὴν σύνεσιν) **καὶ τὸ καλὸν** (= τὰς ἠθικὰς ἀρετὰς) ; ὁ νοῦς : κατηγορεῖς τὴν φιλοδοξίαν μου διατὶ δὲν ψέγεις τὴν γυναικομανίαν σου ; **ἡδοναὶ κακαὶ** = ἡδοναὶ αἰσχυραὶ **πονηροῦ φωτός** = φαύλου ἀνδρός (εἰσιν) ἡ γενικὴ εἶναι κατηγορούμενον. *ἡδοναί*

ε') 388 - 413

γινώσκω οὐκ εὖ = λαμβάνω ἀπόρασιν ὄχι καλὴν. **μετατίθεμαι τι** = μεταβάλλω ἢ μεταφορὰ ἴσως ἐκ τῶν πεσσῶν ἡ ἔννοια κατὰ τό : αἱ δεύτεροι φροντίδες σφώτεροι. **σὺ μᾶλλον** = σὺ (μαῖνη) μᾶλλον = αὐ-τοῦναντίον (εἶσαι τρελλός). **ὅστις· αἰτίαν σημαίνει** = διότι σὺ. **κακὸν λέχος** = κακὴ σύζυγος. **θεοῦ σοι τὴν τύχην διδόντος εὖ** = ἐπεὶ ὁ θεὸς τὰ φέρνει ὅλα εὐνοϊκά : τὴν κατάστασιν, ποῦ ἐδημιούργησες ἐξ ἰδίας σου ὑπαιτιότητος, ἔστρεψαν οἱ θεοὶ ἐπὶ καλῶ, διότι, ἐνῶ ἡ ἀξίωσίς σου εἶναι μωρά, οἱ θεοὶ σοῦ δίδουν τὰ μέσα νὰ τὴν πραγματοποιήσης, ἐπεὶ οἱ μωροὶ μνηστῆρες νομίζουν ὅτι εἶναι δεσμευμένοι ἀπὸ τὸν Τυνδάρειον ὄρκον. **οἱ κακόφρονες φιλόγαμοι μνηστῆρες** = αἰμωροὶ καὶ διψασμένοι διὰ γάμον μνηστῆρες. ἡ δέ γ' ἐλπίς... **σθένος** ἢ **σειρά** : ἡ δέ γ' ἐλπίς, οἶμαι μὲν, θεός (ἐστὶ) καξέπραξεν αὐτὸ (ἡ ἐλπίς) **μᾶλλον ἢ σὺ καὶ τὸ σὸν σθένος** ἢ ἐλπίς, τὴν ὁποίαν ἕκαστος τῶν μνηστῆρων εἶχεν ὅτι θὰ προτιμηθῇ αὐτός. **οἶμαι μὲν· καεῖται παρενθετικῶς** = κατὰ τὴν γνώμην μου τοῦλάχιστον. **καξέπραξεν αὐτὸ** = καὶ ἐξέπραξεν αὐτὸ = καὶ ἐπραγματοποίησε τὴν δόσιν τοῦ

ὄρκου. τὸ σὸν σθένος = ἡ δύναμίς σου, τὰ ἰδικά σου μέσα. οὓς λαβὼν
στράτευε = τούτους λοιπὸν πᾶρε καὶ ἐμπρός. ἔτοιμοι δ' εἰσὶ μωρία
φρενῶν = εἶναι δὲ πρόθυμοι (νὰ σὲ ἀκολουθήσουν) ἀπὸ ἡλιθιότητα.
Εἶναι μωροὶ καὶ ἡλίθιοι καὶ νομίζουν ὅτι τοὺς ὑποχρεώνουν οἱ ὄρκοι
τοῦ Τυνδάρεω. Οἱ θεοὶ ὅμως εἶναι συνετοὶ καὶ ἐμποδίζουν τὸν ἀπόπλουν.
ἔχει συνιέναι = δύνανται, εἶναι εἰς θέσιν νὰ κρίνῃ ἂν ἤμποροῦν νὰ
ἔχουν ἰσχύϊ οἱ ὄρκοι οἱ κακῶς παγέντες = οἱ κακῶς συνομολογη-
θέντες καὶ κατηναγκασμένοι = καὶ οἱ διὰ τῆς βίας ἐπιβληθέντες ὄρκοι.
τάμά· μετὰ πολλῆς ἐμφάσεως ἐν ἀρχῇ τοῦ στίχου· σκόπιμος ἡ χρῆσις
τοῦ πληθ. τάμά τέκνα· ὥς καὶ κατωτέρω : παῖδας οὓς ἐγεννάμην,
ἵνα ἐξαρθῇ τὸ μέγεθος τοῦ ἀδικήματος. τὸ σὸν μὲν εὖ ἔσται παρὰ
δικῇ = αἱ μὲν ἰδικαί σου ὑποθέσεις θὰ τακτοποιηθοῦν παρὰ τὸ δίκαιον.
τιμωρία = διὰ τῆς τιμωρίας κακίστης εὐνιδος = κακοηθεστάτης συ-
ζύγου. ἐμὲ δὲ συντήξουσιν νύκτες ἡμέραι τε δακρυόεις = ἐγὼ δὲ
συντηξομαι νύκτας... Σημειωτέον ὅτι ἡ ἄρνησις οὐ θὰ εἶναι καὶ εἰς
τὰς δύο προτάσεις τὰς διὰ τοῦ μὲν — δὲ συνδεομένας· δηλ. δὲν ἐννόω
σὺ μὲν... νὰ τακτοποιήσης, ἐγὼ δὲ νὰ λειωνῶ στὰ δάκρυα. δακρυόεις
συντηξοῦσι νύκτες ἡμέραι τε· ὅ,τι γίνεται τὴν νύκτα ἢ τὴν ἡμέραν
παριστάνεται ὅτι προκαλεῖται ἀπὸ αὐτάς. Πρὸς τὴν ἐννοίαν παράβαλε
τὸ Ὅμηρ. νύκτας τε καὶ ἡματα δάκρυ χέουσα Ἰάνομα κοῦ δίκαια
δρῶντα παῖδας οὓς ἐγεννάμην = παρανόμως καὶ ἀδίκως συμπεριφε-
ρόμενος στὰ παιδιά, τὰ ὅποια ἐγέννησα. σοι· ἀντικ. τοῦ λέλέκται.
ῥάδια = εὐκολα, εὐνόητα, ἀπλᾶ· σύ· ἐπέθη, ἵνα κάμῃ ἀντίθεσιν πρὸς τὸ
ἐγὼ. τὰμ' = τὰ ἐμά. τίθημι καλῶς = τακτοποιῶ, διευθετῶ· οἱ στίχοι
400 καὶ 401 ἀποτελοῦν τὸν ἐπίλογον τοῦ λόγου τοῦ Ἀγαμέμνονος.
οἶδ' αὖ (μῦθοι) (εἰσὶ) διάφοροι τῶν πάρος λελεγμένων, καλῶς
δ' ἔχουσι = αὐτὰ ἐδῶ πάλιν, ὅσα τῶρα ἐλέχθησαν, εἶναι διαφορετικὰ
ἀπὸ τὰ προηγουμένως λεχθέντα, ὅμως εἶναι καλὰ, διότι ὑποστηρίζουν
τὸ : φρεῖσθαι τέκνων = νὰ πονῇ κανένας γιὰ τὰ παιδιά του. Ὁ
Χορὸς παρὰ τὴν οὐδετερότητά του ὁμολογῶν ὅτι εἶναι ὥραϊον νὰ πονῇ
γὰρ τὰ τέκνα του, δίδει τὸ δίκαιον εἰς τὸν Ἀ. ἄρα· τὸ ἄρα μὲ παρατα-
τικὸν (κεκτῆμην) σημαίνει ὅτι ἀλήθεια τέως λανθάνουσα τῶρα γινώ-
σκειται. (κέκτησαι φίλους), εἰ μὴ θέλεις ἀπολλύναι τοὺς φίλους =
τοὺς φίλους ποὺ ἔχεις τῶρα. ποῦ δὲ δείξεις μοι πατὴρ ἐκ ταυτοῦ
γεγῶς ; = ποῦ δὲ (ἄλλου παρὰ εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν) θὰ
δείξῃς ὅτι ἐγεννήθης ἀπὸ τὸν ἴδιον πατέρα, ὅτι εἶσαι ἀδελφός μου ;

συνσωφρονῶ σοι = συμμερίζομαι τὴν φρόνησίν σου. συννοσῶ σοι = συμμερίζομαι τὴν νόσον σου (τὰς μορίας σου). Τὸ νοσεῖν κεῖται μεταφορικῶς. Παράβλεπε πρὸς τὸν στίχον τὸ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἄντι-γόνῃ 253 οὗτοι συνέχθιν, ἀλλὰ συμφιλεῖν ἔφυν. ἐς κοινὸν τοῖς φίλοισιν ἀλγῶ = ἀπὸ κοινῶ με τοὺς φίλους ἀλγῶ = συναλγῶ τοῖς φίλοις = συμμερίζομαι τὴν πόνον τῶν φίλων. Τοῦτο εἶναι κατὰ τὴν ἀρχήν: κοινὰ τὰ τῶν φίλων. εὖ δρῶν παρακάλει μ', ἀλλὰ μὴ λυπῶν ἐμέ = νὰ ζητήσῃ τὴν συνδρομὴν μου, ὅταν πρόκειται νὰ μοῦ κάμῃ καλὸν καὶ ὅχι ὅταν πρόκειται νὰ με λυπήσῃ. οὐκ ἄρα δοκεῖ σοι = δὲν εἶσαι λοιπὸν ἀπορρατισμένος τάδε πονεῖν σὺν Ἑλλάδι ; = νὰ ὑποστῇς αὐτὴν ἐδῶ τὴν θυσίαν με τὰς θυσίας ποὺ ὑφίσταται ὅλη ἡ Ἑλλάς : Ἑλλάς σὺν σοὶ νοσεῖ = ἡ Ἑλλάς εἶναι ἀνοήτος, ἀνοηταίνει, ὅπως καὶ σὺ κατὰ θεὸν τινα = ἀπὸ ὀργὴν θεοῦ τινος. Περὶ τὰ τέλη τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου οἱ Ἕλληνες ἐκολάχουν τὸν μέγαν βασιλέα χάριν ὀλίγου ἀργυρίου μετ' ὅλεθρον τῆς πατρίδος των. Ἰσως εἰς τοῦτο κάμνει ὑπαινυγμὸν ἢ φιλόπατρις ποιητῆς: τὸ ἐν τῷ στίχῳ 411 δὲ ἔχει τὴν ἐξῆς ἐννοίαν: αὐτὸ τὸ ὅποιον λέγεις (στίχ. 410 πονεῖν σὺν Ἑλλάδι), Μενέλαε, θὰ τὸ ἔκαμνα εὐχαρίστως εἰς πᾶσαν ἑλλην περίστασιν· ἀλλὰ ἐν προκειμένῳ δὲν τὸ κάμνω, διότι ἡ Ἑλλάς ἀνοηταίνει. σκήπτρῳ νυν αὖχει = καμάρωνε λοιπὸν τὸ σκήπτρον, τὴν ἀρχιστρατηγίαν σου. σὸν κασίγνητον προδοῦς = μετὰ τὴν προδοσίαν τοῦ ἀδελφοῦ σου. εἴμι ἐπ' ἄλλας μηχανάς τινας = θὰ καταφύγω εἰς ἄλλα τινὰ μέσα φίλους τ' ἐπ' ἄλλους (εἴμι) = καὶ θὰ ζητήσω ἄλλους φίλους.

ς') 414 - 434

Ὁ Μενέλαος δικαχόπτεται ἐν μέσῳ τοῦ στίχου 414 ὡς ἐκ τῆς αἰφνιδίως παρόδου τοῦ ἀγγέλου, ὅστις ὡς προσερχόμενος ἀπὸ τοὺς ἀγροὺς παρέρχεται διὰ τῆς ἀριστερᾶς παρόδου. ὦ Πανελλήνων ἄναξ Ἀγά-μεμνον· ἡ μεγαλοπρεπὴς προσφώνησις σύμφωνας πρὸς τὴν χαρμόσυνον εἵδησιν, τὴν ὅποιαν νομίζει. ὁμαρτεῖ· ῥῆμα ἀπὸ τοῦ ἐπιρρημα ὁμαρτῆ (ὁμοῦ - ἀρκεῖσκω) = συγχρόνως. ὁμαρτεῖ = συνοδεύει. Κλυταιμῆ-στρας δέμας· περίφρ. = Κλυταιμῆστρα. Σπουδαιότατον στοιχεῖον τῆς προσωπικότητος θεώρουσι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες τὸ ἀπτόν καὶ ὁρατὸν σώμα. ὥστ' ἂν τερφθῇς ἰδὼν· πραγικὴ εἰρωνεία ἀντίφασις μεταξὺ τῶν λόγων καὶ τῆς πραγματικότητος. ὦν· αἰτιολ. μετοχή. ἔκδημος = ὁ

ἔξω τῆς χώρας ὧν, ὁ ἀπουσιάζων· δωμάτων ἔκδημος· κατάχρησις· κυριολ. ἔκδημος χθονός. Παρ' ἡμῖν: νοικοκύρης τοῦ χωραφιοῦ. ὡς = ἐπειδὴ μακρὰν (ὁδὸν) ἔτεινον = διέτρεχον βιαστικὰ μακρὸν δρόμον. εὐρυτος κρήνη = καλλίρρους κρήνη. ἀναψύχω = δροσιζώ. βάσιν· τοὺς πόδας· ὁ ἐν. ἀντὶ τοῦ πληθ. κατὰ ποιητικὴν συνῆθειαν. θηλύπους = ὀήλος· θηλύπουσι βάσιν = τοὺς γυναικείους πόδας των. πῶλοι 220. καθεῖμεν· ἀόρ. τοῦ καθήμεναι = ἐδῶ κατελθεῖν = καταβιβάζω, ἀπολύω κάτω. χλόη λειμώνων = χλωροὶ λειμῶνες. ὡς βορᾶς γευσαίετο (γεύσαντο) = ὡς γευθῶν τροφήν. ἐγὼ δὲ πρόδρομος ἦκω· τὸ πρόδρομος κατηγ. = πρωτοπόρος. σῆς παρασκευῆς χάριν = διὰ τὴν ἐτοιμασίαν. Ὁ ἄγγελος δικαιολογεῖ τὴν πάροδον αὐτοῦ· σῆς παρασκευῆς δίστημον. Ὁ ἄγγελος φαντάζεται τὰς παρασκευὰς τῶν γάμων, ὁ δὲ θεατὴς ὁ μεμνημένος τὰς παρασκευὰς τῆς θυσίας. πέπυσται· τοῦ πυνθάνομαι = πληροφοροῦμαι. ταχεῖα γὰρ διῆξε φήμη· ἡ πρότασις παρενθετική· διῆξε (διῆσσω) = διῆλθε ταχεῖα. πᾶς ὄμιλος = ὅλα τὰ πλήθη τοῦ στρατοῦ. δρόμῳ = τροχῶδην. ἐς θεάν· ἐπεξηγεῖται ὑπὸ τοῦ: ὅπως ἴδωσιν (στρατὸς - ἴδωσιν στρατός: περιληπτικόν). οἱ δ' εὐδαίμονες κλεινοὶ καὶ περίβλεπτοί (εἰσιν) ἐν πᾶσι βροτοῖς. οἱ εὐδαίμονες = οἱ εὐτυχημένοι. ἐν πᾶσι βροτοῖς = εἰς τὰ βλέμματα ὅλου τοῦ κόσμου· τραγ. εἰρωνεία· τὴν αὐτὴν σκέψιν διετύπωσε καὶ ὁ πρὸς β. 20. ὑμέναίος τις = γάμος τις. ἡ τί πράσσεται = ἡ τί γίνεται, τί μαχεῖρεται; τῶν δ' ἂν ἤκουσας τάδε· ἐλέχθη ὡς ἐὰν προηγέτο τῶν μὲν = ἀπὸ ἄλλους δὲ θὰ ἤκουσας τὰ ἐξῆς. προτελιζοῦσι νεάνιδα Ἀρτέμιδι = πρὸ τοῦ γάμου φέρουν τὴν μηστὴν πρὸ τοῦ βωμοῦ τῆς Ἀρτέμιδος, ἀφιερώνουν εἰς τὴν Ἀρτεμιν, ὡς ἐγένετο τοῦτο τὴν παραμονὴν τοῦ γάμου. προτελιζοῦσι· εἶναι δίστημον· ὁ μεμνημένος θεατὴς νοεῖ: καθαίρουσι τὸ θῆμα πρὸ τῆς θυσίας· τὸ ῥῆμα προτελιζώ εἶχε δύο σημασίας. τίς νιν ἄξεται = ποῖος θὰ τὴν ληβὴν συζύγον; δίστημον τὸ ἄξεται· σημαίνει καὶ θὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὸν βωμόν. ἄνασσα Αὐλίδος = πολιοῦχος.

ζ') 435 - 459

εἶα = ἐμπρός· κατεπείγει. ἐξάρχομαι κανᾶ = κάνω ἀρχὴν ἀπὸ τὰ κάνιστρα, ἐτοιμάζω τὴν γαμήλιον τελετήν. Καὶ τοῦτο δίστημον· σημαίνει καὶ λαμβάνω προκαταρκτικῶς πρὸ τῆς θυσίας ἐκ κανῶν οὐλὰς (κρι-

θάλασσα) καὶ ἐπιπάσσω τὴν κεφαλὴν τοῦ θύματος. τὰ πὶ τοιοῖδε = τὰ ἐπὶ τοιοῖδε = τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὴν τελευτὴν αὐτὴν ἐδῶ. στεφανοῦσθε· πρὸς τὸν Ἄγγ. καὶ Μονεῖ. τὸ κράτα = τὴν κεφαλὴν = βάζετε στεφάνια στὸ κεφάλι· ἀλλὰ καὶ ἐν θυσίᾳ τὸ θῆμα καὶ οἱ παρόντες ἐστεφανοῦντο· ἐντεῦθεν τὸ δίσχημον καὶ τοῦ στεφανοῦσθε. ὑμέναιον εὐτρεπίζω = φροντίζω διὰ τὴν χαμηλὴν διασκεδάσιν. λωτός = αὐλὸς ἐκ λωτοῦ, ἐξ οὗ κατεσκευάζον αὐλοὺς λωτοῦ· μετωνυμία. βοάσθω = ἄς βοῦτζῃ. ἄς τὸ λέγῃ βοάσθω· προσωποποιᾷ· τόδε φῶς ἦκει μακάριον τῇ παρθένῳ = ἡ σημερινή· ἡμέρα ἔχει φέρεи τις χαρὲς τραγικὴ εἰρωνεία. φῶς = αἱ χαμηλοὶ δῶδες καὶ τὸ πῦρ τοῦ βωμοῦ ἐπὶ ἡννεσα λέγει ὁ Ἄγγ. πρὸς τὸν ἄγγελον μὲ τόνον ψυχρόν. ἐπὶ ἡννεσα = ἐπαινω· καλὰ, καλὰ (σὲ ἄκουσα). ἰούσης τῆς τύχης = ὅπως ἡ τύχη παγαίνει. ἔσται καλῶς = θὰ ἀποβῶν καλὰ. Ὁ ἄγγελος εἰσέρχεται εἰς τὴν σκηνήν. τί φῶ δύστηνος; ἄρξωμαι πόθεν; αἱ ὑποτ. ἀπορηματικά· αἱ προτάσεις εἶναι βραχεῖαι, ἀσύνδετοι, ἐρωτηματικά· δηλοῦν τὴν ἐσχάτην ἀπόρριψιν τοῦ Ἀγγα. καὶ ἡ ἐπιφώνησις τὸ αὐτὸ : εἰς οἱ ἀνάγκης ζεύγματ' ἐμπεπτώκαμεν = εἰς ποίαν παγίδα τῆς σιδηρᾶς ἀνάγκης (μοίρας) ἔχομεν ἐμπέσει· ἀνάγκης ζεύγματα· ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τὰ δίκτυα. ὑπῆλθε· τοῦ ὑπέρχομαι = ἔστησε παγίδα. δαίμων = κακὸς τις δαίμων. τῶν σοφισμάτων = τῶν μεθοδῶν νὰ μὴ θυσιάσῃ τὴν κόρην. ἡ δυσγένεια = ἡ ταπεινὴ διαγωγή. ὡς ἔχει τι χρήσιμον = πόσον πολὺ χρήσιμος εἶναι. ῥαδίως αὐτοῖς ἔχει = εἶναι εὐκόλῳ εἰς αὐτοὺς (τοὺς δυσγενεῖς). ἅπαντα = ὅ,τι θέλουν. ὁ γενναῖος φύσιν = ὁ μὴ δυσγένης. ἀνολβα ταῦτά (ἐστί) = ταῦτα εἶναι ἀσυμβίβαστα εἰς τὴν εὐτυχίαν τοῦ, τὸ μεγαλεῖόν τοῦ. τὸν ὄγκον ἔχομεν τῷ τ' ὄχλῳ δουλεύομεν· ἀντιθετικὴ τῶν προτάσεων ἡ σχέσις. ὄγκος = τὸ ὕψος τῆς θέσεως. προστάτης τοῦ βίου· ὁ ὄγκος προβάλλεται ἐμπρὸς εἰς τὴν ζωὴν μας, τῶν σκέψεων μας κυριαρχεῖ ἡ ὑψηλὴ θέσις : πρὸ παντός εἰς τὴν ζωὴν μας ἀποβλέπομεν εἰς μεγαλεῖα. γὰρ = π.χ. δακρυῦσαι· ἐπιφανεῖς ἥρωες εἰς τὸν Ὅμηρον κλαίουσι. εἶεν = ἔστω· ἄς δεχθῶμεν ὅτι ἀνὴρ τὸ στόμα καὶ μιῶ. ποῖον ὄμμα συμβαλῶ (ὄμματι δαμαρτος) : = πῶς θὰ τὴν ἀτενίσω ; οἱ ἐπίβουλοι καὶ οἱ δόλιοι ἀποφεύγουν τὸ βλέμμα τοῦ θύματος τῶν, διὰ νὰ μὴ προδοθῶν. συμβάλλειν ὄμμα· εἰρημένον εἶναι κατὰ τὸ συμβάλλειν λόγους, δεξιὰς. τὸ τάλας (αἰδοῦμαι τάλας)· αἱ μικρὰ προτάσεις, αἱ ἐρωτήσεις, τὰ ἀσύνδετα δηλοῦσι τὴν ἀμνηχανίαν. ἐπὶ κακοῖς ἃ μοι πάρα = (πάρε-

στι) = κοντά εἰς τὰς συμφοράς, τὰς ὁποίας ἔχω : δὲν μοῦ ἐφθάναν τὰ βάσανα πού ἔχω, ἔλθε καὶ αὐτὴ ἀκλήτως. εἰκότως ἄμ' ἔσπετο = καλὰ ἔκανε καὶ ἠκολούθησε μαζί. νυμφεύσουσα (αὐτὴν) — δώσουσα (Ἀχιλλεῖ). τὰ φίλτατα = ἡ φιλετάτη κόρη. ἵνα = ὅπου. ἡμᾶς· πληθ. τῆς μεγαλειότητος.

η') 460 - 484

τὴν δ' αὖ τάλαιναν παρθένον ὡς ᾤκτισα· ὁ ἄορ. ἀντὶ τοῦ ἐνέσσι. οἰκτιζῶ = αἰσθάνομαι συμπάθειαν· τὴν παρθένον εἶναι τὸ ἀντικείμενον. ὡς ᾤκτισα· ἀναφώνησις τί παρθένον; τί κάθομαι καὶ ὁμιλῶ περὶ παρθένου; ἡ πρότασις παρενθετική. "Αἰδῆς νιν (αὐτὴν) ὡς ἔοικε τάχα (= ταχέως) νυμφεύσει (= θὰ τὴν νυμφευθῇ). Καὶ ἡ πρότασις αὕτη εἶναι παρενθετική· ὁ τάφος θὰ εἶναι ἡ γαμήλιος κλίνη τῆς καὶ μνηστήρ τῆς θὰ εἶναι ὁ Ἀδης, ὅχι ὁ Ἀχιλλεύς, ὅπως λέγεται εἰς πολλὰ δημοτικὰ τραγούδια καὶ εἰς μοιρολόγια. νιν· ὑποκ. τοῦ ἰκετεύσειν. γήμειας· εὐκτική ἐγκλίσις δηλοῦσα κατάραν. χῶστις (= καὶ ὅστις) ἐστὶ σοι φίλος = καὶ οἱ φίλοι σου. παρὼν ἐγγύς· πλεονασμός. ἀναβοῶ = φωνάζω δυνατὰ. εὐσύνετ' (α) ἀσυνέτως· ῥήτωρ. ἀντιθέσεις. εὐνύνετα = εὐκολονόητα, τὰ ὁποῖα ἀντιλαμβάνεται ἡ καρδιά μου· ἀσυνέτως = ἀσυνειδήτως, χωρὶς νὰ ἐννοῇ τί λέγει. ἔτι γάρ· ὁ γὰρ αἰτιολογεῖ τὸ ἀσυνέτως. αἰαῖ... τάδε· ἡ σειρά : ὡς μ' ἀπώλεσεν ὁ Πριάμου Πάρις γήμας τὸν Ἑλένης γάμον, ὅς μ' εἰργασται τάδε· ἐργάζομαι τινά τι = προξενῶ εἰς τινά τι. Ὁ ἄγγελος νομίζει ὅτι διὰ τῆς εἰδήσεως, τὴν ὁποίαν φέρει, θὰ προξενήσῃ χαρὰν καὶ εὐτυχίαν εἰς τὸν Ἀγαμέμνονα, καὶ ὁμως προξενεῖ ἀντίθετα· τοῦτο λέγεται περὶ πέτειας, ἥτις κατ' Ἀριστοτέλη εἶναι ἡ εἰς τὸ ἐναντίον τῶν πραττομένων μεταβολὴ καὶ προκαλεῖ ἢ εὐτυχίαν ἢ δυστυχίαν, ὡς ἐδῶ. ἐκὰς ὡς καὶ ὁ Ἀγαμέμνων. κατοικτιρῶ = αἰσθάνομαι βαθεῖαν (κατὰ - οἰκτιρῶ) συμπάθειαν. ὡς = ἐφ' ὅσον. ὑπὲρ συμφορᾶς· τὸ αἴτιον. τυράννων = τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας. καταστένω = χύνω δάκρυα πικρά. Ὁ Μενέλαος λέγει : δός μοι δεξιᾶς τῆς σῆς θιγεῖν, ζητεῖ δηλ. τὴν δεξιάν τοῦ ἀδελφοῦ του Ἀγαμέμνονος πρὸς συνδιαλλαγὴν καὶ χάρισιν τοῦ ἐφεξῆς ὅρκου. σὸν τὸ κράτος = σὺ ἐνίκησας, διότι ἔληθεν ἡ κόρη, ὅπως ἤθελες, καὶ θὰ γίνῃ ἡ θυσιᾶ. ἄθλιος = δυστυχής. κατόμνυμι Πέλοπα = ὀρκίζομαι εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Πέλοπος.

ὅς πατήρ τοῦμοῦ πατρός τοῦ σοῦ τ' ἐκλήθη = ὁ ὅποιος πατήρ τοῦ πατρός μου καὶ τοῦ ἰδικοῦ σου πατρός ὑπῆρξεν· ὁ πλοῦτος τῆς ἐκφράσεως διὰ μείζονα κύρωσιν τῆς εὐλικρινείας. Πέλοπα - Ἀτρέα τε· Πέλοψ, υἱὸς τοῦ Ταντάλου, βασιλεὺς τῆς Φρυγίας, ὅστις ἀφ' οὗ ἔγινε πρῶτον βασιλεὺς τῆς Πισατίας ἐν Ἡλίδι, κατέκτησε κατὰ μικρὸν ὅλην τὴν χερσόνησον, ἣτις ἐκλήθη ἐξ αὐτοῦ Πελοπόννησος· τούτου υἱὸς ὑπῆρξεν ὁ Ἀτρεὺς καὶ τούτου τοῦ Ἀτρέως υἱοὶ οἱ Ἀτρεΐδαι Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος. τὰ πό καρδίας = τὰ ἀπὸ καρδίας = ὅ,τι ἔχει μέσα ἢ καρδιά μου, ὅ,τι ἔχω μέσα μου. σαφῶς = εὐλικρινῶς. καὶ μὴ (ἐρεῖν) μηδὲν ἐπιτήδεις = τίποτε ἐπιτηδευμένον, ἐπιπλάστον. ἀλλ' ὅσον φρονῶ = ἀλλὰ τὰ πό καρδίας. ὅσσε = οἱ ὀφθαλμοί. καὺτὸς = καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἀνατρεφῆκά σοι (δάκρυ) πάλιν = ἔχρυσα καὶ ἐγὼ δάκρυα συμπονδώντας σε (= σοι). ἐξαφίσταμαί τινος = ἀπομακρύνομαι ἀπὸ τι, παραιτῶ, ἀνακαίω. οὐκ ἐς σέ δεινός = χωρὶς νὰ ἔχω μαζί σου πάθος. οὐπερ = ἐκεῖ ὅπου. εἶ = εἶσαι. ἀνθελέσθαι τοῦμόν = νὰ προτιμήσῃς τὸ ἰδικόν μου (συμφέρον) ἀντὶ τοῦ ἰδικοῦ σου. οὐκ ἐνδικον = ἄδικον. τὰμὰ ἡδέως ἔχειν = ἐμέ ἡδεσθαι, χαίρειν. ὀρῶ φάος· γραφικὴ περιφρασὶς τοῦ ζῶ.

θ') 485 - 521

τί βούλομαι γάρ; = διότι τί θὰ κερδίσω, ἀλλήθεια τί θὰ κερδίσω; γάμοι = σύζυγος. ἰμείρομαι = ἐπιθυμῶ. ἥκιστα ἐχρῆν (ἀπολέσει) = οὐδαμῶς ἔπρεπε (νὰ χάσω). τὸ κακὸν (τὴν Ἑλένην) ἀντὶ τάγαθοῦ (τοῦ ἀδελφοῦ). νέος = ἐπιτόλιος. ἦ = ἦν. πρὶν ἐγγύθεν σκοπῶν τὰ πράγματα ἐσεῖδον = ἕως ὅτου ἐξετάζων τὰ πράγματα ἐκ τοῦ σύνεργου εἶδα καλά. οἶον ἦν κτείνειν τέκνα = τί ἐσήμαινε τὸ νὰ φονεύῃ κανεὶς τὰ τέκνα του· ἦν· ὁ παρατ. ἀντὶ τοῦ ἐνεστ. ἐστί, διότι ὁ λέγων ἔχει ὑπ' ὄψιν τὸν χρόνον τῆς πρώτης παρατηρήσεως. ἄλλως τε = καὶ ἐξ ἄλλου. ἔλεος ἐσῆλθέ μοι (= ἐλυπήθηκα. ἐννοοῦμαι = λαμβάνω ὑπ' ὄψιν. ἦ = διότι αὐτῇ αἰτίᾳ. τοῦ ἔλεος ἐσῆλθέ μοι. ἕκατι = ἕνεκα. μέτα = μέτεστι· ἀναστραφῆ τῆς προθέσεως καὶ μετατύπως ὡς πάρα = πάρεστιν. τί δ' Ἑλένης... μέτα; = καὶ τί σχέσιν ἔχει ἡ ἰδική σου κόρη μὲ τὴν Ἑλένην; ἴτω στρατεία διαλυθεῖς· ἐξ Αὐλίδος· μὲ τόνον ἀξιοῖ τὴν διάλυσιν τῆς στρατείας ὡς αἰτία τῶν κακῶν καὶ τῆς τραγικῆς θέσεως τοῦ Ἀγαμέμνονος· ἔς διαλυθῇ καὶ

ὡς πάη κατὰ διαβολῆν ἢ στρατεία = ἡ στρατιά. τέγγω = βρέχω.
 παρακαλῶ = παρακινῶ, παρασύρω. εἰ μέτεστί μοι τι θεσφάτων
 κόρης σῆς = ἂν ἔχω δικαίωμα ἐν σχέσει μὲ τῆς μητρὸς (τῆς ἀφορώ-
 σης τὴν τύχην) τῆς κόρης σου. μὴ μοι μετέστω = ἵνα μὴ δικαιωθῶμαι.
 σοὶ νέμω τοῦμόν μέρος = ἐκχωρῶ σ' ἐσένα τὰ δικαιώματά μου.
 ἀλλ' (ἅ) = ἀλλὰ (θὰ μοῦ εἰπῇτε ἐνιστάμενοι) ἐς μεταβολὰς ἡλ-
 θον = μετεβλήθην, ἄλλαξα. ἀπὸ δεινῶν λόγων = ὕστερα ἀπὸ τῶν φη-
 βερῶν καὶ τρομερῶν πρὸς ἐμένα. Ὁ Μενέλαος αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ
 δικαιολογήσῃ τὴν μεταβολὴν τῶν διαθέσεών του· ἀπαντῶν εἰς τὴν ἐνστα-
 σιν λέγει : εἰκὸς πέπονθα = φυσικὸν εἶναι τὸ πάθημά μου καὶ ἐξη-
 γεῖται σαφέστερον : τὸν ὁμόθεν πεφυκότα (τὸν ἀδελφόν μου) στέρ-
 γων μετέπεσον = ἄλλαξα γνώμην ἐκ στερήσεως πρὸς τὸν ἀδελφόν
 μου· τὸ μεταπίπτω εἶναι παθ. τοῦ μεταβάλλω. ἀνδρός... τοιοῖδε.
 ἡ σειρά : τρόποι τοιοῖδε οὐ κακοῦ ἀνδρός (εἰσιν ἴδιον) = συμπε-
 ρισσὰ τοιαύτη, οἷαν ἐγὼ τώρα δεῖκνύω, δὲν εἶναι χαρακτηριστικὴν
 ἀνάγκη τοῦ ἀνθρώπου. χρῆσθαι τοῖς βελτίστοις ἀεὶ· ἐπεξηγήσεις τοῦ
 τρόποι τοιοῖδε· δηλ. νὰ μεταχειρίζωμαι τὰ βέλτιστα ἐκάστοτε· ὁ φρό-
 νιμος πλανᾷται μὲν, ἀλλὰ μόλις ἀναγνωρίσῃ τὴν πλάνην του εἶναι ἔτοιμος
 νὰ τὴν ὁμολογήσῃ καὶ νὰ μεταβάλῃ σκέψιν προσπαθῶν ἐκάστοτε νὰ
 ἀκολουθήσῃ τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς λογικῆς. Σημείωσον τὴν εἰς τὸν χα-
 ρακτῆρα τοῦ Μενέλαου συντελεσθεῖσαν μεταβολήν· ἐνῶ κατ' ἀρχὰς
 ἐπέμενε διὰ τὴν θυσίαν χάριν τῆς Ἑλλάδος (370), τώρα εἶναι κατ'
 αὐτῆς συμπονέσας ὡς ἄνθρωπος τὸν ἀδελφόν του· τοῦτο λέγεται ἀνω-
μαλῖα ἔθους· τοιαύτην θὰ ἴδωμεν καὶ εἰς τὸν Ἀγαμέμνονα, τοιαύτην
 βλέπομεν καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ εἰς τὴν Ἀντιγόνην καὶ τὴν Ἰσμήνην ἐν τῇ
 Ἀντιγόνη. γενναῖα = εὐγενῆ, προγόνους οὐ καταισχύνεις σέθεν·
 κατὰ τὸ ὁμηρικόν Z 209 μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν. αἰνῶ =
 ἐπαινῶ, εὖγε. παρὰ γνώμην ἐμὴν = παρὰ τὴν προσδοκίαν μου· δὲν
 ἀνέμενε τοιαύτην στάσιν ὕστερα ἀπὸ τοὺς πικροτάτους λόγους τοῦ Με-
 νέλαου (320 κ.ε.). ὑπέθηκας = ἐσθήριξας· ἢ μεταφορὰ ἐκ τῶν θεμε-
 λίων. ὀρθῶς = εἰς ὀρθὰς βάσεις. πλεονεξία δωμάτων = πλεονεξία
 κληρονομικῇ· κάθε ἀδελφὸς θέλει νὰ πάρῃ τὰ περισσώτερα ἀπὸ τὴν πα-
 τερικὴν περιουσίαν, ἐντεῦθεν ἡ ταραχὴ εἰς τὰς σχέσεις τῶν ἀδελφῶν.
 ἀπέπτυσσα = σιχαίνομαι. τοιάνδε συγγένειαν ἀλλήλοιν πικρὰν =
 τέτοιαν συγγένειαν ποῦ ποτίζει φαρμάκισα τοὺς ἀδελφοὺς· ἡμεῖς λέγομεν :
 ἀγύρευτη νῦναι τέτοια συγγένεια, ἀλλ' (ἀλλὰ ἡ καλὴ σου διάθεσις δὲν

μᾶς ὠφελεῖ), ἤκομεν γὰρ εἰς ἀναγκαίης τύχας = διότι ἔχομεν φθάσει εἰς τὴν σιδηρᾶν ἀνάγκην. θυγατρὸς αἵματηρὸν ἐκπρᾶξι (= ἐπιτελέσαι) φρόνον· ἐπεξήγησις τοῦ ἀναγκαίης τύχας. Ἀπὸ τοῦ στίχου τούτου ἀρχίζει νὰ φανερόνεται ἡ μεταβολὴ τῶν διαθέσεων τοῦ Ἀγαμέμνονος διὰ τὸ ἀναπόδραστον τῆς θυσίας. τὴν γε σὴν = ἐπὶ τῆς ὁποίας σὺ μόνος ἔχεις δικαιοῦματα. σύλλογος = τὸ σύνολον. νιν = αὐτήν, τὴν κόρην σου. ἀποστείλῃς πάλιν = στείλῃς πίσω. Ἄργος = αἱ Μυκῆναι. λάθοιμ' ἂν τοῦτο = εἶναι πιθανὸν νὰ διαφύγω τὴν προσοχὴν τοῦ στρατοῦ κάμωνν τοῦτο (ἀποστέλλων ὀπίσω τὴν κόρην). ἐκεῖνο· ἡ ἐπεξήγησις του εἰς τὸν στίχον 518. ταρβῶ = τρέμω. Κάλχας· ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ στίχου μετ' ἐμφάσεως. οὐκ = οὐκ ἔρεῖ. θάνη· τὸ ῥῆμα ὡς παθητικὸν ληπτέον· τότε τί θὰ σημαίνει; εὐμαρὲς = εὐχερές, εὐκόλον. τὸ μαντικὸν πᾶν σπέρμα φιλότιμον κακὸν = ὅλη ἡ σπορὰ τῶν μάντεων εἶναι πληγὴ (= κακὸν) φιλόδοξος. κοῦδέν γ' ἄχρηστον οὐδὲ χρήσιμον παρόν· (τὸ σπέρμα τῶν μάντεων) παρόν (ὑποθ. μετοχή) οὐδὲν ἄχρηστον οὐδὲ χρήσιμον = ἡ παρουσία των δὲν εἶναι οὔτε ἄχρηστος οὔτε χρήσιμος.

ι') 522-542

οὐμ' = ὁ ἐμὲ ἐσέρχεται (57). ὃν σὺ μὴ φράζεις, πῶς ὑπολάβοιμ' ἂν λόγον = πῶς ἡμπορῶ νὰ φαντασθῶ τὸ πρᾶγμα, ἐὰν σὺ δὲν λέγῃς; τὸ Σισύφειον σπέρμα = τοῦ Σισύφου ἡ σπορὰ, κατὰ συνεκδοχὴν ἐν περιφρονητικῷ τόνῳ· περιφρονεῖ, ἀλλὰ συνάμα καὶ τονίζει τί ἐπικίνδυνος εἶναι αὐτὸς ὁ Σισυφόςπορος ἔνεκα τῶν δόλων, οὓς χρησιμοποιεῖ. οὐκ ἔστ' Ὀδυσσεὺς ὃ τι σὲ καμὲ πημανεῖ = οὐκ ἔστι (τι) ὃ τι = εἰς οὐδέν. πημαίνω (πῆμα) = βλάπτω. ποικίλος πέφυκε = εἶναι φύσις ἀλλοπρόσαλλος· εἶναι Πρωτεὺς μορφὰς ἀλλάσσων. τοῦ τ' ὄχλου μέτα (ἐστὶ) = καὶ πάντοτε πηγαίνει μετὰ τὸν λαὸν ὡς δημαγωγός. μὲν = μὴν = βέβαια. φιλοτιμία ἐνέχεται = εἶναι ἐνοχὸς φιλοτιμίας, ἔχει τὸ ἐλάττωμα τῆς... δεινῷ κακῷ· κακῷ οὐσ., δεινῷ ἐπίθ., παράθεσις τοῦ φιλοτιμίας. δοκεῖς = νομίζεις. στάντ' (α), ἐν Ἀργείοις μέσοις = λαβόντα τὸν λόγον ἐν τῷ μέσῳ τῶν Ἀργείων. ἃ Κ. θέσφατ' ἐξηγήσατο = τὴν μαντείαν, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν ἐξηγῶν τὴν θέλησιν τῶν θεῶν. καμὲ = καὶ ἐμέ· πρόληψις, ὡς ὑπέστην ἐγώ... εἰδ. πρότασις ἐκ τοῦ ἀπαρεμφ. λέξειν. ὑπέστην ἐγὼ θύσειν θύμα

Ἄρτεμιδι κᾶτα ψεύδομαι; ἡ σύνταξις κανονικώτερον θὰ εἶχεν ὡς ἐξῆς: καὶ ἐγὼ ὑποστάς θύσειν Ἄρτεμιδι θῦμα ὅμως ψεύδομαι; ὑφίσταμαι = ὑπισχνούμαι. οἷς = τοῦτοις οὖν τοῖς λόγοις. ξυναρπάσας· ὅπως τὸ ἡμέτερον συναρπάσας. σέ κᾶμ'... κελεύσει· ἡ σειρά: κελεύσει Ἀργείους, ἀποκτείναντας σέ καὶ ἐμέ, σφάξαι κόρην. συναρπάσουσί (με) αὐτοῖς τείχεσιν = θὰ μὲ περιαρπάξουν μὲ αὐτὰ τὰ τεῖχη. κατασκάπτω = δὲν ἀφῆνω λίθον ἐπὶ λίθου. ὡς ἠπόρημαι πρὸς θεῶν τὰ νῦν τάδε = εἰς ποῖαν στενώχωρον θέσιν (ἀμνηχανίαν) μὲ ἔχουν φέρεῖ οἱ θεοὶ μὲ αὐτὰ ἐδῶ τώρα. πρὸς θεῶν· ποιητ. αἴτιον εἰς τὸ ἠπόρημαι. Ὁ Ἀγαμ. πανικοβληθεὶς ὑπερβάλλει τοὺς κινδύνους· ὁ ἴδιος περιγράφων τὸν ἑαυτὸν του παρουσιάζεται εἰς ἡμᾶς ὡς ἀξιόθρηνητος. μοι· δοτ. χρ. = παρακαλῶ. φύλαξον = πρόσεξε. ἐν = ἐνα πρᾶγμα, ἐπεξηγούμενον διὰ τοῦ ὅπως ἂν μὴ Κλυταιμῆστρα μάθῃ τάδε· πλαγία ἐρώτησις. πρὶν (ἂν) προσθῶ "Αἰδῆ καὶ" ἐμὴν = πρὶν παραδώσω εἰς τὸν Ἄδην τὴν κόρην μου. ὡς· τελ. πράσσω κακῶς = δυστυχῶ. ὑμεῖς· ἀποτείνεται πρὸς τὰς γυναῖκας τοῦ Χοροῦ συνιστῶν νὰ τηρήσουν σιγὴν (φυλάσσετε σιγὴν). Ὁ Χορὸς, ἐπειδὴ δὲν ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν ὀρχήστραν διαρκούσης τῆς διδασκαλίας τῆς τραγωδίας, κατ' ἀνάγκην λαμβάνει γινῶσιν τῶν μυστικῶν τῶν δρώντων προσώπων, διὸ καὶ ταῦτα ἀξιούν παρ' αὐτοῦ σιγὴν.

Ὁ Μενέλαος παρόχεται διὰ τῆς δεξιᾶς παρόδου καὶ ὁ Ἀγ. εἰσέρχεται εἰς τὴν σκηνήν.

Αἱ ἀρχαιότεραι τραγωδαὶ ἤρχιζον ἀπὸ τὴν πάροδον, μὴ ἔχουσαι προλόγον. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Χορὸς ἤδε τὴν πάροδον, ἐπεισέρχεται ὁ ὑποκριτής, ὢν τότε εἷς, καὶ διελέγετο μὲ τὸν Κορυφαῖον τοῦ Χοροῦ. Ἐκ τῆς ἐπεισόδου ταύτης τοῦ ὑποκριτοῦ μετὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Χοροῦ εἰς τὴν ὀρχήστραν καὶ τὸ μέρος τοῦ δράματος τὸ διαλογικόν, τὸ ὁποῖον ἀκολουθεῖ τὴν πάροδον, λέγεται ἐπ εἰ σ ὀ δ ι ο ν (μέρος). Ἐδῶ τὸ α' ἐπεισόδιον περιλαμβάνεται εἰς τοὺς στίχους 303 - 542, ἀποτελοῦν τὴν β' πράξιν τῆς τραγωδίας (μετὰ τὴν τοῦ προλόγου πράξιν). Ἐν τούτῳ τῷ ἐπεισοδίῳ περιεπλέχθησαν τὰ πράγματα· ἡ ἐπιστολὴ περὶ ἧλθεν ἀπροσδοκίτως· φόβον καὶ ἔλεον αἰσθανόμεθα εἰς τὴν ψυχὴν μας διὰ τὸν ἀτυχή πατέρα καὶ τὴν κόρην.

Πρωταρχικὴ αἰτία τοῦ κακοῦ εἶναι τοῦ Πάριδος ὁ ἄμετρος ἔρως.

Εἰς αὐτὸ δ' ὁ Χορὸς ἀποβλέπων ᾄδει ἐφεξῆς ᾠσμα, τὸ ὁποῖον θὰ ἐξηγη-
τεύσομεν καὶ τὸ ὁποῖον καλεῖται σ τ ἰ ὁ ρ, διότι ὁ Χορὸς τὸ ψάλλ-
λει, ἀφ' οὗ ἔχει καταλάβει ἐν τῇ ὁρχήστρᾳ θέσιν (σ τ ἰ ρ).

ΠΡΩΤΟΝ ΣΤΑΣΙΜΟΝ (543 - 605)

Στροφὴ (543 - 557)

μάκαρές (εἰσιν), οἱ μετέσχον θεοῦ μετρίας· ἡ ἀναφ. πρότασις
ὑποκ. τοῦ εἰσίν. θεοῦ ἀντικ. μετρίας κατηγ. μετέσχον ἡνωμ. ἀόριστος.
θεοῦ = τῆς Ἀφροδίτης. μετέσχον τε λέκτρων Ἀφροδίτας μετὰ
σωφροσύνας· πρότασις ἐπεξηγοῦσα τὴν πρότην. σωφροσύνη = ἐγ-
κράτεια. χρῶμαι γαλανεία = τηρῶ γαλήνην, εἶμαι ἀπλήρης. μαινο-
μένων οἰστρων· γεν. ἀντικ. εἰς τὸ γαλανεία. μαινόμενοι οἰστροι =
παράφορον ἐρωτικὸν πάθος. ὅθι δὴ = ὅπου, ὅτε ἀκριβῶς. δίδυμα τόξα
χαρίτων = δύο εἶδη ἐρωτικῶν βελῶν. ἐντείνεται = ἐντείνει κατ' ἀρέ-
σκειαν τὸ μὲν = τὸ ἐν ἐπ' εὐαίῳ πόντῳ = διὰ μοῖραν εὐτυχίᾳ,
διὰ βίον εὐτυχίᾳ, τὸ δὲ = τὸ ἄλλο ἐπὶ συγχύσει βιοτᾶς = διὰ
σύγχυσιν τῆς ζωῆς. ἀπενέπω = ἀπαγορεύω, δὲν ἐπιτρέπω τὴν εἴσοδον.
νιν = αὐτόν, τὸν ἔρωτα τὸν ἐντείνοντα τὸ δεύτερον τόξον. ἀμετέρων
θαλάμων = εἰς τοὺς (συζυγικοὺς) θαλάμους μακρ. χάρις = τὰ θέλ-
γητρα τὰ προκαλοῦντα τὸν ἔρωτα. πόθοι = ἔρως. ὅσιος = ἀγνός καὶ
ἐν τῷ προσήκοντι μέτρῳ. πολλὰν δ' (Ἀφροδίτην) ἀποθείμαν (-ην)
= εἶθε νὰ ἀπορρίψω, νὰ ἀποφύγω. Ἡ ἔννοια τῆς στροφῆς εἶναι : ὁ ἐν
μέτρῳ ἔρως γίνεται πρόξενος εὐδαιμονίας, ὁ ἄμετρος ὅμως καὶ ἀνό-
σιος φέρει ταραχὴν εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον ὁ Χορὸς ἐπιδοκιμαῖ
τὸν προῖτον· διακτὴ ἀποδοκιμαῖ τὸν δεύτερον, θὰ εἴπῃ ἐφεξῆς.

Ἀντιστροφὴ (558 - 572)

φύσις = ἡ φυσικὴ διάπλασις. διάφοροι· κατηγ. τρόποι = χαρα-
κτῆρες. τὸ ὀρθῶς ἐσθλὸν = ἡ πραγματικὴ ἀρετὴ (ἐστὶ) σαφὲς
αἰεὶ = πάντοτε τὸ ἀντιλαμβάνονται οἱ ἄνθρωποι. τροφαὶ αἱ παιδευό-
μεναι = ἡ ἀγωγή τῆς ἐκπαιδεύσεως μέγα φέρους (ι) = συντελεῖ ἐς
τὰν ἀρετὰν = εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῆς ἀρετῆς, εἰς τὴν δημιουργίαν ἡθους
χρηστοῦ. τὸ αἰδεῖσθαι = ὁ σεβασμός, τὸ ἡθικὸν συναίσθημά (ἐστὶ)

σοφία = εἶναι σοφία, γνώσις τοῦ ἀγαθοῦ. τάν τ' ἐξαλλάσσουσιν ἔχει (παρέχει) χάριν = (ἡ σοφία, ἡ ἀγωγή, ἣν δίδει ἡ παιδεία) παρέχει τὸ ἐξαιρετικὸν χάρισμα· ποῖον; ἐσορᾶν τὸ δέον· ἐπεξηγήσεις = νὰ βλέπουμεν τὸ καθήκον. ὑπὸ γνώμας (-ης) = κατανοοῦντες ὅτι εἶναι καθήκον· συνειδητά. ἐνθα = ὅπου, ὅτε, καὶ τότε δόξα = ἡ κοινὴ γνώμη φέρει = προσφέρει βιοτᾶ = εἰς τὴν ζωὴν μας κλέος ἀγήρατον = δόξαν ἄφθιτον. Ὁ Εὐριπίδης διδάσκει ὅτι ἡ ἀρετὴ εἶναι διδακτὴ, εἶναι γνώσις καὶ ὅτι ἡ δύναμις τῆς εἶναι διττὴ· α') τὸ αἰδεῖσθαι = ἡ δημιουργία τοῦ ἠθικοῦ συναισθήματος, β') ἡ δημιουργία τῆς δυνάμεως τοῦ διακρίνειν τὸ καθήκον, τὸ πρακτέον· ὅταν δ' ἐπιτύχῃ τις ταῦτα, τότε ἡ κοινὴ γνώμη δίδει εἰς τὴν ζωὴν μας δόξαν αἰώνιαν. Ἐξετασθείσης γενικῶς τῆς ἀξίας τῆς ἀρετῆς ὁ Χορὸς μεταβαίνει εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς σκοπιμότητος τῆς ἀρετῆς δι' ἀμφοτέρω τὰ φύλα. (ἐστὶ) μέγα τι (λιτ.) = ἔχει πολὺ μεγάλην σκοπιμότητα θηρεύειν ἀρετὰν = ἡ ἐπιδιώξις ἀρετῆς, ἥθους χρηστοῦ γυναιξὶ μὲν (γιγνομένην) κατὰ Κύπριν κρυπτὰν = διὰ τὰς γυναικας μὲν συνισταμένης εἰς τὴν συζυγικὴν πίστιν ἐντὸς σκοτεινοῦ συζυγικοῦ θαλάμου, ἐν ἀνδράσι δ' αὖ ἐνὼν ὁ μυριοπληθὺς κόσμος αὖξει πόλιν μείζω (προλ. κατηγ.). κόσμος = τὸ πνεῦμα τῆς τάξεως, ἡ ἠθικὴ εὐκοσμία, ἐνὼν ὁ μυριοπληθὺς = ἐὰν ὑπάρχῃ εἰς τὴν μεγάλην πλειονοψυχίαν τῶν ἀνθρώπων, αὖξει μείζω πόλιν = προσάγει τὸ μεγαλεῖον τῆς πόλεως. Ἡ ἔννοια: Ἡ ἀρετὴ διὰ τὰς γυναικας εἶναι ἡ συζυγικὴ πίστις· διὰ τοὺς ἀνδρας ἡ ἠθικὴ εὐκοσμία, τὸ πνεῦμα τῆς τάξεως.

Ἐπωδὸς (573 - 589)

ἔμολες = ἦλθες. ἦ τε = ἐκεῖθεν ὅπου. σύ γε = ναὶ σύ. ἐτράφης βουκόλος (κατηγ.) παρὰ μόσχοις Ἰδαίαις ἀργενναῖς συρίζων βάρβαρα, πνέων καλάμοις μιμήματα Φρυγίων αὐλῶν Ὀλύμπου. ἀργεννὸς = λευκός. Ἰδαῖος = ὁ τῆς Ἰδῆς, ὄρους τῆς Τροίας Ν.Α. τοῦ Ἰλίου. συρίζω βάρβαρα = παίζω μὲ τὴν σύριγγα βαρβαρικὰ κομμάτια. πνέω καλάμοις = παίζω μὲ τὰ σουράκια. μιμήματα Φρυγίων αὐλῶν Ὀλύμπου = ὅπως ἐπαιζεν ὁ Ὀλύμπος μὲ τοὺς Φρυγίους αὐλούς. Βάρβαρα ἐσύριζεν ὁ Πάρις· διότι ἦτο Τρῶες· κατὰ τὸν Εὐριπίδην οἱ Τρῶες παρίστανται ὡς βάρβαροι, κατὰ τὴν ἀρχὴν· πᾶς μὲ Ἕλληνας βάρβαρος. Ὀλύμπος· ἀρχαῖος περιφρημος αὐλητῆς καὶ

μουσικός, μαθητής τοῦ Φρυγίου κληροῦ Μαρσύου, ὅστις ἐξεδάρη ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος. Τὰ ἔσματα τοῦ Ὀλύμπου τὰ τανισμένα εἰς αὐτὸν ἐπαίξεν ὁ Πάρις μὲ τὴν σύριγγα. εὐθηλοὶ βόες = ὠραίους μασταύς ἔχοντες βόες, τρέφονται (ἐκεῖ) ὄθι = ὅπου κρίσις θεῶν ἔμενέ σε ἅ σε πέμπει Ἑλλάδα (αἰτ. τῆς εἰς τόπον κινήσεως), πάροιθεν ἐλεφαντοδότην δόμων = ἔμπροσθεν τῶν ἀνικτόρων τοῦ Μενελάου, τῶν ἐλεφαντοκοσμήτων, τῶν πολυτελῶν. Ὁ Εὐριπίδης ἔχει ὑπ' ὄψει τοῦ ὁμηρικῆν περιγραφῆν τῶν ἀνικτόρων τοῦ Μενελάου. (ἔμενέ σε) ὅς ἔδωκας τ' ἔρωτα ἐν ἀντωποῖς βλεφάροισιν τᾶς Ἑλένας = ἐνέπνευσας ἔρωτα μέσα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τῆς Ἑλένης τοῦ σὲ ἐκδιτάζαν κατὰματα (= ἀντωποῖς). ἔρωτι δ' (ἀντὶ τοῦ τε) αὐτὸς ἐπτοάθης = συνεκινήθης δὲ καὶ σὺ ἀπὸ τῶν ἔρωτα. ὄθεν = κατ' ἀκολουθίαν τοῦτου ἔρις (θεαινῶν) ἄγει Ἑλλάδα (= Ἑλληνικήν) ἔριν (= πόλεμον) ἐς πέργαμα Τροίας σὺν δορι ναυσί τε. Μετὰ τὴν προηγηθεῖσαν παιδαγωγικὴν θεωρίαν προσβλήθη ἐφαρμογὴ αὐτῆς ληφθέντος ὡς παραδείγματος τοῦ Πάριδος, ὅστις μὴ εὐμοιρήσας τῆς ὁρῆς ἀγωγῆς, προτιμήσας δ' ἡμετρον καὶ ἀνόσιον ἔρωτα, ἐγένετο αἰτία τοῦ ὀλέθρου τῆς πατρίδος τοῦ καὶ πρόξενος συνάμα συμφορῶν εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς. Σημείωσον ἐν τῇ ἐποφῶ (οὕτω καλεῖται τὸ ἐρμηνευθὲν τμήμα 573 - 589) τὴν εἰδυλικὴν σκηνὴν 574 κ.έ., ἣν ἐμβάλλει ὁ τραγικός, ὡς καὶ πολλαχοῦ ἀλλαχοῦ εἰς τὰ δράματα τοιαύτας ἐμβάλλει σκηνάς, φυσιολόγους ὄν. Παρέχονται διὰ τῆς ἀριστερᾶς παρόδου εἰς τὴν ὀρχήστραν ἡ Κλ. καὶ ἡ Ἴρ. ἐποχοῦμενοι καὶ ἄλλας Χορὸς ἐξ ἀνδρῶν Ἀργείων πλησιάζει μὲ εὐλάβειαν πρὸς τὰς ἡγεμονίδας. Ἡ πρώτη λέξις, τὴν ὁποίαν λέγει, εἶναι (590) ἰὼ ἰὼ, ἐπιφ. σχετλιασμοῦ, ἄχ ἄχ, καὶ χαρᾶς· αἱ ἡγεμονίδες ἐκλαμβάνουν τὸ ἰὼ ἰὼ ὡς ἐπιφώνημα χαρᾶς, ὁ δὲ θεατῆς ὡς ἐπιφώνημα σχετλιασμοῦ.

Χορὸς ἀνδρῶν Ἀργείων (590 - 597)

εὐδαιμονίαι μεγάλων (ὑποκ.) (εἰσί) μεγάλοι = τῶν τρανῶν ἢ εὐτυχία εἶναι μεγάλη. Σημείωσον τὴν ἐπαναδιπλωσιν. Καὶ ἀμέσως ἐπακολουθεῖ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀνω γενικῆς παρατηρήσεως ἐν τῇ προκειμένῃ εἰδικῇ περιπτώσει. ἴδετε = κοιτάξατε τὴν τοῦ βασιλέως ἄνασσαν ἐμὴν Ἰφιγένειαν· βασιλέως ἄνασσα = ἡ βασιλόπαις. Κλυταιμῆστραν τε τὴν Τυνδάρειω (κόρην)· αἱ αἰτ. κατὰ πρόληψιν

ἀντὶ ὀνομαστικῆς. ὥς ἐκ μεγάλων ἐβλαστήκασιν = πόσον μεγάλων οἰκογενειῶν βλαστοὶ εἶναι. ἐπὶ τε (ὥς) εὐμήκεις τύχας ἤκουσι = καὶ εἰς πόσον ὑψηλὰ σκαλοπάτια τῆς μοίρας ἔχουν ἀναβῆ. εὐμήκεις τύχας· δίστημον καὶ τοῦτο φαίνεται ὅτι ὁμιλεῖ διὰ τὸν ζήλευτόν γάμον, ἀλλ' ὁ θεατὴς ὑπονοεῖ τὴν τραγικὴν μοῖραν τῆς κόρης. Τοῦ δισήμου τὴν ἐκδοχὴν εὐνοεῖ ἡ λέξις τύχη, ἥτις εἶναι μέση λέξις. θεοὶ γ' οἱ κρείσους... θνατῶν· ἡ σειρά· οἱ κρείσους οἱ τ' ὀλβοφόροι (εἰσὶ) θεοὶ (κατηγ.) τοῖς οὐκ εὐδαίμοσι θνατῶν (δοτ. τῆς κρίσεως). οἱ κρείσους = οἱ ἰσχυροί, οἱ ἔχοντες τὰς ὑψηλὰς θέσεις. ὀλβοφόροι = οἱ ἔλβιοι, οἱ πλούσιοι. οἱ οὐκ εὐδαίμονες· κατὰ λιτότητα = οἱ δυστυχεῖς.

Χορὸς γυναικῶν (598 - 606)

στῶμεν = ἄς σταθῶμεν. ἔκγονα θρέμματα Χαλκίδος = γεννήματα καὶ θρέμματα τῆς Χαλκίδος. δεξώμεθα ὄχων ἅπο τὴν βασιλείαν ἐπὶ γαῖαν = ἄς ὑποδεχθῶμεν τὴν βασιλίσσαν (κατερχομένην) ἀπὸ τὸ ἄρμα κάτω εἰς τὴν γῆν. μὴ σφαλερῶς = κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ μὴ σφαλῇ, νὰ μὴν γλιστρήσῃ. ἀγανῶς δέ (δεξώμεθα) χεροῖν μαλακῇ γνώμῃ. ἀγανός = μαλακός· μαλακὴ γνώμη = τρυφερά αἰσθήματα. μὴ ταρβήσῃ = ἵνα μὴ φοβηθῇ, τρομάξῃ. μηδὲ θόρυβον μηδ' ἐκπληξιν παρέχωμεν = μηδὲ ἐνοχλήσωμεν καὶ ταράζωμεν. Μεγάλῃ τοῦ Χοροῦ ἡ εὐλάβεια. ξεῖναι ταῖς Ἀργεῖαις ξεῖναις = ξέναι ἡμεῖς τὰς Ἀργεῖας ξέναις· σημείωσον τὴν ἀναδιπλώσιν ξεῖναι - ξεῖναις. Ὁ Εὐριπίδης πολὺ ἀγαπᾷ τὰς ἀναδιπλώσεις.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ (607 - 750)

α') 607 - 641

ὄρνις = οἰωνός. ὄρνιθα αἴσιον ποιούμεθα = θεωροῦμεν ὥς αἴσιον οἰωνόν· ὁ πληθ., διότι ἡ Κλυτ. ὁμιλεῖ ἐξ ὀνόματος ὅλης τῆς οἰκογενείας. τόνδ'· καθ' ἑλξιν ἀντὶ τοῦ τόδε = τὸ ἐξῆς, ἐπεξηγούμενον διὰ τῶν· τὸ σὸν τε χρηστὸν καὶ λόγων εὐφημίαν = τὴν φιλόφροναν προϋπάντησίν σου καὶ τοὺς εὐοίωνους λόγους σου. ἔχω ἐλπίδα τινα (λιτότης) = εἶμαι πολὺ αἰσιόδοξος. ὥς πάρειμι ἐπ' ἐσθλοῖσι γάμοις = ὅτι ὁ γάμος, δι' ὃν ἔχω ἔλθει, εἶναι αἴσιος. νυμφαγωγός = ὁ

συνοδευόν τήν νόμφην· νυμφαγωγός λέγεται ἡ μήτηρ τῆς νόμφης ἡ συνοδευούσα τήν κόρην τῆς ἀγομένην ὑπὸ τοῦ γαμβροῦ καθ' ὅλην τήν διαδρομήν ἀπὸ τῆς οἰκίας τῆς μέχρι τῆς οἰκίας τοῦ γαμβροῦ. πορεύω ἔξω = ἐξάγω· πορεύεστε· ἀπειθύνεται πρὸς τοὺς δούλους τοῦ τὴν συνοδευόν. φερνῇ = ἡ προίξ. πέμπω = φέρω. εὐλαβοῦμαι = πιάνω καλῶ. προσέχω. μέλαθρον = ἡ σκηνὴ τοῦ Ἀγαμέμνονος. Ἡ ἐκφόρτωσις τῆς φερνῆς πόσῃ ὑπερότητα θὰ προσέκλεισεν εἰς τὸ θέατρον! Ἀλλὰ συγχρόνως βλέπομεν τοὺς θεατὰς νὰ κινῶν τὴν κεφαλὴν διὰ τὸν ἐπικείμενον μαῦρον γάμον. Ἡ Κλυταιμῆστρα δι' ὅλα φροντίζει. λείπε πωλικούς ὄχους = κατέβη ἀπὸ τὸ ὄχημα, τὸ συρόμενον ἀπὸ πόλους, ἵππους. τίθημι κῶλον = πατώ. κῶλον = πούς. ἀβρός = λεπτός, χαριτωμένος. νεάνιδες· ἀπειθύνεται πρὸς τὰς γυναῖκας τοῦ Χοροῦ, αἱ ὁποῖαι θὰ εἶχον συρρεύσει περὶ τὴν ἄμαξιν. ἐνδιδωμι χερὸς στηρίγματα = δίδω τὴν χεῖρα ὡς στήριγμα. ὡς ἂν ἐκλίπω· τελ. πρότασις. θᾶκος (195) ἀπήνη (147). αἱ δέ = ἄλλαι δέ. ὄμμα πωλικόν = αἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἵππων. φοβερόν· ἐπὶ παθ. ἐννοίας· δειλόν = τρομάζον εὐκολα. ἀπαράμυθον = μὴ ἐπιδεικτικὸν παραμυθίας (καταπραύνσεως)· αἱ ἵπποι, εὐρισκόμενοι εἰς περιβάλλον ἀσύνθετος, ὑπῆρχε φόβος νὰ ἀφηνιάσουν. λάζυμαι καὶ λάζομαι = λαμβάνω. Ὁρέστην· χάρην τῶν θεατῶν. δαμείς ὄχῳ πωλικῷ; = ζαλισθεῖς ἀπὸ τὰς κινήσεις τῆς ἀμάξης· ἔγειρ' (ε) = ἐγείρου. ἐφ' ὑμέναιον ἀδελφῆς = διὰ τὸν γάμον τῆς ἀδελφῆς σου. εὐτυχῶς = τύχῃ ἀγαθῇ = καλορρίζικος νῆναι. κῆδος ἀγαθοῦ ἀνδρὸς λήψει = θὰ κάμῃς γαμβρὸν καλὸν ἄνθρωπον (θὰ συμπεθεριάσῃς μὲ καλὸν ἄνθρωπον). ἐσθλὸς αὐτὸς ὢν = ὅπως καὶ σὺ εἶσαι εὐγενής. τὸ γένος = ὁ γόνος, ὁ οἶκος. καθίστω· προσπ. ἀντὶ καθίστασο = τοποθετήσου. δεῦρο· παρακλῶ. πρὸ τοῦ καθίστω. ἐξῆς ποδός μου = δίπλα ἀπὸ τὰ πόδια μου. πρὸς μητέρα = εἰς τὸ πλευρὸν τῆς μητρός. θές με μακαρίαν ξένας ταῖσδε = κάμε με εὐτυχισμένην στὰ μάτια τῶν ξένων αὐτῶν ἐδῶ. προσείπωμεν τοῦ προσαγορεύω = χαιρετίζω. ὦ σέβας ἐμοὶ μέγιστον = τρισέβαστέ μου· ἡ προσφώνησις πανηγυρική. οὐκ ἀπιστοῦσαι (λιτ.) = πρόθυμα συμμορφούμεναι. ἐφετμή = παρηγγελία. ὑποτρέχω τινά = προλαμβάνω τινά. ὀργισθῆς δέ μή· παρένθεσις. προσβάλλω στέρνα πρὸς στέρνα = ἐναγκαλιζομαι. ὑποδραμοῦσα = σπένδαχα. περιβάλλω στέρνα = ἐναγκαλιζομαι. διὰ χρόνου = ὕστερα ἀπὸ τόσοῦ καιροῦ. ποθῶ ὄμμα σὸν = εἶχα καιρὸν νὰ σε

ἴδω, χρή (περιβαλεῖν). φιλοπάτωρ εἶ = ἀγαπᾷς τὸν πατέρα πολὺ ἀπότομος ἢ ἀντίθεσις πρὸς τὰ κακοῦργα σχέδια τοῦ πατρὸς. μάλιστα παιδίων = περισσότερον ἀπὸ ὅλα τὰ παιδιᾶ. ὅσους ἐγὼ (ἔ) τεκον τῷδε = με τὸν πατέρα σου ἔδω. ἀσμένῃ = με χαράν. καὶ πατήρ (ἐσείδῃ σε). τόδ' ἴσον ὑπὲρ ἀμφοῖν λέγεις = αὐτὸ ποῦ λέγεις ἰσχύει ἐξ ἴσου καὶ διὰ τοὺς δύο. Ὅρα ὅτι αἱ λέξεις ἀποσπῶνται με δυσκολίαν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ πατρὸς.

β') (642 - 671)

εὖ ἐποίησας ἀγαγών = καλὰ ἔκαμες καὶ με ἔφερες. οὐκ οἶδ' ὅπως φῶ τοῦτο καὶ μὴ φῶ· ὅπως φῶ (ὅπως) μὴ φῶ· πλάγια ἐρωτ. προτ. ἐκ τοῦ οὐκ οἶδα = ἂν πρέπει νὰ εἰπῶ νὰ ἢ ὅχι ὡς πρὸς τοῦτο. ἔα (317) = περίεργον. ἔκηλος = ἥσυχος. ὡς οὐ βλέπεις ἔκηλον· ἐπιφώνησις = με τί ἀνήσυχον βλέμμα βλέπεις. ἄσμενός μ' ἰδὼν = ἐνῶ, καθὼς εἶπες (641), με εἶδες με χαράν. πόλλ' ἀνδρὶ βασιλεῖ καὶ στρατηλάτῃ μέλει = ὁ βασιλεὺς καὶ στρατηλάτης ἔχει πολλὰς φροντίδας· πρβλ. Ὅμηρον : οὐ χρή παννύχιον εὐδειν βουληφόρον ἄνδρα, ᾧ λαοὶ τ' ἐπιτετράφαται καὶ τόσα μέμηλε. γίγνομαι παρὰ τινι = συγκεντρώνω τὴν προσοχήν μου εἰς τινα. μὴ ἐπὶ φροντίδας τρέπου = μὴ σὲ ἀπορροφῶν αἱ φροντίδες. εἰμὶ παρὰ σοί· ὄντως μόνον ἡ θυσία τῆς κόρης τὸν ἀπασχολεῖ. μεθίημι ὀφρὺν = παύω νὰ εἶμαι σκυθρωπός. ἐκτείνω ὄμμα φίλον = γίνομαι εὐθυμός. ἰδοὺ γέγηθα ὡς γέγηθα ὀρῶν σε = ἰδοὺ χαίρω, ὅπως χαίρω τὴν στιγμὴν ποὺ σὲ κοιτάζω. γέγηθα ὡς γέγηθα· ἡ εὐφημιστικὴ αὕτη ἐκφρασις εἶναι συνήθης εἰς τὴν τραγωδίαν, διὰ νὰ ἀποφευχθῇ ἐκφρασις κακοῦ, τὸ ὅποιον ἀποσιωπῶμεν· πρβλ. Μήδεια : ἐσμέν οἷόν ἐσμεν. κᾶπειτα = καὶ ἔπειτα· ἐν ἐρωτήσῃ σημαίνει κατάπληξιν. λείβω = χύνω. ἡ 'πιουῖσ' ἀπουσία = ἡ ἐπιουῖσα ἀπουσία ἡμῖν μακρά (ἐστὶ) = ὁ χωρισμός μας, ποὺ θὰ ἀκολοθήσῃ κατόπιν, θὰ εἶναι μακρός. ἡμῖν δοτ. ἡθικὴ. Σημειώσον τὴν παρήχῃσιν καὶ τὸ δίστημον. ἡ Ἰφιγένεια φαντάζεται τὸν μακρὸν ἐκ τοῦ γάμου χωρισμόν· ὁ Ἀγαμέμνων τὸν ἐκ τῆς θυσίας. νῦν = λοιπὸν θὰ εἴπωμεν ἀσύνετα (ἀνοήσιες) εἰ σέ γ' εὐφρανῶ = ἂν πρόκειται νὰ σὲ εὐχαριστήσω. παπαῖ! τὸ σιγᾶν οὐ σθένω, λέγει καθ' ἑαυτὸν ἔχων ἀπεστραμμένον τὸ πρόσωπον διὰ τοῦ σέ δ' ἤνεσα (σὲ ἐπαινῶ, σὲ θαυμάζω διὰ τὴν ἄγνοιάν σου)

στρέφεται πάλιν πρὸς τὴν κόρη. παπαῖ ἐπιφώνημα σχετλιασμοῦ: φρίκη, φρικτὸν. ἐπὶ τέκνοις σέθεν = κοντὰ στὰ παιδιὰ σου. θέλω γε = νὰ τὸ θέλω. ἀλγύνομαι = λυποῦμαι. οὐκ ἔχων τὸ θέλαιν = γιὰτὶ δὲν ἔχω στὸ χέρι μου τὸ θέλαιν αὐτό. λόγχαι = τὰ ὅπλα, ὁ πόλεμος. τὰ Μενέλεω κακὰ = τὰ κακὰ ποὺ ἐδημιούργησεν ὁ Μενέλαος μετὰ τὸ πάθματό του. ἄλλους ὀλεῖ πρόσθ' ἄμ' ἐδιολέσαντ' ἔχει = ἂ ἐμὲ διολέσαντα ἔχει ὀλεῖ ἄλλους πρόσθε· διολέσαντ' ἔχει· περιφραστικὴ παρακλειμένη· ὡς πρὸς τὴν φράσιν καὶ τὴν ἔννοιαν πρὸς τὴν Σοφ. Ἄντιγ. ἦδε θανοῦσ' ὀλεῖ τινα. ὡς πολὺν χρόνον ἀπῆσθα (ἦσο ἀπὼν) ἐν Αὐλίδος μυχοῖς· ἐπιφώνημα. Κατὰ τὴν Ἱριγ. ὁ πατὴρ χαρακτηρίζεται ὡς ὀλεθρὸν τοῦ τὴν μακρὰν ἐν Αὐλίδι παραμονή, ποὺ εἶναι δι' αὐτὴν ἀνεξήγητος. Ἰσχει με = με κρατεῖ κάτι. μὴ στέλλειν στρατὸν = νὰ μὴ δίδω διαταγὴν πρὸς ἀπόπλουν. οἰκίζομαι = ἔχω κατοικίαν. οὐ = ἐκεῖ ὅπου. μακρὰν (ὁδὸν) ἀπαίρεις = κάνεις μακρινὸ ταξίδι. εἰς ταῦτόν σύ γ' ἦκεις σὼ πατρί = σὺ καὶ ὁ πατέρας σου εὐρίσκασθε εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν· δίστημος ὁ στίχος: καὶ οἱ δύο ἔχουμεν νὰ κάμωμεν μακρινὸ ταξίδι· ἂν φύγω μακρὰν, θὰ φύγῃς καὶ σὺ μακρὰν (εἰς τὸν Ἄδην). καλὸν = εὐπρεπές. ἔπεστι καὶ σοὶ πλοῦς = ἔχεις καὶ σὺ νὰ ταξιδεύῃς. ἵνα μνήσει πατὴρ = ὅπου θὰ ἔχῃς ζωντανὴν τὴν ἀνάμνησιν τοῦ πατρός· μνήσει· μέλλ. τοῦ μνησθήσονται. μόνη μονωθεῖσα· πλεονασμός. οὐ ποῦ μ' ἐς ἄλλα δώματα οἰκίζεις, πάτερ; = δὲν πιστεύω νὰ με ἀποκαθιστᾷς εἰς ἄλλην οἰκὸν γένειαν;

γ') 672 - 693

Θῦσαι με — θυσίαν τινά· τὸ θῦσαι ἐν ἀρχῇ τοῦ στίχου μετὰ βάρους. θυσίαν τινά· λιτότης· τὸ ἀόριστον, ἵνα μὴ ἐννοήσῃ ἡ Ἱριγ. ξὺν ἱεροῖς = μαζί με τὴν θυσίαν. τὸ εὐσεβές = ἡ πιστὴ ἐκπλήρωση τῶν θρησκευτικῶν τύπων. εἴσει σύ· ἔχε ὑπομονήν, θὰ τὰ μάθῃς ὅλα, θὰ τὰ ἰδῇς (εἴσει μέλλ. τοῦ οἶδα). χέρνιβες = τὸ ἡγιασμένον ὕδωρ· ἐδῶ ὁ βωμός. ἐστήξεις πέλας· δίστημον, δηλ. ὡς θῦμα — ὡς θεατής. **Ζηλῶ σε τοῦ μηδὲν φρονεῖν** = σὲ ζηλεύω διὰ τὴν τελείαν ἀγνοίαν σου. μᾶλλον ἢ μ' = παρὰ τὸν ἑαυτὸν μου ποῦ τὰ ξέρω ὅλα. ὀφθῆναι κόραις = διὰ νὰ σὲ ἴδουν τὰ κορίτσια. μέλλουσα δαρὸν (= δαρὸν) χρόνον = μακρὸν χρόνον ἀποικήσειν πατρός· ἀποικῶ = κατοικῶ

μακράν. ὡς ἄχθος ἐγένετο = τί βάρος ἐγίνε. ταχεῖα νοτὶς διώκει
 μ' ὁμμάτων ψαύσαντά σου· ^{ἐν οὐρανῷ} νοτὶς ὁμμάτων = δάκρυα τῶν ὀφθαλ-
 μῶν. διώκει με = με ^{κεναι ἐμπρός} βάζουν ἐμπρός, μόλις σὲ ἐθώπευσα. σὲ παραι-
 τοῦμαι τάδε = σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρήσης διὰ τὴν στάσιν μου
 αὐτὴν ἐδῶ· τὸ τάδε ἐπεξηγεῖται διὰ τῆς αἰτιολ. κατ' ἔννοιαν προτάσεως
 εἰ κατωκτίσθην ἄγαν = διότι ἡσθάνθην βαθεῖαν συμπαθειαν. Λήδας
 γένεθλον· ἡ τρυφερότης πρὸς ^{καλακείαν καὶ ἐξαπάτησιν} καλακείαν καὶ ἐξαπάτησιν. ἀποστολαί =
 ἡ ἀποκατάστασις κόρης. μακάριαι = εἶναι εὐτυχὲς γεγονός. δάκνουσι =
 λυποῦσι. πολλὰ μοχθήσας· διὰ τὴν ἀνατροφὴν σκοπίμως ἐτέθησαν
 αἱ λέξεις ἐν τέλει, διὰ νὰ ἐξηγήσουν τὸ ἄλλος τοῦ πατρός. πείσεσθαι·
 μέλλ. τοῦ πάσχω, ὥστε μὴ σε νουθετεῖν· τὸ μὴ πλεονάζει. νουθε-
 τῶ = κάμνω ὑποδείξεις· εἰς τὸ πείσεσθαι ἡ χρο. πρότασις· ὅταν κλπ.
 τάδε = ὅ,τι τώρα σὺ πάσχεις. ὁ νόμος = ἡ συνήθεια. τῷ χρόνῳ· ἡ
 δοτικὴ ἐκ τῆς σὺν τοῦ συνισχνανεῖ· ὁ νόμος σὺν τῷ χρόνῳ = ἡ
 συνήθεια ὅπως καὶ ὁ χρόνος ἰσχνανεῖ· ὅα μαράνη, ὅα ἀφανίσῃ αὐτά,
 τοὺς θρήνους.

δ') 695 - 724

τοῦνομα... κατήνεσας· ἡ σειρά· οἶδα τοῦνομα (ἐκείνου)
 ὅτῳ παῖδα κατήνεσας· καταινῶ = δίδω τὴν συγκατάθεσίν μου,
 μνηστεύω. Γνωρίζει τὸ ὄνομα τοῦ γαμβροῦ ἡ Κλυτ., ἀλλὰ ζητεῖ ἀκρι-
 βεστέρας πληροφορίας. χῶπόθεν = καὶ ὁπόθεν (ἐστίν). Ἀσωπός·
 ποτάμιος θεός, υἱὸς τοῦ Ὀκεανοῦ. ταύτην τίς θνητῶν ἢ θεῶν ἔξευ-
 ξεν; (ἔλαβεν ὡς σύζυγον). πρόμον = πρῶτον, βασιλέα. Οἰώνῃ·
 οὕτως ἐκαλεῖτο τὸ πάλαι ἡ Αἰγίνα. τοῦ Αἰακοῦ δὲ τίς παῖς κατέσχε
 δῶματα; ἐγινε κύριος τοῦ οἴκου, ποῖον ἀφῆκε κληρονόμον ὁ Αἰακός;
 θεοῦ (= Νηρέως) διδόντος = ἐκόντος ἢ βίᾳ θεῶν; = ἡ παρὰ τὴν
 θέλησιν τῶν θεῶν; Ζεὺς ἡγγύησε = ἐμνήστευσε καὶ δίδωσ' ὁ κύριος·
 ὁ ἀρμόδιος, δηλ. ὁ πατήρ. Ἵνα συναφθῇ γάμος, ὥφειλε νὰ προηγηθῇ
 τῶν γάμων ἡ ἐγγύη ἢ ἐγγύησις, συμβόλαιον μεταξὺ τοῦ μνηστῆρος
 καὶ τοῦ πατρὸς τῆς κόρης ἢ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου του, τοῦ κυρίου.
 Διατί ὁ Ζεὺς ἔδωκε τὴν Θέτιν εἰς τὸν Πηλέα ἰδὲ Ὀμήρ. Α 516. ποῦ
 γαμεῖ νιν = ποῦ ἐτέλεσε τοὺς γάμους με αὐτὴν; ἢ κατ' οἶδμα (περι-
 ληπτικόν) πόντιον; = ἢ εἰς τὰ κύματα τοῦ πόντου; Ἵνα = ἐκεῖ ὅπου
 σεμνὰ βάθρα = ἱερὰ θεμέλια. Πήλιον· δασῶδες ὕψος κατὰ τὰ ἀνα-

πολικά τῆς Θεσσαλίας, Ν. τῆς Ὀσσης, ὤκισμαι = ἔχω κατοικίαν, εἶμαι ἐγκατεστημένος. Κενταύρειον γένος = τὸ γένος τῶν Κενταύρων. Περὶ Κενταύρων ἰδὲ Ὅμηρ. Α 263-268. δαίνυμι γάμους = τελεῶ τὸ γαμήλιον συμπόσιον. Χείρων (209). φεῦ = θυμαίνω. χῶ διδοὺς τὸν παῖδα = καὶ ὁ διδοὺς τὸν παῖδα, ὁ Πηλεΐδης. τοιοῦδε ἀνὴρ ἔσται πόσις τῆς παιδός. οὐ μεμπτός (λιτότης) = ἐξαιρέτως. Ἀπιδανός· παρὰ τὸν ποταμὸν τοῦ Θεσσαλικοῦ Πηνειοῦ. ἀπάγω = συνοδεύω ἀπὸ τῆς πατρικῆς στέγης. ὄροι = τὰ ὄρια, ἡ χώρα. ὁ κεκτημένος = ὁ κύριος. εὐτυχοίτην = εἶθε νὰ εὐτυχῇ, τὴν εὐχὴν μου, καλὴ τύχη νὰ ἔχουν, ὁ Ἀχιλ. δηλ. καὶ ἡ Ἰφιγένεια. γαμεῖ· μέλλων = θὰ τελέσῃ τοὺς γάμους του. κύκλος σελήνης· ἡ πανσέληνος. εὐτυχῆς = φέρων τὴν εὐτυχίαν. προτέλεια (ἱερὰ) παιδός = ἡ προκαταρκτικὴ διὰ τὸν γάμον θυσία. μέλλω = τὸ ἔχω ὑπ' ὄψει. (ἐ)πὶ ταύτῃ καὶ καθέσταμεν τύχῃ = αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ ζήτημα μὲ ἀπασχολεῖ τώρα. τύχῃ· δίστημον ὁ Ἀγαμ. θὰ σφάζῃ, ἀλλὰ θὰ σφάζῃ τὴν κόρη. (δαίω) θύσας γε θύματα ἀμὲ χρῇ θῦσαι θεοῖς· τὸ ἀμὲ = ἃ ἐμέ· δίστημον. Ἡ Κλ. ἀπερροφημένη ἀπὸ τὸν γάμον δὲν δίδει προσοχὴν εἰς τὰς ὑπόπτους ἐκφράσεις τοῦ ἀνδρός της. ἡμεῖς = ἐγὼ καὶ σύ. θοίνῃ = εὐωχία. τίθημι θοίνην = παραθέτω συμπόσιον. καλῶς ἀναγκαίως τε = καὶ καλὰ καὶ ἄσχημα κατ' ἀνάγκην, ἀφ' οὗ διαφορετικὰ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ· στήν ἀκριβείαν τοῦ νεοῦ καλὸ ν' καὶ τὸ χαλάζι. συνενέγκω δ' ὅμως = ἐν τούτοις ἅς τὰ φέρῃ καὶ ὁ θεὸς δεξιὰ.

ε') 725-750

οἶσθ' οὖν ὁ δρᾶσον = οἶσθα οὖν ὁ βούλομαι δρᾶσαι σε ; τί χρῆμα ; = τί πρᾶγμα ; πείσεσθαι σέθεν· τὸ πείθομαι πρὸς γενικήν κατὰ τὸ ἀκούειν. ὁ νυμφίος· ὁ λόγος διακοπῆς ὑπὸ τῆς Κλυτ. συνεχίζεται εἰς τὸν στίχον 730. χωρὶς μητρὸς τί (ἐκείνων) δράσετε, ἀμὲ δρᾶν χρεών ; τηνικαῦτα = τότε. τυγχάνω (ὦν) = εὐρίσκω. τημελῶ = φροντίζω, περιποιοῦμαι πρβλ. ἀτημέλητος. λιποῦσα παῖδα· ἐννόησον τὸ χωρήσομαι. ἀνέχω φλόγα = κρατῶ ὑψηλὰ τὴν γαμήλιον λαμπάδα. οὐχ ὁ νόμος οὗτος· τὸ οὗτος καθ' ἑλξιν πρὸς τὸ νόμος ἀντὶ τοῦτο· οὐ τοῦτο ἔστιν ὁ νόμος = δὲν εἶναι ἡ τάξις αὐτῇ. φαῦλος = ἀσήμαντος. ἐξομιλοῦμαι = γυρίζω ἔξω τοῦ οἴκου μέσα στὸν κόσμον. οὐ καλὸν — καλόν· διαξίφισμοί· ὁ ἐρεθισμὸς τῆς

Κλυτ. ἐπιτείνεται. Ἀμφότεροι παρωδοῦν ἐκάτερος τὴν σύνταξιν τοῦ ἄλλου 735, 736, 737. ὄχυροῖσι παρθενῶσι φρουροῦνται καλῶς· οἱ πληθ., τὸ ἐπίθ. ὄχυροῖσι, τὸ φρουροῦνται ἐξάφρουν τὴν ἀσφάλειαν τῶν παρθένων καὶ καθιστοῦν περιττὴν τὴν παρουσίαν τῆς Κλ., πιθοῦ· τελεσίγραπον. ἄνασσα Ἀργεῖα θεὰ = ἡ Ἥρα. παρθένος νυμφίος = ἡ μελλόννυμφος. μάτην ἦξ (α) = ἀδίκως ἐβιάσθην. ἀποστεῖλαι ἐξ ὁμμάτων = νὰ τὴν ἀπομακρύνω, διὰ νὰ μὴ τὴν βλέπω. σοφίζομαι = διαρκῶς μὴχανεύομαι. πορίζω τέχνας = ἐφευρίσκω τεχνάσματα. πανταχῇ νικῶμενος = πανταχοῦ ἀποτυγχάνων. ἐξιστορῶ = ἐξετάζω. θυηπόλος = ὁ μάντις. τὸ τῆς θεοῦ φίλον = τὴν θέλησιν τῆς θεᾶς. ἐμοὶ οὐκ εὐτυχές = κακὸν τῆς κεφαλῆς μου. μόχθον Ἑλλάδος· παρθέναις = βάσανα χάριν τῆς Ἑλλάδος. ὁ σοφός = ὁ ἔξυπνος. τρέφω = ἔχω. χρηστός (χρησθαι) = πειθαρχικός. ἀγαθὴ γυνὴ = περιορισμένη· ἀρετὴ τῆς γυναικὸς ἐν Ἀθήναις ἐθεωρεῖτο ὁ περιορισμὸς ἐντὸς τοῦ οἴκου. ἦ = εἰ δὲ μή.

Τὸ ἐοικμενεθὲν τμήμα τὸ διαλογικὸν ἀπὸ 607 - 750, τὸ ὁποῖον ἀκολουθεῖ μετὰ τὸ Α' στάσιμον καλεῖται Β' ἐπεισόδιον, ἀποτελοῦν τὴν Ι'

πρᾶξιν τῆς τραγωδίας.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΣΤΑΣΙΜΟΝ (751 - 800)

Στροφή (751 - 761)

ἦξει δὴ κ.έ. Ἡ σειρά : ἦξει δὴ ἄγυρις στρατιᾶς Ἑλλάνων ἀνά τε ναυσὶν καὶ σὺν ὅπλοις Σιμόεντα καὶ δίνας ἀργυροειδεῖς ἐς Ἴλιον τὸ Τροίας Φοιβήιον δάπεδον. δὴ = ἐντὸς ὁλήγου. ἄγυρις στρατιᾶς Ἑλλάνων = ὁ συγκεντρωθεὶς στρατὸς τῶν Ἑλλήνων. ἀνά ναυσὶν = ἐπιβαίνων πλοίων. ὅπλα = αἱ πεζικαὶ τῶν ὀπλιτῶν δυνάμεις· ἡ φράσις = στόλος καὶ στρατός. Σιμόεντα καὶ δίνας ἀργυροειδεῖς· ἐν διὰ δυοῖν = Σιμόεντα δινήεντα ἀργυροειδῇ = Σιμόεντα ἀργυροδίνην· αἰτ. τῆς εἰς τόπον κινήσεως. Ἴλιον· ἐπεξήγησις τοῦ Σιμόεντα, ἀκριβέστερος δὲ διορισμὸς τὸ Ἴλιον τοῦ Τροίας. Τροίας Φοιβήιον (= ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Φοίβου Ἀπόλλωνος διατελοῦν) δάπεδον = ἔδαφος, χώρα. Σιμόεις· μικρὸς ποταμὸς τῆς Τροίας, πηγάζων ἐκ τῆς Ἰδης καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Σκάμανδρον. Φοιβήιον· ὁ

Φοῖβος ἦτο πολιοῦχος τοῦ Ἰλίου ἔχων ναὸν ἐν τῇ ἀκρόπόλει, κτίσας μετὰ τοῦ Ποσειδῶνος τὰ τεῖχη τῆς πόλεως. ἵνα· τοπ. ἀκούω = ἀκήκω. ῥίπτω = τινάσσω γῦρο. χλωρόκομος = ὁ ἔχων χλωρὰν κόμην, φύλλωμα = ὁ καταπράσινος. δάφνας (-ης) μαντόσυννοι ἀνάγκαι = μαντικάι ἀσυγκράτητοι ἐμπνεύσεις τοῦ θεοῦ. πνέω = ἐμπνέω, ἐμβάλλω. **Κασσάνδρα**· ὠραιστότη κόρη τοῦ Πριάμου λαβοῦσα ἀπὸ τὸν Ἀπόλλωνα τὸ δῶρον τῆς μαντικῆς, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἀνταπεκρίθη εἰς τὸν ἔρωτα αὐτοῦ, ὡς εἶχεν ὑποσχέσθῃ, ὁ θεὸς τὴν κατηράσθη νὰ μαντεύῃ μὲν τὰ ἀληθῆ, ἀλλὰ νὰ μὴ πιστεύηται. Ὁ Χορὸς τὴν φαντάζεται ἐδῶ εἰς μαντικὴν ἔκστασιν.

Ἀντιστροφή (762 - 772)

πέργαμα = ἡ ἀκρόπολις. Ἄρης μετων. = αἱ πολεμικαὶ δυνάμεις. πόντιος = ὁ ἐρχόμενος ἀπὸ τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν. εὐπρῶροι πλάται = εὐπρῶρα πλοῖα· εὐπρῶροισι πλάταις εἰρεσίᾳ· ἐπιμερισμός· εἰρεσίᾳ εὐπρῶρων πλατῶν· εἰρεσίᾳ· (ἐρέτης) = κωπηλασία. Σιμούντιοι ὀχετοὶ = τὰ βέελα τοῦ Σιμόντος. τὰν Διοσκούρων (κασιγνήτην). ἐκ Πριάμου = ἐκ (γᾶς) Πριάμου. δορίπονος = ὁ πονῶν ἐν δορί, ἐν μάχῃ = ὁ πολεμικός.

Ἐπωδὸς (773 - 780)

πόλις = ἀκρόπολις. λαίνος (λᾶας = λίθος) = λίθινος. κυκλώσας· ὑποκ. Ἄρης (764) δόρει φρονίῳ = δόρατι φονικῷ. λαιμοτόμος = ὁ ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ ἀποκοπεῖς. σπῶ = ἀποσπῶ. πόλισμα = ἀκρόπολις· μετὰ τὸ πόλιν εἶναι περιττόν. κατ' ἄκρας = ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον. τίθημι = ποιῶ. κόρας· τῆς Τροίας. πολύκλαυτος· εἰς ἐνεργ. σημασίαν = ὁ χύνων ἄφθονα δάκρυα· ὁμοίως. πολύκλαυτος (Ἑλένα). ἐσσεῖται· δωρικὸς μέλλων τοῦ εἶμι = ἔσται. προλείπω = προδοτικῶς, ἀπίστως ἀφήνω. Ὁ Χορὸς μὲ ἀδράς γραμμάς ἀναπαριστᾷ κατὰ φαντασίαν τὴν μέλλουσαν τύχην τῆς πόλεως. Σημειώσαν τὸ γραφικώτατον λαιμοτόμους. κυκλώσας - σπάσας - πέρσας· τὰ τρία στάδια τῆς πτώσεως τῆς πόλεως. ἑλπίς = φόβος. οἶαν· εἰς τὸ ἑλπίς ἄδε. πολύχρυσοι Λυδαί. Ἡ Λυδία ἦτο πολύχρυσος διὰ τὸν

χρυσορρόαν Πακτωλὸν καὶ οἱ Ἀνδοὶ ἦσαν διαβόητοι ὡς τρυφηλοὶ καὶ ἡδοναθεῖς. **ἴστημι ἐλπίδα**· κατὰ τὸ ἴστημι **μάχην, βοήν, ἰαχήν**. **μυθεύω** = λέγω. **παρ' ἰστοῖς** = ὅταν θᾶ καθήνται, θᾶ ἐργάζονται στοὺς ἀργαλειούς. **τάδε** = τὰ ἐξῆς (ἀναφερόμενα εὐθύς). **ἀπολωτί-ζω** = ἀποσπῶ ἄνθος τοῦ λωτοῦ· **ἀπολωτιεῖ**· εἰς τοῦτο τὸ πατρίδος **οὐλομένης** = ποῖος θὰ μὲ ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὴν πατρίδα μου σὰν ἄνθος ἀπὸ τὸν βλαστόν. **τανύσας ῥῦμα** = τεντώσας, σύρας σύρσιμον. **ῥῦμα**· σύστοιχον ἀντικ. τοῦ **τανύσας**· **εὐπλοκάμου κόμας τανύσας ῥῦμα** = σύρων με ἀπὸ τὰ μαλλιά τεντωμένην κάτω. **δακρυόεν** = κατὰ τρόπον προκαλοῦντα δάκρυα. "Ὀλεῖ ἡ εἰκὼν πολλὴ γραφικὴ καὶ ἐποπτικὴ. Σημείωσον τὸ γραφικώτατον **ἀπολωτιεῖ**. διὰ σέ· αὐτοτελεῶς ὡς ἀνθρώπων· ἢ αὐτὰ γίνονται ἐξ αἰτίας σου. τὰν (οὖσαν) γόνον κύκνου **δολιχαύχενος· δολιχαύχην** = ὁ ἔχων **δολιχὸν** (μακρὸν) **λαιμόν**· ἡ Ἀῆδα ἐκ τοῦ Διὸς μεταμορφωθέντος εἰς κύκνον ἐγέννησε δύο ὧνά· ἐκ τοῦ ἐνὸς μὲν ἐξεκολάφθη ἡ Ἑλένη, ἐκ τοῦ ἐτέρου δὲ ὁ Κῆστωρ καὶ ὁ Πολυδεύκης, οἱ Διόσκουροι. οἱ ἐν αἰθέρι **δισσοὶ Διόσκουροι**· νοεῖται ὁ ἀστερισμὸς τῶν Διδύμων. **εἰ δὴ φάτις ἔτυμός** (ἐστι) = ἐὰν αὕτη ἡ φήμη, ὁ μῦθος, εἶναι ἀληθής. ὡς ἔτεκεν...· εἶδ. πρότασις ἐκ τοῦ **φάτις**. **ὄρνιθι** = μὲ τὸν κύκνον **πταμένῳ** = ὅταν ἐπέταξεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς. **δέμας Διὸς** (= ὁ Ζεὺς) **ἡλλάχθη** = μεταμορφώθη (εἰς ὄρνιν). **εἵτε**· μετὰ τὸ **εἰ** 793 ἀντὶ **εἵτε** — **εἵτε**. **μῦθοι** = τὰ παρὰ μῦθοι. **Πιερίδες**· αἱ Μοῦσαι ὡς καταγόμεναι ἐκ Πιερίας, χώρας τῆς Μακεδονίας· ἐδῶ τὸ **Πιερίσιν** ἐπίθ. = ποιητικῶς· ἐν δέλτοις **Πιερίσιν** = εἰς τοὺς παπύρους τῶν ποιητῶν = εἰς τὴν ποίησιν = διὰ τῆς ποιήσεως. **ἤνεγκαν τάδε** = διέδωκαν αὐτά. **ἄλλως** = μᾶτην. **παρὰ καιρόν** = (πράγματα) ποὺ δὲν ἔχουν θέσιν στὴν λογικὴν. Ὁ Εὐριπίδης κατὰ τὴν συνήθειάν του κάμνει ὀρθολογιστικὴν κριτικὴν τῶν μύθων ἐλέγχων τοὺς ἐξ αὐτῶν ἀτόπους. Ἀμφιβάλλει ἂν ἡ Ἑλένη, μία τοιαύτη γυνὴ μυρίων συμφορῶν πρόξενος, ἦτο δυνατόν νὰ εἶναι κόρη τοῦ Διὸς.

Τὸ χορικὸν ὡς πρὸς τὴν σειρὰν τοῦ καλεῖται Β' στάσιμον. Τὸ σεναίσθημα τοῦ Χοροῦ αἰσιοδοξία καὶ ἔπειτα φοβία διὰ τὰς φοιτικὰς συνεπειὰς τοῦ πολέμου.

ΤΡΙΤΟΝ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ (801 - 1035)

α') 801 - 830

ὁ στρατηλάτης τῶν Ἀχαιῶν ποῦ ἐνθάδε ; διὰ τοῦ ἐνθάδε δηλοῦται ὅτι ὁ Ἀγ. εὐρίσκεται ἐδῶ εἰς τὴν Λυλίδαν, διὰ δὲ τοῦ ποῦ ζητεῖται νὰ ὁρισθῇ εἰς ποῖον ὁρισμένως μέρος ἐδῶ εὐρίσκεται. τίς προσπόλων = τίς ἀπὸ τοῦς θεράποντας. τίς φράσειεν ἄν· ἐρωτήσης εὐχρὴν ἐκφράζουσα = ποῦος θὰ εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ ἀναγγείλῃ. ζητοῦντα· κατηγ. μεταγῆ ἐκ τοῦ φράσειεν ἄν. Ἀχιλλεὺς τὸν Πηλέως παῖδα ὑποκ. νίν = Ἀγαμέμνονα· ἀντικ. ἐν πύλαις = ἔξω εἰς τὴν εἴσοδον τῆς σκηνῆς του. γάρ· αἰτιολογεῖ νοουμένην πρότασιν : εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸν ἴδω. οὐ γὰρ μένομεν· ὑποκ. νόησαν τὸ πάντες ἡμεῖς οἱ στρατεύοντες. ἐξ ἴσου = ὑπὸ τῆς ἰδίας συνθήκης. Εὐρίπου πέλας = πλησίον τοῦ Εὐρίπου. ἄξυγες γάμων = ἄγαμοι· γραφικώτερον τοῦ ἄγαμοι. θ(α)άσσω = κλύωμαι· πρβλ. ὁ θᾶκος (195). θάσσουσ' ἐπ' ἅκταις· γραφικὴ εἰκὼν τῆς ἀπραγμοσύνης. εὐνις - ἰδος = σύζυγος. καὶ παῖδας' ἐνν. ἐκλιπόντες. δεινὸς ἔρωσ = ὑπερβολικὸς ἐνθουσιασμός· ἐκ τούτου τὸ στρατείας. Ἑλλάδα· ἀντὶ Ἑλλάδι εἰς τὸ ἐμπέπτωκεν. τοῦμόν δίκαιον = τῆς ἰδικῆς μου δικαίας ἀπόψεως. ὁ χρήζων = ὁποῖος θέλει. αὐτὸς = μόνος του. ὑπὲρ αὐτοῦ φράσει = τῆς ἰδικῆς του, τῆς προσωπικῆς ἀντιλήψεως του θὰ ἀναπτύξῃ. γάρ = λοιπόν. 'πι = ἐπὶ λεπταῖς ταῖσδε γ' Εὐρίπου πνοαῖς = ἐδῶ ὅπου μόλις φουστὸν αἱ ἀδύνατοι αὐταὶ πνοαὶ (αἶραι) τοῦ Εὐρίπου. ἴσχω = ἔχω = συγκρατῶ. πρόσκειμαι = πιέζω. ἐνοχλῶ. πόσον χρόνον ἔτι ἐκμετρῆσαι χρή = πόσον ἀκόμη πρέπει νὰ ἀφῆσωμεν νὰ περάσῃ. πρὸς στόλον Ἰλίου = μέχρις ὅτου ἀποπλευσώμεν διὰ τὸ Ἴλιον. δρᾶ· προστ. τοῦ δρῶ = κλίνω. μένων = περιμένων. μελλήματα = βραδύτητες, ἀναβολαί. ἐξέβην = ἐξῆλθον. ὦ πότνι· αἰδώς = ὦ σεβασμία, ἱερὰ αἰδουμένη. τήνδε τίνα λεύσω ποτὲ γυναῖκα = τίς ἐστὶν ἥδε ἡ γυνή, ἣν λεύσω· τήνδε ἀντικ. τίνα κατηγ. ποτέ· ἐν ἐρωτήσει σημαίνει τάχα. οὐ θαῦμα = δὲν εἶναι παράδοξον. πάρος = πρότερον. αἰνῶ = ἐπαινῶ. σέβω = τιμῶ. τὸ σωφρονεῖν = ἡ σωφροσύνη, ἡ αἰδώς. σύλλογος = τὸ συγκεντρωμένον στρατόπεδον. μοῦστιν = μοὶ ἐστίν. Οὐκαστή ἡ εἰς τοὺς δύο στίχους βραχυλογία τῆς Κλυταιμῆστρας.

τὰ καίρια = τὰ ἀπαραίτητα. αἰσχρὸν δέ μοι γυναιξὶ συμβάλλειν λόγους = ἀλλ' ἐντρέπομαι νὰ ὁμιλῶ μετὰ γυναικας. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον διακρίπτει τὸν πρὸς τὴν Κλυτ. διάλογον καὶ ἀπέρχεται.

β') 831-894

δεξιάν ἐμῇ χειρὶ σύναψον, ἀρχὴν μακαρίων νυμφευμάτων = ὡς ἐνώσωμεν τὰς δεξιὰς ὡς ἀρραβώνα εὐτυχισμένου γάμου. Ὁ Ἀχ. ἀγνοῶν τὴν συμπατριάν Ἀγ. καὶ Ὀδυσσέως δὲν ἐννοεῖ τὴν Κλ. καὶ φαντάζεται ὅτι ἐκείνη ζητεῖ τὴν χειρὰ του ἐρασθείσα αὐτοῦ. Ἡ παρανόησις χαριεστάτη. Ταράσσεται τὴν παραχρῆν του φανερόνουν αἱ ἐρωτήσεις, αἱ βραχεῖαι προτάσεις καὶ τὸ ἀσύνδετον : τί φῆς; ἐγὼ σοι (συνάψω) δεξιάν, ὦν μὴ μοι θέμις (ἐστὶ) (φαῦειν)· τὸ φαῦειν νοεῖται ἐκ τοῦ προηγουμένου ψαύοιμεν. θέμις μάλιστα· ἢ Κλυταιμῆστρα ἐπαναλαμβάνει τὸ θέμις εἰς ἐπίφωσιν τοῦ λόγου αὐτῆς. θέμις μάλιστα = καὶ πολὺ μάλιστα ἐπιτετραμμένον ἡμεῖς θὰ ἐλέγαμεν : θέμις; καὶ παραθέμις μάλιστα. γαμεῖς· μέλλον. τὴν ἐμὴν· μετ' ἐμφάσεως ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς προτάσεως. Ἡ σκιερὴ σκυρπίζει πολλὴν ἰλαρότητα. ἀφασία μ' ἔχει = δὲν ξέρω τί νὰ εἰπῶ. εἰ μὴ τι παρανοοῦσα καινουργεῖς λόγον = ἐκτὸς ἐάν ἀπὸ κάποιαν παράκρουσιν λέγεις λόγια ἀκατανόητα καινουργῶ λόγον = χρησιμοποιῶ λέξεις με σημασίαν διαφορετικὴν ἀπὸ τὴν συνήθη. ἐμπέφυκε = εἶναι ἔμφωτον, φυσικόν. τότε· ἐπεξηγεῖται διὰ τοῦ αἰδεῖσθαι. ὀρῶσι· μετοχὴ εἰς τὸ πᾶσι ἀναφερομένη. καὶ γάμου μεμνημένοις = καὶ ὅταν θέμα τῆς ὁμιλίας των εἶναι ὁ γάμος. Ἡ Κλ. ζητεῖ νὰ ἐξηγήσῃ φυσιολογικῶς τὴν παραχρῆν τοῦ Ἀχιλλέως. ἐμνήστευσα = ἐμνηστεύθην. ἦλθέ μοι λόγος γάμων = μοῦ ἐγίνα πρότασις συνοικισίου. τὰπὸ σοῦ = τὰ ἀπὸ σοῦ (λεγόμενα) = τὰ λόγια σου. εἶκαζε = κάνε εἰκασίαν πρὸς λύσιν τοῦ μυστήριου. κοινόν ἐστιν εἰκάζειν τάδε = καὶ οἱ δύο ἐνδιαφερόμεθα νὰ λύσωμεν αὐτὸ ἐδῶ τὸ μυστήριον. ἄμφω... τοῖς λόγοις ἴσως = καὶ οἱ δύο ἐξ ἴσου λέγομεν τὴν ἀλήθειαν. μνηστεύω γάμους οὐκ ὄντας = ἀρραβωνίζω με γαμβρὸν ἀνύπαρκτον. ὡς εἶξασιν = ὡς εἰκόασιν (οἱ γάμοι) = ὡς φαίνεται. αἰδοῦμαι τάδε = ἐντρέπομαι διὰ τὸ πάθημά μου αὐτὸ ἐδῶ. ἐκερτόμησε = ἠθέλησε νὰ πειράξῃ. κερτομῶ παρὰ τὸ κέρτομος = ὁ ἔχων κέρρον στόμα, ὁ δηκτικὸς, ὁ πειρακτικὸς. ἀμελία δὸς = μὴ τὰ λαμβάνης ὡς ἔβην. φαύλως = κούφως. χαῖρε· ἀποχαι-

ρεπίζει τὸν Ἄχ. ἐτοιμαζομένη νὰ ἀπέλθῃ. οὐκ ὀρθοῖς ὁμμασιν εἰσρωῶ = ἀτενίζω μὲ χαμηλωμένους ὀφθαλμούς (ἀπὸ ἐντροπῆν)· ἡμεῖς λέγομεν : δὲν ἔχω μοῦτρα νὰ σέ ἰδῶ. καὶ σοὶ τόδ' ἐστὶν ἐξ ἐμοῦ = καὶ σὺ χεῖρε. ματεύω καὶ μαστεύω = ζητῶ. γένεθλον = ἔργονος. πύλας παροίξας = ἡμιανοίξας τὰς πύλας. ὡς τεταρβηκῶς = πόσον τρομακχένος. ταρβῶ = τρομάζω. Ἐφοβεῖτο, διότι ἐπρόκειτο νὰ προδώσῃ μυστικὰ τοῦ κυρίου του· φοβισμένον τὸν ἔδειχεν ὁ χαμηλὸς τόνος τῆς φωνῆς καὶ αἱ προφυλάξεις ποὺ ἐλάμβανε. οὐχ ἄβρύνομαι τῷδε = δὲν καμαρώνω δι' αὐτὸν ἐδῶ τὸν τίτλον (τοῦ δούλου δηλ.)· τοῦτο λέγει μὲ βαρυθυμίαν. τίνος; δούλου. ἐμὸς μὲν οὐχί = τοῦλάχιστον ἰδικὸς μου ὅχι. χωρὶς τὰμὰ κ' Ἀγαμέμνονος = τὰ πράγματα τὰ δικὰ μου καὶ τοῦ Ἀγαμ. εἶναι χωριστά. τῇσδε ἐνν. δούλος· ἀπόκρισις εἰς τὸ τίνος (δούλος). ὦν μ' ἐπέσχεσ = διὰ τὰ ὅποια μὲ ἐσταμάτησας· τὸ ἐπέχω ἐδῶ μεταβατικόν. ἐρίσταμαι = ἵσταμαι πλησίον. λέγοις μν· μετριωτέρα ἔκφρασις τῆς προστακτικῆς = δύνασαι νὰ λέγῃς· ἐνόησαν τὸ νῶν, δοτ. προσ. ἀντων. α' προσ. δυτικοῦ = εἰς ἡμᾶς. ὡς μόνοις (οὔσι) = μὲ τὴν ἰδέαν, ἔχων ὑπ' ὄψει ὅτι εἴμεθα μόνοι ἡμεῖς οἱ δύο. ἡμῇ = ἡ ἐμῇ.

γ') 865 - 895

ἀνοίσει· μέλλον τοῦ ἀναφέρω = ἀναφέρομαι, ἐς μέλλοντα χρόνον = εἰς τὸ μέλλον. ἔχει = παρέχει = παρουσιάζει, προκαλεῖ. ὄκνος = δισταγμός, ἀνησυχία. δεξιᾶς ἑκατι = ἑνεκα τῆς δεξιᾶς, ὅσον ἀφορᾷ τὴν δεξιάν, ἐάν θέλῃς ὡς ἐγγράψιν τῆς ἀσφαλείας σου τὴν δεξιάν μου, νά, (καὶ προτείνει τὴν δεξιάν χεῖρα)· ἡδύνατο νὰ εἶπῃ καί : πρὸ τῆς δεξιᾶς. λάτρις-ιος = δούλος, ὑπηρέτης. χῶτι = καὶ ὅτι. ἐν ταῖς σαῖσι φερναῖς = μέσα στὰ προικιά σου. κάμὸς = καὶ ἐμὸς = καὶ δικὸς μου, πιστός. ἐκκαλύπτω = ξεσκεπάζω. στέγεις = σκεπάζεις, κρατεῖς μυστικούς. αὐτόχειρ = διὰ τῆς ἰδίας (του) χειρός. μέλλει = σκέπτεται, σχεδιάζει, μελετᾷ· ὁ στίχος περιέχει σειρὰν ὅλην ἐγκλημάτων : 1) παῖδα σὴν μέλλει κτενεῖν, 2) ὁ φύσας πατήρ, 3) αὐτόχειρ. πῶς· ἡ ἐρώτησις δηλοῖ ἐκπληξιν. ἀπέπτυσ(α) μῦθον· μόλις ἤκουσα ὅτι εἶπες, πρὶν ἐκφράσω τὸ αἶσθημά μου, βδελύσσομαι, οὐκ εὖ φρονεῖς = δὲν εἶσαι στὰ καλά σου. φασγάνῳ = ξίφει (μέλλει κτενεῖν) φονεύων. δέρη = ὁ καιμός· λευκὴν δέρην· τὸ ἐπίθ. ἐξάγει τὴν τρυφερότητα

καὶ τὴν σκληρότητα τοῦ ἐγκλήματος. ἀρτίφρων = ὁ ἔχων ἀρτίως τὰς φρένας (πρβλ. ἀρτιμελής) = ἔχει σφῶς τὰς φρένας. πλὴν ἐς σέ καὶ σὴν παῖδα = εἰς ὅλα τὰ ἄλλα πλὴν εἰς ὅτι ἀφορᾷ σὲ καὶ τὴν κόρη σου. τοῦτ' (ο) = ὡς πρὸς τοῦτο τὸ σημεῖον. ἐκ τίνος λόγου (μέλ- λει κτενεῖν) = διὰ ποῖον λόγον. οὐπάγων = ὁ ἐπάγων = ὁ παρα- κινῶν, ὁ ὠθῶν. ἀλάστωρ = κακὸς δαίμων. θέσφαθ' (ἐπάγει αὐτὸν) = τῶν θεῶν ἢ θεήσις. ὥς γέ φησι Κάλχας· ὅστις πιθανὸν καὶ νὰ ψεύδεται, διότι ἡ θεότης ἀδύνατον εἶναι νὰ διατυπώσῃ μίαν ταυτέτην σκληρὰν καὶ ἀπάνθρωπον ἀξίωσιν. Σημεῖωσον τὸν ὀρθολογισμὸν τοῦ Εὐριπίδου. ἵνα πορευῇται στρατός· ἀπόκρισις εἰς τὸ ἐκ τίνος λόγου. ποῖ; γὰρ ποῦ; Ἡ Κλ. γνωρίζει γὰρ ποῦ πρόκειται νὰ ξεκινήσῃ ὁ στρα- τός, ἀλλ' εἶναι ἀλλόφρων. δώματα = ἡ καθέδρα, ἡ αὐλή. δώματα Δαρδάνου = ἡ Τροία, τὸ Ἰλίον. Δάρδανος, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ πατὴρ τοῦ Ἰλίου, τοῦ οἰκιστοῦ τοῦ Ἰλίου, γενάρχης τῶν Δαρδάνων, συγγενῶν τῶν Τρώων. εἰς Ἰφιγένειαν = διὰ τὴν κακὴν τύχην τῆς Ἰφιγενείας. Ἑλένης νόστος ἦν πεπρωμένος = ἦτο πεπρωμένον νὰ γίνῃ ἡ ἐκστρα- τεῖα διὰ τὴν Ἑλένην. πάντα ἔχεις = ὅλα τὰ γνωρίζεις. Ἀρτέμιδι... Τοῦτο εἶναι τὸ κεφάλαιον τῆς ὅλης σκηνῆς, ἀλλ' ὁ πρεσβύτερος ἀνέβαλλε τὴν ἀνακοίνωσιν, ἵνα διεγείρῃ τὴν περιέργειαν. πρόφασις = ἀφορμή. ἐπ' ὀλέθρῳ = διὰ τὸν θάνατόν σου. καὶ μήτηρ σέθεν = καὶ ἡ μή- τηρ σου. Ἡ μήτηρ ἄγεται εἰς ὀλεθρον διὰ τὸν θάνατον τῆς θυγατρὸς. ἔτλη = ἐτόλμησε. οἴχομαι· εὐφημισμός = εἶμαι χαμένη. δακρύων νάματα = τὰς ροὰς τῶν δακρύων. οὐκέτι στέγω = δὲν ἠμπορῶ πλέον νὰ συγκρατήσω. πόθεν φῆς εἰδέναι πεπυσμένος; ἡ σειρά : φῆς εἰδέναι πεπυσμένος (αἰτιολ. μετοχή) πόθεν; δέλτον πρὸς τὰ πρὶν γεγραμμένα = ἐπιστολὴν ἀντίθετον πρὸς τὴν πρώτην ἐπιστολὴν. οὐκ ἔων ἢ ξυγκελεύων παῖδ' ἄγειν θανουμένην = θέλων νὰ μὲ ἐμποδίσῃς ἢ θέλων νὰ μὲ παρακινήσῃς μαζί μου νὰ φέρω τὴν κόρη μου, γὰρ νὰ σφαγῇ. οὐκ ἔων· ἡ μετοχὴ μετηνέχθη ἀπὸ τοῦ περιεχο- μένου τῆς ἐπιστολῆς εἰς τὸν κομιστήν. μὴ μὲν οὖν ἄγειν· τὸ μὲν οὖν ἐνισχύει τὴν ἄρνησιν = ὅχι, ὅχι γὰρ νὰ φέρῃς. φρονῶν εὖ ἔτυχε = ἔτυχε νὰ εἶναι στὰ καλὰ του. φέρων· ἐνδοτ. μετοχή. γε· ἐξαίρει τὴν ἀντίθεσιν τοῦ φέρων πρὸς τὸ δίδως λαβεῖν. ἀφείλεθ' ἡμᾶς = ἀπέσπασεν ἡμᾶς.

δ') 896 - 925

ἐκλυον· πραγματικῶς ἀπ' ἧς στιγμῆς ἤρχισαν καὶ ἀποκαλύψεις τοῦ γένους. τὸ ἐμὸν = ἔτι ἀφορᾷ εἰς ἐμέ, τὴν προσωπικὴν μου προσβολήν. οὐ φαύλως = οὐ καύρως = βλαβείως. δολόω - ὦ = εξαπατῶ, παρριθεύω. σοῖς γάμοις = με τοὺς γάμους σου· ἡ Κλ. παρατηρήσασα ὅτι ὁ Ἀγ. βλαβείως φέρει τὴν προσβολὴν ἐρεθίζει τοῦτον. οὐχ ἀπλῶς οὕτω φέρω = δὲν τὸ παίρνω ἐλαφρὰ ἔτσι ἵνα συνεπειῶν. ἐπαιδευθῆσομαι· μέλλ. παθ. τοῦ ἐπαιδοῦμαι = ἐντρέπομαι. προσπεσεῖν τὸ σὸν γόνυ = νὰ πέσω στὰ γόνατά σου. θνητὸς· χάριν τοῦ μέτρου ἀντί: θνητή. γεγῶτα· κατὰ σύνεσιν εἰς τὸ σὸν γόνυ = σέ. τί γὰρ ἐγὼ σεμνύνομαι; = διότι πρὸς τί νὰ ὑπερηφανεύωμαι; ἢ ὑπερηφανεύωμαι τῆς ὅθι ἦτο ἄνορεϊς δι' αὐτήν. σπουδάζω = σοβαρῶς ἐνδιαφέρωμαι. ἀμύνω (τινί) = βοηθῶ. τῇ τ' ἐμῇ δυσπραξίᾳ τῇ τε λεχθείσῃ δάμαρτι σῇ = καὶ ἐμένα δυστυχῶσιν καὶ ἐκείνην, ἢ ὅποια μόνον τὴν τίτλον τῆς ἰδικῆς σου συζύγου εἶλαβε. μάτην = ψευδῶς· ἀλλ' ὅμως (λεχθείσῃ). καταστέφω = θέτω τὴν νομιστικὴν στέφανον εἰς τὴν κεφαλὴν. νιν = αὐτήν ὡς γαμουμένην (μέλλων) σοί. νῦν δέ· εἰσάγεται ἡ πραγματικότης ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ μὴ πραγματοποιεῖν. ἵξεται ὄνειδος = ὅθι ἔθλθ ὄνειδος. ὅστις· αἵτιον σημαίνει. εἰ μὴ = εἰ καὶ μὴ. γοῦν· = τοῦλάχιστον. πρὸς γενειάδος... πρὸς μητέρος· ἡ βροχὴ τῶν ἐπιλήψεων δεικνύει τὴν θέρην τῆς ἰκεσίας. Τὸ λαμβάνεσθαι τῶν γονάτων (γουνοῦμαι καὶ γουναῶμαι) τοῦ γενείου καὶ τῆς δεξιᾶς ἦτο σημεῖον ἰκεσίας. ἀμυναθεῖν· ποιητ. ἀόριστος τοῦ ἀμύνειν = νὰ ἰκανοποιήσῃ. πέλει μοι = ὑπάρχει εἰς ἐμέ. τὰ Ἀγαμέμνονος = ἡ στάσις, ἢ διαγωγὴ τοῦ Ἀγαμ. πάντολμα = θρασύτητα, ἀναιδέστατα. γυνή· ἀσθενὲς πιάσμα. στράτευμα = στρατόπεδον. ἀναρχον = ἀπειθαρχητον. θρασὺ ἐπὶ τοῖς κακοῖς = ἀναιδὲς εἰς τὴν δυστολίαν τοῦ ἔλλου. χρήσιμον = παθητικόν. θέλωσι = κατὰ σύνεσιν, διότι τὸ στράτευμα εἶναι περιληπτικόν. Ἰσως ὁ Εὐριπίδης εἶχεν ὑπ' ὄψιν τοῦ τὴν σύγχρονον κατὰστατον τοῦ ναυτικοῦ τῶν Ἀθηναίων. ὑπερτείνω τινὸς χεῖρα = κρατῶ τὸ χεῖρ μου ἀπὸ πάνω ἀπὸ ἐνα, προστατεύω· πρβλ. Ὀμηρον Ω 374. σεσώμεθα· ὁ παρακ. ἀντὶ μέλλ. διότι ἡ Κλυταμνήστρα, πραγματικῶς πεπεισμένη διὰ τὴν σωτηρίαν, φαντάζεται αὐτὴν ἤδη τετελεσμένην. δεινὸν τὸ τίκτειν = τὸ τίκτειν (ἐστὶ) δεινὸν = ἡ

μητρότης εἶναι κάτι ὑπερφύεσ, μυστηριώδες, καὶ φέρει φίλτρον μέγα πᾶσι τε κοινόν = καὶ γεννᾷ εἰς ὅλας ἀνεξαίρετους ἰσχυρὸν φίλτρον. ὥσθ' ὑπερκάμνειν τέκνων = ὥστε νὰ ὑποφέρουν ὑπερβολικὰ χάριν τῶν τέκνων τῶν. Ὁ Εὐριπίδης ἐν Φοινισσῆς λέγει παραπλήσιαι δεινὸν γυναιξὶν αἱ δι' ὠδίνων γοναί· καὶ φιλότεκνόν πως πᾶν γυναικεῖον γένος. θυμός = ἡ ψυχὴ, αἶρεται πρόσω = αἶρεται εἰς ἀνωτέρας σφαίρας. ὑψηλόφρων· προλὴ κατηγ. = ὥστε νὰ δοκιμάζῃ ὑψηλὰ αἰσθημάτων· οἱ πλεονασμοὶ ἐξαίρουσιν τὴν μεγαλόφροσύνην του. ἀσχαλᾶν καὶ ἀσχάλλειν = νὰ λυπῇται, στενοχωρῇται. τὰ κακὰ = ἡ δυστυχία. τὰ ἐξωγκωμένα = ἡ μεγάλη εὐτυχία. μετρίως = ἐν μέτρῳ. Τοῦτο ἀποδοτέον εἰς ἀμρότερα τὰ ἀπαρέμματα· ἀσχαλᾶν - χαίρειν. Παρ' Ὀμήρῳ ὁ Ἀχιλλεὺς χαρακτηρίζεται ὡς ἐμπαθὴς καὶ εὐδέξαπτος. οἱ τοιοῖδε βροτῶν = ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἐκεῖνοι ποῦ εἶναι τοιοῦτοι, οὔτως εἶμαι ἐγώ. λελογισμένοι εἰσὶν ὀρθῶς = ἔχουν λάβει ὀρθὴν σκέψιν. διαζῶ τὸν βίον = περῶ ὅλην μου τὴν ζωὴν. γνώμης μετὰ = μετὰ γνώμης = με συνεσιν. ἔστιν ἵνα = ὑπάρχουν περιπτώσεις κατὰ τὰς ἁπείρας· τὸ ἵνα τοπικόν. ἔστι χῶπου = ἔστι καὶ ὅπου = ἐν ἑκατῷ, ἐνίοτε. λίαν φρονῶ = εἶμαι ὑπερβολικὰ σφόδρα. γνώμην ἔχει χρήσιμον = εἶναι χρήσιμον (πρᾶγμα) ἢ φρόνησις, ἢ ὀρθὴ κρίσις.

ε') 926 - 958

ἐν Χείρωνος = ἐν δόμοις Χείρωνος· Χείρων ὁ εὐσεβέστατος τῶν Κενταύρων. ἡγοῦμαι καλῶς = ἀσκῶ καλῶς τὰ ἡγεμονικά μου διακώματα. παρέχων ἐλευθέραν φύσιν = παρουσιάζων ἐλευθερίαν (ἀνεξαρτησίαν) γνώμης. Ἄρῃ κοσμήσω δορί = τὸν θεὸν τοῦ πολέμου Ἄρην θὰ τιμῇσω διὰ τῶν ὅπλων. πρὸς τῶν φιλτάτων· ποιητ. αἷτιον εἰς τὸ παθοῦσα. τὰ φίλτατα = οἱ συγγενεῖς (ἐδῶ ὁ σύζυγος). οἰκτον περιβαλὼν τοσοῦτον = ἀφ' οὗ σὲ περιέβαλα με τόσῃ συμπάθειαν. ἃ δὴ κατ' ἄνδρα γίγνεται νεανίαν = ὅσῃν ἡμπορεῖ νὰ παράσχη εἰς νέας. καταστέλλω (τινὰ) = καταπραΰνω, καθιγασχάζω. ἐμὴ φατισθεῖσα = ἐμοὶ εἰς γάμον δοθεῖσα. τοῦμὸν δέμας = ἐμέ, ἐμαυτὸν. ἐμπλέκω πλοκάς = τυλίγω εἰς μηχανορραφίαν. εἰ καὶ μὴ = εἰ καὶ μὴ ἦρατο σίδηρον = ἀνέσυρε τὸ ξίφος. τοῦνομα τοῦμὸν φονεύσει· προσωποποιῶν. δι' ἐμέ διὰ τε τοὺς ἐμοὺς γάμους· ἐν διὰ δυοῖν. δεινὰ κοῦκ ἀνεκτά. σχῆμα ἐκ παραλλήλου. τλᾶσα = ὑπομείνασα

ἡτιμασμένη ἀνάξια = ὑποστῆσα προσβολήν, ἥς δὲν ἔτο ἀξία. θαυμαστὰ ὡς = ἀντί : θαυμαστώς ὡς· ἐπιτείνει τὸ ἀνάξια = εἰς βαθμὸν καταπληκτικόν. κάκιστος = προστυχώτατος. τὸ μηδὲν = τὸ μηδενικόν (ἀνὴρ) ἐν ἀνδράσι. ὡς οὐχὶ Πηλέως, ἀλλ' ἀλάστορος γέγως = σὺν νὰ μὴ ἤμουν υἱὸς τοῦ Πηλέως, ἀλλ' υἱὸς κακοῦ δαίμονος.

Καὶ ὁ Εὐροπίδης, ὡς ὁ Ὅμηρος, ἐξαίρει τὴν φιλοτιμίαν τοῦ Ἀχιλλέως. Ὁ Ἀχιλ. ἀντιτάσσει πρὸς ἑαυτὸν τὸν Μενέλαον, διότι αὐτὸς εἶναι ὁ ἠθικὸς ἀποστοργὸς τῆς ἀπάτης.

μὰ τὸν δι' ὕρῳν κυμάτων τεθραμμένον = μὰ τὸν μεγάλῳσαντα μέσα στὰ ὕγρα κύματα. φυτουργὸν = πατέρα· ὁ Ἀχ. ὡς νέος εἶναι εὐεπίφορος εἰς τοὺς ἥρκους. οὐδ' εἰς ἄκραν χεῖρα = οὐδὲ μὲ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου του. ὥστε προσβαλεῖν (χεῖρα) πέπλοις = ὥστε νὰ ἐγγίσῃ τοὺς πέπλους. Σίπυλος ἔσται πόλις = ἡ Σίπυλος θὰ ἔχῃ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως· Σίπυλος, πόλις τῆς Φρυγίας, ἥς ἐβασίλευεν ὁ Τάνταλος, ὁ γενάρχης τῶν Πελοπιδῶν. ὄρισμα βαρβάρων = περιφέρειαν βαρβ. ὅθεν πεφύκασι γένος = ὅθεν ἔλκουν τὴν καταγωγὴν των. κεκλήσεται = θὰ ἀκούσεται. ἐνάρχομαι· λέγεται καὶ κατάρχομαι καὶ ἐξάρχομαι = κάμνω ἀρχήν (τελευτή). προχύται = οὐλοχύται = κριθαὶ ἀδρῶς ἀλλήλεσμένοι = κριθάλευρα. χέρνιψ (ἡ) = τὸ ἡγνιασμένον ὕδωρ, δι' οὗ ἐνιπταν τὰς χεῖρας. τίς δὲ μάντις ἔστ' ἀνὴρ· μάντις ὕποκ., τίς ἀνὴρ κατηγορούμενος = τί εἶδους ἄνθρωπος εἶναι ὁ μάντις ὅς = ἀπ' οὗ οὗτος. τυχῶν = στήν τύχην· ἀνάφερε εἰς τὸ ὀλίγ' ἀληθῆ λέγει. μὴ τύχη = δὲν ἐπιτύχη. διοίχεται = χάνεται, γίνεται ἄφαντος.

ς') 959 - 991

ἑκατι· στίχ. 373. θηρῶσι λέκτρον τοῦμόν = ἐπιδιώκουν τὸν γάμον μου· ἡ πρότασις κεῖται παρενθετικῶς. ὕβριν ὕβρισην ἡμᾶς = μᾶς προσέβαλε. τοῦμόν ὄνομα = τὴν ἄδειαν νὰ χρησιμοποίησῃ τὸ ὄνομά μου. ἐμοῦ πάρα = παρ' ἐμοῦ. θήραμα· παράθεσις = ὡς δόλωμα. ἐμοὶ μάλιστ' ἐπέισθη = ἀπὸ τὸ ἰδικόν μου ὄνομα κυριώτατα ἐπέισθη, παρεπίσθη. ἐκδοῦναι θυγατέρα ἐμοὶ πόσει (κατηγ.) = νὰ δώσῃ εἰς ἐμέ ὡς εἰς σύζυγον τὴν θυγατέρα της : τὸ ὄνομά μου ὡς συζύγου τῆς κόρης της τὴν ἐπλάνησε. ἔδωκα τᾶν = ἔδωκά τοι ἄν = θὰ

ἔδιδα τὴν ἄδειαν βέβαια. "Ελλῃσι δοτ. χαριστ. νόστος πρὸς Ἴλιον κάμνει ἐν τῷδε = ἡ εἰς Ἴλιον ἐκστρατεία προσκρούει εἰς τοῦτο τὸ σημεῖον. Βεβαίως θὰ ἐδυσκολευσθῇ νὰ δώσω τὴν ἄδειαν, ἀλλὰ θὰ τὴν ἔδιδα προκειμένου περὶ τῆς σωτηρίας ὅλης τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ὁ Ἀχιλλεύς ἔχει πανελλήνια αἰσθήματα. Ἡ Κλυταιμῆστρα... λέγει ταῦτα καθ' ἑαυτὸν ὁ Ἀχιλλεύς. τὸ κοινὸν ὦν μέτ' ἐστρατευόμεν = τὸ κοινὸν συμφέρον (τούτων), μεθ' ὧν ἐξεστράτευσον. οὐδέν εἰμι παρά γε τοῖς στρατηλάταις = δὲν ἔχω καμμίαν σημασίαν εἰς τὴν συνείδησιν τῶν στρατηλάτῶν τοῦλάχιστον. ἐν εὐμαρεῖ (ἐστίν) = εἶναι εὐκόλον (δι' αὐτοῦς)· εὐμαρὴς = εὐκόλος, εὐχερής. δρᾶν καὶ μὴ δρᾶν καλῶς = νὰ μὲ μεταχειρίζωνται καὶ καλὰ καὶ ἄσχημα. εἴσεται· μέλλ. τοῦ οἶδα. σίδηρος· κατὰ συνεκδοχὴν = τὸ ξίφος. χραυνῶ· μέλλ. τοῦ χραίνω = μολύνω· κηλίσιν αἵματος φόνου. πρὶν ἔλθειν (με). ἐξαίρουμαι = ἀποσπῶ. θεὸς πέφηνά σοι = ἔχω εὐρεθῇ διὰ σέ ὡς θεός, ὅπως καὶ σὺ μὲ ἔχεις φαντασθῇ. μέγιστος = ἰσχυρότατος. οὐκ ὦν· ἐνδοτ. ἡ μετοχή. θεὸς πέφηνά σοι - οὐκ ὦν - ὅμως γενήσομαι· πολὺ παιδικά. Ὁ Εὐριπίδης ζητεῖ νὰ παρουσιάσῃ τὸν Ἀχιλλεὺς εἰς τὰς σκέψεις του ὡς ἄωρο παιδί. σεμνὴ = σεβαστή. φεῦ = εὐγε. πῶς ἂν σ' ἐπαινέσαιμι = πῶς θὰ ἦτο δυνατόν νὰ σέ ἐπαινέσω. λίαν λόγοις = μὲ ὑπερβολικὰ λόγια. μηδὲ = καὶ μὴ. ἀπόλλυμι τὴν χάριν = χάνω τὴν δύναμιν νὰ εὐχαριστήσω. ἐνδεῶς τοῦδε (τοῦ ἐπαινεῖν) = μὲ ἑλλιπῆ, ἀνεπαρκῆ πρὸς τοῦτο λόγια, μὲ ἐπαίνους περιορισμένους = πῶς θὰ ἦτο δυνατόν νὰ σέ ἐπαινέσω, χωρὶς νὰ φανῶ ὅτι σέ κολακεύω μὲ ὑπερβολικὰ λόγια μῆτε ὅτι εἶμαι ἀχάριστος μὲ περιορισμένους εὐχαριστίας. ἀγαθοὶ = οἱ ἀγαθοί. αἰνῶ ἄγαν = εἶμαι ὑπερβολικὸς εἰς τοὺς ἐπαίνους. παραφέρω = προβάλλω (εἰς τὸ μέσον) ὡς ἐπιχείρημα, φέρω. οἰκτρός = ὁ οἰκτον προκαλῶν. ἰδίᾳ νοσοῦσα = πάσχουσα προσωπικῶς· ἡ μετοχὴ εἶναι αἰτιολογικὴ. ἄνοσος κακῶν ἐμῶν = ἀπῆλλαχμένος τῶν συμφορῶν μου = ξένος πρὸς τὰς συμφοράς μου. ἀλλ' οὖν = ἀλλ' ὅμως, ἔχει τι σχῆμα ἀνὴρ ὁ χρηστός = κάμνει καλὴν ἐντύπωσιν ἀσφαλῶς ὁ χρηστός, ὁ εὐγενὴς ἀνὴρ. κὰν ἄπωθεν ἦ· καὶ ἂν εἶναι μακρὰν τῶν συμφορῶν = καὶ ἂν εἶναι ξένος πρὸς τὰς ἀλλοτρίας συμφοράς. ἦ· αἰτίαν σημαίνει = διότι ἐγώ. οἰηθεῖσα· ἐνδ. μ.γ. κενὴν κατέσχον ἐλπίδα = εἶδα τὰς ἐλπίδας μου ματαιούμενας. τάχα = ἴσως. ὄρνις γένοιτ' ἂν = οἰωνός· ἤθελε γίνεαι κακός. ἐμὴ παῖς θανοῦσα = ἡ κόρη μου, ἐὰν σφαγῇ, σοῖς μέλλουσι γά-

μοις = διὰ τὸν μέλλοντα γάμον σου. εὖ μὲν ἀρχὰς εἶπας, εὖ δὲ καὶ τέλη = καὶ καλὰ ἄρχισες καὶ καλὰ τελείωσες.

ζ') 992 - 1035

νιν = αὐτὴν τὴν θυγατέρα μου ὑποκ. τοῦ περιπυτῆσαι. ἀπαρθένευτα = ἀπρεπῆ εἰς παρθένον. ἔχουσα δι' αἰδοῦς ὅμμ' ἐλεύθερον = ἔχουσα τὴν αἰδησιμότητα εἰς τὸ βλέμμα ὡς ἐλεύθερα, ὡς ἀρμόζει εἰς αὐτὴν ἔχουσαν ἐλευθεροπρεπῆ ἀνατροφὴν. ταῦτά τεύξομαι = θὰ ἐπιτύχω τὰ ἴδια, δηλ. τὸν οἶκόν σου. οὐ παρούσης = χωρὶς νὰ εἶναι παρούσα = καὶ μὲ τὴν ἀπουσίαν της. σεμνὰ σεμνύνεται = ἡ σεμνότης εἶναι σεμνότης, δὲν χάνει ποτὲ τὴν ἀξίαν της. ὅμως δὲ = ἀλλ' ὅμως. χρεὼν αἰδεῖσθαι = πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦ τις τὴν αἰδησιμότητα. ὅσον γε δυνατόν = ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν, δηλ. ἡ αἰδησιμότητα καὶ αὐτὴ πρέπει νὰ ἔχη τὰ ὅριά της. ἐξάγω εἰς ὄψιν = παρουσιάζω ἔξω, ἐνώπιον. ἔρχομαι εἰς ὄνειδος = πίπτω εἰς τὴν κακογλωσσίαν τῶν ἀνθρώπων. ἀμαθὲς = ποὺ ἀρνεῖται τὰ πράγματα. ἀργὸς τῶν οἰκοθεν = ἀπληλαχμένος ἀπὸ τῆς οἰκιακῆς ἀπασχολήσεως. λέσχη = φιλοφιλία. πονηρὰς λέσχας = τὰ πονηρὰ σχόλια. κακόστομοι λέσχει = ἡ κακογλωσσία. φιλῶ = ἀγαπῶ. ἤξετε εἰς ἴσον = θὰ φθάσετε εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα. ἰκετεύοντες (τροπ. μετοχή) εἴτ' ἀνικετεύτως = εἴτε μὲ ἰκεσίας εἴτε χωρὶς ἰκεσίας. ἐξαπαλλάξαι· ἐπεξ. τοῦ ἀγών μέγιστος = σοβαρότατος ἀγών. ὡς· αἰτιατ. ἀσθενὲς καὶ χαλαρὸν δυνάμενον νὰ παραλειφθῇ. ἐν ἀκούσας' ἴσθι = ἐν ἤκουσε καὶ μάθε. μὴ ψευδῶς μ' ἐρεῖν· ἐπεξηγήσεις τοῦ ἐν. λέγων - ἐγκερτομῶν· μετοχὴ ὑποθ. ἐγκερτομῶν = κερτομῶν = περιπατῶν. μάτην = μὲ λόγια τοῦ ἀέρος. ὄναιο· εὐκτ. ἀορ. ὠνήμην τοῦ ὀνίναμαι = ὠφελοῦμαι· ὄναιο = εἴθε νὰ χρηρῆς ὅ,τι ἀγαπᾷς. ἵνα...καλῶς = γιὰ νὰ πάρῃ καλὸ δρόμο ἡ ὑπόθεσις. τί τοῦτ' ἔλεξας = τοῦτο, ὃ ἔλεξας, τί ἐστὶ; = τί θέλεις νὰ εἰπῇς μὲ αὐτὸ ποὺ εἶπες; πείθωμεν· ὁ ἐνεστώτης δηλοῖ τὸ ἐπιχειρούμενον. κακὸς τίς ἐστὶ· τὸ τίς κατὰ λιτότητα ἐπιτείνει τὸ κακὸς = εἶναι πολὺ δειλός. οἱ λόγοι καταπαλαίουσιν· ἡ μεταφορὰ ἐκ τῆς πάλης. ψυχρὰ ἐλπίς = ἡ ἐλπίς μου αὐτὴ εἶναι παγωμένη· ὀξύμωρον, διότι ἡ ἐλπίς θερμαίνει τὴν καρδίαν. ἀντιβαίνω = φέρω ἀντιρρήσεις. εἰ τὸ χρῆζον ἐπίθετε = εἰάν ἠθέλετε (τὸν) πείσει (σὺ καὶ ἡ κόρη

σου) εἰς ὅτι τοῦ ἐξητούσατε. οὐ τοῦμόν χρεών (ῆν) χωρεῖν = δὲν θὰ ἦτο ἀνάγκη νὰ παρέμβω ἐγώ. τοῦτο = ἡ συγκατάθεσίς σου. ἔχει τὴν σωτηρίαν = παρέχει τὴν σωτηρίαν. ἀμείνων = καλύτερος, εὐγενέστερος (παρὰ ἐὰν περνεβαῖνον). εἰ τὰ πράγματα πράσσοιμι = ἐὰν ἤθελα τακτοποιεῖ τὰς ὑποθέσεις. λεγογισμένως μᾶλλον ἢ σθένει = μὲ περισσεύειν μᾶλλον παρὰ μὲ τὴν δύναμιν, μὲ τὴν πυγμὴν. καλῶς κρανθέντων· κραίνω καὶ κραιαίνω = ἐκτελῶ ἢ μετοχὴ εἶδει νὰ εἶναι εἰς ὄνομα. συμφωνοῦσα πρὸς τὸ ὕπον. τῆς προτάσεως τάδε, ἀλλ' ἐτέθη κατὰ γενικὴν ἀπόλυτον ἐμφάσεως χάριν = ἐὰν τὰ πράγματα αὐτὰ ἐδῶ λάβουν τέλος καλόν. τάδε γένοιτ' ἂν πρὸς ἡδονὴν φίλοις σοί τε = τὸ καλὸν τέλος τούτου ἐδῶ τοῦ ζήτηματος ἤθελε χαροποιήσῃ τοὺς φίλους (Ἄγχι.) καὶ σέ. κἄν = καὶ ἂν δις κεῖται τὸ (ἂν). καὶ χωρὶς ἐμοῦ = καὶ ἄνευ τῆς ἰδικῆς μου παρεμβάσεως. δραστήον· ἐνν. τὸ ἔστι μοι = πρέπει νὰ πράξω. ποῖ ἐλθοῦσαν = ποῦ ἀρ' οὗ ἐλθῶ. ἡμεῖς σε φύλακες οὐ χρεών φυλάξομεν = (δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐλθῇς νὰ μὲ ἀναζητήσης) ἡμεῖς θὰ παρακολουθήσωμεν τὴν ὑπόθεσίν σου, ὅπως πρέπει. Ὁ Ἀχιλ. δὲν ὀρίζει τόπον συναντήσεως, ἵνα μὴ ἀναγκασθῇ ἡ Κλ. νὰ περιφέρεται διὰ μέσου τοῦ στρατοπέδου. μὴ τις = ἵνα μὴ τις. Δαναῶν· ἡ γεν. καὶ εἰς τὸ τις καὶ εἰς τὸ ὄχλου. στεῖχουσαν· κατηγ. μετοχὴ εἰς τὸ ἴδῃ σε. ἐπτοημένην· τροπ. μετοχὴ εἰς τὸ στεῖχουσαν. μηδὲ αἴσχυνε· κατὰ παράταξιν ἀντὶ τοῦ : μηδ' αἰσχύνῃς = καὶ οὕτω προσβάλλῃς πατρῶον δόμον = τὴν ὑπόληψιν τῆς πατρικῆς οἰκογενείας. κακῶς ἀκούω = κατηγοροῦμαι, ψέγομαι. μέγας (ῆν) = εἶχε μεγάλαν ὑπόληψιν. ἄρχε = προηγῶν, ὑποδείκνυσε τὸ τί πρέπει νὰ γίνῃ. ὦν· αἰτιατ. μετοχὴ. κυρήσεις ἐσθλῶν = θὰ ἀνταμεινθῇς. εἰ εἰσι θεοὶ = ἐὰν ὑπάρχουν θεοί. εἰ δὲ μὴ εἰσι, τί δεῖ πονεῖν; τίς ἢ ἀνάγκη ματαίως νὰ κοπιᾷ τις.

Ὁ Εὐριπίδης κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Προταγόρου ἀμφιβάλλει διὰ τὴν ἔπαυξιν τῶν θεῶν.

Ὁ Ἀχιλλεὺς ἀπέροχεται διὰ τῆς δεξιᾶς παροῦσον, ἡ δὲ Κλεταιμήστρα ἐπανερόχεται εἰς τὴν βασιλικὴν σκηνήν.

Τὸ τμήμα τὸ ἐξημευθέν, τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τῶν στίχων 801 - 1035, τὸ διαλογικόν, τὸ ἐπαικτικόν εἰς τὸ Β' στάσιμον, ὀνομάζεται Γ' ἐπεισόδιον, ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν Δ' πρᾶξιν τῆς σημειωτῆς τραγωδίας, ὑποδιαιρεῖται δὲ εἰς τρεῖς σκηνάς. Ἐν τούτῳ τῷ τμή-

ματι ἡ ἐνεργὸς ἐπέμβασις τοῦ Ἀχιλλέως παρουσιάζει ἀνασκοπομένην προσωρινῶς τὴν προᾶξιν (θυσίαν τῆς Ἰφιγενείας). Τὰ συναισθηματικά τῶν θεατῶν εἶναι ἱλαρότης ἀπὸ τὴν α' σκηνῇ, οἶκτος πρὸς τὴν ὑποφέρουσαν Κλυταίμ. καὶ ἐλπίς ἀπὸ τὰς διαβεβαιώσεως τοῦ Ἀχιλλέως.

Ὁ Χορὸς ἐν τῇ ἐπισκοπῇ τοῦ προηγηθέντος ἐπεισοδίου καθηλόνει τὸ βλέμμα του εἰς τὸν Ἀχιλλέα, ὃν τόσαι σωματικαὶ καὶ ψυχικαὶ ἀρεταὶ κοσμοῦν, γόνον τοῦ Πηλέως καὶ τῆς Θέτιδος, ὃν τοὺς πατηγνυμένους γάμους ἐτίμησαν οἱ θεοί, αἱ Μοῦσαι καὶ οἱ Κένταυροι. Τοὺς γάμους τούτους ποιητικώτατα περιγράφει ἐν τῷ χορικῷ, τὸ ὅποιον ᾄδει καὶ τὸ ὅποιον θά ἐρμηνεύσωμεν.

ΤΡΙΤΟΝ ΣΤΑΣΙΜΟΝ 1036 - 1097

(Στροφή 1036 - 1057)

ὕμέναιος = γαμήλιον ἄσμα. διὰ λωτοῦ Λίβυος = ὑπὸ τοὺς ἥχους αὐλοῦ Λιβυκοῦ. Λωτὸς εἶδος φυτοῦ, ἐξ οὗ κατεσκευάζον σύριγγας. Λίβυος· τὸ συγκεκριμένον ἀντὶ τοῦ γενικοῦ· ἄλλως ὁ Λίβυς λωτὸς ἐθεωρεῖτο ὡς ὁ ἄριστος, διὰ τὰ κατασκευάζονται σύριγγες. μετὰ τε φιλοχόρου κιθάρας = μετὰ τὴν εἰδικὴν διὰ τὸν χορὸν κιθάραν. ὑπὸ τε συρίγγων καλαμοεσσᾶν = καὶ μετὰ συνοδείαν συρίγγων ἀπὸ καλάμια. ἔστασεν ἱαχὰν = ἔστησεν, ἐξέβαλε βοήν, ἀντήχησε· προσωποποιᾷ. τίς ἄρ' ὕμέναιος ἔστησεν ἱαχὰν = σὺν τί τάχα νὰ ᾔτο τὸ γαμήλιον ἄσμα, τὸ ὅποιον ἀντήχησε κτλ. Πιερίδες = αἱ Μοῦσαι. παρὰ δαιτὶ = ἐπάνω εἰς τὸ γαμήλιον συμπόσιον. δαίς θ. = συμπόσιον, πρβλ. δαιτυμόν. ἶχνος = ποῦς. μελωδοῖς ἀχήμασι = μελωδικαῖς ἡχήμασιν, ἄσμασι. κλέω καὶ κλείζω = ἐγκωμιάζω, ὕμνω. Αἰακίδαν (-ην) = τὸν υἱὸν τοῦ Αἰακοῦ, τὸν Πηλέα. καθ' ὕλαν Πηλιάδα = κάτω εἰς τὸ δάσος τοῦ Πηλίου· τοῦτο εἶναι ἐπεξηγήσεις τοῦ ἀνωτέρω· ἀν' ὄρος Κενταύρων. Δαρδανίδας = ὁ υἱὸς ἢ ἀπόγονος τοῦ Δαρδάνου, ὁ Γανυμήδης, ὅστις ἦτο Τρώς ἔφηρος. Τοῦτον ὁ Ζεὺς ἤρπασεν εἰς τὸν οὐρανόν, ἵνα θέλγῃ τοὺς θεοὺς ἐκεῖ μετὰ τὸ κάλλος του καὶ οἶνον αἰεὶ εἰς τὴν τράπεζαν. φίλον τρύφημα (τρυφῶ) = τὸ ἐντρυφήμα τὸ ἀγαπητόν. ἀφύσσω = ἀντλῶ. λοιβὰ = σπονδή, νέκταρ. ἐν γυάλοις χρυσόοισι κρατήρων = μέσα ἀπὸ τὴν κοιλίαν κρατήρων χρυσῶν· τὸ χρυσείοισι καθ' ὑπαλλαγήν πρὸς τὸ γυάλοις ἀντὶ νὰ εἶναι τὸ κρατήρων.

λευκοφαῖς = ὁ φέγγων ἀπὸ τὴν λευκότητα. εἰλισσόμεναι = ἐλίσσόμεναι· εἰλισσόμεναι κύκλια = στριφογυρίζουσαι κυκλικάως. ἐχόρευσαν γάμους = ἐώρτασαν τοὺς γάμους μὲ χορούς.

Ἀντιστροφὴ (1058 - 1079)

θίασος = ὄμιλος. ἵπποβάτας = ἵπποπόδαρος· καθ' ὑπαλλοχὴν εἰς τὸ θίασος ἀντὶ εἰς τὸ Κενταύρων, οὔτινες κατὰ τὸ κάτω ἥμισυ ἦσαν ἵπποι· ὅθεν καὶ τὸ ἵπποβάτας. ἔμολεν = ἦλθεν· ἀνὰ ἔμολεν = ἦλθεν ἐπάνω ἐπὶ κρατῆρα Βάκχου = εἰς τὰ βαρέλια τὰ γεμῆτα κρασί. Οἱ Κένταυροι πολὺ ἡγάπων τὸν οἶνον. ἐλάταις σὺν στεφανώδει τε χλόα = μὲ κλάδους ἐλάτης καὶ μὲ στεφάνια ἀπὸ πρασιναῖδα. ἀνέκλαγον· ἀόρ. β' τοῦ ἀνακλάζω καὶ ἀόρ. α' ἀνέκλαξα = ἐφώναζα δυνατὰ (ἀνὰ) μέγα = μεγαλοφώνως· τὸ ἀνακλάζω κυριολεκτεῖται ἐπὶ ζώων· ἐνταῦθα ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὴν ζωώδη ἐμφάνισιν τῶν Κενταύρων. ὦ Νηρηὶ κόρα, παῖδα... ἐξονόμαζεν· ἡ σειρά : ὦ Νηρηὶ κόρα, Χείρων μάντις ὁ φοιβάδα μοῦσαν εἰδὼς ἐξονόμαζε γεννάσειν (= τέξεσθαί) σε (ὑποκ.) παῖδα (ἀντικ.), μέγα φῶς (παράθεσις εἰς τὸ παῖδα) Θεσσαλίᾳ (δοτ. χαριστ.). φοιβὰς μοῦσα = ἡ μαντικὴ τέχνη. ἐξονομάζω = ῥητῶς λέγω, ἀποκαλύπτω. φῶς· μεταφορικῶς σημαίνει σύμβολον τῶν ἐλπίδων, σωτηρίαν, χαράν, δόξαν, αἴγλην. ὅς ἥξει... ἃ νιν ἔτικτε· ἡ σειρά : ὅς ἥξει κλεινὰν χθόνα Πριάμοιο σὺν λογχήρεσι ἀσπισταῖς Μυρμιδόνων ἐκπυρώσων (νιν) γὰθεν περὶ σώματι κεκορυθμένος ἐνδυτα ὅπλων χρυσέων Ἡφαιστοπόνων ἔχων δωρήματα ἐκ θεᾶς ματρὸς Θέτιδος, ἃ ἔτικτε νιν. ἀσπιστῆς = ἀσπιδοφόρος, ὀπλίτης. λογχήρης (λόγχη, ἀραρίσκει) = λογχοφόρος, δορατομάχος. ἐκπυρόω - ὦ = πυρπολῶ, ἐξαφανίζω. γὰθεν = ἐκ θεμελίων. ἐνδυτὰ ὅπλα = φορετὰ ὅπλα. ἡφαιστόπονος = ἡφαιστότευκτος = ἔργον τοῦ Ἡφαίστου. δωρήματα = δῶρα... ἐννοεῖ ὁ Χορὸς τὰ ὅπλα τοῦ Ἀχιλλεύως, τὰ ὅποια ὁ Ἡφαίστος κατασκευάσας κατὰ παράκλησιν τῆς Θέτιδος ἐκ χρυσοῦ, ἀργύρου, κασσιτέρου καὶ χαλκοῦ ὅρα παρ' Ὀμήρῳ Σ 468 κ.έ. μακρὰν περιγραφὴν τῆς κατασκευῆς καὶ διακοσμῆσεως αὐτῶν. δαίμονες = οἱ θεοί. τίθημι = καθιστῶ. μακάριον· κατηγ. τοῦ γάμον· γάμον θ' ὕμεναίους· χάριν ποικιλίας. εὐπατρις = ἡ ἔχουσα εὐγενεῖς πατέρας, γονεῖς μακάριον· ἡ λέξις σκωπτικῶς ἐτέθη ὑπὸ τοῦ Εὐριπίδου ἐν τέλει τῆς ἀντιστροφῆς. ἵνα

ἐξαρθρῇ ἢ ἀντιθέσει τῆς μακαριότητος τῶν γάμων τούτων πρὸς τοὺς οἰκτροὺς δῆθεν γάμους τῆς Ἱφιγενείας ἐν τῇ ἐπεῳδῳ.

Ἐπωδὸς (1080 - 1097)

σε δέ· ἀντιθέτως, τὸν ἀντίον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν θέτιν ἢ ἀντιθέσει ἰσχυρά· ἢ σύνταξις : στέψουσι καλλικόμαν πλόκαμόν σε (σου)· καλλικόμας (-ης) πλόκαμος = πλόκαμοι τῆς ὠραίης κόμης, ὥστε μόσχον (θ.) = ὥσπερ δάμαλιν· εἰς τὸ στέψουσί σε ἄλλὰ καὶ πρὸς τὸ αἰμάσσοντες λαιμόν σε (σου) ὥστε μόσχον (ὥστε λαιμόν μόσχου), πετραῖα ἄντρα = βραχύδερ, ἀπόκηρυκτα ἄντρα, ὀρεῖα = ὀρεσίβιοι, ἀκήρατος = ἀγνή, ἀμόλυντος (ἐκ ταύρου), βρότειος = ἀνθρώπινος, βαλιὰ = παρδολή, αἰμάσσω = κυλῶ εἰς τὸ αἷμα, σφάζω, οὐ σύριγγι τραφεῖσάν (σε) = ἂν καὶ δὲν ἐμαγάλωσας εἰς τὴν μουσικὴν τῶν σουραυλῶν, οὐδ' ἐν ῥοιβδῆ-σεσι = οὐδὲ εἰς τὰ σούριγματτα, παρὰ δὲ ματέρι = ἄλλὰ πλησίον τῆς μητρός σου· ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ οὐ σύριγγι τραφεῖσαν, γάμον· παρὰ, εἰς τὸ σέ : νόμφην, σύζυγον, νυμφόκομος· παθητικῆς σημασίας = νυμφωστολισμένη, Ἰναχίδαι· οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰνάχου, πρώτου βασιλέως τοῦ Ἀργεῖου, Ἰναχίδαὶ σὺλλήβδην καὶ οἱ Ἀργεῖοι λέγονται, γάμον νυμφόκομον Ἰναχίδαις = στολισμένη ὡς νόμφη διὰ γάμον μὲ ἕνα ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους τοῦ Ἰνάχου, μὲ ἕνα ἀπὸ τοὺς ἐπιφανεῖς Ἀργεῖους, ποῦ τὸ τὰς αἰδοῦς ἔτι, ποῦ (τὸ) τὰς ἀρετὰς πρόσωπον σθένει τι; σθένει τι = ἔχει δύναμιν τινα, ὁπότε = καὶ ἢ στειγμῇ, ἄσεπτον = ἢ ἀσέβεια, ἔχει δύναμιν = ἰσχύει, ἃ δ' ἀρετὰ ἀμελεῖται θνατοῖς κατόπισθεν = ἢ δὲ ἀρετὴ περιφρονεῖται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων στρεφόντων πρὸς αὐτὴν τὰ νῶτα, καὶ (ὁπότε) μὴ κοινὸς ἀγὼν βροτοῖς (ἐστι) = οἱ ἄνθρωποι δὲν καταβάλλον ἀπὸ κοινοῦ προσπάθειαν (διὰ τὴν ἐπέλθῃ ἡθικὴ ἐξυγίανσις), μὴ τις θεῶν φθόνος ἔλθῃ = μήπως ἐπέλθῃ τῶν θεῶν ὀργή = πρὸς ἀποτροπὴν τῆς θείας ὀργῆς, ποῦ· τὸ ἀσύνδετον ἐκ τοῦ πάθους, τὸ τὰς αἰδοῦς πρόσωπον· προσωποποιία.

Ἡ σύνδεσις πρὸς τὰ προηγούμενα εἶναι ἢ ἐξῆς : ἡ θεσία τῆς Ἱφ. εἶναι δεῖγμα τῆς ἠθικῆς ἐκτροπῆς τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς θρησκευτικῆς διαστρωφῆς· οὐδαμῶς πλέον φαίνεται ἀγνότης ἡθῶν καὶ εὐσεβείας· πανταχοῦ κρατεῖ καὶ βασιλεύει ἠθικὴ ἀναρχία.

Ὁ ποιητὴς πρὸ τῆς τερατώδους θυσίας τῆς Ἰφιγένειας αἰρεῖται εἰς ἀνωτέρας ἠθικὰς σφαίρας καὶ δοιμύτατα κατηγοιάζει τὴν ἠθικὴν ἐξαθλίωσιν τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου.

ΤΕΤΑΡΤΟΝ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ (1098 - 1275)

α') 1098 - 1126

προσκοποῦμαι = παρατηρῶ, ὅπως ἀνακαλύψω τι. Ἡ Κλ., μαθοῦσα ἀπὸ τὸν πρεσβύτερον ὅτι πρόκειται ὁ Ἄγρ. νὰ φανερώσῃ τὴν θυγατέρα της, ταράσσεται καὶ ταραχθεῖσα ἐξέρχεται ἀπὸ τοὺς οἴκους, ἵνα μάθῃ ἀπὸ τὸν ἄνδρα της τὰ διατρέχοντα. **πόσιν** = τὸν σύζυγον. **χρόνιον ἀπόντα** = ἀπὸ πολλοῦ χρόνου, ἀπὸ πολλὴν ὥραν ἀπουσιάζοντα. **κάκλελοιπότα στέγας· σχῆμα** πρωτόστερον. **ἐν δακρύοισι** (ἐστί) = δακρύει. **πολλὰς εἰσα μεταβολὰς ὁδυρμάτων** = ὁδυρμένη κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους, μεταβάλλουσα πολλάκις τὸν τόνον τῶν ὁδυρμῶν, τῶν θρήνων. **ἀκούσασα** = ἐπειδὴ ἤκουσε. **μνήμην δ' ἄρ' εἶχον πλησίον βεβηκότος Ἀγαμέμνονος τοῦδε** = ἀλλ' ἰδοὺ ὅτι ἔρχεται ἐδῶ πλησίον ὁ Ἀγαμέμνων, τὸν ὅποιον εἶχα εἰς τὸν νοῦν μου. **εὑρεθήσεται** = θὰ ἀποκαλυφθῇ. **Λήδας γένεθλον** = Λήδας κόρη. **ἐν καλῷ** = εἰς κατὰλληλον στιγμήν. **παρθένου χωρὶς** = χωριστὰ ἀπὸ τὴν κόρην, ἐν ἀπουσίᾳ τῆς κόρης. **γαμούμεναι** = αἱ μελλόνυμφαι. **τί δ' ἔστιν, οὗ σοι καιρὸς ἀντιλάζεται;** = ἀλλὰ τί εἶναι ἐκεῖνο, τοῦ ὁποῖου ἡ εὐκαιρία σὲ ἔχει πιασμένον καὶ σὲ κρατεῖ κολλημένον; τί εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον σοὺ κινεῖ τὴν προσοχὴν καὶ τοῦ ὁποῖου δὲν θέλεις νὰ χάσῃς τὴν εὐκαιρίαν; Ἡ ἀνώμαλος ἐν προκειμένῳ σύνταξις ἐνδεικτικὴ τῆς διεγέρσεως τῆς Κλυταιμῆστρας. Ὁ Ἄγρ. ἀνεξάντλητος εἰς ψευδολογίας μεταχειρίζεται ἐπιτετηδευμένην ἀβρόφρονα γλῶσσαν θέλων νὰ κερδήσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς συζύγου του. **ἐκπεμπε παῖδα δωμάτων πατρὸς μέτα** = φώναζε τὴν κόρην ἔξω καὶ ἄφησέ την νὰ πληγαίνῃ μὲ τὸν πατέρα της (εἰς τὸν βωμὸν ἐννοεῖ ὁ Ἀγρμ.). ὥς = διότι. **πάρεισι** = εἶναι εἰς τὴν διάθεσίν μας. **αἱ χέρνιβες ἡτρεπισμένα** = τὸ ἡγιασμένον ὕδωρ ἡτοιμασμένον. **βάλλειν χεροῖν πῦρ καθάρσιον** = διὰ νὰ ῥαντίζωμεν μὲ τὰς χεῖράς μας πῦρ καθαρτικόν, πρὸς ἀγνισμόν, καθαρισμόν. **θεᾶ δοτ. χαρ. μέλανος αἵματος φουσῆματα·** παρὰθεσις εἰς τὸ ἄς πεσεῖν χρεῶν (αἱ ὁποῖαι μόσχοι πρέπει νὰ πέσουν χάριν

τῆς θεᾶς) φρασθεῖσαι μαῦρον αἶμα ἀπὸ τὸν λαϊκὸν τὸν, καθ' ὃν χρόνον
 θὰ σφάζονται ὅρα τὸν πλῆθ. ἀριθμὸν **χέρνιβες** — **προχύται** — **μό-**
σχοι· τί πλουσία καὶ μεγαλοπρεπῆς θυσία ! Οὕτω θὰ εὐχαριστηθῇ ἡ
 μήτηρ. **τοῖς ὀνόμασι** = μετὰ τὰς λέξεις. **οὐκ οἶδ'** ὅπως τὰ ἔργα σου
χρή μ' ὀνομάσασαν εὖ λέγειν = δὲν ξέρω πῶς πρέπει νὰ ὀνομάσω
 τὰ ἔργα σου, διὰ νὰ τὰ χαρακτηρίσω ἐπιτυχῶς· ὅπως **χρή**· πλῆθ. ἐρώ-
 τησις ἐκ τοῦ οἶδα. Τὰ ἔργα τοῦ Ἀγ. ἦσαν πράξεις διπλοπροσωπίας καὶ
 πατρὸς ἀσπύργου καὶ ἀπάτορος. **πατρός ἃ μέλλει** (ἐνν. ποιήσιν)·
ἃ μέλλει = τὰ βουλευμένα· εἰς τοῦτο δ' ἀποδοτέον τὸ πατρός. **χὺπὸ** =
 καὶ ὑπὸ. **ὑπὸ τοῖς πέπλοις** = ὑποκάτω ἀπὸ τοὺς πέπλους, ὑπὸ τὴν προ-
 στασίαν τῶν πέπλων· **πέπλος** ἔνδυμα γυναικῶν πλατὺ καὶ μακρὸν, τὸ
 ὑποῖον περιεβάλλετο περὶ τὸ σῶμα καὶ ἐπορποῦτο ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ
 ἐζώνοντο, ἐγχρωμον. **ἰδοὺ πάρεστιν ἦδε πειθαρχοῦσά σοι· ἡ Ἰφ.**
παρέρεχεται φέρουσα πέπλον καὶ τὸν Ὅρ. Ἡ παρουσία τοῦ μικροῦ, ἵνα
 συγκλονισθῇ μᾶλλον ὁ πατήρ πρὸ τῆς ἀνοσίας πράξεως. **τὰ ἄλλα** =
 ὡς πρὸς τὰ ἄλλα = ὡς πρὸς τὴν ἄλλην ἐποψὴν τοῦ ζητήματος. **πρὸ**
τῆσδε = πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτῆς. **τί κλαίεις;** διατί κλαίεις ; λέγει ὁ
 Ἀγαμέμνων πρὸς τὴν Ἰριγένειαν, ἥτις θὰ παρῇ μετὰ νέαν προσωπεῖον
 ἐμφανῶν δάκρυα, ἣ κεκλιυμένη ὑπὸ τοῦ πέπλου ἔδιδε τὴν ἐντύπωσιν
 κλαυθῆς. **οὐδ' ἔθ' ἡδέως ὀρᾶς** = καὶ δὲν ἔχεις πλέον χαρωπὸν τὸ
 βλέμμα· **ἐρείσασα** = κερψάσασα. **πρόσθ' (** = πρόσθε ὅμας) **ἔχεις**
πέπλους. τίν' ἂν λάβοιμι τῶν ἐμῶν ἀρχὴν κακῶν ; τίνα· ἀντικ.
καθ' ἑλξιν πρὸς τὸ κατηγορούμενον ἀρχὴν ἀντὶ νὰ εἶναι τί = ἀπὸ ποῦ
 νὰ ἀρχίσω νὰ ἐξιστοῦμαι τὰς συμφορὰς μου ; **πάρα** = **πάρεστι** = εἶναι
 δυνατόν. **ἅπασιν· ἀντικ.** τοῦ ἀπαρεμφ. **χρήσασθαι πρώτοις**· κατηγ.
κάν = καὶ ἐν καὶ ἂν εἶναι εἴτε μεταξὺ τῶν τελευταίων εἴτε μεταξὺ
 τῶν μέσων, ὅπουδῆποτε καὶ ἂν εἶναι. Μετὰ ἄλλους λόγους, ἡ Κλ. λέγει :
 αἱ συμφοραί μου δὲν ἔχουν οὔτε ἀρχὴν οὔτε μέσον οὔτε τέλος. Τοῦτο
 ἀποτελεῖ τὸ προσήμιον. Τῆς Κλ. ὁ λόγος διακόπτεται ὑπὸ τοῦ Αγ.
 προσποιουμένου ὅτι δὲν ἐννοεῖ τὴν γλῶσσαν τῆς συζύγου του, συνεχι-
 ζεται δὲ ὅταν ὁ Ἀγ. ἀναγκάζεται νὰ σιωπήσῃ ἐλεγχόμενος.

β') 1127 - 1156

ὥς· ἐπιφώνημα. **εἰς ἓν ἦκατε** = εἴσθε σύμφωνοι. **σύγχυσιν**
ἔχοντες καὶ ταραγμὸν ὁμμάτων = παρουσιάζοντες κάποιαν σύγχυ-

σιν καὶ ταρχήν εἰς τὸ βλέμμα. Ἡ σύγχυσις ἐξεδηλοῦτο ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τοὺς λόγους, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν στάσιν τῶν γυναικῶν (καὶ τῶν τοῦ Χοροῦ περιλαμβανομένων). εἶφ' = εἰπέ· εἰς τοῦτο ἀνάφερε τὸ γενναίως (= εὐκρινῶς). ἄν = ἅ ἄν. οὐδὲν κελευσμοῦ δεῖ μ'· μ' = με ἀντὶ μοι = καθόλου δὲν ἔχω ἀνάγκην διαταγῆς. τὴν παῖδα τὴν σὴν τὴν τ' ἐμήν· μετ' ἐμφάσεως εἰρημένα : τὸ σπλάγγγον μας. ἔα· ἐπιφ. σχετλιασμοῦ. οὐφ' ὁ Ἄγ. ἐκπλήσσεται, διότι ἡ Κλ. κάμνει ὑπονοίας ἀδικαιολογήτους, ἀλλ' ἔκαμε τὴν ἀναφώνησιν ἔα, διότι ἐνόησαν ὅτι τὰ σχέδιά του δὲν ἦσαν ἰδικῶν του ἀποκλειστικῶς μυστικῶν. τλήμονα = τοῖς μετρητά, τραγικά. ὑπονοοεῖς = βάζεις στὸ νοῦ σου, υποψιάζεσαι. ἂ μή σε χρή· ἐννοεῖται τὸ ὑπονοοεῖν. ἔχ' ἥσυχος = μένε ἥσυχος, ἡσυχάζε. κακέινό μοι τὸ πρῶτον ἀπόκριναί πάλιν = καὶ φρόντισε νὰ δώσης ἄλλην ἀπάντησιν εἰς ἐκείνην τὴν πρώτην μου ἐρώτησιν (στίχ. 1131). εἰκότα ἦν ἐρωτᾶς, εἰκότ' ἂν κλύοις = ἂν ἐρωτᾶς λογικά, ὀρθά, λογικά θὰ ἀκούσης. Ὁ Ἄγ. ἀποδίδει τὴν αἰτίαν τῆς ἀστόχου ἀπαντήσεώς του εἰς τὴν ἀτυχῇ ἐρώτησιν τῆς συζύγου του. οὐκ ἄλλ' ἐρωτῶ, καὶ σὺ μὴ λέγ' ἄλλα μοι = δὲν διατυπώνω ἄλλην ἐρώτησιν καὶ σὺ νὰ ἀπαντήσης εἰς αὐτὴν μόνον μὴ λέγων ἄλλ' ἀντ' ἄλλων. πότνια = θεῖα. δαίμων τ' ἐμός = καὶ ὁ κακὸς μου δαίμων. δυσδαίμονες = δύσμοιροι. τίς σ' ἠδίκησε; ὁ Ἄγ. ὑποκρίνεται ἄγνοιαν τῆς ἀδικίας, ἥτις γίνεται εἰς τὴν Κλυταιμῆστραν, δι' αὐτὸ καὶ ἐρωτᾷ : ποῦός σε ἔχει ἀδικήσει; τοῦτ' ἐμοῦ πεύθει πάρα; τοῦτο ζητεῖς νὰ πληροφορηθῇς ἀπὸ ἐμένα; πεύθομαι = πυνθάνομαι. ὁ νοὺς ὃδ' αὐτὸς νοῦν ἔχων οὐ τυγχάνει = τὸ νόημα τῶν λόγων σου (ὅτι δὲν δικαιούμαι νὰ ἔχω παράπονον, διότι κανεὶς δὲν με ἀδικεῖ) δὲν ἔχει κανέν νόημα. Λογοπαίγνιον. τὰ κρυπτά μου = τὰ μυστικά μου· ἡ λέξις κρυπτόν λαμβάνεται ὡς οὐσιαστική, ἐξ οὗ καὶ ἡ γεν. μου. αὐτὸ τὸ σιγᾶν (σε) καὶ τὸ στενάζειν (σε) πολλὰ ἐστὶν ὁμολογοῦντός σου = αὐτὴ ἡ σιωπὴ καὶ ὁ πολὺς στεναγμὸς εἶναι ὁμολογία τῆς ἐνοχλῆς σου. μὴ κάμης λέγων = λέγε χωρὶς νὰ κουρασθῇς· εἰρων. : μὴ ὑποβληθῇς εἰς τὸν κόπον νὰ ὁμιλῇς, μὴ χάνης τὰ λόγια σου. τὸ γὰρ ἀναίσχυντον τί δεῖ λέγοντα προσλαβεῖν τῇ συμφορᾷ; ταῦτα λέγει κατ' ἰδίαν ὁμολογῶν ὅτι ἔως τώρα εἰσέβητο. προσλαμβάνω τῇ συμφορᾷ = αποκτῶ κοντὰ εἰς τὴν συμφορὰν· τὸ ἀναίσχυντον = τὴν ἀναισχυντίαν, τὸν τίτλον τοῦ ἀναισχύντου. ἀνακαλύψω λόγους = θὰ μιλήσω ὀρθὰ κοφτά, χωρὶς περιστροφάς. παρωδὸν αἶνιγμα = ὑπαινιγμὸς εἰρωνικὸς. προσοῦδισας

πέδω = πρὸς οὐδαν (ἔδαφος) ἔρριψας· πέδω· πλεονασμ. = κατὰ γῆς.
Τάνταλος· ἦτο υἱὸς τοῦ Θυέστου, ἀδελφοῦ τοῦ Ἀτρέως. Ὁ Ἀγαμέμνων
 ἐνταῦθα παρίσταται ὥς τις ὁμῶς καὶ θηριώδης φονεὺς καὶ τὸ νήπιον,
 ἵνα διὰ τοῦτου ἀποφύγῃ τὴν μέλλουσαν ἐκδίκησιν αὐτοῦ. Ὁ Στᾶσιος
 ποιητὴς τῶν *Κυπρίων ἐπῶν*, λέγει: **Νήπιος ὃς πατέρα κτείνας**
υἱοὺς καταλείπει. Ὁ Ὀμ. παρουσιάζει τὸν Ἀγαμέμνονα ὡς ἀγαθὸν
 βασιλέα καὶ κρατερόν ἀλχηγῆν. Τὸν πρῶτον μετὰ τοῦ Ταντάλου γάμον
 τῆς Κλυτ. ἄγνωστον εἶναι ἂν ὁ Εὐριπίδης ἐπενόησεν ἀπὸ ἀνάγκης
 ποιητικῆς ἣ ἂν εὗρεν ἤδη ὑπάρχοντα. **τῷ Διὸς παῖδε ἐμῷ τε συγγόνῳ**
 εἶναι οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Διὸς καὶ ἀδελφοὶ τῆς Ἑλ. Διόσκουροι, Κάστορ
 καὶ Πόλυδεύκης· **μαρμαίροντε ἵπποισιν** = ἀπαστράπτοντες μὲ τὰ
 κατὰλευκα ἄλογά των. Οἱ Διόσκουροι παρίστανται συνήθως ἑφιπποὶ ἢ
 ἱστάμενοι παρὰ τοὺς ἵππους των. Ὁ Πίνδαρος τοὺς ὀνομάζει **λευκοπώ-**
λους καὶ εὐίππους. Ὁμηρικὸς τις ὕμνος λέγει αὐτοὺς **ταχέων ἐπι-**
βήτορας ἵππων. **ἔρρύσατό σε** = σέ ἔσωσε, σέ γλύτωσε (πρβλ. τὸ
 ῥῦσαι ἡμᾶς). **τάμᾳ ἔσχες αὖ λέχη** = μὲ ἔλαβες ἐκ νέου σύζυγον.

γ') 1157 - 1190

οὐ = τότε. **καταλλαχθεῖσα** = διαλλαχθεῖσα. **συμμαρτυρήσεις** =
 θὰ μαρτυρήσῃς καὶ σύ. ἦ = ἦν = ἤμην γυνὴ ἡμεμπτος· εἰς τοῦτο τὸ
 ἡμεμπτος ἀναφέρεται τὸ περὶ σέ σωφρονῶ εἰς Ἀφροδίτην = εἶμαι
 πιστὴ σύζυγος. **αὐξω μέλαθρον** = αὐξάνω τὴν περιουσίαν τῆς οἰκί-
 ας γενεῆς. **θύραζε** = ἔξω. **θήρευμα** = ἀπόκτημα. **φλαύραν** = φαύλην =
 εὐτελεῖ. **ἐπὶ τρισὶ παρθένοισι** = κατόπιν τῶν τριῶν παρθένων· κατὰ
 τὸν Ὀμηρὸν ἦσαν αὗται ἡ Χρυσόθεμις, Λαοδίκη καὶ Ἰφιάνασσα· οἱ
 κατόπιν μνημονεύουσιν Ἰφигένεια, Πλέντρα καὶ Χρυσόθεμις. **τλη-**
μόνως = σκληρόκαρδα. **ὦν· γεν. διαφ.** εἰς τὸ **μιάς**. **τά σά** = τὰς
 ἰδικὰς σου δικαιολογίας, τὴν ἰδικὴν σου ἀπολογίαν· ἵνα λάβῃ **Μενέ-**
λεως Ἑλένην· εἶναι ἀπόκρισις εἰς τὸ: **τίνος ἑκατί νιν** (αὐτὴν τὴν
 μίαν) **κτενεῖς**. **καλὸν γέ τοι** = ναι, εἶναι ὥραϊον ἀλήθεια· εἰρωνεία·
 ἄλλοι νὰ ἐγκληματοῦν καὶ ἄλλοι νὰ τιμωροῦνται ἀθῶοι. **ἀποτεῖσαι**
τέκνα μισθὸν κακῆς γυναικὸς = νὰ πληρώσουν τὰ τέκνα ἀντίποινα
 διὰ τὴν αἰσχρὰν διαχωρὴν ἀνηθίκου γυναικὸς. **τᾶχθιστα** = τὰ ἐχθι-
 στα = τὰ μισητότατα (Ἑλέν.) **τοῖσι φιλτάτοις** (δοτ. ὄργαν., Ἰφιγ.)

ὠνούμεθα· ἐνεστώς τοῦ ἐπιχειρουμένου = ζητούμεν νὰ ἀγοράσωμεν.
 γίγνομαι διὰ μακρᾶς ἀπουσίας = ἀπουσιάζω ἐπὶ μακρὸν. θρόνους =
 τὰς ἐδρας. παρθενῶνες = τὰ δωματία, ὅπου ἔμειναν αἱ παρθέναι. ἐπὶ
 δακρύοις = δακρύουσα. ὦ τέκνον-ὁ φυτεύσας πατὴρ· ἰσχυρὰ ἀντί-
 θεσις, ἥτις ἐξαιρεῖ τὸ μέγεθος τοῦ ἐγκλήματος. αὐτὸς κτανὼν, οὐκ
 ἄλλος· στήμα ἐκ παρὰλλήλου. οὐδ' ἄλλη χερὶ = οὐδὲ ξένη χερὶ.
 τοιόνδε μῖσος = μῖσος ἁβέσπτον. ἐνδεῖ βραχείας προφάσεως =
 χρειάζομεθα μικρὴν ἀπορρήν. χαῖ = καὶ αἱ. δεξόμεθα δέξιν, ἣν σε
 δέξασθαι χρεὼν = θὰ σοῦ κάμωμεν ὑποδοχὴν, ἣ ὅποια σοῦ χρειάζεταιται
 σαρκασμός. κακῇ· εἰς τὴν σημασίαν καὶ ἡμεῖς ὑπαναγκάζομεν εἰς τὴν ἐν
 Μυκῆναις φρόνιν μετὰ τὴν ἐπάνοδόν σου. μῆτ' αὐτὸς γένῃ (κακῶς
 περὶ ἐμέ). εἶεν = ἔστω· εἶναι κατὰ τοὺς ἀρχαίους συγκατάθεσις μὲν
 τῶν εἰρημένων, συναρξὴ δὲ πρὸς τὰ μέλλοντα. θύσεις σὺ δὴ παῖδα =
 ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι θὰ θυσιάσῃς τὴν κόρην σου. ἐνθα = τότε, κατὰ
 τὴν θυσίαν. τί σοι κατεύξει τάγαθόν = τί καλὰ εὐχὰς θὰ κάμῃς
 διὰ τὴν ἐκύτῳ σου. σοι, ἀντὶ τοῦ σαυτῷ. νόστος πονηρὸς = περι-
 πετειώδης ἐπάνοδος. οἰκοθέν γ' αἰσχυρῶς ἰὼν = ἀφ' οὗ ἀναχωρεῖς
 ἀπὸ τὴν πατρίδα ἐπιστρέφοντας ἐπάνοδος, τῆς ὅποιας αἱ περιπέτειαι
 καὶ τὰ βιάσματα νὰ εἶναι ἀνάλογα πρὸς τὸ αἶσχος τοῦ ἐκ πατρίδος
 ἀπόπλου· εἰρωνεία. ἦ τὰρ' (α) = ἦ τοι ἄρα = τότε λοιπὸν ἀσφαλῶς,
 δίχως ἄλλο. εὐφρονα ἦσομεν = εὐφρονα ἔπη ἦσομεν = θὰ ἐκστο-
 μίσωμεν εὐνοϊκὰς εὐχὰς. αὐθέντης καὶ αὐτοέντης = ὁ κύριος τοῦ
 φόνου. προσβλέπω τινὰ = ἀπειλῶ τινά.

δ') 1191 - 1216

προσπίπτω τινὶ = πέφτω εἰς τὰς ἀγκάλας τινός = ἐγκαταλιζομαι
 τινι. ἔρχομαί τι διὰ λόγων = διαλογίζομαι τι. ἢ σκῆπτρά σοι
 μόνον διαφέρειν καὶ στρατηλατεῖν σε δεῖ; = ἢ ἐνδιαφέρεισαι μόνον
 νὰ κινῇς δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὸ σκῆπτρον καὶ νὰ ἔχῃς τὴν ἀρχιστρατη-
 γίαν; Ἀνάλογα εἶπε καὶ ὁ Μενέλαος πρὸς τὸν ἀδελφόν (στῆλ. 357).
 Τὸ σκῆπτρα διαφέρειν εἶναι γραφικώτατον. Κάθε εὐγενικὸν αἶσθημα
 ἐφυγαδύθη ἀπὸ τὴν καρδίαν σου, λέγει πρὸς τὸν Ἀγ. ἢ Κλ., ἔνεκα τῆς
 φιλαρχίας καὶ μόνον ἀποστολὴν νομίζεις ὅτι ἔχεις νὰ κινῇς τὸ σκῆπτρον
 ἐπιδεικτικῶς καὶ νὰ διατηρήσῃς τὴν ἀρχιστρατηγίαν διὸ καὶ ἀποφα-
 σίζεις νὰ θυσιάσῃς τὴν κόρην σου. ὄν = ἀλλὰ τοῦτον, ἀντὶ ὃ, καθ' ἑλξιν

πρὸς τὸ δίκαιον λόγον = ἀλλὰ τοῦτο, τὸ ὅποιον θὰ ἦτο μία δικαία πρότασις, ἔπρεπε νὰ εἴπης. κληρὸν τίθεμαι = βάλω κληρὸν. ὅτου = τίνος. ἦν τότε ἐν ἴσῳ = ἦν τότε ἴσον. ἀλλὰ μὴ παρασχεῖν σε (ὅπου.) παῖδα σὴν (ἀντικ.) σφάγιον (κατηγ.) ἐξαίρετον = κατ' ἐκλογὴν. Δαναΐδαις· δοτ. χαριστ. πρὸ μητρὸς = διὰ τὸ ἀμάρτημα τῆς μητρὸς. οὐπερ τὸ πρᾶγμ' ἦν = τὴν ὅποιον ἐνδιέφερε τὸ ζήτημα. ὑπότροπος = ὑποστρέψασα, ἐπιστρέψασα. κομίζουσα = περιποιουμένη. ἀμειψαί· τοῦ ἀμείβομαι = ἀπαντῶ. τούτων· γεν. διακρ. εἰς τὸ τι (εἴ τι). συνσφῶ = ἐνεργῶ ἀπὸ κοινοῦ πρὸς σωτηρίαν. **Λόγος** = γλῶσσα, τὸ χάρισμα τῆς φωνῆς. Ὅρφεύς· υἱὸς τῆς Μούσης Κκαλλιόπης, μυθικὸς ἥρωας, ἦτο περίφημος ποιητὴς καὶ μουσικὸς διὰ τῆς λύρας καὶ τῆς μουσικῆς συγκινῶν καὶ μαλάσσων τὰ ἄγρια θηρία, κινῶν δένδρα καὶ λίθους καὶ ἀναστέλλων τὸν ῥοῦν τῶν ποταμῶν. Ἐμάλαξε καὶ αὐτὸν τὴν Πλούτωνα. ἐπάδω = ἔδω. ὁμαρτῶ = ἀκολουθῶ τινα. κηλεῖν τε· συνάπτεται πρὸς τὸ πείθειν (πείθειν - κηλεῖν τε). κηλῶ = θέλω, γοητεύω. ἐνταυθ' ἂν ἤλθον = θὰ ἐχρησιμοποιοῦν αὐτὸ τὸ μέσον. παρέχω = χρησιμοποιοῦ. τάπ' ἐμοῦ σοφὰ = αὐτὰ τοῦ μόνου γνωρίζω, δηλ. τὰ δάκρυα, ὡς λέγει εὐθύς ἀμέσως.

ε') 1217-1245

ἱκετηρία = κλάδος ἐλαίας μὲ λευκὰ ἔρια περιτυλιγμένος, σύμβολον τῶν ἱκετῶν. τὸ σῶμα τοῦμὸν ἐξάπτω σέθεν ἱκετηρίαν (= ἱκετήριον κλάδον). Ἰγόνασιν = διὰ τὴν ζωὴν σου· ἡ ὅλη πρότασις παρενθετικὴ εἰς τὸ ἱκετεύω. ἄωρος = νέος. τὰ ὑπὸ γῆς = ὁ Ἄδης. δοῦσα σῶμ' ἐμὸν = καθίσασα. χάριτες = θωπεῖαι. ἐν δόμοισιν ἀνδρὸς = συζύγου. θάλλω = ἀκμάζω, εἶμαι εὐτυχής. οὐμός = ὁ ἐμὸς λόγος = ὁ λόγος ἐμοῦ, ἐξ οὗ τὸ ἐξαρτωμένης = κρεμασμένης. ἀντιλάζυμαι = ἀντικαμβάνομαι, πιάνομαι ἀπὸ κάτι. ὑποδοχαί = δεξιώσεις. δόμων· γεν. ὑποκειμ. εἰς τὸ ὑποδοχαῖς. πόνων τιθηνούς ἀποδιδουσά σοι τροφάς = ἀνταποδίδουσα εἰς σέ τοὺς πολλοὺς κόπους διὰ τὴν ἀνατροφὴν μου· τιθηνός (θάω, θηλάζω· τιθῆνη = τροφός) = ὁ τρέφων. μὴ, (ἀποκτεινής) πρὸς σε Πέλοπος καὶ πρὸς Ἀτρείως πατρός = ἱκετεύω σε δι' ὄνομα κλπ. ὠδίνω = ἔχω ὠδίνας (πόνους τοῦ τοκετοῦ). ὠδὶς - ἴνος (θηλ.) ἐδῶ = λύπη, ἄλγος. τί μοι μέτεστι = τί σχέσιν ἔχω. Ἀλέξανδρος = Πάρις. πόθεν = πῶς ἐγινε καὶ ἔλθε (ὁ Πάρις).

ὄμματα = βλέμμα. ἴν' ἀλλὰ τοῦτο = ἵνα (εἰ μὴ τι ἄλλο) τοῦτο = ἵνα τοῦτο τοῦλάχιστον. σέθεν μνημεῖον = σοῦ φέρεῖ ἀνάμνησιν. μικρὸς σὺ (εἰ) ἐπίκουρος φίλοις = ὥστε νὰ βοηθήσῃς τοὺς φίλους. ἰκετεύω πατὴρ κατὰ τὸ δέομαί τινος. αἰσθημά τοι τῶν κακῶν ἐγγίγνεται κὰν νηπίοις γε = καὶ τὰ νήπια καὶ ἀσφαλῶς συναισθάνονται τὰ κακά. λίσσομαι = ἰκετεύω.

ς') 1246 - 1275

αἰδεσαί με = σεβάσου με, σεβάσου τὴν δυστυχίαν μου. κατοί-
κτιρον βίον = λυπήσου τὴν ζωὴν μου. ἄντομαι = ἰκετεύω. νεο-
σός = τὸ νεογνὸν τῶν πτηνῶν, τὸ μικρὸ πουλάκι. ηὔξημένη = ἀνε-
πτυγμένη. πάντα λόγον = ὅ,τι εἶχα νὰ εἶπω. συντεμουσα ἐν = συν-
τομεύσασα εἰς ἐν σημεῖον. νικήσω = θὰ νικήσω, θὰ πείσω. τὰ νέρθε
= τὰ κάτω, τὰ ἐν Ἄδου. οὐδέν (ἐστί) = δὲν ἀξίζει τίποτε. κακῶς
ζῆν κρεῖσσον ἢ καλῶς θανεῖν = προτιμότερον νὰ ζῇ κανεὶς κακῶς
παρὰ νὰ ἀποθάνῃ καλῶς. Ἀντιθέτως ὁ Αἶας ἐν τῷ φερωνύμῳ δράματι
τοῦ Σοφοκλέους λέγει : ἀλλ' ἢ καλῶς ζῆν ἢ καλῶς τεθνηκέναι τὸν
εὐγενῆ χρῆ. Εἰς ἄλλας τραγωδίας ὁ Εὐριπίδης κατὰ τὰς περιστάσεις
ἔχει διαφορετικὴν ἀντίληψιν διὰ τὴν ζωὴν λέγων : τοῦ ζῆν δὲ λυπρῶς
κρεῖσσόν ἐστί κατθανεῖν· τὸ γὰρ θανεῖν κακῶν μέγιστον φάρ-
μακον νομίζεται. Τὸ ὁρμέφυτον τῆς ζωῆς ἐξεγείρεται καὶ αἱ πρὸς τὸν
πατέρα της ἰκεσίαι συντρίβουν τὴν καρδίαν μας. Εἶναι ὥραία ἡ ζωὴ,
λέγει, ὁ Ἄδης εἶναι φοβερός, μὲ τρομάζει. Χιλιάκις προτιμότερα εἶναι
ἡ ζωὴ δυστυχισμένη ἢ ἔνδοξος θάνατος. Τόσον γλυκεῖα εἶναι ἡ ζωὴ.
Ὁ Ἀχιλλεὺς παρ' Ὀμήρῳ λέγει ὅτι θὰ ἐπρωτίμα νὰ θητεύῃ παρ' ἄλλῳ
παρὰ νὰ ἀνάσῃ ὅλων τῶν νεκρῶν. ὦ τλῆμον = ὦ ἀθλίη. ἀγὼν
μέγας ἦκει = φοβερὸς διαπληκτισμὸς ἔχει γίνει, προκλήθῃ. Ὁ Χορὸς
μετὰ πάντοτε μακρὸν κάπως λόγον λέγει δίστιχον, δι' οὗ ἐκφράζει τὴν
γνώμην του. συνετός εἰμι τὰ οἰκτρὰ = ἐννοῶ τὰ προκαλοῦντα οἴκτον,
συμπάθειαν. μαινοίμην ἄν (ἐνν. εἰ μὴ φιλοῖν). δεινῶς ἔχει μοι =
ἡ θέσις μου εἶναι πολὺ δύσκολος. ταῦτα = τοῦτο, δηλ. τὴν θυσίαν.
δεινῶς - δεινῶς· διὰ τῆς ἐπαναδιπλώσεως ἐξαίρει τὸ δύσκολον τῆς
θέσεώς του· πρβλ. ὡς πρὸς τὴν ἐννοίαν τὸ ἡμέτερον : μπρὸς γκρεμὸς καὶ
πίσω βράχος. ὅσον (ἐστί) στράτευμα ναύφρακτον = ναυτικὸν
στρατόπεδον. ὅσοι τ' (εἰσὶ) ἄνακτες χαλκῶν ὄπλων = ὁπλῆται

(ὕποκ.), νόστος = ἀπόπλους, πύργος = τὰ πυργωτὰ τεῖχη, ἔξαι-
 ρῶ = κυριεύω, βάθρον Τροίας = ἡ καθέδρα, ἡ πρωτεύουσα τῆς Τροίας.
 Ἐφροδίτη τις· τὸ τις κατὰ λιτότητα ἐπιτείνει· Ἐφροδίτη· κατὰ
 συνεκδοχὴν = ἐπιθυμία, ἄρπαγαὶ λέκτρων Ἑλληνικῶν = ἄρπαγαὶ
 Ἑλληνίδων συζύγων, οἱ = οἷται λοιπόν, λύω θέσφατα· κατὰ τὸ λύειν
 νόμους = δὲν ἐκτελῶ τὴν θέλησιν, τὸ βουλούμενον = ἡ βούλησις, ἦ·
 δαυτ. χαριστ., δεῖ = εἶναι ἀνάγκη, τούτου = πάντες τῆς ἀνάγκης, εἰς
 ταύτην τὴν ἀνάγκην, ἥσσονες καθέσταμεν = ἔχομεν ὑποκλῆσαι, συ-
 λῶμαι λέκτρα = ἀπαρμυνόμενα ἀπὸ τὴν σύζυγον, μὲν ἀρπάζον τὴν
 σύζυγον.

Λέγων πάντα ταῦτα ὁ Ἀγ. παρουσιάζεται πλέον ὡς μέγας πα-
 τριώτης ἐμπεποτισμένος ἀπὸ τὴν παρελλήμιον ιδίαν. Ὁ Ἀγ., ἀφ' οὗ
 ἀπελογιθῇ εἰς τὰς ἐπιθέσεις Κλ., Ἰγ., Χοροῦ, καταλείπει τὴν ὀρχήστραν,
 ἐν ᾗ τὸ θέατρον ὠτηχεῖ ἀπὸ τὸν ἀπὸ τὴν ὀρχήστραν Κλ., καὶ Ἰγυγενείας.

Τὸ τμήμα 1098 - 1275 τὸ διαλογικὸν ἀποτελεῖ τὸ Α' ἐπιστάσιον
 καὶ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν Ε' πρᾶξιν σημεϊοῦς τραγωδίας. Τελειώνει
 μὲ τὴν ὥτην δῆλωση τοῦ Ἀγ. ὅτι ὀφείλει νὰ θεσιάζῃ τὴν κόρη. Τὸν
 θεατὸν τὴν ψυχὴν συνέχει ἔλεος καὶ φόβος ἀπὸ τὴν θεσίαν τὴν ἐπιχει-
 μένην. Ἀλλ' ὡς ἀκούσωμεν τοὺς θεήρους καὶ τὰς ἀράς τῆς Ἰγυγενείας
 ἐν τῇ ἐφεξῆς μορφοίᾳ.

ΤΕΤΑΡΤΟΝ ΣΤΑΣΙΜΟΝ (1276 - 1335)

ΜΟΝΩΔΙΑ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ (1276 - 1311)

οἱ (ἐπιρ. σχετλ.) ἐγὼ = οἶμαι = ὁμέ. μέλεος - α - ον = δυσ-
 τύχης, θανάτου· γεν. αἰτίας, σέ· ἀνὰ φερε εἰς τὸ παραδοῦς, ταυτὸν
 μέλος τύχης πέπτωκεν εἰς ἄμφω = τὸ ἴδιον μέλος τῆς τύχης ἔχει
 πέσει, λάχει καὶ εἰς τὰς δύο· τὸ ἴδιο μοιρολόγι λέγει : οἱ ἴγῳ οἱ ἴγῳ.
 νάπος νιφόβολον = φάραγξ χιονόβλητος, ὅθι = ὅπου, ἔβαλε = ἐπέ-
 ταξε, ἐξέθηκε, βρέφος· ἀντ. ματρὸς ἀποπρὸ νοσφίσας = ἀπογο-
 ρίσας μακρὰν ἀπὸ τὴν μητέρα, ἐπὶ μόρῳ θανατόνεντι = ἐπὶ μόρῳ
 θανασίμῳ = μὲ τὸν σκοπὸν νὰ ἀποθάνῃ, Πάριν· ἐπεξήγησις τοῦ ἀνω-
 τέρου : βρέφος ἀπαλόν. Φρυγῶν πόλις = τὸ Ἰλίον, ὠφειλε (Πρία-
 μος), οἰκίζω = ἐγκαθιστῶ τινα, τὸν τραφέντα ἀμφὶ βουσί = τὸν

πραγμέντα μέσα στὰ βώδια. βουκόλον· κτηγγ. θάλλων = θάλασσες. χλωρός = τρυφερός. ῥοδόεντα ἄνθη = ἄνθη ῥόδων.

Ἡ μάντις Κασσιάνδρα, ἡ κόρη τοῦ Ποσειάδου, κατὰ τινες μύθους, εἶχε προφητεύσει, ὅταν ἐγεννᾶτο ὁ Πάρις, ὅτι οὗτος θὰ γίνῃ ὁ καταστροφὴς τῆς πατρίδος του καὶ δι' αὐτὸ ἐπέμενε νὰ φανερωθῇ τὸ βούρος, ἵνα ἀποτραπῇ τῆς πατρίδος ὁ ὄλεθος. Κατ' ἄλλους μύθους, ἡ Ἐκάβη, ἔχουσα ἐν τῇ κοιλίᾳ τὸν Πάριον, εἶδε καθ' ἑπινους ὅτι ἐγέννησε δαυλόν, οἱ δὲ ἐξηγῆται τῶν ὀνειρῶν, προβλέποντες ὅτι τὸ παιδίον, ποὺ θὰ γεννηθῇ, θὰ γίνῃ ὁ καταστροφὴς τῆς πατρίδος, ἡξίωσαν τὸν φόνον αὐτοῦ. Καὶ ὁ Ποσειάδης ἀντὶ νὰ τὸ φανερώσῃ τὸ ἐξέθηκεν εἰς χαράδραν τῆς Ἰδης, ὅπου ποιμένες, εὐφρόντες αὐτό, τὸ ἀνέθεσαν. Ὑστερον ὁ Ποσειάδης ἀναγνωρίσας τὸ ἐδέχθη πάλιν εἰς τὴν οἰκογένειάν του παρὰ τὰς ἀποτροπὰς τῆς Κασσιάνδρας. Ὁ Ποσειάδης φανταζόμενος αὐτὸν ὡς βουκόλον καὶ ὄχι ὡς βασιλόπαιδα, ἔστειλεν αὐτὸν εἰς τὰ λιβάδια τῆς Ἰδης, ἵνα βόσκη τοὺς βοῦς, καὶ παρεχώρησεν εἰς αὐτὸν πρὸς κατοικίαν θέσιν κοντὰ εἰς τὰς γνωστὰς κρήνας.

ὑακίνθινα ἄνθη· ὑάκινθος, ὠρχαῖον εὐώδες ἄνθος.

Ἡ λεπτομερὴς περιγραφὴ τοῦ θελκτικοῦ καὶ εἰδυλιακοῦ τοπίου γίνεται, ἂν καὶ δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὴν διάθεσιν τῆς βαρύνουσας πενθοῦσας Ἰφιγενείας, κατὰ τὸν τύπον τῶν μοιφιδίων τοῦ Εὐριπίδου καὶ ἐκ τῆς κλίσεως τοῦ τραγικοῦ φυσιολόγου νὰ περιγράψῃ εἰδυλιακὰ τοπία.

ἔνθα = ἐκεῖ. Ἑρμῆς = ὁ Ἑρμῆς. Ὁ Ζεὺς ὀρίσας δικαιοσύνην τὸν Πάριον ἔστειλε τὸν Ἑρμῆν νὰ συνοδεύσῃ εἰς τὴν Ἰδην τὰς ἐριζούσας τρεῖς θεάς. τρυφῶ ἐπὶ πόθῳ = καμαρώνω διὰ τὰ ἐρωτικά φίλητρα. εὐναῖσι βασιλίσιν Διὸς ἄνακτος = ὡς βασιλικὴ σύσκεψις τοῦ Διὸς· τὸ βασιλίσιν εἶναι ἐπίθετον. ἐπὶ κρίσιν ἔριν τε, θάνατον· ἐκφράζουσι τὸ τελ. αἷτιον. κρίσιν... ἔριν καλλονᾶς· προθύστερον. στυγνός = φρικτός, ἀπαίσιος. ἐμοί· δοτ. ἄντικ. ἢ ἡθικῇ = διὰ τὸν θάνατον δὲ τὸν ἰδικόν μου. Ἐφεξῆς ἡ σειρὰ : φέροντα Δανααῖδαισι πρὸς Ἴλιον πομπάν, ἃς (ἧς) πομπῆς προθύματα ἔλαχεν Ἀρτεμις κόραν.

β') 1312 - 1335

δυσελένα = δυσελένη = ἡ παῖς - Ἑλένη, ἡ βρομὸς - Ἑλένη, πι-
κράν ἰδοῦσα = ἄφ' οὗ μὲ ἐφαρμάκωσε· πρὸς τὸ δυσελέναν πρβλ.
δύσπαρις, αἰνόπαρις. φρονέομαι - διόλλυμαι· ἐπαναδίπλωσαι ἔχουσα
ποικιλίαν, διότι τὴν ἀφόρητον αὐτὴν ἔννοιαν δὲν τὴν χωράει ὁ νοῦς της.
ἀνοσίου πατρός· διότι φρονεῖ τὸ ἴδιον τέκνον. πρύμναι ναῶν.
περίφορ. = νῆες. χαλκεμβολάδες = ἔχουσαι χαλκῇ ἐμβολὰς ἀναγρο-
νισμός. ἐλάτα (ἡ) = ναῦς, στόλος (ἐκ ξύλων ἐλάτης)· συνεκδοχῇ.
πομπαῖος = ὁ πέμπων, ὁ συνοδεύων· εἰς τοῦτο ἀνάφερε τὸ εἰς Τροίαν.
ἐλάταν πομπαίαν εἶναι παρόθεσις εἰς τὸ πρύμνας ναῶν = στόλον
ποῦ θὰ συνοδεύει τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν Τροίαν· ἡ σειρά· ἄδε Αὐλὶς
μή μοι ὦφελε δέξασθαι εἰς τούσδ' ὄρμους πρύμνας ναῶν χαλ-
κεμβολάδων, ἐλάταν πομπαίαν εἰς Τροίαν. Τῶν ἐφεξῆς ἡ σειρά
ἔχει ὥδε· μηδ' (ὦφελε) Ζεὺς πνεῦσαι ἀνταίαν πομπὰν Εὐρίπῳ.
πομπή = ὁ συνοδεύων ἄνεμος, ἡ αὖρα. ἀνταῖος = ἐναντίας. Εὐρίπῳ·
δοτ. τοῦ τόπου. μειλίσσων αὖραν = γλυκεῖαν αὖραν στέλλων. ἄλλαν =
διάφορον. λαίρεσι θνατῶν = εἰς τὰ ἱστία τῶν θνητῶν. χαίρειν· θὰ
νοήσωμεν πρὸ αὐτοῦ τὸ τοῖσι μὲν κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ κατωτέρω
τοῖσι δέ· τοῖσι μὲν χαίρειν = ὥστε ἄλλα μὲν πλοῖα νὰ χαίρουν.
τοῖσι δὲ λύπαν = εἰς ἄλλα δὲ λύπη· τοῖσι δὲ ἀνάγκαν = ἀνωτέραν
βίαν· τοῖσι δ' ἐξορμᾶν = εἰς ἄλλα δὲ νὰ ἀποπλέουν. στέλλειν (τὰ
ἱστία) = νὰ μαζεύουν τὰ πανιά. μέλλειν = νὰ ἀναβάλλουν τὸν ἀπό-
πλου. Ἡ ἔννοια· ἐξαποστέλλει ὁ Ζεὺς ἐκάστοτε εἰς τὰ πλοῖα διάφορον
αὖραν μὲ διάφορα ἀποτελέσματα· οὕτως εἰς ἄλλα μὲν ἡ αὖρα εἶναι γλυ-
κεῖα, δι' ἄλλα δὲ φαρμακερὴ, ὥστε νὰ ὑποκύπτουν εἰς τὴν ἀνωτέραν
βίαν (ἀνάγκαν), ἄλλα νὰ ἀποπλέουν, ἄλλα νὰ διπλώνουν τὰ πανιά,
ἄλλα νὰ ἀναβάλλουν τὸν ἀπόπλου· ἔρα τὴν παρήχησιν· πομπαίαν -
ἀνταίαν καὶ τὴν ἐπαναδίπλωσιν· τοῖσι μὲν, τοῖσι δὲ κ.λ.π. γένος
ἀμερίων = γένος τῶν ἐφημέρων, οἱ ἐφήμεροι ἄνθρωποι. πολύμο-
χθος = πολυβασανισμένος. τὸ χρεῶν = ἡ μοῖρα. δύσποτμος = δυσ-
τυχής· τὸ τι κατὰ λιτότητα ἐπιτείνει τὸ δύσποτμον. ἰὼ τιθεῖσαι·
ἐπιφρόνησις· τιθεῖσα = προκαλοῦσα. πάθεα = συμφοραί. ἄχρα =
λύπαι, φαρμάκια. Ἡ πρωταρχικὴ αἰτία ὅλων τῶν εἰς τοὺς Ἕλληνας
προσγενομένων κακῶν εἶναι ἡ Ἑλένη.

Τὸ τμήμα 1283 - 1335 ἐπέχει θέσιν Δ' στάσιμον, εἶναι λοιπόν, μονωδία τῆς Ἰφιγενείας συνοδοιμένης ὑπὸ τοῦ ἀδελτοῦ, καλεῖται δὲ ἢ μονωδία θορήντος ἀποσκευῆς. Εἰς τὴν μουσικὴν ἀπηχεῖ τῆς παρθένου ὁ θοῆρος. Τὸ μέλος τῶν τοιοῦτων λοιπῶν ἁσμάτων ἐνφραγώνει τοὺς θεατάς. Εἰς τὴν μονωδίαν ταύτην πρὸς τοῖς ἄλλοις σημειώ-
 τεα ἢ ἐπαναδιπλώσεις, ἥτις πράγματι μαίνεται : ἰὼ - ἰὼ, Ἰδαῖος -
 Ἰδαῖος, ἐλέγετο - ἐλέγετο, ὦ μάτερ - ὦ μάτερ, πι-
 κρὰν - πικρὰν, ἀνοσίσοισιν - ἀνοσίσοι, ἢ πολύμο-
 χθον - ἢ πολύμοχθον, ἰὼ - ἰὼ, μεγάλα - μεγάλα. Ἡ
 Ἰφιγένεια ἔχει χάσει κάθε ἐλπίδα. Ἀλλὰ τί γίνεται ὁ Ἀχιλλεύς μὲ τὰς
 ὑποσχέσεις του; Τοῦτο θὰ ἴδωμεν ἐφεξῆς.

ΠΕΜΠΤΟΝ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ (1336 - 1474)

α') 1336 - 1368

ὄχλος ἀνδρῶν = πλήθη στρατοῦ. τὸν γε τῆς θεᾶς παῖδα (εἰσο-
 ρῶ). ᾤ·δοτ. χαριστ. διαχαλῶ = ἀνοίγω. μοι = πρὸς χάριν μου,
 παρακαλῶ. δμῶς = ὑπηρετά. ὥς τί δή; = διατί τάχα; τὸ δυστυ-
 χές τῶν γάμων = ἡ ἀποτυχία τῶν γάμων, ὁ ματαιωθεὶς γάμος. Αἱ
 ἀντιλαβαὶ χαρακτηρίζουν τὴν ἐπίτασιν τῆς διεγέρσεως. Ὁ διάλογος
 γίνεται γοργότερος καὶ ζωηρότερος. οὐκ ἐν ἀβρότῃ κείσαι πρὸς τὰ
 νῦν πεπτωκότα = μὲ τὸ νῦν κατάντημά σου δὲν σοῦ ἐπιτρέπεται νὰ
 δείχνῃς λεπτότητα καὶ ἀβρότητα τρόπων. πεπτωκότα· ἡ μεταφορὰ
 ἀπὸ τοῦς κύβους. μίμνω = μένω. οὐ σεμνότητος ἔργον = δὲν ἔχει
 τὴν θέσιν τῆς ἡ αἰδημοσύνης. ἦν ὀνώμεθα = ἦν ὠφελθώμεν,
 ὀνίναμαι = ὠφελοῦμαι. Ἐρχεται ὁ Ἀχιλλεύς, ἀπὸ τὰς πρώτας
 λέξεις τοῦ ὁποῖου (τάλαινα) προαισθανόμεθα κάτι τὸ σοβαρὸν. οὐ
 ψευδῇ θροεῖς· ὁ χαρακτηρισμὸς σου εἶναι ὁρθός, διότι πραγματικῶς
 εἶμαι τάλαινα. δεῖν' ἐν Ἀργείοις βοᾶται = φοβερὰ βοᾷ ἀκούεται
 μέσα εἰς τοὺς Ἀργεῖους. τὴν βοὴν σήμαινέ μοι = δίδε ἐξηγήσεις ὡς
 πρὸς τὴν βοή. πονηρὸν εἶπας οἰωνὸν λόγων = αὐτὸ τὸ ὁποῖον
 εἶπας εἶναι κακὸν σημεῖον διὰ τὴν εἰδησιν ποῦ φέρνεις (βοᾶται)· ἐκ
 τοῦ δεινὰ ἀμφὶ σῆς παιδὸς διαισθάνεται ὅτι ἡ βοή εἶναι κακὸν προ-
 μῆνυμα. ὥς χρεῶν σφάξαι νιν· φαίνεται ὅτι ὁ στρατὸς ἔλαβεν ἐν τῷ
 μεταξὺ γνώσιν τοῦ χρημοῦ καὶ τῆς δυστροπίας τοῦ Ἀγ. ἐς θόρυβον
 ἐγὼ τοι καὶ τὸς ἤλυθον = καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος ἐξετέθην εἰς θορυβώδεις

ἀποδοκιμασίας, λευσθῆναι πέτροις = νὰ λιθοβοληθῶν ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἡλυθον ἐς θόρυβον. Ὁ ὄχλος ἀποδοκιμάζων ἡξίου τὸν λιθοβολισμόν του. μῶν = μὴ οὖν. σῶζων· ἐνεστώς τῆς προσπαθείας. ἐχθρός· ὁ στρατὸς ἦτο δυσμενής, διότι εἶχε τὴν αὐτὴν δεισιδαιμονίαν καὶ τὸν αὐτὸν φιλοπόλεμον ὀργασμὸν. δι' ἃρ' ὀλώλαμεν· τμησίς = διολώλαμεν ἢ κ. γάμων ἤσσανα ἀπεκάλουν = μὲ ἀπεκάλουν ὄργανον τῆς μηχανῆς· τοῦτο ἦτο ὕβρις. εὖνις = σύζυγος. ἐπέμψατο = μετεπέμψατο. κ' Ἀργόθεν = καὶ Ἀργόθεν. νικῶμαί τινος· ἐλέγχθη κατὰ τὸ: ἡττῶμαί τινος. κεκραγμός = κραυγὴ. τὸ πολὺ = τὸ πλεῖθος, ὁ ὄχλος. κακὸν δεινόν (ἐστί) = εἶναι φοβερὸν κακόν. Δυσμενῶς ἐκφράζεται ὁ Εὐριπίδης διὰ τὴν ὀλιγακρατίαν. ἀρήγω = βοτῶ (ἀρογῆ). μαχεῖ· β' ἐνικ. μέλλει τοῦ μάχουμαι. ὄναιο τῶν φρενῶν = νὰ χαρῆς τὰ εὐγενικά σου αἰσθήματα. ὀνησόμεθα = θὰ χαροῦμαι· θὰ χαροῦμαι διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς Ἰτρῆς. ὁ Σισύφου γόνος = ἡ σπορὰ τοῦ Σισύφου, δηλ. ὁ Ὀδυσσεύς. Ἡ μυθολογία θέλουσα νὰ συνδέσῃ τοὺς δύο πανούργους ἥρωας ἔδωκε πατέρα εἰς τὸν Ὀδυσσεύα τὸν Σίσυφον. ἴδια πράσων... ταχθεῖς ὕπο = ἐνεργῶν ἐξ ἀτομικῆς τοῦ πρωτοβουλίας ἢ κατ' ἐντολὴν τοῦ στρατοῦ. αἰρεθεῖς ἐκὼν = ἐκλεγείς τῇ ὑποδείξει του. πονηράν γ' αἵρεσιν (αἵρεσις) = νὰ καίποινα πονηρὰ ὑπεροβουλία ἐκρύπτετο εἰς τὴν ἐκλογήν. μαιιφονεῖν· δηλ. νὰ διαπράξῃ μακρὸν φόνον. ἔχω = ἐμποδίζω. ἄγω = ἀπάγω. δηλαδή = προφανῶς. ξανθῆς ἐθείρας (ἀρπάξας). ἔθειρα καὶ ἔθειραι = τρίχες, κόμη· ἀντέχομαί τινος = κρατιέμαι ἀπὸ κάποιου. ὥς = διότι. τοῦδ' εἵνεκα = ὅσον ἐξαρτᾶται ἐξ αὐτοῦ (ἐάν δηλ. τὴν πιάσω σφιγτά). ἀλλὰ μὴν ἐς τοῦτό γ' ἡξεί = ἀλλ' ὅμως τὸ πρᾶγμα θὰ καταλήξῃ εἰς τοῦτο, δηλ. εἰς τὴν σφαγὴν. Ὁ Ἀχιλλεύς βλέπει τὴν θυσίαν, ἣν ὁ στρατὸς στασιάζας ἄξιον, ἀναπόρρητον παρὰ πᾶσαν ἀντίδρασίν του.

β') 1369 - 1401

εἰσακούσατε· σὺ καὶ ὁ Ἀχιλλεύς. μάτην θυμοῦμαι = ἄνευ λόγου, ἀδίκως ὀργίζουμαι. καρτερῶ τὰ ἀδύνατα = ἐπιμένω εἰς τὰ ἀδύνατα. προθυμίας· γεν. τῆς αἰτίας εἰς τὸ αἰνέσαι (ἐπαίνεσαι) = διὰ τὴν καλὴν του διάθεσιν. διαβάλλομαί τινι = γίνουμαι μισητὸς εἰς τινα. πλέον πράττω = καταρθώνω. οἷα εἰσῆλθόν μ' ἐννοουμένην = ποῦτε ἀπέφυγε μοῦ ἦλθον, ὅταν ἐβασάνιζα τὸ πρᾶγμα. καθθανεῖν μοι

δέδοκται· ὁ στρατός ἔχει ἀποφασίσει τὴν θανάτωσίν μου. μοι· δοτ.
ἀντιχαρ. παρήμι τὸ δυσγενές ἐκποδὼν = παρεμερίζω, βγάζω ἀπ'
τῆ μέσῃ κάθε ταπεινὸν αἴσθημα. ὡς· εἰδικός. ἡ μεγίστη = ἡ ἰσχυ-
ροτάτη. κὰν ἐμοὶ = καὶ ἐν ἐμοί. πορθμός ναῶν = ἡ διαπερασίσις
τῶν πλοίων. τὰς μελλούσας γυναῖκας = τὰς γυναῖκας τοῦ μέλλον-
τος. τείσαντες = τιμωρήσαντες. ὁ Ἑλένης ὄλεθρος· περίφρασις
ἡ χαμένη Ἑλένη. ῥύσομαι = θά σῶσω. κλέος μου μακάριον γενή-
σεται = ἀθάνατος θά εἶναι ἡ δόξα μου, ὡς ἐλευθερωτρίας τῆς Ἑλλά-
δος. καὶ γὰρ οὐδέ τοί τι λίαν ἐμοὶ φιλοψυχεῖν χρεῶν = ἀλλὰ
ἔχω πρὸς τοῦτοις καὶ ἄλλον λόγον νὰ μὴ ἀγαπῶ τὴν ζωὴν μου. πᾶσι
Ἑλλησι· δοτ. χαριστ. ἔτεκές με κοινὸν (δηλ. ἀγαθόν)· κατηγορ.
ἐρέτμ' ἔχοντες = ἐρετμὰ ἔχοντες = κοπηλάται. ἐρετμόν (ἐρέσσω)
= κόπη. ἡ ἐμὴ ψυχὴ = ἡ ζωὴ μου. μί' οὔσα = ἐγὼ δὲ μὲ μίαν
ζωήν, ποῦ ἔχω· ἀλλὰ μυρίοι - ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ μί' οὔσα· ὁ συλ-
λογισμὸς ἀπὸ τοῦ μειζονος. κάπ' ἐκεῖνο = καὶ ἐπ' ἐκεῖνο = καὶ εἰς
ἐν ἄλλο, τὸ ἐξῆς. διὰ μάχης μολεῖν = διὰ μάχης ἔλθεῖν = μαχέ-
σασθαι. κρεῖσσων (ἐστί)· σύντ. προσωπικὴ ἀντὶ τῆς ἀπροσώπου·
κρεῖσσόν (ἐστίν) ἕνα ἄνδρα ὁρᾶν φάος (= ζῆν) ἢ μυρίας γυναῖκας.
Πρὸς τὴν ἔννοιαν πρβλ. τὰ ἐν Ἰφιγ. ἐν T. : ἀνὴρ μὲν ἐκ δόμων θανὼν
ποθεινός, τὰ δὲ γυναικὸς ἀσθενῇ. ἐμποδὼν γενήσομαι = θά ἐμπο-
δίσω. ἀμήχανον = ἀδύνατον. ταῦτα = ἡ θυσία μου. μνημεῖα· ὡς καὶ
παρ' ἡμῖν τὸ μνημεῖον τοῦ ἀγνώστου στρατιώτου. διὰ μακροῦ = ἐπὶ
μακρὸν χρόνον. οὗτοι· καθ' ἑλξιν πρὸς τὸ παῖδες ἀντὶ ταῦτα· καὶ ἐπα-
ναλαμβάνει τὸ ταῦτα 1398 = αὐτὰ θά εἶναι τὰ παιδιὰ μου. τὸ μὲν =
τὸ βαρβαρικόν. Οἱ Ἕλληνας ἔχοντες συνειδήσιν τοῦ ὑπερέτερου πολιτι-
σμοῦ τῶν κατεφρόνων ὡς βαρβάρους πάντας τοὺς μὴ Ἕλληνας καὶ εἶχον
τὴν ἀξίωσιν νὰ ἄρχωσιν ἐκείνων ταυτίζοντες βαρβάρους καὶ δούλους.

Ἡ Ἰφιγένεια ἀπροσδοκίτως μετεστράφη· ἐλευθέρᾳ ἀπὸ φόβου καὶ
ἐρηλότητος, ὑπερήφανος ἐν τῇ φιλοπατίᾳ της, λαμβάνει τὴν ἀμετά-
κλητον ἀπόφασιν νὰ ἀποθάνῃ ὑπακούουσα εἰς τὴν ἐθνικὴν φωνὴν ποδ
τὴν καλεῖ νὰ προσπλίσῃ τῆς πατρίδος τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἀσφάλειαν.
Ἡ πανελλήνιος ἰδέα ἐπεκράτησεν εἰς τὴν ψυχὴν της.

γ') 1402 - 1432

τὸ σὸν = ἡ ἰδική σου στάσις. γενναίως ἔχει = εἶναι εὐγενική.

τὸ τῆς τύχης δὲ καὶ τὸ τῆς θεᾶς = ἡ θέλησις ὁμοῦς τῆς τύχης καὶ τῆς θεᾶς. νοσεῖ = δὲν εἶναι δικαία, ἐρθή. Ὁ Χορὸς θαυμάζει τὴν γενναίαν ψυχὴν τῆς κόρης, αἰτιάται δὲ τὴν τύχην καὶ τὴν θεάν. νοσεῖ· μεταφορικῶς καίτοι. Ὁ Εὐριπίδης κακίζει τοιοῦτους θεοὺς ζητοῦντας ἀνθρωποθυσίας· ἡ θεὰ ζητοῦσα τὴν θυσίαν εἶναι ἡθικῶς ἐπιλήψιμος· ἡ κόρη ἔχει εὐχένειαν ἀνεπίληπτον. τίθμι μακάριον = καθιστῶ εὐτυχῆ. σοῦ μέν, Ἑλλάδος δέ· γεν. τῆς αἰτίας. ἀπολείπω = ἀφίγω κατὰ μέρος. τὸ θεομαχεῖν = ἡ θεομαχία, ἡ ἀντιδράσις κατὰ τῆς θεᾶς. ὃ σου κρατεῖ = τῆς ὑποίας πλήρης εἶναι ἡ ψυχὴ σου. ἐξελογίσω τὰ χρηστὰ τὰναγκαιὰ τε = ἐσκέφθης, ὅπως σοῦ ὑπεργόρευεν ἡ λογικὴ καὶ ἡ ἀνάγκη. μᾶλλον ἐσέρχεται με πόθος σῶν λέκτρων = ὁ πόθος νὰ σὲ ἀποκηλίσσω σύζυγον γίνεσαι δυνατώτερος, αὐξάνει, ἐπιτείνεται. φύσις = χαρακτήρ. ὅρα δέ = κοίταξε δὲ (αὐτὰ τοῦ θὰ σοῦ εἶπω). ἄχθομαι = φέρω βάρεως. ἴστω Θέτις = μάρτυς μου ἡ Θέτις. ἀθρέω - ὦ = προσέχω. κακόν· οὐσιαστικ., δεινόν· ἐπίθ. Ὁ Ἀχιλλεὺς θίγει τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν, τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν ζωὴν, ἥτις εἶναι ἔμφυτος εἰς πάντα ἄνθρωπον. οὐδὲν οὐδέν· εὐλαβουμένη = χωρὶς καθόλου νὰ συστέλλωμαι πρὸ οὐδενός. ἡ Τυνδαρίς παῖς = ἡ κόρη τοῦ Τυνδάρεω = ἡ Ἑλένη. ἀρκεῖ τιθεῖσα· ἡ σύνταξις προσωπικὴ ἀντὶ ἀπροσώπου : ἀρκεῖ τιθέναι = ἀρκεῖ ὅτι ἡ Ἑλ. προκαλεῖ. διὰ τὸ σῶμα = διὰ τὸ κάλλος τοῦ σώματος. μάχας - φόνους· ἐν διὰ δυοῖν = φονικὰς μάχας, ἣν δυνώμεθα· ὁ πληθ. διότι καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς θὰ συμβάλλῃ εἰς τοῦτο συντελεῶν εἰς τὴν θυσίαν τῆς Ἰφιγενείας. λῆμα· παρὰ τὸ λάω = θέλω (αἱ δὲ λῆς) = θέλησις, ψυχὴ, καρδία. ἄριστος = εὐγενέστατος. οὐκ ἔχω πρὸς τοῦτο λέγειν = δὲν δύναμαι νὰ ἀντιλέγω εἰς τοῦτο. γενναῖα φρονεῖς = ἔχεις εὐγενῆ κρίσθημα. τί γὰρ τάληθές οὐκ εἶποι τις ἄν; = διότι διατὶ νὰ μὴ ὁμολογῇ τις τὴν ἀλήθειαν : Ὁφείλω νὰ ὁμολογήσω, ὅσον καὶ ἂν ἀντίκειται εἰς τὴν ἐπιθυμίαν μου. μεταγνοίης ἂν τάδε = δύνασαι νὰ ἀλλάξῃς αὐτὰς τὰς σκέψεις. ὥς ἂν οὖν εἰδῆς τάπ' ἐμοῦ = γιὰ νὰ ἐννοήσῃς λοιπὸν τὴν εὐακρίνειαν τῶν λόγων μου. τάδ' ὅπλα = τοῦσδε τοὺς ἐνόπλους (τοὺς συνοδεύοντας αὐτόν, οὕς δεικνύει). ὥς οὐκ ἐάσων = μὲ τὴν ἀπόρασιν νὰ μὴ σὲ ἀφῇσω. χρωμαι τοῖς λόγοις τινός = συμμορφώνωμαι πρὸς τὰς ὑποδείξεις τινός. ἀφροσύνη = ἀπὸ ἄγνοιας (τῆς φρίκης τοῦ θανάτου). Ὁ Ἀχιλλεὺς θαυμάζων τὸ ἥθος τῆς ἡρώιδος δηλώνει ὅτι θὰ ἀντιδράσῃ κατὰ τῆς θυσίας.

δ') 1433 - 1474

πρόφασις = ἀφορμή. παῦσαί με μὴ κακίζε = παῦσαι κακίζουσα με = μὴ κακίζέ με = μὴ μὲ ἀποθαρρύνῃς. Ἡ Κλ. ὑπολαβούσα τὸ κακίζειν ὡς ὑβρίζειν, ὀνειδίζειν, λέγει οὐδὲν ἀδικήσει = δὲν θὰ ἀδικήσῃς καθόλου, δὲν θὰ πάθῃς κακόν. τριχός· γεν. τῆς ὕλης. ἀμπέχομαι· ἀόρ. ἡμπεσχόμην· ἀμπίσχη· ὑποτ. ἀορ., β' πρόσωπον = ἐνδύομαι, φορῶ (ὅρα ἀμπέχονον). τί τόδ' εἶπας; τί ἐστί τῷδε, ὃ εἶπας; ἀπολέσασά σε· ὁ λόγος, διακοπεῖς ὑπὸ τῆς Ἰφιγ. 1441, συνεχίζεται ἐν 1442, ἀφ' οὗ ἡ σύνταξις μετεβλήθη: ἀντὶ ἀπολέσασά σε πενθήσω. οὐ σύ γε (ἀπώλεσας). κατ' ἐμέ = ἐξ αἰτίας μου. ἥκιστα (δεῖ πενθεῖν) = ἐλάχιστα, οὐδαμῶς· χώννυται τύμβος = ἐγείρεται τάφος. νομίζεται = συνηθίζεται, συνήθως ἐγείρεται. βωμός θεᾶς τῆς Διὸς μῶρης (ἔσται) μοι μνημά γε — ναί (λέγω εὖ) ὡς εὐτυχοῦσα Ἑλλάδος τ' εὐεργέτις = διότι καὶ ἡ τύχη μου εἶναι λαμπρὰ καὶ γίνομαι καὶ εὐεργέτις τῆς Ἑλλάδος. Πράγματι θὰ εὐεργετήσῃ τὴν Ἑλλάδα, διότι καὶ τὸν ἀπόλλουν θὰ διευκολύνῃ καὶ θὰ τὴν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὰς ὕβρεις τῶν βαρβάρων διὰ τῆς αἰσίας ἐκβάσεως τοῦ πολέμου. σέθεν = σοῦ = περὶ σοῦ ἢ κασιγνήταισί (σου) = εἰς τὰς ἀδελφάς σου. ἐξάπτω = περιβάλλω. χαίρειν γε = ναί, μάλιστα, χαιρετίσματα. ἄνδρα· κατηγ. προληπτικόν = ὥστε νὰ γίνῃ ἄνθρ. προσέλκομαι = περιπτύσσομαι. ὅσον εἶχες = ὅσον ἡδύνασο. ἔστι (τι) ὅτι δρῶσα κατ' Ἄργος φέρω σοι χάριν = σὲ εὐχαριστῶ. πατέρα τὸν ἄμὸν μὴ στύγει πόσιν τε σόν· ἡ κέρη ἀμνηστίακος ἐν τῇ εὐγενείᾳ τῆς σημείωσον τὴν παρήχῃσιν τοῦ δ. δεινοὺς ἀγῶνας διὰ σὲ δεῖ κείνον δραμεῖν· ὑπαινίσσεται τὸν φόνον τοῦ Ἀγ., εἰς ὃν θὰ προβῇ. Ἑλλάδος· ἐπίθετον. δόλω δέ = ἀλλὰ δολίως. ἀγεννώς = πρόστυχ. εἰσιν ἄξων = θὰ ἔλθῃ νὰ μὲ ὀδηγήσῃ. πρὶν σπαράσσεσθαι κόμης = πρὶν μὲ πιάσουν καὶ μὲ σύρουν ἀπὸ τὰ μαλλιά. μὴ σύ γ' (ἴθι). πέμπω = συνοδεύω. οὐ μὴ μόλω πάλιν = ὀριστικῶς δὲν θὰ γυρίσω· τὸ οὐ μὴ μὲ ἀόρ. ὑποτ. ἢ μὲ μέλλ. ὀριστικῆς σημαίνει ἔντονον ἄρνησιν. (λέπω σε) εὖ καξίως. σχέες = σταμάτα. μὴ με προλίπης = μὴ μὲ ἀφήσῃς. ἐπευφημήσατε παιᾶνα = ὑμνήσατε μὲ παιᾶνα· παιᾶν· ὄσμα πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος συνήθως. Ἐνταῦθα πρὸς τιμὴν τῆς Ἀρτέμιδος, ἵνα ἀποτραπῇ τὸ κακὸν (ἢ ἐν Εὐρίπω νηνεμία). τῇμῃ συμφορᾷ = τῇ ἐμῇ συμφορᾷ· δοτ. τῆς αἰτίας. εὐφημία

= ἡ ἱερὰ σιγή, ἴτω = ἄς διαχυθῇ, ἐναρχέσθω τις κανᾶ = ἄς κάμη ἀρχὴν τῆς ἱερᾶς τελετῆς ἀπὸ τὰ κένιστρα. αἰθέσθω πῦρ = ἄς ἀναρριπίζεται τὸ πῦρ. προχύταις καθαρσίοις (1112) ὄργ. ἐνδεξιούσθω βωμόν = ἄς περιέρχεται ὁλόγυρα τὸν βωμόν τρέχων δεξιὰ. Ὁ θύων περιήρχετο τὸν βωμόν ἔκνιζων αὐτὸν μὲ οὐλοχύτας καὶ μὲ ἀγριασμόν, τρέχων δὲ πρὸς τὰ δεξιὰ. Ἡ Ἰριγένεια ἀφῆκε τὰς τελευταίας παραγγελίας εἰς τὴν μητέρα καὶ παραγγέλλει νὰ ἐτοιμάσουν τὰ τῆς θυσίας.

Τὸ τμῆμα 1336 - 1414 εἶναι τὸ Ε' ἐπεισόδιον ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὴν ΣΤ' πράξιν σημερινῆς τραγωδίας. Ἐν τούτῳ ἡ πράξις ἀκολούτως βαίνει πρὸς τὴν λύσιν. Ἡ Ἰφ. λαμβάνει, πάσης προσπαθείας ματαίας ἀποβάσης, τὴν κοίσιμον ἀπόφασιν νὰ δώσῃ τὴν ζωὴν της ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Θανατίζομεν αὐτὴν καὶ ἐλεοῦμεν διὰ τὸν πρόωγον θάνατόν της.

ΚΟΜΜΟΣ (1475 - 1509)

ἐλέπτολις Ἰλίου καὶ Φρυγῶν = ἡ κυριεύουσα τὴν πόλιν τοῦ Φρυγικοῦ Ἰλίου. στέφρα περίβολα = στέφανοι περιβάλλοντες (τὴν κεφαλὴν). πλόκαμος ὄδε (πάρεστιν) = ἰδοὺ οἱ πλόκαμοί μου ἔτοιμοι διὰ τὴν στέψιν (μου)· ἡ πρότασις κεῖται διὰ μέσου. χερνίβων τε παγὰς (φέρετε) = ἀγριασμόν ἀπὸ ὕδωρ πηγῆς. ἐλίσσω Ἄρτεμιν = τιμῶ διὰ κυκλίων χορῶν περὶ τὸν βωμόν τὴν Ἄρτεμιν. μάκαιρα· θηλ. τοῦ μάκαρ. εἰ χρεῶν· αἰσθεῖται δικασθῆναι τὴν λύσιν, ἣν παρασκευάζει ἡ θεά. Ἐπιστεῦετο ὅτι οἱ μελλοθάνατοι εἶχον μαντικὴν δύναμιν. Σημείωσαν τὸ πρωθύστερον ἐν τῷ δίδοτε - φέρετε, τὴν ἐπαναδίπλωσιν καὶ τὸ ἀσύνδετον ἐν ταῖς ἁμφὶ ναὸν - ἁμφὶ βωμόν, ἐνδεικτικὰ τοῦ σφροδρῶ πόθου καὶ τῆς φλογερᾶς ἐπιθυμίας. θέσφατ' ἐξαλείψω = θὰ ἐξοφλήσω τὸν χρησμόν σβήνουσα διὰ τοῦ αἵματός μου τὴν ὑφειλὴν. αἵμασι θύμασί τε· ἐν διὰ δυοῖν = αἵματηρᾶ θυσία. δίδωμι δάκρυα = προσφέρω δάκρυα. οὐ πρέπει (δακρύειν). ἰῶ ἰῶ = ἐμπρός. συνεπαείδετε = συνεπάδετε = ψάλλετε ὁμοῦ. Χαλκίδος ἀντίπορον = τὴν τιμωμένην πέραν τοῦ πόρου τῆς Χαλκίδος (ἐν Αὐλίδι). ἵνα = ὅπου. δόρατα· συνεκδ. τὰ ξύλινα καράβια (πρβλ. δούρειος ἵππος — ἔρρει τὰ κᾶλα). δαία = δήγια = τὰ πολεμικά· ἀναχρονισμός. μέμονε (μένω) = παραμένουν εἰς ἀδράνεια. δι' ἐμόν ὄνομα = διὰ νὰ τιμηθῇ τὸ ὄνομά μου. γᾶ Πελασγία = γῆ Πελασγι-

κῆ, τὸ Ἄργος. Οἱ πρῶτοι κάτοικοι τοῦ Ἄργους ἐλέγετο ὅτι ἦσαν Πελασγοὶ καὶ αἱ λέξεις Ἄργος καὶ Λάρισα εἶναι Πελασγικαί. **μᾶτερ** = μήτερ = πατρίς. **Μυκηναῖαι τ' ἐμαὶ θεράπναι** = καὶ σὲς, Μυκῆναι, ἰδική μου κατοικία. **καλεῖς** = ἐπικαλεῖσαι. **πόλισμα** = πόλις. **πόλισμα Περσέως**· αἱ Μυκῆναι, αἵτινες ἐκρίσθησαν κατὰ τοὺς μύθους ὑπὸ τοῦ Περσέως, ὅστις ἤγειρε τὰ τεῖχη αὐτῶν διὰ τῶν Κυκλώπων, αἱ ὁποῖαι ἐτείχιζαν καὶ τὴν Τίρυνθα. **πόνος** = ἔργον. **ἐθρέψατέ με** = μὲ ἐμεγαλώσατε. **φάος** = χαρὰ, σωτηρία· τὸ **φάος** τὸ λέγει μὲ ὑπερηφάνειαν. **φάος Ἑλλάδι** = πρὸς εὐτυχίαν τῆς Ἑλλάδος. **οὐκ ἀναίνομαι θανοῦσα**· ἡ μετοχὴ κατηγορηματικὴ δὲν μοῦ κακοφαίνεται ὁ θάνατος, οὐ μὴ λίπη σε (1465). **λαμπαδοῦχος** = ἡ ἔχουσα τὴν λαμπάδα τοῦ ἡλίου, ἡλιόφωτος. **ἕτερον αἰῶνα καὶ μοῖραν οἰκήσομεν** = ἄλλην ζῶν καὶ μοῖραν θά περάσωμεν.

Τὸ τμῆμα 1475 - 1509 εἶναι λοιπὸν καὶ ἄδεται ὑπὸ τῆς Ἰφιγ. καὶ τοῦ Χοροῦ καὶ καλεῖται **Κομμός**, διότι ἐν θοῖνοις ἐκόπτοντο τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ στήθος, ἥσμα ἠδόμενον ἀμοιβαίως ὑπὸ τοῦ Χοροῦ καὶ τῶν ὑποκοιτῶν πρὸ τοῦ θανάτου ἢ κατὰ τὸν θάνατον ἢ μετὰ τὸν θάνατον προσώπων.

ΠΕΜΠΤΟΝ ΣΤΑΣΙΜΟΝ (1510 - 1531)

Ἡ σειρά : ἴδεσθε τὰν Ἰλίου καὶ Φρυγῶν ἐλέπτολιν στείχουσαν (κατηγ. μετ.) βωμὸν διαίμονος θεᾶς βαλλομένην (χροῦν. μετ.) στέφρα ἐπὶ κᾶρα παγὰς τε χερνίβων θανοῦσαν ῥανίσιν αἱματορρύτοις σφαγεῖσαν δέραν (= δέρην) εὐφυᾶ σώματος. **διαίμων** = αἱματηρός, αἱματοβαφής. **ῥανίσιν αἱματορρύτοις** = μέσα εἰς ῥαντίσματα αἱμάτων. **σφαγεῖσαν**· ὑποκ. Ἰφιγ. **δέραν**· φανερώνει τὸ μέρος μετὰ τὸ ὅλον. **εὐφυῆς** = εὖ πεφυκώς = ὠραῖος. Τῶν ἐφεξῆς ἡ σειρά : **εὐδροσοὶ πατρῶαι παγαὶ χέρνιβές τε μένουσί σε. παγαὶ χέρνιβές τε**· ἐν διὰ δυοῖν. Ἡ ἐξήγησις : σὲ ἀνακμίνει ὁ πατήρ σου μὲ ἀγριασμόν ἀπὸ δροσερὰ νερὰ πηγῆς. **κλήζω** = κλείζω = ἀνυμνῶ. **ὥς ἐπ' εὐτυχεῖ πότμῳ** = μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ὅλα θὰ ἔχουν εὐτυχῇ ἐκβᾶσιν. **βροτήσιος** = βρότειος = ἀνθρώπινος. **χαρεῖσα θύμασι βροτησίοις** = ἡ ὁποία εὖρες εὐχαρίστησιν εἰς τὰς ἀνθρωποθυσίας. **ἔδη** =

ἔδρα. δολόεντα = δολερά. Τὸ δολόεντα καθ' ὑπαλλαγήν εἰς τὸ ἔδη ἀντὶ εἰς τὸ Τροίας = Τρώων. ἔδη δολόεντα Τροίας = εἰς τὴν πρωτεύουσιν τῆς δολίας Τροίας. Ἡ σειρὰ τῶν ἐφεξῆς : δὸς Ἀγαμέμνονα ἀμφιθεῖναι κλεινότατον στέφανον Ἑλλάσι λόγχαις κλέος τε ἀείμνηστον ἀμφὶ ἐὼν κára (θεῖναι). ἀμφιτιθῆμι = περιβάλλω. Ἑλλάσι· ἐπίθ. Ἑλλάσι λόγχαις = Ἑλληνικαῖς λόγχαις = λόγχαις τῶν Ἑλλήνων. ἐὼν κára = ἐαυτοῦ κεφαλὴν.

Τὸ χορικὸν εἶναι ἴσως μονωδία τῆς Κορυφαίας συνοδευομένης ὑπὸ τοῦ αὐλιστοῦ καὶ ἐπέχει θέσιν Ε' στασίμων. Σημειώσωμεν ὅτι αἱ ἐννοιαὶ τοῦ ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ ἄσμα τῆς Ἰφιγενείας, τὸ ὅποσον αὕτη ἔφαλλε προηγουμένως, ὅταν ἀπεχαιρέτισε τὴν ζωὴν (στίχ. 1475 - 1499)· πρὸβλ. 1510 - 1520 — 1475 - 1487 καὶ 1521 - 1531 — 1491 - 1497. Ὁ Χορὸς μὲ τὴν φαντασίαν προτρέχων μεταφέρεται εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς θυσίας, τὴν ὁποίαν φαντάζεται τελεσθεῖσαν, ἐν στίχ. δὲ 1518 παρακολοῦθε τὴν πραγματικότητα εὐχόμενος εἰς τὴν Ἀρτεμιν γὰ δώσῃ εἰς τὸν στρατὸν εὐπλοῖαν καὶ κλέος ἀείμνηστον εἰς τὸν Ἀγαμέμνονα.

ΕΞΟΔΟΣ (1532 - 1629)

α') (1532 - 1567)

φθογγή = φωνή. ταρβέω = φοβοῦμαι. κάκπεπληγμένη = καὶ ἐκπεπληγμένη = τρομαγμένη. δεινὰ = παράδοξα, καταπληκτικά· διὰ τοῦ μὲν οὖν ἐπανορθώνει ἐκεῖνο, τὸ ὅποσον ἡ Κλυτ. εἶπε πρὸς τὸν ἄγγελον : μὴ τιν' ἄλλην ξυμφορὰν ἦκῃς φέρων = ὅχι συμφορὰν, ἀντιθέτως. μέλλω = βραδύνω. πᾶν πεύσει σαφῶς = ὅλα θὰ τὰ μάθῃς λεπτομερῶς. Ἡ σφαγήνεια εἶναι ἀρετὴ τῶν ἀγγελικῶν ῥήσεων. σφάλλεται γνώμη = σφάλλει ἡ μνήμη. ταράσσω γλῶσσαν = μπερδεύω τὴν ἐκθεσιν. λείμαξ (θ.) = λειμών. ἄλσος λείμακας τε· ἐν διὰ δυοῖν. σύλλογος στρατεύματος = ὁ ὠρισμένος διὰ συγκέντρωσιν τοῦ στρατεύματος τόπος· ὁ σύλλογος εἶναι ἡ ὁμηρ. ἀγορή. κάμπαλιν = καὶ ἔμπαλιν = πρὸς τὰ ὀπίσω. προῆκε (προῆμι) = ἔχυσε δάκρυα. ὀμμάτων προθεῖς πέπλον = ἀπ' οὗ ἔθεσε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν πέπλον. Οὕτως εἶχεν εἰκονίσει τὸν Ἀγ. ὁ ζωγράφος Τιμάνθης. Ἀντίγραφον τῆς εἰκόνος αὐτοῦ εἶναι ἡ ἐν Πομπηΐᾳ εὑρεθεῖσα τοιχογραφία. πάρειμί σοι = εἶμαι

εἰς τὴν διάθεσίν σου. θῦσαι (ὑμᾶς) ἄγοντας πρὸς βωμόν, εἶπερ τόδε ἐστὶ θέσφατον. τόδε· τὸ θῦσαι. θέσφατον = γραμμένον ἀπὸ τῆν θεάν. τοῦπ' ἐμέ = τὸ ἐπ' ἐμέ = ὅσον ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐμέ. τύχοιτε νικηφόρου δορός = εἴθε νὰ διεξαγάγητε νικηφόρον πόλεμον. πατρίδα γῆν = πατρικὴν γῆν = πατρίδα. πρὸς ταῦτα = ἀπέναντι τοῦτων, κατ' ἀκολουθίαν τῆς ἀποφάσεώς μου ταύτης, ὅθεν. μή τις = μηδεὶς Ἀργεῖων (ψαύση ἐμοῦ). σιγῇ = ἀδιαμαρτυρήτως, ἄνευ ἐκδηλώσεων ἀγωνίας ἢ ἄλγους. εὐκαρδίως = μὲ γενναίαν καρδίαν. ἀρετῇ = εὐγένεια. ὦ τόδ' ἦν μέλον (= ἐμελες) = ὅστις εἶχεν αὐτὴν τὴν φροντίδα, αὐτὸ τὸ καθήκον. ἀνείπε· ἄρ. τοῦ ἀναγορεύω = κηρύττω· ἀνείπε εὐφημίαν καὶ σιγὴν· ἐν διὰ δυοῖν = ἐκήρυξε νὰ τηρήσῃ ὁ στρατὸς ἱερὰν σιγὴν. χρυσήλατον κανοῦν = κάνιστρον ἐκ χρυσοῦ σφυρηλάτου. χειρὶ σπᾶσας = ἀνασύρας διὰ τῆς χειρός. κολεῶν ἔσωθεν = ἀπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς ξιφοθήκης· κολεὸς (ἄρσ.) = ἡ θήκη τοῦ ξίφους.

β') 1568 - 1601

λαβὼν κανοῦν χέρνιβας τε = ἄφ' οὗ ἔλαβε κάνιστρον μὲ κριθάλευρα καὶ ἀγίασμὸν συγχρόνως. ἔθρεξε· ἄρ. τοῦ τρέχω. θηροκτόνε· ἡ Ἄρτεμις ὡς θεὰ τῆς φύσεως εἶναι καὶ κυνηγὸς τῶν ἀγρίων θηρίων. τὸ λαμπρὸν εἰλίσσουσ' ἐν εὐφρόνῃ φάος = περιφέρουσα τὸ λαμπρὸν φῶς (τῆς σελήνης) κατὰ τὴν νύκτα. Γραφικὴ εἰκὼν τῆς τροχίᾳς τῆς σελήνης. Ἡ Ἄρτεμις ὡς ἀδελφὴ τοῦ Ἀπόλλωνος εἶναι καὶ προσωποποιία τῆς σελήνης. ἄχραντον αἶμα καλλιπαρθένου δέρης = ἀμόλυντον αἶμα λαίμοῦ ὥραιας παρθένου. ἀπήμων πλοῦς νεῶν = ἀπόπλους τῶν πλοίων ἀβλαβής, ἄνευ ζημιῶν (ἀ-πῆμα, πάσχω). ἐς γῆν· ἀνάφερε εἰς τὸ βλέπων· καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ἱερεὺς αἶρει τὴν κοπίδα, πάντες νεύουσιν εἰς τὴν γῆν. ἱερεὺς· διάφορος τοῦ Κάλχαντος. ἐπηύξατο = ἀνέπεμψεν εὐχὴν. ἐπεσκοπεῖτο = παρετήρει μὲ προσοχὴν. ἵνα πλήξαιεν ἄν = εἰς ποῖον μέρος θὰ ἦτο δυνατόν νὰ κτυπήσῃ. ἐμοί... φρενὶ· ἐπιμερισμός. ἐσῆι ἄλγος ἐμοὶ φρενὶ = ἡσθάνετο πόνον ἢ καρδίαν μου. κᾶστην νενευκῶς = καὶ ἔστην (ἐστάθην) κλίνας τὴν κεφαλὴν εἰς τὴν γῆν. θαῦμα δ' ἦν αἴφνης ὁρᾶν = ἀλλὰ ἔξαφνα ἐπρόβαλεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μας θαῦμα. Ὁ Εὐριπίδης κατὰ τὴν συνήθειάν του λύει τὴν πλοκὴν τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ μηχανῆς θεοῦ. πληγῆς κτύπον = τὸν κρότον τοῦ κτυπήματος. πᾶς τις ἦσθετο σαφῶς =

πάντες ἤκουσαν εὐκρινῶς· ὁ κτύπος τῆς κοπίδος ἤκούσθη εὐκρινῶς διὰ τὴν κρατοῦσαν βαθεῖαν σιγήν. τὴν παρθένον οὐκ εἶδεν οἱ γῆς εἰσέδου· πρόληψις = οὐκ οἶδεν οἱ γῆς εἰσέδου ἢ παρθένος· οἱ γῆς = εἰς πᾶν μέρος τῆς γῆς κατεχωνιάσθη ἢ παρθένος· εἰς τὸν οὐρανὸν δὲν ἐφάνη, εἰς τὴν γῆν δὲν ἐφάνη, ἄρα θὰ κατεχωνιάσθῃ. ἐπήχησε στρατός· ὁ στρατός ἐπανάλαβε τὴν βούην (βοᾷ δ' ἱερεύς). εἰσιδόντες· ἄνθρωποι εἰς τὸ στρατός· ὁ στρατός περιληπτικόν. φάσμα = φαινόμενον, ὁλῶμα. ἄελπτον = ἀπροσδόκητον, ἀφάνταστον. οὐ γέ μιν ὄρωμένου πίστις παρῇν = τὸ ὅποιον μάλιστα καὶ ἂν ἐβλεπε κανεῖς, ἦτο ἀδύνατον νὰ τὸ πιστεύσῃ. ἰδεῖν μεγίστη = μεγίστη εἰς τὴν θέαν. διαπρεπῆς τε τὴν θέαν = ὑπέρροχος εἰς τὴν θεωρίαν. ἄρδην = καθ' ὅλον κληρίαν. κὰν τῷδε = καὶ ἐν τῷδε = ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς αὐτῆς καταπλήξεως. πῶς δοκεῖς; = τί φαντάζεσαι; ἢ πρότασις κεῖται παρρησιαστικῶς· εἶναι εἰρημένον ἐκ τῆς δημοτικῆς γλώσσης. κοίρανος = στρατηγός. θυσία = τὸ θῦμα· τὸ ἀφαιρεμένον ἀντὶ τοῦ συγκεκριμένου. προύθηκε βωμίαν = ἔρριψεν ἐμπρὸς ἐπὶ τοῦ βωμοῦ. ὀρειδρόμος = ὀρεσίβιος. ταύτην μάλιστα τῆς κόρης ἀσπάζεται· σημείωσον τὴν σύμπτωξιν τῶν δύο συντάξεων· ταύτην ἀσπάζεται μάλιστα καὶ ταύτην ἀσπάζεται μᾶλλον τῆς κόρης = ταύτην προτιμᾷ κατ' ἐξοχήν, περισσώτερον ἀπὸ τὴν κόρην. εὐγενεὶ φόνῳ = φόνῳ εὐγενοῦς θύματος. Ἰλίου ἐπιδρομᾶς = ἐκστρατεῖαν ἐναντίον τοῦ Ἰλίου. πρὸς ταῦτα = κατ' ἀκολουθίαν τούτων. αἶρω θάρσος = παίρνω θάρρος, ἀναθαρρῶ. οἶδμα Αἰγαίου = τὰ κύματα τοῦ Αἰγαίου.

γ') 1602 - 1629

Ἦφαιστος = τὸ πῦρ. τὰ πρόσφορα ηὔξατο = ἀνέπεμψε τὴν κατὰλληλον εὐχήν. ὥστε φράσαι· ἐν σημασίᾳ τελειῇ. μοῖραν = καλὴν μοῖραν. ἄφθιτος (ἀφθίνω) = αἰώνιος. παρών — ὄρων· αἰτιολ. μετοχή χρόνου παρατ. Τονίζει τὴν αὐτοψίαν τοῦ πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἀξιολογίας του. ἀπέπτατο = ἀνελήφθη. σαφῶς = ὁλοφάνερα. ἀφαίρει λύπης (γεν. διακρ.) = κάμνε ἀβάρυν εἰς τὴν λύπην. καὶ πόσει πάρες χόλον = καὶ παράτησε τὴν ἐναντίον τοῦ συζύγου σου ὀργήν. πάρες· ἄρ. τοῦ παρήμι· ἐῷ παριέναι = ἀφήνω νὰ περάσῃ = παραιτῶ, παραιτῶ. ἀπροσδόκητα τὰ θεῶν βροτοῖς = οἱ θεοὶ δίδουν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅ,τι δὲν περιμένουν. σὸν τέκος φράζει (εἰδοποιεῖ) μένειν

ζῶν ἐν θεοῖσι. τοῦ (= τίνος) θεῶν γέγονας κλέμμα; = πῶς
 θεὸς σὲ ἔχει κλέψει; πῶς σὲ προσείπω; = πῶς νὰ σὲ ὀνομάσω; ζῶσαν
 ἢ νεκράν; πῶς δ' οὐ φῶ; = πῶς δὲ νὰ μὴ εἶπω, νὰ μὴ πιστεῦσω;
 τοῦσδε μύθους μάτην παραμυθεῖσθαι = ὅτι οὗτοι ἐδῶ σὶ λόγοι
 εἶναι ψευδεῖς πλασθέντες πρὸς παρηγορίαν μου· μάτην = ψευδώς, ὥς·
 τελικῶς σύνδ. πένθους λυγροῦ = ἀπὸ τοῦ φαρμακερῶν πένθους, σοῦ·
 γεν. ἀντικ. εἰς τὸ πένθος, καὶ μὴν = καὶ ἰδοὺ, ἀλλ' ἰδοὺ. Διὰ τῆς ἐρ-
 σεως ταύτης προαγγέλλεται ἡ πάροδος προσώπου, θυγατρὸς οὐνεκα =
 ὅσον (ἐξαρκῶτα) ἀπὸ τὴν θυγατέρα μας, ὄντως = πραγματικῶς,
 ἔχει ὁμιλίαν ἐν θεοῖς = ζῇ ἐν ἀναστροφῇ μετὰ τοὺς θεούς. Ὁ Ἀγ.
 βεβαιοῖ τὰ τοῦ ἀγγέλου, μόσχος· ὁ Ὁρέστης, πρὸς πλοῦν ὄρᾳ =
 ἔχει τὴν προσοχὴν του εἰς τὸν πλοῦν, χρόνια τὰμά σοι προσφθέγματα
 Τροίηθεν ἔσται = μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου θὰ σὲ χαιρετίσω
 κατὰ τὴν ἐκ τῆς Τροίας ἐπάνοδόν μου, γένοιτό σοι καλῶς = ὑγία νε,
 χαίρων = μετὰ τὸ καλόν, ὑγιῆς, ἰκοῦ = ἐλθέ, ἐπάνηκε = ἐπᾶνελθε,
 σκυλᾶ = τὰ ἔπλα φρονεθέντος πολέμου.

Λέγων ταῦτα ὁ Χορὸς ἐξέρχεται ἐκ τῆς ὁρχήστρας· εἶναι οἱ ἐξόδιοι
 λόγοι του. Πρὸ τοῦ στίχου 1627 εἶχον ἀποχωρήσει ὁ Ἀγαμ., ἡ Κλυτ.,
 ὥς καὶ ὁ Ἀγγελός.

Τὸ τελευταῖον μέρος τῆς τραγωδίας (1532 - 1629), καταλήγον,
 εἰς τὴν ἔξοδον τοῦ Χοροῦ, καλεῖται Ἑξοδός. Εἶναι ἡ τελευταία
 προᾶξις τῆς τραγωδίας, ἡ ὁποία περιέχει τὴν καταστροφὴν, ἐν ᾗ ἡ προᾶ-
 ξις τελείως περιφύεται διὰ τῆς λύσεως τῆς δραματικῆς πλοκῆς.

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ Ε' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1964

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Πέλοψ ὁ Ταντάλειος ἐς Πῆσαν μολὼν
 Θοαῖσιν ἵπποις Οἰονμάου γαρμεῖ κόρην,
 ἐξ ἧς Ἀτρεὺς ἔβλαχσεν Ἀτρεὺς δὲ παῖς
 Μενέλαος Ἀγαμέμνων τε τοῦ δ' ἔφυν ἐγώ,
 τῆς Τυνδαρεΐας θυγατρὸς Ἰφιγένεια παῖς, 5
 ἦν ἀμφὶ δίναις, ἃς θάμ' Εὐριπος πυκναῖς
 αὔραις ἐλίσσων κυανέαν ἄλα στρέφει,
 ἔσφαζεν Ἐλένης οὖνεγ', ὡς δοκεῖ, πατὴρ
 Ἀρτέμιδι κλειναῖς ἐν πτυχαῖσιν Αὐλίδος.
 ἐνταῦθα γὰρ δὴ χιλίων ναῶν στόλον 10
 Ἑλληνικὸν συνήγαγ' Ἀγαμέμνων ἄναξ,
 τὸν καλλίνικον στέφανον Ἰλίου θέλων
 λαβεῖν Ἀχαιοὺς τοὺς θ' ὕβρισθέντας γάμους
 Ἐλένης μετελθεῖν, Μενέλεω χάριν φέρων.
 δεινῆς δ' ἀπλοίας πνευμάτων τε τυγχάνων, 15
 ἐς ἔμπυρ' ἦλθε, καὶ λέγει Κάλχας τάδε·
 «ὦ τῆσδ' ἀνάσσων Ἑλλάδος στρατηγίας,
 Ἀγάμεμνον, οὐ μὴ ναῦς ἀφορμίσῃ χθονός,
 πρὶν ἢν κόρην σὴν Ἰφιγένειαν Ἀρτεμις 20
 λάβῃ σφαγεῖσιν· ὅ τι γὰρ ἐνιαυτὸς τέχοι
 κάλλιστον, ἡϋζὼ φωσφόρῳ θύσειν θεᾷ.
 παῖδ' οὖν ἐν οἴκοις σὴ Κλυταιμῆστρα δάμαρ
 τίχτει — τὸ κάλλιστεῖον εἰς ἔμ' ἀναφέρων —

ἦν χρεὶ σε θῦσαι, καὶ μ' Ὀδυσσέως τέχνας
 μητρὸς παρέρχοντ' ἐπὶ γάμοις Ἀχιλλέως. 25
 ἐλθοῦσα δ' Αὐλίδ' ἤ τάλαιν' ὑπὲρ πυρῆς
 μεταρσία ληφθεῖς' ἐκκινόμην ζίφει
 ἄλλ' ἐξέχλεψεν ἑλαφον ἀντιδοῦσά μου
 Ἄρτεμις Ἀχαιοῖς, διὰ δὲ λαμπρὸν αἰθέρα
 πέμψασά μ' ἐς τήνδ' ὤκισεν Τυρῶν χθόνα, 30
 οὗ γῆς ἀνάσσει βαρβάροισι βάρβαρος
 Θάας, ὅς ὠκὺν πόδα τιθεῖς ἴσον πτεροῖς
 ἐς τοῦνομ' ἦλθε τόδε ποδωχεῖας χάριν.
 ναοῖσι δ' ἐν τοῖσδ' ἰέρειν τίθησί με,
 ὅθεν νόμοισι, τοῖσιν ἥδεται θεά, 35
 χρώμεσθ' ἐορτῆς, τοῦνομ' ἦς καλὸν μόνον,
 τὰ δ' ἄλλα σιγῶ, τήν θένν φοβουμένη.
 θύειν γὰρ ὄντος τοῦ νόμου καὶ πρὶν πόλει,
 ὅς ἂν κατέλθῃ τήνδε γῆν Ἑλλήν ἀνὴρ,
 κατάρχομαι μὲν, σφάγια δ' ἄλλοισιν μέλει 40
 ἄρρητ' ἔσωθεν τῶνδ' ἀνακτόρων θεᾶς.
 ἃ κρινὰ δ' ἦκει νύξ φέρουσα φάσματτα,
 λέξω πρὸς αἰθέρ', εἴ τι δὴ τόδ' ἔστ' ἄκος·
 ἔδοξ' ἐν ὕπνῳ τῆσδ' ἀπαλλαχθεῖσα γῆς
 οἰκεῖν ἐν Ἀργεῖ, παρθενῶσι δ' ἐν μέσοις 45
 εὐδειν, χθονὸς δὲ νῶτα σεισθῆναι σάλῳ,
 φεῦγειν δὲ κἄλλω στᾶσα θριγκὸν εἰσιδεῖν
 δόμων πίπνοντα, πᾶν δ' ἐρείψιμον στέγος
 βεβλημένον πρὸς οὐδας ἐξ ἄκρων σταθμῶν.
 μόνος λελειφθαι στῦλος εἷς ἔδοξέ μοι 50
 δόμων πατρῶων, ἐκ δ' ἐπικράνων κόμας
 ξανθὰς καθεῖναι, φθέγμα δ' ἀνθρώπου λαβεῖν,
 καὶ γὰρ τέχνην τήνδ' ἦν ἔχω ξενοκτόνον
 τιμῶσ' ὑδραίνειν αὐτὸν ὥς θανούμενον,

κλαίουσα. τοῦναρ δ' ὥδε συμβάλλω τόδε· 55
 τέθνηκ' Ὀρέστης, οὗ κατηρξάμην ἐγώ·
 στῦλοι γὰρ οἴκων παῖδες εἰσιν ἄρσενες·
 θνήσκουσι δ' οὓς ἂν χέρνιβες βάλωσ' ἐμαί.
 οὐδ' αὖ συνάψαι τοῦναρ ἐς φίλους ἔχω·
 Στροφίῳ γὰρ οὐκ ἦν παῖς, ὅτ' ὠλλύμην ἐγώ. 60
 νῦν οὖν ἀδελφεῷ βοῦλομαι δοῦναι χάς
 παροῦσ' ἀπόντι — ταῦτα γὰρ δυναίμεθ' ἂν —
 σὺν προσπόλοισιν, ἃς ἔδωχ' ἡμῖν ἄναξ
 Ἑλληνίδας γυναικας. ἀλλ' ἐξ αἰτίας
 οὐπω τίνας πάρεισιν ; εἴμ' ἔσω δόμων 65
 ἐν οἷσι ναίω τῶνδ' ἀνακτόρων θεῶν.

ΟΡΕΣΤΗΣ

ὄρα, φυλάσσου μή τις ἐν στίβῳ βροτῶν.

ΠΥΛΑΔΗΣ

- ὁρῶ, σκοποῦμαι δ' ὅμῃ πανταχῇ στρέφων.
 ΟΡ. Πυλάδη, δοκεῖ σοι μέλαθρα ταῦτ' εἶναι θεῶν,
 ἐνθ' Ἀργόθεν ναῦν ποντίαν ἐστείλαμεν ; 70
 ΠΥ. ἔμοιγ', Ὀρέστα· σοὶ δὲ συνδοκεῖν χρεών.
 ΟΡ. καὶ βωμός, Ἑλλήν οὗ καταστάζει φόνος ;
 ΠΥ. ἐξ αἱμάτων γοῦν ξάνθ' ἔχει θρηγκώματα.
 ΟΡ. θρηγκοῖς δ' ὑπ' αὐτοῖς σκυλ' ὀρέας ἤρτημένα ;
 ΠΥ. τῶν κατθανόντων γ' ἀκροθίνια ξένων. 75
 ἀλλ' ἐγκυκλοῦντ' ὀφθαλμὸν εὖ σκοπεῖν χρεών.
 ΟΡ. ὦ Φοῖβε, ποῖ μ' αὖ τήνδ' ἐς ἄρκυν ἤγαγες
 χρήσας, ἐπειδὴ πατρός αἴμ' ἐτεισάμην
 μητέρα κατακτάς ; διαδοχαῖς δ' Ἐρινύων

ἡλκυνόμεσθα φονιάδες, ἔξεδροι χθονός, 80
 δρόμους τε πολλοὺς ἐξέπλησα καμπύμους.
 ἔλθων δέ σ' ἠρώτησα πῶς τροχigliάτου
 μηχανάς ἄν ἔλθοιμι' ἐς τέλος πόνων τ' ἐμῶν,
 οὗς ἐξεμύχουσιν περιπολῶν καθ' Ἑλλάδα.
 σὺ δ' εἶπας ἐλθεῖν Ταυρικῆς μ' ὄρους χθονός, 85
 ἔνθ' Ἀρτεμίδας σοι σύγγονος βωμὸς ἔχει,
 λαβεῖν τ' ἄγχιμα θεῶς, ὃ φασιν ἐνθάδε
 ἐς τοῦσδε ναοὺς οὐρανῶ πεσεῖν ἄπο·
 λαβόντα δ' ἢ τέχνησιν ἢ τύχῃ τινί,
 κίνδυνον ἐκπλήσαντ', Ἀθηναίων χθονί 90
 δοῦναι· τὸ δ' ἐνθένδ' οὐδὲν ἐρρήθη πέρας·
 καὶ ταῦτα δρᾶσαντ' ἀμπνοάς ἔξειν πόνων.

ἦχω δὲ πεισθεὶς σοῖς λόγοισιν ἐνθάδε
 ἄγνωστον ἐς γῆν, ἄξενον· σέ δ' ἴστορῶ,
 Πυλάδην, — σὺ γάρ μοι τοῦδε συλλήπτωρ πόνου — 95
 τί δρωμεν ; ἀμφίβληστρα γὰρ τοίχων ὄρεῖς
 ὑψηλά· πρότερα δωμάτων προσαμβάσεις
 ἐκβησόμεσθα ; πῶς ἄν οὖν λάθοιμεν ἄν ;
 ἢ χαλκότευχτα κληῖθρα λύσαντες μοχλοῖς —
 ὦν οὐδὲν ἴσμεν ; ἦν δ' ἀνοίγοντες πύλας 100
 ληφθῶμεν ἐσβάσεις τε μηχανώμενοι,
 θανούμεθ'· ἀλλὰ πρὶν θανεῖν, νεὼς ἐπι
 φεύγωμεν, ἥπερ δεῦρ' ἐναυστολήσαμεν.
 ΠΥ. φεύγειν μὲν οὐκ ἀνεκτὸν οὐδ' εἰδῶμεν,
 τὸν τοῦ θεοῦ δὲ χρησμὸν οὐ κακιστόν· 105
 ναοῦ δ' ἀπαλλαχθέντε κρύψομεν δέμας
 κατ' ἄντρον, ἃ πόντος νοτίδι διακλύζει μέλας,
 νεὼς ἄπωθεν, μή τις εἰσιδὼν σκάφος
 βασιλευσιν εἴπη κατὰ ληφθῶμεν βίη·
 ὅταν δὲ νυκτὸς ὄμμα λυγρίας μόλη, 110

τολμητέον τοι ζεστόν ἐκ ναοῦ λαβεῖν
 ἄγχιμα πάσας προσφέροντε μηχανάς.
 ὅρα δέ γ' εἴσω τριγλύφον ὅποι κενὸν
 δέμας καθεῖναι· τοὺς πόνους γὰρ ἀγαθὰι
 τολμῶσι, δειλοὶ δ' εἰσὶν οὐδὲν οὐδαμοῦ. 115
 ΟΡ. οὔτοι μακρὸν μὲν ἤλθομεν κώπη πόρον,
 ἐκ τερμάτων δὲ νόστον ἀροῦμεν πάλιν.
 ἀλλ' εὖ γὰρ εἶπας, πειστέον· χωρεῖν χρεὼν
 ὅποι χθονὸς κρύψαντε λήσομεν δέμας.
 οὐ γὰρ τὸ τοῦδ' ἔτι αἵτιον γενήσεται 120
 πεσεῖν ἄχρηστον θέσφατον· τολμητέον·
 μόχθος γὰρ οὐδεὶς τοῖς νέοις σκῆψιν φέρει.

ΧΟΡΟΣ

εὐφραμεῖτ', ὦ
 πόντου δισσὰς συγχωρούσας
 πέτρας ἀξείνου ναίοντες. 125
 ὦ παῖ τᾶς Λατοῦς,
 Δίχτυν' οὐρεία,
 πρὸς σὴν ἀβλάν, εὐστίλῳ
 ναῶν χρυσήρεις θρηγκούς,
 πόδα παρθένιον ὅσιον ὁσίας 130
 κληιδούχου δούλα πέμπω,
 Ἑλλάδος εὐίππου πύργους
 καὶ τείχῃ γόρτων τ' εὐδένδρων
 ἐξαλλάξας· Εὐρώπαν,
 πατρώων οἴκων ἔδρας. 135
 ἔμολον· τί νέον; τίνα φροντίδ' ἔχεις;
 τί με πρὸς ναοὺς ἄγαγες ἄγαγες,
 ὦ παῖ τοῦ τᾶς Τροίας πύργους

- ἐλθόντος κλεινᾶ σὺν κόπῃ
 χίλιοναύτα μυριοτευχεῖ,
 τέκος Ἀτρειδᾶν τῶν κλεινῶν ;
 140
 ἸΦ. ἰὼ θυγαῖ,
 δυσθρηνήτοις ὡς θρήνοις
 ἔγκειμαι, τᾶς οὐκ εὐμούσου
 145
 μολπᾶς [βοᾶν] ἀλύροις ἐλέγχοις,
 αἰᾶ, κηδείοις οἴκτοις·
 οἷά μοι συμβαίνουσ' ἄται,
 σύγγονον ἄμὸν κατακλαιομένα
 ζῶας, οἶαν οἶαν ἰδόμεν
 150
 ὄψιν ὀνείρων
 νυκτός, τᾶς ἐξῆλθ' ὄρφνα.
 ὀλόμαν ὀλόμαν·
 οὐκ εἶσ' οἴχοι πατρῶοι·
 οἶμοι μοι φροῦδος γέννα.
 φεῦ φεῦ τῶν Ἀργεῖ μόχθων.
 155
 ἰὼ δαῦμον,
 μόνον ὅς με κασίγνητον συλᾶς
 Ἀΐδα πέμψας, ᾧ τάσδε χοᾶς
 μέλλω κρατῆρά τε τὸν φθιμένων
 160
 ὑδραίνειν γαίης ἐν νότοις
 πηγᾶς τ' οὐρείων ἐκ μόσχων
 Βάκχου τ' οἰνηρὰς λοιβὰς
 ζουθᾶν τε πόνημα μελισσᾶν,
 165
 ἃ νεκροῖς θελκτήρια κεῖται.
 ἀλλ' ἔνδος μοι πάγχρυσον
 τεῦχος καὶ λοιβὰν Ἀΐδα.
 ὦ κατὰ γαίης Ἀγαμεμνόνιον
 170
 θάλλος, ὥς φθιμένῳ τάδε σοι πέμπω·
 δέξαι δ'· οὐ γὰρ πρὸς τύμβον σοι

ξανθὸν χαίταν, οὐ δάκρυ' οὔσω.

τηλόσε γὰρ δὴ σᾶς ἀπενάσθην 175

πατρίδος καὶ ἐμᾶς, ἔνθα δοκήμασι

κεῖμαι σφαχθεῖς' ἅ τλάμων.

XO. ἀντιψάλμους ᾠδὰς ὕμνων τ'

Ἄσιγ' αἶν σοι βάρβαρον ἄχ' ἀν 180

δεσποίνα γ' ἐξαυδάσω,

τὰν ἐν θρήνοισιν μοῦσαν

νέκυσι μελομέναν, τὰς ἐν μολπαῖς

"Αἰδας ὕμνεῖ δίχ' α παιάνων. 185

οἶμοι, τῶν Ἀτρειδᾶν οἴκων

ἔρρει φῶς σκήπτρων, οἶμοι,

πατρώων οἴκων ἀκτίς,

καὶ τῶν εὐόλβων Ἀργεῖ

βασιλέων ἀρχά. 190

μόχθος δ' ἐκ μόχθων ἄσσει,

δινευούσαις ἵπποισιν ἐπεὶ

πταναῖς ἀλλάζας ἐξ ἔδρας

ἱερὸν μετέβαλεν ὅμ' αὐγᾶς

ἄλιος. ἄλλαις δ' ἄλλα προσέβα 195

χρυσέας ἀρνὸς μελᾶθροις ὀδύνα,

φόνος ἐπὶ φόνῳ ἄχεά τ' ἄχεσιν.

ἐνθεν τῶν πρόσθεν δμαθέντων

Τανταλιδᾶν ἐκβαίνει ποινά γ'

εἰς οἴκους· σπεύδει δ' ἀσπούδαστ' 200

ἐπὶ σοὶ δαίμων.

IF. ἐξ ἀρχᾶς μοι δυσδαίμων

δαίμων τὰς ματρὸς ζῶνας

καὶ νυκτὸς κείνας· ἐξ ἀρχᾶς 205

λόχ' αἰ στερρὰν παιδείαν

Μοῖραι ζυντείνουσιν θεαί,

- ὃν πρωτόγονον θάλας ἐν θαλάμοις
 Ἀγέδας ἅ τλάμων κόρυα 210
 σφάγιον πατρώα λώβη
 καὶ θυμὸν οὐκ εὐγάθητον
 ἔτεκεν, ἔτρεφεν εὐκταίαν·
 ἱππέσι δ' ἐν δίοροισι
 ψαμάθων Ἀυλίδος ἐπέβασαν 215
 νύμφαν, οἴμοι, δύσγνωμον
 τῷ τῆς Νηρέως κόρυας, αἰαῖ.
 νῦν δ' ἀξείνου πόντου ξείνα
 δυσχόρτους οἴκους ναίω
 ἄγαμος ἄτεκνος ἄπολις ἄφιλος, 220
 ἀμνασθηθεῖς ἐξ Ἑλλάνων, 208
 οὐ τὰν Ἄργει μέλπουσ' Ἥραν
 οὐδ' ἱστοῖς ἐν καλλιφθόγγις
 κερκίδι Παλλάδος Ἀθιδος εἰκῶ
 καὶ Τιτάνων ποιητῶν, ἀλλ'
 αἰμόρραντον δυσφύρμηγα 225
 ξείνων αἰμάσσουσ' ἄταν [βωμούς],
 οἰκτρὰν τ' αἰαζόντων αὐδᾶν
 οἰκτρὰν τ' ἐκβαλλόντων δάκρυον.
 καὶ νῦν κείνων μὲν μοι λάθω,
 τὸν δ' Ἄργει δμαθέντα κλαίω 230
 σύγγονον, ὃν ἔλιπον ἐπιμαστίδιον
 ἔτι βρέφος, ἔτι νέον, ἔτι θάλας
 ἐν χειρὶν ματρὸς πρὸς στέροισι τ'
 Ἄργει σκηπτοῦχον Ὀρέσταν. 235

NO. καὶ μὴν ὅδ' ἀκτὰς ἐκλιπὼν θαλασσίους
 βουφύρβος ἤκει σσημανῶν τί σοι νέον.

ΒΟΥΚΟΛΟΣ

- Ἄγαμέμνονός τε καὶ Κλυταιμῆστρας τέκνον,
ἤκουε καινῶν ἐξ ἐμοῦ κηρυγμάτων.
- ΙΦ. τί δ' ἔστι τοῦ παρόντος ἐκπλησσον λόγου ; 240
- ΒΟΥ. ἤκουσιν ἐς γῆν, κυανέαν Συμπληγάδα
πλάτῃ φυγόντες, δίπτυχοι νεανίαι,
θεῶ φίλον πρόσσχαρμα καὶ θυτήριον
Ἀρτέμιδι. χέρνιβας δὲ καὶ κατάσχατα
οὐκ ἂν φθάνοις ἂν εὐτρεπῇ ποιουμένη. 245
- ΙΦ. ποδαποί ; τίνας γῆς σχῆμ' ἔχουσιν οἱ ξένοι ;
- ΒΟΥ. Ἑλλήνες· ἐν τοῦτ' οἶδα καὶ περαιτέρω.
- ΙΦ. οὐδ' ὄνομ' ἀκούσας οἶσθα τῶν ξένων φράσαι ;
- ΒΟΥ. Πυλάδης ἐκλήζεθ' ἄτερος πρὸς θατέρου.
- ΙΦ. τοῦ ζυζύγου δὲ τοῦ ξένου τί τοῦνομ' ἦν ; 250
- ΒΟΥ. οὐδεὶς τόδ' οἶδεν· οὐ γὰρ εἰσηκούσαμεν.
- ΙΦ. ποῦ δ' εἶδετ' αὐτοὺς κἀντυχόντες εὔλετε ;
- ΒΟΥ. ἤκραις ἐπὶ ῥηγμῶσιν ἀξένου πόρου.
- ΙΦ. καὶ τίς θαλάσσης βουκόλοις κοινωνία ;
- ΒΟΥ. βοῦς ἤλθομεν νίψοντες ἐναλίχ δρόσῳ. 255
- ΙΦ. ἐκεῖσε δὴ ἴκνεσθε, ποῦ νιν εὔλετε
τρόπῳ τε ποίῳ· τοῦτο γὰρ μαθεῖν θέλω.
χρόνιοι γὰρ ἤκουσ'· οὐδέ πω βοῦδος θεῶς
Ἑλληνικαῖσιν ἐξεφονίχθη ῥοαῖς.
- ΒΟΥ. ἐπεὶ τὸν ἐσρέοντα διὰ Συμπληγάδων 260
βοῦς ὕλοφορβὸς πόντον εἰσεβάλλομεν,
ἦν τις διαρρόζ κυμάτων πολλῶ σάλῳ
κοίλωπὸς ἀγμός, περφυρευτικάι στέγαι.
ἐνταῦθα δισσοὺς εἶδέ τις νεανίας
βουφορβὸς ἡμῶν, κἀπεχώρησεν πάλιν 265

ἄκροισι δακτύλοισι πορθμεύων ἔχοντες.
 ἔλεξε δ'· « Οὐχ ὄρατε ; δαίμονές τινες
 θάσσουσιν οἷδε ». — Θεοσεβῆς δ' ἡμῶν τις ὦν
 ἀνέσχε χεῖρε καὶ προσηύξατ' εἰσιδὼν·
 « ὦ ποντίας παῖ Λευκοθέας, νεῶν φύλαξ,
 δέσποτα Παλαῖμον, ἔλεως ἡμῖν γενοῦ,
 εἴτ' οὖν ἐπ' ἀκταῖς θάσσετον Διοσκόρω,
 ἧ Νηρέως ἀγάλαθ', ὅς τόν εὐγενῆ
 ἔπιπτε πεντήκοντα Νηρήδων χορόν ».

ἄλλος δέ τις μάταιος, ἀνομία θρασύς,
 ἐγέλασεν εὐχαῖς, ναυτίλους δ' ἐφθαρμένους
 θάσσειν φάραγγ' ἔφασκε τοῦ νόμου φόβω,
 κλύοντας ὥς θύοιμεν ἐνθάδε ξένους·
 ἔδοξε δ' ἡμῶν εὖ λέγειν τοῖς πλείοσι,
 Θηρᾶν τε τῇ Θεῷ σφάγια τάπιχώρια.

καὶ τῷδε πέτρην ἄτερος λιπὼν ξένοιον
 ἔστω κάρα τε διετίναντ' ἄνω κάτω
 κάπεστέναξεν ὠλένας τρέμων ἄκρας,
 μανίαις ἀλαίνων, καὶ βοᾷ κυναγὸς ὧς.
 « Πυλάδη, δέδορκας τήνδε ; τήνδε δ' οὐχ ὄρας
 "Αἰδοῦ δράκαιναν, ὥς με βούλεται κτανεῖν
 δειναῖς ἐχίδναις εἰς ἔμ' ἐστομωμένη ;
 ἧ δ' ἐκ χιτώνων πῦρ πνέουσα καὶ φόνον
 περὶ τοῖς ἐρέσσει, μητέρ' ἀγκάλαις ἐμὴν
 ἔχουσα, πέτρινον ὄχθον, ὥς ἐπεμβάλη.
 οἴμοι, κτανεῖ με ποῦ φύγω ; » παρῆν δ' ὄραν
 οὐ ταῦτα μορφής σχήματ', ἀλλ' ἡλλάσσετο
 φθογγὰς τε μόσχων καὶ κυνῶν ὑλάγματα,
 χᾶ φασ' Ἐρινὺς ἰέναι μυκήματα.

ἡμεῖς δὲ συσταλέντες, ὥς θανούμενοι,
 σιγῇ καθήμεθ'· ὁ δὲ χερὶ σπάσας ξίφος,

μόσχους ὀρούσας ἐς μέσας λέων ὕπως,
 παῖσι σιδήρῳ λαγόνας ἐς πλευράς θ' ἰεῖς,
 δοκῶν Ἑρινῶς θεᾶς ἀμύνεσθαι τάδε,
 ὥσθ' ἡμίκτηρόν πέλαγος ἐξανθεῖν ἄλγος. 300
 κὰν τῷδε πᾶς τις, ὡς ὀρᾷ βουφόρβια
 πίπτοντα καὶ πορθούμεν', ἐξωπλίζετο,
 κόχλους τε φυσῶν συλλέγων τ' ἐγγωρίους
 πρὸς εὐτραφεῖς γὰρ καὶ νεανίας ξένους 305
 φαύλους μάχεσθαι βουκόλους ἡγούμεθα.
 πολλοὶ δ' ἐπληρώθημεν ἐν μακρῷ χρόνῳ.
 πίπτει δὲ μανίας πίτυλον ὁ ξένος μεθείς,
 στάζων ἄφρῳ γένειον· ὡς δ' ἐσείδομεν
 προὔργου πεσόντα, πᾶς ἀνὴρ ἔσχεν πόνον 310
 βάλλων ἀράσσω· ἄτερος δὲ τοῖν ξένοι
 ἀφρόν τ' ἀπέψη σώματός τ' ἐτημέλει
 πέπλων τε προυκάλυπτεν εὐπήγους ὕφας,
 καρὰδοκῶν μὲν τὰπιόντα τραύματα,
 φίλον δὲ θεραπεύουσιν ἄνδρ' εὐεργετῶν.
 ἔμψρων δ' ἀνάξας ὁ ξένος πεσέηματος 315
 ἔγνω κλύδωνα πολεμίων προσκείμενον
 καὶ τὴν παροῦσαν συμφορὰν αὐτοῖν πέλας,
 ὦμωζέ θ'· ἡμεῖς δ' οὐκ ἀνίεμεν πέτραις
 βάλλοντες, ἄλλος ἄλλοθεν προσκείμενοι.
 οὗ δὴ τὸ δεινὸν παρὰκέλευσμ' ἡκούσαμεν· 320
 « Πυλάδῃ, θανούμεθ', ἀλλ' ὕπως θανούμεθα
 κάλλισθ'· ἔπου μοι, φάσγανον σπάσας χερσὶ ».
 ὡς δ' εἶδομεν δίπαλτα πολεμίων ξίφῃ,
 φυγῇ λεπαίας ἐξεπίπλαμεν νάπας.
 ἀλλ', εἰ φύγοι τις, ἄτεροι προσκείμενοι 325
 ἔβαλλον αὐτούς· εἰ δὲ τοῦσδ' ὠσαίατο,
 αὖθις τὸ νῦν ὑπεῖχον ἥρασσαν πέτραις.

ἀλλ' ἦν ἄπιστον· μυρίων γὰρ ἐκ χειρῶν
 οὐδεὶς τὰ τῆς Θεοῦ θύματ' εὐτύχει βαλὼν.
 μόλις δέ νιν τόλμη μὲν οὐ χειρούμεθα,
 κύκλω δὲ περιβαλόντες ἐξεκλέψαμεν
 πέτρουσι χειρῶν φάσγαν', ἐς δὲ γῆν γόνυ
 καμάτῳ καθεῖσαν· πρὸς δ' ἄνακτα τῆσδε γῆς
 κομίζομέν νιν· ὁ δ' ἐσιδὼν ὅσον τάχως
 ἐς χέρσιβας τε καὶ σφαγεῖ' ἔπεμπέ σοι.

330

335

εὐχου δὲ τοιάδ', ὦ νεᾶνί, σοι ξένων
 σφάγια παρεῖναι· καὶ ἀναλίσκῃς ξένους
 τοιούσδε, τὸν σὸν Ἑλλὰς ἀποτείσει φόνον
 δίκας τίνουσα τῆς ἐν Αὐλίδι σφαγῆς.

ΝΟ.

Θυμάσθ' ἔλεξας τὸν μανένθ', ὅστις ποτὲ
 Ἑλλήνων ἐκ γῆς πόντον ἦλθεν ἄξενον.

340

ΙΦ.

εἶεν· σὺ μὲν κόμιζε τοὺς ξένους μολῶν,
 τὰ δ' ἐνθάδ' ἡμεῖς ὅσια φροντιούμεθα. . .

ὦ καρδίᾳ τάλαίνα, πρὶν μὲν ἐς ξένους
 γαλήνῃς ἦσθα καὶ φιλοικτίρμων αἰεὶ,
 ἐς θοῦμόφυλον ἀναμετρομένη δάκρυ,
 Ἑλλήνας ἄνδρας ἥνικ' ἐς χέρας λάβοις.

345

νῦν δ' ἐξ ὀνείρων οἷσιν ἡγριώμεθα,
 δοκοῦσ' Ὀρέστην μηκέθ' ἥλιον βλέπειν,
 δύσνουν με λήψεσθ', οἵτινές ποθ' ἦκατε.
 καὶ τοῦτ' ἄρ' ἦν ἀληθές, ἡσθόμην, φίλαιν·
 οἱ δυστυχεῖς γὰρ τοῖσι δυστυχεστέροις
 αὐτοὶ κακῶς πράξαντες οὐ φρονοῦσιν εὔ.
 ἀλλ' οὔτε πνεῦμα Διόθεν ἦλθε πώποτε,
 οὐ πορθμῆς, ἥτις διὰ πέτρας Συμπληγάδας
 Ἑλένην ἀπήγαγ' ἐνθάδ', ἥ μ' ἀπώλεσεν,
 Μενέλεων θ', ἐν' αὐτοὺς ἀντετιμωρησάμην,
 τὴν ἐνθάδ' Αἴλιν ἀντιθεῖσα τῆς ἐκαῖ,

350

355

οὐ μ' ὥς τε μόσχον Δαναΐδαι χειρουργοί
ἔσφαζον, ἱερεὺς δ' ἦν ὁ γεννήσας πατήρ. 360

οἱμοί — κακῶν γὰρ τῶν τότ' οὐκ ἀνιημενῶ —
ὅσας γενεῖου χειρὸς ἐξηκόντισα
γονάτων τε τοῦ τεκόντος, ἐξαρτωμένη,
λέγουσα τοιάδ'· «ὦ πάτερ, νυμφεύομαι
νυμφεύματ' αἰσχρὰ πρὸς σέθεν· μήτηρ δ' ἐμὲ 365
σέθεν κατακτείνοντος Ἀργεΐαί τε νῦν
ὑμνοῦσιν ὑμναίοισιν, ἀλλεῖται δὲ πᾶν
μέλαθρον· ἡμεῖς δ' ὀλλύμεσθα πρὸς σέθεν.

Ἄιδης Ἀχιλλεὺς ἦν ἄρ', οὐχ ὁ Πηλέως,
ὅν μοι προσείσας πόσιν, ἐν ἀρμάτων ὄχοις 370
ἐς αἰματηρὸν γάμον ἐπόρθμευσας δόλω·
ἐγὼ δὲ λεπτῶν ὄμμα διὰ καλυμμάτων
ἔχρυσ', ἀδελφόν τ' οὐκ ἀνελόμην χειροῖν
— ὅς νῦν ὄλωλεν — οὐ κασιγνήτῃ στόμα
συνῆψ' ὑπ' αἰδοῦς, ὥς ἰοῦσ' ἐς Πηλέως 375
μέλαθρα· πολλὰ δ' ἀπεθέμην ἀσπάσματα
ἐς αὖθις, ὥς ἔξουσ' ἐς Ἀργος αὖ πάλιν.

ὦ τλήμων, εἰ τέθνηκας, ἐξ οἷων καλῶν
ἔρρεις, Ὀρέστα, καὶ πατρός ζηλωμάτων. . .

τὰ τῆς θεοῦ δὲ μέμφομαι σοφίσματα, 380
ἥτις βροτῶν μὲν ἦν τις ἄψηται φόνου,
ἥ καὶ λοχείας ἢ νεκροῦ θίγῃ χειροῖν,
βομῶν ἀπείργει, μυστῆρον ὥς ἡγουμένη,
αὐτὴ δὲ θυσίαις ἥδεται βροτοκτόνοις.
οὐκ ἔσθ' ὅπως ἔτεκεν ἂν ἡ Διὸς δάμαρ 385
Λητώ τοσαύτην ἀμαθίαν. ἐγὼ μὲν οὖν
τὰ Ταντάλου θεοῖσιν ἐστιάματα
ἄπιστα κρίνω, παιδὸς ἡσθῆναι βορᾶ,
τοὺς δ' ἐνθάδ', αὐτοὺς ὄντας ἀνθρωποκτόνους,

- ἐς τὴν θεὸν τὸ φαῦλον ἀναφέρειν δοκῶ· 390
 οὐδένα γὰρ οἶμαι δαιμόνων εἶναι κακόν.
- ΧΟ. στρ. α' Κυάνεαι κυάνεαι σύνδοι θαλάσσης,
 ἔν' οἷστρος ὁ ποτώμενος Ἀργόθεν
 ἄξενον ἐπ' οἶδμα διεπόρευσε < τὰν βοῦν > 395
 Ἀσιήτιδα γαῖαν
 Εὐρώπας διαμείψας.
 τίνες ποτ' ἄρα τὸν εὐυδρον δονακόγλωσ
 λιπόντες Εὐρώταν 400
 ἦ ρεύματα σεμνὰ Δίρκας
 ἔβασαν ἔβασαν ἄμεικτον αἶαν, ἔνθα κούρα
 δίᾳ τέγγει
 βομοῦς καὶ περικίονας 405
 ναοὺς αἶμα βρότειον ;
- ἀντιστρ. α' ἦ ροθίοις εἰλατίνας διχρότοισι κόπας
 ἔπλευσαν ἐπὶ πόντια κύματα,
 νάιον ὄχημα, λινοπόροις τ' αὔραις, 410
 φιλόπλουτον ἄμιλλαν
 αὔζοντες μελάθοροιςιν ;
 φίλα γὰρ ἐλπίς γ', ἐπὶ τε πήμασιν βροτῶν
 ἄπληστος ἀνθρώποις, 415
 ὄλβου βάρος οἱ φέρονται
 πλάνητες ἐπ' οἶδμα πόλεις τε βαρβάρους περῶντες,
 κοινᾷ δόξᾳ.
 γνώμα δ' οἷς μὲν ἄκαιρος ὄλ-
 βου, τοῖς δ' ἐς μέσον ἤκει. 420
- στρ. β' πῶς πέτρας τὰς συνδρομάδας,
 πῶς Φινειδᾶν ἀύπνους
 ἀκτὰς ἐπέρασαν
 παρ' ἄλιον αἰγιαλὸν ἐπ' Ἀμφιπρίτας 425
 ροθίῳ δραμόντες,

ὅπου πεντήκοντα κορῶν
 Νηρηίδων ποσὶ χοροὶ
 μέλπουσιν ἐγκύκλιοι :
 ἢ πλησιεστίοισι πνοαῖς, 430
 συριζόντων κατὰ πρύμναν
 εὐναίων πεδαλίων,
 αὖραις σὺν νοτίαις
 ἢ πνεύμασι Ζεφύρου,
 τὰν πολυόρνιθον ἐπ' αἶαν. 435
 λευκὰν ἀκτάν, Ἀχιλλῆος
 δρόμους καλλισταδίους,
 ἄξεινον κατὰ πόντον :
 ἀντιστρ. β' εἴθ' εὐχαῖσιν δεσποσύνοις
 Ἀήδας Ἑλένα φίλα παῖς 440
 ἐλθοῦσα τύχοι τὰν
 Τρωάδα λιποῦσα πόλιν, ἔν' ἀμφὶ χάριτα
 δρόσον αἵματηράν
 ἐλιχθεῖσα λαιμοτόμῳ
 δεσποίνας χειρὶ θάνοι 445
 ποινὰς δοῦσ' ἀντιπάλους.
 ἀδίσταν δ' ἂν ἀγγελίαν
 δεξαίμεσθ', Ἑλλάδος ἐκ γᾶς
 πλωτήρων εἴ τις ἔβρα,
 δουλείας ἐμέθεν 450
 δειλιάας παυσίπονος·
 κὰν γὰρ ὀνείροισι συνείην
 δόμοις πόλει τε πατρώα,
 τερπνῶν ὕπνων ἀπόλαυ-
 σιν, κοινὰν χάριν ὄλβου. 455
 ἀλλ' οἶδε χέρας δεσμοῖς δίδυμοι
 συνερσισθέντες χωροῦσι, νέον

πρόσφαγμα θεῶς· σιγᾶτε, φίλοι.
 τὰ γὰρ Ἑλλήνων ἀκροθίνια δὴ
 ναοῖσι πέλας τάδε βαίνει· 460
 οὐδ' ἀργελίας ψευδεῖς ἔλακεν
 βουφορβὸς ἀνὴρ.
 ὦ πότνι', εἴ σοι τὰδ' ἀρεσκόντως
 πόλις ἦδε τελεῖ, δέξαι θυσίας,
 ἅς ὁ παρ' ἡμῖν νόμος οὐχ ὀσίως 465
 Ἑλλήσι διδοὺς ἀναφαίνει.

ΙΦ.

εἶεν·
 τὰ τῆς θεοῦ μὲν προῶτον ὥς καλῶς ἔχῃ
 φροντιστέον μοι. μέθετε τῶν ξένων χέρως,
 ὥς ὄντες ἱεροὶ μηκέτ' ὦσι δέσμιοι.
 ναοῦ δ' ἔσω στείχοντες εὐτρεπίζετε 470
 ἃ χρὴ 'πὶ τοῖς παροῦσι καὶ νομίζεται.
 φεῦ·
 τίς ἄρα μήτηρ ἢ τεκοῦσ' ὕμῃς ποτε
 πατήρ τ' ; ἀδελφὴ τ', εἰ γεγῶσα τυγχάνει...
 οἷον στερεῖσα διπτύχων νεανιῶν
 ἀνάδελφος ἔσται. τὰς τύχας τίς οἶδ' ὅτῳ 475
 τοιαῖδ' ἔσσονται ; πάντα γὰρ τὰ τῶν θεῶν
 ἐς ἀφανὲς ἔρπει, κοῦδὲν οἶδ' οὐδεὶς κακόν·
 ἢ γὰρ τύχῃ παρήγαγ' ἐς τὸ δυσμαθές.

πόθεν ποθ' ἦκετ', ὦ ταλαίπωροι ξένοι ;
 ὥς διὰ μακροῦ μὲν τήνδ' ἐπλεύσατε χθόνα, 480
 μακρὸν δ' ἀπ' οἴκων χρόνον ἔσεσθ' ἀεὶ κάτω.
 τί ταῦτ' ὁδύρη, καπὶ τοῖς μέλλουσι νῶν
 κακοῖσι λυπεῖς, ἥτις εἴ ποτ', ὦ γύναι ;
 οὔτοι νομίζω σφόν, ὅς ἂν μέλλων κτενεῖν
 οἴκῳ τὸ δεῖμα τοῦλέθρου νικῶν θέλῃ, 485
 οὐχ ὅστις Ἀιδην ἐγγυὲς ὄντ' οἰκτιρίζεται,

ΟΡ.

- σωτηρίας ἀνελπίς· ὥς δὴ ἐξ ἐνός
κακῷ συνάπτει, μωρίαν τ' ὀφλισκάνει
θυήσκει θ' ὁμοίως τὴν τύχην δ' ἔαν χρεῶν.
ἡμῶς δὲ μὴ θρήνηι σὺ· τὰς γὰρ ἐνθάδε 490
θυσίας ἐπιστάμεσθα καὶ γιγνώσκομεν.
- ΙΦ. πρότερος ἄρ' ὕμῶν ἐνθάδ' ὠνομασμένος
Πυλάδης κέκληται· τόδε μαθεῖν προῶτον θέλω.
- ΟΡ. ὅδ', εἴ τι δὴ σοὶ τοῦτ' ἐν ἡδονῇ μαθεῖν.
- ΙΦ. ποίας πολίτης πατρίδος Ἑλλήνος γεγώς· 495
- ΟΡ. τί δ' ἂν μαθοῦσα τόδε πλέον λάβοις, γύναι·
- ΙΦ. πρότερον ἀδελφῷ μητρὸς ἔστων ἐκ μιᾶς·
- ΟΡ. φιλότιτί γ' ἐσμέν δ' οὐ κασιγνήτω, γύναι.
- ΙΦ. σοὶ δ' ὄνομα ποῖον ἔθεθ' ὁ γεννήσας πατήρ·
- ΟΡ. τὸ μὲν δίκαιον Δυστυχῆς καλοῖμεθ' ἂν. 500
- ΙΦ. οὐ τοῦτ' ἐρωτῶ· τοῦτο μὲν δὸς τῇ τύχῃ.
- ΟΡ. ἀνόνημοι θανόντες οὐ γελώμεθ' ἂν.
- ΙΦ. τί δὲ φθονεῖς τοῦτ'· ἦ φρονεῖς οὕτω μέγα·
- ΟΡ. τὸ σῶμα θύσεις τοῦμόν, οὐχὶ τοῦνομα.
- ΙΦ. οὐδ' ἂν πόλιν φράσεις ἥτις ἐστὶ σοὶ· 505
- ΟΡ. ζητεῖς γὰρ οὐδὲν κέρδους, ὥς θανουμένῳ.
- ΙΦ. χάριν δὲ δοῦναι τήνδε κωλύειν τί σε·
- ΟΡ. τὸ κλεινὸν Ἄργος πατρίδ' ἐμὴν ἐπεύχομαι.
- ΙΦ. πρὸς θεῶν, ἀληθῶς, ὦ ξέν', εἴ κεῖθεν γεγώς·
- ΟΡ. ἐκ τῶν Μυκηνῶν γ', αἶ ποτ' ἦσαν ὀλβιαί. 510
- ΙΦ. φυγὰς δ' ἀπῆρας πατρίδος, ἣ ποία τύχῃ·
- ΟΡ. φεύγω τρόπον γε δὴ τιν' οὐχ ἐκὼν ἐκὼν.
- ΙΦ. ἄρ' ἂν τί μοι φράσεις ὧν ἐγὼ θέλω·
- ΟΡ. ὥς ἐν παρέργῳ τῆς ἐμῆς δυσπραξίας.
- ΙΦ. καὶ μὴν ποθεινός γ' ἦλθες ἐξ Ἄργους μολών. 515
- ΟΡ. οὐκ οὐν ἐμυτῶ γ'· εἰ δὲ σοί, σὺ τοῦτ' ἔρα.
- ΙΦ. Τροίαν ἴσως οἶσθ', ἥς ἀπανταχοῦ λόγος.

- ΟΡ. ὥς μήποτ' ὄφελόν γε μηδ' ἰδὼν ὄναρ.
 ΙΦ. φασίν νιν οὐκέτ' οὔσαν οἴχασθαι δορί.
 ΟΡ. ἔστιν γὰρ οὕτως οὐδ' ἄκραντ' ἤκούσατε. 520
 ΙΦ. Ἑλένη δ' ἀφίεται δῶμα Μενέλεω πάλιν ;
 ΟΡ. ἔχει, κακῶς γ' ἐλθοῦσα τῶν ἐμῶν τινα.
 ΙΦ. καὶ ποῦ ἔστι ; καὶ μοι γὰρ τι προουφείλει κακόν.
 ΟΡ. Σπάρτη ζυνοικεῖ τῷ πάρος ζυνευνέτη.
 ΙΦ. ὦ μῖσος εἰς Ἑλληνας, οὐκ ἐμοὶ μόνῃ. 525
 ΟΡ. ἀπέλαυσα καὶ γὼ δὴ τι τῶν κείνης γάμων.
 ΙΦ. νόστος δ' Ἀχαιῶν ἐγένεθ', ὥς κηρύσσεται ;
 ΟΡ. ὥς πάνθ' ἄπαξ με συλλαβοῦς' ἀνιστορεῖς.
 ΙΦ. πρὶν γὰρ θανεῖν σε, τοῦδ' ἐπαυρέσθαι θέλω.
 ΟΡ. ἔλεγχ', ἐπειδὴ τοῦδ' ἐρῆς λέξω δ' ἐγὼ. 530
 ΙΦ. Κάλχας τις ἦλθε μάντις ἐκ Τροίας πάλιν ;
 ΟΡ. ὅλωλεν, ὥς ἦν ἐν Μυκηναίοις λόγος.
 ΙΦ. ὦ πότνι', ὥς εὔ. τί γὰρ Λαέρτου γόνος ;
 ΟΡ. οὐπω νενόστηκ' οἶκον, ἔστι δ', ὥς λόγος.
 ΙΦ. ὀλοῖτο, νόστου μήποτ' ἐς πάτραν τυχών. 535
 ΟΡ. μηδὲν κατεύχου· πάντα τάκεινου νοσεῖ.
 ΙΦ. Θέτιδος δ' ὁ τῆς Νηρῆδος ἔστι παῖς ἔτι ;
 ΟΡ. οὐκ ἔστιν ἄλλως λέκτρ' ἐγγημ' ἐν Αὐλίδι.
 ΙΦ. δόλια γάρ, ὥς ἴσασιν οἱ πεπονθότες.
 ΟΡ. τίς εἶ πόθ' ; ὥς εὔ πυρρόνῃ τᾶψ' Ἑλλάδος. 540
 ΙΦ. ἐκεῖθ' ἐν εἰμὶ παῖς ἔτ' οὔσ' ἀπωλόμην.
 ΟΡ. ὀρθῶς ποθεῖς ἄρ' εἰδέναι τάκει, γύναι.
 ΙΦ. τί δ' ὁ στρατηγός, ὃν λέγουσ' εὐδαιμονεῖν ;
 ΟΡ. τίς ; οὐ γὰρ ὅν γ' ἐγῶδα τῶν εὐδαιμόνων.
 ΙΦ. Ἀτρέως ἐλέγετο δὴ τις Ἀγαμέμνων ἀναξ. 545
 ΟΡ. οὐκ οἶδ'· ἄπελθε τοῦ λόγου τούτου, γύναι.
 ΙΦ. μὴ πρὸς θεῶν, ἀλλ' εἴψ', ἔν' εὐφρανθῶ, ξένη.
 ΟΡ. τέθνηχ' ὁ τλήμων, πρὸς δ' ἀπώλεσέν τινα.

- ΙΦ. τέθνηκε ; ποία συμφορᾷ ; τάλαιν' ἐγώ.
 ΟΡ. τί δ' ἐστέναζας τοῦτο ; μῶν προσῆκέ σοι ; 550
 ΙΦ. τὸν ὄλβον αὐτοῦ τὸν πάροισ' ἀναστένω.
 ΟΡ. δεινῶς γὰρ ἐκ γυναικὸς οἴχεται σφαγεῖς.
 ΙΦ. ὦ πανδάκρυτος ἡ κτανοῦσα... χῶ θανόν.
 ΟΡ. παῦσαί νυν ἤδη μηδ' ἐρωτήσης πέρα.
 ΙΦ. τασόνδε γ', εἰ ζῇ τοῦ ταλαιπώρου δάμαρ. 555
 ΟΡ. οὐκ ἔστι· παῖς νιν ὃν ἔτεχ', οὗτος ὦλεσεν.
 ΙΦ. ὦ συνταραχθεὶς οἶκος. ὥς τί δὴ θέλων ;
 ΟΡ. πατρός θανόντος τήνδε τιμωρούμενος.
 ΙΦ. φεῦ·
 ὥς εὔ κακὸν δίκαιον εἰσεπράξατο.
 ΟΡ. ἀλλ' οὐ τὰ πρὸς θεῶν εὐτυχεῖ δίκαιος ὢν. 560
 ΙΦ. λείπει δ' ἐν οἴκοις ἄλλον Ἀγαμέμνων γόνον ;
 ΟΡ. λέλοιπεν Ἡλέκτραν γε παρθένον μίαν.
 ΙΦ. τί δέ ; σφαγείσης θυγατρὸς ἔστι τις λόγος ;
 ΟΡ. οὐδεὶς γε, πλὴν θανοῦσαν οὐχ ὄρᾱν φάος.
 ΙΦ. τάλαιν' ἐκείνη χῶ κτανὼν αὐτὴν πατήρ. 565
 ΟΡ. κακῆς γυναικὸς χάριν ἄχαριν ἀπώλετο.
 ΙΦ. ὁ τοῦ θανόντος δ' ἔστι παῖς Ἀργεὶ πατρός ;
 ΟΡ. ἔστ', ἄθλιός γε, κούδαμοῦ καὶ πανταχρῶς.
 ΙΦ. ψευδεῖς ὄνειροι, χαίρετ'· οὐδὲν ἦτ' ἄρα.
 ΟΡ. οὐδ' οἱ σοφοὶ γε δαίμονες κεκλημένοι 570
 πτηνῶν ὀνείρων εἰσὶν ἀψευδέστεροι.
 πολὺς ταραχμὸς ἐν τε τοῖς θεοῖς ἐνι
 καὶ τοῖς βροτείοις· ἐν δὲ λυπεῖται μόνον,
 ὃς οὐκ ἄφρων ὢν μάντεων πεισθεὶς λόγοις
 ὀλωλεν — ὥς ὀλωλε τοῖσιν εἰδόσιν. 575
 ΧΟ. φεῦ φεῦ· τί δ' ἡμεῖς οἳ τ' ἐμοὶ γεννήτορες ;
 ἄρ' εἰσὶν ; ἄρ' οὐκ εἰσὶ ; τίς φράσειεν ἄν ;
 ΙΦ. ἀκούσατ'· ἐς γὰρ δὴ τιν' ἤκομεν λόγον,

ὕμῳ τ' ὄνησιν, ὧ ξένοι, σπεύδουσ' ἄμα
 κάμοί· τὸ δ' εὖ μάλιστά γ' οὕτω γίγνεται, 580
 εἰ πᾶσι ταῦτόν προῆγμ' ἀρεσκόντως ἔχει.
 Θέλοις ἄν, εἰ σώσαιμι σ', ἀργεῖλαι τί μοι
 πρὸς Ἄργος ἐλθὼν τοῖς ἐμοῖς ἔκει φίλοις,
 δέλτον τ' ἐνεργεῖν, ἣν τις οἰκτίρας ἐμὲ
 ἔγραψεν ἀλγυλλώτοιο, οὐχὶ τὴν ἐμήν 585
 φρονέει νομίζων χεῖρα, τοῦ νόμου δ' ὕπο
 θυήσκειν τὰ τῆς Θεοῦ, τάδε δίκαι' ἡγουμένης·
 οὐδένα γὰρ εἶχον ὅστις ἀργεῖλαι μολὼν
 ἐς Ἄργος αὖθις τάς τ' ἐμάς ἐπιστολάς
 πέμψειε σωθείς τῶν ἐμῶν φίλων τινί. 590
 σὺ δ' — εἴ γάρ, ὡς εἰπικας, οὕτε δυσγενής
 καὶ τὰς Μυκήνας οἶσθα χοῦς καὶ γὰρ θέλω —
 σώσῃτι, καὶ σὺ μισθὸν οὐκ αἰσχρὸν λαβών,
 κούφον ἔκατι γραμμάτων σωτηρίαν.
 οὗτος δ', ἐπείπερ πόλις ἀναγκάζει τάδε, 595
 θεῶ γενέσθω θῦμα χωρισθείς σέθεν.
 OP. καλῶς ἔλεξας τᾶλλα πλὴν ἓν, ὧ ξένη·
 τὸ γὰρ σφαγγῆναι τόνδ' ἐμοὶ βάρος μέγα.
 ὁ ναυστολῶν γὰρ εἰμ' ἐγὼ τὰς συμφοράς,
 οὗτος δὲ συμπλεῖ τῶν ἐμῶν μόλθων χάριν. 600
 οὐκ οὐν δίκαιον ἐπ' ὀλέθρῳ τῷ τοῦδ' ἐμὲ
 χάριν τιθεσθαι καὶ τὸν ἐκδῶναι κακῶν.
 ἀλλ' ὧς γενέσθω· τῷδε μὲν δέλτον δίδου·
 πέμψει γὰρ Ἄργος, ὥστε σοι καλῶς ἔχειν·
 ἡμᾶς δ' ὁ χρήζων κτεινέτω. τὰ τῶν φίλων 605
 αἰσχιστον ὅστις καταβλῶν ἐς ζυμφοράς
 αὐτὸς σέσωσται. τυγχάνει δ' ὅδ' ὢν φίλος,
 ὃν οὐδὲν ἥσσον ἢ 'μὲ φῶς ὀρεῖν θέλω.
 IF. ὧ λῆγ' ἄριστον, ὡς ἀπ' εὐγενεῶς τινος

ρίζης πέφυκας τοῖς φίλοις τ' ὀρθῶς φίλος· 610
 τοιοῦτος εἴη τῶν ἐμῶν ὁμοσπόρων
 ὅσπερ λέλειπται. καὶ γὰρ οὐδ' ἐγὼ, ξένοι,
 ἀνάδελφος εἰμι, πλὴν ὅς' οὐχ ὀρῶσά νιν.
 ἐπεὶ δὲ βούλῃ ταῦτα, τόνδε πέμψομεν
 δέλτον φέροντα, σοὺ δὲ θανῇ· πολλὰ δέ τις 615
 προθυμία σε τοῦδ' ἔχουσα τυγχάνει.

OP. θύσει δὲ τίς με καὶ τὰ δεινὰ τλήσεται ;

IF. ἐγὼ· θεᾶς γὰρ τῇσδε προστροπῇν ἔχω.

OP. ἄξιλά γ', ὦ νεᾶνι, κοῦκ εὐδαίμονα.

IF. ἀλλ' εἰς ἀνάγκην καίμεθ', ἣν φυλακτέον. 620

OP. αὐτὴ ξίψει θύουσα θῆλυς ἄρσενας ;

IF. οὐκ, ἀλλὰ χαίτην ἀμφὶ σὴν χερνύψομαι.

OP. ὁ δὲ σφαγεὺς τίς ; εἰ τὰδ' ἴστορεῖν με χρή.

IF. ἔσω δόμων τῶνδ' εἰσὶν οἷς μέλει τάδε.

OP. τάφος δὲ ποῖος δέζεταιί μ', ὅταν θάνω ; 625

IF. πῦρ ἱερὸν ἔνδον χάσμα τ' εὐρωπὸν πέτρας.

OP. φεῖ.

πῶς ἂν μ' ἀδελφῆς χεῖρ περιστείλειεν ἦν ;

IF. μάταιον εὐχὴν, ὦ τάλας, ὅστις ποτ' εἶ,
 ἡὔξω· μακρὰν γὰρ βαρβάρου ναίει χθονός.
 οὐ μήν, ἐπειδὴ τυγχάνεις Ἀργεῖος ὦν, 630
 ἀλλ' ὦν γε δυνατὸν οὐδ' ἐγὼ λείψω χάριν.

παλὺν τε γὰρ σοι κόσμον ἐνθήσω τάφῳ
 ξανθῷ τ' ἐλαίῳ σῶμα σὸν κατασβέσω
 καὶ τῆς ὀρείας ἀνθεμόρρυτον γάνυς
 ξουθῆς μελίσσης ἐς πυρὰν βαλῶ σέθεν. 635

ἀλλ' εἴμι δέλτον τ' ἐκ θεᾶς ἀνακτόρων

αἶσω· τὸ μέντοι δυσμενὲς μὴ μοι λάβῃς.

φυλάσσετ' αὐτούς, πρόσπολοι, δεσμῶν ἄτερ . . .

ἴσως ἄελπτα τῶν ἐμῶν φίλων τινί

- πέμψω πρὸς Ἀργος, ὃν μάλιστα ἐγὼ φιλῶ, 640
καὶ δέλτος αὐτῷ ζῶντας οὕς δοκεῖ ὀθανεῖν
λέγουσα πιστὰς ἡδονὰς ἀπαγγελεῖ.
- ΧΟ. κατολοφύρομαι σὲ τῶν χειρνίβων 645
ῥανίσι μελόμενον αἵμακταῖς.
- ΟΡ. οἷκτος γὰρ οὐ ταῦτ', ἀλλὰ χαίρετ', ὦ ξένοι.
- ΧΟ. σὲ δὲ τύχας μάκαρος, ὦ
νεανία, σεβόμεθ', ἐς
πάτρην ὅτι ποτ' ἐπεμβάσῃ.
- ΠΥ. ἄχρηλά τοι φίλοισι, Θρησκόντων φίλων. 650
- ΧΟ. ὦ σθένελοι πομπαί.
φεῦ φεῦ, διόλλυσαι.
αἰαῖ αἰαῖ, πότερος ὁ μᾶλλον ;
ἔτι γὰρ ἀμφίλογα δίδυμα μέμονε φρήν, 655
σὲ πάρος ἢ σὲ ἀναστενάζω γόοις.
- ΟΡ. Πυλάδη, πέπονθας ταῦτ' ὅσον θεῶν ἐμοί ;
- ΠΥ. οὐκ οἶδ' ἐρωτᾷς οὐ λέγειν ἔχοντά με.
- ΟΡ. τίς ἐστὶν ἡ νεανίς ; ὥς Ἑλληνικῶς 660
ἀνήρεθ' ἡμᾶς τοὺς τ' ἐν Ἰλίῳ πόνους
νόστον τ' Ἀχαιῶν τόν τ' ἐν οἴωνοις σοφὸν
Κάλχχαντ' Ἀχιλλέως τ' ὄνομα, καὶ τὸν ἄθλιον
Ἀγαμέμνον' ὥς ὄκτιρ' ἀνθρώπα τέ με
γυναῖκα παῖδάς τ'. ἔστιν ἡ ξένη γένος 665
ἐκεῖθεν Ἀργεῖα τις· οὐ γὰρ ἂν ποτε
δέλτον τ' ἔπεμπε καὶ τάδ' ἐξεμάνθηνεν,
ὥς κοινὰ πράσσουσ', Ἀργος εἰ πράσσει καλῶς.
- ΠΥ. ἐφ' ὅθι με μικρόν· ταῦτά δὲ φθάσας λέγεις,
πλὴν ἐν τᾷ γὰρ τῶν βασιλέων παθήματα 670
ἴσασι πάντες, ὧν ἐπιστροφή τις ἔην.
ἀτὰρ διήλθον χᾶτερον λόγον τινά.
- ΟΡ. τίν' ; ἐς τὸ κοινὸν δοὺς ἄμεινον ἂν μάθοις.

- ΠΥ. αἰσχρὸν θανόντος σοῦ βλέπειν ἡμᾶς φάος·
κοινῇ τ' ἔπλευσα, δεῖ με καὶ κοινῇ θανεῖν. 675
καὶ δειλίαν γὰρ καὶ κάκην κεκτήσομαι
Ἄργει τε Φωκέων τ' ἐν πολυπτύχῳ χθονί,
δόξω δὲ τοῖς πολλοῖσι — πολλοὶ γὰρ κακοὶ —
προδοὺς σεσῶσθαι σ' αὐτὸς εἰς οἴκους μόνος,
ἧ καὶ φρονέουσας ἐπὶ νοσοῦσι δώμασι 680
ῥάψαι μόνον σοι σῆς τυραννίδος χάριν,
ἔγκληρον ὥς δὴ σὴν κασιγνήτην γαμῶν.
ταῦτ' οὖν φοβοῦμαι καὶ δι' αἰσχύνης ἔχω,
κοῦκ ἔσθ' ὅπως οὐ χρεὶ συνεκπνεῦσθαι μέ σοι
καὶ σὺν σφαγῆναι καὶ πυρωθῆναι δέμας, 685
φίλον γεγῶτα καὶ φοβούμενον ψόγον.
- ΟΡ. εὐφημα φώνει· τὰμὰ δεῖ φέρειν κακὰ,
ἀπλᾶς δὲ λύπας ἐξόν, οὐκ οἶσω διπλᾶς.
ὃ γὰρ σὺ λυπρὸν κάπονείδιστον λέγεις,
ταῦτ' ἔστιν ἡμῖν, εἴ σε συμμοχθοῦντ' ἐμοὶ 690
κτενῶ· τὸ μὲν γὰρ εἰς ἔμ' οὐ κακῶς ἔχει,
πράσσωθ' ἃ πράσσω πρὸς θεῶν, λῦσαι βίον.
σὺ δ' ὀλβιὸς τ' εἶ, καθαρὰ τ', οὐ νοσοῦντ' ἔχεις
μέλαθρ', ἐγὼ δὲ δυσσεβῆ καὶ δυστυχῆ.
σωθεὶς δέ, παῖδας ἐξ ἐμῆς ὁμοσπόρου 695
κτησάμενος, ἦν ἔδωκά σοι δάμαρτ' ἔχειν —
ὄνομά τ' ἐμοῦ γένοιτ' ἄν, οὐδ' ἅπαις δόμος
πατρῷος οὐμός ἐξαλειφθείη ποτ' ἄν.
ἀλλ' ἔρπε καὶ ζῇ καὶ δέμους οἴκει πατρός.
ἦταν δ' ἐς Ἑλλάδ' ἱππιόν τ' Ἄργος μόλης, 700
πρὸς δεξιᾶς σε τῆσδ' ἐπισκῆπτω τάδε·
τύμβον τε χῶσον ἀπίθεις μνημεῖά μοι,
καὶ δάχρυ' ἀδελφῇ καὶ κόμας δότω τάφῳ.
ἄγγελλε δ' ὥς ὅλωλ' ὑπ' Ἀργείας τινός

- γυναικός, ἀμφὶ βωμὸν ἀγνισθεὶς φόνω. 705
 καὶ μὴ προδῶς μου τὴν κασιγνήτην ποτέ,
 ἔρημα κήδη καὶ δόμους ὄρων πατρός.
 καὶ χαῖρ' ἐμῶν γὰρ φίλτατόν σ' ἡῦρον φίλων,
 ὦ συγγυνναγὲ καὶ συνεκτραφεὶς ἐμοί,
 ὦ πόλλ' ἐνεγκὼν τῶν ἐμῶν ἄχθῃ κακῶν. 710
 ἤμᾳς δ' ὁ Φοῖβος μάντις ὦν ἐψεύσατο
 τέλῃν δὲ θέμενος ὡς προσώταθ' Ἑλλάδος
 ἀπὲλκας, αἰδοῦ τῶν πάρος μαντευμάτων.
 ὦ πάντ' ἐγὼ δοῦς τὰμὰ καὶ πεισθεὶς λόγους,
 μητέρα κατακτᾶς αὐτὸς ἀνταπόλλουμαι. 715
 ΠΥ. ἔσται τάφος σοι, καὶ κασιγνήτης λῆρος
 οὐκ ἂν προδοίην, ὦ τάλας, ἐπεὶ σ' ἐγὼ
 θανόντα μᾶλλον ἢ βλέπονθ' ἔξω φίλον.
 ἀτὰρ τὸ τοῦ θεοῦ σ' οὐ διέφθορέν γέ πω
 μάντευμα· καίτοι γ' ἐγγυὲς ἔστηκας φόνου. 720
 ἀλλ' ἔστιν, ἔστιν ἢ λίαν δυσπραξία
 λίαν διδοῦσα μεταβολάς, ὅταν τύχη.
 ΟΡ. σίγα· τὰ Φοῖβου δ' οὐδὲν ὠφελεῖ μ' ἔφη·
 γυνή γὰρ ἦδε δομᾶτων ἔξω περᾶ.
 ΙΦ. ἀπέλθεθ' ὕμεῖς καὶ παρευτρεπίξετε 725
 τᾶνδον μολόντες τοῖς ἐφ'esτῶσι σφαγῇ.
 δέλτου μὲν αἶδε πολύθυροι διαπτυχαί,
 ξένοι, πάρεισιν' ἃ δ' ἐπὶ τοῖσδε βούλομαι,
 ἀκούσατ'· οὐδεὶς αὐτὸς ἐν πόνους τ' ἀνὴρ
 ὅταν τε πρὸς τὸ θάρος ἐκ φόβου πέσῃ. 730
 ἐγὼ δὲ ταρβῶ μὴ ἀπονοστήσας χθονὸς
 θῆται παρ' οὐδὲν τὰς ἐμὰς ἐπιστολάς
 ὁ τήνδε μέλλων δέλτον εἰς Ἄργος φέρειν.
 ΟΡ. τί δῆτα βούλῃ; τίνας ἀμηχανεῖς πέρι;
 ΙΦ. ἕρκον δότω μοι τάσδε πορθμεύσειν γραφάς 735

- πρὸς Ἀργούς, οἷσι βούλομαι πέμψαι φίλων.
 ΟΡ. ἦ κἀντιδώσεις τῷδε τοὺς αὐτοὺς λόγους ;
 ΙΦ. τί χρῆμα δράσειν ἢ τί μὴ δράσειν ; λέγε.
 ΟΡ. ἐκ γῆς ἀφῆσειν μὴ θανόντα βαρβάρου.
 ΙΦ. δίκαιον εἶπας· πῶς γὰρ ἀγχιέλειεν ἄν ; 740
 ΟΡ. ἦ καὶ τύραννος ταῦτα συγχωρήσεται ;
 ΙΦ. ναί.
 πείσω σφε, καὐτὴ νὰς εἰσβήσω σκάφος.
 ΟΡ. ὅμνυ· σὺ δ' ἔξαρχ' ὄρκον ὅστις εὐσεβής.
 ΙΦ. δώσω, λέγειν χρή, τήνδε τοῖσι σοῖς φίλοις.
 ΠΥ. τοῖς σοῖς φίλοισι γράμματ' ἀποδώσω τάδε. 745
 ΙΦ. κἀγὼ σὲ σώσω κυανέας ἔξω πέτρας.
 ΠΥ. τίν' οὖν ἐπόμνυς τοισίδ' ὄρκιον θεῶν ;
 ΙΦ. Ἀρτεμιν, ἐν ἧσπερ δώμασιν τιμὰς ἔχω.
 ΠΥ. ἐγὼ δ' ἀνακτὰ γ' οὐρανοῦ, σερμνὸν Δία.
 ΙΦ. εἰ δ' ἐκλιπὼν τὸν ὄρκον ἀδικούης ἐμέ ; 750
 ΠΥ. ἄνοστος εἶην· τί δὲ σὺ, μὴ σώσασά με ;
 ΙΦ. μήποτε κατ' Ἀργούς ζῶς ἔγνος θέϊην ποδός.
 ΠΥ. ἄκουε δὴ νυν ὃν παρήλθομεν λόγον.
 ΙΦ. ἀλλ' οὐτις ἔστ' ἄκαιρος, ἦν καλῶς ἔχῃ.
 ΠΥ. ἐξαίρετόν μοι δὸς τόδ'· ἦν τι ναῦς πάθῃ 755
 γῆ δέλτος ἐν κλύδωνι χρημάτων μέτα
 ἀφανῆς γένηται, σῶμα δ' ἐκσώσω μόνον,
 τὸν ὄρκον εἶναι τόνδε μηκέτ' ἔμπεδον.
 ΙΦ. ἀλλ' οἷσθ' ὃ δράσω ; πολλὰ γὰρ πολλῶν κυρεῖ·
 τάνόντα κἀγγεγραμμέν' ἐν δέλτου πτυχαῖς 760
 λόγῳ φράσω σοι πάντ' ἀπαγγεῖλαι φίλοις.
 ἐν ἀσφαλεῖ γάρ· ἦν μὲν ἐκσώσης γραφήν,
 καὐτὴ φράσει σιγῶσα κἀγγεγραμμένα·
 ἦν δ' ἐν θαλάσσῃ γράμματ' ἀφανισθῇ τάδε,
 τὸ σῶμα σώσας τοὺς λόγους σώσεις ἐμοί. 765

- ΠΥ. καλῶς ἔλεξας τῶν τε σῶν ἐμοῦ θ' ὕπερ.
σήμεναι δ' ὧ χρη τάσδ' ἐπιστολάς φέρειν
πρὸς Ἄργος ὅ τι τε χρη κλύοντά σου λέγειν.
- ΙΦ. ἄγγελ' Ὀρέστη, παιδί τῷ Ἀγαμέμνονος·
« Ἡ ἴν' Αὐλίδι σφαγεῖσ' ἐπιστέλλει τάδε 770
ζῶσ' Ἰφιγένεια, τοῖς ἐκεῖ δ' οὐ ζῶσ' ἔτι. . . »
- ΟΡ. ποῦ δ' ἔστ' ἐκείνη ; κατθανοῦσ' ἤκει πάλιν ;
- ΙΦ. ἦδ' ἦν ὁρᾷς σύ· μὴ λόγοις ἐκπλησέ με.
« Κόμισαί μ' ἐς Ἄργος, ὧ σύναίμε, πρὶν θανεῖν,
ἐκ βαρβάρου γῆς καὶ μετάστησον θεῶς 775
σφαγίῳ, ἐρ' οἷσι ξενοφόνους τιμὰς ἔχω . . . »
- ΟΡ. Πυλάδῃ, τί λέξω ; ποῦ ποτ' ὄνθ' ἠύρημεθα ;
- ΙΦ. « ἦ σοῖς ἀραῖα δώμασιν γενήσομαι,
Ὀρέσθ' », ἔν' αὖθις ὄνομα δις κλύων μάθης.
- ΠΥ. ὦ θεοί.
- ΙΦ. τί τοὺς θεοὺς ἀνακαλεῖς ἐν τοῖς ἐμοῖς ; 780
- ΠΥ. οὐδέν· πέραινε δ'· ἐξέβην γὰρ ἄλλοσε.
τάχ' οὐκ ἐρωτῶν σ' εἰς ἅπιστ' ἀφίξομαι.
- ΙΦ. λέγ' οὔνεκ' ἔλαφον ἀντιδοῦσά μου θεᾷ
Ἄρτεμις ἔσωσέ μ', ἦν ἔθυσ' ἐμὸς πατήρ,
δοκῶν ἐς ἡμᾶς ὕξυ φάσγανον βαλεῖν, 785
ἐς τήνδε δ' ὦκισ' αἴαν. αἶδ' ἐπιστολαί,
τάδ' ἐστὶ τὰν δέλτοισιν ἐγγεγραμμένα.
- ΠΥ. ὦ ῥαδίῳις ὄρκοισι περιβαλοῦσά με,
κάλλιστα δ' ὁμόσας, οὐ πολὺν στήσω χρόνον,
τὸν δ' ὄρκον ὃν κατώμοσ' ἐμπεδώσομεν. 790
ἰδοῦ, φέρω σοι δέλτον ἀποδίδωμί τε,
Ὀρέστα, τῇσδε σῆς κασιγνήτης πάρα.
- ΟΡ. δέχομαι· παρεῖς δὲ γραμμάτων διαπτυχάς,
τὴν ἡδονὴν πρῶτ' οὐ λόγοις αἰρήσομαι.
ὦ φιλάτῃ μοι σύγγον', ἐκπεπληγμένος 795

- ὅμως σ' ἀπίστω περιβαλὼν βραχίονι
 ἐς τέρψιν εἶμι, πυθόμενος θαυμάστ' ἐμοί.
 ΧΟ. ζέν', οὐ δικαίως τῆς θεοῦ τὴν πρόσπολον
 χραίνεις ἀθίκτοις περιβαλὼν πέπλοις χέρα.
 ΟΡ. ὦ συγκασιγνήτη τε καὶ ταύτοῦ πατρός 800
 Ἀγαμέμνωνος γεγῶσα, μή μ' ἀποστρέφου,
 ἔχουσ' ἀδελφόν, οὐ δοκοῦσ' ἔξειν ποτέ.
 ΙΦ. ἐγὼ σ' ἀδελφὸν τὸν ἐμόν ; οὐ παύσῃ λέγων ;
 τὸ δ' Ἄργος αὐτοῦ μεστὸν ἦ τε Ναυπλία.
 ΟΡ. οὐκ ἔστ' ἐκεῖ σός, ὦ τάλαινα, σύγγονος. 805
 ΙΦ. ἀλλ' ἡ Λάκκινα Τυνδαρίς σ' ἐγείνατο ;
 ΟΡ. Πέλοπός γε παιδὶ παιδός, οὗ ἔκπεφυκ' ἐγώ.
 ΙΦ. τί φῆς ; ἔχεις τι τῶνδ' ἐμοὶ τεκμήριον ;
 ΟΡ. ἔχω πατρώων ἐκ δόμων τι πυνθάνου.
 ΙΦ. οὐκοῦν λέγειν μὲν χρή σέ, μανθάνειν δ' ἐμέ. 810
 ΟΡ. λέγοιμ' ἂν ἀκοῇ πρῶτον Ἡλέκτρας τάδε.
 Ἀτρέως Θυέστου τ' οἶσθα γενομένην ἔριν ;
 ΙΦ. ἔχουσ' ἃ χρυσῆς ἀρνὸς ἦν νείκη πέρι.
 ΟΡ. ταῦτ' οὖν ὑφήνασ' οἶσθ' ἐν εὐπύλοις ὑφαῖς ;
 ΙΦ. ὦ φίλτατ', ἐγγὺς τῶν ἐμῶν κάμπτεϊς φρενῶν. 815
 ΟΡ. εἰκὼ τ' ἐν ἱστοῖς ἡλίου μετάστασιν ;
 ΙΦ. ὕφηναι καὶ τόδ' εἶδος εὐμίτοις πλοκαῖς.
 ΟΡ. καὶ λούτρ' ἐς Αὔλιν μητρὸς ἀνεδέξω πάρα ;
 ΙΦ. οἶδ'· οὐ γὰρ ὁ γάμος ἐσθλὸς ὢν μ' ἀφείλετο.
 ΟΡ. τί γάρ ; κόμας σὰς μητρὶ δοῦσα σῇ φέρειν ; 820
 ΙΦ. μνημεῖά γ' ἀντὶ σώματος τοῦμοῦ τάφω.
 ΟΡ. ἃ δ' εἶδον αὐτός, τάδε φράσω τεκμήρια·
 Πέλοπος παλαιὰν ἐν δόμοις λόγχην πατρός,
 ἣν χερσὶ πάλλων παρθένον Πισάτιδα
 ἐκτήσαθ' Ἰπποδάμειαν, Οἰνόμαον κτανών, 825
 ἐν παρθενῶσι τοῖσι σοῖς κεκρυμμένην.

- ΙΦ. ὦ φίλτατ', οὐδὲν ἄλλο, φίλτατος γὰρ εἶ,
ἔχω σ', Ὀρέσταν, τηλέγετον χθονὸς ἀπὸ πατρίδος
Ἀργείθεν, ὦ φίλος. 830
- ΟΡ. κἀγὼ σε τὴν θανοῦσαν, ὥς δοξάζεσται.
κατὰ δὲ δάκρυ, κατὰ δὲ γόος ἄμα χαρᾷ
τὸ σὸν νοτίζει βλέφαρον, ὥσαύτως δ' ἐμὸν.
- ΙΦ. τόδ' ἔτι βρέφους
ἔλιπον ἀγκάλλαισι νεαρὸν προφῶν
νεαρὸν ἐν δόμοις. 835
ὦ κρεῖσσον ἢ λόγῳσιν εὐτυχοῦσά μου
ψυχά, τί φῶ ; θαυμάτων
πέρα καὶ λόγῳ πρόσω τάδ' ἐπέβα.
- ΟΡ. τὸ λοιπὸν εὐτυχοῦμεν ἀλλήλων μέτα.
- ΙΦ. ἄτοπον ἄδονάη ἔλαβον, ὦ φίλτα
δέδοικα δ' ἐκ χειρῶν με μὴ πρὸς αἰθέρα
ἀμπτάμενος φήγη
ἰὼ Κυκλωπὶς ἐστίν· ἰὼ πατρίς,
Μυκίηνα φίλα, 845
χάριν ἔχω ζόας, χάριν ἔχω προφῶς,
ὅτι μοι συνομαίμενα τόνδε δόμοις
ἐξεθρέψω φάος.
- ΟΡ. γένει μὲν εὐτυχοῦμεν, ἐς δὲ συμφοράς,
ὦ σύγγον', ἡμῶν δυστυχῆς ἔφυ βίος.
- ΙΦ. ἐγὼ δ' ἄ μέλει, αἰδ', ὅτε φάσγανον
δέρα θῆκέ μοι μελεόφρων πατήρ.
- ΟΡ. αἶμα, δοκῶ γὰρ οὐ παρών σ' ὀρᾶν ἐκεῖ.
- ΙΦ. ἀνυμέναιος, ὦ σύγγον', Ἀχιλλέως
ἐς κλισίαν λέκτρων
δολίαν ἔπ' ἀγόμαν
παρὰ δὲ βοιμὸν ἦν δάκρυα καὶ γόοι. 850
φεῶ φεῶ χειρὶβων τῶν ἐκεῖ.

- ΟΡ. ὦμοῖζα κἀγὼ τόλμαν ἦν ἔτλη πατήρ.
 ΙΦ. ἀπάτορα πατέρα, πότμον ἄποτμον ἔλαχον.
 ἄλλα δ' ἐξ ἄλλων κυρεῖ 865
 δάίμονος τύχη τινός.
 ΟΡ. εἰ σὸν γ' ἀδελφόν, ὦ τάλαινα, ἀπόλεσας. . . 866
 ΙΦ. ὦ μελέα δεινῆς τόλμας. δαίν' ἔτλαν
 δαίν' ἔτλαν, ὦμοι σύγγονε, παρὰ δ' ὀλέγον 870
 ἀπέφυγες ὄλεθρον ἀνόσιον ἐξ ἐμῶν
 δαχτύλεις χειρῶν.
 ἅ δ' ἐπ' αὐτοῖσι τίς τελευτά ;
 τίς τύχα μοι συγκυρήσει ;
 τίνα σοι πόρον εὐρομένα 875
 πάλιν ἀπὸ πόλεως, ἀπὸ φόνου πέμψω
 πατρίδ' ἐς Ἀργεῖαν,
 πρὶν ἐπὶ ξίφος αἷματι σῶ πελάσαι ; 880
 τόδε τόδε σὸν, ὦ μελέα ψυχά,
 χρέος ἀνευρίσκειν.
 πότερον κατὰ χέρσον, σὺχ' ἢ ναί . . . ;
 ἀλλὰ ποδῶν ῥιπῇ 885
 θανάτῳ πελάσεις ἄρα βάρβαρα φῶλα
 καὶ δι' ὁδοὺς ἀνόδους στείχων διὰ κυανέας μὴν
 στενοπόρου πέτρας μακρὰ κέλευθα να- 890
 τοῖσιν δρασμοῖς.
 τάλαινα, τάλαινα.
 τίς ἄρ' οὖν, τάλαινα, ἦ θεὸς ἦ βροτὸς ἦ 895
 τί τῶν ἀδοκίμων
 πόρον ἄπορον ἐξανύσας, δυοῖν
 δυοῖν τοῖν μόνον Ἀτρεΐδαιν φανεῖ
 κακῶν ἔκλυτον ;
 ΧΟ. ἐν τοῖσι θαυμαστοῖσι καὶ μύθων πέρα 900
 τάδ' εἶδον αὐτῇ κοῦ κλύουσ' ἀπαγγελῶ.

- ΠΥ. τὸ μὲν φίλους ἐλθόντας εἰς ὄψιν φίλων,
 Ὅρέστα, χειρῶν περιβολὰς εἰκὸς λαβεῖν
 λήξαντα δ' οἴκτων κάπ' ἐχεῖν' ἐλθεῖν χρεών,
 ὅπως τὸ κλεινὸν ὄνομα τῆς σωτηρίας
 λαβόντες ἐκ γῆς βησόμεσθα βαρβάρου.
 σοφῶν γὰρ ἀνδρῶν ταῦτα, μὴ ἁβάντας τύχης,
 καιρὸν λαβόντας, ἡδονὰς ἄλλας λαβεῖν.
- ΟΡ. καλῶς ἔλεξας· τῇ τύχῃ δ' οἶμαι μέλειν
 τοῦδε ζῶν ἡμῖν· ἦν δέ τις πρόθυμος ἦ,
 σθένειν τὸ θεῖον μᾶλλον εἰκότως ἔχει.
- ΙΦ. μηδὲν μ' ἐπίσχη γ'· οὐδ' ἀποστήσει λόγου
 πρῶτον πυθέσθαι τίνα ποτ' Ἠλέκτρα πότμον
 εἴληχε βιότου· φίλα γὰρ ἔστε πάντ' ἐμοί.
- ΟΡ. τῷδε ξυνοικεῖ βίον ἔχουσ' εὐδαίμονα.
- ΙΦ. οὗτος δὲ ποδαπὸς καὶ τίνας πέφυκε παῖς ;
- ΟΡ. Στρόφιος ὁ Φωκεὺς τοῦδε κληΐζεται πατήρ.
- ΙΦ. ὁ δ' ἐστὶ γ' Ἀτρέως θυγατρός, ὁμογενὴς ἐμός ;
- ΟΡ. ἀνεψιός γε, μόνος ἐμοὶ σαφῆς φίλος.
- ΙΦ. οὐκ ἦν τόθ' οὗτος, ὅτε πατήρ ἔκτεινέ με.
- ΟΡ. οὐκ ἦν· χρόνον γὰρ Στρόφιος ἦν ἄπαις τινά.
- ΙΦ. χαῖρ', ὦ πόσις μοι τῆς ἐμῆς ὁμοσπόρου.
- ΟΡ. κάμῳ γε σωτήρ, οὐχὶ συγγενὴς μόνον.
- ΙΦ. τὰ δεινὰ δ' ἔργα πῶς ἔτλης μητρός πέρι ;
- ΟΡ. σιγῶμεν αὐτά· πατρὶ τιμωρῶν ἐμῷ.
- ΙΦ. ἦ δ' αἰτία τίς ἀνθ' ἔτου κτείνει πόσιν ;
- ΟΡ. ἔα τὰ μητρός· οὐδὲ σοὶ κλύειν καλόν.
- ΙΦ. σιγῶ· τὸ δ' Ἄργος πρὸς σέ νῦν ἀποβλέπει ;
- ΟΡ. Μενέλαος ἄρχει· φυγάδες ἐσμέν ἐκ πάτρας.
- ΙΦ. οὐ ποῦ νοσοῦντας θεῖος ὕβρισεν δόμους ;
- ΟΡ. οὐκ, ἀλλ' Ἐρινύων δεῖμ' αὖ μ' ἐκβάλλει χθονός.
- ΙΦ. ταῦτ' ἄρ' ἐπ' ἀκταῖς κἀνθάδ' ἡγγέλης μανεῖς ;

- ΟΡ. ὠφθημεν οὐ νῦν πρῶτον ὄντες ἄθλιοι.
 ΙΦ. ἔγνωκα· μητρός σ' οὐνεκ' ἡλάστρουν θεαί.
 ΟΡ. ὥσθ' αἵματηρὰ στόμι' ἐπεμβαλεῖν ἐμοί. 935
 ΙΦ. τί γάρ ποτ' ἐς γῆν τήνδ' ἐπύρθμευσας πόδα ;
 ΟΡ. Φοίβου κελυσθεῖς θεσφάτοις ἀφικόμεην.
 ΙΦ. τί χρῆμα δράσειν ; ῥήτὸν ἢ σιγώμενον ;
 ΟΡ. λέγοιμ' ἄν· ἀρχαὶ δ' αἶδε μοι πολλῶν πόνων.
 ἐπεὶ τὰ μητρός ταῦθ' ἃ σιγῶμεν κακὰ 940
 ἐς χεῖρας ἦλθε, μεταδρομαῖς Ἐρινύων
 ἡλαυνόμεσθα φυγάδες, ἔστε μοι πόδα
 ἐς τὰς Ἀθήνας δῆτ' ἐπεμψε Λοξίας,
 δίκην παρασχεῖν ταῖς ἀνώνυμοις θεαῖς.
 ἔστιν γὰρ ὅσῃ ψῆφος, ἣν Ἀρεὶ ποτὲ 945
 Ζεὺς εἷσατ' ἐκ τοῦ δὴ χειρῶν μιάσματος.
 ἐλθὼν δ' ἐκεῖσε... πρῶτα μὲν μ' οὐδεὶς ξένων
 ἐκὼν ἐδέξαθ', ὥς θεοῖς στυγούμενον
 οἷ δ' ἔσχον αἰδῶ, ξένια μονοτράπεζά μοι
 παρέσχον, οἴκων ὄντες ἐν ταῦτῳ στέγει, 950
 σιγῇ δ' ἐτεκτῆναντ' ἀπόφθεγκτόν μ', ὅπως
 δαιτὸς γενοίμην πώματός τ' αὐτῶν δίχα·
 ἐς δ' ἄγγος ἴδιον ἴσον ἅπασι βακχίου
 μέτρημα πληρώσαντες εἶχον ἡδονήν.
 καὶ γὰρ ἔξελέξαί μὲν ξένους οὐκ ἡξίου, 955
 ἦλθον δὲ σιγῇ καδόμενον οὐκ εἰδέναι,
 μέγα στενάζων, οὐνεκ' ἡ μητρὸς φονεύς.
 κλύω δ' Ἀθηναίοισι τὰμὰ δυστυχῇ
 τελετὴν γενέσθαι, κατὰ τὸν νόμον μένειν,
 χοῆρες ἄγγος Παλλάδος τιμᾶν λεῶν. 960
 ὥς δ' εἰς Ἀρεῖον ὄχλον ἦκον, ἐς δίκην
 ἔστην, ἐγὼ μὲν θάτερον λαβὼν βάθρον,
 τὸ δ' ἄλλο πρέσβειρ' ἤπερ ἦν Ἐρινύων.

εἰδὼν δ' ἀκούσας θ' αἶματός μητρὸς πέρι
 Φοῦβός μ' ἔσωσε μαρτυρῶν, ἴσας δέ μοι 965
 ψήφους διηρίθμησε Παλλὰς Ὀλένη.
 νικῶν δ' ἀπῆρα φόνια πειρατήρια.
 ὅσαι μὲν οὖν ἔζοντο πεισθεῖσαι δίκῃ,
 ψῆφον παρ' αὐτὴν ἱερὸν ὀρίσαντ' ἔχειν·
 ὅσαι δ' Ἐρινύων οὐκ ἐπέισθησαν νόμῳ, 970
 δρόμοις ἀνδρῶτοισιν ἡλάστρουν μ' αἰεί,
 ἕως ἐς ἄγνὸν ἔλθον αὖ Φοῦβου πέδον,
 καὶ πρόσθεν ἀδύτων ἐκταθείς, νῆστις βορᾶς,
 ἐπώμοσ' αὐτοῦ βίον ἀπορρήξεν θανάων,
 εἰ μὴ με σώσοι Φοῦβος, ὅς μ' ἀπόλεσεν. 975
 ἐντεῦθεν αὐδὴν τρίποδος ἐκ χρυσοῦ λακῶν
 Φοῦβός μ' ἔπεμψε δεῦρο, διοπετὲς λαβεῖν
 ἄγαλμ' Ἀθηνῶν τ' ἐγκαθιδρῦσαι χθονί.
 ἀλλ' ἦνπερ ἡμῖν ὦρισεν σωτηρίαν,
 σύμπραξον. ἦν γὰρ θεᾶς κατὰσχωμεν βρέτας, 980
 μηχανῶν τε λήξω καὶ σὲ πολυκώπῳ σκάφει
 στείλας Μυκίνας ἐγκαταστήσω πάλιν.
 ἀλλ' ὦ φίληθεῖς, ὦ κασίγνητον κάρα,
 σῶσον πατρῶον οἶκον, ἔκσωσον δ' ἐμέ·
 ὥς τ' ἄμ' ὄλωλε πάντα καὶ τὰ Πειλοπιδῶν, 985
 οὐράνιον εἰ μὴ ληψόμεσθα θεᾶς βρέτας.
 XO. δεινὴ τις ὀργὴ δαιμόνων ἐπέζεσε
 τὸ Ταντάλειον σπέρμα διὰ πόνων τ' ἄρει.
 IF. τὸ μὲν πρόθυμον, πρὶν σε δεῦρ' ἐλθεῖν, ἔχω
 Ἄργει γενέσθαι καὶ σέ, σύγγγον', εἰσιδεῖν. 990
 θέλω δ' ἄπερ σύ, σέ τε μεταστῆσαι πόνων
 νοσοῦντά τ' οἶκον, οὐχὶ τῷ κτανόντι με
 θυμουμένη, πατρῶον ὀρθῶσαι θέλω·
 σφαγῆς τε γὰρ σῆς χειρ' ἀπαλλᾶζαιμεν ἄν

- σώσαιμ' ἢ τ' οἴκους· τὴν θεὸν δ' ὅπως λάθω 995
 δέδοικα καὶ τύραννον, ἥνικ' ἂν κενὰς
 κρηπῖδας εὖρη λαΐνας ἀγάλματος.
 πῶς δ' οὐ θανοῦμαι ; τίς δ' ἔνεστί μοι λόγος ;
 ἀλλ' εἰ μὲν ἔν τι ταῦθ' ὁμοῦ γενήσεται,
 ἀγαλμὰ τ' οἴσεις καὶ ἐπ' εὐπρόμνου νεὸς 1000
 ἄξεις, τὸ κινδύνευμα γίγνεται καλόν·
 τοῦτου δὲ χωρισθεῖς . . . ἐγὼ μὲν ὄλλυμαι,
 σὺ δ' ἂν τὸ στυγερὸν θέμενος εὖ νόστον τύχῃς.
 οὐ μὴν τι φεύγω γ', οὐδέ σ' εἰ θανεῖν χρεὼν
 σώσασαν· οὐ γὰρ ἀλλ' ἀνὴρ μὲν ἐκ δόμων 1005
 θανὼν ποθεινός, τὰ δὲ γυναικὸς ἀσθενῆ.
 OP. οὐκ ἂν γενόμην σοῦ τε καὶ μητρὸς φονεὺς·
 ἥλις τὸ κείνης αἵμα· κοινόφρων δὲ σοὶ
 καὶ ζῆν θέλωμ' ἂν καὶ θανὼν λαχεῖν ἴσον.
 ἄξω δέ σ', ἥπερ καὶ τὸς ἐνταυθοῖ περῶ, 1010
 πρὸς οἶκον, ἧ σοῦ κατθανὼν μενῶ μέτα.
 γνώμης δ' ἄκουσον· εἰ πρόσπαντες ἦν τόδε
 Ἀρτέμιδι, πῶς ἂν Λοξίας ἐθέσπισε
 κομίσαι μ' ἀγαλμα θεῶς πόλισμ' ἐς Παλλάδος

 καὶ σὸν πρόσωπον εἰσιδεῖν ; ἅπαντα γὰρ 1015
 συνθεῖς τὰδ' εἰς ἓν νόστον ἐλπίζω λαβεῖν.
 IF. πῶς οὖν γένοιτ' ἂν ὥστε μήθ' ἡμᾶς θανεῖν,
 λαβεῖν θ' ἃ βουλόμεσθα ; τῇδε γὰρ νοσεῖ
 νόστος πρὸς οἴκους· ἧ δὲ βούλησις πάρα.
 OP. ἄρ' ἂν τύραννον διολέσαι δυνάμεθ' ἂν ; 1020
 IF. δεινὸν τόδ' εἶπας, ξενοφονεῖν ἐπ' ἡλυδας.
 OP. ἀλλ', εἰ σὲ σώσει καὶ μέ, κινδυνευτέον.
 IF. οὐκ ἂν δυνάμην· τὸ δὲ πρόθυμον ἤνεσα.
 OP. τί δ', εἴ με ναῶ τῷδε κρύψειας λάθρα ;

- ΙΦ. ὥς δὴ σκότον λαβρόντας ἐκσωθεῖμεν ἄν ; 1025
 ΟΡ. κλεπτῶν γὰρ ἡ νύξ, τῆς δ' ἀληθείας τὸ φῶς.
 ΙΦ. εἴς' ἔνδον ἱεροὶ φύλακες, οὓς οὐ λήσομεν.
 ΟΡ. οἴμοι διεφθάρμεσθα· πῶς σωθεῖμεν ἄν ;
 ΙΦ. ἔχειν δοκῶ μοι κακὸν ἐξεύρημά τι.
 ΟΡ. ποῖόν τι ; δόξης μετάδος, ὥς καὶ γὼ μάθω. 1030
 ΙΦ. ταῖς σαῖς ἀνίας χρήσομαι σοφίσμασι.
 ΟΡ. δεινὰ γὰρ αἱ γυναικες εὐρίσκειν τέχνας.
 ΙΦ. φρονέα σε φήσω μητρὸς ἐξ Ἀργούς μολεῖν.
 ΟΡ. χρήσαι κακοῖσι τοῖς ἐμοῖς, εἰ κερδανεῖς.
 ΙΦ. ὥς οὐ θέμις γε λέξομεν θῦειν θεῷ. 1035
 ΟΡ. τίς αἰτίαν ἔχουσ' ; ὑποπτεύω τι γάρ.
 ΙΦ. οὐ καθαρὸν ὄντα· τὸ δ' ὅσιον δώσω φόβῳ.
 ΟΡ. τί δῆτα μᾶλλον θεῶς ἄγαλμ' ἀλίσκεται ;
 ΙΦ. πόντου σε πηγαῖς ἀρνίσαι βουλήσομαι.
 ΟΡ. ἔτ' ἐν δόμοισι βρέτας, ἐφ' ᾧ πεπλευκάμεν. 1040
 ΙΦ. κακείνο νύβαι, σοῦ θυγόντος ὥς, ἐρῶ.
 ΟΡ. ποῖ δῆτα ; πόντου νοτιεὶς εἴπας ἐκβολὸν ;
 ΙΦ. οὐ νῆες χάλιναις λινοδέτοις ὁρμεῖ σέθεν.
 ΟΡ. σὺ δ' ἢ τις ἄλλος ἐν χεροῖν οἴσει βρέτας ;
 ΙΦ. ἐγὼ· θυγεῖν γὰρ ὅσιόν ἐστ' ἐμοὶ μόνῃ. 1045
 ΟΡ. Πυλάδης δ' ὅδ' ἡμῖν ποῦ τετάσσεται πόνου ;
 ΙΦ. ταυτὸν χεροῖν σοὶ λέσσεται μίασμ' ἔχειν.
 ΟΡ. λάθρα δ' ἀνακτος ἢ εἰδότος δράσεις τάδε ;
 ΙΦ. πείσασα μύθοις· οὐ γὰρ ἂν λάθοιμί γε.
 ΟΡ. καὶ μὴν νεῶς γε πίτυλος εὐήρης πάρα. 1050
 ΙΦ. σοὶ δὲ μέλειν χρή τ' ἄλλ' ὅπως ἔξει καλῶς.
 ΟΡ. ἐνὸς μόνου δεῖ, τάσδε συγκρούψαι τάδε.
 ἀλλ' ἀντίαζε καὶ λόγους πειστηρίους
 εὕρισκ'· ἔχει τοι δύναμιν εἰς οἶκτον γυνή.
 τὰ δ' ἄλλ' ἴσως — ἄπαντα συμβαίη καλῶς. 1055

- ΙΦ. ὦ φίλταται γυναῖκες, εἰς ὑμᾶς βλέπω,
καὶ τᾶμ' ἐν ὑμῖν ἐστὶν ἢ καλῶς ἔχειν
ἢ μὴδὲν εἶναι καὶ στερηθῆναι πάτρας
φίλου τ' ἀδελφοῦ φιλτάτης τε συγγόνου.
καὶ πρῶτα μὲν μοι τοῦ λόγου τὰδ' ἀρχέτω 1060
γυναῖκές ἐσμεν, φιλόφρον ἀλλήλαις γένος
σφῆζεν τε κοινὰ πράγματ' ἀσφαλέστανται.
σιγῆσαθ' ἡμῖν καὶ συνεκπονήσατε
φυγᾶς. καλὸν τοι γλῶσσ' ὅτῳ πιστὴ παρῇ.
ὁρᾶτε δ' ὡς τρεῖς μία τύχη τοὺς φιλτάτους, 1065
ἢ γῆς πατρώας νόστος ἢ θανεῖν, ἔχει.
σωθεῖσα δ', ὡς ἂν καὶ σὺ κοινωνῇς τύχης,
σώσω σ' ἐς Ἑλλάδ'. ἀλλὰ πρὸς σε δεξιᾶς
σὲ καὶ σὲ ἰκνυῖμαι, σὲ δὲ φίλης παρηίδος,
γονάτων τε καὶ τῶν ἐν δόμοισι φιλτάτων 1070
μητρὸς πατρός τε καὶ τέκνων ὅτῳ κυρεῖ.
τί φατέ; τίς ὑμῶν φησὶν ἢ τίς οὐ θέλειν —
φθέγγασθε — ταῦτα; μὴ γὰρ αἰνουσῶν λόγους
ὀλωλα κἀγὼ καὶ κασίγνητος τάλας.
- ΧΟ. θάρσει, φίλη δέσποινα, καὶ σφῆζου μόνον 1075
ὡς ἔκ γ' ἐμοῦ σοι πάντα σιγῇθήσεται —
ἴστω μέγας Ζεὺς — ὦν ἐπισκῆπτεις πέρι.
- ΙΦ. ὄναισθε μύθων καὶ γένοισθ' εὐδαίμονες.
σὸν ἔργον ἤδη καὶ σὸν ἐσβαίνειν δόμους
ὡς αὐτίχ' ἤξει τῆσδε κοίρανος χθονός, 1080
θυσίαν ἐλέγχων, εἰ κατείργασται, ξένων.
ὦ πότνι', ἥπερ μ' Αὐλίδος κατὰ πτυχὰς
δεινῆς ἔσωσας ἐκ πατροκτόνου χερρός,
σῶσόν με καὶ νῦν τοῦσδε τ'. ἢ τὸ Λοξίου
οὐκέτι βροτοῖσι διὰ σὲ ἐτήτυμον στόμα. 1085
ἀλλ' εὐμενῆς ἐκβηθὶ βαρβάρου χθονός

ἐς τὰς Ἀθήνας· καὶ γὰρ ἐνθαδ' οὐ πρόπει
ναίειν, παρὼν σοι πόλιν ἔχειν εὐδαίμονα.

- ΝΟ. στρ. α' ὄρνις, ἃ παρὰ πετρῖνας
πόντου δειράδας, ἀλκυόν, 1090
ἔλεγον οὔτον ἀείδεις,
εὐξύνετον ξυνετοῖς βοάν,
ὅτι πόσιν κελαιδεῖς ἀεὶ μολπαῖς,
ἐγὼ σοι παρὰβάλλομαι
θρήνους, ἄπτερος ὄρνις, 1095
ποθοῦς Ἑλλάνων ἀγόρους,
ποθοῦς Ἀρτεμιν λοχίαν,
ἃ παρὰ Κύνθιον ὄχθον οἰκεῖ,
φόνιχά θ' ἄβροχόμαν
δάφναν τ' εὐερνέα καὶ 1100
γλαυκᾶς θαλλὸν ἱερὸν ἐλαίας,
Λατοῦς ὠδῖνα φίλαν,
λίμνην θ' εἰλίσσουσαν ὕδωρ
κύκλιον, ἐνθα κύκνος μελω-
δὸς Μούσας θεραπεύει. 1105
- ἀντιστρ. α' ὦ πολλὰ δακρύων λιβάδες,
αἶ παρηίδας εἰς ἐμὰς
ἔπεσον, ἀνίκα πύργων
ὀλομένων ἐν ναυσὶν ἔβαν
πολεμίων ἐρετμοῖσι καὶ λόγχαις. 1110
ζαχρύσου δὲ δι' ἐμπολᾶς
νόστον βάρβαρον ἦλθον,
ἐνθα τᾶς ἐλαφοκτόνου
θεᾶς ἀμφίπολον κόραν
παῖδ' Ἀγαμεμνονίαν λατρεύω 1115
βομούς τ' οὐ μελοθύτας,
ζηλοῦς ἄτην διὰ παν-

- τὸς δυσδαίμον· ἐν γὰρ ἀνάγκῃς
 οὐ κήμεις σύντροφος ὦν.
 μεταβάλλειν δυσδαίμονία· 1120
 τὸ δὲ μετ' εὐτυχίαν κακοῦ-
 σθαι θνατοῖς βαρὺς αἰὼν.
 στρ. β' καὶ σὲ μὲν, πότνι', Ἀργεΐα
 πεντηχόντορος οἶκον ἄξει·
 συρίζων θ' ὁ κηροδέτας 1125
 κάλαμος οὐρείου Πανός
 κώπῃς ἐπιθωύξει,
 ὁ Φοῖβός θ' ὁ μάντις ἔχων
 κέλαδον ἐπτατόνου λύρας
 αἰείδων ἄξει λιπαρὰν 1130
 εὖ σ' Ἀθηναίων ἐπὶ γᾶν.
 ἐμὲ δ' αὐτοῦ λιποῦσα
 βήσῃ ῥοθίοισι πλάταις·
 ἀέρι δ' ἱστία παρ' πρότονον κατὰ
 προῦραν ὑπὲρ στόλον ἐκπετάσουσι πό- 1135
 δες ναὸς ὠκυπόμπου.
 ἀντιστρ. β' λαμπρὸν ἵππόδρομον βαλὴν,
 ἔνθ' εὐάλιον ἔρχεται πῦρ·
 οἰκείων δ' ὑπὲρ θαλάμων 1140
 πτέρυγας ἐν νότοις ἀμοῖς
 λήξαιμι θοάξουσα·
 χοροῖς δ' ἐσταίην, ὅθι καὶ
 παρθένος εὐδοκίμων γάμων,
 παρὰ πόδ' εἰλίσσουσα φίλας 1145
 ματρός ἡλίκων θιάσους,
 χαρίτων εἰς ἀμίλλας
 χάριτας θ' ἀβροπλούτοιο
 εἰς ἔριν ὀρнуμένα, πολυποίκιλα

φάρσα καὶ πλοκάμους περιβαλλομέ- 1150
να γένυν ἐσχιάζον.

ΘΟΑΣ

- ποῦ 'σθ' ἡ πυλωρὸς τῶνδε δωμάτων γυνή
'Ελληνίς ; ἤδη τῶν ξένων κατήρξατο ;
ἀδύτοις ἐν ἀγνοῖς σῶμα λάμπονται πυρί ; 1155
XO. ἥδ' ἐστίν, ἡ σοι πάντ', ἀναξ, ἐρεῖ σαφῶς.
ΘΟ. ἔα.
τί τόδε μεταίρεις ἐξ ἀκινήτων βάθρων,
'Αγαμέμνονος παῖ, θεᾶς ἄγαλμ' ἐν ὠλέναις ;
IΦ. ἀναξ, ἔχ' αὐτοῦ πόδα σὸν ἐν παραστάσιν.
ΘΟ. τί δ' ἐστίν, 'Ιφιγένεια, καίνον ἐν δόμοις ; 1160
IΦ. ἀπέπτυσ' ὅσις γὰρ δίδωμ' ἔπος τόδε.
ΘΟ. τί φροϊμιάζῃ νεοχμόν ; ἐξαύδα σαφῶς.
IΦ. οὐ καθάρᾳ μοι τὰ θύματ' ἡγρεύσασθ', ἀναξ.
ΘΟ. τί τοῦκιδιδάξαν τοῦτό σ' ; ἡ δόξαν λέγεις ;
IΦ. βρέτας τὸ τῆς θεοῦ πάλιν ἔδρας ἀπεστράφη. 1165
ΘΟ. αὐτόματον, ἡ νιν σεισμὸς ἔστρεψε χθονός ;
IΦ. αὐτόματον· ὅψιν δ' ὁμμάτων ζυνήρμωσεν.
ΘΟ. ἡ δ' αἰτία τίς ; ἡ τὸ τῶν ξένων μύσος ;
IΦ. ἥδ', οὐδὲν ἄλλο· δεινὰ γὰρ δεδράκατον.
ΘΟ. ἀλλ' ἡ τιν' ἔκανον βαρβάρων ἀκτῆς ἐπι ; 1170
IΦ. οἰκεῖον ἦλθον τὸν φόνον κεκτημένοι.
ΘΟ. τίν' ; εἰς ἔρον γὰρ τοῦ μαθεῖν πεπτώκαμεν.
IΦ. μητέρα κατειργάσαντο κοινωνῶ ξίφει.
ΘΟ. Ἀπολλόν, οὐδ' ἐν βαρβάροις ἔτλη τις ἄν.
IΦ. πάσης διωγμοῖς ἡλάθησαν Ἑλλάδος. 1175
ΘΟ. ἡ τῶνδ' ἕκατι δῆτ' ἄγαλμ' ἔζω φέρεις ;
IΦ. σεμνόν γ' ὑπ' αἰθέρ', ὥς μεταστήσω φόνου.
ΘΟ. μίασμα δ' ἔγνωσ' τοῖν ξένοιν ποίῳ τρόπῳ ;

- ΙΦ. ἤλεγχον, ὥς θεᾶς βρέτας ἀπεστράφη πάλιν.
- ΘΟ. σοφὴν σ' ἔθρεψεν Ἑλλάς, ὥς ἦσθου καλῶς. 1180
- ΙΦ. καὶ μὴν καθεῖσαν δέλεαρ ἡδὺ μοι φρενῶν.
- ΘΟ. τῶν Ἀργόθεν τι φίλτρον ἀγγέλλοντέ σοι ;
- ΙΦ. τὸν μόνον Ὀρέστην ἐμὸν ἀδελφὸν εὐτυχεῖν.
- ΘΟ. ὥς δὴ σφε σώσαιοις ἡδοναῖς ἀγγελμάτων.
- ΙΦ. καὶ πατέρα γε ζῆν καὶ καλῶς πράσσειν ἐμόν. 1185
- ΘΟ. σὺ δ' ἐς τὸ τῆς θεοῦ γ' ἐξένευσας εἰκότως.
- ΙΦ. πᾶσάν γε μισοῦς Ἑλλάδ', ἥ μ' ἀπώλεσεν.
- ΘΟ. τί δῆτα δρωμέν, φράζε, τοῖν ξένοιον πέρι ;
- ΙΦ. τὸν νόμον ἀνάγκη τὸν προκείμενον σέβειν.
- ΘΟ. οὐκ οὖν ἐν ἔργῳ χέρνιβες ξίφος τε σὸν ; 1190
- ΙΦ. ἀγνοῖς καθαρμοῖς πρῶτά νιν νίψαι θέλω.
- ΘΟ. πηγαῖσιν ὕδατων ἢ θαλασσίᾳ δρόσῳ ;
- ΙΦ. θάλασσα κλύζει πάντα τάνθρωπον κακά.
- ΘΟ. ὀσιώτερον γοῦν τῇ θεῷ πέσοιεν ἄν.
- ΙΦ. καὶ τὰμά γ' οὕτω μᾶλλον ἂν καλῶς ἔχοι. 1195
- ΘΟ. οὐκ οὖν πρὸς αὐτὸν ναὸν ἐκπίπτει κλύδων ;
- ΙΦ. ἐρημίας δεῖ· καὶ γὰρ ἄλλα δράσομεν.
- ΘΟ. ἄγ' ἐνθα χρήζεις· οὐ φιλῶ τάρρηθ' ὄραν.
- ΙΦ. ἀγνιστέον μοι καὶ τὸ τῆς θεοῦ βρέτας.
- ΘΟ. εἵπερ γε κηλὶς ἐβαλέ νιν μητροκτόνος. 1200
- ΙΦ. οὐ γάρ ποτ' ἄν νιν ἡράμην βάρβρον ἄπο.
- ΘΟ. δίκαιος ἡσύεβεια καὶ προμηθία.
- ὥς εἰκότως σε πᾶσα θαυμάζει πόλις. 1214
- ΙΦ. οἶσθά νυν ἅ μοι γενέσθω ;
- ΘΟ. σὸν τὸ σημαίνειν τόδε·
- ΙΦ. δεσμὰ τοῖς ξένοισι πρόσθε.
- ΘΟ. ποῖ δέ σ' ἐκφύγοιεν ἄν ;
- ΙΦ. πιστὸν Ἑλλάς οἶδεν οὐδέν.
- ΘΟ. ἔτ' ἐπὶ δεσμὰ, πρόσπολοι. 1205

- ΙΦ. κάκχομιζόντων δὲ δεῦρο τοὺς ξένους...
- ΘΟ. ἔσται τάδε.
- ΙΦ. κρούαται κρούοντες πέπλουςιν.
- ΘΟ. ἡλίου πρόσθεν φλογός.
- ΙΦ. σὼν τέ μοι σύμπεριπ' ὁπαδῶν.
- ΘΟ. οἷδ' ὁμαρτήσουσί σοι.
- ΙΦ. καὶ πόλει πέμψον τιν' ὅστις στήμνασθαι.
- ΘΟ. ποίας τύχης ;
- ΙΦ. ἐν δόμοις μέμνειν ἄπαντας.
- ΘΟ. μὴ συναντῶεν φόνω ; 1210
- ΙΦ. μυστρά γάρ τὰ τοιαῖα ἐστί.
- ΘΟ. στεῖλγε καὶ σήμινε σύ.
- ΙΦ. μηδέν' εἰς ὄψιν πελάξω.
- ΘΟ. εὖ γε κηδεύεις πόλιν.
- ΙΦ. καὶ φίλων γ' οὐς δεῖ μάλιστα.
- ΘΟ. τοῦτ' ἔλεξας εἰς ἐμέ.
- ΙΦ. σὺ δὲ μένων ἀντοῦ πρὸ νηῶν τῇ θεῶ...
- ΘΟ. τί χρῆμα δρῶ ; 1215
- ΙΦ. ἄγνιστον πυρσὺ μέλαθρον.
- ΘΟ. καθαρόν ὡς μόλης πάλιν.
- ΙΦ. ἡνίκα' ἂν δ' ἔξω περὶ σιν οἱ ξένου...
- ΘΟ. τί χρὴ με δρᾶν ;
- ΙΦ. πέπλον ὁμαμάτων προθέσθαι.
- ΘΟ. μὴ παλαμναῖον λάβω ;
- ΙΦ. ἦν δ' ἄγαν δοκῶ χρονίζειν ...
- τοῦδ' ὅρος τίς ἐστί μοι ;
- ΙΦ. θανατάσης μηδέν.
- ΘΟ. τὰ τῆς θεοῦ προῆσσαν — ἐπεὶ σχολή — καλῶς. 1220
- ΙΦ. εἰ γὰρ ὡς θέλω καθαρμοὺς ὅδε πέσοι.
- ΘΟ. συνεβόχομαι.
- ΙΦ. τούσδ' ἄρ' ἐκβαίνοντας ἥδη δωμάτων ὅρῳ ξένους

καὶ θεᾶς κόσμους νεογνούς τ' ἄρνας, ὥς φόνω φόνον
 μυστράν ἐκνήψω, σέλας τε λαμπράδων τά τ' ἄλλα ὅσα
 προυέμην ἐγὼ ξένοισι καὶ θεῇ καθάρσια. 1225
 ἐκποδῶν δ' αὐδῶ πολίταις τοῦδ' ἔχριν μιάσματος,
 εἴ τις ἢ ναῶν πυλωρὸς χεῖρας ἀγνεύει θεοῖς
 ἢ γάμον στείχει συνάψων ἢ τόκοις βαρύνεται,
 φεύγετ', ἐξίστασθε, μή τω προσπέσῃ μύσος τόδε.
 ὦ Διὸς Λητοῦς τ' ἄνασσα παρθέν', ἦν νήψω
 φόνον 1230

τῶνδε καὶ θύσωμεν οὐ γρή, καθάρων οἰκήσεις δόμον,
 εὐτυχεῖς δ' ἡμεῖς ἐσόμεθα. τἄλλα δ' οὐ λέγουσ', ὅμως
 τοῖς τὰ πλείον' εἰδόσιν θεοῖς σοὶ τε σημάδιω, θεά.

ΝΟ.στρ. εὐπαις ὁ Λατοῦς γόνος,
 τὸν ποτε Δηλιάς ἐν καρποφόροις γυάλοις 1235
 ἔτικτε, χρυσοκόμαν
 ἐν κιθάρα σοφόν, ἃ τ' ἐπὶ τόξων
 εὐστοχίᾳ γάνυται φέρε δ' αὐτίκα
 νιν ἀπὸ δειράδος εἰναλίας, 1240
 λοχεῖα κλεινὰ λίποῦσα μά-
 τηρ, τὰν ἀστάκτων ὑδάτων
 βακχεύουσιν Διονύ-
 σφ Παρνάσιον κορυφάν
 ὅθι ποικιλόνοτος οἰνωπὸς δράκων, 1245
 σκιερᾷ κατάχαλκος εὐφύλλω δάφνῃ,
 γῆς πελώριον τέρας, ἄμφεπε μαντεῖ-
 ον Χθόνιον.
 ἔτι μιν ἔτι βρέφος, ἔτι φίλας
 ἐπὶ ματέρος ἀγκάλαισι θρόσκων 1250
 ἔκανες, ὦ Φοῖβε, μαντείων δ' ἐπέβας ζαθέων,
 τρίποδι τ' ἐν χρυσέῳ θάσσεις, ἐν ἀψευδεῖ θρόνῳ
 μαντείας βροτοῖς θεσφάτων νέμων 1255

- ἀδύτων ὕπο, Κασταλίας ῥέεθρων
 γείτων, μέσον γᾶς ἔχων μέλαθρον.
 ἀντιστρ. Θέμιν δ' ἐπεὶ Γᾶς ἰὼν
 παῖδ' ἀπενάσσατο Πυθῶνος ἀπὸ ζαθέων 1260
 χρηστηρίων, νύχια
 Χθῶν ἐτεκνώσατο φάσματ' ὀνείρων,
 οἳ πολέσιν μερόπων τά τε πρῶτα τά τ'
 ἔπειθ', ὅσσα τ' ἔμελλε τυχεῖν, 1265
 ὕπνου κατὰ δνοφερὰς γᾶς εὐ-
 νὰς ἔφραζον· Γαῖα δὲ τὰν
 μαντεῖον ἀφείλετο τι-
 μὴν Φοῖβον, φθόνῳ θυγατρὸς.
 ταχύπους δ' ἐς Ὀλύμπον ὀρμαθεὶς ἄναξ 1270
 χεῖρα παιδὸν ἔλιξεν ἐκ Διὸς θρόνων
 Πυθίων δόμων χθονίας ἀφελεῖν μῆ-
 νιν θεᾶς [νυχίους τ' ἐνοπάς].
 γέλασε δ', ὅτι τέκος ἄφαρ ἔβα
 πολύχρυσά θέλων λατρεύματα σχεῖν 1275
 ἐπὶ δ' ἔσεισεν κόμην, παῦσαι νυχίους ἐνοπάς,
 ἀπὸ δ' ἀλαθοσύνην νυκτωπὸν ἐξεῖλεν βροτῶν,
 καὶ τιμὰς πάλιν θῆκε Λοξία, 1280
 πολυάνορι δ' ἐν ξενόεντι θρόνῳ
 θάρσῃ βροτοῖς θεσφάτων ἀοιδαῖς.

ΑΓΓΕΛΟΣ

- ὦ ναοφύλακες βώμιοι τ' ἐπιστάται,
 Θόας ἄναξ γῆς τῆσδε ποῦ κυρεῖ βεβώς ; 1285
 καλεῖτ' ἀναπτύξαντες εὐγόμφους πύλας
 ἔξω μελάθρων τῶνδε κοίρανον χθονός.
 ΧΟ. τί δ' ἔστιν, εἰ χρή μὴ κελευσθεῖσαν λέγειν ;
 ΑΓΓ. βεβῶσι φροῦδοι δίπτυχοι νεανία

- Ἄγαμεμνονείας παιδὸς ἐκ βουλευμάτων
φυγόντες ἐκ γῆς τῇσδε καὶ σεμνὸν βρέτας
λαβόντες ἐν κόλποισιν Ἑλλάδος νεώς.
1290
- ΧΟ. ἄπιστον εἶπας μῦθον· ὃν δ' ἰδεῖν θέλεις
ἄνακτα χώρας, φροῦδος ἐκ ναοῦ συθείς.
ΑΓΓ. ποῖ ; δεῖ γὰρ αὐτὸν εἰδέναι τὰ δρώμενα.
1295
- ΧΟ. οὐκ ἴσμεν· ἀλλὰ στεῦχε καὶ δίοκέ νιν
ὅπου κυρήσας τοῦσδ' ἀπαγγελεῖς λόγους.
ΑΓΓ. ὁρᾷ, ἄπιστον ὡς γυναικεῖον γένος·
μέτεστι χυμῖν τῶν πεπραγμένων μέρος.
ΧΟ. μαινῇ· τί δ' ἡμῖν τῶν ξένων δρασμοῦ μέτα ;
1300
- οὐκ εἰ κρατούντων πρὸς πύλας ὅσον τάχος ;
ΑΓΓ. οὐ, πρὶν γ' ἂν εἴπῃ τοῦπος ἐρμηνεύς ὅδε,
εἴτ' ἔνδον εἴτ' οὐκ ἔνδον ἀρχηγὸς χθονός.
ὦή, χαλᾷτε κληῖθρα, τοῖς ἔνδον λέγω,
καὶ δεσπότη σημήναθ' οὔνεκ' ἐν πύλαις
1305
- πάρειμι, καινῶν φόρτον ἀγγέλλων κακῶν.
ΘΟ. τίς ἀμφὶ δῶμα θεᾶς τόδ' ἴστησιν βοήην,
πύλας ἀράξας καὶ ψόφον πέμψας ἔσω ;
ΑΓΓ. φεῖ.
πῶς ἔλεγον αἶδε, καὶ μ' ἀπήλαυνον δόμων,
ὥς ἐκτὸς εἴης· σὺ δὲ κατ' οἶκον ἦσθ' ἄρα.
1310
- ΘΟ. τί προσδοκῶσαι κέρδος ἢ θηρώμεναι ;
ΑΓΓ. αὐθις τὰ τῶνδε σημανῶ· τὰ δ' ἐν ποσὶ
παρόντ' ἄκουσον. ἡ νεᾶνις ἡ ἰθαδὲ
βωμοῖς παρίστατ', Ἰφιγένει', ἔξω χθονός
σὺν τοῖς ξένοισιν οἴχεται, σεμνὸν θεᾶς
1315
- ἄγαλμ' ἔχουσα· δόλια δ' ἦν καθάρματα.
ΘΟ. πῶς φῆς ; τί πνεῦμα συμφορᾶς κεκτημένη ;
ΑΓΓ. σῶζουσ' Ὀρέστην· τοῦτο γὰρ σὺ θαυμάσῃ.
ΘΟ. τὸν ποῖον ; ἄρ' ὃν Τυνδαρεὺς τίχτει κόρη ;

- ΑΓΓ. ὃν τοῖσδε βωμοῖς θεὰ καθωσιώσατο. 1320
- ΘΟ. ὦ θαῦμα — πῶς σε μεῖζον ὀνομάσας τύχῳ ;
- ΑΓΓ. μὴ νταῦθα τρέψῃς σὴν φρέν', ἀλλ' ἄκουέ μου·
 σαφῶς δ' ἀθήσας καὶ κύκλων ἐκφρόντισσον
 διωγμὸς ὅστις τοὺς ξένους θηράσεται.
- ΘΟ. λέγ'· εὖ γὰρ εἶπας· οὐ γὰρ ἀγγίπλουν πόρον 1325
 φεύγουσιν, ὥστε διαφυγεῖν τοῦμὸν δόρυ.
- ΑΓΓ. ἐπεὶ πρὸς ἀκτὰς ἤλθομεν θαλασσίας,
 οὐ ναῦς Ὀρέστου κρύφιος ἦν ὥρμισμένη,
 ἡμᾶς μὲν, οὐς σὺ δεσμὰ συμπέμπεις ξένων
 ἔχοντας, ἐξένευσ' ἀποστῆναι πρόσω 1330
 Ἀγαμέμνωνος παῖς, ὡς ἀπόρρητον φλόγα
 θύουσα καὶ καθαρμὸν ὃν μετώχετο,
 αὐτὴ δ' ὀπισθε δέσμ' ἔχουσα τοῖν ξένοι
 ἔστειχε χερσί. καὶ τὰδ' ἦν ὑποπτα μὲν,
 ἤρεσκε μέντοι σοῖσι προσπόλοις, ἄναξ. 1335
- χρόνῳ δ', ἔν' ἡμῖν δρᾶν τι δὴ δοκοῖ πλέον,
 ἀνωλόλυξε καὶ κατῆδε βάρβαρα
 μέλη μαχεύουσ', ὡς φόνον νίζουσα δῆ.
 ἐπεὶ δὲ δαρὸν ἤμεν ἤμενοι χρόνον,
 ἐσῆλθεν ἡμᾶς μὴ λυθέντες οἱ ξένοι 1340
 κτάνοιεν αὐτὴν δραπεταὶ τ' οἰχρίατο.
 φόβῳ δ' ἃ μὴ χρῆν εἰσορᾶν καθήμεθα
 σιγῇ· τέλος δὲ πᾶσιν ἦν αὐτὸς λόγος
 στείχειν ἔν' ἦσαν, καίπερ οὐκ ἐωμένους.
- κάνταυθ' ὀρώμεν Ἑλλάδος νεῶς σκάφος 1345
 ταρσῶ κατῆρει πίτυλον ἐπτερωμένον,
 ναύτας τε πεντήχοντ' ἐπὶ σκαλμῶν πλάτας
 ἔχοντας, ἐκ δεσμῶν δὲ τοὺς νεανίας
 ἐλευθέρους πρύμνηθεν ἐστῶτας νεῶς.
 κοντοῖς δὲ προῶραν εἶχον, οἳ δ' ἐπωτίδων 1350

ἄγκυραν ἐξανῆπτον, οἳ δὲ κλίμακας
σπεύδοντες ἦγον διὰ χειρῶν πρυμνησίαις,
πόντῳ δὲ δόντες τοῖν ξένοισιν καθίσταν.

ἡμεῖς δ' ἀφειδήσαντες, ὥς ἐσείδομεν
δόλια τεχνήματ', εἰχόμεσθα τῆς ξένης 1355
πρυμνησίῳν τε, καὶ δι' εὐθυντηρίαις
οὔκας ἐξηρῶμεν εὐπρύμνου νεώας.

λόγοι δ' ἐχώρουν· «Τίνα λόγῳ πορθμεύετε
κλέπτοντες ἐκ γῆς ξάνα καὶ θυηπόλους·
τίνας τίς ὧν σὺ τήνδ' ἀπεμπολᾷς χθονός;» 1360
ὁ δ' εἶπ'· «Ὁρέσσης, τῆσδ' ὄμακμος, ὥς μάθης,
Ἀγαμέμνονος παῖς, τήνδ' ἐμὴν κομίζομαι
λαβὼν ἀδελφὴν, ἣν ἀπώλεσ' ἐκ δόμων».

ἀλλ' οὐδὲν ἦσσαν εἰχόμεσθα τῆς ξένης
καὶ πρὸς σ' ἐπεςθαι διεβιαζόμεσθ' αἶν· 1365
ὅθεν τὰ δεινὰ πλῆγματ' ἦν γενειάδων·
κεῖνοί τε γὰρ σίδηρον οὐκ εἶχον χειρῶν
ἡμεῖς τε· πυγμαί τ' ἦσαν ἐγκροτούμεναι,
καὶ κῶλ' ἀπ' ἀμφοῖν τοῖν νεανίαιν ἄμα
ἐς πλευρὰ καὶ πρὸς ἦπαρ ἤκοντίζετο, 1370

ὥς τῷ ξυνάπτειν καὶ συναποκαχεῖν μέλη.
δεινοῖς δὲ σημάτωντροισιν ἐσφραγισμένοι
ἐφεύγομεν πρὸς κρημνόν, οἳ μὲν ἐν κάρῃ
κάθαιμ' ἔχοντες τραύμαθ', οἳ δ' ἐν ὄμακσιν·
ὄχθοις δ' ἐπισταθέντες εὐλαβεστέρως 1375
ἐμαρνάμεσθα καὶ πέτρους ἐβάλλομεν·
ἀλλ' εἶργον ἡμᾶς τοξόβται πρύμνης ἐπι
σταθέντες ἰοῖς, ὥστ' ἀναστεῖλαι πρόσω.

κάν τῷδε — δεινός γὰρ κλύδων ὤκειλξ ναῦν
πρὸς γῆν, φόβος δ' ἦν παρθένῳ τέγξει πόδᾱ — 1380
λαβὼν Ὁρέσσης ὄμιον εἰς ἀριστερόν,

βὰς ἐς θάλασσαν κἀπὶ κλίμακος θορών,
 ἔθην' ἀδελφὴν ἐντὸς εὐσήμεου νεώς,
 τό τ' οὐρανοῦ πέσσημα, τῆς Διὸς κόρης
 ἄγαλμα. ναὸς δ' ἐκ μέσης ἐφθέγγετο
 βοή τις· « ὦ γῆς Ἑλλάδος ναῦται, νεὼς
 λάβεσθε κόπαις ῥόθιά τ' ἐκλευκαίνετε·
 ἔχομεν γὰρ ὧν περ οὔνεκ' ἄξενον πόρον
 Συμπληγάδων ἔσωθεν εἰσεπλεύσαμεν ».

1385

οἱ δὲ στεναγμὸν ἡδὺν ἐκβρυχώμενοι
 ἔπαισαν ἄλμην. ναῦς δ', ἕως μὲν ἐντὸς ἦν
 λιμένος, ἐχώρει στόμια, διαπερῶσα δὲ
 λάβρω κλύδωνι συμπεσοῦς' ἠπείγετο·
 δεινὸς γὰρ ἐλθὼν ἄνεμος ἐξαίφνης νεὼς
 ὤθει παλὶμπρουν' ἰστί'· οἱ δ' ἐκαρτέρουν
 πρὸς κύμα λακτίζοντες· ἐς δὲ γῆν πάλιν
 κλύδων παλὶρρους ἦγε ναῦν, σταθεῖσα δὲ
 Ἀγαμέμνωνος παῖς ἠΰχετο· « ὦ Λητοῦς κόρη,
 σῶσόν με τὴν σὴν ἱέρακα πρὸς Ἑλλάδα
 ἐκ βαρβάρου γῆς καὶ κλοπαῖς σύγγνωθ' ἐμαῖς·
 φιλεῖς δὲ καὶ σὺ σὸν κασίγνητον, θεά·
 φιλεῖν δὲ καὶ τοὺς ὁμαίμονας δόκει ».

1395

1400

ναῦται δ' ἐπευφήμησαν εὐχαῖσιν κόρης
 παιᾶνα, γυμνάς ἐκ πέπλων ἐπωμίδας
 κόπη προσαρμόσαντες ἐκ κελεύσματος.
 μᾶλλον δὲ μᾶλλον πρὸς πέτρας ἦει σκάφος·
 ᾧ μὲν τις ἐς θάλασσαν ὠρμήθη ποσίν,
 ἄλλος δὲ πλεκτάς ἐξανῆπτεν ἀγκύλας.
 καὶ γὰρ μὲν εὐθὺς πρὸς σέ δεῦρ' ἀπεστάλην,
 σοὶ τὰς ἐκεῖθεν σημανῶν, ἄναξ, τύχας.

1405

1410

ἀλλ' ἔρπε, δεσμὰ καὶ βράχους λαβὼν χεροῖν·
 εἰ μὴ γὰρ οἶδμα νήνεμον γενήσεται,

- οὐκ ἔστιν ἐλπίς τοῖς ξένοις σωτηρίας·
 πόντου δ' ἀνάκτωρ Ἰλίον τ' ἐπισκοπεῖ
 σεμνὸς Ποσειδῶν, Πελοπίδαίς ἐναντίος, 1415
 καὶ νῦν παρέξει τὸν Ἀγαμέμνωνος γόνον
 σοὶ καὶ πολίταις, ὥς ἔοικεν, ἐν χερσὶν
 λαβεῖν, ἀδελφὴν θ', ἣ φόνων τῶν Αὐλίδι
 ἀμνημόνευτος θεῶν προδοῦσ' ἀλίσκεται.
- ΧΟ. ὦ τλήμων Ἰφιγένεια, συγγόνου μέτα 1420
 θανῇ πάλιν μολοῦσα δεσποτῶν χέρας.
- ΘΟ. ὦ πάντες ἄστοι τῆσδε βαρβάρου χθονός,
 οὐκ εἶα πώλοισ ἐμβαλόντες ἡνίας
 παράκτιοι δραμεῖσθε κάκβολάς νεώς
 Ἑλληνίδος δέξεσθε, σὺν δὲ τῇ θεῷ 1425
 σπεύδοντες ἄνδρας δυσσεβεῖς θηράσετε,
 οἳ δ' ὠκυμποῦς ἔλξετ' ἐς πόντον πλάτας,
 ὥς ἐκ θαλάσσης ἐκ τε γῆς ἱππεύμασι
 λαβόντες αὐτοὺς ἢ κατὰ στύφλου πέτρας
 ῥίψωμεν, ἢ σκόλοψι πῆξωμεν δέμας; 1430
 ὅμας δὲ τὰς τῶνδ' ἱστορας βουλευμάτων,
 γυναιῖκες, αὔθις ἡνίκ' ἂν σχολὴν λάβω,
 ποινασόμεσθα· νῦν δὲ τὴν προκειμένην
 σπουδὴν ἔχοντες οὐ μενοῦμεν ἥσυχοι.

ΑΘΗΝΑ

- ποῖ ποῖ διωγμὸν τόνδε πορθμεύεις, ἄναξ 1435
 Θόας; ἄκουσον τῆσδ' Ἀθηναίας λόγους.
 παῦσαι διώκων ῥεῦμά τ' ἐξορμῶν στρατοῦ·
 πεπρωμένος γὰρ θεσφάτοισι Λοξίου
 δεῦρ' ἤλθ' Ὀρέστης, τόν τ' Ἑρινύων χόλον
 φεύγων ἀδελφῆς τ' Ἀργος ἐσπέμψων δέμας 1440
 ἄχαλμά θ' ἱερὸν εἰς ἐμὴν ἄζων χθόνα,

- τῶν νῦν παρόντων πημάτων ἀναψυχάς.
 πρὸς μὲν σέ ὅδ' ἡμῖν μῦθος· ὃν δ' ἀποκτενεῖν
 δοκεῖς Ὀρέστην ποντίῳ λαβὼν σάλῳ,
 ἤδη Ποσειδῶν χάριν ἐμήν ἀκύβονα
 πόντου τίθῃσι νῶτα πορθομένειν πλάτῃ. 1443
- μαθὼν δ', Ὀρέστα, τὰς ἐμάς ἐπιστολάς —
 κλύεις γὰρ αὐδὴν καίπερ οὐ παρὼν θεῶς —
 χῶρει λαβὼν ἄγαλμα σύγγονόν τε σῆν.
 ὅταν δ' Ἀθήνας τὰς θεοδμήτους μόλῃς,
 χῶρός τις ἔστιν Ἀεθίδος πρὸς ἐσχάτοις 1445
 ὕροισι, γείτων δειράδος Καρυστίας,
 ἱερός, Ἀλάς νιν οὐμὸς ὀνομάζει λεώς·
 ἐνταῦθα τεύχεας ναὸν ἱδρυσαι βρέτας,
 ἐπώνυμον γῆς Ταυρικῆς πόνων τε σῶν,
 οὓς ἐξεμόλῃεις περιπολῶν καθ' Ἑλλάδα 1455
 οὔστροις Ἐρινύων. Ἄρτεμιν δέ νιν βροτοὶ
 τὸ λοιπὸν ὑμνήσουσι Ταυροπόλον θεόν.
 νόμον τε θεὸς τόνδ' ὅταν ἐορτάζῃ λεώς,
 τῆς σῆς σφαγῆς ἅποιον' ἐπισχέτω ξίφος
 δέρεν πρὸς ἀνδρὸς αἵμα τ' ἐξανιέτω, 1460
 ὅσας ἕκατι θεά θ' ὅπως τιμὰς ἔχῃ.
 σέ δ' ἀμφὶ σεμνάς, Ἰφυγένεια, κλίμακας
 Βραχυρωνίας δεῖ τῇδε κληδονογεῖν θεῶ.
 οὗ καὶ τεθάψῃ καταθανοῦσα, καὶ πέπλων
 ἄγαλμά σοι θήσουσιν εὐπῆγους ὑφάς, 1465
 ἃς ἂν γυναικας ἐν τόκοις ψυχροραγεῖς
 λίπωσ' ἐν οἴκοις· τάσδε δ' ἐκπέμπειν χθονὸς
 Ἑλληνίδας γυναικας ἐξεφίεμαι
 γνώμης δικαίας οὐνεκ',
 ἐκώσασα δὲ
 καὶ πρὶν σ' Ἀρείοις ἐν πάγοις ψήφους ἴσας 1470

- κρίνασ', Ὀρέσται· καὶ νόμισμ' ἔσται τόδε,
 νικᾶν ἰσήμες ὅστις ἂν ψήφους λάβῃ.
 ἀλλ' ἐκκομίζου σὴν κασιγνήτην χθονός,
 Ἀγαμέμνωνος παῖ — καὶ σὺ μὲ θυμοῦ, Θόας.
 ΘΟ. ἄνασσ' Ἀθήνα, τοῖσι τῶν θεῶν λόγοις 1475
 ὅστις κλύων ἄπιστος, οὐκ ὀρθῶς φρονεῖ.
 ἐγὼ δ' Ὀρέστη τ', εἰ φέρων βρέτας θεῶν
 βέβηκ', ἀδελφῇ τ' οὐχὶ θυμοῦμαι· τί γὰρ
 πρὸς τοὺς σθένοντας θεοὺς ἀμιλλᾶσθαι καλόν;
 ἔτωσαν ἐς σὴν σὺν θεῶν ἀγάλλματι 1480
 γαῖαν, καθιδρύσαντό τ' εὐτυχῶς βρέτας.
 πέμψω δὲ καὶ τάσδ' Ἑλλάδ' εἰς εὐδαίμονα
 γυναικας, ὥσπερ σὸν κέλειςμ' ἐφίεται.
 παύσω δὲ λόγχην ἣν ἐπαίρομαι ξένοις
 νεῶν τ' ἐρετμᾶ, σοὶ τὰδ' ὥς δοκεῖ, θεά. 1485
 ΑΘ. αἰνῶ· τὸ γὰρ χρεὼν σοῦ τε καὶ θεῶν κρατεῖ.
 ἔτ', ὦ πνοαί, ναυστολοῦσθε τὸν Ἀγαμέμνωνος
 παῖδ' εἰς Ἀθήνας· συμπορεύσομαι δ' ἐγώ,
 σφίζουσ' ἀδελφῆς τῆς ἐμῆς σεμνὸν βρέτας.
 ΝΟ. ἔτ' ἐπ' εὐτυχίᾳ τῆς σφζομένης 1490
 μοίρας εὐδαίμονες ὄντες.
 ἀλλ', ὦ σεμνή παρὰ τ' ἀθανάτοις
 καὶ παρὰ θνητοῖς Παλλὰς Ἀθήνα,
 δράσσομεν οὕτως ὥς σὺ κελεύεις.
 μάλα γὰρ τερπνὴν κἀνέλπιστον 1495
 φήμην ἀκοῶσι δέδεγμαι.
 ὦ μέγα σεμνή Νίκη, τὸν ἐμὸν
 βίοντον κατέχοις
 καὶ μὲ λήγοις στεφανοῦσα.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ*

ἃ δωρ., ἄττ. ἦ.

ἄβροκόμας δωρ., ἄττ. ἄβροκόμης, ὁ ἔχων λεπτά φύλλα.

ἄβρόπλουτος ἄβρως πλούσιος, ἀπαλὸς καὶ πλούσιος· χαρίτων εἰς ἀμίλλας χαίτας θ' ἄβροπλούτοιο εἰς ἔσθιν ὀργυμένα 1147 ἐγειρομένη (ὅτε ἡγειρόμην), διὰ νὰ λάβω μέρος εἰς ἀμίλλαν χαρίτων (καλλιστεῖα) καὶ εἰς ἀγῶνα κόμης ἀπαλῆς καὶ πλουσίας εἰς κοσμήματα.

ἄγαγες δωρ., ἄττ. ἡγαγες, ἐν 138 ἔστειλες καὶ με ἐκάλεσες.

ἀγαθοὶ 114 οἱ ἀγαθοί, οἱ ἀνδρεῖοι.

Ἀγαμεμνόνειος (καὶ -ιος) ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ (τὸ) ἐπίθ. ἀντὶ τοῦ πατρωνυμικοῦ Ἀγαμεμνονίδης) ὁ υἱὸς τοῦ Ἀγαμέμνονος· Ἀγαμεμνόνιον θάλος 170 βλαστάρη, τέκνον τοῦ Ἀγ., Ἀγαμεμνονία παῖς 1290 Ἀγαμεμνονίς. Πρβλ. Ταντάλειος, Τυνδαρεία.

ἄγγος τό, ἀγγεῖον.

ἀγκύλη βρόχος, θηλειά· 1408 βλ. ἐξανάπτω.

ἀγμός (ἀγνυμι θραύω) ῥῆγμα, σπήλαιον.

ἀγνεύω εἶμαι ἀγνός· ἀγνεύω χεῖρας θεοῖς 1227 θέλω νὰ ἔχω καθαράς τὰς χεῖρας διὰ τοὺς θεοὺς, διὰ νὰ δύναμαι νὰ ὑπηρετῶ τοὺς θεοὺς.

* Αἱ ἐρμηνευτικαὶ σημειώσεις εἶναι διατεταγμέναι κατ' ἀλφαβητικὴν σειρὰν, ὑπὸ μορφήν λεξιλογίου. Οἱ ἀριθμοὶ ἀναφέρονται εἰς τοὺς στίχους. Ἐν τῷ λεξιλογίῳ περιλαμβάνονται αἱ λέξεις αἱ συνήθως ἀγνωστοὶ εἰς τοὺς μαθητάς, δι' οὓς προορίζεται τὸ ἀνά χεῖρας βιβλίον, ὡς καὶ αἱ λέξεις, αἱ ἄλλως γνωσταί, τῶν ὁποίων ἡ σημασία ἐν τῷ παρόντι δράματι δὲν εἶναι ἡ συνήθης. Ἐπίσης περιλαμβάνονται τὰ κύρια ὀνόματα ἐκτὸς τῶν πολὺ γνωστών. Τῶν λέξεων δίδεται κατὰ κανόνα πρῶτον ἡ κυρία σημασία καὶ ἔπειτα καὶ ἄλλαι, ὅσας δὲ δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία περὶ τῆς ἐν ὀρισμένῳ χωρίῳ σημασίας λέξεώς τινος, γίνεται παραπομπὴ εἰς τὸν οἰκτεῖον στίχον. Μετὰ τὴν ἐρμηνείαν τῆς λέξεως δίδεται ἡ ἐρμηνεία τοῦ χωρίου εἰς τὸ ὅποιον περιλαμβάνεται ἡ ἐρμηνευομένη λέξις, ἂν εἶναι καὶ τὸ χωρίον δυσνόητον. Ἄν πᾶσαι αἱ λέξεις χωρίου τινὸς εἶναι γνωσταί, ἀλλὰ τὸ χωρίον δυσερμηνευτον, πρέπει νὰ ζητῇται ἐν τῷ λεξιλογίῳ μία τῶν λέξεων, ἡ κρινομένη ὡς ἡ μᾶλλον χαρακτηριστικὴ.

ἀγνίζω ἐξαγνίζω, καθαρίζω· ἀγνίζομαι γόνιμ 705 ῥαντίζομαι δι' ἡλιασμένον ὕδατος, διὰ νὰ θυσιασθῶ.

ἀγνιστέον δεῖ ἀγνίσαι, καθῆραι.

ἄγορος ὁ πανήγυρις, ἐορτή.

ἀγρεύομαι (ἄγρα θήραμα) ἀγρεύω, συλλαμβάνω.

ἀγχίπλους ὁ ταχέως διαπλεόμενος· ἀγχίπλουσι πόρον φεύγοντιν 1325 φεύγοντες ἔχουν νὰ κάμουν κοντινὸ ταξίδι.

ἀδόκητος ἀπροσδόκητος, ἀνέλπιστος.

ἄδυτον τὸ ἐσώπικτον τοῦ ἱεροῦ· ἀδέτωσι ἔπο 1257 ἀπὸ τὸ βᾶθος τοῦ ἱεροῦ.

ἄελπτος ἀνέλπιστος.

ἄζηλος μὴ ἀξιολήλυτος, φρικτός, ἀποτρόπαιος· ἄζηλά γε κοῦκ ἐνδοίματα 619 πράγματα φρικτὰ ἀλήθεια καὶ θλιβερά.

Ἀθηναία Ἀθηνᾶ· τῆσδ' Ἀθηναίας 1436 ἐμοῦ τῆς Ἀθηνᾶς.

ἄθικτος (πέπλος) 799 οὔ οὔ θέμις θυγεῖν.

ἄθρῶ - ὦ βλέπω μὲ προσοχήν, παρατηρῶ.

αἶα γῆ, γώρα 435 βλ. πολυόφρητος.

αἰάζω φωνάζω αἰαῖ αἰαῖ οἰκτρὸν αἰαζόντων αὐδῶν 277 ἐνῶ ἐκ-βᾶλλον φρικτὰς κραυγὰς.

αἰαῖ ἄλ (ἐπιφώνημα).

αἰδῶς ἐντροπή, σεβασμός, συγγνώμη· αἰδοῖ τῶν πάρος μαρτεριμάτων 713· ὁ Ἀπόλλων ἤσχυνετο, διότι εἶχε συμβουλευθεῖ τὸν Ὀρέστην νὰ φονεύσῃ τὴν μητέρα του· οἱ δ' ἔσχον αἰδῶ 949 ὅσοι δὲ ἤσθάνθησαν εὐσπλαγχνίαν (καὶ ἤθελον νὰ δεῖξουν ἐπιείκειαν)· αἰδέσις (καὶ τὸ ῥ. αἰδοῖμαι) ὅρος τοῦ ἁπτικοῦ δικαίου· ἐλέγετο οὕτως ἡ συγγνώμη ἢ παρεχόμενη, κυρίως ὅταν ἐπρόκειτο περὶ ἀκουσίου φόνου, εἰς τὴν φρονέα ὑπὸ τῶν συγγενῶν τοῦ φονευθέντος.

αἵμακτὸς (αἰμάσσω) αἵματηρός, φονικός, 645 βλ. ὄανς.

αἰμάσσω ματώνω· αἰμόοσαντο δυσφόρου γγα ξείνων αἰμάσσουσι ἦταν 225 ἐκτελοῦσα τὴν αἱμορραγισμένην, θλιβεράν θυσίαν τῶν ξένων· τὸ ἦταν κυρίως σύστοιχον ἀντικείμενον κατὰ τὸ αἰμάσσω αἷμα, γόνον (ὥστε περισσότερον κατὰ λέξιν : τὴν αἱματηρὰν προξενούσα συμφορὰν)· τὸ βοιωτὸς 226 δύνανται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐπεξήγησις (βρέχουσα οὕτω μὲ τὸ αἷμα τοὺς βοιωτοὺς), φαίνεται ὅμως μᾶλλον ὅτι προσετέθη ὑπὸ ἀντιγραφῆς τινός. Ἡ Ἰφιγ. βεβαίως δὲν ἔσφαζεν, ἀλλὰ ἐκτελοῦσα τὰ προκαταρκτικὰ τῆς θυσίας προωρίζεν εἰς τὸν θάνατον.

αἰνέω - ὦ 1023, 1073 ἐπιδιοκμαῶ, συναινῶ, δέχομαι· 1486 ἐπαι-
νω· ἐν 1023 τὸ ἦρεσα ἀντὶ ἐνεστῶτος· πρβλ. ἀπέπτυσα 1161.

αἰρέομαι - οὐμαι (ἰδομένη) 794 ἀπολαύω.

αἶρω σηκώνω· αἶρω νόστον 117 ἀνάγωμαι πρὸς νόστον, ξεκινῶ,
διὰ τὴν ἐπιστρέφω εἰς τὴν πατρίδα· ὁ νοῦς τῶν στ. 116 - 117 : ἀφοῦ
ἐκάμαμεν τόσον ταξίδι, δὲν πρέπει, τώρα ποὺ ἐρθάσαμεν εἰς τὸ τέλος,
νὰ ἐπιστρέψωμεν ἄπρακτοι.

αἰσχύνῃ : δι' αἰσχύνῃς ἔχω 683 αἰσχύνομαι.

αἰών βίος.

ἄκαιρος ὁ γινόμενος εἰς ἀκατάλληλον στιγμήν· οὗτις (λόγος) ἔστι
ἄκαιρος, ἦν καλῶς ἔχη 754· ὁ νοῦς : τὸ ὀρθόν, καὶ ἂν λελθῇ ἀργά,
δὲν χάνει τὴν ἐπικαιρότητά του.

ἀκοή : ἀκοῇ Ἡλέκτρας 811 ποὺ τὰ ἔχω ἀκουσὰ ἀπὸ τὴν Ἥλ.

ἄκος τό, θεραπευτικὸν μέσον, φάρμακον.

ἄκραντος (κραίνω, ἐκτελῶ) ἀνεκτέλεστος· ἔστιν γὰρ οὕτως οὐδ'
ἄκραντ' ἠκούσατε 520 πράγματι ἔτσι εἶναι, καὶ αὐτά, ποὺ ἠκούσατε,
ἔγιναν (δὲν εἶναι ψευδῆ).

ἀκροθίνια (ἄκρος θίς = σωρὸς) τὰ, τὸ ἀνώτατον μέρος σωροῦ τι-
νος, τὸ ἐκλεκτὸν μέρος, αἱ ἀπαρχαὶ τῶν καρπῶν ἐν 75 ἀκροθίνια τῶν κατ-
θανόντων ξένων εἶναι αἱ ἀποκοπεῖσαι κεφαλὰὶ τῶν θυσιασθέντων ξένων,
μὲ τὰς ὁποίας οἱ βάρβαροι εἶχον στολίσει τὸ ἐπιστύλιον τοῦ ναοῦ· τὰ
Ἑλλήνων ἀκροθίνια 459 τὰ ἐκλεκτότερα ἐξ Ἑλλάδος θύματα.

ἀκύμων ἀκύμαντος, γαληνιαῖος.

ἀλαθοσύνα δωρ., ἀττ. ἀληθοσύνη, ἀλήθεια· ἀλαθοσύνα νυκτωπὸς
1279 ἀλήθεια νυκτερινῶν ὄψεων, τὸ κύρος τῆς ὄνειρομαντείας.

Ἀλαί (αἱ Ἀραφηνίδες) τοποθεσία εἰς τὰ ἀνατολικά παράλια τῆς
Ἀττικῆς, πρὸς νότον τοῦ Μαραθῶνος· τὸ ὄνομα τοῦ δήμου ἦτο Ἀρα-
φῆν (ἐξ οὗ τὸ σημερινὸν Ραφῆνα).

ἀλαίνω περιπλανῶμαι· μαίαις ἀλαίνω 284 παραφρονῶ.

ἄλιος θαλάσσιος· ἄλιος αἰγιαλὸς 425 ἀκτὴ τῆς θαλάσσης (πλεονα-
σμός).

ἄλις ἀρκετά.

ἀλίσκομαι κυριεύομαι· τί μᾶλλον θεᾶς ἄγαλμ' ἀλίσκεται ; 1038
κατὰ τί προχωρεῖ τὸ ζήτημα τῆς ἀλώσεως τοῦ ἀγάλματος τῆς θεᾶς ;

ἀλκυῶν εἶδος θαλασσίου πτηνοῦ, θαλασσοπούλι. Κατὰ τὸν μῦ-
θον ἡ Ἀλκυὼν (ἡ Ἀλκυόνη), σύζυγος τοῦ βασιλέως τῆς Τραχίνος

Κήρυκας, ἐνῶ ἀνέμενε τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ συζύγου τῆς ἐκ Κλάρου τῆς Μ. Ἀσίας, ὅπου εἶχε πλεύσει, ἵνα συμβουλευθῇ τὸ ἐκεῖ μαντεῖον, εἶδεν αἴφνης ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τὸ σῶμά του ἐκβρασθὲν μετὰ ναυάγιον· οἱ θεοὶ ἐλεήσαντες τὴν θρηνοῦσαν Ἀλκ. μετεμέρφωσαν καὶ αὐτὴν καὶ τὸν συζυγὸν τῆς εἰς τὰ ὁμόνομα πτηνὰ (ἀλκυόνα καὶ κήρυκα).

ἀλλάσσομαι ἐκλαμβάνω τι ὡς ἄλλο, συγγέω· παρῶν δ' ὁρᾶν οὐ ταῦτα μορφῆς σχήματ', ἀλλ' ἠλλάσσετο φθογγὰς τε μόσχων καὶ κυνῶν ἐλάγματα, γὰρ φασ' Ἑρινὺς ἵεται μυκήματα 291 δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἴδωμεν τοιαύτας μορφὰς (οἷας ἐν τῇ μανίᾳ του ἐφαντάζετο ὁ ξένος), ἀλλὰ συνέχευε τοὺς μυκήθους τῶν μόσχων καὶ τὰ γυνγίσματα τῶν κυνῶν μὲ τὰς κραυγὰς, τὰς ὁποίας λέγουσι ὅτι ἐκβάλλουν αἱ Ἑρ.

ἄλλως 538 ματαίως.

ἄλμη θαλάσσιον ὕδωρ, « ἄρμη ».

ἄλυρος ὁ ἄνευ λύρας· 146 βλ. ἔλεγχος.

ἀμαθία 386 ἀνόητον πλάσμα (ἀφηρημένον ἀντὶ συγκεκριμένου).

ἄμεικτος ὁ μὴ ἔχων ἐπιμειξίαν μετ' ἄλλων.

ἀμιλλάομαι - ὦμαι ἀνταγωνίζομαι, παραβγαίνω.

ἀμνηστέω - ὦ λησμονῶ.

ἀμνημόνευτος ὁ μὴ μνημονευθεὶς· ἐν 1419 ἔχει ἐνεργητικὴν σημασίαν· φόνον τῶν Αὐλίδι ἀμνημόνευτος, θεὸν προδοῦσ' ἀλίσκεται 1418 λησμονήσασα τὸν ἐν Αὐλίδι φόνον (ὅτι ἐζήτησαν νὰ τὴν φονεύσουν) ἀποκαλύπτεται προδότις τῆς θεᾶς.

ἄμὸς ἐμὸς καὶ ἡμέτερος.

ἀμπνοή ἀναπνοή, ἀνακούφισις, « ξανάσασμα ».

ἀμπτάμενος ἀναπτάμενος, μτχ. ἀορ. τοῦ ἀναπέτομαι.

ἀμύνομαι· δοκῶν Ἑρινὺς θεᾶς ἀμύνεσθαι τάδε 299 νομίζων ὅτι μὲ αὐτὰ ἀπέκρουε τὰς Ἑρινῦς· τὸ τάδε σύστοιχ. ἀντικ.

ἀμφέπω φυλάττω, φρουρῶ.

ἀμφίβληστρον πᾶν τὸ βαλλόμενον περίξ· ἀμφίβληστρον τοίχων 96 οἱ περιβάλλοντες τὸ οἰκοδόμημα τοῖχοι, ὁ περίβολος.

ἀμφίλογος ἀμφισβητούμενος, ἀβέβαιος, ταλαντευόμενος· 655 βλ. μέμονα.

Ἀμφιτρίτα δωρ., ἀπτ. - η, θαλασσία θεά, σύζυγος τοῦ Ποσειδῶνος.

ἀναγκάζω· ἀναγκάζει τάδε (σύστοιχ. ἀντικ.) 595 τὰ ἐπιβάλλει αὐτὰ (τὸ γενέσθαι θῆμα).

ἀναδέχομαι λαμβάνω ἐπάνω μου· λαμβάνω ἀπὸ χαμηλότερα· 818 βλ. λουτρόα.

ἀναιρέομαι - οὔμαι 373 σγκώνω.

ἀνάκτορον οἶκος τοῦ ἀνακτος (θεοῦ ἢ βασιλέως)· ἀνάκτορα θεᾶς 41, 636 νᾶός.

ἀνάκτωρ ὁ ἀνάσσειν, ἄναξ.

ἀναμετρέομαι - οὔμαι : ἀναμετροῦμαι δάκρυ ἐς θοῦμόφυλον 346 πληρώνω τὸν φόρον τῶν δακρύων εἰς τοὺς ὁμοεθνεῖς μου.

ἀναπτύσσω ξεδιπλώνω· 1286 ἀνοίγω.

ἀνάσσω βασιλεύω· οὐ γῆς ἀνάσσει 31 ὅπου εἶναι βασιλεὺς τῆς γῶρας· τὸ γῆς ἐκ τοῦ ἀνάσσει ὅχι ἐκ τοῦ οὐ.

ἀνάσσω ἀναπηδῶ.

ἀναστέλλω 1378 ἀπωθῶ.

ἀναστένω ἀναστενάζω.

ἀναφαίνω παρουσιάζω, διακηρύσσω, χαρακτηρίζω· ἄς ὁ παρ' ἡμῖν νόμος οὐχ ὁσίας Ἑλληνισι διδοὺς ἀναφαίνει 465 σύντ. : ἀναφαίνει οὐχ ὁσίας οὐ διδοὺς (μὴ ἐπιτρέπων) αὐτὰς τοῖς Ἑλλήσι.

ἀναψυχή δρόσισμα, ἀνακούφισις.

ἀνεψιὸς ἐξάδελφος.

ἀνθεμόρρυτος (ῥέω) ὁ ἐξ ἀνθέων πηγάζων· ἀνθεμόρρυτον γάνος 634 βλ. γάνος.

ἀνία λύπη, στενοχώρια, ἀνησυχία· ἐν 1031 εὐφημ. ἀντὶ μαγία· σύντ. : χοήσομαι ταῖς σαῖς ἀνίαις (ἀντικ.) σοφίσμασι (κατηγορ.).

ἀνίδρυτος ὁ ἄνευ μονίμου κατοικίης· ἀνίδρυτοι δρόμοι 971 ἀκατάπαυστον τρέξιμον.

ἀνίημι χαλαρώνω, πύω.

ἀνίκα δωρ., ἀττ. ἡνίκα, ὅτε.

ἀνιστορέω - ῶ ἐρωτῶ· 528 σύντ. : ὥς (ἐπιφών.) ἀνιστορεῖς με συλλαβοῦσα πάντα ἅπαξ.

ἄνοδος (ἐπίθ.) ὁ ἄνευ ὁδῶν, ἀδιάβατος· ὁδὸς ἄνοδος 889 δρόμος ποῦ δὲν εἶναι δρόμος, κακὸς δρόμος.

ἀνολολύζω βγάζω δυνατὴν φωνήν.

ἀνομία 275 ἀσέβεια.

ἄνοστος ὁ ἄνευ ἐπιστροφῆς.

ἀνταπόλλυμαι 715 λαμβάνω ὡς ἀνταμοιβὴν τὴν ἀπώλειαν· εἰ-ρωνεία.

ἀντιάζω παρκαλλῶ.

ἀντίπαλος 446 ἰσόπαλος, ἴσος, ἀνάλογος· βλ. ποιμή.

ἀντιτιμωρέομαι - οὔμαι τιμωρῶ διὰ τὸ κακὸν ποῦ μοῦ ἔκαμαν, ἐκδικουμαι· ἦν αὐτοῖς ἀντιτιμωρησάμην 357 διὰ νὰ τοὺς ἐξεδικούμην· ἱστορ. χρόνος ὀριστικῆς ἐν τῇ τελικῇ προτάσει : σκοπὸς μὴ δυνάμενος νὰ πραγματοποιηθῇ.

ἀντίψαλμος εἶναι ἡ ᾠδὴ, τὴν ὁποίαν ψάλλει ὁ Χορὸς 179 κ.ε. ἀπαντῶν εἰς τὴν ᾠδὴν τῆς Ἰριγενείας. Τὰ δύο ἔσματα ἀντιστοιχοῦν κατὰ τὸ περιεχόμενον καὶ ἔχ. μετρικῶς.

ἀνυμέβαιος ἄνευ ὑμεταίου, χωρὶς τραγοῦδι τοῦ γάμου.

ἀνώνυμοι 944 αἱ Ἑρινύες, διότι φοβεῖται κανεὶς νὰ προσφέρῃ τὸ ὄνομά των.

ἀξίω - ὦ κρίνω ἄξιον, ἔχω τὴν ἀξίωσιν.

ἀπαγγέλλω φέρο ἀγγελίαν πιστὰς ἡδονὰς ἀπαγγελεῖ 642 βεβαίαν εὐχρίστησιν διὰ τοῦ ἀγγελήματος θὰ προσενήσῃ· οὐ κλέουσ' ἀπαγγελῶ 901 θὰ ἔχω νὰ τὰ λέγω ὡς πράγματα ποῦ δὲν τὰ ἤκουσα παρ' ἄλλων.

ἀπαίρω σηκώνω· σηκώνομαι καὶ φεύγω.

ἀπαλλάσσομαι γλυτώνω, ἐν 44 ἀπέρχομαι.

ἀπάτωρ ὁ ἄνευ πατρὸς· ἀπάτωρ πατήρ 864 πατέρας ποῦ δὲν εἶναι πατέρας· προβλ. ἄνοδος.

ἀπείργω ἀπομακρύνω, ἐκδιώκω.

ἀπεμπολάω - ὦ (ἐμπολή) ἀπάγω πρὸς πώλησιν.

ἀπενάσθην παθ. ἀόρ. τοῦ ἀποναίω, ἀπέρχομαι, πηγαίνω νὰ κατοικήσω μακρὰν.

ἀπενάσσαστο μέσ. ἀόρ. τοῦ ἀποναίω με ἐνεργητ. σημασίαν (1260)· βλ. ἀποναίω.

ἀπέρχομαι πηγαίνω μακρὰν· ἀπέρχομαι τοῦ λόγου τούτου 546 ἀφῆνω αὐτὸ τὸ θέμα.

ἄπιστος 328, 388, 782, 1293 ἀπίστευτος· 1298 ἀναξιόπιστος· 1476 ἀπειθής (τὸ κλέων ἐνδοτ.)· 796 ποῦ δὲν πιστεῖται εἰς τὴν εὐτυχίαν του· τάχ' οὐκ ἐρωτῶν σ' εἰς ἄπιστ' ἀφίξομαι 782 γρήγορα θὰ φθάσω εἰς ἀπίστευτα πράγματα (καὶ) χωρὶς νὰ σ' ἐρωτῶ· ἄπιστον ὡς γένος 1298 τί ἄπιστον ποῦ εἶναι τὸ γένος.

ἄπληστος 415 βλ. πῆμα.

ἄπλοια ἀδυναμία πρὸς πλοῦν· δεινῆς ἀπλοίας πνευμάτων τε τυγχάνων 15· νοσητέον δεινῶν καὶ εἰς τὸ πνευμάτων (ἀνέμων).

ἀποβλέπω προσκατενίζω· πρὸς σὲ ἀποβλέπει 928 εἶναι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν σου.

ἄποινα τά, ἀποζημιώσεις, ἐξιλέψεις· τῆς σῆς σφαγῆς ἄποινα 1459 ὡς ἀντιστάθμισμα τῆς (μὴ γενομένης) θυσίας σου. Εἰς τὴν πραγματικότητά ἡ τυπικὴ προᾶξις τοῦ ἱερέως 1459—1460 ἦτο λείψανον ἀνθρωποθυσιῶν παλαιότερων ἐποχῶν.

ἀπόλαυσις 454 βλ. κοινός.

ἀποναιῶ ἀπέρχομαι· δίδω ἢ πέμπω ὀπίσω· ἀπομακρύνω, ἐκτοπίζω· ἐν 1259 σύντ· ἐπεὶ (Φοῖβος) ἰὼν (ἐλθὼν) ἀπενάσασατο (ἐξετόπισε) θέμιν, παῖδα Γᾶς, ἀπὸ ζαθέων χρηστηρίων Περθῶνος.

ἀπονοοστέω - ὦ ἀνχωρῶ, ἀπομακρύνομαι (ἵνα ἐπιστρέψω εἰς τὴν πατρίδα μου).

ἀποπτύω· πρὸς ἀποτροπὴν ἐπιρροεμαμένου κακοῦ ἔπτυνον ἢ ἔλεγον ἀπλῶς τὴν λέξιν ἀπέπτυσα (τὸν ἄρ. ἀντὶ τοῦ ἐνεστ., πρβλ. ἦρεσα 1023).

ἄπορος ὁ χωρὶς πόρον, πέρασμα· πόρος ἄπορος 897 βλ. πόρος.

ἀπορρήγνυμι ἀποκόπτω· ἀπορρήγνυμι βίον 974 κόπτω τὸ νῆμα τῆς ζωῆς μου, ἀποθνήσκω.

ἀπόρρητος μυστικός· ὡς ἀπόρητον γλῶσσα θέουσα καὶ καθαρομόν ὃν μετέφχετο 1331 ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι θὰ προσέφερε μυστικὰ τὴν καθαρτήριον θυσίαν καὶ θὰ ἔκανε τὸν καθαρμόν, διὰ τὸν ὁποῖον ἐπῆγγαινον ἔχεῖ.

ἀποστέλλομαι 1409 ξεκινῶ.

ἀποστρέφομαι (μετ' αἰτιατικῆς) 801 ἀποστρέφω τὸ πρόσωπον (ἀπὸ τινος).

ἀποτίθεται 376 ἀφῆνω δι' ἄλλην φοράν, ἀναβάλλω, ἐπιφυλάσσω.

ἀποτίνω (μέλλ. ἀποτείσω 338) πληρώνω.

ἄποτμος δυστυχῆς· πότμος ἄποτμος 864 μοῖρα πού δὲν εἶναι μοῖρα, μαύρη μοῖρα.

ἀπόφθεγκτος ἄφθεγκτος, ἄφρωνος, σιωπηλός· σιγῇ ἐτεκτήναντο ἀπόφθεγκτόν με 951 διὰ τῆς σιγῆς (μετὰ τὸ νὰ σιωποῦν ἔχεινοι) με ἠνάγκασαν καὶ ἐμὲ νὰ μένω σιωπηλός.

ἀποψήω - ὦ σπογγίζω.

ἄπτομαι ἐγγίζω· ἄπτομαι φόνον 381 ἔρχομαι εἰς ἐπαφὴν με φόνον (ὁμιλῶ με φονέα, ἐγγίζω αἷμα κτλ.).

ἄρα 351, 369, 569, 1310 ὅπως βλέπω τώρα (βλ. Τζατζάνου,

Συντακτικὸν τῆς ἀρχαίας ἑλλην. γλώσσης, ἑκδ. Ὁργανισμοῦ Ἐκδόσεως Σχολικῶν Βιβλίων, σελ. 128, § 137).

ἀραῖος κατηραμένος· ὁ ἐπιφέρων κατάραν, βλάβην· 778 ὁ κακὸς δαίμων τῆς κατάρας· σήμερον ὁ κακὸς λέγει· θά γίνω κατάρα (σὺ σπίτι σου).

ἀράσσω κτυπῶ δυνάτᾳ ἐκ τοῦ πλησίον ἐν 310 ἀντιτίθεται πρὸς τὸ βάλλω κτυπῶ μακρόθεν.

Ἄργος (παρὰ τραγικοῖς) αἰ Μυκῆναι.

Ἄρειος· Ἄρειοι Πάγοι 1470 Ἄρειος Πάγος· ἐκεῖ ἐδικάσθη ὁ Ὀρέστης ὡς μητροκτόνος· βλ. 961 κ.ε. Πρὸ τοῦ ἐκσώσασα 1469 ἐξέπεσον λέξεις τινές.

ἀρεσκόντως κατὰ τρόπον ἀρέσκοντα· εἴ σοι τὰδ' ἀρεσκόντως πόλις ἦδε τελεῖ 463 ἂν αὐταὶ αἰ προσφοράι, τὰς ὁποίας σοῦ κάνει αὐτὴ ἡ πόλις (τῶν Ταύρων), σοῦ εἶναι εὐχάριστοι· ἀρεσκόντως ἔχει 581 ἀρέσκει.

ἀρέσχω· ἤρεσε σοῖσι προσπόλοις 1335 οἱ ὑπηρέται σου συγκατένευσαν, συνεμορφώθησαν.

ἄρκυς - υὸς ἡ, δίκτυον, παγίς.

ἄρνός τοῦ, τῆς, γεν. ἄρνου ὀνομαστ. ὡς ὀνομαστ. χρησιμεύει ἡ λ. ἄμνός· τὸν μῦθον τῆς χρυσῆς ἄρνός (196, 813) βλ. ἐν λ. διανεύω.

ἄρρητος ἀπόρρητος, ἀνέκφραστος, φρικτός.

ἄρχω κάνω τὴν ἀρχήν· προῶτά μοι τοῦ λόγου τὰδ' ἀρχέτω 1060 ἦδε ἔστω ἡ ἀρχὴ τοῦ λόγου μου.

Ἀσιήτης Ἀσιάτης καὶ ἀσιατικός. 480 ὁ ἤχος (ἀχά, ἡχή) τῶν ἀσιατικῶν ὕμνων ἦτο βάρβαρος, ξενικός, ἐξωτικός· τὰ ἀσιατικὰ μυρολόγια ἦσαν παθητικὰ καὶ συνωδεύοντο ὑπὸ κτυπημάτων εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ στῆθος.

Ἀσιήτις γαῖα 396 Ἀσία.

ἀσθενής· τὰ γυναικὸς ἀσθενῇ 1006 ἡ ζωὴ τῆς γυναικὸς εἶναι κατὰ τὸ δευτερεύον, ἡ ἔλλειψις τῆς γυναικὸς δὲν εἶναι πολὺ αἰσθητή.

ἀσπούδαςτος ὁ δι' ὃν δὲν ἀξίζει νὰ σπεύσῃ τις· σπεύδει δ' ἀσπούδαστ' ἐπὶ σοὶ δαίμων 201 ὁ δαίμων (τῆς ἐκδικήσεως, ἡ Νέμεσις) σπεύδει ἐπὶ σοὶ σπουδάζ, ἅς οὐ χρῆν αὐτὸν σπεύδειν.

ἄσσω πηδῶ, πηγάζω· διὰ τὸ ὅλον χωρίον 191 κ.ε. βλ. διανεύω.

ἄστακτος κρουνηδὸν ῥέων· τὰν ἀστάκτων ὑδάτων βακχεύουσαν Διονύσῳ Παγνάσιον κορυφάν 1242 εἰς τὴν πλουσίαν εἰς ὕδατα κορυ-

φῆν τοῦ Παρνασσοῦ, ὅπου γίνονται βακχικαὶ τελεταὶ πρὸς τιμὴν τοῦ Διονύσου. Ἡ διασημοτάτη πηγὴ τοῦ Παρν. ἦτο ἡ Κασταλία.

ἄτα δωρ., ἄττ. ἄτη, ὁ ἰδέ.

ἀτὰρ ἀλλά, δέ, ὅμως, ἐν τούτοις.

ἄτερ ἄνευ.

ἄτερος ὁ ἕτερος.

ἄτη συμφορὰ· οἰαί μοι συμβαίνοσ' αἶται 148 διότι τόσον μεγάλαι συμφοραὶ μὲ εὐρίσκουν· αἶτα διὰ παντός δυσδαίμων 1117 συμφορὰ ἀδιάλειπτος, βίος διαρκῶς δυστυχῆς· διὰ τὸ ὅλον χωρίον βλ. δυσδαιμονία.

Ἀτθίς Ἀττική.

ἄτοπος παράδοξος.

Ἀτρείδῃν δωρ., ἄττ. - δῶν.

Ἀτρεὺς υἱὸς τοῦ Πέλοπος, πατὴρ τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ τοῦ Μενελάου.

αὐδάω - ὦ φωνῶ, λέγω, κηρύττω, παρρηγιέλλω.

αὐθις πάλιν. 1312, 1432 ἀργότερον· ἐς αὐθις 377 δι' ἀργότερον, δι' ἄλλην φοράν.

αὐλέομαι - οὐμαι ἀντηχῶ ἀπὸ τοῦς ἤχους τῶν αὐλῶν.

Αὐλὶς πολίχνη τῆς Βοιωτίας παρὰ τὸν Εὐριππον, νῦν Βαθύ· τὴν ἐνθάδ' Αὐλὴν ἀντιθεῖσα τῆς ἐκεῖ 358· τὸ Αὐλὴν μετωνομικῶς ἀντὶ σφαγῆν, φόνον· θεῖσα τὴν ἐνθάδε σφαγὴν ἀντὶ (ὡς ἀντιστάθμισμα καὶ ἐκδίκησιν) τῆς ἐν Αὐλίδι.

αὐξω αὐξάνω· φιλόπλουτον ἄμιλλαν αὐξοῦντες μελάρθοισιν 411 προσπαθοῦντες ἐν ἀμίλλῃ νὰ αὐξήσουν τὰ πλοῦτη διὰ τὰ σπίτια των.

αὐτόματος ὁ πράττων τι οἰκαιοθελῶς· αὐτοκίνητος, ἀφ' ἑαυτοῦ γινόμενος.

ἄφαιρέομαι - οὐμαι ἀφαιρῶ· οὐ γὰρ ὁ γάμος ἐσθλὸς ὢν μ' ἀφείλετο 819 διότι ὁ γάμος δὲν ἦτο εὐτυχῆς, ὥστε νὰ μὲ κάμῃ νὰ λησμονήσω τὸ λουτρόν· ἡ ἐντροπὴ δὲν μὲ ἀφήνει νὰ τὸ λησμονήσω· πρβ. 361.

ἀφανής· τὰ τῶν θεῶν ἐς ἀφανές ἔρπει, κοδὲν οἶδ' οὐδεὶς κακὸν 479 τὰ θεῖα (ἡ θέλησις τῶν θεῶν) ἀκολουθοῦν δρόμους μυστηριώδεις καὶ κανὲν δυστύχημα δὲν γνωρίζει κανεὶς (ἐκ τῶν προτέρων).

ἄφαρ εὐθύς.

ἀφειδέω - ὦ δὲν φείδομαι· 1354 ἀφήνω κατὰ μέρος κάθε ἐπιφύλαξιν.

ἀφίστημι ἀπομακρύνω· οὐδ' ἀποστήσει λόγου πωθέσθαι 912 καὶ δὲν θὰ μᾶς ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὸ θέμα μας τὸ νὰ ἐρωτήσω.

ἀφορμίζομαι (ὄρομος) κἄνω τὸ πλοῖον νὰ ἐκπλεύσῃ· οὐ μὴ ἀφορ-

μήση 18: τὸ οὐ μὴ μεθ' ὑποτακτ. ἄρα, ἐντονώτερον τοῦ οὐ μεθ' ὀριστ. μέλλοντος.

ἄχα δωρ., ἄττ. ἡχίη, ἤχος.

ἄχαρις ὁ ἄνευ χάριτος· χάρις ἄχαρις 566 χάρις ποῦ δὲν εἶναι χάρις· κακῆς γυναικὸς χάρις ἄχαριν ἀπώλετο ἐχάθη χάριν μιᾶς κακῆς γυναικὸς (τῆς Ἑλένης), ἣ ὁποῖα δὲν ἤξιζε τοιαύτην θυσίαν.

βάθρον 962: εἰς τὸν Ἀρειὸν Πάγον ὑπῆρχον δύο βάθρα, λίθοι ἀκατέργαστοι, ὁ λίθος τῆς ὀβριμότητος, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἴστατο ὁ κατηγόρου-μενος, καὶ ὁ λίθος τῆς ἀναιδείας, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἴστατο ὁ κατήγορος (ὥς μὴ παρέχων αἰδῆσιν)· βλ. αἰδώς.

βακχεύω ἐορτάζω ἐορτήν τοῦ Βάκχου· 1243 βλ. ἄστακτος.

βάκχιος οἶνος· πληροῦ ἵσον μέτρομα βακχίου 953 ἐγγεῶ ἵσον πο-
σὺν οἶνῳ.

βλέπω 1056 ἀποβλέπω, στήριζω τὰς ἐλπίδας μου.

βλέφαρον ὀφθαλμός.

βορά (βιβρώσκω) φαγητόν.

βούλευμα σχέδιον· ἐκ βουλευμάτων 1290 κατὰ τὰ σχέδια.

βουφόρβια τὰ, ἀγέλη βοῶν.

βουφορβός βουκόλος· καὶ μὴν ὁδε βορφορβός ἦκει 236 ἀλλὰ νῦν, ἔργεται ὁ βουκόλος.

Βραυρώνιος ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Βραχυρῶνα, χωρίον κείμενον εἰς τὰ ἀνατολικὰ περάτια τῆς Ἀττικῆς, νοτιώτερον τῶν Ἀλῶν (νῦν Βραῶνα)· κλίμακες Βραυρώνιαι 1462 τὰ (κλιμακωσιδῶς διατεταγμένα) ὑψώματα τῆς Βραχυρῶνος· σερμῆς καλεῖ αὐτάς ὁ Εὐρυπιδῆς, διότι ὑπῆρχεν ἐκεῖ νῆος τῆς (Βραυρωνίας) Ἀρτέμιδος.

βρέτας τό, ξύλινον ὁμοίωμα θεοῦ, ξόανον.

βρότειος ἀνθρώπινος.

βροτοκτόνος ἀνθρωποκτόνος· θυσία βροτοκτόνος 384 ἀνθρωποθυσία.

βώμιος ὁ ἀνήκων εἰς τὸν βοῦμόν· βώμιοι ἐπιστάται 1284 ἐπιμελη-
ταὶ τοῦ βομοῦ (τῶν θυσιῶν)· πρβλ. 624 καὶ 726.

γαληνός 345 ἐπισεικῆς, μαλακός, φιλόανθρωπος.

γαμέω - ῶ 2 νυμφεύομαι, λαμβάνω γυναῖκα· 682 ἔχω σύζυγον (γυναῖκα).

γάνος τό, λάμψις, χαρά, ἀπόλαυσις· ἀνθεμόρροτον γάνος μελίσ-

σης 634 τὸ ἡδονικὸν ὑγρὸν τὸ ἐκ τῶν ἀνθέων ἐξαγόμενον, τὸ μέλι.

γάνυμαι λαμπρύνομαι, ἀγάλλομαι, καμαρώνω· 1239 βλ. εἴπαις.

γὰρ 520 πράγματι· τί γὰρ ; 533 τί ἐγένεν ἀλήθεια ; ὅταν αἰτιολογῇ τὰ ἐπόμενα (π.χ. 118), μεταφράζεται διὰ τοῦ ἐπειδή.

γέ (συνήθως) τοῦλάχιστον, οὐχὶ σπανίως δύνανται νὰ μεταφρασθῇ διὰ τοῦ γαί : ἀνεπιός γε 919 γαί, ἐξάδελφος ; λέλοιπεν Ἡλέκτραν γε παρθεῖον μίαν 562 γαί, ἔχει ἀφῆσει μίαν κόρην, τὴν Ἡλέκτραν· ὁμοίως : 75, 510, 866, 1177 κ.ἀλλ.

γεγῶς μτχ. παρακειμ. τοῦ γίγτομαι (= γεγονός) : γεγῶσα τεγγάνει 473 ὑπάρχει· εἰ γεγῶς 509 εἶσαι, κατὰγεσαι.

γενειάδες αἰ, σιαγόνες, γνάθοι, παρειά· πλήγματα γενειᾶδων 1366 κτυπήματα κατὰ τῶν σιαγόνων.

γενέσθω οἶσθα ἃ μοι γενέσθω ; 1203 = οἶσθα ἃ μοι γενέσθαι δεῖ (ἢ ἃ μοι γενέσθαι βούλομαι) ; πρβλ. ὁμοίαν σύνταξιν ἐν Ἑκάβῃ 225 : οἶσθ' ὃ δοῦσον ; = οἶσθ' ὃ δεῖ σε δοῦσαι ;

γέννα 154 γεννά.

γένυς-υος ἡ, σιαγόν, παρειά· πολυποικίλα γένεα καὶ πλοκάμους περιβαλλόμενα γένυν ἐσκίαζον 1149 ἐσκίαζον τὰς παρειάς μου καλύπτουσα αὐτάς μὲ πολυκεντήτους καλύπτρας καὶ μὲ τοὺς πλοκάμους μου.

γλαυκός γαλαζοπράσινος.

γλῶσσα : καλὸν τοι γλῶσσ' ὅτε πιστὴ παυῇ 1064 εἶναι ὥραϊον νὰ εἶναι κανεὶς ἐγγέμυθος.

γνώμη (δικαία) 1469 εὖσεβῇ αἰσθημάτων· 419 βλ. ὄλβος.

γοῦν τοῦλάχιστον· 1194 ἔτσι λοιπόν.

γύαλον τό, κούρωμα, φάραγγ, χαράδρα, ὅτι τὰ γύαλα τῆς Δήλου ἦσαν καρποφόρα (1235) δὲν εἶναι ἀκριβές· διὰ τὸ ὅλον χωρίον 1234 κ.έ. βλ. εἴπαις.

δαῖζω σχίζω, τεμαχίζω.

δαῖς δαιτὸς ἡ, φαγητόν, « τραπέζι », συμπόσιον.

δάμαρ-αρτος ἡ, ἡ σύζυγος.

Δαναῖδαι Δαναοί.

δαρὸς μακρός, μακροχρόνιος.

δεῖμα τό, φόβος· δεῖμα τοῦλέθρου 485 φόβος τῆς καταστροφῆς· βλ. οἰκτιζομαι.

δεινῶς 552 ἀθλίως.

δειρᾶς ἡ, βράχης ὕρσους, ὕρος, βράχος, σκόπελος· δειρᾶς εἰναλία 1240 βράχος παραθαλάσσιος· δειρᾶς Κισροστία 1451 ἀκρωτήριον τῆς Καρύστου, εἰς τὸ νότιον ἄκρον τῆς Εὐβοίας.

δέλτος ἡ, ἐπιστολή· αἱ ἐπιστολαὶ ἐγγράφοντο δι' ὀξέος μεταλλίνου ὄργάνου ἐπὶ μικρῶν ξυλίνων πινακίδων, αἵτινες ἐκοιλιόντο εἰς μικρὸν βάθος ἀρριμένου πλαισίου ἐλαφρῶς ἐξέχοντος· ἡ ἐπιφάνειά των ἐπεχρίστο με λεπτὸν στρώμα κηροῦ· μετὰ τὴν γραφὴν αἱ πινακίδες ἐτίθοντο ἡ μία ἐπὶ τῆς ἄλλης (ἐκ τούτου τὸ ἐν δέλτῳ πτεγαῖς 760), ἐδένοντο καὶ ἐσφραγίζοντο.

δέμας τό, σῶμα· ἀδελφῆς δέμας 1440 τὴν ἀδελφὴν (του).

δέρα δωρ., ἀττ. δέρη, λαμβός.

δεσμὸς πληθ. δεσμά· προστίθημι δεσμά 1204 ἐπιβάλλω δεσμά, δένω· ἴτ' ἐπὶ δεσμά 1205 πηγαίνετε νᾶ (τοὺς) δέσετε.

δεσπόσυννοι 439 εἶναι αἱ εὐχαὶ τῆς Ἰριγενείας, δεσποίνης τῶν ἀποτελουσῶν τὸν Χορὸν γυναικῶν· ἡ Ἰρ. εἶχεν εὐχρηθῆ (354 κ.ε.) νᾶ πέσῃ εἰς χειρὰς τῆς ἡ Ἑλένης.

Δηλιάς γυνὴ ἐκ Δήλου· 1234 ἐν Δήλῳ εὕρισκομένη.

διὰ μετ' αἰτιατικῆς (ποιητ., παρὰ πεζοῖς πάντοτε μετὰ γενικῆς) : διὰ λαμπρὸν αἰθέρα 29 διὰ μέσου τοῦ λαμπροῦ αἰθέρος· διὰ πέτρας Συμπληγάδας 355· (διὰ) φῶλα καὶ δι' ὁδοὺς 889.

διαβιάζομαι ἀνγκυλάζω.

διαδοχή· διαδοχαῖς Ἑρινύων 79 μεταδρομαῖς Ἑρινύων διαδεχομένων ἀλλήλας, καταδικαζόμενοι ἀπὸ τὰς διαδεχομένας ἀλλήλας Ἑρινῶς.

διακλύζω βρέχω, πλύνω.

διαμείβω λαμβάνω ὡς ἀντάλλαγμα· Ἀσιήτιδα γαῖαν Εὐρώπας διαμείβας 397 τὴν Ἀσίαν ἀντὶ τῆς Εὐρώπης λαβὼν ὡς ἀντάλλαγμα, δηλ. ἀφῆσας τὴν Εὐρώπην καὶ μεταβάς εἰς τὴν Ἀσίαν.

διαπτυχῇ ἡ, δίπλα· δέλτου πολέθροισι διαπτυχαῖ 727 ἐπιστολή ἐκ πολλῶν πινακίδων αποτελούμενη· γραμμῶν διαπτυχαῖ 793 διπλωμένη ἐπιστολή· βλ. δέλτος.

διαριθμέω-ω λογαριάζω ἓνα ἓνα, κᾶνω διαλογὴν (ψῆφον). Κατὰ τὴν δίκην τοῦ Ὁρέστου ἡ Ἀθηνᾶ, ἥτις προήδρευε, διηριθμήσε ψήφους ἴσας 966, δηλ. παρετήρησε κατὰ τὴν ἀριθμῆσιν ἰσοψηφίαν, τότε δὲ προσέθεσε καὶ τὴν ἰδικὴν τῆς ψῆφον καὶ οὕτως ὁ Ὁρέστης ἠθωώθη.

Ὁ μῦθος εἶναι αἰτιολογικός, δηλ. ἐρμηνευτικός τοῦ ἐθίμου, καθ' ὃ ἐν ἱσοψηφίᾳ ὁ κατηγορούμενος ἀπηλλάσσεται : ὑποτίθεται ὅτι ἐλάμβανε καὶ τὴν ψῆφον τῆς Ἀθῆνας· πρβλ. 1470.

διαρρῶξ - ὦγος (ῥήγνυμι) διεσχισμένος.

δίδυμοι 456 δῦο.

διέρχομαι 672 βλ. λόγος.

δίκαιος 1202 δικαιολογημένος.

δίκη 968 δικαστική ἀπόφασις· **δίκην παρέχω** 944 δικάζομαι, λογοδοτῶ.

Δίκτυννα ἐπίθετον τῆς Ἀρτέμιδος· κυρίως ἦτο θεὰ Κρητική, ἣν ὁ Εὐριπίδης ταυτίζει πρὸς τὴν κυνηγὸν Ἀρτεμιν παρετυμολογῶν τὸ ὄνομά της ἐκ τῆς λ. *δίκτηον*.

δινεύω περιστρέφω κυκλικῶς, στροβιλιζῶ, στριφογυρίζω· *μόχθος δ' ἐκ μόχθων ἄσσει, δινευούσαις ἵπποισιν ἐπεὶ πταναῖς ἀλλάξας ἐξ ἑδρας ἱερὸν μετέβαλεν ὄμμι* αὐγᾶς ἄλιος 192 ἡ μία συμφορὰ διαδέχεται τὴν ἄλλην ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ποῦ ὁ ἥλιος ἀλλάξας τροχίαν μὲ τὸ στριφογύρισμα τοῦ πτερωτοῦ ἄρματός του ἔρριψεν ἄλλοι τὸ ἀκτινοβόλον βλέμμα του. Τοῦτο ἐγίνε διὰ σειρὰν ἐγκλημάτων, τὰ ὅποια ὁ ποιητὴς ὡς γνωστὰ εἰς τοὺς θεατὰς ὑπαινίσσεται ἀπλῶς διὰ τῶν λέξεων *χρυσέας ἀρονὸς ὀδύνα* 196 : Εἰς τὸ ποίμνιον τοῦ Ἀτρέως, ὅταν νυμφευθεὶς τὴν θυγατέρα τοῦ Εὐρυσθέως Ἀερόπην ἐγίνε βασιλεὺς τῶν Μυκηνῶν, ἐνεφανίσθη ἀνρίον χρυσόμαλλον, σύμβολον καὶ ἐγγύησις τῆς ἐξουσίας. Ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀτρέως Θυέστης κατώρθωσε μὲ τὴν βοήθειαν τῆς ἀπίστου Ἀερόπης νὰ γίνῃ κύριος τοῦ ἀνρίου. Μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν ἐξεργάγη ἀγρία ἔρις, ἥτις ἀπέληξεν ὑπὲρ τοῦ Ἀτρέως· ὁ Θυέστης ἐξωρίσθη, ἀλλὰ φεύγων παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τὸν μικρὸν υἱὸν τοῦ Ἀτρέως Πλεισθένην, τὸν ὅποιον ἀναθρέψας ὡς ἴδιον τέκνον ἀπέστειλεν ἀργότερον εἰς Μυκῆνας, ἵνα φονεύσῃ τὸν πατέρα του. Ὁ Ἀτρεὺς τὸν συνέλαβε καὶ τὸν ἐφόνευσε χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ὅτι εἶναι υἱὸς του, ὅταν δὲ τὸ ἔμαθεν, ὤμωσεν ἐκδίκησιν· προσποιηθεὶς ὅτι ἐπεθύμει νὰ συνδιαλλαγῇ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του, τὸν ἀνεκάλεσεν ἐκ τῆς ἐξορίας καὶ σφάζας καὶ διαμελίσας τὰ τέκνα τοῦ Θυέστου, παρέθεσε τὰς σάρκας τῶν εἰς δεῖπνον, τὸ ὅποιον προσέφερεν εἰς τὸν ἀγνοοῦντα τοῦτο πατέρα των. Κατ' ἄλλην ἐκδοχὴν τοῦ μύθου ὁ Θυέστης καταλαβὼν τὴν ἐξουσίαν εἶπεν εἰς τὸν ἀδελφόν του ὅτι θὰ τὴν παρέδιδεν εἰς αὐτόν, ἐὰν ὁ ἥλιος μετέβαλλε πορείαν· τὸ

Οαῦμα ἔγινε κατ' ἀπόφασιν τοῦ Διός, ὅστις γήνοει τὸν Ἀτρέα.

δίνη κυκλική περιστροφή, σπρόβιλος, σπριφογύρισμα ἦν ἀμφὶ δίναις, ἃς θάμ' Εὔριπος περικαῖς αὔραις ἐλίσσων κρανίαν ἄλα στοίγει, ἔσφαξεν Ἑλένης οὔνεχ', ὡς δοκεῖ, πατήρ 6 συντ. : ἦν πατήρ ἔσφαξεν, ὡς δοκεῖ (ὅπως πιστεύεται), Ἑλένης οὔνεκα ἀμφὶ δίναις (πλησίον τῶν περιστρεφόμενων βρυγμάτων), ἃς Εὔριπος ἐλίσσων θαμὰ περικαῖς αὔραις (διὰ συγχῶν ἀνέμων) στοίγει (ταράσσει, φέρει παλινδρομαίως εἰς τὴν) κρανίαν ἄλα. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Εὐριπίδου δὲν ἔτο γνωστὴ ἡ αἰτία τῶν παλινδρομῶν.

διόλλυσαι καταστρέφουσαι, λέγει ὁ Χορός εἰς τὸν Ὀρέστην 652.

διοπετής ὁ ἐκ τοῦ Διός (ἐξ οὐρανοῦ) πεσών.

δίος ὁ τοῦ Διός διὰ κοῖτα 404 ἡ Ἀρτεμῖς.

Διόσκοροι = Διόσκουροι, ὁ Κέστωρ καὶ ὁ Παυδάριος, δίδουσι υἱοὶ τοῦ Διός καὶ τῆς Λήδας, προστάται τῶν ναυτιλλομένων.

δίπαλτος ὁ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν παλλόμενος· δίπαλτα πολεμίων ξίφη 323 δὲ πολεμίων ξίφη παλλόμενα.

δίπτυχος διπλωμένος, διπλῶς ἐν 242, 474, 1289 σημαίνει ἀπλῶς δύο.

Δίρκα δωρ., ἄττ. Λίρκη, πηγή καὶ ῥόαξ ἐν Θήβαις.

δισσοὶ 264 δύο.

δίχα χωριστά.

διωγμὸς κατὰδίοξις· πορθμεῖο διωγμὸν 1435 ἐπιχειρῶ κατὰ δίοξιν.

διώκω 1296 ἀναζητῶ.

δμαθείς δωρ., ἄττ. δημηθείς (μτχ. πθ. ἄορ. τοῦ δάμνημι, δαμάζω), φρονιθεῖς, ἀποθνήσκων 199 βλ. ποινα.

δμωή δοῦλη.

δνοφερὸς ξοφερὸς, σκοτεινός· οἱ (ὄνειροι) πολλοὶν μερόπων τὰ τε πρῶτα τὰ τ' ἐπειθ' ὅσα τ' ἔμελλε τεχεῖν ἔπνον κατὰ δνοφερὰς γῆς ἐνδὺς ἔφραζον 1264 τὰ ὅποια (ὄνειρα) εἰς πολλοὺς ἀνθρώπους ἀπακάλυπτον τὰ παρελθόντα καὶ τὰ παρόντα καὶ τὰ μέλλοντα κατὰ τὸν σκοτεινὸν ὕπνον των ἐντὸς τῶν ὑπογείων.

δοκέω - ὦ 8, 678 καὶ ἄλλ. φαίνομαι, θεωροῦμαι, νομίζομαι, πιστεύομαι 390, 641, 785, 855 καὶ ἄλλ. νομίζω 349, 1443 φαντάζομαι 1402 θεωρῶ ὁρθόν, δέχομαι, ἐπιτρέπω· δοκεῖ (ἀπρόσ.)· φαίνεται καλόν· δοκῶ ἐν ἔργῳ 44 ὀνειρεύομαι. Ἐκ τοῦ ἑδοξα (44) νογέτεον ἐν

46 καὶ ἐν 48 ἔδοξε (μοῦ ἐφάνη)· ἐν 279 ἔδοξε ἐφάνη (ὁ βοσικός)· ἐξ αὐτοῦ νοεῖται ἐν 280 ἔδοξε ἐφάνη καὶ ὅν· καὶ δόκουν οὐκ εἶδέναι 956 α καὶ ἔκκνα πῶς δὲν καταλάβαναι »· ἢ ἡμῖν δορᾷ τι δὴ δοκεῖ πλέον 1336 προφανῶς (δὴ) διὰ τὴν νὰ νομίσωμεν ἡμεῖς ὅτι ἔκκνε κάτι σοβαρόν.

δόκημα γνώμη· δοκίμασι 176 (ὡς ἐν 8 ὡς δοκεῖ) ὅπως πιστεύεται.

δόμος· δόμοι 1040, 1079 νῆος· δόμοι ἀνακτόρων (περιφρ.) 65 ἀνάκτορα (τῆς θεᾶς), νῆος· σύντ.: εἴμι εἶσω τῶνδε δόμων ἀνακτόρων θεᾶς, ἐν οἷσι ναίω· ἡ Ἰφιγένεια ὡς ἱέρεια κατοικεῖ ἐν τῷ ναῷ.

δονακόχλοος ὁ ἔχων χλοερὸς δόνακας, πρασίνοὺς καλὰ μους· ἡ αἰτία. δονακόχλοα, 399, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ λευκόχροα, κραινόχροα, ἀταλόχροα.

δόξα 1030 γνώμη· μεταδίδωμι δόξης ἀνακρινώω τὴν γνώμην μου· 1164 εἰκασία· 418 βλ. κοινός.

δοξάζομαι 831 νομίζομαι.

δορὶ (δορ. τοῦ δόρον) 519 διὰ πολέμου.

δράκαινα θηλ. τοῦ δράκων· Ἄιδου δράκαινα 286 Ἑρινός.

δράκων ὄφις· ἐν 1245 νοεῖται ὁ Πύθων, ὅστις ἐφύλαττε τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν, ὅτε τοῦτο ἀνῆκεν εἰς τὴν μητέρα του τὴν Γῆν (ἡ Γαῖαν ἢ Χθόνα) καὶ ἔπειτα εἰς τὴν θυγατέρα της τὴν Θέμιν· ὁ Ἀπόλλων φρονέσας τὸν Πύθωνα ἔγινε κύριος τοῦ μαντείου.

δρασμός (διδράσκω) φυγὴ· ναῖσι δρασμοὶ 891 φυγὴ διὰ πλοίου· 1300 βλ. μέτα.

δρόσος· θαλασσία δρόσος 1192 θαλάσσιον ὕδωρ.

δυσγενής ὁ ἐκ ταπεινῆς οἰκογενείας καταγόμενος.

δυσδαιμονία κακοδαιμονία, δυστυχία· μεταβάλλειν δυσδαιμονία 1120 ἡ (ἐξ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν) μεταβολή (τὸ μετ' εὐτυχίαν κακοῦσθαι 1121) εἶναι ἡ (πραγματική) συμφορὰ διὰ τοῦτο ὁ Χορὸς ζηλοῖ τὸν διαρκῶς δυστυχῇ βίον, διότι σάντροφος ὢν ἀνάγκαις (ἐὼν ἀνατραφεὶς μέσα εἰς τὰ βάραντα) οὐ κάμνεις (ἀντέχεις).

δυσδαίμων κακοδαίμων, δυστυχής· δυσδαίμων δαίμων 203 μύρη μοῖρα· ἡ μοῖρα τῆς Ἰφιγενείας ἦτο κακὴ ἐξ ἀρχῆς τῆς μητρός ζωας καὶ νεκτὸς κείνας, δηλ. ἀπὸ τὴν στιγμήν τῆς συλλήψεώς της ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς μητρός της.

δυσθρήνητος λίαν θρηνώδης· ὡς ἔγκειμαι δυσθρήνητοις θεοῖσι 114 διότι εἴμι βουτηγμένη εἰς μεγάλους θρήνους.

δυσμαθής δυσνόητος· ἡ τέχνη παυήγαγ' εἰς τὸ δυσμαθές 478 φέρει (τὰ ἐπικείμενα κακὰ) εἰς σημεῖον πού δὲν μπορεῖς νὰ καταλάβῃς.

δυσμενής· τὸ δυσμενές μὴ 'μοὶ λάβῃς 637 μὴ θυμώσης ἐναντίον μου, μὴν τὰ βάλῃς μαζί μου (δι' ὅ,τι πρόκειται νὰ πάθῃς, διότι δὲν πταίω ἐγώ, ἀλλ' ὁ νόμος). Ὁ Ὀρέστης δηλ., λέγει ἡ Ἰφιγένεια, πρέπει νὰ σκεφθῇ ὅ,τι καὶ ὁ ἀγχμάλωτος ὁ γράβας τὴν ἐπιστολὴν 584 κ.έ.

δύσνους δυσμενής· δόσαντε με λήψαθε 350 δυσμενῇ θὰ με εὑρετε.

δύσνυμφος ὁ δυστυχής εἰς τὸν γάμον του· νέμφαν δόσνυμον 216 νύφη, μαύρη νύφη.

δυσπραξία δυστυχία· ἡ λίαν δυσπραξία ἐστὶ διδοῦσα λίαν μεταβολάς, ὅταν τύχῃ 721 ἡ ἄκρα δυστυχία φέρει ἐνίοτε μεγάλας μεταβολάς, ὅταν τὸ φέρῃ ἡ περίστασις· 514 βλ. πάρεργον.

δυσσεβής 694 θεοκατάρατος.

δυστυχής· οἱ δυστυχεῖς τοῖσι δυστυχεστέροις αὐτοὶ κακῶς πράξαντες οὐ φρονοῦσιν εὖ 352 οἱ ἄνθρωποι, ὅταν δυστυχίσουν οἱ ἴδιοι, δὲν αἰσθάνονται συμπάθειαν πρὸς τοὺς δυστυχεστέρους των· τὸ κακῶς πράξαντες μετὰ τὸ δυστυχεῖς πλεονασμός· ἴσως ὅμως τὸ χωρίον νὰ εἶναι ἐφθαρμένον. (Κατ' ἄλλους· οἱ διαρκῶς δυστυχεῖς, ὅταν τοὺς πλήξῃ μία νέα συμφορά, δὲν αἰσθάνονται κ.τ.λ.)· τὰ δυστυχῇ 958 ἡ δυστυχία.

Δυστυχής εἶναι τὸ ὄνομα, τὸ ὁποῖον λέγει (500) ὁ Ὀρέστης ὅτι θὰ τοῦ ἐταίριαζε.

δυσφόρμιγξ ὁ μὴ σύμφωνος μετὰ τὴν φόρμιγγα, ἄλυρος, θρηνητικός, ἀξιολθρήνητος, θλιβερός· 225 κ.έ. βλ. αἰμάσσω.

δύσχορτος ξηρός, ἄγονος.

δώματα 1153 ναός.

ἔα ἐπιφών. θαυμασμοῦ ἢ δυσαρρεσκείας ἢ ἐκπλήξεως.

ἔβα δωρ., ἀπ. ἔβη.

ἐγείνατο ἐγέννησε· ἄορ. τοῦ γείνομαι.

ἐγκείται κεῖται ἐντός· 145 εἶμαι βουτηγμένος.

ἐγκληρος ὁ ἔχων κληρον, κληρονόμος, μοναρχοκληρονόμος. Ἐγκληροὶ καὶ συνήθως ἐπὶ κληροὶ ἐκαλοῦντο ἐν Ἀθῆναις αἱ κληρονομοῦσαι ὁλόκληρον τὴν πατρικὴν περιουσίαν δι' ἑλλειψιν ἀρρένων ἀπογόνων.

ὑπῆρχον δὲ περὶ αὐτῶν ῥήται προστατευτικά διατάξεις ἐν τῷ ἀττικῷ δικαίῳ.

ἐγκροτέω - ὦ κτυπῶ· πυγμαί ἦσαν ἐγκροτούμεναι 1368 ἔπαρταν γροθίης.

ἐγκύκλιος κυκλικός· 429 βλ. μέλπω.

ἐγκυκλόω - ὦ στρέφω ἐν κύκλῳ.

εἰ· εἰ γὰρ πέσοι 1221 εἴθε νὰ ἐπιτύχῃ.

εἶα, ἐπίρρημα παρακλευσµατικόν, ἐμπρὸς λοιπόν.

εἶεν ἄς εἶναι, καλὰ· δηλοῖ ὅτι ὁ λέγων θέλει νὰ τερµατίσῃ µίαν συζήτησιν, διὰ νὰ μεταβῇ εἰς ἄλλο ζήτηµα (π.χ. 342, 467).

εἰκότως εὐλόγως, φυσικά· **εἰκότως** ἔχει 911 εἰκός ἐστι.

εἰκῶ αἰτιατ. τοῦ εἰκῶν. Ὁ Εὐριπίδης ποιεῖν 223 τὴν Ἰφιγένειαν λυπούµενην, διότι δὲν εὐρίσκεται εἰς τὴν πατρίδα τῆς, ὥστε νὰ δύναιται νὰ ὑφαίνη καὶ νὰ παριστάνῃ εἰς τὸ ὕφασµά τῆς τὰς εἰκόνας τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τῶν Τιτάνων (τὴν Τιτανομαχίαν), ἔχει κατὰ νοῦν τὰς εὐγενεῖς Ἀθηναίους παρθένους τῆς ἐποχῆς του, αἱ ὁποῖαι ὕφαινον τὸν κροκωτὸν πέπλον τῆς θεᾶς τὸν πανηγυρικῶς κοµιζόµενον κατὰ τὰ Παναθήναια εἰς τὴν Ἀκρόπολιν.

εἰλάτινος ἐπικὸς τύπος ἀντὶ ἐλάτινος, κατεσκευασµένος ἐκ ξύλου ἐλάτης· 407 βλ. ὁόθιος.

εἰλίσσω = ἐλίσσω, ὁ ἰδέ.

εἰπῶν ἐν 964 ὀνομαστικὴ ἀπόλυτος ὡς καὶ τὸ ἀκούσας· εἰπὼν ἀκούσας τε ἀφοῦ ἀπελογήθην καὶ ἀφοῦ ἤκουσα τὴν κατηγορίαν.

εἶργω ἐμποδίζω, ἀναχαιτίζω.

εἷσατο 946 ἴδρυσεν· ἀόρ. τοῦ ἴζω βάζω τινὰ νὰ καθίσῃ.

εἰσοράω - ὦ· φόβῳ εἰσορᾶν 1342 ἐκ φόβου μήπως ἴδωµεν· σύντ. : φόβῳ εἰσορᾶν ἢ μὴ χοῖν (εἰσορᾶν).

εἰσπράττομαι εἰσπράττω διὰ τὸν ἑαυτὸν μου, λαμβάνω· ὡς εἶ κακὸν δίκαιον (= κακὴν δίκην) εἰσεπράξατο 559 πόσον καλὰ ἔκαµε ποῦ ἐπέβαλεν αὐτὴν τὴν φρικτὴν µὲν (καὶ δι' αὐτὸν τὸν τιµωρήσαντα) ἀλλὰ δικαίαν τιµωρίαν.

ἐκ 552 ὑπό· ἐκ δόµων 1005 ἐν τῇ ζένῃ.

ἐκατι ἑνεκα.

ἐκβαίνω 98 βαίνων φθάνω εἰς τὸ τέρµα (βλ. προσάμβρασις)· ἐν 200 ὡς τὸ ἡμέτερον « βγαίνω » εἰς ἐκφράσεις ὡς « βγῆκε τ' ὄνειρο », « βγῆκε ἡ προφητεία »· ἐκβαίνει ποιὰ ἢ ἐκδίκησις πραγµατοποιεῖται,

ἐκτελεῖται, ἡ φωνή τοῦ αἵματος εὐρίσκει ἱκανοποίησιν (βλ. ποιὰ)· ἐξέβην ἄλλοσε 781 ἄλλοσ πῆγε ὁ νοός μου· μὴ ἔκβαντας τέχης, καιρὸν λαβόντας, ἡδονάς ἄλλας λαβεῖν 907 ἀφοῦ εὖρον μίαν εὐκαιρίαν, νὰ μὴ ἐπιδιώκουν ἄλλας μικρὰς ἡδονάς, παραστρατίζοντες ἀπὸ τὸν δρόμον τοῦ τοῦς ἄνοιξεν ἡ τέχνη.

ἐκβολή: ἐκβολαὶ νεὸς 1424 τὸ ἐκβληθέν, τὸ ἐξοκεῖλαν πλοῖον.

ἐκβολος ὁ, 1042 μέρος ξηρῆς κατακλυσθὲν ὑπὸ τῆς θαλάσσης.

ἐκβρυχάομαι - ὦμαι βγάζω βρυχηθὸν στεναγμὸν ἡδὲν ἐκβρυχώμενοι 1390 ἐκβάλλοντες βαθὺν στεναγμὸν ἀνακουφίσεως.

ἐκδύομαι 602 βγαίνω εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ξεφεύγω, ξεγλιστρῶ.

ἐκεῖ: τοῖς ἐκεῖ 771 ὅπως πιστεύουν οἱ ἐν Ἑλλάδι.

ἐκκλέπτω κλέπτω καὶ ἀπάγω κρυφίως· ἀποσπῶ· ἐξεκλέψαμεν πέτροισι χειρῶν φάσγανα 331 : τὸ χειρῶν ἐκ τοῦ ἐξεκλέψαμεν, αἱ χεῖρες τοῦ Ὁρέστου καὶ τοῦ Πυλάδου βαλλόμεναι διὰ τῶν λίθων παρέλυσαν ἀπὸ τοῦς πόνοους καὶ ἀφῆκαν τὰ ξίφη νὰ πέσουν κατὰ γῆς.

ἐκκομίζομαι κομίζω μαζί μου εἶω.

ἐκλείπω (ὄρκον) 750 παραβαίνω.

ἐκλυσις ἀπολύτρωσις.

ἐκμανθάνω 667 ζητῶ λεπτομερεῖς πληροφορίας.

ἐκμοχθέω - ὦ κατασκευάζω μετὰ μόχθου, ἀγωνίζομαι, ὑφίσταμαι, ὑποφέρω μαρτυρικῶς.

ἐκνεύω ἐν 1186 στρέφω τὴν κεφαλὴν, στρέφομαι, κλίνω· ἐς τὸ τῆς θεοῦ γ' ἐξένευσας πρὸς τὸ μέρος τῆς θεᾶς ἀναμφιβόλως ἐστράφης (χωρὶς νὰ παρασυρθῇ ἀπὸ τὰ δελεαστικὰ λόγια τῶν ξένων)· ἐν 1330 κῆνω νεῦμα : ἐξένευσ' ἀποστήναι πρόσω ἐκαμε νεῦμα (διέταξε) νὰ σταθῶμεν μακράν.

ἐκνίπτω ἀποπλύνω.

ἐκπετάννυμι ἀπλώνω πρὸς τὰ εἶω, ἀνοίγω, φουσκώνω· ἐν 1135 σύντ. : πόδες νεὸς ὠκεοπόμπον ἐκπετάσασεν ἱστία ἀέρι πᾶν πρότονον κατὰ πρῶτον ὑπὲρ στόλον τὰ « ποδάρια » (βλ. πόδες) τοῦ ταχέως πλοῖου κρατοῦντα τεντωμένα πρὸς τὰ κᾶτω τὰ ἱστία θὰ τὰ ἀφῆσουν νὰ φουσκώσουν μετὰ τὸν ἀέρα κοντὰ εἰς τοὺς προτόνους (βλ. λ.) πρὸς τὸ μέρος τῆς πρῶρας, ἐπᾶνω ἀπὸ τὴν προσεσχὴν αὐτῆς (βλ. στόλος).

ἐκπέφυκα 807 ἔχω γεννηθῇ.

ἐκπίμπλημι γεμίζω ἐντελῶς· ἐν 81 διανύω ἐξ ὁλοκλήρου ἐκπλήμι-

πλήμιν κίνδυνον 90 ὑφίσταμαι μέχρι τέλους κίνδυνον, ἐκτελῶ μέχρι τέλους ἐπικίνδυνον ἐπιχείρησιν.

ἐκπλήσσω ἐκκρούω, ἐκδιώκω, ἀποσπῶ· ἐκπλήσσω τοῦ παρόντος λόγου 240 ἀποσπῶ ἀπὸ τὰ νῦν λεγόμενα, διακόπτω τὰ νῦν λεγόμενα· ἐν 773 κἀνὼ ἓνα νὰ τὰ χάζῃ.

ἐκποδῶν (ἐκ ποδῶν, ἀντίθ. ἐμποδῶν) μακράν· ἐκποδῶν ἔχω 1226 μένω μακράν.

ἐκσφῶζω σφῶζω ἐκ τῶν κινδύνων· ὡς δὴ σκότον λαβόντες ἐκσωθεῖμεν ἂν ; 1025 διὰ νὰ ἡμπορέσωμεν νὰ φύγωμεν καὶ νὰ σωθῶμεν ἐπωφελοῦμενοι τοῦ σκοτίους ;

ἐκτρέφομαι τρέφω, ἀνατρέφω, αὐξάνω· 848 σύντ. : ἐξεθρέψω μοι τόνδε συνομαίμονα φάος δόμοις (ὡς σωτηρίαν τοῦ οἴκου) .

ἐκφροινίσσω κοκκινίζω (ἐνεργητ.), καταματώνω.

ἐκφροντίζω ἐπινοῶ, ἐξευρίσκω· ἐκφροντίσων διωγμὸν ὅστις τοὺς ξένους θηράσεται 1323 σκέψου μὲ ποῖαν καταδίωξιν θὰ κατορθωθῇ ἡ σύλληψις τῶν ξένων· τὸ διωγμὸν κατὰ πρόληψιν, τὸ ὅστις θηράσεται ἀναφορ. συμπερασμ.

ἐκῶν : οὐχ ἐκῶν ἐκῶν 512· ὁ Ὀρέστης δὲν ἐξωρίσθη ἐκ τῆς πατρίδος του, ἀνεχώρησε λοιπὸν ἐκῶν, ἀλλὰ καὶ οὐχ ἐκῶν, διότι τὸν ἠνάγκασεν ἡ βαρύνουσα αὐτὸν μητρικὴ ἀρά· ὥστε ὁ χαρακτηρισμὸς φυγᾶς 511 ἀρμόζει εἰς αὐτὸν κατὰ ἰδιόζωντα τρόπον καὶ αὐτὸ ἐννοεῖ λέγων φεύγω τρόπον γε διή τινα.

ἔλακον ἄορ. τοῦ λάσκω λέγω.

ἐλαστρέω - ῶ ἐλάνω, καταδιώκω.

ἔλεγος ὁ, θρηνηλογία, θρηνητικὸν ᾄσμα· ἄλνροι ἔλεγοι τᾶς οὐκ εὐμούσου μοιπᾶς 146 θρῆνοι τοῦ ἀμούσου τραγουδιοῦ, τοὺς ὁποίους δὲν συνοδεύει ἡ λύρα (ἀλλ' ὁ αὐλὸς)· τὸ βοᾶν ἐξοβελίζεται· ἔλεγος οἶτος 1091 ἀξιολογῆτος, θλιβερὰ μοῖρα.

ἐλέγχω ἐρωτῶ.

ἐλίσσω (καὶ εἰλίσσω) περιστρέφω· ἐν 444 κἀνὼ κυκλικὴν κίνησιν, ὥστε νὰ σχηματισθῇ στέφανος· ἀμφὶ χαίτα δρόσον αἵματηρὸν ἐλίχθεισα λαιμοτόμῳ δεσποίνας χειρὶ 442 ἀφοῦ πέριξ τῆς κόμης τῆς δεχθῇ τὸν στέφανον τοῦ φονικοῦ ἡγιασμένου ὕδατος ἀπὸ τὴν λαιμοτόμον χειρὰ τῆς κυρίας μου· ἡ δρόσος (ἐνταῦθα χέρυθες) εἶναι αἵματηρὰ, διότι προσρίζει εἰς τὴν σφαγὴν, διὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον λέγεται καὶ ἡ χεὶρ τῆς ἱερῆας λαιμοτόμος, ἂν καὶ ἄλλοι ἔσφαζον τὰ θύματα

(πρβλ. 40 καὶ 622). Ἡ ἐν Δήλῳ λίμνη, ἣτις εἴλισσε τὸ ὕδωρ αὐτῆς κυκλικῶς (κύκλιον κατηγόρ.) 1103, ἐκαλεῖτο προχοειδής· κατὰ τὸν ἐλγειακὸν ποιητὴν Θέογονν (5) ἡ Αἰτῶ ἔτεκε τὸν Ἀπόλλωνα ἐπὶ προχοειδεὶ λίμνῃ ἐφαραμένη φοίνικος χερσίν· παρὰ πόδ' εἴλισσεν φίλας ματρὸς ἡλικίῳ θιάσους 1145 σύρουσα εἰς κύκλιον χορὸν τοὺς ὁμίλους τῶν συνομηλικῶν μου ἐνώπιον τῆς μητρὸς μου· χεῖρα παιδῶν ἐλίζεν ἐκ Διὸς θρόνων Πυθίων δόμων χθονίας ἀφελεῖν μῆνιν θεᾶς 1271 μὲ τὴν παιδικήν του χεῖρα περιέβαλε τὸν θρόνον τοῦ Διὸς (ἰκετεύων) νὰ ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὸ ἱερὸν τῶν Δελφῶν τὴν ὀργὴν τῆς χθονίας θεᾶς. Βλ. καὶ ὁμήρ. διὰ τοὺς στ. 6 κ.έ.

Ἑλλάς· ἀρχικῶς ἦτο ἐπίθετον (Ἑλλάς γῆ), παραλειπομένου δὲ τοῦ οὐσιαστικοῦ, τὸ ὁποῖον συνώδευεν, ἔγινεν οὐσιαστικὸν (ὡς καὶ τὸ Ἰλιάς, κυρ. ποιήσεις)· ἐν τούτοις διετηρήθη καὶ ὡς ἐπίθετον καὶ δὴ ἐν τῷ ἡμετέρῳ δράματι : Ἑλλάδος στρατηγίας 17 ἑλληνικῆς ἐκστρατείας· Ἑλλάδος γᾶς 448· Ἑλλάδος νεῶς σκάφος 1345 σκάφος ἑλληνικῆς νεῶς, ἑλληνικὴν ναῦν. Ἐπίσης καὶ τὸ Ἑλλην χρησιμοποιεῖται ἐπιθετικῶς, ἐνίοτε μάλιστα μετὰ θηλυκοῦ οὐσιαστικοῦ : Ἑλλην φόρος 72 ἑλληνικὸν αἶμα· Ἑλληνος γῆς 341 ἑλληνικῆς (ἑλληνίδος) γῆς· πατρίδος Ἑλληνος 495.

ἐμέθεν ἐμοῦ.

ἐμπεδος ἔγκυρος, δεσμευτικός.

ἐμπεδώ - ὦ (ὄζον) ἐκπληρῶ.

ἐμπολὰ δωρ., ἀττ. ἐμπολή, ἐμπόριον, ἀγοραπωλησία· ζαχρούσου δι' ἐμπολᾶς νόστον βάρβαρον ἤλθον 1111 ἀντὶ πολλοῦ χρυσοῦ (πωληθεῖσα καὶ ἀγορασθεῖσα) ἤλθον εἰς βάρβαρον χώραν.

ἐμπυρα τά, αἱ διὰ τοῦ πυρὸς θυσίαι· ἐμπυροσκοπία, πυρομαντεία.

ἐνάλιος θαλάσσιος· ἐναλία δορός 255 θαλάσσιον ὕδωρ.

ἐνδος δὸς εἰς χεῖρας (λέγει ἡ Ἰφιγένεια εἰς τὴν θεραπεινίδα τῆς 167).

ἐνθένδε ἀπ' ἐδῶ· τὸ δ' ἐνθένδε 91 (ἐπιρρηματικῶς) ἔπειτ' ἀπὸ αὐτό.

ἐνι 572, ἔνεστι, ὑπάρχει.

ἐνοπή φωνή· ἐπὶ δ' ἔπεισεν κόμαν, παῦσαι νυχίους ἐνοπᾶς 1276 ἐπισεισας (ἀνατινάξας) τὴν κόμην του διέταξε νὰ παῦσουν τὰς νυκτερινὰς φωνὰς (τὴν ὄνειρομαντείαν)· πρὸς τὸ ἐπέσεισεν κόμαν πρβλ. Ἰλιάδ. Α 528 κυανέησιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων· ἀμβρόσια δ' ἄρα χαῖται ἐπερῶσαντο ἀνακτος κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο.

ἐνταυθοῖ 1010 ἐκεῖ· ἐπεξηγήσεις αὐτοῦ τὸ πρὸς οἶκον 1011.

ἐξαίρετος ἐξηρημένος· ἐξαίρετον δὸς μοι τὸδε 755 κάμε μου τὴν ἐξῆς ἐξαίρεσιν.

ἐξακοντίζω ῥίπτω ἀκόντιον· ὅσας χεῖρας ἐξηκόντισα γενεῖου γονάτων τε τοῦ τεκόντος 362 ποσάκις ἔτεινα τὰς χεῖράς μου πρὸς τὸ γένειον καὶ τὰ γόνατα τοῦ πατρὸς μου.

ἐξאלλάσσω ἀλλάσσω ἐντελῶς· 135 ἀφῆνω ἓνα τόπον καὶ πηγαῖνω εἰς ἄλλον.

ἐξανάπτω κρεμνῶ ἐκ τινος, ἀναρτῶ· ἄλλος δὲ (ἐνν. τῶν βαρβάρων) πλεκάς ἐξανήπτεν ἀγκύλας 1408 προσεπάθει νὰ περάσῃ εἰς τὸ πλοῦτον (εἰς τὸν ἰστὸν ἢ ἄλλην προεξοχὴν του) βρόχον (συρτοθηλιά). Καὶ εἰς τὸν προηγούμενον στίχον (χὼ μὲν τις) περὶ βαρβάρων πρόκειται.

ἐξανθέω - ὦ βγαῶν ἄνθη· ἀναφαίνομαι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, « ἀναδίνω »· 300 σύντ. : ὥστε πέλαγος ἁλὸς ἐξανθεῖν αἵματηρόν (κατηγορ.) ὥστε ἡ ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης ἐκοκκίνισεν ἀπὸ αἷμα.

ἐξανήμι ἐκπέμπω, ἐξάγω, κάνω νὰ χυθῇ· ἐπισχέτω καὶ ἐξανιέτω 1459 - 1460 ἐνν. ὁ ἱερεὺς.

ἐξανύτω ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ, φέρω εἰς πέρας.

ἐξάρχω ἀρχίζω, κάνω τὴν ἀρχήν· 743 ὑπαγορεύω.

ἐξαιδάω - ὦ ἐκφωνῶ, λέγω, ἄδω.

ἐξεδρος ὁ ἐκτὸς τῆς ἑδρας· ἐξεδροὶ χθονὸς 80 μακρὰν τῆς χώρας.

ἐξελέγχω 995 κάνω παρατήρησιν, ζητῶ τὸν λόγον.

ἐξένευσας ἐν 1186 ἀόρ. τοῦ ἐκνεύω (ὁ ἰδέ). (Κατ' ἄλλους τοῦ ἐκνεύω κολυμβῶν ἐξέρχομαι εἰς τὴν ξηράν, διαφεύγω).

ἐξεύρημα ἐπινόημα, σχέδιον, στρατήγημα.

ἐξεφίεμαι παραγγέλλω, ἐντέλλομαι.

ἐξίσταμαι ἀπομακρύνομαι.

ἐξόν μτχ. τοῦ ἔξεστιν ἐξόν (ἐνν. φέρειν) 688 ἐνῶ εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποφέρω.

ἐξορμάω - ὦ : ἐξορμῶ ῥεύμα 1437 ἐξαπολύω κῶμα.

ἐπαίρω ἐγείρω, ὑψώνω· παύσω λόγχην ἣν ἐπαίρωμαι 1484 θὰ καταθέσω τὰ ὅπλα, τὰ ὅποια ὑψώνω.

ἐπαυρίσκομαι, ἀόρ. ἐπηυρόμην, ἀπολαύω.

ἐπίεγομαι 1393 στενοχωροῦμαι, πιέζομαι, κακοπαθῶ.

ἐπεμβάση δωρ., ἀττ. ἐπεμβήση, μέλλ. τοῦ ἐπεμβαίνω ἐς πάτραν

ποιτ' ἐπεμβάσῃ 648 ὅα πατήσῃ μιὰ φορὰ τὸ χῶμα τῆς πατρίδος σου.

ἐπευφημέω - ὦ ᾗδω ἐπὶ τινι· ἐπευφήμησαν εὐχαΐσιν παιῶνα 1403 συνῶδουσιν τὰς εὐχὰς μὲ παιῶνα (ὕμνον, δέησιν πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα).

ἐπεύχομαι 508 κρυχῶμαι· τὸ κλεινὸν Ἀργος πατοῖδ' ἐμὴν ἐπεύχομαι κρυχῶμαι ὅτι ἔχω π. τὸ κλ. Ἀ.

ἐπη 723 χρησμός.

ἐπηλυς (ἐπὶ ἤλυσθον) ὁ ἄλλοθεν ἐλθὼν, ξένος. Ἐν 1021 τὸ ἐπιήλυδας ὑποκ. τοῦ ξεινοφρονεῖν.

ἐπιβαίνω 840 παρουσιάζομαι ἐξαίφνης· 1252 γίνομαι κύριος· ἐν 215 τὸ ἐπέβασαν μεταβατικόν· ἐπεβίβασαν, ἔφεραν, ὀδηγήσαν.

ἐπιζέω πίπτω ἐπάνω καὶ ζεματίζω· ἐπέζεσε τὸ Ταντάλειον σπέρμα 987 ἔπεσαν ἐπάνω εἰς τὴν γυνεάν τοῦ Ταντάλου καὶ τὴν ἔκαυσε.

ἐπιθωύσσω δίδω παραγγέλλω κατὰ μεγαλοφῶνας· κόπαις ἐπιθωύσει (= τοῖς κωπηλάταις ἐγκαλεῖται) 1127 ὅα δίδῃ τὸν ῥυθμὸν εἰς τοὺς κωπηλάτας· τὸ ἔργον τοῦτο ἐξετέλει ὁ τριηραρχὴς.

ἐπίκρανον κιονόκρανον, ἡ κορυφὴ τοῦ στόλου.

ἐπιμαστίδιος ὁ ἐπὶ τῷ μαστῷ, ὁ θηλάζων.

ἐπισκήπτω ἀρῆνω παραγγελῖαν, ἐντολήν· πάντα..., ὧν ἐπισκήπτεις πέρι 1077 ὅλα, περὶ τῶν ὁποίων παραγγέλλεις.

ἐπισκοπέω - ὦ 1414 προστατεύω, ἐπιβλέπω.

ἐπιστέλλω παραγγέλλω.

ἐπιστολή ἐντολή, παραγγελίαν· ἐπιστολή, γράμμα.

ἐπιστροφή 671 ἐπικοινωνία· πάντες, ὧν ἐπιστροφὴ τις ἦν 671 πάντες, ὅσοι εἶχον κάποιαν ἐπικοινωνίαν πρὸς ἄλλους ἀνθρώπους· πρβλ. Ὀδ. α 177 : καὶ κείνος ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων.

ἐπίσχη ὑποτακτ. ἀορ. τοῦ ἐπέχω ἐμποδίζω· μηδὲν μ' ἐπίσχη γε 912 τίποτε νὰ μὴ μὲ ἐμποδίσῃ.

ἐπίσχω ἐκτεταγμένος τύπος τοῦ ἐπέχω ἀκουμπῶ· ἐπισχέτω καὶ ἐξαμείτω 1459 - 1460 ἐνν. ὁ ἱερεὺς.

ἐπόμνυμι ὀρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομά τινος.

ἐπτάτονος ἐπτάχορδος· ἔχων κέλαδον ἐπτατόνου λήρας 1128 παίζων τὴν ἐπτάχορδον λύραν.

ἐπωμῖς 1) τὸ ὑπερέχον ἄκρον τοῦ βραχίονος, ἐνθα συνδέεται μὲ τὸ ὀστοῦν τῆς κλειδός· 2) τὸ παρὰ τὸν ὦμον μέρος τοῦ χιτῶνος· ἐν 1404 ἡ χεὶρ ὀλόκληρος ἀπὸ τοῦ ὦμου· γυμνὰς ἐκ ἀπέλων ἐπωμίδας κόπη

προσαρμόσαντες ἐπιθέσαντες εἰς τὰς κόπας χεῖρας γυμνωθείσας ἀπὸ τοὺς πέπλους μέχρι τῶν ὤμων.

ἐπώνυμος ὁ φέρων τὸ ὄνομα, ὁ ὀνομασθεὶς ἀπὸ κάποιου ἢ κάτι. Τὸ εἰς Ἀλὰς ὑπὸ τοῦ Ὁρέστου κομισθὲν ξόανον τῆς Ταυροπόλου Ἀρτέμιδος ἦτο κατὰ τὸν Εὐριπίδην 1454 ἐπώνυμον τῆς χώρας τῶν Ταύρων καὶ τῶν περιπολήσεων τοῦ Ὁρέστου· βλ. Ταυροπόλος.

ἐπτωτίδες αἱ, προσεζοχαὶ ἐκατέρωθεν τῆς πρῶρας, ἐπὶ τῶν ὁμοίων ἐσπερέων τὰς ἀγκύρας.

ἐράω - ὦ πολῶ, ἐπιθυμῶ· σὺ τοῦτ' ἔρα 516 σὺ ἔχε αὐτὸν τὸν ἔρωτα, κράτει αὐτὴν τὴν χαρὰν διὰ τὸν ἑαυτὸν σου.

ἔργον : ἐν ἔργῳ 1190 ἐν ἐνεργείᾳ.

ἐρείψιμος κατερριμμένος εἰς ἐρείπια· πᾶν ἐρείψιμον στέγος βεβλημένον πρὸς οὐδας ἐξ ἄκρων σταθμῶν 48 ὅτι ὀλόκληρος ἡ στέγη κατέπεσε (« σωριάστηκε ») εἰς τὴν γῆν ἀπὸ τὰς κορυφὰς τῶν στύλων. Ἐπειτα ἀπὸ αὐτοῦ πρέπει νὰ φαντασθῶμεν ὅτι καὶ οἱ στῦλοι (πλὴν ἐνὸς) ἔπεσον, ἀλλ' ὁ ποιητὴς θεωρεῖ περιττὸν νὰ προσθέσῃ καὶ τὴν λεπτομέρειαν ταύτην, ἐφ' ὅσον λέγει ὅτι μόνον εἷς στῦλος ὑπελείφθη.

ἐρέσσω κοπιηλατῶν· πτεροῖς ἐρέσσω 289 κινῶ τὰς πτέρυγας ὥς ὁ κοπιηλάτης τὰς κόπας, « φτερολάμνω ».

ἐρετμὸν κόπη· ἐρετμοῖσι καὶ λόγχαις 1110 δοτ. ὄργαν. : αἱ νεανίδες αἱ ἀποτελοῦσαι τὸν χορὸν ἡχμαλωτίσθησαν μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς πατρίδος τῶν (πύργων ὀλομένων) καὶ ῥιφθεῖσαι εἰς τὰ πλοῖα μετεφέρθησαν (ὡς φορτίον καὶ ὅχι ὡς ἐπιβάτιδες, διὰ τοῦ ἐν ναυσὶν καὶ ὅχι ἐπὶ ναυσὶν) διὰ τῶν κοπῶν καὶ τῶν λογχῶν τῶν ἐχθρῶν.

Ἐρινύες θεότητες τοῦ Ἄδου, ἀδυσώπητοι τιμωροὶ τοῦ ἐγκλήματος ἐπὶ τῆς γῆς. Συνήθως ἀναφέρονται τρεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἡμέτερον δρᾶμα ἐκτὸς τῶν τριῶν, αἵτινες κατεδίωκον τὸν Ὁρέστην 285 κ.έ. ἦσαν καὶ ἄλλαι, αἵτινες συμμορφωθεῖσαι πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔπαυσαν τὴν καταδίωξιν 968. Διὰ τὸ ὅλον χωρίον 291 κ.έ. βλ. ἀλλάσσομαι.

ἐρμηνεύς ἐξηγητὴς, διερμηνεύς. Ἐν 1302 ὁ Ἀγγεῖλος λέγων ἐρμηνεύς ὁδε (αὐτὸς ὁ ἀγγελιαφόρος) ἐννοεῖ τὸ ῥόπτρον (« χτυπητῆρι ») τῆς θύρας τοῦ ναοῦ, τὸ ὁποῖον χτυπᾷ ἐκείνην τὴν στιγμήν.

ἔρος ὁ, ἔρως.

ἔρω πω βαδίζω, πηγαίνω.

ἔρρω ἐχάθην, ἔσβησα· 187 σύντ.: ἔρρει τὸ φῶς τῶν σκήπτρων τῶν οἴκων τῶν Ἀτρειδῶν.

ἐσθήσω 742 μέλλ. τοῦ ἐσβαίνω (μεταβατ.)· σύντ.: ἐσθήσω (τὸν Πυλάδην) σκάφος νεὸς εἰς τὴν ναῦν (περίφρ.)· πρβλ. ἐπέβασαν 215.

ἐσέρχομαι: ἐσηλθεν ἡμᾶς 1340 ἐφοβήθημεν, « μᾶς μπῆκε ἡ ἰδέα ».

ἐσταίην εὐκτ. πρσμ. τοῦ ἵσταμαι· χοροῖς ἐσταίην 1143 « νὰ στεκόμουν στοὺς χοροὺς », νὰ ἐλάμβανα μέρος εἰς τοὺς χοροὺς (εὐχή).

ἔστε ἕως ὅτου.

ἐστίαιμα φίλευμα, παράθεσις γεύματος· 387 βλ. Τάνταλος.

ἐτήτυμος ἀληθής, φιλήλθης, ἀξιώπιστος.

ἔτλαν δωρ., ἀπτ. ἔτλην, ἀόρ. ῥήματος μὴ ἀπαντῶντος ἐν τῷ ἐνεστώτι μέλλ. τέλησμαι, παρκαίμ. τέτληκα· τόλμαν ἦν ἔτλη πατὴρ 862 « γι' αὐτὸ ποὺ βάσταξε ἡ καρδιά τοῦ πατέρα μας νὰ ἀάμη »· ἔτλαν 869 ἀπετόλμησα, « βάσταξε ἡ καρδιά μου »· ὁμοίως 924.

εὖ καλὰ ὡς εὖ 533, 540 τί ὥραϊα, πόσον καλὰ· τὸ εὖ 580 τὸ καλόν, ἡ ὕλησις· φρονῶ εὖ 353 εἶμαι εὐνοϊκὰ διατεθειμένος, συμπαθῶ· βλ. δυνατῆς.

εὐάλιος δωρ., ἀπτ. εὐήλιος· εὐάλιον πῦρ 1139 τὸ ὥραϊον πῦρ τοῦ ἡλίου.

εὐγάθητος (γηθεὺ χάρις) χαρμύσυνος· οὐκ εὐγάθητος 212 θλιβερός.

εὐγομφος (γόμφος ἥλος) καλῶς συνηρμοσμένος.

εὐδαιμονέω - ὦ εἶμαι εὐδαίμων· 543 σύντ.: τί δὲ (προάσσει) ὁ στρατηγός, ὃν λέγουσ' εὐδαιμονεῖν;

εὐδαίμων ὁ ἔχων τὸν δαίμονα εὖ διακείμενον, εὐτυχής· 544 σύντ.: (ὁ στρατηγός), ὃν γ' ἐγὼ οἶδα, οὐκ ἔστι τῶν εὐδαιμόνων.

εὐδόκιμος ἐντιμος, ἐνδοξος· παρθένος εὐδοκίμων γάμων 1144 παρθένος προσωρισμένη διὰ καλὸν γαμβρόν, « ἀρχοντογυρεμένη ».

εὐερνῆς (ἔρνος τό, βλαστός) καλλίβλαστος.

εὐθυνηρία τὸ μέρος τῆς πρύμνης, ὅπου εἶναι προσηρμοσμένον τὸ πηδάλιον.

εὐήρης καλοτακτισμένος· 1050 βλ. πίτυλος.

εὐκταῖος καθωσιωμένος, « ταμένος ».

εὐλαβεστέως 1375 μὲ περισσώτερας προφυλάξεις.

εὐμίτος ὁ ἔχων ὥραϊας κλωστάς· εὐμίτοι πλοκαὶ 817 τὸ συντάξιμα τῶν ὥραϊων νημάτων.

εὐναῖος (εὐναί αἰ, λίθοι χρησιμεύοντες ὡς ἄγκυρα καὶ εἴτα ἐν γένει ἢ ἄγκυρα) ὁ σχετικὸς μὲ τὴν ἄγκυροβολίαν ὁ δίδων εἰς τὸ πλοῖον τὴν κατεύθυνσίν του.

εὐνὴ κλίνη, κατὰ κλισίαι· ὕπνουδροφεραὶ γὰς εὐναί 1266 κατὰ κλισίαι πρὸς ὕπνον εἰς σκοτεινὰ ὑπόγεια· τὸ δροφερὸς εἰς τὸ εὐναί καθ' ὑπαλ-
λαγὴν ἀντὶ εἰς τὸ γὰς. Βλ. καὶ δροφερός.

εὐξύνετος εὐνόητος· 1092 βλ. ξυνετοί.

εὐολβος ζάπλουτος.

εὐπαις ὁ ἔχων καλὰ παιδιὰ· εὐπαις γόνος 1234 τοκετός, καθ' ὃν ἔρχονται εἰς τὸν κόσμον καλὰ τέκνα, (καὶ εἴτα) τὰ καλὰ τέκνα· ὥστε : εὐπαις ὁ Λατοὺς γόνος, τὸν ποτε Ἀηλιάς ἐν καρποφόροις γυάλοις εἵκτε, χρυσοκόμην ἐν καθάρᾳ σοφόν, ἃ τ' ἐπὶ τάξων εὐστοχία γάνυται λαμπρὰ εἶναι τῆς Ἀητοῦς τὰ παιδιὰ, τὰ ὅποια κάποτε ἐν Δήλῳ εὐρισκαμένη ἐγέννα μέσα εἰς τὰς καρποφόρους κοιλιάδας τῆς, δηλ. (ὁ Ἀπόλλων) ὁ χρυσομάλλης, ὁ σοφὸς κιθαρωδός, καὶ (ἡ Ἀρ-
τεμις), ἡ ὅποια καμαρώνει διὰ τὴν ἱκανότητά της εἰς τὴν τοξοβολίαν. Τὸ χρυσοκόμην καὶ σοφὸν αἰτιατ. ἀντὶ ὀνομαστ. καθ' ἑλξιν πρὸς τὸ ἀναφορικὸν τὸν (= ὃν).

εὐπηνος (πῆνη μασούρι, μίτος τοῦ μασουριοῦ, ὑφάδι) καλῶς ὑφασμένους· εὐπηνοὶ ὑφαί 814 καλοῦφασμένον ὕφασμα· εὐπηνοὶ ὑφαί πέπλων 312 καλοῦφασμένους πέπλους· πέπλων ἄγαλμά σοι θήσουσιν εὐ-
πήνους ὑφάς 1464 θὰ σοῦ ἀφιερώνουν ὡς εὐπρόσδεκτον δῶρον τοὺς καλοῦφασμένους πέπλους των· ἡ Ἀρτεμις ἐτιμᾶτο καὶ ὡς θεὰ τοῦ τοκετοῦ (Εἰλείθουια), μετ' αὐτῆς δὲ καὶ ἡ Ἰφιγένεια· πρβλ. 1097 καὶ 1228.

εὐρωπὸς εὐρύς (πρβλ. κοιλωπὸς 236, στενωπός)· χάσμα εὐρωπὸν πέτρας 626 πλατὺ βραχῶδες βάραθρον. Πρβλ. 1155.

εὐσεβής 743 σεβαστός, ἀπαράβατος.

εὐσημος (ραῦς) 1383 ἡ ἔχουσα ὠραῖον σῆμα, ζυλόγλυπτον παρά-
στασιν· τοιαῦτα σήματα, κοσμήματα συγχρόνως καὶ διακριτικὰ, εἶχον καὶ τὰ πλοῖα τῶν Ἀχαιῶν τῶν πλευσάντων κατὰ τῆς Τροίας, ὡς περι-
γράφει ὁ Εὐριπίδης ἐν τῇ Ἰφιγενείᾳ τῇ ἐν Ἀδλίδι 231 κ.έ.

εὐτραφής καλοθρεμμένος, εὖσωμος, ἀκμαῖος.

εὐτρεπής τακτοποιημένος, συγυρισμένος, ἔτοιμος· οὐκ ἂν φθάνοις εὐτρεπῇ ποιουμένη 245 εὐτρέπισον τάχιστα.

εὐτρεπίζω τακτοποιῶ.

εὐτυχέω - ὦ 329 ἐπιτυγχάνω.

εὐτυχία 1490 βλ. μοῖρα.

εὐυδρος ὁ ἔχων ἄφθονον ἢ ὥρατον ὕδωρ.

εὐφαιμέω - ὦ δωρ., ἀπτ. -φημ-, τηρῶ θρησκευτικὴν σιγὴν.

εὐφημος ὁ λέγων εὐοίωνα, ὁ ἀποφεύγων δυσοίωνους λέξεις, ὁ τηρῶν θρησκευτικὴν σιγὴν (διότι, ἐάν ὁμιλῇ, δύναται νὰ ἐκστομίσῃ καὶ ἄκων λέξιν δυσοίωνον)· εὐφημα γόνει 678 « μὴν κακομελετῆς », καλομελετῆς, σιῶπα.

εὐχομαι 21 τάζω.

ἐφρεστῶς ὁ ἐπὶ τινι ἐστῶς, ἐπιστάτης, ἐπιμελητής.

ἐφρίεμαι 1483 ὀρίζω.

ἔχω κρατῶ· μία τύχη ἔχει 1065 μία τύχη ἀναμένει· ἔχε πόδα 1159 σταμάτα.

ζάθεος πανίερος.

ζάχρυσος πολύχρυσος· 1111 βλ. ἐμπολά.

ζηλώματα μεγάλη, ἀξιοζήλευτος εὐτυχία· ἐξ οἷων καλῶν καὶ πατρὸς ζηλωμάτων 379· τὸ πατρὸς καὶ εἰς τὸ καλῶν καὶ εἰς τὸ ζηλωμάτων.

ζῶα ζωή· τὸ χάριν ἔχω ζῶας, χάριν ἔχω τροφῆς 847 (εὐγνωμονῶ διὰ τὴν ζωὴν του καὶ τὴν ἀνατροφὴν του) ἐπεξηγεῖται διὰ τῶν ἀμέσως ἐπομένων δύο στίχων.

ζῶνα 204 ἡ παρθενικὴ ζώνη· βλ. δεσδαίμων.

ῆ 407, 1168 μήπως.

ἡγγέλης ἡγγέλθης· ταῦτ' αὐτ' ἡγγέλης μαρεῖς· 932 ἀπὸ τῆ εἶναι ἄρά γε ἡ μανία, ποῦ ἔφεραν τὴν εἰδήσιν ὅτι σὲ κατέλαβε ;

ἡδονή· εἴ τι δὴ σοι τοῦτ' ἐν ἡδονῇ μαθεῖν 494 εἰ ἡδὲ τί σοι μαθεῖν τοῦτο· εἶχον ἡδονὴν 954 ἐτέρποντο (πίνοντες)· ἡδοναὶ ἀγγελμάτων 1184 ἡ ἐκ τῶν εἰδήσεων εὐχαρίστησις· 908 βλ. ἐκβαίνω.

Ἡλέκτρα θυγάτηρ τοῦ Ἀγαμέμνονος, σύζυγος τοῦ Πυλάδου 915. Ἐν 562 λέγεται παρθένος : ὁ γάμος της ἔγινε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς της.

ἦμαι κἀθημαι· ἦμεν ἡμενοι 1339 ἐκathήμεθα.

ἦτις 381 ἀναφορ. αἰτιολ.

θαλλὸς βλαστὸς.

θάλος τό, βλασπάρει καὶ μεταφρ. (βλ. Ἀγαμεμνόνειος).

θαμὰ συχνά.

θάρσος 730 βλ. πίπτω.

θάσσω κάθηναι· δαίμονες τινες θάσσουσιν οἷδε 268 νά, κάποιος
 ὁπλὸς κάθηνται ἐκεῖ· εἴτ' οὖν ἐπ' ἀκταῖς θάσσεται Ἀπολλόφων, ἢ Νη-
 ρέως ἀγάγματα 272 ἂν πάλιν σεῖς, πρὸς κάθηνθε εἰς τὴν ἀκτὴν, εἴθε
 οἱ Διόσκουροι ἤ καμάρια (δηλ. ἐργονοὶ) τοῦ Νηρέως, ἐνν. ἔλεω ἡμῖν
 γένεσθον.

θαῦμα· ὃ θαῦμα—πῶς σε μεῖζον ὀνομάσας τέχνη· ὃ θαῦμα...
 ποῖον ἐντονωτέρην λέξιν νά μεταχειρισθῶ, διὰ νά χαρακτηρίσω ὁρθῶς
 τὸ πρῆγμα.

θαυμαστός· ἐν τοῖσι θαυμαστοῖσι καὶ μύθων πέρα 900 μεταξὺ
 τῶν θαυμαστῶν καὶ ἀνεκφράστων.

θελκτήριον εὐχάριστον, καταπραϋντικόν· κεῖται θελκτήρια 166
 προσφέρονται κατ' ἔθιμον ὡς θελκτήρια.

θέλω· τίς ὑμῶν γησιν ἢ τίς οὐ θέλειν ταῦτα· 1072 ποῖα ἀπὸ σᾶς
 δηλοῖ ὅτι τὰ δέχεται ἢ ποῖα ὅτι δὲν τὰ δέχεται αὐτά·

θέμις δίκαιον, ὁρθόν, ἐπιτετραχμένον· 1035 καὶ 1037 σύντ.· λέ-
 ξομεν ὡς οὐ θέμις γε θύειν θεῶ· οὐ καθαρὸν ὄντα (ἄνθρωπον μι-
 ρόν).

Θέμις θεὰ τῆς δικαιοσύνης, τοῦ νόμου καὶ τῆς τάξεως.

θεόδμητος (δέμω) θεόκτιστος, Αἰ Ἀθῆναι θεόδητοι 1449, διότι
 ἐπιστεύετο ὅτι ἐκτίσθησαν ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς.

θεραπεία 314 περιποιήσις, ὑπηρεσία.

θεραπεύω· Μοῦσας θεραπεύει 1105 διατελεῖ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν
 Μουσῶν.

θέσφατον (θεὸς γημί) χρησμός· οὐ τὸ τοῦδε γ' αἴτιον γενήσεται
 πεσεῖν ἄχρηστον θέσφατον 121 δὲν θὰ γίνω βέβαια ἐγὼ ὁ αἴτιος νά
 πέσῃ ἄχρηστος (νά ματαιωθῇ, νά μὴ ἐκπληρωθῇ) ὁ χρησμός· τὸ τὸ
 τοῦδε ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ τὸ ἐμόν, ὅπως τὸ ὅδε πρὸς τὸ ἐγὼ· μαντεῖαι
 θεσφάτων 1255 χρησμοί· θεσφάτων αἰοδαὶ 1283 ἑμμετροὶ χρησμοί·
 βλ. πολυάνωρ.

θηράω—ῶ 1426 συλλαμβάνω· θηράομαι—ῶμαι 1311 ἐπιδιώκω.

θοάζω ταχέως κινῶ· 1141· ὁ Χορὸς θὰ ἐπεθύμει νά εἶχε πτερὰ,
 διὰ νά διασχίσῃ τὸ οὐράνιον διάστημα καὶ νά σταματήσῃ, ὅταν θὰ
 ἐφθηνεν ἐπάνω ἀπὸ τὴν οἰκίαν του.

Θόας βασιλεὺς τῶν Ταύρων. Ὁ Εὐρ. 33 παράγει τὸ ὄνομά του ἐκ τοῦ θοός (θέω) ταχύς.

θοός (θέω τρέχω) ταχύς· θοαῖσιν ἵπποις 2 διὰ τοῦ ταχύος ἄρματος.

θορῶν μτχ. ἀορ. τοῦ θορώσκει.

θοῦμόφυλον 346 τὸ ὁμόφυλον βλ. ἀναμετρέομαι.

θριγκὸς ὁ, ἡ στεφάνη, ἡ ἀνωτάτη σειρὰ λίθων ἐν τῷ τοίχῳ, ἥτις ἐξεῖχε τῶν λοιπῶν.

θρίγκωμα θριγκός, γεῖσον.

θρώσκω πηδῶ, σκιρτῶ.

Θυέστης υἱὸς τοῦ Πέλοπος, ἀδελφὸς τοῦ Ἀτρέως. Τὰ περὶ τῆς ἐριδος τῶν δύο ἀδελφῶν βλ. ἐν λ. διενέω.

θυηπόλος ὁ ἀπασχολούμενος εἰς τὰς θυσίας, ἱερεὺς.

θυμόομαι - οὔμαι ὀργίζομαι, θυμῶνω.

θυτήριον θυμα.

ιέρεια (ἄττικὸς τύπος) ἱέρεια.

ιερεὺς 360 σφαγιαστής.

ἴημι ῥίπτω· ἐν 298 βυθίζω (τὸ ξίφος).

ἰκνέομαι - οὔμαι 1069 ἱκετεύω.

ἴνα 394, 1344 ὅπου.

ἰὸς ὁ, βέλος.

ἴππευμα πορεία ἐφ' ἵππου ἢ ἄρματος. Ἐν 1428 ἐκ τοῦ ἱππεύμασιν ἐκ γῆς νοητέον κατὰ ζεύγμα διώγμασιν εἰς τὸ ἐκ θαλάσσης.

ἱππόδρομος 1138 τὸ οὐράνιον διάστημα, ἀπὸ τοῦ ὁπῶν περνᾷ τὸ ἄρμα τοῦ ἡλίου.

ἰσῆρης ἴσος.

ἴστημι: ἴστημι βοῆν 1307 « μπήχω φωνές ».

ἱστορέω - ῶ ἐρωτῶ.

ἱστὸς 222, 816 ἀργαλειός.

ἴστω 1077 μάρτυς ἔστω (προστακτ. τοῦ οἶδα).

ἴστωρ γνώστης.

ἴχνος: τίθημι ἴχνος ποδὸς 752 πατῶ τὸ πόδι μου.

κάδόκουν 956 καὶ ἐδόκουν· βλ. δοκέω.

κάθαιμος καταματωμένος.

κάθαρμα κάθαρσις, καθαρμός.

καθάρσιος καθαρτικός, ἀγνιστικός, ἀπολυμαντικός. Ἐν 1225 τὸ καθάρσια κατηγορούμενον.

καθιδρύομαι ἐγκαθιδρύω· καθιδρύσαιντο εὐτεχῶς 1481 εὐχομαι νὰ στήσουν μὲ τὸ καλὸ.

καθήμι ῥίπτω κάτω, καταβιβάζω· καθήμι κόμας 52 βγάζω μαλ·λιά· καθήμι δέμας 114 καταβιβάζω τὸ σῶμά μου, καταβαίνω· καθήμι γόνυ 333 γονατίζω· καὶ μὴν καθεῖσαν δέλεαρ ἡδὺ μοι φρενῶν 1181 καὶ ὅμως ἔρριψαν γλυκὺ δόλωμα διὰ νὰ μοῦ δελεάσουν τὴν ψυχὴν· τὸ φρενῶν γεν. ἀντικειμ. εἰς τὸ δέλεαρ· πόντω δὲ δόντες τοῖν ξένοι·ν καθεῖσαν 1353 κατεβίβαζον (τὴν κλίμακα) εἰς τὴν θάλασσαν χάριν τῶν ξένων (διὰ νὰ ἀνέλθουν δι' αὐτῆς οἱ ξ.).

καθοσιόομαι - οὔμαι ὀρίζω νὰ μοῦ θυσιάσουν.

καινός νέος, πρόσφατος, παράδοξος (42), πρωτόπυπος (1029), σοβαρός, σπουδαῖος (239, 1160). Διὰ τὴν τελευταίαν σημασίαν πρβλ. νέον (σοβαρὸν) 237.

καίνω φονεύω· 1170 σύντ. : ἔκανόν τινα βαρβάρων.

καιρὸς εὐκαιρία. Διὰ τὸ ὅλον χωρίον 907 βλ. ἐκβαίνω.

κάκη κακία, φλυότης, ἀνανδρία· κάκην κεκτήσομαι 676 θὰ ἀποκτήσω τὴν φήμην ἀνάνδρου.

κακιστέον δεῖ κακίζειν· κακίζω 1) ὀνειδίζω, κατηγορεῶ· 2) ποιῶ τινα δειλόν· τὸν χρησμόν οὐ κακιστέον 105 δὲν πρέπει νὰ προδῶσωμεν ἐκ δειλίας τὸν χρησμόν.

κάκκομιζόντων 1106 καὶ ἐκκομιζόντων· προσταγ.

κακόομαι - οὔμαι κακοπαθῶ, δυστυχῶ.

καλέομαι - οὔμαι 493 βλ. ὀνομάζω.

καλλίνικος ὁ λαμπρῶς νικήσας· τὸν καλλίνικον στέφανον Ἰλίου 12 τὸν στέφανον τῆς λαμπρᾶς νίκης τοῦ Ἰλίου (γεν. ἀντικειμ.).

καλλιστάδιος ὁ ἔχων ὥραϊον στάδιον· 437 βλ. πολυόρηθος.

καλλιστεῖον βραβεῖον κάλλους· τὸ καλλιστεῖον εἰς ἔμ' ἀναφέρω 23 θεωρῶν ὡς τὸ ὥραιότατον γέννημα (τοῦ ἔτους ἐκείνου) ἐμέ.

καλλίφθογγος ὁ ὥραϊα ἡχῶν.

καλύμματα 372 νυμφικοὶ πέπλοι.

κάμνω ἀποκάμνω. Διὰ τὸ ὅλον χωρίον 1119 βλ. δυσδαιμονία.

κάμπιμος ὁ ἔχων καμπάς, πολύστροφος.

κάμπτω (ἐν τῇ ἁρματηλασίᾳ) στρέφω τοὺς ἵππους περὶ τὸν καμ·

πτήρα· ἐγγὺς τῶν ἐμῶν κάμπεις φρενῶν 815 μεταφορ. ἐκ τῶν ἄρματο-
δρομιῶν ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ θιγγάνεις τῶν ἐμῶν φρενῶν ἐρχεσθαι κοντὰ εἰς
ἐκεῖνο ποῦ ἔχω εἰς τὸν νοῦν μου.

κάντυχόντες 252 καὶ ἐντυχόντες καὶ συναντήσαντες.

κάπῃ καὶ ἐπὶ.

κάπιθες καὶ ἐπίθες.

καραδοκῶ ἀναμένω μὲ προσσχῆν (κυρ. προβάλλων τὴν κεφαλὴν),
προσέχω νὰ ἀποκρούσω.

κασίγγητος ἀδελφός· κασιγγήτη ἀδελφῇ· κασιγγήτω 498 πραγμα-
τικοὶ ἀδελφοί, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἀδελφῶ φιλότητι κασιγγήτοιοι
κόφα 983 ἀγαπητῇ ἀδελφῇ.

Κασταλία πηγὴ τῶν Μουσῶν ἐπὶ τοῦ Πηλίου ὄρους.

καταβάλλω ῥίπτω κάτω 606 σύντ. : αἰσχιστόν ἐστιν ὅστις (= εἴ-
τις) σέσωσται αὐτὸς καταβαλὼν τὰ τῶν γίλων ἐς ξημφοράς.

κατάδω ἄδω τι ὡς ἐπωδὴν (ἔορκα)· κατῆδε βάμβακα μέλι μαγεύ-
ουσα 1337 ἐτραγουδοῦσεν ἀκατανόητα μαγικά τραγούδια (ἐπωδάς,
ἔορκα).

κατάργματα προκαταρκτικὰ τῆς θυσίας.

κατάρχομαι κάνω τὰ προκαταρκτικὰ τῆς θυσίας, π.χ. ῥαντίζω
τὴν κεφαλὴν τοῦ θύματος μὲ ἡγιασμένον ὕδωρ· πρβλ. χερνύτομαι,
χέρνυφ.

κατασβέννυμι· ἐλαίφ σῶμα σὸν κατασβέσω 633· μετὰ τὴν καῦσιν
τοῦ νεκροῦ ἔρριπτον εἰς τὴν χύβολην ἔλαιον καὶ μέλι· ὥστε κυρίως : θὰ
περιχύσω μὲ ἔλαιον τὸ λείψανόν σου, τὴν τέφραν σου.

καταστάζω στάζω κάτω· οὐ καταστάζει γόνος 72 ἀπὸ τὸν ὁποῖον
(βωμὸν) στάζει κάτω τὸ αἷμα.

κατάχαλκος κεκαλυμμένος μὲ χαλκόν· σκυρῶν κατάχαλκος ἐγγέλ-
ω δάφνα 1246 προσφυλαγμένος (κυρ. θωρακισμένος) ἀπὸ τὴν φουντω-
τὴν δάφνην, ποῦ τὸν ἐστιάζε. (Κατ' ἄλλους : σκεπασμένος μὲ φολίδας
χαλκῆς καὶ διαμένων κάτω ἀπὸ τὴν δάφνην).

κατεργάζομαι 1173 φονεύω, « ξεκάνω ».

κατεύχομαι καταρῶμαι.

κατέχω 1498 προστατεύω, κατευθύνω· βλ. Νίκη.

κατήρης ἐφωδιασμένος· καλοστειριασμένος. πρβλ. εὐήρης· 1346
βλ. πίτυλος.

κατολοφύρομαι ὀδύρομαι, θρηνῶ διὰ τινα.

κάτω 481 εἰς τὸν Ἄδην.

κέλαδος ὁ, θόρυβος, ἤχος.

κέλευθος ἡ, πληθ. τὰ κέλευθα, ὁδός.

κέλευσμα παράγγελμα· ἐκ κελεύσματος 1405 κατόπιν παραγγέλματος.

κέρδος: ζητεῖς γὰρ οὐδὲν κέρδος (ἐνν. ἐμοὶ) ὥς θανομένῳ 506 (οὐκ ἂν φοῦσαιμι ἥτις πόλις ἐστί μοι) διότι αὐτὸ πού μοῦ ζητεῖς δὲν με ὠφελεῖ, ἀφοῦ θὰ ἀποθάνω.

κερκίς σάττα τοῦ ἀργαλειοῦ.

κήδειος πένθιμος· κήδειος οἶκος πένθιμον μοιρολόι (βόγγος)· τὸ κηδεῖος οἶκος 147 ὡς καὶ τὸ ἀλγόρις ἐλέγρις 146 παρὰθεσις εἰς τὸ θορήρις 144.

κηδεύω φροντίζω. Ἐν 1213 ἐννοεῖται: καὶ (κηδεύω) φίλων οὐς δεῖ μάλιστα (κηδεύειν)· τραγ. εἰρωνεία.

κῆδος τό, συγγένεια ἐξ ἐπιγαμίας· κήδη πεθερικά· κήδη καὶ δόμους 707 τὸν οἶκον μὲ τὸν ὁποῖον ἔχεις συμπεθεριάσει· ἐν διὰ δυοῖν.

κηροδέτας δωρ., ἄττ. κηροδέτης, κηρόδετος, διὰ κηροῦ συγκεκολλημένους· κηροδέτας κάλαμος 1125 σῦριγγ ἀποτελουμένη ἀπὸ καλαμίσκους ἀνίστους παραλλήλως τοποθετημένους καὶ κολλημένους ἀναμεταξύ των μὲ κηρόν. Τὴν σῦριγγα ἐπενόησεν ὁ Πάν.

κηρύσσεται 527 διαδίδεται.

κινδύνευμα ἐπικίνδυνος ἐπιχείρησις, τόλμημα· τὸ κινδύνευμα γίνεται καλὸν 1001 ἡ ἐπικίνδυνος ἐπιχείρησις λαμβάνει αἰσίαν ἐκβασιν, ἐπιτυχάνει. Κατὰ τὴν Ἰφ. ἐπιτυχὴς θὰ εἶναι ἡ ἐπιχείρησις, ἐὰν κατορθωθῶν δύο πράγματα συγχρόνως (εἰ ταῦτα γενήσεται ἔν τι ὁμοῦ), δηλ. καὶ τοῦ ἀγάλματος ἡ μεταφορὰ εἰς τὸ πλοῖον καὶ τῆς ἰδίας ἡ ἐπιβίβασις· πρὸ τοῦ αἴσεις 1000 νοητέον τὸ εἰ.

κληδουχέω - ὦ εἶμαι κλειδοῦχος, πυλωρός (πρβλ. 1152), ἰερεὺς.

κληδοῦχος ἡ, κλειδοῦχος, φύλαξ, ἰέρεια· 130 σύντ.: πέμπω πόδα (φέρω τὸν πόδα, ἔρχομαι) παρθένιον ὅσιον δούλα κληδοῦχον ὁσίας (τῆς Ἰφ.).

κλήζομαι καλοῦμαι, ὀνομάζομαι, λέγομαι, ἀναφέρομαι, εἶμαι (917).

κλήθρον μάνταλος, ἀμπάρα· ἡ χαλκότηνυκτα κλήθρα λόσαντες μοχλοῖς... ὧν οὐδὲν ἴσμεν 99 ἡ (θὰ εἰσέλθωμεν), ἀφοῦ παρὰβιάσωμεν διὰ

μοχλῶν τοὺς χαλκοὺς αὐτῶν μακτάλους ... πράγματα ἀπὸ τὰ ὅποια δὲν ἔχομεν ἰδέαν· χαλῶ κλήθρα 1304 ἀνοίγω τὴν θύραν.

κλισία τόπος πρὸς κατάκλισιν· κλισία λέγεται 856 εἰρή, νυμφική κλίνη.

κλύδων ὁ, κύμα, τρικυμία, θαλασσοταραχή· οὐκοῦν πρὸς αὐτὸν ναὸν ἐκπίπτει κλύδων· 1196 δὲν φθάνουν λοιπὸν τὰ κύματα μέχρις αὐτοῦ τοῦ ναοῦ·

κλύζω περιβρέχω, ξεπλένω.

κλύω ἀκούω· κλύοντά σου 768 ἐκ μέρους σου.

κοιλωπὸς βαθουλός.

κοινός· κοινῇ δόξα 718 μὲ ἐν ὄνειρον κοινόν δι' ὅλους· ὅλοι ὄνειρεῖνται νὰ πλουτήσουν, ἀλλὰ, ὡς καθορίζεται ἀμέσως ἔπειτα 419 - 420, ἡ φιλόπλουτος αὕτη διάθεσις ἔχει διαβαθμίσεις· κοινὰ χάρις ὄλβου 455 κοινῇ (εἰς κάθε ἄνθρωπον προσιτῇ) εὐτυχία· ἐν 452 - 455 ὁ Χορὸς εὐχεται νὰ εὐρίσκηται, ἐν ὄνειρῳ τοῦλάχιστον, εἰς τὴν πατρίδα του (νὰ ὄνειρεῖται ὅτι εὐρίσκηται εἰς τὴν π.) καὶ οὕτω νὰ εὐχαριστῇται καθ' ὕπνου, πράγμα τὸ ὅποιον εἶναι εὐτυχία προσιτῇ εἰς ὅλον τὸν κόσμον· τὸ τετραπλὸν ἔπνον ἀπόλασιν καὶ τὸ κοινὰν χάριν ὄλβου ἐλευθερίαν παρὰθέσεις εἰς τὰ προηγούμενα· ἐς τὸ κοινὸν δίδωμι 673 ἀνακοινώνω.

κοινόφρων ὁ κοινὰ φρονῶν. Ἐν 1008 κοινόφρων σοὶ ἀντὶ τοῦ συνήθους κοινῇ σὺν σοί· εἰς τὸ κοινόφρων ζῆν ἀντιστοιχεῖ τὸ λαχεῖν ἴσον θανάων (= κοινῇ θανεῖν).

κοινωνός 1173 κοινός.

κοίρανος ἄρχων, κυβερνήτης, βασιλεὺς.

κόμη· ἀποκοπτομένη προσεφέρετο εἰς τοὺς νεκροὺς ὑπὸ τῶν οἰκείων (174, 703) ἢ ὅλη ἢ βόστροχοί τινες. Ἡ Ἰφιγένεια θυσιάζομένη ἐν Αὐλίδι ἠθέλησεν, ἀφοῦ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ταφῇ εἰς τὴν πατρικὴν γῆν, νὰ τεθῇ εἰς τὸ ἐν αὐτῇ κενοτάριόν της ἡ κόμη της τοῦλάχιστον 820· ἡ σύνταξις 820· (οἶσθα) δοῦσα σὰς κόμας φέρεται σὴ μητοί· Ἡ Κλυταιμῆστρα λοιπὸν δὲν εἶχε συνοδεύσει τὴν Ἰφιγένειαν εἰς τὴν Αὐλίδα· τὸ ἀντίθετον λέγεται εἰς τὴν Ἰφ. Αἰλ.

κομίζομαι λαμβάνω διὰ τὸν ἑαυτὸν μου· φέρω.

κοντός κοντάρι. Ἐν 1350 τῶν ναυτῶν τινες εἶχον, δηλ. συνεκράτους, τὴν πρῶταν διὰ τῶν κονταρίων, διὰ νὰ μὴ «διπλωρῶσι» τὸ πλοῖον, ἀφοῦ εἶχον σηκώσει τὴν ἄγκυραν.

κορᾶν δωρ. γεν. πληθ.

κόσμος 632 κοσμήματα, προσφοραὶ εἰς νεκρὸν, κτερίσματα· θεᾶς κόσμοι 1223 στολίδια τοῦ ἀγάλματος τῆς θεᾶς.

κούρα κόρη· δία κούρα 404 ἡ Ἀρτεμις.

κοῦφος ἐλαφρὸς.

κόχλος μέγα κογχύλιον· ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς σάλπιγγς.

κράτα τό, (αἰτιατ. καὶ σπανιώτατα ὡς ὀνομαστ.) κεφαλὴ· κρατὰ κούφαντες 1207 τὰς κεφαλὰς (τῶν ξένων) καλύψαντες.

κρατήρ ἀγγεῖον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου κεράννυνται (ἀναμειγνύονται) ὑγρά· ἐν 160 κραῖμα· 159 κ.έ. σύντ. : ῥ̄ (κασιγνήτῳ) μέλλω ὑδραίνειν ἐν κότοις γαίης τάσδε χοᾶς κρατήρᾳ τε τὸν φθιμένον (τὸ εἰς τοὺς νεκροὺς προσφερόμενον κραῖμα), (δηλ.) πηγὰς τ' οὐρεῶν ἐκ μόσχων (γάλα) Βάκχον τ' οἶνηρὰς λοιβὰς (οἶνον) ξουθᾶν τε πόνημα μελισσᾶν (μέλι).

κρεῖσσον ἐν 836 ἀντὶ τοῦ μᾶλλον : κρεῖσσον ἢ λόγοισιν περισσώτερον ἢ ὅσον δύναται τις νᾶ εἶπῃ.

κρηπὶς βάσις, βᾶθρον.

κτησάμενος 696· μετὰ τὸ δάμαρτ' ἔχειν ὁ Ὀρέστης διακόπτει ὀλίγον τὸν λόγον του καὶ ἔπειτα συνεχίζει ἀνακολούθως : γένοιτ' ἄν... ἐξαλειφθεῖη ἄν...

κυάνεος μαυρογάλαζος, σκοτεινός· ἐπίθ. τῆς θαλάσσης (κυρίως τῆς τετραρχμένης).

Κυκλωπὶς ἐστία 845 αἱ Μυκῆναι ὡς περιβαλλόμεναι ὑπὸ κυκλωπέων (ὑπὸ τῶν Κυκλώπων κτισθέντων) τειχῶν.

Κύνθιος ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Κύνθον, ὄρος τῆς Δήλου· παρὰ Κύνθιον ὄχθον 1098· ἡ παρὰ ἐνοσεῖται καὶ εἰς τὰς ἐπομένους αἰτιατικὰς : φρόνικα, δάφναν, θαλλόν, λίμαν.

κυρέω-ὦ τυγχάνω· 1297 συναντῶ· πολλὰ πολλῶν κρυεῖ 759 πολλὰ προβλέψεις πολλὰ ἐπιτυγχάνουν· ἄλλα ἐξ ἄλλων κρυεῖ 865 ἡ μία συμφορὰ διαδέχεται τὴν ἄλλην.

κῶλον μέλος τοῦ σώματος, κυρίως τὸ σκέλος· κῶλα ἡκοντίζετο 1369 « ἔπεφταν κλωτσιές ».

κώπα δωρ. ἄττ. κώπη· ἐν 140 στόλος.

λάβρος ὀρμητικὸς, σφοδρὸς.

λαγών ἡ, λαγγόνι (τὸ ὑπὸ τὰς πλευρὰς κοίλωμα τοῦ σώματος).

λάθα δωρ., άττ. λήθη.

λάινος (λῆας, ὁ λίθος) λίθινος.

λακτίζω κλωσῶν· πρὸς κῶμα λακτίζοντες 1396 πρὸς τὰ κύματα πλάκινοντες· πρβλ. πρὸς κέντρα λακτίζειν παροιμ. περὶ ματαίας ἀντιστάσεως.

λαμβάνομαι πίνωμαι ἀπὸ κάπου· νεὸς λάβεσθε κόπαις 1386 κυρίως : « πιαστῆτε ἀπὸ τοῦ καράβι μὲ τὰ κουπιά », δηλ. γίνετε κύριοι τοῦ πλοῦ, κατευθύνετε τὸ πλοῖον διὰ τῶν κωπῶν.

λάμπω : λάμπομαι πρὸς 1155 κἀγομαι.

λανθάνω διαφύγω τὴν προσοχὴν ἐν 118 κ.έ. σύντ. : χορῶν (νὸς) χορεῖν ὅποι (τῆς Ταυρικῆς) χθονὸς κορύψαντε δέμας λήσομεν.

λάσχω λέγω· ἀδδὴν λακῶν 976 φωνὴν ἐκβαλῶν.

λάτρευμα λατρεῖν· πολύχορσα λατρεύματα 1275 λατρεῖν, ἡ ὁποία κάνει νὰ συρρεῖσθαι πολὺς χρυσός. Τὰ περιλάλητα πλοῦτι τῶν Δελφῶν ἀπέκειντο εἰς τοὺς Θησαυρούς.

λατρεύω 1115 ὑπηρετῶ.

Λατῶ δωρ., άττ. Λητῶ, ἡ μήτηρ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος.

λείπω : ὦν γε δυνατὸν οὐδ' ἐγὼ λείψω χάριν καὶ ἐγὼ δὲν θὰ παρλείψω νὰ κάμω πρὸς εὐχαρίστησίν σου κάτι ἀπὸ ἐκεῖνα τοῦλάχιστον, ποὺ εἶναι δυνατόν.

λέκτρον κλίνη, κλίνη νυμφική, γάμος· ἔγρημε λέκτρα 538 ἔγρημε γάμον (σύστοιχ. ἀντικείμεν.)· δόλια (ἐνν. λέκτρα ἔγρημε) 539 ὁ γάμος, ποὺ ἔκαμε, ἦτο δόλιος.

λέξεται 1047 παθητ.

λεπαιὸς πετρώδης, ἀπόκριμνος.

Λευκοθέα θαλασσία θεά.

λέχος τό, κλίνη, συζυγική κλίνη, γάμος.

Λήδα ἡ σύζυγος τοῦ Τυνδάρεω.

λῆμα φρόνημα.

λιβὰς ἡ, σταγὼν, ῥυαξ.

λινόδετος δεδεμένος διὰ λινῶν σχοινίων· χαλινοὶ λινόδετοι 1043 λινὰ σχοινία, προμνήσια.

λινοπόρος ὁ κάμων τὸ πλοῖον νὰ προχωρῇ διὰ τῶν λινῶν ἰστίων, ἐπιθ. τῆς αὔρας 410.

λιπαρὸς στιλπνός, λαμπρός.

λόγος 578, 672 σκέψις, λογισμός· διήλθον χάτερον λόγον τινά 672 ἔκαμα καὶ μίαν ἄλλην σκέψιν· 998 δικαιολογία· λόγοι 737 ἔρκοι· λόγοφ 761 προφορικῶς.

λόγχη· 823 σύντ. : παλαιὰν λόγχην Πέλοπος ἐν δόμοις πατρός.

λοιβὰ δωρ., ἄττ. λοιβή, σπονδή· λοιβά Ἰδα 169 νεκρική προσφορά, χοαί.

Λοξίας ἐπωνύμιον τοῦ Ἀπόλλωνος.

λουτρά ὕδωρ διὰ τὸ γαμήλιον λουτρὸν καὶ τὸ ἀργεῖον τὸ περιέχον αὐτὸ (ἡ λουτροφόρος). Οἱ μελλόνυμφοι ἐλούοντο τὴν παραμονὴν τοῦ γάμου μὲ ὕδωρ ὠρισμένης, ἱερᾶς θεωρουμένης πηγῆς (ἐν Ἀθήναις τῆς Καλλιρρόης ἢ Ἐννεακροῦνου)· εἰς τὴν Ἰφιγένειαν ἀναχωροῦσαν εἰς Αὐλίδαν ἔδωκεν ἡ Κλυταιμῆστρα ὕδωρ τῆς πατρίδος τῆς, διὰ τὴν λουσθῆ με αὐτὸ ἡ Ἰφ. ἐπὶ τῆς ἀμάξης ἤδη εὐρισκομένη ἀνεδέξατο τὴν λουτροφόρον.

λοχεῖα τοκετός· θιγγάνω λοχεῖας 382 ἐγγίζω λεχὼ ἡ ὅ,τι σχετίζεται με αὐτήν.

λοχεῖα τά, ὁ τόπος ὅπου ἔγινεν ὁ τοκετός.

λόχιος (λέχος, λεχώ, λέκτρον, ἐπιλόχιος) ὁ ἀνήκων εἰς τὸν τοκετόν· λόχιαι στεροὰν παιδείαν Μοῖραι ξυντείνουσιν θεαί 206 αἱ Μοῖραι τοῦ τοκετοῦ τραχὺν τὸν ἐκ παιδὸς βίον πειστικῶς καθιστῶσι « με πρόωρισαν νὰ μεγαλώσω μέσα στὰ βάσανα »· λοχία 1097 εἶναι ἡ Ἀρτεμις ὡς βοηθοῦσα τὰς τικτούσας, θεὰ τῶν τοκετῶν.

λυγαῖος σκοτεινός· ὄμμα λυγαίας νυκτός 110 ὁ ὀφθαλμός τῆς σκοτεινῆς νυκτός, ἡ νύξ ἡ ὁποία διὰ τοῦ σκότους τῆς ἐπιβλέπει καὶ προστατεύει.

λυπρὸς ἐλεεινός, ἄθλιος, λυπηρὸς, ἐνοχλητικός.

λώβα δωρ., ἄττ. λώβη, σκληρά, ἄστοργος συμπεριφορά, ἀτίμωσις, ὕβρις, κακοποίησης, ἀλαζονεία. Ἐν 211 ἡ Κλυταιμῆστρα ἐγέννησε τὴν Ἰφιγένειαν, διὰ τὴν γίνῃ σφάγιον εἰς τὴν ἀλαζονείαν τοῦ πατρός.

μανθάνω 810 ἀκούω.

μαντεῖος μαντικός. Ἐν 1267 κ.έ. ἡ Γαῖα ὀργισθεῖσα, διότι ἐξετοπίσθη ἐκ Δελφῶν ἡ θυγάτηρ τῆς Θέμης (γῥῶνι θυγατρός), ἔδρυσεν ὄνειρομαντεῖον καὶ οὕτω (δὲ 1267) ἀφῆρεσεν ἀπὸ τὸν Φαῖβον τὸ μαντικὸν ἄξίωμα.

μάρναμαι μάχομαι.

μάταιος 275 *ἀνόητος*.

μεθίημι *ἀφῆνω ἐλεύθερον, λύω*.

μεθίστημι *μετακινῶ, ἀπομακρύνω, ἀπαλλάσσω· μετάστησόν (με) θεᾶς σφαγίων, ἐφ' οἷσι ξενοφόνους τιμὰς ἔχω 755 ἀπαλλάζόν με ἀπὸ τὰ σφάγια τῆς θεᾶς, ποῦ ἔχω τὸ ἀξίωμα νὰ θυσιάζω ξένους· μεθίστημι φόνον 1177 ἀπομακρύνω ἀπὸ τὸ μίσμα τοῦ φόνου*.

μέλαθρον *στέγη, ὄροφή, κατοικία· μέσον γὰς ἔχων μέλαθρον 1258 ἔχων ὡς ἀνάκτορόν σου τὸ μέσον τῆς γῆς. Ἐπιστεύετο ὅτι εἰς τὸ ἐν Δελφοῖς ἱερὸν ἦτο ὁ ὀμφαλὸς (τὸ κέντρον) τῆς γῆς, λευκὸς δὲ λίθος ἔχων σχῆμα κυλίνδρου κώνου ἐδείκνυε τὴν θέσιν*.

μέλει *ὑπάρχει φροντίς· τῇ τύχῃ οἶμαι μέλειν τοῦδε ξὺν ἡμῖν 909 νομίζω ὅτι ἡ τύχη φροντίζει περὶ τούτου ὑποβοηθούντων ἡμῶν*.

μελεόφρων *ἐλεήθρια φρονῶν*.

μέλομαι *εἶμαι ἀντικείμενον φροντίδος, ἀγάπης· τὰν ἐν θοήροισι μῦσαν τέκεσι μελομένην 183 τὸ θρηνητικὸν ᾄσμα τὸ προσφυλὲς εἰς τοὺς νεκρούς· τοιοῦτον ᾄσμα τινίζει (ὕμνεϊ ἐν μολπαῖς) ὁ Ἄδης δίχα παιάνων, οἱ ὅποιοι ἦσαν ὕμνοι πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα κυρίως καὶ ἔχον τόνον χαρμύσινον· μελόμενος 645 προσωρισμένος, καθωσιωμένος*.

μέλπω *τραγουδῶ, ὕμνω· μέλπω ποσσὶ 429 τραγουδῶν χορεύω· πενήκοντα χορῶν Νηρηίδων χοροὶ μέλπουσιν ποσσὶ ἐγκύκλιοι τῶν πενήκοντα θυγατέρων τοῦ Νηρέως οἱ χορευτικοὶ ὕμνοι τραγουδοῦν καὶ χορεύουν ἐν κύκλῳ*.

μέμονα, *πρkm. με σημασίαν ἐνεστ., ποθῶ· ἀμφίλογα δίδυμα μέμονε φορὴν 655 ὁ νοῦς μου ταλαντεύεται μεταξὺ δύο ἀποφάσεων· ταῦτα λέγει ὁ Χορὸς μὴ γνωρίζων πότερος (εἶναι) ὁ μᾶλλον (δυστυχής) 654*.

μέν ἐν 386 *τοῦλάχιστον (ὑπονοεῖται : δὲν γνωρίζω πῶς σκέπτονται οἱ ἄλλοι)*.

μέροπες *ἄνθρωποι· 1264 κ.έ. βλ. διοφρεός*.

μεστός· *τὸ Ἄργος αὐτοῦ μεστόν 804, ὁ Ὀρέστης γεμίζει τὸ Ἄργος με τὴν παρουσίαν καὶ με τὴν φήμην του*.

μέτα 1300 *μέτεστι· τί ἡμῖν δρασμοῦ μέτα ; τί σχέσιν ἔχομεν ἡμεῖς με τὴν ἀπόδρασιν ;*

μεταδίδωμι *δίδω μερίδιον· μεταδίδωμι γνώμης 1030 ἀνακοινῶν τὴν γνώμην μου*.

μεταδρομὴ *καταδιώξις*.

μεταίρω *μετακινῶ*.

μετάρσιος μετέωρος· μεταρσία ὑπὲρ πυρᾶς 27 σηκωτά, « στὸν ἀέρα », ἐπάνω ἀπὸ τὸν βωμόν.

μετάστασις ἀλλοιή· πορείας. Ἐν 816 τὸ μεταστάσιν ἐπεξηγήσεις τοῦ εἰκό· τὰ τοῦ μύθου ἐν λ. διανεῶ.

μετέρχομαι καταδιώκω, τιμωρῶ, ἐδικουῖμαι· τοὺς ὕβρισθéntας γάμους Ἑλένης μετελθεῖν 13 νὰ λάβῃ ἐκδίκησιν διὰ τὴν προσβολὴν τὴν γενομένην εἰς τὸν σύζυγον τῆς Ἑλένης.

μέτεστι ὑπάρχει μερίδιον· μέτεστι χυμῶν μέρος 1299 μετέχετε (ἐνέχεσθε) καὶ σεῖς.

μετοίχομαι πηγαίνω πρὸς ἀναζήτησιν· 1332 βλ. ἀπόρητος.

μηλοθύτης ὁ θύων πρόβατα· ὁ ἐφ' οὗ προσφέρουν θυσίας προβάτων.

μήν βέβαια, « ἀλήθεια », ὅμως· οὐ μὴν... ἀλλὰ 630 ἐν τούτοις· καὶ μὴν 1050 τότε καί.

μητροκτόνος ὁ φονεύσας τὴν μητέρα του· κηλὶς μητροκτόνος 1200 μίasma ἀπὸ τὴν μητροκτονίαν.

μηχανάομαι - ὦμαι εὐρίσκω μηχανήν, τρόπον· ἐσβάσεις μηχανώμενοι 101 μηχανευόμενοι νὰ παραβιάσωμεν τὴν εἴσοδον.

μηχανή μηχανή, μέσον, τρόπος· πάσας προσφέροντε μηχανὰς 112 θέτοντες εἰς ἐνέργειαν ὅλα τὰ μέσα.

μίasma· μίasma χερσῶν 1047 μίasma ἐκ φόνου προσερχόμενον.

μιν αὐτόν, αὐτήν, αὐτό.

μισθός ἀμοιβή· μισθὸν οὐκ αἰσχρὸν 593 ἀμοιβὴν ὅχι εὐκαταφρόνητον· τὸ μισθὸν ἐπεξηγεῖται διὰ τοῦ σωτηρίαν 594.

μῖσος 525 μισητή· τὸ ἀφῆρ. οὐσιαστικὸν ἀντὶ τοῦ ἐπιθέτου· πρβλ. τὰ ἡμέτερα· πομπή, λέρα, σίχαμα.

μοῖρα μερίδιον· ἴτ' ἐπ' εὐτυχία τῆς σφζομένης μοῖρας εὐδαίμονες ὄντες 1490 πηγαίνετε εἰς τὴν εὐχὴν τοῦ θεοῦ, εὐτυχεῖς διότι ἀνήκετε εἰς τὴν μερίδα τῶν σφζομένων.

μονοτράπεζος ὁ ἐν χωριστῇ τραπέζῃ· ξένια μονοτράπεζα 949 φιλοξενία, καθ' ἣν καὶ ὁ φιλοξενούμενος καὶ οἱ φιλοξενούντες τρώγουν εἰς ἰδιαιτέραν ἑκάστος τράπεζαν.

μόρος θάνατος.

μόχθος 155, 191 συμφορά.

μυριοτευχής ὁ φέρων μυρία τεύχη ὅπλα καὶ συνεκδοχ. μυρίους ἐνόπλους. Διὰ τὸ ὅλον χωρίον 141 βλ. χιλιοναύτας.

μυσαρός *μιαρός, μειμιασμένος· μυσαρά ἐστι 1211 μεταδίδουν τὸ μίασμα.*

μύσος *τό, μίασμα.*

μῶν *μήπως.*

ναῖ *δωρ., ἀττ. νηί.*

νάιος ὁ τῆς νεώς, «καραβίσιος»· *νάιοι δρασμοὶ 891 φυγὴ διὰ πλοίου·*
νάιον ὄχημα πλοῖον, ἐν δὲ 410 (μετωνομικῶς) ναῦται, ποντοπόροι
(πρβλ. τὸ θέατρον = οἱ θεαταί)· ἐπλευσαν, νάιον ὄχημα ἐπλευσαν, αὐτοὶ
οἱ θαλασσοπόροι.

νάπη *κοιλιάς, χαράδρα.*

Ναυπλία *τὸ σημερινὸν Νάυπλιον.*

ναυσθλόομαι - οὔμαι *λαμβάνω μετ' ἐμυτοῦ διὰ θαλάσσης.*

ναυστολέω - ὦ *πλέω, ταξιδεύω, μεταφέρω διὰ θαλάσσης· ὁ ναυ-*
στολῶν εἰμ' ἐγὼ τὰς συμφορὰς 599 ἐγὼ ἔχω ἀρματώσει τὸ καράβι
τῶν συμφορῶν.

ναυτίλος *ναυτικός· ναυτίλος ἐφθαρμένος 276 ναυαγός.*

νεανίας *304 γενναῖος.*

νεῖκος *τό, ἔρις, φιλονικία· 813 σὺντ' ἤκουσα νεῖκη, ἃ ἦν περὶ χω-*
ρῆς ἀγρός· τὰ τοῦ μύθου βλ. ἐν λ. διενέω.

νεὸς *νεὸς.*

νεοχμὸς *νέος (μόνον ἐπὶπραχμάτων).*

Νηρεὺς *θαλάσσιος θεός· κόρυς αὐτοῦ (217) ἡ Θέτις.*

νίζω *νίπτω· νίζω φόνον 1338 ἀποπλύνω τὸ ἐκ τοῦ φόνου μίασμα.*

Νίκη· *ἐν 1497 κ.ε. ὁ Χορὸς παρακαλεῖ τὴν θεὰν Νίκην νὰ ἀνα-*
δεικνύῃ αὐτὸν νικητὴν εἰς τοὺς δραματικούς ἀγῶνας.

νιν *αὐτόν, αὐτήν, αὐτό, αὐτούς, αὐτά· νιν 1240 αὐτούς, τὸν*
Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἀρτεμιν.

νίπτω *ἀποπλύνω, ἀπολυμάνω.*

νομίζεται *471 συνηθίζεται· νόμισμα 1471 ἔθιμον.*

νόμος *35 ἔθιμον· σὺντ. : χρῶμεσθα νόμοισιν ἐορτῆς, ἧς μόνον τοῦ-*
νομα καλόν, τὰ δ' ἄλλα... ἡ Ἰριγένεια σιωπᾷ, διότι φοβεῖται νὰ προ-
φέρῃ τὴν λέξιν αἰσχυρά· 970 δικαστικὴ ἀπόφασις.

νοσέω - ὦ *536, 680, 693 εὐρίσκωμαι εἰς κακὴν κατάστασιν· 1018*
δυσκολεύομαι, παρουσιάζω ἀσθενὲς σημεῖον, «σκοντάφτω».

νοστέω - ὦ *ἐπιστρέφω εἰς τὴν πατρίδα.*

νόστος ἐπιστροφή εἰς τὴν πατρίδα· ἐν 1112 γῆ, χώρα (βλ. ἐμπολά).
νοτερός ὑγρός.

νοτίζω ἰβρέχω· ἐν 832 - 833 τμήσις : κατά...νοτίζει.

νοτίς ὑγρασία, ὕδωρ, κύμα.

νυμφεύματα γάμος.

νὺν (ἐγκλιτ.) λοιπόν.

νύχιος νυκτερινός· 1262 βλ. Χθών.

νῶν 482 εἰς ἡμᾶς τοὺς δύο· ἐκ τοῦ μέλλουσι.

νῶτον βάχσις, πλάτη· νῶτα χθονός ἢ ἐπιφάνεια τῆς γῆς· νῶτα πόντου ἢ ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης.

ξείνα ξένη, φιλοξενουμένη· ἀξείνου πόντου ξείνα 218 διαμένουσα ὡς ξένη εἰς τὰς χώρας τοῦ ἀξένου πόντου (τοῦ κατ' εὐφημισμὸν Εὐ-ξείνου).

ξενόεις πλήρης ξένων· 1282 βλ. πολύνανθρ.

ξеноφονέω - ῶ 1021 φονεύω τὸν φιλοξενουντά με.

ξеноφόνος ὁ φονεύων ξένους· ξеноφόνοι τιμαὶ 776 λειτούργημα, τιμητικὴ ὑποχρέωσις τοῦ θυσιάζειν ξένους.

ξεστός ἐξεσμένος, λεῖος.

ξουθός ξανθός, ξανθόμαυρος· ξουθᾶν μελίσσᾶν (γεν. πληθ.).

ξύζυγος 250 σύντροφος.

ξυνάπτω 1371 συμπλέκομαι· ὡς τῷ ξυνάπτειν καὶ συναποκαμεῖν μέλη ὥστε τὰ μέλη (ἡμῶν) συναποκαμεῖν σὺν τῷ ξυνάπτειν (εὐθὺς μετὰ τὴν συμπλοκὴν).

ξυναρμόζω συνάπτω, συνταιριάζω· ὅψιν ὁμμάτων ξυνήρμωσεν 1167 ἔκλεισε τὰ μάτια του.

ξυνετοὶ ἐν 1092 εἶναι οἱ ἐννοοῦντες τὴν φωνὴν τῶν πτηνῶν καὶ γινῶσται τῶν μύθων· δι' αὐτοὺς ἢ βοή τῆς ἀλκυόνος εἶναι εὐξύνετος, γνωρίζουν δηλ. ὅτι διὰ τῶν ᾠσμάτων της (μολπαῖς) θρηγεῖ τὸν σύζυγον της· βλ. ἀλκυών.

ξυνευνέτης σύζυγος.

ξυνοικέω - ῶ 915 εἶμαι σύζυγος.

ξυντείνω ἐντείνω, τεντώνω, στενοχωρῶ, πιέζω· 207 βλ. λόχιος.

ὅδε, ἦδε, τότε· οἶδε χωροῦσι 456, νά, ἔρχονται· τάδε βαίνει 460 νά, βαδίζουν· τησδ' Ἀθηναίης 1436 ἐμοῦ τῆς Ἀθηνᾶς.

ὀδύρομαι θρηνώ· τί ταῦτ' ὀδύρη ; 482 διατί κάνεις αὐτοὺς τοὺς ὀδυρμούς ;

ὄθεν 35 συνεπείχ τοῦ ὀποίου.

ὄθι ὅπου.

οἶαξ ὅ, δοιάκι (ἡ λαβή τοῦ πηδαλίου)· ἐνίοτε καὶ αὐτὸ τὸ πηδάλιον.

οἶδμα κῶμα.

οἰκεῖος· οἰκεῖοι θάλαμοι 1140 οἱ θάλαμοι τοῦ σπιτιοῦ μας· οἰκεῖον ἦλθον τὸν φόνον κεκτημένοι 1171 ἦλθον φέροντες τὸ ἐκ φόνου μίasma ἀπὸ τὴν πατρίδα των (κατ' ἄλλους : ἔχοντες ἐπάνω των μίasma ἐκ φόνου συγγενικοῦ).

οἰκίζω βάζω τινὰ νὰ κατοικήσῃ, ἐγκαθιστῶ.

οἰκίζομαι εὐσπλαγχνίζομαι, θρηνώ, πενθῶ· οὐ τοι νομίζω σοφόν, ὃς ἂν μέλλων κτερεῖν οἶκτον τὸ δεῖμα τοῦλθέρου νικᾶν θέλῃ, οὐχ ὅστις Ἄδην ἐγγὺς ὄντ' οἰκίζεται σωτηρίας ἀνελπίς 484 πιστεύω ὅτι δὲν εἶναι λογικὸν προῆγμα, ἐὰν κανεῖς, ὅταν πρόκειται νὰ θανατώσῃ, θέλῃ νὰ ἐξουδετερώσῃ μὲ ἐκδηλώσεις εὐσπλαγχνίας τὸν φόβον τῆς καταστροφῆς, (ἐπίσης πιστεύω ὅτι) δὲν (εἶναι λογικόν), ἐὰν κανεῖς θρηνῇ διὰ τὸν ἐγγιζόντα θάνατόν του, ἐνῶ δὲν ἔχει ἐλπίδα σωτηρίας· τὸ σοφὸν εἶναι οὐδέτερον, τὸ δὲ ὅστις εἰσάγει πρότασιν ἀναφορικὴν ὑποθετικὴν (= εἴ τις)· πρβλ. διὰ τὴν σύνταξιν 606 αἰσχιστον ὅστις...

οἰκίρω εὐσπλαγχνίζομαι, αἰσθάνομαι συμπάθειαν.

οἶκτος εὐσπλαγχνία, συμπάθεια· ἔχει τοι δύναμιν εἰς οἶκτον γυνή 1054 ἡ γυνή ἔχει βέβαια τὴν δύναμιν νὰ κινῇ τὸν οἶκτον· 646 πράγματα ἄξια οἶκτου· οἶκτοι « τρυφερότητες ».

οἰμῶζω φωνάζω οἶμοι οἶμοι.

οἰνηρός ὁ ἀνήκων εἰς τὸν οἶνον· Βάχρον οἰνηραὶ λοιβαὶ 164 οἶνος· βλ. κρατήρ.

Οἰνόμαος βασιλεὺς τῆς ἐν Ἡλιδι Πίσης· βλ. Πέλοπ.

οἰνωπός ὁ ἔχων τὸ χροῖμα τοῦ οἶνου, βαθῆως ἐρυθρός.

οἶστρος βοῦδόμυγα· μεταφρ. πᾶν τὸ ἐρεθίζον μέχρι μανίας· 394 βλ. σύνοδος.

οἶτος ὁ, μοῖρα, συμφορά· ἔλεγος οἶτος 1091 ἀξιοθρήνητος, θλιβερά μοῖρα.

οἶχεται 552 ἀπώλετο.

ὀκέλλω ῥίπτω εἰς τὴν ξηράν.

ὄλβιος εὐτυχής, μακάριος, πλούσιος, εὐλογημένος.

ὄλβος πλούτος, εὐτυχία· φέρομαι βάρος ὄλβου 416 κυνηγῶ τὰ μεγάλα πλούτη· γνώμα ὄλβου 419 φιλόπλουτος διάθεσις· αὕτη εἰς ἄλλους μὲν εἶναι ἄμετρος (ἄκαιρος), εἰς ἄλλους δὲ μετρία (ἥκει ἐς μέσον)· χάρις ὄλβου 455 εὐτυχία· βλ. κοινός.

ὄλλυμι· ὄλλω· ὥς ὄλλω· τοῖσιν εἰδόσιν 575 ἐχάθη ὅπως ἐχάθη κατὰ τὴν κρίσιν τῶν γνωρίζοντων τὰ πράγματα.

ὀλόμαν ὀλόμην.

ὀμαιμος συγγενής ἐξ αἵματος, συνήθως (ἐν Ἰφ. Τ. πάντοτε) ἀδελφός.

ὀμαίων = ὀμαιμος.

ὀμαρτέω - ὦ ἀκολουθῶ, συνοδεύω.

ὀμογενής συγγενής.

ὀμόσπορος ὁ, ἡ, ἀδελφός, ἀδελφή.

ὄναισθε εὐκτ. μέσ. ἀφ. τοῦ ὀνύημι ὠφελῶ· ὄναισθε μέθων 1078 « νὰ ἔχετε καλὸ γιὰ τὰ λόγια σας ».

ὄναρ καθ' ὕπνους· 518 βλ. ὄφελον.

ὄνειρον καὶ ὄνειρος· 452 βλ. κοινός.

ὄνησις (ὀνύημι) ὠφέλεια· ὄνησιν σπεύδουσα 579 ζητοῦσα νὰ ὠφελήσω· τὸ σπεύδουσα παρὰ τὸ ἵκωμεν, ὅπερ ἀντὶ τοῦ ἐνικοῦ.

ὀνομάζω· πότερος ὕμνων ἐνθάδ' ὀνομασμένος Πυλάδης κέκληται ; 492 ποῖος ἀπὸ σᾶς τοὺς δύο καλεῖται Πυλάδης προσφωνηθεὶς μὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα ἐδῶ (εἰς τὴν χώραν τῶν Ταύρων) ; Ἡ Ἰφιγένεια εἶχεν ἀκούσει τὸ ὄνομα τοῦ Π. ἀπὸ τὸν βοσκὸν (249, 285, 321)· 1321 βλ. θαῦμα.

ὄρειος ὄρεινός, ὄρεσίβιος, βουνίσιος.

ὄρθως· ὀρθῶς φίλος 610 πραγματικός, εὐκρινής φίλος.

ὄρκιος ὁ ἀνήκων εἰς ὄρκον· ὁ εἰς ὃν ὀρκίζεται τις.

ὀρμίζομαι ἀγκυροβολῶ.

ὄρνις - ιθος ὁ, (σπανίως θηλ.) πτηνόν.

ὄρνυμαι κινεῖσθαι, σηκώνομαι· 1149 βλ. ἀβρόπλουτος.

ὄρος 85, 1451 ὄρειον, σύνορον· 1219 χρονικὸν ὄρειον, προθεσμία.

ὀρούω ὀρμῶ.

ὄρφνα ὄρφ., ἀττ. - η, ἡ, σκότος· οἷαν ἰδόμαν ὄφιν ὀνείρων νυκτός, τᾶς ἐξῆλθ' ὄρφνα 150 ἀφ' οὗ τέτοια ὄνεια εἶδα τὴν νύκτα, τῆς ὁποίας ἔφυγε τὸ σκότος (δηλ. τὴν περασμένην ν.) τὸ νυκτός χρον.

δς 574 διότι αὐτός (ὁ Ὁρέστης).

δσία ἡ, θεῖος νόμος, ἱεροτελεστικά, θρησκευτικὸς τύπος· **δσία δίδωμ** ἔπος τόδε 1161 ἐκ θρησκευτικοῦ καθήκοντος προσφέρω τὴν λέξιν ταύτην (τὸ ἀπέπτυσα)· **δσίας** ἑκατὶ 1461 πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ τύπου.

δοσιος σύμφωνας μὲ τὴν θρησκείαν, θεάρεστος, ἱερός, ἡγιασμένος· **τὰ ἐνθάδε δσία** 343 **τὰ** ἐδῶ καθήκοντα· **τὸ δσιον δώσω φόβῳ** 1037 τὸ ἀγνόν θὰ προσφέρω ἐκ φόβου· ἡ Ἰφιδένηα θὰ ἰσχυρισθῇ, λέγει, ὅτι θὰ θυσιάσῃ μόνον ὅ,τι εἶναι ἀγνόν, καθαρόν, ἡγιασμένον, ἐκ φόβου μήπως δυσχερεστήσῃ τὴν θεάν, ἐὰν προσφέρῃ τι ἀνόσιον, μεμισμένον· (ἄλλοι ἄλλως ἐρμηνεύουσι)· **δσιον** 1045 ἐπιτετραμμένον· **δσιώτερον** 1194 κατὰ τρόπον συμφωνότερον πρὸς τοὺς κανόνας τῆς λατρείας.

δοσις· **δοσις** ποτὲ ἦλθεν 340 ὅποιοςδήποτε καὶ ἂν εἶναι αὐτὸς ποὺ ἦλθεν· **ἦτις εἶ** ποτὲ 483 ὅποιοςδήποτε καὶ ἂν εἴσται.

δοτου 926 = ἡστιος, ὅτω 1071 = ἦτινι.

οὐ· **οὐ** μὴν... ἀλλὰ 630 ἐν τούτοις· **οὐ** γὰρ ἀλλὰ 1005 (κυρίως : **οὐ** γὰρ ἄλλως ἔχει τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ...) = καὶ γάρ, « γιὰτὶ ἀλήθεια ».

οὐ 359, 1231, 1464 ὅπου· **οὐ** δὴ 320 ἐκείνην τὴν στιγμήν.

οὐδας τό, ἔδαφος, γῆ.

οὐδεῖς· **οὐδὲν ἄλλο** 827 κανὲν ἄλλο ὄνομα δὲν ἔχω νὰ σοῦ δώσω.

οὐκουν λοιπὸν δέν...

οὐνεκα ἔνεκα· ὅτι, διότι.

οὐράνιος 986 οὐρανοπετής, διοπετής· πρβλ. 88.

οὐρειος (= ὄρειος) ὀρεινός, ὀρεσίβιος, βουνίσιος· **οὐρεία μόσχος** 163 ἀγελὰς περιπλανωμένη ἐλευθέρᾳ εἰς τὰ ὄρη.

οφλισκάνω ὀφείλω· ἐπισύρω κατ' ἐμαυτοῦ· **μοφίαν τ' οφλισκάνει** θηήσκει θ' ὁμοίως 488 καὶ μορὸς κρίνεται καὶ τὸν θάνατον δὲν γλυτώνει.

οχημα 410 βλ. **νάος**.

οχθος ὁ, ὕψωμα, βράχος (961 « **πάγος** »). Ἐν 290 ὁ Ὁρέστης παθάνει παρὰίσθησιν : ἡ μήτηρ του, τὴν ὁποίαν ἡ Ἐρινὺς κρατεῖ εἰς τὴν ἀγκάλην της, μεταβάλλεται αἰφνης εἰς βράχον (**οχθον**) ἀπειλοῦντα νὰ τὸν συντρίψῃ.

οχος ὁ, ὄχημα· ὁμάτων ὄχοι 370 ἔρμα (περίφρασις).

παιὰν ὕμνος πρὸς θεὸν (κυρίως τὸν Ἀπόλλωνα).

παιδεία 206 παιδικὴ ἡλικία· βλ. λόγιος.

παιδνὸς παιδικός· διὰ τὸν ὅλον χωρίον 1271 βλ. ἐλίσσω.

Παλαίμων θαλάσσιος θεός.

παλαμναῖον τό, μίasma προσερχόμενον ἀπὸ τὸν φονέα, τὸν παλαμναῖον.

παλίμπρυμνος ὁ ὀπισθοχωρῶν μὲ τὴν πρῶμνην· νεὸς ὥθει παλίμπρυνον· ἰστία 1394 ὥθει τὰ ἰστία τοῦ πλοίου ὀπίσω πρὸς τὴν πρῶμνην (καὶ οὕτω τὸ πλοῖον ὥθειτο πρὸς τὴν ξηρὰν χωρὶς νὰ στραφῇ).

πάλιν ὀπίσω.

παλίρρους ὁ ῥέων πρὸς τὰ ὀπίσω (ἐν στ. 1397 πρὸς τὴν ξηρὰν).

Πὰν ποιμενικὸς θεός· ἐλκτρεύετο κυρίως ἐν Ἀρκαδίᾳ.

παραβάλλομαι : ἐγὼ σοι παραβάλλομαι θρήνους 1094 παραβγαίνω μ' ἐσένα ὡς πρὸς τοὺς θρήνους.

παραιρέομαι - οὔμαι 25 ἀποσπῶ.

παράκτιος ὁ παρὰ τὴν ἀκτὴν· οὐ δραμεῖσθε παρακτιοὶ ; 1424 δράμετε πρὸς τὴν ἀκτὴν.

παραστάδες αἱ, τὰ ἐκατέρωθεν τῆς θύρας ξύλα ἢ λίθοι ἢ τετράγωνοι στῦλοι καὶ τὸ μεταξὺ αὐτῶν διάστημα· ἔχ' αὐτοῦ πόδα σὸν ἐν παραστάσιν 1159 σταμάτα εἰς τὸν πρόναον.

πάρεργον ἔργον δευτερεῦον, παρὰ τὸ κύριον· ὡς ἐν παρέργῳ τῆς ἐμῆς δυσπραξίας 514 (θὰ τὸ κάμω αὐτὸ) ὡς κάτι τὸ δευτερεῦον μέσα εἰς τὴν δυστυχίαν μου· ὁ νοῦς : μέσα εἰς τὴν τόσῃν δυστυχίαν μου δὲν εἶναι σπουδαία ἐνόηλσις, δὲν ἐπαυξάνει τὴν δυστυχίαν μου, τὸ ὅτι θὰ σοῦ δώσω μερικὰς πληροφορίας· ὥστε δέχομαι.

παρέρχομαι 753 παραλείπω.

παρευτρέπιζω ἐτοιμάζω ὡς βοηθός, βοηθῶ εἰς τὴν ἐτοιμασίαν· παρευτρέπιζετε τὰνδον τοῖς ἐφεστῶσι σφαγῇ 725 βοηθεῖτε τοὺς ἐπιμελητάς τῆς θυσιᾶς εἰς τὰς ἐν τῷ ἱερῷ προετοιμασίας.

παρηῖς - ἴδος ἡ, παρειά.

παρθενῶνες διαμέρισμα τῶν παρθένων ἐν τοῖς ἀνακτόροις.

παρίημι 793 ἀφήνω κατὰ μέρος.

παρίσταμαι : παρίσταμαι βομοῖς 1314 εἶμαι ἐπιμελητὴς τῶν βομῶν, τῶν θυσιῶν· πρβλ. ἐφεστῶς 726.

πάροιθε πρότερον.

παρόν : ἐπὶ τοῖς παροῦσι 471 διὰ τὴν παροῦσαν περίστασιν· παρόν (ἀπόρρ.) 1088 ἐνῶ εἶναι δυνατόν.

πάρος πρότερον.

πάσχω δέχομαι ἐντύπωσιν τινα (καλὴν ἢ κακὴν, μέση λέξις)· πέπονθας ταῦτό ἐμοί· 657 ἔχεις περιέλθει εἰς τὴν ἰδίαν μὲ ἐμὲ ψυχικὴν κατάστασιν·

πατήρ : πατὴρ 699 δηλ. τοῦ Ἀγαμέμνονος.

πάτρα πατρίς.

πατρίς 838 ἐπίθετον· χθονὸς πατρίδος πρβλ. πατρίς αἶα.

πατροκτόνος ὁ φονεύσας τὸν πατέρα του, ἀλλὰ πατροκτόνος χεῖρ 1083 φονικὴ πατρικὴ χεῖρ.

παυσίπονος ὁ πόνων τούς πόνους· παυσίπονος δουλείας ἐμέθεν δειλαίης 450 ὁ ὅποιός νὰ ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὰ βάσανα τῆς δουλείας ἐμὲ τὴν δυστυχῆ.

πέδον ἔδαφος, πεδίον· 972 τέμενος.

πειρατήρια τά, δοκιμασίαι, δίκη· νικῶν ἀπὸ αὐτῶν πειρατήρια 967 ἔφυγα, ἀφοῦ ἐκέρδισα τὴν περὶ φόνου δίκην.

πειστήριος πειστικὸς.

πελάζω πλησιάζω. Ἐν 880 τμησίς : ἐπὶ... πελάσαι· εἰς ὅψιν πελάζω 1212 πλησιάζω διὰ νὰ ἴδω.

Πέλοψ υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Φρυγίας Ταντάλου, σύζυγος τῆς Ἰπποδαμείας, θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῆς Πίσσης Οἰνομάου. Ὁ Οἰνόμαος ἐκάλεε εἰς ἀγῶνα ἄρματοδρομίας τοὺς μνηστῆρας τῆς κόρης του μὲ τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ ἔδιδεν αὐτὴν εἰς τὸν νικητὴν· τοὺς ἡττωμένους ὅμως ἐφόνευεν. Ὁ Πέλοψ μέλλων καὶ αὐτὸς νὰ διαγωνισθῇ ὡς μνηστὴρ τῆς Ἰπποδαμείας παρέσυρεν εἰς ἀπιστίαν τὸν ἡνίοχον τοῦ Οἰνομάου Μυρτίλον, ὅστις ἀφῆρσε τοὺς ἵπλους ἀπὸ τοὺς τροχούς τοῦ ἅρματος τοῦ κυρίου του· οὕτως ἅμα τῇ ἐνάρξει τοῦ ἀγῶνος τὸ ἅρμα διεσπάρθη καὶ ὁ Οἰνόμαος ἀνετράπη. Ὁ Πέλοψ τὸν ἐφόνευσε τότε διὰ τῆς λόγχης του, ὅπως καὶ ὁ Οἰνόμαος ἐφόνευε τοὺς ἡττωμένους μνηστῆρας, καὶ ἐνομφεύθη τὴν Ἰπποδαμείαν. Ταῦτα συντόμως, ὡς γνωστὰ εἰς τοὺς συγχρόνους του θεατὰς, ὑπαινίσσεται ὁ ποιητὴς διὰ τῶν λέξεων θαῖσιν ἵπποις 2. Πέλοπος παιδὶ παιδὸς 807 ἀπὸ τὸν υἱὸν τοῦ υἱοῦ τοῦ Πέλοπος.

πέμπω στέλλω, ὁδηγῶ, συνοδεύω.

πεπρωμένος 1438 προωρισμένος.

πέρα περιαιτέρω· μύθων πέρα 900 βλ. θαυμαστός καὶ πρόσω.

περιβάλλω 796 ἀγκαλιάζω· 799 βάλλω πέριξ· 788 (ὄρκοισι) δένω.

περιβολή τὸ περιβάλλειν· χειρῶν περιβολαί 903 ἐναγκαλισμοί.

περικίων ὁ ὑπὸ κίωνων περιβαλλόμενος, περίστυλος.

περιπολέω - ὦ περιφέρομαι, περιπλανῶμαι.

περιστέλλω περιποιούμαι, κηδεύω· πῶς ἂν με περιστείλειεν ἄν· ἄχ, νὰ ἦτο δυνατόν νὰ μὲ ἐκήδευε. (Τὸ ἂν πολλάκις δις, ἐνίοτε καὶ τρίς).

πέσημα πτώσις· πρῶγμα πεσόν· οὐρανοῦ πέσημα 1384 ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόν· πρβλ. 87 καὶ 977.

πέτρα βράχος.

πέτρος λίθος.

πηγή· πόντου πηγαί 1039 θαλάσσιον ὕδωρ· πηγαὶ ὑδάτων 1192 γλυκὸ τρεχούμενο νερὸ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ θαλάσσιον. Τὸ ῥέον ὕδωρ καὶ τὸ θαλάσσιον ἐπιστέυετο ὅτι εἶχον δύναμιν ἐξαγνιστικὴν· πρβλ. Ἰλιάδ. Α 314 οἷ δ' ἀπελυμαίνοντο καὶ εἰς ἅλα λύματ' ἐβαλλον· εἰς τοὺς Πέσσας τοῦ Αἰσχύλου (204) ἡ μήτηρ τοῦ Ξέρξου Ἀτοσσα λέγει· χεροῖν καλλιροόν ἔψανσα πηγῆς (διὰ νὰ καθαρισθῇ ἀπὸ τὴν ἐπίδρασιν οὐείρου).

πῆμα πάθημα, δυστύχημα· φίλα γὰρ ἐλπίς γ' ἐπὶ τε πῆμασι βροτῶν ἀπληστος ἀνθρώποις 414 διότι ἡ ἐλπίς εἶναι ἀγαπητὴ (θερμαίνει τὴν καρδίαν μας, μᾶς κολακεύει) καὶ πρὸς δυστυχίαν τῶν θνητῶν εἶναι ἀπληστος εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

πίπτω 730 μεταπίπτω, μεταπηδῶ· σύντ.· οὐδεὶς ἀνὴρ ἐστίν ὁ αὐτὸς ἐν λόποις τε ὅταν τε πέσῃ ἐκ φόβου πρὸς τὸ θάρος· εἰ γὰρ πέσοι 1221 εἶθε νὰ ἐπιτύχη.

Πῖσα πηγὴ ἐν Ὀλυμπίᾳ τῆς Ἥλιδος, ἐξ ἧς ὠνομάσθη καὶ αὐτὴ ἡ Ὀλυμπία.

Πισᾶτις 824 ἡ ἐκ Πίσσης.

πίτνω πίπτω.

πίτυλος ὁ, κυρίως· πλατῆγμα τῶν ῥυθμικῶς κινουμένων κωπῶν· ἔπειτα· κόπη καὶ (σπανίως) πλοῖον· ἐν 307 (μεταφορ.) κρίσις, ὁρμή, παραδαρμός· νεὼς πίτυλος ἐδήρης πάρα (= πάρεστι) 1050 τὰ καλοταιριασμένα κουπιὰ τοῦ καραβιοῦ εἶναι ἑτοιμα· ταρσῶ κατήρει πίτυλον ἐπτερωμένον (παράθεσις εἰς τὸ σκάφος 1345) 1346 « πλεού-

μενο ξεσηκωμένο καὶ μὲ ἔτοιμα σὰ φτερουγες τὰ καλοταξιασμένα κουπιά του ».

πλάτη κυρίως τὸ πλατὺ μέρος τῆς κόπης· ἔπειτα : κόπη (π.χ. 1347) καὶ αὐτὸ τὸ πλοῖον (π.χ. 1427).

πλέον περισσότερον· πλέον λαμβάνω 496 ὠφελοῦμαι, κερδίζω· σὺντ. : τί πλέον λάβοις ἂν μαθοῦσα (ὑποθετ.) τόδε ;

πλήν : πλήν ὅσ' οὐχ ὁρῶσά νιν 613 ἐκτός μόνον ποῦ δὲν τὸν βλέπω.

πλησίσις ὁ πληρῶν (φουσκῶν) τὰ ἱστία.

πλωτῆρ ταξιδιώτης.

πνεῦμα φύσημα, ἄνεμος· τί πνεῦμα συμφροῦς κεκτημένη ; 1317 τί ἄνεμος ἐφύσηξε καὶ ἐπῆρε τέτοιον ἄερα τὸ κεφάλι της ;

πόδες τοῦ πλοίου εἶναι τὰ σχοινία τὰ δεμένα εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ ἱστίου καὶ κρατοῦντα αὐτὸ τεντωμένον· νῦν « ποδάρια ».

ποδώκεια ταχυποδία.

ποθεινὸς ποθητός· ποθεινός (ἐστὶ) 1006 « ἀποζητιέται ».

ποικίλλω κεντῶ, « ξομπλιάζω », ἐνυφαίνω· εἰκὼ ποικίλλουσα 224 εἰκόνα ποικίλην (πολύχρωμον) ἐνυφαίνουσα· βλ. καὶ εἰκό.

ποικιλόνωτος ποικιλόχρωμος κατὰ τὰ νῶτα.

ποινα δωρ., ἀττ. ποιμή (ὁ ἰδὲ κατωτέρω ἐν λ.).

ποινάομαι - ὦμαι τιμωρῶ.

ποινή ἐξαγορά, τιμωρία, ἐκδίκησις, φωνὴ τοῦ αἵματος· ἔνθεν τῶν πρόσθεν δμαθέντων Τανταλιδῶν ἐκβαίνει ποινὰ γ' εἰς οἴκους 199 ἔκτοτε (ἀπὸ αὐτὴν τὴν πηγὴν, ἀπὸ αὐτὴν τὴν αἰτίαν) ἡ φωνὴ τοῦ αἵματος τῶν πρότερον φονευθέντων Τανταλιδῶν εὐρίσκει ἐκδίκησιν (ἱκανοποιήσιν) πλήττουσα τοὺς οἴκους (τὴν ἐκάστοτε ἐπερχομένην γενεὰν τῶν Τανταλιδῶν, νῦν δὲ τὸν Ὀρέστην)· ἀντιπάλους ποινὰς δίδωμι 446 πληρώνω σωστά, μὲ ἀνάλογον τιμωρίαν, τὸ κακὸν ποῦ ἔκαμα.

πολέσιν 1264 πολλοῖς.

πόλισμα πόλις.

πολύανωρ πολυάνθρωπος, πολυσύχναστος· πολυάνωρι ἐν ξενόεντι θρόνῳ (ἐνν. θῆκε) θάραση βροτοῖς θεσφάτων αἰοδαῖς 1281 ἐντός τοῦ ἱεροῦ, ὅπου συρρέουν πάμπολλοι ξένοι, ἐνέβαλεν εἰς τοὺς θνητοὺς πίστιν εἰς τοὺς (ἐμμέτρους) χρησμούς.

πολύθυρος 727 ἦτο ἡ ἐπιστολὴ ἡ ἀποτελούμενη ἐκ πολλῶν πινακίδων, αἵτινες ἐκαλοῦντο θύραι ἢ θυροῖδες ἢ πτεχαί.

πολυόρνιθος ὁ ἔχων πολλοὺς ὄρνιθας (πτηνά)· πολυόρνιθος αἶα,

λευκά ἀκτὰ 435 εἶναι ἡ Λευκὴ (σήμερον Φιδονήσι), ἐρημόνησος ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ ἀπέναντι τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἰστροῦ (Δουνάβεως). Ἐκλήθη Λευκὴ διὰ τὸ χρῶμα τῶν βράχων τῆς ἡ, κατ' ἄλλους, διὰ τὰ λευκά πτηνὰ, τὰ ὁποῖα ἐν μεγάλῳ ἀριθμῷ διέμενον ἐπ' αὐτῆς. Ἐλέγετο ἐπίσης Νῆσος ἡ Δροῖμος τοῦ Ἀχιλλέως (ὁ Εὐριπ. ποιητικῶς) : Ἀχιλλῆος δροίμους καλλισταδίους τὸ ὥραϊον στάδιον, ὅπου ἐγυμνάζετο ὁ Ἀχ. μετὰ τὸν θάνατόν του. Βέβαιον εἶναι ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς ἐλατρεύετο εἰς τὴν ἀπέναντι τῆς νήσου περιοχὴν, ὅπου εὐρέθη καὶ βωμὸς πρὸς τιμὴν αὐτοῦ ἰδρυμένος. Τὸ τὰν πολυόσσητον ἐπ' αὐτῇ ἐξαρχαῖται ἐκ τοῦ ἐπέρασαν, τὸ ὁποῖον ἐννοεῖται καὶ ἐνταῦθα ἐκ τοῦ στίχου 424. Ὁ Χορὸς διερωτᾶται : πῶς ἔφθασαν οἱ ξένοι ἐκ τοῦ Βοσπόρου εἰς τὴν χώραν τῶν Ταύρων ; παρέπλευσαν τὴν Θράκην (παρ' ἄλιον αἰγιαλὸν 425) ἢ ἐπλευσαν ἀνατολικώτερον (ἄξεινον κατὰ πόντον 438) μὲ εὐνοϊκὸν ἄνεμον (πλησιςτίοισι πνοαῖς 430), νότιον ἢ δυτικὸν (αὖραις σὺν νοτιάις ἢ πνεύμασι Ζεφύρου 433 - 434), καὶ ἀφῆσχαντες ἀριστερά των τὴν Λευκὴν ἦλθον εἰς τὴν Κριμαίαν ;

πολύπτυχος 677 πολυχάραδρος.

πομπή : στέλλεται πομπαὶ 651 μαῦρο ταξίδι (ἐνν. τοῦ Πυλάδου).

πόννημα ἔργον.

πόνος 114 ἄλλος, κινδύνευμα· πόνοι 661 ἀγῶνες, 988 βάσανα· διὰ πόνων ἄγει ὁδῆγε· διὰ μέσου δοκιμασιῶν· 729 κίνδυνοι· βλ. πίπτω.

πορθέομαι - οὔμαι 302 καταστρέφωμαι, ἀφανίζομαι.

πορθμεύω διαβιβάζω, μεταφέρω (κυρ. διὰ στενοῦ θαλάσσιου πόντου ἢ ποταμοῦ), διαπορθμεύω· πορθμεύω ἵχνος 266, πόδα 936 φέρω τὸ βῆμα, βαδίζω, ἔρχομαι· τίμη λόγῳ πορθμεύετε ; 1358 μὲ ποῖαν δικαιολογίαν, μὲ ποῖον δικαίωμα, μεταφέρετε ; πορθμεύω διωγμὸν 1435 ἐπιχειρῶ καταδιώξιν· πορθμεύειν πλάτῃ 1445 ὥστε νὰ διασχίξῃ (τὰ νῶτα τῆς θαλάσσης) διὰ τοῦ πλοίου.

πορθμῖς ἀκάντιον, πέραςμα, σκάφος.

πόρος πέραςμα· πόρος ἄπορος 897 πέραςμα, τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο ἀδύνατον· ἀνέλπιστος σωτηρία· 875 διέξοδος, τρόπος φυγῆς, σωτηρία· 253 θάλασσα.

πορφυρευτικός ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς πορφυρεῖς ἢ πορφυρευτάς, τοὺς ἄλλοις τῆς πορφύρας (κογχυλίου, ἐξ οὗ ἐλαμβάνετο χρωστικὴ οὐσία)· πορφυρευτικά στέγαι 263 τόπος διαμονῆς πορφυραλίων.

πόσις ὁ, ὁ σύζυγος.

ποτάσμαι - ὦμαι πετω.

ποτέ (ἐν ἐρωτήσει, π.χ. 472, 479) τάχα, ἤρᾳ γε, τέλος πάντων.

πόντια σεβαστή· 463 καὶ 533 ἡ "Αρτεμις· 1123 ἡ "Ιφιγένεια.

πράσσω εὐρίσκουμαι εἰς μίαν κατάστασιν (καλὴν ἢ κακὴν, μέσῃ λέξις)·
πράσσεινθ' ἂ πράσσω 692 ἄφοῦ ἔχω τὴν τύχην ποῦ ἔχω· καλῶς πράσσω
1185 εὖ πράσσω εὐτυχῶ· πράσσω κακῶς 353 δυστυχῶ (βλ. δυστυχής)·
πράσσω κοινὰ (ἐνν. "Αργεῖ) 668 συμμερίζομαι τὴν τύχην (τοῦ "Αρ-
γους).

πρέσβειρα πρεσβυτέρα.

προδίδωμι 706 ἐγκαταλείπω.

προθυμία· πολλὴ δέ τις προθυμία σε τοῦδ' ἔχουσα τεγχάνει 615
σὲ κατέχει μεγάλη ἐπιθυμία αὐτοῦ (τοῦ θανεῖν).

πρόθυμον τό, 989 προθυμία, ζωηρὰ ἐπιθυμία· τὸ πρόθυμον ἔχω
"Αργεῖ γενέσθαι ἔχω τὴν ζωηράν ἐπιθυμίαν νὰ ἔλθω εἰς τὸ "Αργος·
1023 τόλμη, θάρρος.

προκαλύπτω 312 θέτω ὡς προκάλυμμα· ὁ Πυλάδης μὴ ἔχων ἀσπίδα
ἔθεσεν ὡς προκάλυμμα τοῦ "Ορέστου τὰς εὐπλήρους ὑφᾶς πέπλων τὸ
καλοῦφασμένον ἱμάτιόν του.

προκίεμαι· τὴν προκειμένην σπουδὴν ἔχοντες 1433 ἐπειγόμενοι διὰ
τὸ προκείμενον ζήτημα.

προμηθία πρόνοια.

πρός· πρὸς δὲ 548 πρὸς τούτοις δέ· πρὸς δ' ἀπώλεσέν τινα μὲ τὸ
νὰ ἀποθάνῃ ἐκεῖνος κατέστρεψε καὶ κάποιον ἄλλον (δηλ. ἐμέ).

προσάμβασις προσανάβασις· δομάτων προσαμβάσεις ἐκβησόμεσθα
97 θὰ ἀναβῶμεν καὶ θὰ φθάσωμεν ἕως εἰς τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ ναοῦ·
ἢ ἐκ τοῦ ἐκβησόμεσθα σημαίνει τὸ τέρμα.

προσάντης ἀνωφερής, δύσκολος, δυσάρεστος.

προσβαίνω 195 προστίθεμαι· προσέβα δωρ., ἀττ. προσέβη.

προσεῖω 370 σείω τι (εὐχάριστον) ἐνώπιόν τινος ὡς δόλωμα (διὰ
νὰ τὸν κάμω νὰ ἔλθῃ πλησίον μου), προβάλλω, μεταχειρίζομαι ὡς
πρόσχημα.

προσῆκω 550 συγγενεύω.

πρόσπολος ὁ, ἡ, θεράπων, θεράπεινα.

προστίθημι· προστίθημι δεσμὰ 1204 ἐπιβάλλω δεσμὰ, δένω.

προστροπή τροπή πρὸς τινα, προσφυγή, δέησις· θεᾶς τῆσδε προσ-

τροπήν ἔχω 618 τὸ χρέος μου εἶναι νὰ ἐξευμενίζω αὐτὴν ἐδῶ τὴν θεάν.
πρόσφαγμα σφάγιον, θῦμα· **πρόσφαγμα** θεᾶς 458 θῦματα προσωρι-
 σμένα διὰ τὴν θεάν.

πρόσω πόρρω, μακράν, πάρα πέρα, πρὸς τὰ ἐμπρός· **λόγος** πρόσω
 839 περισσότερον ἢ ὅσον δύναται τις νὰ παραστήσῃ διὰ λόγων. Πρβλ.
 κρεῖσσον ἢ λόγοισιν 836, μύθων πέρα 900.

προτίθεμαι 1218 θέτω ἐνώπιόν μου· 1225 ὀρίζω ἐκ τῶν προτέρων,
 ἔχω τὴν πρόθεσιν, σκοπεύω.

πρότονοι οἱ, τὰ σχοινία τὰ ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ ἴστοῦ πρὸς τὴν
 πρῶραν καὶ τὴν πρύμνην προτεινόμενα καὶ χρησιμεύοντα πρὸς στερέω-
 σιν αὐτοῦ, « στάντζοι », « στράλια »· 1134 βλ. ἐκπετάσθηναι.

προὔργου 309 προσφύρω (διὰ τοὺς βοσκούς).

προυφείλω ὀφείλω ἀπὸ πρίν· **κάμοι** τι προυφείλει κακὸν 523 καὶ
 μαζί μου ἔχει κάποιον ἀνεξόφλητον παλαιὸν λογαριασμόν· ἡ Ἰφιγένεια
 λέγει **κάμοι**, διότι καὶ ὁ Ὀρέστης εἶχεν εἶπει ὅτι ἡ Ἑλένη ἐπέστρεψε
 διὰ τὸ κακὸν ἐνὸς τῶν ἰδικῶν του, ἐννοῶν τὸν πατέρα του.

πρύμνηθεν ἀπὸ τὴν πρύμνην. Ἐν 1348 ὁ Ὀρέστης καὶ ὁ Πυλάδης
 ἐλεύθεροι, ἐνθ' ἄλλοτερον ἦσαν δεμένοι (ἐκ δεσμῶν), ἔσαντο ἐπὶ τῆς
 ἀκτῆς πρὸς τὸ μέρος τῆς πρύμνης τοῦ πλοίου.

πρυμνήσιος ὁ ἀνήκων εἰς τὴν πρύμνην, « πρυμνίος »· **κλίμακας** ἤγον
 διὰ χειρῶν **πρυμνησίας** 1351 κρατοῦντες εἰς τὰς χεῖρας τῶν κλίμακα
 ἔφερον αὐτὴν πρὸς τὴν πρύμνην· τὸ **πρυμνησίας** **πρόληπτικόν** ἐπιρρη-
 ματικὸν κατηγορούμενον· τὰ **πρυμνήσια** τὰ παλαμάρια ἢ σχοινία, διὰ
 τῶν ὁποίων δένουν τὸ ἀγκυροβολῆσαν πλοῖον ἀπὸ τὴν πρύμνην εἰς τὴν
 ξηράν, « πρυμάτσες » : ἐν 1356 εἶχον μὲν λύσει τὰ πρυμνήσια, ἀλλὰ δὲν
 εἶχον ἀνασύρει ἀκόμη αὐτὰ εἰς τὸ πλοῖον.

πρωτόγονος 209 πρωτότοκος.

πτανός δωρ., ἀπτ. **πιτηρός**, πετρωτός.

πτυχή δίπλα· **πτυχή δέλτου** 760 πινακὶς ἐπιστολῆς (βλ. δέλτος)·
πτυχαὶ 9 καὶ 1082 ἀνωμαλίαι τοῦ ἐδάφους, κοιλιάδες.

Πυθῶν-ῶνος ἡ, ἡ θέσις ὅπου οἱ Δελφοὶ καὶ αὐτοὶ οἱ Δελφοί.

πυλωρός θυρωρός· ἡ **πυλωρός** (τοῦ ναοῦ) ἱέρεια· πρβλ. **κληδοῦχος**.

πυρόομαι-οὔμαι ῥίπτομαι εἰς τὴν πυράν, καίομαι.

πυρρός ἀνημμένη δᾶς, λάμψις· ἐν 1216 φλόγες θεοῦ, δι' οὗ ἀπε-
 λύμανον.

πῶμα ποτόν.

ράνις σταλκχυματιά· αίμακταί θανάδες χειρότων 645 φονικών (εἰς θανάτωσιν προορίζον) ῥάντισμα με ἡγιασμένον ὕδωρ.

ράπτω 681 σχεδιάζω, ἐξυφάνω, μηχανορραφῶ.

ῥηγμὶν ἢ -ις -ίνος ἢ, ἀκτῆ.

ρίπη (ῥίπτω) ῥίξιμον, ὀρμή· ποδῶν ῥιπή 885 πεζοπορία.

ρόθιος ῥοχθῶν, πλατχυθῶν· τὸ ῥόθιον κύτπημα τοῦ κύματος με τὴν κόπην καὶ ὁ ἐξ αὐτοῦ κρότος· δέκροτα ῥόθια εἰλατίνας κόπας 407 εἶναι τὰ καὶ ἀπὸ τὰς δύο πλευρὰς τοῦ πλοίου κροτοῦντα κύτπηματα τῆς εἰλατίνης κόπης (αἱ δοτ. ῥοθίους καὶ αὔρας ὀρχυκταί)· 426 (καὶ ἄλλ.) κύμα· σύντ. : ἐπὶ ῥοθίῳ Ἀμφιτοίτας.

σάλος ταρχαῶδης κίνησις· θαλασσοταρχή· 46 σεισμός.

σαφής 919 εἰληκρινής.

σέβω σέβομαι, τιμῶ· σέβω τὸν προσκείμενον νόμον 1189 τερῶ τὸ κρατοῦν ἔθιμον· σέβομαι 648 μακαρίζω· τὸ τέχας μάκαρος 647 γεν. τῆς αἰτίας.

σέθεν σοῦ· πρὸς σέθεν 365 καὶ 368 ποιητ. αἴτιον.

σέλας φῶς· σέλας λαμπάδων 1224 ἀνημέμενοι λαμπάδες· νοητέον (κατὰ ζεύγμα ἐκ τοῦ ἐκβαίνοντος 1222) ἐκφερόμενον.

σεμνὸς σεβαστός, ἱερός.

σεύομαι τίθεμαι εἰς ταχεῖαν κίνησιν, ὀρμῶ.

σημαίνω κάνω σῆμα, φανερώνω, ἀγγέλλω, ἐκθέτω, ἀναφέρω· ὑποδελῶ νοσεῶς (1233)· 1203 σύντ. : τὸ σημαίνειν τότε ἐστὶ σὸν ἰδικόν σου ἔργον εἶναι νὰ δηλώσης (νὰ ὑποδείξῃς) τοῦτο· ἐν 1209 ἐκ τοῦ σημαεῖ (οὐχὶ ἐκ τοῦ πέμψω) τὸ πόλει τὰς ἐκεῖθεν σημανῶν τέχας 1410 ἵνα ἀναγγείλω ἐκεῖθεν τὰ ἐκεῖ συμβάντα.

σήμαντρον σφραγίς· σημάντροισιν ἐσφραγισμένοι 1372 « σημαδενοί », τραυματισμένοι.

σιγώμενον ἀπόρητον.

σκηπτούχος ὁ κρατῶν τὸ σκῆπτρον. Ἡ Ἰφιδγένεια, ὅταν μετέβαινεν εἰς τὴν Αὐλίδαν, ἀφῆκε τὸν Ὀρέστην σκηπτοῦχον Ἄργει 235, βασιλόπουλον προσωρισμένον νὰ κρατήσῃ τὸ σκῆπτρον τοῦ Ἀργούς.

σκηψις δικαιολογία· 122 σύντ. : οὐδεὶς μόχθος φέρει τοῖς νέοις σκηψιν (τοῦ μὴ μοχθεῖν, δηλ. τῆς ἀποφυγῆς τοῦ μόχθου).

σκόλοψ ὁ, πάσσαλος· σκόλοπι πῆγνυμι 1430 ἀνασκολοπίζω.

σκοπέω - ῶ (καὶ σκοιέομαι - οὔμαι) ἐξετάζω, ἐρευνῶ, κατασκοπεύω.

σκότος ὁ, τὸ σκότος· 1025 βλ. ἐκσφίζω.

σκῦλα λάφυρα.

σόφισμα τέχνασμα, ἐπινόημα· σοφίσματα 380 « ζυπνάδες »· 1031 βλ. ἀνία.

σπάω - ὦ ἀνασπῶ, σύρω.

σπουδή βία· 1433 βλ. προόκειμαι.

σταθμός 49 στῖλος, κίων.

στέγος τό, στέγη· οἶκων ὄντες ἐν ταυτῷ στέγει 950 ἂν καὶ ἦσαν ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην.

στείχω βαδίζω, πηγαίνω· στείχε καὶ σήμαινε σὺ 1211 λέγει ὁ Θέας εἰς ἓνα τῶν ἀκολουθῶν του.

στέλλω στήνω, διευθετῶ, εὐτρεπίζω, ἀποστέλλω, συνοδεύω, μεταφέρω· ἐστέλλαμεν ναῦν πορτίαν (κατηγορ.) 70 κατηρθύνκαμεν τὸ πλοῖον διὰ μέσου τῆς θηλάσσης.

στενάζω· ἐστεναζας τοῦτο 550 σύστοιχ. ἀντικ.

στενόπορος ὁ ἔχων στενὸν πέρασμα· τοιοῦτον ἦτο τὸ μεταξὺ τῶν Συμπληγάδων πετρῶν 888.

στερομαι καὶ στερίσκομαι καὶ στεροῦμαι· στερεῖσα 474 μτχ. παθ. ἀορ. β'. ἐν 1058 ὑποκ. τοῦ στερηθῆναι τὸ με εὐκόλως ἐννοούμενον ἐκ τοῦ τὰμ' 1057· τὸ δὲ τὰμ' ἐν ὅμιν ἐστὶν ἡ τύχη μου ἐξαρτᾶται ἀπὸ σῆς.

στερρός 206 τραχύς, σκληρός· βλ. λόχιος.

στεφανόω - ὦ 1499 βλ. Νίκη.

στίβος ὁ, (στείβω πατῶ) ὁδός· 67 σύντ. : ὅρα μὴ τις βοοτῶν ἐστὶν ἐν στίβῳ.

στόλος 1135 τὸ ἐξέχον μέρος τῆς πρῶρας, ἐμβολόν· βλ. ἐκπετάννημι.

στόμιον στόμα, ἄνοιγμα, χαλινός (κυρίως : τὸ σιδηροῦν τεμάχιον τὸ τιθέμενον εἰς τὸ στόμα τοῦ ζῴου)· ὥσθ' αἵματηρὰ στόμι' ἐπεμβαλεῖν ἐμοὶ 935 (ναί, τόσον) ὥστε μοῦ ἔβαλον χαλινόν, ποῦ μ' ἔκανε νὰ ματώνω.

στομόω - ὦ φιδώνω, φράττω· δειναῖς ἐχίδναις εἰς ἐμ' ἐστομοιμένην 287 κατευθύνουσα ἐναντίον μου τὰς φοβερὰς ἐχίδνας, με τὰς ὁποίας εἶναι ὠπλισμένη (περιπεφραγμένη).

Στρόφιος βασιλεὺς τῆς Φωκίδος, γαμβρός ἐπ' ἀδελφῇ τοῦ Ἀγαμέμνονος.

στυγέω - ὦ μισῶ.

στύφλος σκληρός, τραχύς.

σύγγονος ὁ, ἡ, ἀδελφός, ἀδελφή.

συγκυναγός σύντροφος εἰς τὸ κυνήγιον.

συγκυρέω - ὦ συμπίπτω, συμβαίνω.

συγχωρέω - ὦ μέλλ. -σμαι (741), βαίνω πρὸς τὸ ἴδιον μέρος, συναντῶμαι, συγκοιῶμαι· ἐν 741 συμφωνῶ, παραδέχομαι· δισσαι (= δύο) συγχωροῦσαι πέτραι ἀξείνου πόντου 124 εἶναι αἱ Συμπληγάδες, αἱ ὑποῖται κατὰ τὸν μῦθον ἔμειναν ἀκίνητοι ἀρ' ἧς διῆλθε διὰ μέσου αὐτῶν ἡ Ἀργώ· ὁ Εὐριπίδης μὲ ποιητικὴν ἐλευθερίαν τὰς φαντάζεται (ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ) εἰς τὸν Κιμμέριον Βόσπορον, ἐνῶ συνήθως τὰς ἐποποθετοῦν εἰς τὸν Θρακικὸν Βόσπορον.

συθεῖς μετ. παθ. ἀορ. τοῦ σεύομαι τίθεμαι εἰς ταχέϊαν κίνησιν, ὁρμῶ.

συλάω - ὦ κλέπτω, στερῶ· συντάσσεται μὲ δύο αἰτιατικάς.

συλλήπτωρ βοηθός, συνεργός.

συμβαίνω : ἅπαντα συμβαίη καλῶς 1055 «εἶθε ὅλα νὰ πάνε καλὰ». 'Ο 'Ο. ἤρχισεν ἐκφράζων τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ ἐπιχειρήσις των θὰ ἐπιτύχη (τὰ δ' ἄλλα ἴσως...), ἀλλὰ διακόψας ἐαυτὸν ἐκφράζει τὸ αὐτὸ ὡς εὐχὴν.

συμβάλλω ὦ ἐξηγῶ, κρίνω.

συμμοχθέω - ὦ συμμερίζομαι τοὺς μόχθους, τοὺς ἀγῶνας.

συμπλέω εἶμαι συνταξιδικώτης, ἀπλοῦς ἐπιβάτης.

συμφορὰ γεγονός, περίστασις· ποῖα συμφορὰ; 549 ὑπὸ τίνας περιστάσεις; ἀπὸ τί; συμφοραὶ 850 περιπέττειται.

σύναιμος ὁμαιμος (ὁ ἰδέ).

συναντάω - ὦ : μὴ συναντῶεν φόνος; 1210 διὰ νὰ μὴ συναντοῦν τοὺς φονεῖς; εὐκτική, διότι τὸ νόημα εἶναι κυρίως : ὁ ἄγγελος πρέπει νὰ δηλώσῃ εἰς τοὺς πολίτας ὅτι διετάρχθη (παρρωχ. χρόνος) ἡ ἐντὸς τῶν οἰκίων παρχμονή, διὰ νὰ μὴ κτλ.

συναποκάμνω ἀποκάμνω ὁμοῦ, συγχρόνως· 1371 βλ. ξυνάπτω.

συνάπτω ἐνώνω· ἐν 375 ἡ 'Ιφ. οὐ συνῆψε στόμα κασιγνήτη (κυρ. στόματι κασιγνήτης) δὲν τὴν ἐφίλησεν· ἐν 59 ἐφαρμόζω, σχετίζω, ἀποδίδω.

συνδοκέω - ὦ φαίνομαι ὁμοίως εὐλόγος· συνδοκεῖ (ἀπρόσ.) ὑπάρχει ἡ αὐτὴ γνώμη· σοὶ συνδοκεῖν χρόων 71 πρέπει νὰ συμφωνήσῃς μαζί μου.

συνδρομαῖς ἡ συντρέχουσα, συγχωροῦσα 124, συμπληγγομένη· πέ-
τραι συνδρομαῖδες 421 αἰ Συμπληγάδες.

συνεκπονέω - ὦ συμπράττω, βοηθῶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν.

συνεκτραφεῖς τῷ Ὀρέστῃ εἶναι ὁ Πυλάδης (709), διότι ὁ Ὀρ.
ἀντράφῃ ἐν τῷ ἀνακτόρῳ τοῦ Στρωφίου, ἀποσταλεῖς εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῆς
Ἠλέκτρας μετὰ τὸν φόνον τοῦ πατρὸς των.

συνερείδω συσφίγγω· οἶδε χωροῦσι δίδυμοι συνερεισθέντες χέρας
δεσμοῖς 456 νά, ἔρχονται οἱ δύο, ἔχοντες τὰς χεῖρας σφικτὰ συνδεδε-
μέναις (ἐνν. ὀπίσω ἀπὸ τὴν ῥάχιν) με δεσμά. Διεσώθησαν σαρκοφάγοι,
ἐπὶ τῶν ὁποίων εἰκονίζεται ἡ σκληρὴ αὐτῇ : Σκ' ὅθις με ἀσιατικὴν περι-
βολὴν ὁδηγεῖ τὸν Ὀρέστην καὶ τὸν Πυλάδην εἰς τὴν Ἰφιγένειαν, ἡ
ὁποία ἱσταμένη πλησίον τοῦ ἀγάλματος τῆς Ἀρτέμιδος τοὺς παρατηρεῖ
ἔχουσα συμπεπλεγμέναις τὰς χεῖρας· ὅπισθεν τοῦ ἀγάλματος ἀνθρωπίνῃ
κεφαλῇ ἐμπεπιγμένη εἰς κλάδον πεύκης.

σύνοδος συναπάντημα· κἀνεὶ ἀνόδοι θαλάσσης 392 εἶναι ὁ Βόσ-
πορος, ὅπου γίνεταί ἡ σύνοδος τῶν ὕδάτων τοῦ Εὐξείνου καὶ τῆς Προ-
ποντίδος. Κατὰ τὸν μῦθον ὠνομάσθη Βόσπορος, διότι ἐπέρασεν ἐκεῖθεν
ἡ βοῦς (βοὸς πόρος), δηλ. ἡ κόρη τοῦ βασιλέως τοῦ Ἀργεῶν Ἰνάχου
Ἰώ, ἥτις μεταμορφωθείσα ὑπὸ τῆς ζηλοτύπου Ἥρας εἰς ἀγελάδα καὶ
ὑπὸ οἴστρου (βλ. λέξιν) ἐλαυνομένη περιεπλανᾶτο, μέχρις ὅτου εὗρε
τὴν ἡσυχίαν τῆς εἰς τὴν Αἴγυπτον.

συνομαίμων = ὁμαιμος (ὁ ἰδέ).

συντίθημι θέτω μαζί· συντίθημι εἰς ἐν 1016 συνδυάζω.

σύντροφος ὁ ὁμοῦ τραφεῖς. Διὰ τὸ ὅλον χωρίον 1119 βλ. δυσδαι-
μονία.

σφαγεῖον ἀργεῖον εἰς ὃ ἔρρεε τὸ αἷμα τῶν σφαζομένων ζώων· ἐς
χρημίδας τε καὶ σφαγεῖα 335 διὰ νὰ ῥαντισθοῦν με ἡγιασμένον ὕδωρ
καὶ νὰ σφαγοῦν.

σφέ, αἰτ. τοῦ σφεῖς, αὐτοῦς, αὐτάς (παρὰ τοῖς τραγικοῖς καὶ ἐνι-
κοῦ ἀριθμοῦ).

σχέτλιος δυστυχής, ἄθλιος· σχέτλιοι πομπαὶ 651 « μαῦρο ταξίδι »
(ἐνν. τοῦ Πυλάδου).

σχῆμα 246 περιβολή.

τάμα ἐν 1195 ἔχει δύο σημασίας : α') τὰ ἱερατικὰ μου καθήκοντα
(οὕτως ἀντιλαμβάνεται αὐτὸ ὁ Θόας), β') τὸ σχέδιον τῆς φυγῆς μου.

τάνόντα τὰ ἐνόντα.

Ταντάλειος ὁ ἀνέκων εἰς τὸν Τάνταλον καὶ (τὸ ἐπίθ. ἀντὶ τοῦ πατρωνυμικοῦ *Τανταλίδης*) ὁ υἱὸς τοῦ Ταντάλου· πρβλ. *Ἀγαμεμνόνειος*, *Τυνδαρεία*.

Τάνταλος βασιλεὺς τῆς Φρυγίας, πατὴρ τοῦ Πέλοπος. Κατὰ τὸν μῦθον κατέσας εἰς γεῦμα τοὺς θεοὺς παρέθεσεν εἰς αὐτοὺς φαγητὸν παρασκευασθὲν ἀπὸ τῆς σάρκας τοῦ υἱοῦ του, τὸν ὁποῖον εἶχε σφάζει. Ἀλλ' οἱ θεοὶ (πλὴν τῆς Δήμητρος) τὸ ἀντελήφθησαν καὶ τὸν μὲν Πέλοπα ἐπανάφεραν εἰς τὴν ζωὴν, τὸν δὲ Τ. κατεκρήμνισαν εἰς τὸν Τάρταρον· τὰ *Ταντάλου* θεοῖσιν ἐστιάματα 387 τὸ ὑπὸ τοῦ Τ. εἰς τοὺς θεοὺς παρατεθὲν γεῦμα· τὸ ἐστιάματα ἐπεξηγεῖται διὰ τοῦ ἡσθῆναι βορᾷ παιδὸς (388), ὑποκείμενον δὲ τοῦ ἡσθῆναι ἐννοεῖται τὸ θεοῦς.

τάπιχώρια 280 τὰ ἐπιχώρια, τὰ θυσιαζόμενα κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ τόπου.

ταραγμὸς σύγχυσις.

ταρβέω - ὦ φοβοῦμαι.

ταρσὸς τὸ πλατὺ μέρος τῆς κώπης καὶ αὐτὴ ἡ κώπη· 1346 βλ. *πίτελος*.

τάσσομαι· τοῦ πόρου τετάσσεται ἡμῖν ; 1064 εἰς ποῖον σημειῶν τοῦ ἀγῶνος θὰ τὸν τοποθετήσωμεν ; τί ἔργον θὰ τοῦ ἀναθέσωμεν ;

Ταυρικὴ (*χθὼν*) ἡ χώρα τῶν Ταύρων.

Ταῦροι λαὸς σκυθικὸς κατοικῶν τὴν Ταυρικὴν χερσονήσον, τὴν σημερινὴν Κριμαίαν.

Ταυροπόλος ἐπωνύμιον τῆς Ἀρτέμιδος. Πρὸς τιμὴν τῆς θεᾶς ἐτελοῦντο εἰς τὰς Ἀρχαγνίδας Ἀλάς τῆς Ἀττικῆς τὰ *Ταυροπόλια*. Ὁ Εὐρ. νομίζει (1454) ὅτι τὸ *Ταυροπόλος* παράγεται ἐκ τῶν λέξεων *Ταυρικὴ* καὶ (*περι*) *πολῶν*· ἡ ἐτυμολογία αὕτη δὲν εἶναι βεβαίως δυνατὸν νὰ εἶναι ὀρθή, ἀλλὰ καὶ σήμερον δὲν εἶναι ἀσφαλὲς γνωστὸν πόθεν παρήχθη ἡ λέξις· (ἀρχικῶς ἐσήμαιναν ἴσως : ἡ ὀχυρμένη ἐπὶ ὀχύματος συρομένου ὑπὸ ταύρων ἢ ἡ θηρεύουσα ταύρους ἢ ἡ προκαλοῦσα ταυρομαχίας).

τάφ' 540 τὰ ἀπό.

τέγγω βρέχω.

τεκνόομαι - οὔμαι τίκτω· 1262 βλ. *Χθών*.

τέκος τό, τέκνον.

τεκταίνομαι 951 μηχανεύομαι, τεχνήντως καθιστῶ.

τελευτά δωρ., ἀπτ. *τελευτή*, τέλος· ἃ δ' ἐπ' αὐτοῖσι *τελευτά* τίς (ἐνν. *ἔσται*) ; 873 ἔπειτα δὲ ἀπ' αὐτὰ πᾶν ὅθ' εἶναι τὸ τέλος ;

τέρψις· ἐς τέρψιν εἶμι 797 ὅθ' ἀπολαύσω τῆς τέρψεως.

τεῦχος τό, ἀγγεῖον.

τέχνη 53 ἔργον, ἀξίωμα· τιμῶ τήνδε τέχνην ξεινοκτόνον ἀσκάδ' αὐτὸ τὸ ἔργον μου, τὸ ὅποιον συνίσταται εἰς τὸ νὰ θυσιάξω τοὺς ξένους (κυρ. νὰ ἐκτελῶ τὰ προκαταρκτικὰ τῆς θυσίας)· *τέχναι* 24 δόλοι, τεχνάσματα· Ὀδυσσεὺς *τέχναι*, διότι τοῦ Ὀδ. ἐπινόησις ἦτο νὰ καλέσουν τὴν Ἴρ. εἰς τὴν Αὐλίδᾳ ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι ὅθ' τὴν ἐνόμψουν μὲ τὸν Ἀχιλλέα, ἐνῶ ἐπρόκειτο νὰ τὴν θυσιάσουν· *τέχνην θέμενος* 712 δόλω χρῆσάμενος.

τέχνημα 1355 *τέχνασμα*.

τηλόσε μακράν.

τηλύγετος ὁ εὐρισκόμενος πολὺ μακράν τῆς πατρίδος του.

τημελέω - ῶ φροντίζω· (παρ' ἡμῖν σύνηθες τὸ ἀτημέλητος).

τίθημι· *τίθημι ἔχρος ποδός* 752 πατῶ τὸ πόδι μου· *τίθεμαι παρ' οὐδὲν* 732 παραμελῶ· εὖ *τίθεμαι* τὸ ἐμάντοῦ 1003 τακτοποιῶ τὴν ὑπόθεσιν μου· σύντ. : σὺ τέχοις ἂν νόστον θέμενος τὸ σαντοῦ εὖ.

τιμή· *τιμὰς ἔχω* 748 ἔχω τὸ ἀξίωμα (τῆς ἱερείας).

τιμωρέω - ῶ (μετὰ δοτ.) βοηθῶ, ἱκανοποιῶ· *τιμωρέομαι* - οὔμαι (μετ' αἰτιατ.) τιμωρῶ, ἐκδικουμαι.

τίνω πληρῶν· *δίκας τίνω* 339 τιμωροῦμαι· *τίνομαι* (ἀόρ. *ἐτεισάμην* 78) λαμβάνω ἐκδίκησιν.

τλάμων δωρ., ἀπτ. *τλήμων*, τάλας, δυστυχής.

τλήσσομαι μέλλ. ῥήματος μὴ ἀπαντῶντος ἐν τῷ ἐνεστώτι, ἀόρ. *ἔτλην*, παρακείμεν. *τέτληκα* τὰ δεινὰ τλήσεται 617 ὅθ' ἡ κάμη αὐτὸ τὸ φοβερόν τόλμημα.

τόκος τοκετός· *τόκοις βαρύνεται* 1228 εἶναι ἔγκυος.

τρίγλυφος ἐπίθ., ὁ ἔχων τρεῖς γλυφάς· ὡς οὐσιαστ. ἡ *τρίγλυφος* καὶ τὸ *τρίγλυφον* μάρμαρον ἔχον γλυφὰς παραλλήλους καὶ τιθέμενον ὑπὲρ τὸ ἐπιστύλιον τῶν δωρικοῦ ῥυθμοῦ ναῶν· μεταξὺ τῶν τριγλύφων, αἵτινες κατὰ τοὺς παλαιστοτάτους χρόνους ἦσαν τὰ ἄκρα τῶν δοκῶν, ἔμενον κενά, ὅπαί· ἀργότερον ἐκαλύφθησαν διὰ πλακῶν, αἵτινες ἐκλήθησαν *μετόπαι*.

τροχήλατος ὁ ἐπὶ τροχῶν ἐλαυνόμενος· *μανία τροχήλατος* 82 ἀναγκάζουσα τὸν ὑπ' αὐτῆς κατεχόμενον νὰ τρέχῃ ταχέως.

τυγχάνω 1321 ἐπιτυγχάνω· βλ. *θαῦμα*.

Τυνδαρεία ἡ ἀνήκουσα εἰς τὸν Τυνδάρεων καὶ (τὸ ἐπίθετον ἀντὶ τοῦ πατρωνυμικοῦ *Τυνδαρίδης*) ἡ κόρη τοῦ Τυνδάρεω· ἐν 5 ἡ Κλυταιμῆστρα· πρβλ. *Ἀγαμεμνόνειος*, *Ταντάλειος*.

τύχη: τὰς τύχας τίς οἶδ' ὅτι τοιαῖδ' ἔσονται ; 475 τίς οἶδεν ὅτιναι αἱ τύχαι ἔσονται τοιαῖδαι ; τὸ τὰς τύχας κατὰ πρόληψιν· δὸς τῇ τύχῃ 501 ἀπόδωσέ το εἰς τὴν τύχην· μία τύχη ἔχει 1065 μία τύχη ἀναμένει· ποίας τύχας ; 1209 τί πράγματα ;

ὑβρίζω κἀνὼ κατάχρησιν τῆς δυνάμεώς μου, παρεκτρέπομαι· οὐ πονοσοῦντας ὑβρίσεν δόμους ; 930 δὲν πιστεύω νὰ παρεξεστράπη εἰς αὐθαρεσίας ἐναντίον τοῦ εἰς κακὴν κατάστασιν εὐρισκομένου οἴκου.

ὑδραίνω βρέχω, χύνω, ῥαντίζω. Διὰ τὸ ὅλον χωρίον 159 κ.ε. βλ. *κροτήρ*.

ὑλοφορβός ὁ εἰς τὰ δάση βόσκων.

ὑμέναιος τραγούδι τοῦ γάμου.

ὑπείκω ὑποχωρῶ, φεύγω· τὸ νῦν ὑπεῖκον 327 τὸ τμήμα (τῶν βοσκῶν), τὸ ὁποῖον εἶχε πρότερον ἀποσυρθῇ.

ὑποπτεύω 1036 μαντεύω.

φάος φῶς· βλέπω φάος 674, ὁρῶ φάος 564 ζῶ· πρβλ. 608.

φάραγξ χάσμα, ῥήγμα.

φᾶρος τό, ὕψισμα· καλύπτρα· 1150 βλ. *γένυς*.

φάσανον ξίφος· βάλλω φ. 785 καταφέρω, ἐμπήγω.

φάσματα 42 ὄνειρα. Οἱ ἀρχαῖοι ἐπίστευον ὅτι ἡ ἔκθεσις (ἀφήγησις) τῶν ὁνείρων των εἰς τὸν ἥλιον καὶ τὸν καθαρὸν ἀέρα ἦτο ἀποτροπή (ἄκος) τοῦ ἐξ αὐτῶν ἐνδεχομένου κινδύνου. Ὁ Εὐρ. χρησιμικοποιεῖ τὸ ἔθιμον τοῦτο, διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἐξοδὸν τῆς Ἰφ. ἐκ τοῦ ναοῦ.

φαῦλον τό, φαυλότης, κακοῦργα ἐνστικτα· ἐς τὴν θεὰν τὸ φαῦλον ἀναφέρω 390 εἰς τὴν θεὰν προσάπτω κακοῦργα ἐνστικτα.

φαῦλος 305 ἀνίκανος.

φέρομαι προσπαθῶ νὰ ἀποκτήσω· φέρομαι βάρος ὀλβου 416 κυνηγῶ τὰ μεγάλα πλοῦτη.

φεύγω 512 εἶμαι φυγὰς (βλ. *ἐκών*)· 1004 ἀποφεύγω, παραιτοῦμαι ἐκ φόβου· σύντ. : οὐ μὴν φεύγω γέ τι (οὐδὲν ὁλως παραιτοῦμαι τοῦ τολμήματος), οὐδ' εἰ χρεῶν με θανεῖν σώσασάν σε.

φθάνω προφθάνω, προλαμβάνω· ἔγθης μὲ μικρὸν 669 « ἀπὸ λίγου

μ' ἐπρόλαβες », « αὐτὸ θὰ ἔλεγα κι' ἐγὼ τώρα »· *φθάσας λέγεις* 669 *προλαβὼν λέγεις*.

φθονέω - ὦ ἀποκρύπτω ἐκ φθόνου· *τί φθονεῖς τοῦτο*; 503 *τί σὲ πειράζει τὸ νὰ πῆς* ;

φιλοικτιρμῶν ψυχοπονετικός.

φιλόπλουτος 411 βλ. αἶξω.

φιλότης *φιλία*· (ἐσμέν ἀδελφῶ) *φιλότητί γε εἴμεθα ἀδελφοὶ* κατὰ τὴν *φιλίαν*, ἀδελφικοί φίλοι.

φιλόφρων φίλα φρονῶν, φιλικῶς διακείμενος.

φίλτρον μέσον διεγείρει τὴν ἀγάπην, *θέλγητρον· φίλτρον τι* 1182 *κάτι εὐχάριστον*.

Φινειδης ἀπόγονος τοῦ Φινέως, βασιλέως τοῦ Σαλμυδησοῦ τῆς Θράκης· αἱ ἀκταὶ τῶν *Φινειδῶν* 442 ἐξετείνοντο παρὰ τὸν Εὐξείνιον ἀπὸ τοῦ Θρακικοῦ Βοσπόρου μέχρι τῆς Θυνιάδος ἄκρας (σήμερον Νιάδα) καὶ ἦσαν αὐπνοί, ποτὲ δὲν ἡσύχαζον ἀπὸ τὴν τρικυμίαν.

φόβος 1037 βλ. ὄσιος.

φόνος 1230 μίσημα ἐκ φόνου.

φράζω 1267 ἀποκαλύπτω· βλ. *διοφερός*.

φροϊμιάζομαι *προσιμιάζομαι*, λέγω τὸ *προσιμίον*· *τί φροϊμιάζῃ νεοχμόν* ; 1162 *τί δυσάρεστα νέα προμηνύει τὸ προσιμίόν σου* ;

φρονέω - ὦ φρονῶ εὖ 353 *εἶμαι εὐνοϊκᾶ διατεθειμένος, συμπαθῶ*· βλ. *δυστυχής· φρονῶ μέγα* 503 *μεγαλοφρονῶ, εἶμαι ἀλαζών*.

φροντιστέον δεῖ φροντίζειν· 467 σύντ.: *φροντιστέον μοι πρῶτον ὥς τὰ τῆς θεοῦ ἔχη καλῶς ὅπως τὰ τῆς λατρείας τῆς θ.* ἐκτελῶνται καλῶς.

φροῦδος (*πρὸ ὁδοῦ*) ὁ ἀπελθὼν καὶ ἀφαντος γενόμενος· *βεβᾶσι φροῦδοι* 1289 « *ἔφυγαν καὶ πᾶνε* »· *φροῦδος συθεῖς* 1294 *ἔφυγε βιαστικᾶ*.

φῶς· ὁρῶ φῶς 608 ζῶ· πρβλ. 564 καὶ 674.

φωσφόρος δηλ. φῶς (πυρσὺν) κρατοῦσα θεὰ εἶναι ἡ Ἀρτεμις ὥς προσωποποιήσις τῆς σελήνης.

χαλάω - ὦ χαλαρώνω· *χαλῶ κληῖθρα* 1304 *ἀνοίγω τὴν θύραν*.

χάρις· φέρω χάριν 14 *χαρίζομαι, προσενῶ εὐχάριστήσιν· τίθεται χάριν* 602 *καταθέτω εὐεργεσίαν, διὰ νὰ δύναιμι νὰ εἰσπράξω εὐγνωμοσύνην· χάριν ἐμὴν* 1444 *πρὸς χάριν μου*· 631 βλ. *λείπω*.

χείρ· ἐς χεῖρας ἦλθε 941 *ἔλαβε τὴν λύσιν του διὰ τῶν χειρῶν μου, « δόθηκε νὰ τὸ λύσω ἐγὼ »*.

χειρόομαι - οὔμαι κάνω υποχείριον, κυριεύω.

χερνίπτομαι βαντίζω με ήγιασμένον ὕδωρ.

χέρνιψ ή, ὕδωρ διὰ νύμφιον τῶν χειρῶν συγχόν ἐν τῷ πληθ. χέρνιψες ήγιασμένον ὕδωρ, άγνισμός δι' ήγιασμένου ὕδατος· 643 βλ. *ῥανίς*.

χθόνιος ὁ άνήκων εἰς τήν χθόνα, τήν γῆν· *μαντεῖον Χθόνιον* 1247 *μαντεῖον* τῆς Χθονός, τῆς Γαίας.

χθών - χθονός ή, γῆ.

Χθών ή γῆ ὡς Θεά, ή Γῆ, ή Γαῖα· *νύχια Χθών ἐτεκνώσατο φάσματ' ὀνειρώων* (άρσ.) 1263 ή Χθών ἐγέννησε τὰς νυκτερινὰς ὀπτασίας τῶν ὀνειρώων, δηλ. συνέστησε τήν ὀνειρομαντείαν, ἔδρυσεν ὀνειρομαντεῖον. 'Η Χθών ἔπραξε τοῦτο, ἵνα άνταγωνισθῇ τῷ μαντεῖον τοῦ 'Απόλλωνος. Οἱ προσερχόμενοι εἰς τὰ ὀνειρομαντεῖα κατεκλίνοντο εἰς σκοτεινὰ ὑπόγεια καί ἀπό τὰς μυστηριώδεις φωνάς, τὰς ὁποίας ἤκουον, συνηγον συμπεράσματα περὶ τοῦ μέλλοντος, ἥ ἐμφανιζόμενος εἰς αὐτούς, ἐνῶ ἐκοιμῶντο, ὁ Θεός ἐδίδε τὸν χρησμόν.

χιλιοναύτας δωρ., άττ. *χιλιοναύτης*, ὁ συγκείμενος ἐκ χιλίων νεῶν (λέγεται καί *χιλιόναυς*)· *κλεινὰ κόπα χιλιοναύτας μυριοτευχῆς* 141 ἐνδοξος στόλος χιλίων νεῶν καί φέρων μυρίους ἐνόπλους.

χοαί προσφορά ὕδρων (συνήθως μέλιτος, οἴνου, ὕδατος) πρὸς νεκρούς. 'Εν 61 ή 'Ιφιγένεια εὑρισκομένη ἐν Ταύροις (*παροῦσα*) προσφέρει χάς πρὸς τιμὴν τοῦ ἀδελφοῦ μακράν κειμένου (*ἀπόντι*).

χοήρης ὁ χρησιμεύων εἰς τήν ἐορτήν τῶν Χοῶν· *χοῆρες άγγος Παλλάδος τιμᾶν λεῶν* 960 ὅτι δηλ. ὁ λαὸς τῆς Παλλάδος τελεῖ « τήν ἐορτήν τοῦ χοήρους άγγους », δηλ. τήν ἐορτήν, καθ' ἣν ἕκαστος 'Αθηναῖος ἔχει ἐνώπιόν του άγγεῖον περιέχον ἕνα χοῦν άκράτου οἴνου καί πίνει ἐξ αὐτοῦ. 'Η ἐορτή αὕτη, οἱ Χόες, ἦτο ή δευτέρα ἡμέρα τῶν 'Ανθεστηρίων, Διονυσιακῆς ἐορτῆς, ἥτις ἐτελεῖτο κατὰ τὸν μῆνα 'Ανθεστηριῶνα (κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀνοίξεως) καί διήρκει ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας· κατὰ τήν δευτέραν ταύτην ἡμέραν ὁ λαὸς συνηθροῖζετο εἰς χώρον ἱερὸν τοῦ Διονύσου καί, ἀφοῦ ἔτρωγον, ἐγένετο άγὼν οἰνοποσίας· ὁ πρῶτος κενώσας τὸ χοήρες άγγος (χοῦς = 3,28 λίτραι, 1 ὀκ. καί 64 δράχμια) ἐλάμβανεν ὡς βραβεῖον άσκὸν οἴνου. Κατὰ τήν πρώτην ἡμέραν τῶν 'Ανθεστηρίων, τὴν *Πιθογίαν*, ἤνοιγον πίθους νέου οἴνου, κατὰ δὲ τήν τρίτην, τοὺς *Χύτρους*, προσέφερον εἰς τὸν Διόνυσον καί τὸν Χθόνιον 'Ερμῆν σπόρους καί άνθη ἀπὸ άγγεῖα, τὰ ὁποῖα ἐλέγοντο *χύτροι*. 'Ο περὶ τῆς φιλοξενίας τοῦ 'Ορέστου μῦθος εἶναι αἰτιολογικός, ἐπενοήθη δηλ. πρὸς ἐρμηνείαν τοῦ ἐθίμου.

χόρτος τόπος περιφραγμένος, περίβολος, κήπος (λατ. hortus).
Εὐρώπα χόρτων ἐδδένδρων 134 ἡ ἔχουσα κήπους με ὥραϊα δένδρα·
 ἡ γεν. ἀντὶ ἐπιθέτου.

χραίνω μολύνω.

χρεών τό, ἡ ἀνάγκη, τὸ μοιραῖον. Πρὸς τὸν στίχον 1486 (τὸ *χρεὼν σοῦ τε καὶ θεῶν κρατεῖ*) πρβλ. τὸ τοῦ Σιμωνίδου : ἀνάγκη δ' οὐδὲ θεοὶ μάχονται.

χρήζω ἔχω χρεῖαν, ἐπιθυμῶ, ἐπιζητῶ.

χρήματα 756 ἀποσκευαί, φορτίον.

χρήσας 78 χρησιμοδοτήσας, με τὸν χρησμὸν ποῦ μοῦ ἔδωσες, μτχ.
 ἀόρ. τοῦ *χράω*.

χρηστήριον (βλ. προηγουμένην λέξιν) μηχανεῖον.

χρονίζω χρονοτριβῶ, ἀργοπορῶ.

χρόνος : *χρόνω* 1336 ἔπειτα ἀπὸ πολλήν ὥραν.

χρυσήρης χρυσοστόλιστος.

χὺμῖν καὶ ὑμῖν (*κῤῥαις*)· 1299 βλ. *μέτεστι*.

χωρέω - ὦ *προχωρῶ*· *ἐχώρει στόμια* 1392 προυχώρει πρὸς τὴν ἔξοδον τοῦ λιμένος.

χωρίζω : *τούτου χωρισθεῖς(α)* 1002 ἐὰν χωρισθῶ ἀπὸ αὐτὸ (τὸ ἄγαλμα), δηλ. ἐὰν μόνον τοῦ ἀγάλματος ἡ μεταφορὰ εἰς τὸ πλοῖον κατορθωθῇ.

χῶσον 702 προστακτ. ἀόρ. τοῦ *χέω* χέω εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, συσσωρεύω, σχηματίζω ὕψωμα (τύμβον) διὰ συσσωρεύσεως χώματος.

ψεύδομαι 711 ἀπατῶ.

ψῆφος 945 καὶ 969 δικαστήριον (μετων.)· *ὁσία ψῆφος* 945 ἱερὸν δικαστήριον. Πρόκειται περὶ τοῦ Ἱερείου Πάγου, ὅστις ἰδρύθη κατὰ τὴν παράδοσιν Ἀρεῖ, διὰ τὸν Ἱ. Ἀρ. διὰ τὴν δικασθῆ ὁ Ἱ. Ἀρ., ὅταν ἐφάνευσε τὸν υἱὸν τοῦ Ποσειδῶνος Ἀλιερόθιον· τοῦτο εἶναι τὸ *χερῶν μίasma* 946 φονικὸν μίasma. Ἡ ὁρθὴ ἐτυμολογία τῆς λ. Ἱ. *Αρεῖος* εἶναι ἐκ τοῦ Ἱ. *Αραι* (Εὐμένιδες), ὧν ὑπῆρχεν ἱερὸν (ἄντρον) ὑπὸ τὸν βράχον.

ψόγος 686 κακογλωσσία.

ψόφος θόρυβος, κτύπος, ἤχος.

ψυχorroαγῆς ψυχorroαγῶν, ψυχorroαχῶν.

ῶδις - ἴνος ἡ, συνήθως εἰς τὸν πληθ. ὠδῖνες πόνοι τοῦ τοκετοῦ. Ἐν

1102 *φίλη* ὠδὶς τῆς Λητοῦς, δηλ. γλυκεῖαι ἀναμνήσεις τῆς ὥρας τοῦ τοκετοῦ τῆς, εἶναι τὸ περιβάλλον, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ἐγένεν ὁ τοκετός : ὁ Κύνθος, ὁ φοῖνιξ, ἡ δάφνη, ὁ θαλλὸς τῆς ἐλαίας· κατὰ ταῦτα τὸ ὠδῖνα εἶναι παρὰθεσις εἰς τὰς προηγούμενας αἰτιατικάς.

ὦ ἢ ἔ σὺ, ἔ σεῖς.

ὠκύπομπος καὶ ὠκυπομπὸς (1137, 1427) ταχύς.

ὠλένη πῆχυν τῆς χειρός· 966 *χείρ*· ὠλέται ἄκραι 283 τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν.

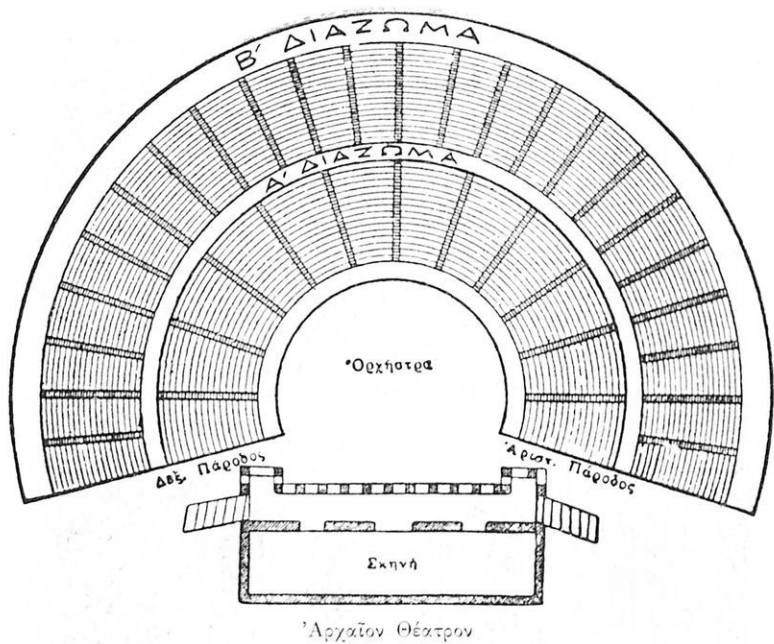
ὦς 1179 *χρον.* σύνδ. (μόλις)· 144, 480 αἰτιολ. (διότι)· 609 ἐπιφ. ὦς εὖ 533, 540 τί ὠραῖα, πόσον καλὰ· ὦς ἦσθον καλῶς 1180 ἀφοῶ τόσον ὠραῖα τὸ ἀντελήφθης· ὦς εἰκότως σε πᾶσα θαυμάζει πόλις 1214 πόσον δίκαιον ἔχουν ὅλοι οἱ πολῖται ποῦ σέ θαυμάζουν.

ὠσαῖατο 326 = ὥσαιντο (εὐκτ. μέσ. ἀορ., γ' πληθ., τοῦ ὠθῶ).

ὠφελον ἀόρ. β' τοῦ ὀφείλω ἐν χρήσει ἐπὶ εὐχῆς μὴ ἐκπληρουμένης· ὥς μήποτ' ὠφελόν γε (ἐνν. εἰδέναι) 518 μακάρι νὰ μὴν τὴν ἐγνώριζα ποτέ· τὸ ἰδὼν (μὴδ' ἰδὼν ὅραο) ἐκ τοῦ ἐννοουμένου εἰδέναι.

Ὁ Ὀρέστης καὶ ὁ Πυλάδης εἰς τὴν χώραν τῶν Ταύρων
(Τοιχογραφία Πομπηίας)

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΤΡΑΓΩΔΙΩΝ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	Σελ. 3
Β. ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ	
1. Κείμενον	» 31
2. Έρμηνευτικά σημειώσεις	» 87
Γ. ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ	
1. Κείμενον	» 171
2. Έρμηνευτικά σημειώσεις	» 221

Έξωφύλλον Ζωγράφου Τ. ΧΑΤΖΗ

Έπιμελ. εκδόσεως Μ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (ἀπ. Δ.Σ. ΟΕΑΒ/3719/2 - 5 - 64)

Τὰ ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου φέρουσι τὸ κάτωθι βιβλιοσῆμον, εἰς ἀπόδειξιν τῆς γνησιότητος αὐτῶν.

Ἐντίτυπον στερούμενον τοῦ βιβλιοσήμου τούτου θεωρεῖται κλεψίτυπον. Ὁ διαθέτων, πωλὼν ἢ χρησιμοποιῶν αὐτὸ διώκεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 7 τοῦ νόμου 1129 τῆς 15/21 Μαρτίου 1946 (Ἐφ. Κυβ. 1946, Α' 108).

ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΒ', 1964 (VI)—ΑΝΤΙΤΥΠΑ 40.000 ΣΥΜΒΑΣΙΣ 1235/11-5-64
ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ — ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ : ΑΦΩΝ Γ. ΡΟΔΗ, Κερραμενικοῦ 40 — ΑΘΗΝΑΙ

